

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

دانشگاه کردستان (جمهوری اسلامی ایران)

دانشگاه سلیمانیه (اقلیم کردستان عراق)

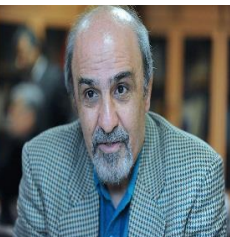
فهرست مقالات
مدیریت ورزشی

السلامة للجميع

شورای سیاستگذاری

 دکتر محمدحسین علیزاده مدیر کل تربیت بدنی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	 دکتر عبدالحمید احمدی معاونت فرهنگی و توسعه ورزش همگانی وزارت ورزش و جوانان	 دکتر مهرزاد حمیدی معاونت تربیت بدنی و سلامت وزارت آموزش و پرورش	 دکتر مسعود سلطانی فر وزیر ورزش و جوانان
 دکتر رضا حسن حسین ریاست دانشگاه سلیمانیه	 دکتر دیار محمد صدیق رشید رئیس دانشکده تربیت بدنی دانشگاه سلیمانیه	 دکتر رحمت صادقی ریاست دانشگاه کردستان	 دکتر علی شریف نژاد ریاست پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی
 دکتر بیژن ذوالفقار نسب مشاور وزیر ورزش و استاندار استان کردستان	 دکتر عبدالله حسن زاده مدیر گروه همکاری های علمی و بین المللی دانشگاه کردستان	 مهندس بهمن مرادنیا استاندار استان کردستان	 دکتر بهرام نصراللهی زاده ریاست سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان کردستان
 دکتر هیمان محمدی دبیر اجرایی همایش	 دکتر سردار محمدی دبیر علمی همایش	 دکتر سعید صادقی بروجردی رئیس همایش	 دکتر کیومرث کرمی معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه کردستان

سخنران‌های ویژه همایش

	معاونت فرهنگی و توسعه ورزش همگانی وزارت ورزش و جوانان	دکتر عبد الحمید احمدی (معاونت فرهنگی و توسعه ورزش همگانی وزارت ورزش و جوانان)
	مدیرکل تربیت بدنی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	دکتر محمدحسین علیزاده (مدیرکل تربیت بدنی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری)
	معاونت تربیت بدنی و سلامت وزارت آموزش و پرورش	دکتر مهرزاد حمیدی (معاونت تربیت بدنی و سلامت وزارت آموزش و پرورش)
	ریاست پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	دکتر علی شریف نژاد (ریاست پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری)
	وزیر سابق وزارت ورزش و جوانان ج.ا.ا	دکتر محمود گودرزی (وزیر سابق وزارت ورزش و جوانان ج.ا.ا)

چکیده سخنرانی‌های کلیدی

واکاوی قدرت نرم ورزش

دکتر حسین عیدی

استادیار مدیریت ورزشی دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران
Email: h.eydi@razi.ac.ir

چکیده

زمینه و هدف: امروزه ورزش به عنوان صنعتی مهم و اثرگذار در عرصه‌های اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی، نقش برجسته‌ای دارد. امروزه افکار عمومی یکی از اجزای مهم در تصمیم‌گیری کشورها در حوزه‌های مختلف به حساب می‌آید و کشورها نمی‌توانند همچون گذشته تنها بر مبادلات بین دولتی در قالب دیپلماسی سنتی تکیه کنند. به همین دلیل تمرکز سیاست خارجی را بر دیپلماسی عمومی تغییر داده‌اند. به عبارت دیگر، در دیپلماسی عمومی مخاطب برنامه‌ها را مردم، نخبگان سیاسی، فرهنگی و در مجموع جمعیتی غیر از مسوولان دولتی تشکیل می‌دهند و در این زمینه از ابزارهای مختلفی مانند تبلیغات رسانه‌های جمعی و تاثیرگذاری فرهنگی استفاده می‌کنند. درواقع دولت‌ها سعی دارند با استفاده از دیپلماسی عمومی که برآیند سه بخش تبادل فرهنگی، دیپلماسی فرهنگی و پخش رسانه‌ای است، افکار عمومی را با خود همراه کنند تا برای رسیدن به اهداف سیاست خارجی خود با مشکلات کمتری مواجه شوند. البته در نظام بین‌الملل، کشورها به دنبال افزایش قدرت سیاسی، توسعه اقتصادی، جایگاه و منزلت خود نیز هستند و برای نیل به این اهداف از ابزارهای مختلفی استفاده می‌کنند. یکی از ابزارهای موثری که در عرصه روابط بین‌الملل نقش برجسته‌ای دارد، قدرت نرم است. قدرت نرم که مبتنی بر ارزش‌های فرهنگی و اجتماعی کشورهاست؛ محصول و نتیجه تصویرسازی مثبت، ارایه چهره موجه از خود، کسب اعتبار در افکار عمومی داخلی و خارجی، تاثیرگذاری غیرمستقیم بر دیگران و اراده دیگران را تابع خویش ساختن است. درواقع قدرت نرم می‌تواند جلوه مثبتی از فرهنگ و سیاست کشورها در اذهان جهانیان ایجاد کند. هدف مستقیم در قدرت نرم، تاثیر بر باورهاست و اساس قدرت نرم در ارزش‌ها، فرهنگ، نحوه رفتار با هر کشور در سطح ملی، منطقه‌ای یا بین‌المللی و ایجاد حس مشروعیت برای اهداف بین‌المللی یک کشور ایجادشده است. جذابیت‌های ورزش و کسانی که در این عرصه به رقابت می‌پردازند موجب شده تا ورزش بستر مناسبی برای عرضه ارزش‌ها، آرمان‌ها و خصایص برجسته ملی یک کشور به سایر جهانیان باشد؛ بنابراین یکی از منابع قدرت نرم کشورها ورزش است. در این چارچوب، کارکردهای بین‌المللی ورزش، آن را به منزله یک منبع قدرت نرم به ابزار سیاست خارجی و دیپلماسی عمومی تبدیل کرده بطوری که کشورها سعی دارند از ورزش - به‌ویژه رویدادهای بزرگ ورزشی بین‌المللی همچون جام جهانی فوتبال با بازی‌های المپیک - برای اهداف گسترده خود در خصوص ارتقای تصویر و منزلت بین‌المللی استفاده کنند. این وضعیت موجب ظهور مفهوم دیپلماسی ورزشی در کنار انواع دیگر

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

دیپلماسی شده است. یکی از کارکردهای دیپلماتیک ورزش در عرصه بین الملل کسب منزلت و پرستیژ برای کشورهاست. منزلت واژه‌ای است که در ادبیات مختلف داخلی و روابط بین الملل استفاده می‌شود. در حقیقت، کسب، حفظ و ارتقای پرستیژ یا اعتبار بین المللی از جمله مولفه‌های اصلی منافع ملی کشورها به حساب می‌آید و می‌توان گفت که دولت‌ها از راه‌های مختلف تلاش می‌کنند که در جامعه جهانی دارای جایگاه و منزلت بالایی بوده و به آنها به عنوان کشورهای قابل احترام نگریسته شود. هر قدر دولتی بتواند در زمینه‌های گوناگون، خود را موفق نشان دهد (جلب احترام و داشتن روابط خوب و برابر با دیگر دولت‌ها، برخورداری از توان نمایش استقلال، دفاع از خود و رفع تهدیدات خارجی، قرار گرفتن در میان کشورهای توسعه یافته، برخورداری از توانمندی‌های اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، نظامی و ...) بدون تردید دارای اعتبار خواهد بود. در مجموع پرستیژ بین المللی به معنای احترام و منزلتی است که یک دولت در جامعه بین المللی و بین بازیگران دیگر جهانی از آن برخوردار است. این واقعیتی آشکار است که قدرت پرستیژ می‌آورد؛ از جمله زمینه‌های کسب منزلت بین المللی می‌توان به موفقیت کشورها در صحنه رقابت‌های بزرگ ورزشی مانند جام جهانی فوتبال اشاره کرد. در واقع ورزش بخش اعظمی از زندگی امروزی را به خود اختصاص داده است و مخاطب جهانی دارد و چنانچه وضعیت، تصویر و پیام دیپلماتیک از طریق ارزش‌های ورزشی مثبت منتقل شود، ادراکات از سیاست خارجی می‌تواند به شکل معناداری تغییر و بهبود یابد. نمونه این موضوع بازی‌های المپیک ۲۰۰۸ پکن بود که چین با استفاده از این رویداد مهم، تصویر خود در جامعه جهانی را تقویت و به عنوان یک قطب اقتصادی جهان خود را تثبیت کرد و روسیه نیز در طول یک ماه برگزاری جام جهانی فوتبال سعی کرد منزلت و تصویر بین المللی خود را ارتقا دهد و خود را در قامت یک قدرت جهانی نشان دهد به نحوی که شرکت کنندگان و مهمانان این رویداد بزرگ جهانی، شیفته زیبایی‌های این کشور شدند، از سازمان‌دهی این مراسم تمجید نموده و از دوستی و صمیمیت روس‌ها شگفت‌زده شدند. بدین ترتیب می‌توان گفت که برگزاری موفق جام جهانی در کنار دستاوردهای مختلف و بزرگ آن، همواره عرصه‌ای برای کسب پرستیژ، افتخار و اعتبار برای کشور میزبان است. آوردگاه استراتژیکی که کشورها در آن به دنبال نمایش شکوه و عظمت ملت، توانمندی بالای دولت و پیشرفت و توسعه خود هستند.

روش کار: روش پژوهش توصیفی و از نوع مطالعات کتابخانه‌ای که به شیوه گردآوری و تحلیل محتوا انجام شد.

یافته‌ها: مولفه‌های مهم قدرت نرم بر مبنای بررسی استاد و پیشینه موضوع شامل حوزه‌های اصلی آموزش (حوزه علمی)،

فرهنگ (گردشگری-ورزش-هنر و دیجیتال (فناوری-رسانه)، کسب و کار، حکومت (حکمرانی) و تعامل (دیپلماسی) بود.

نتیجه‌گیری: تمایل افکار عمومی جهان به پیگیری اخبار مربوط به رویدادهای ورزشی از یک سو و انعکاس گسترده وقایع ورزشی در رسانه‌های ارتباطی جمعی جهانی از سوی دیگر، موجب شده است تا قلمرو ورزش و سیاست روزبه‌روز به هم نزدیک‌تر شوند و مفهومی به نام دیپلماسی ورزشی در کنار دیپلماسی عمومی و تصویرسازی بین المللی ظهور کند. توصیه‌های

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

پایانی شامل مواردی مانند برجسته کردن مفاهیم کلان سطح ورزش، بین رشته ای بودن مدیریت ورزشی و لزوم پرداختن به زوایای کلان ورزش در حوزه های مرتبط مانند علوم سیاسی، علوم اجتماعی و غیره، موفقیت های بین المللی ورزشی (برندینگ شدن کشور ها، اهمیت نقش ورزش در تعاملات بین المللی (دیپلماسی فعال ورزشی) و گذار مسیر توسعه از طریق تعامل با دنیا (جایگاه و نقش ورزش) می باشد.

کلید واژه ها: ورزش، قدرت نرم، دیپلماسی، فرهنگ

منابع

- باقری، یوسف؛ شریعتی فیض آبادی، مهدی؛ نظریان، عباس. (۱۳۹۵). مدلسازی نرم (ISM) مولفه های دیپلماسی ورزش. مدیریت ورزشی، ۳۴: ۷۹۷-۸۲۱.
- صباغیان، علی. (۱۳۹۴). دیپلماسی ورزشی. مطالعات فرهنگ-ارتباطات، ۱۶(۳۱): ۱۳۱-۱۵۱.
- بخشی چناری، امین رضا؛ گودرزی، محمود؛ سجادی، سید نصرالله؛ جلالی فراهانی، مجید. (۱۳۹۸). ارائه راهکارهایی برای توانمندسازی و ارتقای دیپلماسی ورزشی در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران. مدیریت ارتباطات در رسانه های ورزشی، ۶(۲۳): ۱۵-۲۲.
- بابایی، محمد. (۱۳۹۳). قدرت نرم در نظام بین الملل و تاثیرات همگرایانه در ورزش. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه گیلان، پردیس دانشگاهی.

توسعه پایدار در ورزش قهرمانی و همگانی

رحیم رضانی نژاد *^۱، کاظم هژبری^۲، محمد صادق وقار^۳

۱- استاد مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه گیلان، رشت، گیلان، ایران (*نویسنده مسئول)

۲- دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه گیلان، رشت، گیلان، ایران

* Email: rramguil@yahoo.com

چکیده

مقدمه: موضوع توسعه در ورزش^۱ به دو محور کلیدی توسعه ورزش^۲ و ورزش برای توسعه^۳ تقسیم شده است. توسعه ورزش مفهومی درون زاست و منظور فراهم کردن فرصت ها، امکانات و موقعیت هایی برای مشارکت ورزشی^۴ افراد جامعه در ورزش قهرمانی و همگانی است. از این رو، پایه و اساس توسعه ورزش بر میزان مشارکت افراد در این دو نوع ورزش و در نتیجه توسعه شرکت کننده^۵ قرار دارد. ورزش برای توسعه مفهومی برون زاست که در آن پیامدهای اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست-محیطی مشارکت ورزشی در ورزش همگانی و قهرمانی تعقیب می شود. بنابراین توسعه ورزش پیش نیاز یا هم نیاز ورزش برای توسعه است. در غیر این صورت استفاده از ورزش برای توسعه، جنبه نمادین و موقتی به خود می گیرد و نمی تواند به اهداف کلان و بلند خارج از حوزه ورزش کمکی نماید.

توسعه ورزش و ورزش برای توسعه با مفهوم جدیدی به نام توسعه پایدار^۶ پیوند خورده است که به دنبال تحقق یکپارچه و منسجم اهداف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و محیطی با هدف ارتقای رفاه و کیفیت زندگی نسل امروز و آینده می باشد. یکی از ابعاد مهم توسعه پایدار نیز توسعه فردی و اجتماعی است که تحقق بخشی از آن با مشارکت ورزشی انجام می گیرد. با توجه به این مبانی، می توان ادعا کرد اساس توسعه ورزش همان توسعه شرکت کننده است که^۱ به صورت شرکت ورزش همگانی و تفریحی و^۲ با شرکت انبوه در ورزش های مختلف از دوران مدرسه و بالاتر تحقق می یابد. ضمناً دو رویکرد توسعه از بالا به پایین و برعکس^۷ برای توسعه شرکت کننده ورزش معرفی شده است. در رویکرد اول فرض بر این است که مشارکت و به ویژه موفقیت در ورزش قهرمانی و حرفه ای سبب افزایش مشارکت در ورزش سطح پایین یا ورزش همگانی می شود. برعکس در رویکرد دوم، چنین استدلال می شود که مشارکت گسترده در ورزش همگانی سبب توسعه ورزش قهرمانی می گردد. این دو رویکرد در مدل های سنتی توسعه ورزش مورد توجه و بحث قرار گرفته است.

تحلیل و تعمیم: در این مقاله برای پیوند مفهوم توسعه ورزش و توسعه پایدار از دو مفهوم دیگری با عنوان قهرمانی پایدار و سلامتی پایدار استفاده شده است. بر اساس مفهوم **قهرمانی پایدار**، توسعه ورزش قهرمانی هنگامی دارای ثبات یا استمرار و

-
1. Development in Sport
 2. Sport Development(SD)
 3. Sport For Development(SFD)
 4. Sport Participation
 5. Sport Participation
 6. Sustainable Development
 7. Up-Down/Down-Up approach

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

پایداری است که رشد مستمر شرکت کننده یا ورزشکار را از مرحله کشف/شناخت استعداد تا رسیدن به اوج عملکرد دربرمی گیرد. سلامتی پایدار نیز از طریق مشارکت مستمر افراد در ورزش های همگانی و تفریحی تحقق می یابد که در نهایت با فعالیت بدنی مادام العمر یا فعالیت بدنی پایدار ادامه خواهد داشت. البته با اینکه تاکنون مدل های مختلفی برای توسعه ورزش قهرمانی و همگانی ارائه شده است، ولی این توسعه با توجه به رویکرد توسعه پایدار مورد توجه قرار نگرفته اند. ضمناً جس و کولینز^۱ (۲۰۰۳) برای ورزش همگانی، پیامد نیک زیستی فردی^۲ و حتی نیک زیستی ملی و برای ورزش قهرمانی، عملکرد عالی^۳ را معرفی کرده اند. وی در بعد روانی - اجتماعی نیز رشد شخصیت^۴ را به عنوان پیامد در نظر گرفته است.

در مدل های سنتی سلسله مراتبی توسعه ورزش که توسط ادی (۱۹۹۳)، فاربر و آراندون (۱۹۹۶)، براهام و همکاران (۲۰۰۱)، شیلبری و دین (۲۰۰۱) و مول و همکاران (۲۰۰۵) ارائه شده است و همچنین بر اساس سیاست و اقدامات برخی کشورهای پیشرفته، ورزش همگانی و تفریحی در کنار ورزش مدارس، پایه توسعه ورزش قهرمانی گرفته است. در برخی موارد توسعه ورزش حرفه ای و نخبه یا مدل معکوس سلسله مراتبی، محرک توسعه ورزش همگانی محسوب شده است. در برخی کشورها نیز مدهای دیگری مانند مدل متمرکز، شبکه ای، باشگاهی و فردی یا کارآفرینانه تجربه می شود. اخیراً بایلی و همکاران^۵ (۲۰۱۰) مدل سه وجهی بیو سایکوسوشال^۶ را برای توسعه شرکت کننده در ورزش قهرمانی معرفی کرده اند که در وجه بیولوژیک آن توسعه استعداد به عنوان توسعه شرکت کننده قلمداد شده است. در این حوزه مدل توسعه بلند مدت ورزشکار^۷ توسط بالای^۸ (۲۰۰۵) بیشترین کاربرد را پیدا کرده است. بر اساس این مدل، توسعه پایدار ورزشکار از مراحل مختلفی مانند شروع فعالیت^۹ توسعه مهارت های بنیادی^{۱۰} یادگیری تمرین^{۱۱} تمرین برای تمرین^{۱۲} تمرین برای رقابت^{۱۳} و تمرین برای پیروزی^{۱۴} عبور می کند که باید به ترتیب طی و در مورد همه افراد و رشته بکار برده شود تا قهرمانی پایدار و مستمر باشد. با وجود این در دو وجه روان شناختی و به ویژه جامعه شناختی، مدل ها یا مراحل مشخصی برای توسعه پایدار شرکت کننده در ورزش همگانی یا ورزشکار در ورزش قهرمانی معرفی نشده است و بیشتر ویژگی ها و خصوصیات لازم در هر بعد را شناسایی و روش هایی را برای توسعه روانی و اجتماعی افراد معرفی کرده اند. البته در مدل جس و کولینز (۲۰۰۳) در بعد روانی - اجتماعی می توان رشد شخصیت^{۱۵} را به عنوان پیامد در نظر گرفت. در تحقیق حاضر با استفاده از مدل پیوستار روان شناختی^{۱۶} مشارکت، چنین فرض شده است از بعد روانشناختی باید برای استمرار شرکت از مراحل آگاهی^{۱۷} - آموزش^{۱۸} - جذب^{۱۹} - دلبستگی^{۲۰} و وفاداری^{۲۱} عبور کرد. ضمناً از مفهوم لذت می توان در توصیف فرایند گذار از این مراحل استفاده کرد.

1. Jess & Collins
2. Participation for Personal Wellbeing (PPW)
3. Personal Referenced Excellence (PRE)
4. Elite Referenced Excellence (ERE)
5. Bailey et al.
6. Bio psychosocial
7. Long-Term Athlete Development (LATD)
8. Balyi
9. Active Start
10. FUNdamentals
11. Learn to Train
12. Train to Train
13. Train to Compete
14. Train to Win
15. Elite Referenced Excellence (ERE)
16. Psychological Continuum Model (PCM)
17. Knowledge
18. Education
19. Attraction
20. Attachment
21. Loyalty

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

نتیجه گیری: تاکنون مدل یا مراحلی برای توسعه شرکت کننده در ورزش همگانی معرفی نشده است که در این تحقیق بر اساس توصیه های سازمان بهداشت جهانی می توان این مراحل را به عنوان توسعه پایدار ورزش همگانی و سلامتی پایدار در نظر گرفت: ۱. زندگی پر تحرک یا فعال ۲. فعالیت بدنی برای سلامتی ۳. فعالیت بدنی برای آمادگی جسمانی ۳ و ۴. فعالیت بدنی در ورزش ۴. البته هر دو شرکت کننده در ورزش همگانی و قهرمانی در نهایت باید توسعه فردی را با فعالیت بدنی پایدار یا مادام العمر ادامه دهند.

کلیدواژه ها: توسعه ورزش، ورزش برای توسعه، توسعه پایدار، ورزش در مسیر توسعه و صلح

منابع:

۱. رضانی نژاد، رحیم؛ هژبری، کاظم؛ عیدی، حسین؛ ریحانی، محمد؛ عسگری، بهمن (۱۳۹۴). مدیریت ورزش نخبه : تجربه کشورهای موفق، انتشارات شمال پایدار، آمل، دانشگاه شمال.
2. Henriksen Kristoffer (2010). The Ecology of Talent Development in Sport , PhD Dissertation , University of Southern Denmark.

1. Living active
2. Physical activity for Health
3. Physical activity for Fitness
4. Physical activity for Sport
5 Life- Long physical activity

شناسایی مولفه‌های توسعه ورزش از طریق ورزش دانشگاهی

محمد پورکیانی*! علی افروزه^۲

۱. استادیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت و رسانه ورزشی، دانشکده علوم ورزشی و تندرستی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.
(*نویسنده مسئول).

۲. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

*Email: (m.pourkiani46@gmail.com)

چکیده

زمینه و هدف:

توسعه ورزش در بخش‌های مختلف جامعه موجب افزایش نشاط اجتماعی، بهره‌وری ملی، توسعه اقتصاد و همچنین توسعه فرهنگ می‌شود. با توجه به ماهیت فعالیت های ورزشی که زمینه ساز اصلی تربیت نیروی انسانی سالم می‌باشد، این پدیده نقش موثری در دستیابی به جامعه‌ای سالم و همچنین ارتقا و بهبود کیفیت زندگی افراد ایفا می‌کند. حال، شناسایی موارد اثرگذار بر توسعه ورزش و تلاش برای ارتقا آن‌ها ضروری به نظر می‌رسد. پتانسیل ورزش دانشگاهی باعث شده است از آن به عنوان ابزاری برای توسعه کشورها نام برده شود. در همین راستا، محققان بر آن شدند تا مولفه‌های توسعه ورزش از طریق ورزش دانشگاهی را شناسایی کنند.

روش کار:

پژوهش حاضر از نوع کیفی می‌باشد که به روش تحلیل محتوا و با هدف کاربردی انجام شد. جامعه آماری پژوهش شامل نخبگان حوزه مدیریت ورزشی و ورزش دانشگاهی بودند که نمونه‌گیری به صورت هدفمند انجام شد. همچنین جمع‌آوری اطلاعات تا زمان رسیدن به اشباع داده‌ها ادامه یافت و در نهایت ۷ مصاحبه انجام شد. به منظور تحلیل داده‌ها از روش تحلیل محتوا استفاده شد. برای تحلیل داده‌ها، ابتدا پس از گوش دادن چندباره هر مصاحبه و خواندن خط به خط مطالب پیاده شده از صوت مصاحبه‌ها، عبارت مهم موجود در محتوای داده‌ها مشخص شد؛ سپس کدبندی باز برای شناسایی زیر مولفه‌ها و در نهایت با قرارگیری زیر مولفه‌های مشابه در یک گروه، مولفه‌های اصلی شناسایی شد.

یافته‌ها:

با تحلیل مصاحبه‌ها، اثرات توسعه ورزش از طریق ورزش دانشگاهی، در ۸ مولفه اصلی و ۴۳ زیر مولفه طبقه بندی شد. مولفه‌های اصلی شامل توسعه زیرساخت، توسعه پایدار، توسعه دانش، توسعه منابع انسانی، توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و در نهایت توسعه دیپلماسی بود.

نتیجه گیری:

به طور کلی پیشنهاد می‌شود ورزش دانشگاهی بیش از پیش مورد توجه تصمیم‌گیران سطح کلان قرار گیرد تا از اثرات توسعه‌ای آن بهره‌مند شود.

کلید واژه‌ها: ورزش دانشگاهی، توسعه ورزش، توسعه پایدار

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱. مقدمه:

توسعه ورزش در بخش‌های مختلف جامعه موجب افزایش نشاط اجتماعی، بهره‌وری ملی، توسعه اقتصاد و همچنین توسعه فرهنگ می‌شود. با توجه به ماهیت فعالیت‌های ورزشی که زمینه ساز اصلی تربیت نیروی انسانی سالم می‌باشد، این پدیده نقش موثری در دستیابی به جامعه‌ای سالم و همچنین ارتقا و بهبود کیفیت زندگی افراد ایفا می‌کند. از طرفی، با توجه به کارکرد فراملی ورزش، از آن به عنوان ابزاری برای توسعه دیپلماسی و همچنین تعامل با دیگر کشورها نام برده می‌شود (۱). در واقع توسعه ورزش، سیاست‌ها، فرایندها و اقداماتی است که از ترکیب آن‌ها تلاش می‌شود فرصت‌ها و تجارب ورزشی برای همه افراد جامعه به وجود آید (۲). البته که مفاهیم مختلفی برای توسعه ورزش مطرح شده است؛ سوتیرادو و همکاران (۲۰۰۸)، توسعه ورزش را مشتمل بر ساختارها، سیستم‌ها، فرصت‌ها و فرایندهایی می‌دانند که افراد جامعه را قادر می‌سازد در گروه‌ها و طبقات خاصی در ورزش و تفریحات شرکت کنند و عملکرد خود را تا سطح دلخواه ارتقا دهند. برخی پژوهشگران نیز توسعه ورزش را رشد و ارتقای همه افراد درون ورزش و توسعه سازمان‌های ورزشی برای خدمت و سرویس‌دهی بهتر به ورزش می‌دانند (۳). به طور کلی، توسعه ورزشی باید در راستای طراحی بهتر و روش‌های موثرتر ارتقا و افزایش علاقه، مشارکت و اجرا در ورزش باشد. با توجه به اهمیت توسعه ورزش و اثرات پایدار آن در جامعه، شناسایی عوامل سازمانی و مدیریت مرتبط با توسعه ورزش بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته، به‌طوریکه این موضوع به یکی از چالش‌ها و دغدغه‌های اساسی کشورها و فدراسیون‌های ورزشی تبدیل شده است (۴). لذا شناسایی موارد اثرگذار بر توسعه ورزش و تلاش برای ارتقا آن‌ها ضروری به نظر می‌رسد. یکی از موارد اساسی که در سال‌های اخیر توجه ویژه‌ای در سطوح بین‌المللی به آن شده است ورزش دانشگاهی است، پتانسیل ورزش دانشگاهی باعث شده است از آن به عنوان ابزاری برای توسعه کشورها نام برده شود. علیرغم این موضوع، متأسفانه در ایران توجه چندانی به ورزش دانشگاهی و اثرات مثبت آن نشده است. در همین راستا، محققان بر آن شدند تا مولفه‌های توسعه ورزش از طریق ورزش دانشگاهی را شناسایی کنند.

۲. روش‌شناسی:

پژوهش حاضر از نوع کیفی می‌باشد که به روش تحلیل محتوا و با هدف کاربردی انجام شد. جامعه آماری پژوهش شامل نخبگان حوزه مدیریت ورزشی و ورزش دانشگاهی بودند که نمونه‌گیری به صورت هدفمند انجام شد. همچنین جمع‌آوری اطلاعات تا زمان رسیدن به اشباع داده‌ها ادامه یافت و در نهایت ۷ مصاحبه انجام شد. نظر به اینکه در پژوهش کیفی تأکیدی بر مقیاس و یا تخمین آماری وجود ندارد و مهم ارزشمند بودن نمونه با توجه به هدف پژوهش می‌باشد. جهت دستیابی به صحت، استحکام داده‌ها و مقبولیت آن‌ها با استفاده از مطالعه و بررسی مستمر داده‌ها (پیاده کردن مصاحبه‌ها و بررسی مرور آن‌ها تا پیدایش درون مایه‌های اصلی) بازنگری و تجزیه و تحلیل داده‌ها توسط همکاران انجام گرفت. به منظور تحلیل داده‌ها از روش تحلیل محتوا استفاده شد؛ تحلیل محتوا با طبقه‌بندی، تحلیل و تبیین داده‌ها پاسخ مناسبی در حل مسائل علمی ارائه می‌کند. برای تحلیل داده‌ها، ابتدا پس از گوش دادن چندباره هر مصاحبه و خواندن خط به خط مطالب پیاده شده از صوت مصاحبه‌ها، عبارت مهم موجود در محتوای داده‌ها مشخص شد؛ سپس مفاهیم مناسب (کد باز) آن تعیین و سپس به طور همزمان بر اساس شباهت‌ها و تفاوت‌ها موجود و مقایسه مستمر کدهای باز در طبقات مشابهی قرار داده شد. کدهای باز بر اساس شباهت در یک طبقه قرار گرفتند؛ و زیر مولفه‌ها را تشکیل دادند؛ و در نهایت با ادغام طبقات، مولفه‌های اصلی تعیین شد.

۳. یافته‌ها

پس از تحلیل یافته‌ها، در نهایت مولفه‌ها و زیر مولفه‌ها طبق جدول زیر ارائه شد.

مؤلفه	زیر مؤلفه
توسعه منابع انسانی	توانمندسازی مربیان و داوران در رشته‌های ورزشی
	توانمندسازی مدیران و کارکنان اجرایی در حوزه ورزش
	پرورش رهبران جوان در ورزش
	توسعه نهضت داوطلبی در ورزش
توسعه پایدار	حمایت ورزش دانشگاهی به حفظ محیط زیست
	ایجاد مراکز استعدادیابی در دانشگاه‌ها و پرورش استعدادها
	ایجاد مراکز پایش تندرستی و مشاوره ورزشی
	تعامل ورزش دانشجویی با بخش‌های مختلف ورزش کشور (دانش‌آموزی، فدراسیون‌ها، ادارت کل و ...)
توسعه فرهنگ ورزش	اثربخشی دانشجویان در خانواده در جهت توسعه و ترغیب به ورزش
	نقش مرجعیت اساتید حوزه ورزش در جامعه در جهت توسعه و ترغیب به ورزش
	توسعه گفتمان ورزش
	توسعه فرهنگ تماشاگری
	نقش پررنگ دانشجویان در جامعه به عنوان سفیر ورزش
	بهبود سبک زندگی فعال جامعه
توسعه زیر ساخت‌ها	بهره‌گیری از اماکن ورزشی در ورزش همگانی، قهرمانی و حرفه‌ای
	برگزاری رویدادهای دانشجویی و توسعه زیرساخت‌ها در دانشگاه‌ها
	توزیع جغرافیایی دانشگاه‌ها و به تبع آن اماکن ورزشی در کشور
	وجود بانک اطلاعاتی ورزش دانشجویی در کشور
دیپلماسی ورزشی	قرارگیری کاروان دانشجویی ایران در بین ده کشور برتر دنیا
	کسب کرسی‌های بین المللی در فیزو
	توسعه و ایجاد حسن نیت با کشورهای همسایه
	کاهش تنش‌های سیاسی در سایه ورزش دانشگاهی
	شناخت و درک بهتر سیاسی کشورها در پرتو ورزش دانشگاهی
	امکان کسب میزبانی رویدادهای ورزش دانشجویی
	ارتباطات مناسب بین المللی بین دانشگاه‌ها
توسعه اقتصادی	توسعه‌ی بازار ورزش
	بهره‌وری از اماکن ورزشی دانشگاه‌ها و کاهش هزینه‌ها
	افزایش تولید ناخالص ملی
	افزایش اشتغال
	افزایش تولیدات و کالاهای ورزشی
	به روز شدن محصولات ورزشی مطابق سلیقه جامعه دانشگاهی
	کاهش جرم و جنایت در جامعه

کاهش مصرف مواد مخدر	اثرات اجتماعی
جذب مخاطبان بیشتر با دانشگاه فعال	
کاهش تبعیض های قومیتی یا زبانی	
بهبود سرمایه اجتماعی	
ایجاد فرصت های برابر ورزشی	
توسعه عدالت جغرافیایی	
پژوهش های علمی و کاربردی	توسعه دانش
تولید محتوای تخصصی در راستای بهبود عملکرد ورزشکاران	
تولید دانش و توسعه اقتصاد دانش بنیان	
علمی شدن ورزش در همجواری با دانشگاه	
طراحی و ساخت اپلیکیشن های ورزشی	

۴. نتیجه گیری:

هدف از پژوهش حاضر شناسایی مقوله های توسعه ورزش از طریق ورزش دانشگاهی بود. نتایج نشان داد ورزش دانشگاهی از طریق توسعه زیرساخت، توسعه پایدار، توسعه دانش، توسعه منابع انسانی، توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و در نهایت توسعه دیپلماسی منجر به توسعه ورزش کشور می شود. یکی از موارد ملموس در این حوزه، توسعه دانش است. دانشگاه ها با پژوهش های علمی و کاربردی، تولید محتوای تخصصی در راستای بهبود عملکرد ورزشکاران، تولید دانش و توسعه اقتصاد دانش بنیان و علمی شدن ورزش در همجواری با دانشگاه منجر به توسعه ورزش و همچنین تحقق اقتصاد مقاومتی در ورزش می شود. در همین راستا خالو باقری و همکاران (۱۳۹۲)، نشان دادند توسعه دانش یکی از راهبرهای مهم در تحقق اقتصاد پایدار و به خصوص مقاومتی است. ورزش دانشگاهی از طریق توسعه فرهنگ نقش مهمی در توسعه ورزش کشور بازی می کند (۵). یکی از زیر مقولات مهم شناسایی شده در این مولفه، گفتمان سازی است. رهبری (۱۳۸۶) در همین زمینه بیان می کند یکی از ملزومات توسعه گفتمان در جامعه، ورود نخبگان و روشنفکران در این حوزه است. به نظر می رسد با توجه به حضور نخبگان در ورزش دانشگاهی، گفتمان سازی در حوزه توسعه ورزش در جامعه می تواند به خوبی ایجاد شود. به طور کلی پیشنهاد می شود ورزش دانشگاهی بیش از پیش مورد توجه تصمیم گیران سطح کلان قرار گیرد تا از اثرات توسعه ای آن بهره مند شد.

۵. منابع:

۱. پورکیانی، محمد، حمیدی، مهرزاد، گودرزی، محمود، خبیری، محمد. (۱۳۹۶). 'تحلیل اثرگذاری ورزش حرفه ای و قهرمانی بر توسعه ورزش'، مطالعات مدیریت ورزشی، ۹(۴۲)، doi: 10.22089/smrj.2017.454.1143 pp. 55-72.
۲. رضانی نژاد، رحیم، هژبری، کاظم. (۱۳۹۶). مبانی توسعه ورزش و کاربرد آن در ورزش ایران، مجلس و راهبرد، 24(91)، 233-263.
3. Sotiriadou, K. (2009). "The Australian Sport System and It's Stakeholders: Development of Cooperative Relationships", Journal of Sport in Society, 12.(۷)
۴. عیدی، حسین، رحیم رضانی نژاد و محمد ریحانی (۱۳۹۰). (بررسی سطوح اثرگذار بر میزان موفقیت های بین المللی در ورزش)، کتابچه همایش مدیریت و برنامه ریزی در فوتبال پایه، آکادمی ملی فوتبال ایران
۵. مهدیه خالو باقری، قریشی، شایان، جعفرزادگان، امیر (اقتصاد دانش پایه؛ ابزاری راهبردی در راستای تحقق اقتصاد مقاومتی (۱۳۹۲) همایش ملی نقش سبک زندگی در اقتصاد مقاومتی

نقش ورزش در اهداف توسعه پایدار

اسفندیار خسروی زاده

دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه اراک، اراک، ایران.

*Email:(es70kh@yahoo.co.uk)

۱. مقدمه

جهان به سرعت در حال تغییر و دارای منابع محدود است. برای مقابله با این وضعیت، بر توسعه پایدار تاکید شده است. بدین منظور، توسط جامعه جهانی برنامه اهداف توسعه پایدار^۱ برای همه کشورها مطرح و به تصویب رسیده است (۱). توسعه پایدار به عنوان سیستم تلفیق کننده ابعاد اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی تعریف شده است و اهداف کلان و فرعی نیز برای آنها تدوین شده است (۲). در این اهداف، رعایت حقوق بشر، انسجام و وابستگی، تعادل بین ابعاد اقتصادی و اجتماعی و زیست محیطی، جهانی بودن و توجه به میزان توسعه، ظرفیت ها، اولویت ها و سیاست های کشورها مد نظر بوده است. به علاوه، تشخیص و تعیین چگونگی ادغام این اهداف در فرایندهای برنامه ریزی، سیاست گذاری و راهبردهای ملی بر عهده دولت هاست (۱).

در این راستا، نقش ورزش در توسعه پایدار نیز مورد توجه روز افزون قرار گرفته است (۳)؛ بطوریکه بسیاری از سازمان های ورزشی برنامه ها و اقداماتی را در این زمینه تدوین و اجرا کرده اند. با وجود این، به نظر می رسد به تلاش های بیشتری برای ترویج توسعه پایدار و اهداف آن در سازمان های ورزشی کشور نیاز باشد. بر این اساس، در این مقاله سعی بر این است که بطور اجمال به نقش های مهم ورزش در اهداف توسعه پایدار پرداخته شود.

۲. روش شناسی

این مقاله به صورت کتابخانه ای و مروری انجام شده است. بدین منظور، از مطالب موجود در کتاب ها، وب سایت ها، و سایر منابع اینترنتی برای گردآوری اطلاعات استفاده شد.

۳. یافته ها

بطور کلی، در برنامه توسعه پایدار شش وجه کرامت، مردم، کره زمین، سعادت، عدالت، و شراکت تعیین و در آن بر اصول کرامت و حقوق بشر، عدالت اجتماعی، صلح، شمول اجتماعی و حفاظت و تنوع قومی، فرهنگی و زبانی، مسئولیت مشترک و پاسخگویی تاکید شده است (۱).

برنامه توسعه پایدار متشکل از ۱۷ هدف کلان^۲ و ۱۶۹ هدف اختصاصی^۳ است (۱). اهداف کلان توسعه پایدار شامل رفع فقر؛ رفع گرسنگی؛ سلامتی و زندگی سالم؛ آموزش و پرورش با کیفیت؛ عدالت جنسیتی؛ آب سالم؛ انرژی پاک و پایدار؛ رشد اقتصادی و اشتغال؛ صنعت، نوآوری و زیرساخت؛ کاهش نابرابری ها؛ امن نمودن شهرها و مکان های مسکونی؛ مصرف مسوولانه؛ آب و هوا؛ منابع آبی؛ استفاده پایدار از زیست بوم ها؛ و صلح و عدالت؛ و جلب مشارکت همگانی برای دستیابی به این اهداف است (۳).

1 . Sustainable development
2 . Goals
3 . Targets

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

از یک طرف، انسان سالم، جامعه سالم و زندگی سالم هدف توسعه پایدار است. عملکرد انسان سالم است که زندگی سالم و جامعه سالم را فراهم می‌سازد. مدل عملکرد انسان از سه عنصر محیط، فعالیت و انسان تشکیل می‌شود. در این راستا، توسعه تربیت بدنی و ورزش یک اقدام اساسی برای تامین و تربیت سرمایه انسانی سالم و تندرست یک وظیفه ملی است (۴). از طرف دیگر، ورزش دارای فرصت‌های منحصر به فرد جهت انجام اقدامات جهانی برای توسعه است. ورزش به عنوان یک ابزار مقرون به صرفه و منعطف برای گسترش صلح و اهداف توسعه مد نظر بوده است و به دلایلی همچون قابلیت ایجاد تحمل و ترویج احترام، توانا ساختن جوانان و زنان، اهداف سلامتی، تعلیم و تربیت و مشارکت اجتماعی (۳)، پتانسیل‌های زیاد، جهانی شدن، زبان عمومی، تاثیر روی جوامع و گروه‌های اجتماعی (۵) یک توانمندساز مهم برای توسعه پایدار محسوب می‌شود. منظور از ورزش، تمامی شکل‌های فعالیت جسمانی از قبیل بازی، تفریحات سالم، رقابت‌های ورزشی و ورزش‌های بومی و محلی است که در آمادگی جسمانی، سلامت ذهنی و تعامل اجتماعی نقش دارند. ورزش دارای ذی‌نفعان مختلف در بخش‌های دولتی و غیردولتی مثل کمیته‌های بین‌المللی و ملی المپیک و پارالمپیک، فدراسیون‌های ورزشی بین‌المللی و ملی، شوراهای ورزش، هیات‌های ورزشی، تیم‌ها و لیگ‌های ورزشی، سازمان‌های ورزشی شهری، بنگاه‌های توسعه ورزش، سازمان‌ها و شرکت‌های تجاری و همچنین افراد مختلف مانند ورزشکاران، مربیان و ... است (۶).

هر یک از سازمان‌های مذکور در تلاش هستند که نقش ورزش در توسعه پایدار را به بهترین شکل ممکن ایفا نمایند. به عنوان نمونه، کمیته بین‌المللی المپیک به عنوان یک سازمان برای خود الگوی نقش در توسعه پایدار؛ به عنوان مالک بازی‌های المپیک در خط مقدم موضوع پایداری در بازی‌های المپیک؛ و به عنوان رهبر جنبش المپیک موضوع الهام بخشی و کمک به ذی‌نفعان این جنبش برای توسعه پایدار ورزش در سرتاسر جهان را مطرح کرده است. بدین منظور، روی حوزه‌های مختلفی مانند سلامتی، تعلیم و تربیت با کیفیت، عدالت جنسیتی، اشتغال و رشد اقتصادی، کاهش نابرابری‌ها، مسکن، مصرف مسوولانه، آب و هوا تاکید کرده است. به عنوان نمونه، در حوزه زیرساخت‌ها، تامین منابع و مدیریت آن، حمل و نقل، نیروی کار، و اقلیم یا آب و هوا تاکید و در هر کدام نقش ورزش را مشخص کرده است. برای مثال، در مولفه زیرساخت‌ها نقش ورزش در مواردی مانند استفاده حداکثری از اماکن، ایجاد سازه‌های بادوام تر، اماکن دارای تاثیرات مثبت روی جوامع محلی، ترویج اماکن حافظ محیط زیست و ذخیره آب عنوان شده است (۷). در این رابطه، امروزه بسیاری از سازمان‌های ورزشی در تلاش هستند که نقش ورزش را در این اهداف روشن و شفاف کنند و در تمامی مولفه‌های اهداف توسعه پایدار نقش داشته باشند (۸). در مقاله حاضر نیز تلاش بر این است که این نقش‌ها مطرح شوند.

۴. نتیجه‌گیری

ورزش در بسیاری از اهداف توسعه پایدار نقش‌های مهمی دارد. از این رو، با توجه به چالش‌هایی که ممکن است کشورهای جهان و بویژه کشور ایران در زمینه توسعه پایدار با آن مواجه شوند، به نظر می‌رسد باید سازمان‌های ورزشی کشور نیز به این موضوع مهم بپردازند. در این راستا، برای ایفای نقش ورزش در اهداف توسعه پایدار به مواردی مانند شناخت دقیق اهداف توسعه پایدار از طریق ورزش و سپس تدوین برنامه‌های هماهنگ، تمرکز روی خطی‌مشی‌ها و برنامه‌ها مشارکت، پایش و ارزیابی برنامه‌ها، سرمایه‌گذاری روی مهارت‌ها و ظرفیت‌سازی نیاز است (۹). امید است طرح موضوع ورزش و توسعه پایدار بتواند در این زمینه موثر واقع شود.

۵. منابع

۱. سازمان ملل متحد (۱۳۹۸). دگرگون ساختن جهان ما: دستور کار ۲۰۳۰ برای توسعه پایدار، ترجمه مهرناز پیروز نیک، www.un.org.ir
۲. زاهدی شمس السادات، نجفی غلامعلی (۱۳۸۵). بسط مفهومی توسعه پایدار، مدیریت علوم انسانی؛ ۴(۴۹): ۴۳-۷۶.
3. Achieving SDGs through Sport: Partnerships and institutional responses for greater coherence and effectiveness (2017). Lausanne. www.metropolelemanique.ch
۴. همدانلو اسماعیل (۱۳۹۸). نقش ورزش در توسعه پایدار، وب سایت ویستا.
5. Office of the permanent observer for the International Olympic Committee to the United Nations (2015). The Contribution of Sport to the Sustainable Development Goals and the post-2015 Development Agenda, www.sportanddev.org

6. Dudfield, O., Dingwall-Smith, M. (2015). Sport for Development and Peace and the 2030 Agenda for Sustainable Development, www.thecommonwealth.org/sport-development-and-peace
7. The International Olympic committee (2017). IOC Sustainability Strategy, www.olympic.org
8. Lemke, W. (2016). The Role of Sport in Achieving the Sustainable Development Goals, UN chronicle, L3 (2).

نقش رسانه‌های جمعی در توسعه پایدار ورزش

حمید قاسمی

دانشیار گروه مدیریت ورزشی دانشگاه پیام نور

چکیده

در بررسی‌های مختلفی برای روی نقش رسانه‌های جمعی بر انواع ابعاد و مؤلفه‌های توسعه در ورزش، این نقش به تأیید رسیده است. توسعه مفهومی چند بعدی و فراتر از رشد بر «رشد از ابعاد مختلف» تأکید دارد. همچنین کلمه «پایدار» در معنای رایج به مفهوم «مانا، ماندگار و بادوام» است که در اینجا بر متوازن بودن تأکید دارد. بر این اساس مفهوم «توسعه پایدار ورزش» یعنی، توسعه‌ای همه‌جانبه و متوازن در ابعاد مختلف «اجتماعی، اقتصادی و محیط زیستی» در زمینه ورزش است. توسعه پایدار فرایندی است که آینده‌ای مطلوب را برای جوامع بشری متصور می‌شود که در آن شرایط زندگی و استفاده از منابع، بدون آسیب رساندن به یکپارچگی، زیبایی و ثبات نظام‌های حیاتی، نیازهای انسان را برطرف می‌سازد. رسانه‌های جمعی که بر هر نوع رسانه با هدف‌گیری مخاطبان توده اطلاق می‌شود، می‌تواند در این نوع توسعه نقش مؤثری داشته باشد. مهم‌ترین محورهای بهره‌مندی از نقش رسانه‌های جمعی در توسعه پایدار ورزش را می‌توان در سه راهبرد اساسی دنبال کرد. راهبرد نخست «ایجاد زبان و بیان مشترک درباره توسعه پایدار ورزش در متولیان توسعه پایدار ورزش در سطح جامعه است. راهبرد دوم به «ایجاد زبان و بیان مشترک درباره توسعه پایدار ورزش در تولیدکنندگان محتوای رسانه‌های جمعی» اختصاص دارد. راهبرد سوم نیز رویکرد «هم‌افزایی رسانه‌ای» در خصوص توسعه پایدار ورزش است.

واژگان کلیدی: رسانه‌های جمعی، ورزش، توسعه پایدار، هم‌افزایی رسانه‌ای

نقش ورزش در آینده توسعه ایران

دکتر رسول نظری

دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)

چکیده

توسعه اکنون برای عموم مردم، مفهومی روشن و ملموس است، چرا که نوع نگرش به این واژه در ادبیات اجتماعی تحولاتی را که از یک سو زندگی آنان را با رفاه بیشتری همراه نموده و از سوی دیگر زیست اجتماعی آنان را با سطح بالاتری از آزادی و عدالت همراه می سازد. منتهی نکته قابل تأمل اینکه در حوزه توسعه یک مفهوم کاملاً انتزاعی بوده و بی تعین و بی شاخص به تحلیل آن می پردازیم. آنچه مسلم است ورزش یک پدیده اجتماعی و فرهنگی است. امروزه ورزش رمز سلامت، تندرستی و پویایی یک جامعه می باشد و توسعه آن نیز باعث ارتقا سلامت عمومی جامعه و افزایش نشاط اجتماعی در جامعه می شود، همچنین ورزش به عنوان یک پدیده تربیتی، سازنده و مفید می تواند در غنای فرهنگی جامعه، نقش مهمی را ایفا کند. توسعه ورزش به سیاست ها، فرایندها و اقداماتی گفته می شود که از ترکیب آنها تلاش می شود فرصت ها و تجارب ورزشی برای همه افراد به وجود آید. به نظر می رسد بخش ورزش همانند سایر بخشهای اجتماعی در معرض تغییر و تحولات محیطی و جهانی قرار دارند. توسعه ورزشی باید در برآورده ساختن اهداف اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی استفاده شود.

توسعه ورزش به سیاست ها، فرایندها و اقداماتی گفته می شود که از ترکیب آنها تلاش می شود فرصت ها و تجارب ورزشی برای همه افراد به وجود آید. این تعریف با چند مفهوم دیگر مانند ورزش همگانی^۱، مشارکت ورزشی^۲، ورزش قهرمانی^۳، ورزش حرفه ای^۴ و ورزش نخبه پیوند خورده است. ورزش همگانی با اهداف تربیتی، اجتماعی، بهداشتی، روانشناختی و تقویت سرمایه اجتماعی دنبال می شود. در این راستا منظور از مشارکت ورزشی، فعالیت مستمر و نظاممند افراد در یک رشته ورزشی خاص است که با هدف پیشرفت در عملکرد ورزشی و رسیدن به اهداف قهرمانی و حرفه ای و دیگر منافع اجتماعی و اقتصادی دنبال می شود. در سطح قهرمانی و حرفه ای به دلیل ویژگی خاص خود مانند رقابت و پیروزی محوری، تدارک و پاداش مالی ورزشکاران، توجه دولت ها، رسانه ها و تماشاگران را به خود اختصاص داده و در این حین تعهدات حقوقی و قانونی از سازمانها یا خدمات بسیار ویژه و تخصصی بهره می گیرد. ورزش نخبه فقط بخشی از ورزش قهرمانی و حرفه ای است که با هدف کسب رکورد و موفقیت های ملی و بین المللی در بالاترین سطح رقابت های ورزشی دنبال می شود. ورزش قهرمانی و همگانی و میزان اهمیت سرمایه گذاری روی آنها از چالشهای مهم دولتهاست. هر چند دولت ها هنوز نتوانسته اند بین گرایش مردم و راهبرد های تعیین شده توازن ایجاد کنند.

به طور کلی دو رویکرد پایین به بالا و بالا به پایین در توسعه ورزش وجود دارد. در رویکرد پایین به بالا فرض می شود که توسعه ورزش باید از پایین ترین سطوح ورزش در هرم توسعه ورزش آغاز شود و هدف اصلی جلب مشارکت همه مردم و ایجاد محبوبیت برای ورزش و فعالیت بدنی است. در رویکرد بالا به پایین، هدف موفقیت بین المللی ورزشی است که در آن بر رشد و اعتلای یک یا چند رشته ورزشی سرمایه گذاری می شود. برای توجیه اثرات رویکرد بالا به پایین دو پیش فرض را مطرح کردند: اول اینکه ورزش قهرمانی به علت کسب مدال، مقام، شهرت، محبوبیت و دریافت پاداشهای مادی ورزشکاران، جاذبه های ورزش قهرمانی، تبلیغات را فزونی داده و باعث می گردد ورزشکاران نخبه نقش الگو را برای مردم ایفا نموده و سبب توجه رسانه ها و عموم مردم شوند، در نتیجه افراد جدیدی جذب باشگاه ها شده و مشارکت و رقابت در ورزش های پایه و عمومی

1 . Mass Sport / sport for all? Public sport
2 . Sport Participation
3 . Master Sport
4 . Professional sport
5 . Elite sport

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

شکل می گیرد. در رویکرد بالا به پایین این پیش فرض که عملکرد موفق ورزشکاران نخبه، مردم را به مشارکت در فعالیتهای بدنی و افزایش مشارکت همگانی تشویق می کند.

مدلهای مختلفی که در ورزش دنیا اساس توسعه کشورهای را از منظر ورزشی دستخوش پدیده های شگرفی کرده اند شامل؛ مدل متمرکز^۱ که در کشورهایی متداول است که دولت مرکزی نقش اصلی و محوری دارد (مثل فرانسه، ایرلند، یونان). مدل شبکه ای^۲ بر پایه همکاری بین فدراسیون های ملی، کمیته ملی المپیک، موسسات ورزشی دولتی و سیستم های مدارس است. مدل باشگاهی^۳ نقش اصلی برعهده باشگاه ها است که عموماً در آن بر قوی ترین و تجاری ترین ورزشها تمرکز می شود. در برخی کشورها که مسئولیت ورزش بین دولت و سازمانهای غیر دولتی تقسیم شده است (آلمان و هلند). مدل کار آفرینی^۴ در نهایت سرمایه گذاری توسط خانواده برای اوج عملکرد فرزندان را نیز می توان مدل کارآفرینی نامید که در کشورهایی مشاهده می شود که منابع کافی برای کمک به ورزشکاران وجود ندارد و بسیاری از آنها به ناچار مهاجرت می کنند.

به نظر می رسد در نظام ورزشی که بسیاری وقت ها بر اساس شایسته سالاری نیست و در آن شاهد یک پروپوگاندایسم هستیم نخبگان پرورش نمی یابند و اگر هم شایسته ای پیدا شود یا با مکانیزم های مدیریتی دولتی سعی در قرار دادن آن زیر سایه خود داریم و یا آنها را به نحوی از حوزه ورزش فراری می دهیم. از همین رو است که جامعه ما بخصوص جامعه ورزش به سمت رقیق شدگی در حال حرکت است. در سیستمی که اساس آن بر نظام شایسته سالاری، شایسته خواهی، شایسته یابی، شایسته پروری، شایسته گزینی، شایسته داری نباشد افراد بی سواد رشد نموده و ماحصل حضور افراد بی سواد در مدیریت در ورزش، وضعیت موجود ورزش خواهد بود.

در این راستا اگر رصد هوشمندانه ای که از وضع موجود ورزش ایران با یک دیدگاه کلان نگر و جامع داشته باشیم، به نظر می رسد وضع پیچیده ورزش ایران برآمده از انباشت ناکارآمدی مدیریتی در نظام حاکم بر ورزش است. در حوزه مدیریت ورزش اگر مبنا را بر حریم داری نه حریم دری بگذاریم بدون مچ گیری باید در یک اتاق شیشه ای مدیریت نمود و و با حل نمودن مسائل راهبردی ورزش از پایه مشکلات را برطرف نمود.

واژه های کلیدی: آینده، توسعه، سیاست، ورزش، راهبرد

منابع:

۱. رضانی نژاد، رحیم. هژبری، کاظم. (۱۳۹۶). مبانی توسعه ورزش و کاربرد آن در ورزش ایران. فصلنامه مجلس و راهبرد. ۲۴(۹۱): ۲۳۳-۲۶۳
۲. نظری، رسول؛ احسانی، محمد؛ حمیدی، مهرزاد؛ سالاری، محسن. (۱۳۹۳). "تدوین و معرفی منظرهای راهبردی اداره کل ورزش و جوانان استان اصفهان از طریق مدل دیوید"، مدیریت ورزشی، ۶، شماره ۱، بهار، صص ۱۵۷-۱۷۲.
۳. نظری، رسول. یغمایی، لیلا. (۱۳۹۵). "سند راهبردی آمایش سرزمینی بخش ورزش استان اصفهان". نشریه مدیریت ورزشی دانشگاه تهران. ۵(۸): صص ۶۸۳-۶۹۸.

4. Böhlke, N. and L. Robinson (2009). "Benchmarking of élite Sport Systems", Management Decision, Vol. 47 Iss: 1.
5. Farmer, P. and S. Arnaudon (1996). Australian Sport Policy National Sport Policies, an International Handbook.
6. Green, B. C. (2005). "Building Sport Program to Optimal Athlete
7. Houlihan, B. (2000). "Sporting Excellence, Schools and Sports Development: The Politics of Crowded Policy Spaces", European Physical Education Review, 6(2).

¹ . Central Model

² . Networking Model

³ . Club – Base Model

⁴ . Entrepreneurial Model

⁵ . Propagandism

8. Nazari, R. Tabatabai, M. Karimian, J. (2017). Analysis of Barriers to Operational Strategic Sports Program of Isfahan Province Based on Fortune Model. Sports Management Magazine. 9(1). pp 99-112. (Persian)
9. Nazari R, PourAbedi H. (2013). "Development of Perspectives and Strategic Planning in Sport". Management and Administrative Sciences Review. pp: 104-113.
10. Sotiriadou, K. (2009). "The Australian Sport System and Its Stakeholders: Development of Cooperative Relationships", Journal of Sport in Society, 12(7).

چالش های پژوهش در بستر سیاست ها و منابع در ایران

۱. محمد رضا فضلی، ۲. حسن کلاشلو

۱- رئیس مرکز مطالعات و پژوهش های راهبردی وزارت ورزش و جوانان Mohafazli@gmail.com

۲- معاون توسعه پژوهش مرکز مطالعات و پژوهش های راهبردی وزارت ورزش و جوانان

چکیده:

امروزه علوم و فناوری نقش و اهمیت روزافزونی در توسعه جوامع بشری داشته و جهان به سمت اقتصاد مبتنی بر دانش پیش می رود. توسعه ی پایدار و همه جانبه بیشتر مبتنی بر توسعه فناوری است و توسعه فناوری نیز بر پایه خلاقیت و نوآوری و توسعه علمی انجام می شود و دستیابی به توسعه علمی نیز از طریق مطالعه و پژوهش میسر است. انجام پژوهش و تحقیق، از نشانه های اعتلای کشورها و یکی از مهم ترین عوامل توسعه محسوب می شود، چرا که موجب افزایش بهره وری در بخش های اقتصادی کشور خواهد شد. به بیان دیگر اگر امروز پژوهش را کم اهمیت فرض کرده و برای آن هزینه نکنیم، در آینده باید هزینه ی گزاف تری را متحمل شویم. چالش هایی که موضوع پژوهش و تحقیق در ایران و سایر کشورهای در حال توسعه با آن مواجه هستند. فرهنگ پژوهش یا میزان حساسیت مدیران، شرکت های دولتی و خصوصی و آحاد مردم نسبت به تحقیق، پژوهش و پژوهشگر است. آنچه در نظام آموزشی قرن حاضر نقش اساسی و مهم ایفا می کند، توجه به پژوهش است که می توان آن را از پایه های اساسی و عمده در توسعه جوامع دانست. بیشترین تاثیر آن در توسعه ی کشور زمانی حاصل می شود که فرهنگ پژوهش در میان اقشار مختلف جامعه به خصوص جامعه علمی تجلی پیدا کند. موانع فرهنگ پژوهشی در ایران مسئله چالش برانگیزی است که توجه به این موانع و چالش ها و رفع آنها می تواند در گرایش و انجام پژوهش های ثمر بخش در توسعه علم راه گشا باشد. اصولاً مشکلات و چالش هایی که پژوهش در ایران با آن مواجه است، مشابه تمام کشورهای در حال توسعه می باشد. در بسیاری از مقالاتی که به این امر پرداخته اند، عمدتاً یک یا چند موضوع را مورد بررسی و مقایسه با کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته قرار داده و عدم نزدیکی اعداد و ارقام آمارهای کشور ایران با سایر کشورها را دلیل اصلی عدم توسعه کشور و ضعف پژوهش در ایران شمرده اند. از جمله: روزمرگی در نظام اداری وزارتخانه ها، سهم پژوهش به تولید ناخالص داخلی، کاهش یا ثابت ماندن بودجه ی پژوهشی با توجه به افزایش تعداد پژوهشگران (اساتید دانشگاه ها و دانشجویان تحصیلات تکمیلی)، نامشخص بودن جایگاه تحقیق و محقق در کل ساختار برنامه ریزی کشور، تعداد پژوهشگر به جمعیت، ضعف نظام تصمیم گیری، مدیریت، تعداد دانشجو به استاد، تعداد مقاله به استاد و فقدان فرهنگ کار گروهی و ضعف سرمایه گذاری برای تولید دانش و بی توجهی به زایش تفکر و اندیشه اشاره کرد. کلید واژه: فرهنگ پژوهش؛ توسعه پایدار، سیاست گذاری و منابع

در سازمان های اجرایی کشور می توان طولانی و پر شمار بودن مراحل مربوط به اجرای پژوهش های کاربردی را از نقاط ضعف سازمانها معرفی کرد.

مدعای اصلی در این چکیده عدم توجه لازم و نظام مند به موضوع پژوهش از سوی برنامه ریزان و مدیران و مسئولان ارشد در حوزه سیاست گذاری و تصمیم گیری های کلان کشور می باشد. کمبود اعتبارات پیش بینی شده و تخصیص یافته در حوزه پژوهش و تحقیق از سوی دست اندرکاران نظام برنامه ریزی، فقدان وحدت رویه در حوزه های سیاست گذار در موضوع پژوهش، راهکار های اثر بخش بودن مطالعات و پژوهش های مرتبط با سطوح خرد و کلان تصمیم گیری، شاخص های تحقیقاتی مهم در نظام توسعه کشور و ارائه پیشنهادات و انتظارات از جمله موضوعاتی است که سعی گردیده است تا در این

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

مطالعه مورد بررسی قرار گیرد. با توجه به توسعه تولید و بکارگیری سیستم‌های هوشمند در جوامع آینده، پژوهش و پژوهشگری نقش مهمی را در توسعه پایدار و فرصت‌های شغلی در همه ابعاد و حوزه‌ها و بویژه ورزش بر عهده خواهد داشت و در ایران بستر لازم برای متخصصان و سرمایه‌های انسانی مرتبط با تربیت بدنی و ورزش را فراهم خواهد آورد. پیتز دراکر پدر مدیریت قرن بیستم معتقد است بزرگترین چالش مدیریت در قرن بیست و یکم مدیریت نیروی انسانی دانش محور است. در حال حاضر، نظام تعریف، اجرا، نظارت و بهره برداری از پروژه‌های پژوهشی در کشور مشکلات عدیده‌ای دارد و شاید بتوان گفت در بسیاری از دستگاه‌ها نظامی برای این موضوع وجود ندارد. تدوین نظام‌های مناسب برای مدیریت و ارزیابی پروژه‌های پژوهشی نقش مهمی در عملی کردن یافته‌های تحقیقات آینده خواهد داشت. به نظر می‌رسد راه حل توسعه پژوهش در کشور اضافه کردن سازمان‌های جدیدی برای ساماندهی پژوهشگران، مدیریت بر آنان، تشخیص صلاحیت و امثالهم نیست. بلکه، تغییر نگاهها، ظرفیت سازی و تشکیل شبکه‌های پژوهشی کارآمد، اشتراک اطلاعات و بانک‌های اطلاعاتی، تدوین شاخص‌های ارزیابی، تسهیل فرایندهای مدیریت پروژه‌های پژوهشی، حمایت تجهیزاتی و امکاناتی از پژوهشگران، تسهیل اجرای به موقع قراردادهای پژوهشی و تدوین فرایندهای بهره برداری از نتایج تحقیقات می‌تواند جز راه‌های بهبود وضع موجود باشد.

- سیاستگذاری و نظام تحقیقاتی پویا، موانع مدیریت و ساختارهای پژوهشی، فرهنگ پژوهش، فضاهای استاندارد پژوهشی، تعدد و تداخل قوانین و فرایندهای پژوهش، مشکلات بودجه‌بندی فعالیت‌های پژوهشی و سهم پژوهش از تولید ناخالصی ملی، ارزیابی مربوط به اثربخشی پژوهش، نگرش ناکارآمد وابسته به آینده پژوهی، در برخی مواقع (که غالباً امری فردی است) تشخیص به جای پشتیبانی و حمایت در حوزه‌های پشتیبانی، عناوین فوق از جمله اصلی‌ترین موانع و مشکلات پژوهش در کشور می‌باشند که در این مقاله به صورت علمی مورد بررسی و کنکاش قرار گرفته است.

منابع؛

- تصدیقی، م. تصدیقی، ف (۱۳۸۸) "فرهنگ تحقیق و موانع پژوهش در نظام آموزش
- دلاور، ع (۱۳۷۴) "مبانی نظری و عملی پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی
- اکبری، م (بی تا) "توسعه تحقیق رهیافت تحقق توسعه
- آسالاری، م (۱۳۸۴) بررسی مشکلات و تنگناهای نگرشی و فرهنگی پژوهش در سازمان
- طایفی، ع (بی تا) "فرهنگ علمی _ پژوهشی ایران
- فیاضی، ع (۱۳۸۰) "اهمیت پژوهش، موانع و راهکارها"، مجله اطلاعات، شماره ۸.
- پناهی، م (۱۳۹۰) "آسیب شناسی وضعیت پژوهش در ایران"، روزنامه ایران

مدل پذیرش اکوسیستم فضای ابری در ورزش

مژگان خدامرادپور*

*استادیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج، سنندج، ایران.

*Email: (Mmoradpoor2003@gmail.com)

چکیده

زمینه و هدف: متمایل شدن به استفاده از سیستم‌های نوین اطلاعاتی و تسلط بر فن‌آوری‌های جدید همانند فضای ابری یک الزام و ضرورتی اجتناب ناپذیر تلقی می‌شود. لذا تحقیق حاضر به سنجش آمادگی سازمان‌های ورزشی در راستای پذیرش فضای ابری براساس یک مدل ترکیبی چهار بعدی می‌پردازد.

روش کار: روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش را کلیه مدیران کل، مدیران و کارکنان بخش فن‌آوری اطلاعات ادارات ورزش و جوانان استان کردستان تشکیل می‌دادند. تعداد ۶۰ نفر با روش نمونه‌گیری هدفمند کل‌شمار در این تحقیق شرکت نمودند. پرسش‌نامه تحقیق براساس پرسشنامه سرکلازی جوان (۱۳۹۵) به‌عنوان ابزار طراحی گردید که روایی محتوی از طریق تحلیل عاملی اکتشافی ۰/۸۵/ محاسبه گردید و پایایی آن به میزان ۰/۸۹ بدست آمد. از آمار توصیفی برای سازمان دادن، طبقه‌بندی و خلاصه نمودن داده‌های خام و در بخش آمار استنباطی از آزمون لجستیک و نیکویی برازش هاسمر- لم شو استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS و ای ویوز Eviews انجام پذیرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که پذیرش فضای ابری در سازمانهای ورزشی نیازمند فراهم شدن عوامل زیرساخت سازمانی، صلاحیت تکنولوژیکی، نوآوری سازمانی، اعتماد، دانش کارکنان سازمان و مزایای قابل انتظار می‌باشد. میزان sig در آزمون لجستیک به ترتیب ۰/۰۱، ۰/۰۰۱، ۰/۰۰۶، ۰/۰۰۱، ۰/۰۵۵، ۰/۰۰۱، ۰/۰۰۱ بدست آمد. عوامل امنیت داده‌ها با $sig=0/716$ ، حمایت مدیران عالی $sig=0/121$ و فشار رقابتی $sig=0/527$ در مدل حمایت نشدند. نیکویی برازش مدل نیز به میزان ۰/۸۷ محاسبه شد.

نتیجه‌گیری: شناخت عوامل موثر بر پذیرش این اکوسیستم یکی از اصول اصلی مدل آمادگی ابر می‌باشد و تصمیم‌گیری استراتژیک در مورد این که کدام یک از این عوامل برای حرکت به سوی محیط ابر مناسب هستند، بسیار مهم است زیرا انتخاب ضعیف ممکن است عملیاتی پرهزینه را به همراه داشته باشد و به طور بالقوه بر استراتژی‌های سازمانی تاثیر منفی بگذارد.

کلیدواژه‌ها: اکوسیستم فضای ابری، مزایای قابل انتظار، صلاحیت تکنولوژیکی

مقدمه:

رایانش ابری پارادایم جدیدی مربوط به حوزه توسعه سیستم های اطلاعات است که به میزبانی و ارائه خدمات در اینترنت مربوط می شود (۱). رایانش ابری یک واژه ی چکیده است که شامل چندین خدمت می شود و از راه دور توسط سرور کنترل شده، توسط شخص ثالث مدیریت شده، و از طریق اینترنت در دسترس قرار می گیرد و استعاره ی "ابر" اشاره به در همه جا بودن و در دسترس بودن منابع محاسباتی از طریق فناوری اینترنت دارد (۲). اگرچه رایانش ابری مدلی نابالغ است و هنوز برای استفاده گسترده خصوصا برای استفاده سازمان هایی با مأموریت حساس آماده نیست اما در حال تبدیل شدن به یک پارادایم محاسباتی/ ارتباطاتی است (۳). بر همین اساس بستر سازی ارائه آن در سازمان نیازمند تمهیداتی مانند عوامل سازمانی، انسانی، دانش و عوامل امنیتی، اخلاقی و استراتژیکی می باشد که در تحقیقات مختلف مورد بررسی قرار گرفته است (۴). با اینکه که متمرکز شدن بر این عوامل در پذیرش این فن آوری همواره از اساسی ترین اقدامات مدیران در درک تکنولوژی ابری محسوب می شود، اما کائو (۲۰۱۱) تاکید دارد که سازمان ها بایستی قبل از به کارگیری رایانش ابری بطور جدی مورد ارزیابی قرار گیرند و مدل متناسب با سازمان خود را انتخاب نمایند.

سازمان های ورزشی نیز مانند هر سازمانی در محیطی رقابتی بسیار پیچیده ای متاثر از تغییرات محیطی قرار دارند. سازمان های ورزشی باید بپذیرند که به دلایل فراوانی فلسفه حیات شان تغییر کرده و باید به دنبال کسب مزیت رقابتی باشند. این روزها کمتر سازمانی است که بتواند به صورت سنتی و بدور از قواعد جدید خود را حفظ نماید و برای اینکه پایه پای رقبا باقی بماند، باید به شیوه های نوین عملکردی مجهز شود. متمایل شدن به استفاده از سیستم های نوین و تسلط بر فن آوری های جدید یک الزام اجتناب ناپذیر است. مدیران سازمان های ورزشی نیز باید از تاثیر این تغییرات برافزایش توان مدیریتی خود آگاهی داشته باشند و در رسیدن به اهداف سازمان، کیفیت و بهبود ارائه خدمات و توسعه ارتباطات از آنها استفاده نمایند. لازمه تحقق این اهداف ایجاد شرایط مناسب برای پذیرش تکنولوژی های جدید و کارا در سازمان می باشد. لذا با توجه به اهمیت مقوله رایانش ابری این پژوهش سعی دارد به بررسی بسترها و عوامل موثر بر پذیرش فضای ابری در سازمان های ورزشی بپردازد که به نسل بعدی معماری آی تی نیز شهرت دارد.

روش شناسی: روش پژوهش حاضر از نوع توصیفی همبستگی است، جامعه آماری این پژوهش را کلیه مدیران کل، مدیران و کارکنان بخش فن آوری اطلاعات ادارات ورزش و جوانان استان کردستان تشکیل می دهند. تعداد ۶۰ نفر با روش نمونه گیری هدفمند کل شمار انتخاب شدند. پرسشنامه تحقیق بر اساس پرسشنامه سرکلزایی جوان (۱۳۹۵) طراحی گردید. روایی صوری پرسش نامه، به تایید متخصصان فن آوری اطلاعات و اعضای هیأت علمی دانشگاه در حوزه ورزش و کامپیوتر رسید. روایی محتوی از طریق تحلیل عاملی اکتشافی ۰/۸۵ محاسبه گردید و پایایی آن به میزان ۰/۸۹ بدست آمد. از آمار توصیفی برای سازمان دادن، طبقه بندی و خلاصه نمودن داده های خام و از آمار استنباطی آزمون لجستیک و نیکویی برازش هاسمر- لم شو استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار آماری Spss و ای ویوز Eviews انجام پذیرفت.

یافته ها:

جدول ۱- نتایج مربوط به آزمون لجستیک

متغیرها	EXP(B)	sig	WALD	S.E.	B
مزایای قابل انتظار	۸/۱۷۳	۰/۰۰۱	۹/۷۴۲	۰/۵۴۶	۲/۲۳۵
صلاحیت تکنولوژیکی	۷/۴۶۷	۰/۰۰۱	۸/۵۶۳	۰/۴۳۵	۲/۷۴۵
امنیت	۰/۷۹۵	۰/۷۱۶	۰/۹۱۴	۱/۶۶	-۰/۵۹۷
نوآوری سازمانی	۶/۷۴۵	۰/۰۰۶	۷/۲۳۱	۰/۷۴۴	۱/۹۳۸
زیرساخت سازمانی	۵/۲۱۵	۰/۰۱	۶/۴۹۷	۰/۵۵۳	۱/۴۷۸

اعتماد به داده ها	۷/۱۶۹	۰/۰۰۱	۸/۲۸۳	۰/۷۷۱	۲/۲۶
فشارخارجی یا رقابتی	۰/۵۹۴	۰/۵۲۷	۰/۸۴۸	۱/۰۳۶	-۰/۴۳۵
حمایت مدیران عالی	۰/۰۹۷	۰/۱۲۱	۰/۰۹۹	۰/۹۸۵	-۱/۳۴۲
دانش کارکنان سازمان	۴/۳۸۷	۰/۰۲۵	۶/۶۵۸	۰/۴۶۳	۱/۷۶۳

نتایج مربوط به آزمون لجستیک نشان می دهد مزایای قابل انتظار، صلاحیت تکنولوژیکی، نوآوری سازمانی، زیرساخت سازمانی، اعتماد و دانش کارکنان سازمان با توجه به آماره Exp (B) بیشترین تأثیر را بر پذیرش رایانش ابری داشته اند.

جدول ۲- نتایج آزمون نیکویی برازش هوسمر

آزمون هوسمر	Chi square	Sig
عوامل انسانی	۲۴/۳۶۸	۰/۰۰۵
عوامل تکنولوژیکی	۲۲/۱۵۷	۰/۰۰۲
عوامل سازمانی	۳۲/۵۶۲	۰/۰۰۱
عوامل محیطی	۲۰/۲۳۱	۰/۰۵۳

نتایج آزمون هوسمر- لمشو نشان داد که مدل تحقیق از برازش خوبی برخوردار است و تمامی عوامل توسط مدل حمایت می شوند.

بحث و نتیجه گیری: نتایج نشان داد عامل تکنولوژیکی در پذیرش محاسبات ابری در سازمان های ورزشی نقش مهمی دارد. کم کردن هزینه های خرید سخت افزار و نرم افزار و کاهش هزینه استفاده از فن آوری اطلاعات می تواند بهره وری، سرمایه و سود را در سازمان های ورزشی افزایش دهد. زیرساخت های تکنولوژیکی هم به عنوان زیرساخت های سازمانی و هم به عنوان قابلیت های فنی، ساختاری و امکاناتی از عوامل مهم پیاده سازی این نوع تکنولوژی محسوب می شوند. بنابراین توجه مدیران به این مهم می تواند سازمان های ورزشی را در پذیرش این نوع تکنولوژی یاری نماید. دانش تصمیم گیرندگان و مدیران و دانش کارمندان شاغل در زمینه رایانش ابری، نقش مهمی در پذیرش آن ایفا می کند، در صورتی که دانش کارکنان در زمینه تکنولوژی های جدید و نوآوری های مرتبط با آنها بالا باشد، مقاومت کمتری در پذیرش آنها خواهند داشت. عوامل محیطی نیز می تواند تأثیر مثبت قابل توجهی در انتشار و پذیرش ابر داشته باشد. فناوری های مورد استفاده به سرعت در حال اصلاح و به روز شدن است و هر روز فن آوری های جدیدتری به بازار می آید که گزینه های خدمات را تغییر داده و باعث افزایش کیفیت خدمات می شود. در نتیجه فن آوری های منسوخ شده سازمان را در محیط رقابتی با مشکل مواجه می سازد. سازمان های ورزشی نیز چنانچه بخواهند در عرصه رقابت با سایر سازمانها و افزایش خدمات به مشتریان خود مزیتی کسب نمایند باید خود را با فن آوری های نوین همگام و همراه سازند. این پژوهش سعی نمود تا چهارچوبی را به مدیران ورزشی در جهت اجرایی نمودن این فن آوری ارائه دهد. این چارچوب به مدیران کمک می نماید تا دید جامعی از عوامل موثر بر اتخاذ فناوری ابری کسب نموده و جهت مدیریت موثر هر عامل و تقویت زیرساخت های آن، برنامه ریزی های راهبردی مرتبط با سازمان خود را انجام دهند.

منابع:

- 1 Yoo .S-K., Kim B-Y. A Decision-Making Model for Adopting a Cloud Computing System. Journal of Sustainability , 10, 1-15.
2. Aaqib, R., Chaturvedi A. (2019). Cloud Computing Characteristics and Services: A Brief Review. International Journal of Computer Sciences and Engineering, 7(2), 421-426.
3. Wei, L., Zhu, H., Cao, Z., Dong, X., Jia, W., Chen, Y., & Vasilakos. A. V. (2013). Security and privacy for storage and computation in cloud computing. Information Sciences 258, 371-386.
4. Lynn. T., Liang, X., Gourinovitch, A., Morrison, J. (2018). Understanding the Determinants of Cloud Computing Adoption for High Performance Computing.: International Conference on System Sciences ,Hawaii.

تبیین اثر ظرفیت جذب و مدیریت دانش بر عملکرد نوآورانه از طریق هماهنگی استراتژیک در کارشناسان وزارت ورزش و جوانان ایران

همایون عباسی

استادیار مدیریت ورزشی، دانشگاه رازی

چکیده

هدف از پژوهش حاضر تبیین اثر ظرفیت جذب و مدیریت دانش بر عملکرد نوآورانه از طریق هماهنگی استراتژیک در کارشناسان وزارت ورزش و جوانان ایران بود. روش تحقیق توصیفی-پیمایشی و از نظر هدف کاربردی است. جامعه آماری پژوهش کلیه کارشناسان وزارت ورزش و جوانان (۴۰۰) بودند که از طریق نمونه‌گیری تصادفی-طبقه‌ای متناسب، تعداد ۲۷۰ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. جهت گردآوری داده‌ها از چهار پرسش‌نامه استاندارد ظرفیت جذب زاهارا و جرج (۲۰۰۲)، مدیریت دانش لاوسون (۲۰۰۳)، عملکرد نوآورانه هوانگ ولی (۲۰۰۲)، هماهنگی استراتژیک سیگلکو (۲۰۰۲) استفاده شد. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از تحلیل عاملی برای بررسی روایی سازه پرسش‌نامه و از مدل‌یابی معادلات ساختاری با نرم افزار لیزرل، برای ارائه مدل تحقیق استفاده شده است. نتایج حاصل از تحقیق نشان داد که مدل از برازش خوبی برخوردار بود و تمامی مسیرها (فرضیه‌ها)، با اطمینان بالا مورد تأیید قرار گرفتند. نتایج پژوهش نیز نشان داد که سازمان‌های ورزشی باید به منظور استفاده صحیح از منابع، جلوگیری از حالت انفعال و توان رقابت در محیط، با استفاده از جذب اطلاعات ارزشمند از منابع بیرونی و نیز بهره‌گیری از توانایی واکنش گرایانه در محیط، بر عملکردهای نوآورانه خود بیفزایند.

واژه‌های کلیدی

ظرفیت جذب، مدیریت دانش، عملکرد نوآورانه، هماهنگی استراتژیک، وزارت ورزش و جوانان.

مقدمه

امروزه با شکل‌گیری محیط‌های پیچیده رقابتی، تنها سازمان‌هایی می‌توانند به فعالیت خود ادامه دهند که عملکرد خود را در قابلیت‌های مهم سازمانی همچون نوآوری تقویت کنند (فارسیجانی و نیستانی، ۱۳۸۹: ۱۳۰). نوآوری عملی کردن اندیشه‌های نو و بدیعی است که از خلاقیت ناشی می‌شود. متخصصان مدیریت، نوآوری را مترادف با ابداع می‌دانند و معتقدند نوآوری فرآیند پایانی خلاقیت و به عبارتی جلوه و نمود بیرونی آن است که به صورت یک خدمت یا تولید بدیع و تازه آشکار می‌شود (ضرغامی و همکاران، ۱۳۹۲). عملکرد نوآورانه^۱ اغلب با بررسی تعداد دست‌آوردهای آشکار، گزارش‌های ثبت شده، و پروژه‌های جدید که سازمان در روال کاری خود بر عهده می‌گیرد، تعیین می‌شود. همچنین مقایسه کیفیت و کارکرد محصولات جدید و فرآیندهای نو با رقبا نیز نشان دهنده نوآورانه عمل کردن سازمان است (یوان هونگ^۲، ۲۰۱۱). مفهوم ظرفیت جذب به دیدگاه کلانی بر می‌گردد که توانایی اقتصاد را برای بهره‌گیری و جذب اطلاعات و منابع خارجی مدنظر قرار می‌دهد. کوهن و لوینتال در سال ۱۹۹۰ این مفهوم کلان اقتصادی را به حوزه نظریه‌های سازمانی وارد کردند و ظرفیت جذب را به عنوان توانایی یک سازمان برای تشخیص ارزش اطلاعات جدید از منابع بیرونی، شبیه‌سازی و به کارگیری آن برای اهداف تجاری در نظر گرفتند. ظرفیت جذب به خودی خود هدف نیست، اما می‌تواند برون‌دادهای سازمانی مهمی چون عملکرد نوآورانه را خلق کند (کاستوپولوس و همکاران، ۲۰۱۱). بر این اساس، زاهارا و جرج^۴ در سال ۲۰۰۲ تعریف عمومی کوهن و لوینتال (۱۹۹۰) را گسترش دادند و ظرفیت جذب را به عنوان یک مجموعه از فرایندها و روندهای سازمانی معرفی کردند که طی آن سازمان به کسب، شبیه‌سازی، انتقال و استخراج دانش می‌پردازد تا قابلیت‌هایی پویا در خود ایجاد کند. این قابلیت‌ها به خلق و بهره‌گیری از دانش مرتبط هستند و توانایی سازمان را برای دستیابی و حفظ مزیت رقابتی افزایش می‌دهند (زاهارا و جرج، ۲۰۰۲). دانش معنا و مفهومی است که از فکر پدید آمده است و بدون آن اطلاعات و داده تلقی می‌شود و تنها از طریق این مفهوم است که اطلاعات حیات یافته و به دانایی تبدیل می‌شوند (ریچز^۵، ۲۰۰۴). مدیریت دانش شیوه جدید تفکر در مورد سازمان و تسهیم منابع فکری و خلاقانه سازمان و شیوه‌ای برای بهره‌وری، بهبود عملکرد، کاهش هزینه‌ها و بهینه‌سازی دانش سازمانی برای افزایش عملکرد از طریق روش‌های متفاوت است (سوسانا^۶، ۲۰۰۴: ۹۸). دانش و قابلیت‌های سازمانی اشکالی از دارایی‌های استراتژیک‌اند که اهداف بلندمدت سازمان را از حیث رقابتی و اقتضائات محیطی ارتقاء می‌دهند و در محیط‌های پویا، کاربرد استراتژیک دارند (لوپز^۷، ۲۰۰۵). فرآیند مدیریت استراتژیک به این مبنا است که سازمان‌ها ناچارند به طور دائم رویدادهای داخلی و خارجی را مورد بررسی قرار داده تا بتوانند در زمان مناسب، خود را با نیازهای متنوع و متغییر مشتریان و سایر تغییرات تطابق دهند (فردار، ۱۳۹۱). هریک از

¹ Innovation Performance

² Yuan hong

³ Kostopoulos and et al

⁴ Zahra and George

⁵ Riches

⁶ Susana

⁷ Lopez

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

سیستم‌های موجود در سطوح استراتژی سازمان هم باید با زیر سیستم های خود (هماهنگی درونی) و هم با سطوح بالادست و سیستم‌های هم‌تراز خود (هماهنگی بیرونی) هماهنگ باشد تا موضوع هم‌افزایی تجلی پیدا کند و باعث ایجاد هم‌افزایی جهت رسیدن به هدف‌های سازمان شود (اعرابی، ۱۳۸۵). هماهنگی استراتژیک^۱ را میزان سازگاری نیازها، تقاضاها، اهداف، مقاصد و یا ساختار یک جزء با تقاضاها، نیازها، اهداف و مقاصد جزء دیگر تعریف کرده‌اند (نادلر و توشمن^۲، ۱۹۸۰). در این زمینه می‌توان به پژوهش بیگ زاده و عاملی (۲۰۱۶) به بررسی تأثیر مدیریت دانش بر هماهنگی استراتژیک و عملکرد در سازمان‌ها پرداخت، که نتایج تأثیر مثبت مدیریت دانش بر هماهنگی استراتژیک را تأیید کردند. الهی و همکاران (۱۳۹۳)، در تحقیقی تحت عنوان رابطه میان زیر ساخت‌های رایج نوآوری، ظرفیت جذب و عملکرد نوآورانه در سطح ملی پرداختند، که نتایج تحقیق نشان داد که داده های تجربی برازش مناسبی از مدل مفهومی را ارائه می‌دهند و ظرفیت جذب ملی به عنوان متغیر مداخله‌گر در تأثیر مثبت زیر ساخت‌های رایج نوآوری بر عملکرد نوآورانه ملی محسوب می‌شود. با مرور پیشینه تحقیقات متوجه می‌شویم که در سال‌های اخیر تحقیقاتی در زمینه متغیرهای ظرفیت جذب، مدیریت دانش و هماهنگی استراتژیک در کشورهای جهان صورت گرفته که نشان از اهمیت این مباحث در ارتقای سطح خدمات‌رسانی و عملکرد مناسب سازمان‌های مختلف دارد. بحث مدیریت و برنامه‌ریزی در محیط متلاطم و دائما در حال تغییر سازمان‌های امروزی بسیار مهم است و به تبع آن نیاز جدی سازمان‌ها به تغییر و تحولات در این مباحث لازم و ضروری به نظر می‌رسد. با توجه به پیشینه تحقیقات ذکر شده متوجه می‌شویم در پژوهش‌های خارج از کشور به مباحث ظرفیت جذب توجه بیشتری شده است، هر چند در تحقیقات اندکی چهار فاکتور ظرفیت جذب، مدیریت دانش، هماهنگی استراتژیک و عملکرد نوآورانه با هم مورد تحلیل قرار گرفته‌اند. از طرفی بیشتر چالش‌های مورد توجه در تحقیقات خارجی ذکر شده، بررسی ابعاد مختلف این متغیرها در سازمان‌های تولیدی و کمتر خدماتی بوده است. ضمن این‌که متغیرهای دیگری نیز در بررسی رابطه آن‌ها دخالت داده شده‌اند. چالش مورد توجه تحقیقات داخلی نیز بیشتر مباحث سازمانی بوده، و توجه چندانی به مباحث هماهنگی استراتژیک نشده است. در تحقیقات داخلی، متغیرهای ظرفیت جذب، مدیریت دانش و هماهنگی استراتژیک همراه با متغیرهای گوناگون دیگری بررسی شده‌اند، ولی پژوهشی که ظرفیت جذب و هماهنگی استراتژیک را بررسی کرده باشند وجود ندارد، و این در حالی است که هیچ تحقیقی در داخل کشور چهار متغیر ظرفیت جذب، مدیریت دانش، هماهنگی استراتژیک و تأثیر آن‌ها بر عملکرد سازمانی را بررسی نکرده‌اند.

در سازمان‌های مختلف، از جمله نیازهای جدی، نیاز به ظرفیت جذب کارمندان و مدیران به طور دائم و پیوسته و بهره‌گیری مناسب آن‌ها از این بحث برای سرعت بخشیدن به تغییرات در راستای رقابت با دیگر سازمان‌ها، و به دنبال آن توانایی بکارگیری بحث هماهنگی استراتژیک در محیط سازمان‌ها است. یکی از نیازهای ضروری جامعه که در برنامه‌های توسعه و پیشرفت اجتماعی نقش مهمی دارد، ورزش و تربیت بدنی است. دستاوردهای تربیتی، بهداشتی، سلامتی، روانی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و تربیت بدنی و ورزش موجب شده است تا ورزش به عنوان مقوله‌ای چند بعدی در جامعه مطرح شود و وزارت ورزش و جوانان به عنوان متولی ورزش کشور تأسیس گردد. امور مربوط به تربیت بدنی و ورزش بر عهده این سازمان نهاده شده است. ادارات کل ورزش و جوانان در سطح استان‌ها نیز زیر نظر وزارت ورزش و جوانان فعالیت می‌کنند. (حسینی، ۱۳۹۵).

روش پژوهش

پژوهش حاضر، توصیفی-پیمایشی و از نظر هدف کاربردی است. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی کارشناسان وزارت ورزش و جوانان کشور در سال ۱۳۹۶ می باشد (۴۰۰ نفر). تعداد ۲۳۱ نفر به عنوان نمونه به شیوه نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای متناسب انتخاب شدند. به منظور گردآوری داده‌ها پرسش‌نامه‌های پژوهش بین ۲۷۰ نفر از جامعه مورد نظر به صورت تصادفی توزیع شد؛ که از این تعداد ۲۳۱ پرسش‌نامه سالم برگشت داده شد و در تحلیل مورد استفاده قرار گرفتند. ابزارهای تحقیق نیز شامل:

¹ Strategic Coordination

² Nadler and Tushman

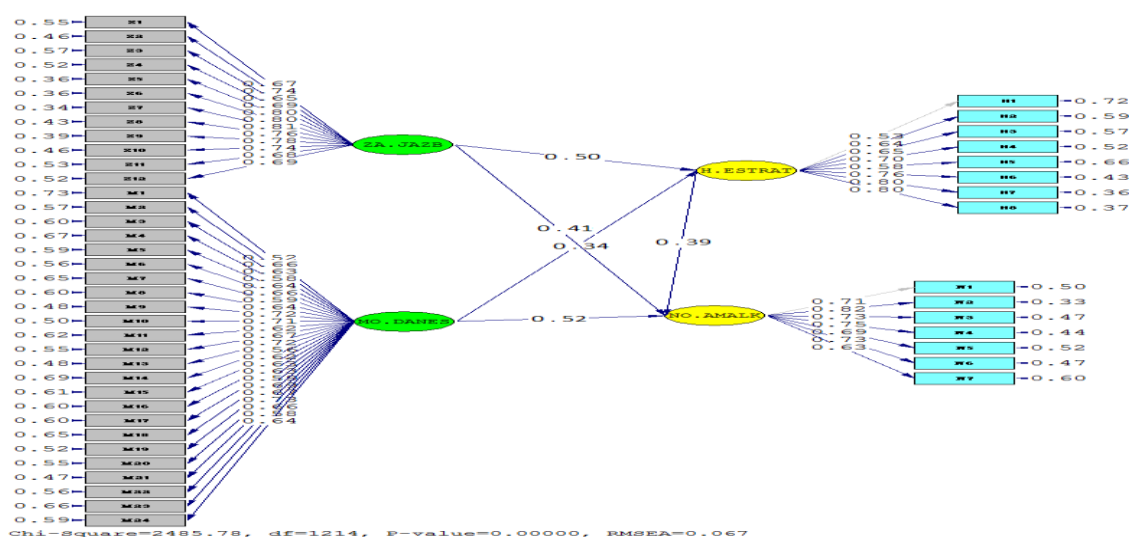
اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

الف) پرسشنامه ظرفیت جذب زاهارا و جورج (۲۰۰۲)، ب) پرسشنامه مدیریت دانش لاوسون (۲۰۰۲)، ج) پرسشنامه عملکرد نوآورانه هوانگ ولی (۲۰۰۲)، د) پرسشنامه هماهنگی استراتژیک سیگلکو (۲۰۰۲). برای اطمینان از اعتبار محتوا، از نظر استادان و خبرگان در حوزه مدیریت بهره گیری شده است که تعداد ۹ نفر از اساتید روایی پرسشنامه را تایید کردند. به منظور تعیین پایایی پرسشنامه‌ها از آلفای کرونباخ استفاده شد که میزان آن برای پرسشنامه ظرفیت جذب ۰/۹۳، مدیریت دانش ۰/۹۴، عملکرد نوآورانه ۰/۸۹ و هماهنگی استراتژیک ۰/۸۸ بود.

یافته های پژوهش

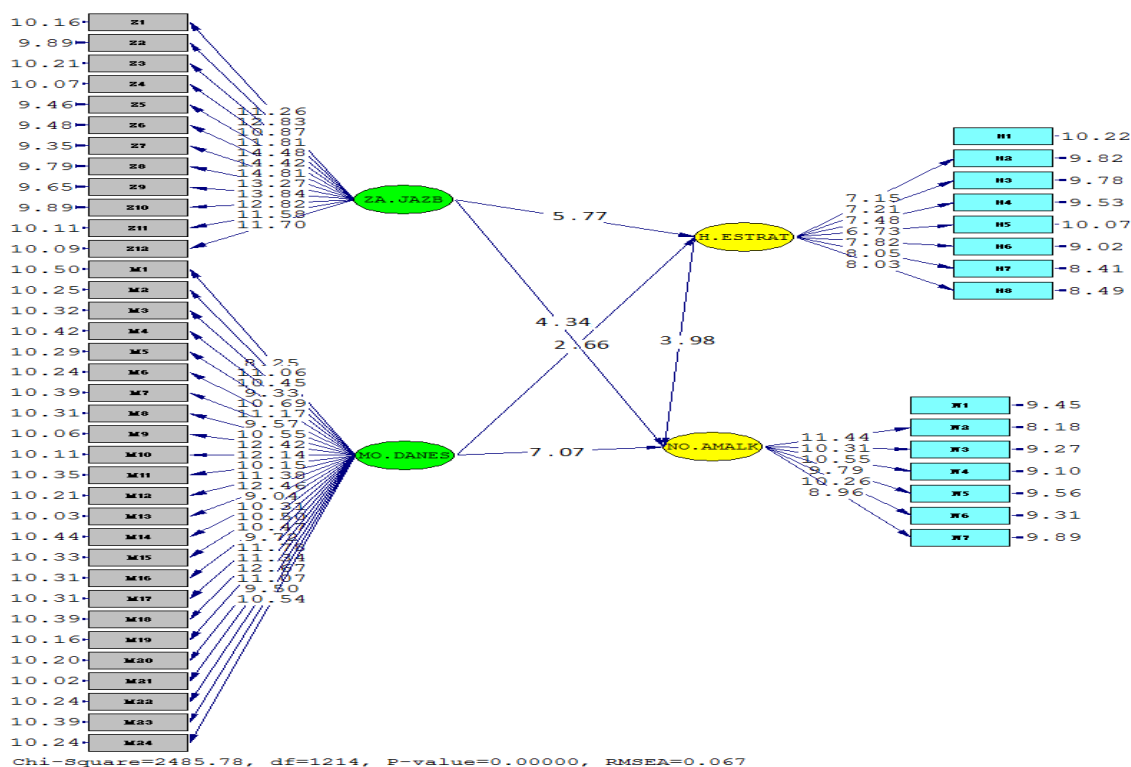
یافته‌های توصیفی حاکی از آن بود که ۵۸/۹ درصد کارشناسان مرد و ۴۱/۱ درصد کارشناسان را زن تشکیل می‌دهند. در این میان ۲۷/۷ درصد کارشناسان دارای مدرک دیپلم و فوق دیپلم، ۵۳/۷ درصد کارشناسان دارای مدرک کارشناسی، ۱۷/۳ درصد کارشناسان دارای مدرک کارشناسی ارشد، ۱/۳ درصد کارشناسان دارای مدرک دکتری بودند. سن ۳۴/۲ درصد کارشناسان بین ۲۰-۳۰ سال، ۴۲/۹ درصد بین ۳۱-۴۰ سال، ۱۷/۷ درصد بین ۴۱-۵۰ سال، ۴/۲ درصد بالای ۵۰ سال سن دارند. سابقه کاری ۳۵/۱ درصد کارشناسان کمتر از ۵ سال، ۲۸/۶ درصد سابقه کاری کارشناسان بین ۱۰-۶ سال، ۲۳/۴ درصد بین ۲۰-۱۱ سال، ۱۳/۰ درصد کارشناسان بالای ۲۰ سال سابقه کاری کاری دارند.

همچنین در آزمون تأیید عاملی تمامی بارعاملی گویه های پرسشنامه‌ها بیشتر از ۰/۴ بود که نشان از تأیید روایی سازه متغیرهای تحقیق دارد. قبل از اجرای مدل ساختاری به گزارش شاخص‌های برازش مدل در جدول ۳ می‌پردازیم.

شکل ۲. مدل ساختاری پژوهش در حالت استاندارد

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

شکل ۳- مدل ساختاری تحقیق در حالت معنی داری

از مدل اندازه گیری ضرایب استاندارد شده می توان این برداشت را نمود که بین متغیرهای مکنون و شاخص های متناظر با آن ها همبستگی مثبت و معنی داری وجود دارد. ضرایب استاندارد شده در واقع بیانگر ضرایب مسیر یا بارهای عاملی استاندارد شده بین عامل ها و نشانگرها می باشند. ضرایب بارهای عاملی قوی تر خواهند بود. برای داشتن روایی باید بین سازه و بعد و بین بعد و شاخص همبستگی مثبت و معناداری وجود داشته باشد. مدل تخمینی استاندارد مدلی است که از تطبیق دو ماتریس کواریانس مدل داده ها حاصل می شود و تخمین واقعی پارامترهای مدل را نشان می دهد. در این مدل میزان روابط بین سازه و بعد و بعد و شاخص نشان داده می شود. در صورتی که رابطه بالای ۰/۳۰ باشد، می توان گفت سؤالات مورد نظر از قدرت تبیین خوبی برخوردار است.

جدول ۲- شاخص های برازش مدل معادلات ساختاری

ردیف	معیارهای برازش مدل	نام اختصاری	مقدار	حد مطلوب	تفسیر
۱	نسبت کای دو به درجه آزادی	χ^2/df		< ۳	مطلوب
۲	شاخص نیکویی برازش	GFI		> ۰/۹۰	مطلوب
۳	شاخص نیکویی برازش تعدیل شده	AGFI		> ۰/۹۰	مطلوب
۳	شاخص برازش هنجار شده	NFI		> ۰/۹۰	مطلوب
۴	شاخص برازش تطبیقی	CFI		> ۰/۹۰	مطلوب
۵	ریشه میانگین مربعات خطای تقریب	RMSEA		< ۰/۰۸	مطلوب

بحث و نتیجه گیری

در عصر اطلاعات و تغییرات روزافزون در نیازمندی های ارباب رجوع، افزایش عملکرد نوآورانه از موضوعات مهم برای هر سازمانی است. برای افزایش عملکرد، سازمان ها نیازمند پیش بینی و شناسایی اتفاقات محیطی و کسب دانش مورد نیاز برای مقابله سریع و به موقع با آن هستند (آرمان شفیع، ۱۳۹۵: ۲۸). هدف اصلی تحقیق حاضر، تبیین اثر ظرفیت جذب و مدیریت دانش بر عملکرد نوآورانه از طریق هماهنگی استراتژیک در کارشناسان وزارت ورزش و جوانان ایران بود. فرض اصلی تحقیق بیان کننده

اولین همایش بین‌المللی ورزش و توسعه پایدار

این موضوع است که در سازمان مذکور، مدیران ارشد می‌توانند با فراهم آوردن بسترهای لازم برای افزایش نقش دانش و ظرفیت جذب و به دنبال آن افزایش سرعت پاسخگویی به تغییرات با کمک مدیریت دانش، عملکرد بهتری در سازمان داشته باشند. بر اساس نتایج این پژوهش ظرفیت جذب به عنوان متغیر مستقل اول می‌تواند سازمان را در رسیدن به مدیریت دانش بیشتر یاری کند. ظرفیت جذب و مدیریت دانش می‌توانند از رویکردهای مؤثر برای افزایش عملکرد نوآورانه باشند (طهماسبی، ۱۳۹۴: ۳۱۸). سازمان‌های ورزشی، نهادهایی هدف دارند که در طول زمان و از راه‌های گوناگون در جستجوی رشد و توسعه بوده‌اند. با توجه به تنوع ورزش، فرهنگ‌ها، سلیقه‌ها و امکانات ورزشی کشور، ادارات کل تربیت بدنی که متولی امر ورزش در استان‌های کشورند با پیچیدگی و تغییرات بسیاری مواجه‌اند. از طرفی سازمان‌های ورزشی برای بقا و بهبود خودشان با دانش قدیمی نمی‌توانند موفق باشند، بلکه در شرایط متغیر امروزی نیازمند تلاش وسیع برای یادگیری دانش نو برای تغییر وضعیت خود هستند (رمضانیان، ۱۳۹۲: ۱۹۸). در خصوص فرض اول با توجه به اینکه ضریب تعیین رابطه یا همان R^2 برابر با ۰/۲۵ است. لذا می‌توان بیان کرد که ظرفیت جذب در جامعه مورد نظر در سطح اطمینان ۹۹ درصد بر هماهنگی استراتژیک تأثیر می‌گذارد. که این یافته‌ها با نتایج کوهن و لوینتال (۱۹۹۰) که بیان کرد ظرفیت جذب برای دستیابی به عملکرد نوآورانه حیاتی است، هم‌خوانی دارد. کاستوپولوس و همکاران (۲۰۱۱) و برومند و رنجبری (۱۳۸۸)، ظرفیت جذب را وسیله‌ای برای فعالیت‌های نوآورانه سازمان معرفی کردند. رحیم نیا و همکاران (۱۳۹۴)، در تحقیقی تحت عنوان تأثیر رهبری نوآورانه و اشتراک دانش بر عملکرد سازمان به واسطه هماهنگی استراتژیک که جامعه آماری این تحقیق، مدیران عامل شرکت‌های تابعه و زیر مجموعه توانیر هستند. که نتایج تحقیق نشان داد که در شرایط متلاطم محیطی حاکم بر شرکت‌های جامعه آماری در سال‌های اخیر، اشتراک دانش و رهبری نوآورانه با عملکرد سازمان رابطه مثبت و مستقیم داشته و هر دو می‌توانند تطابق و سازگاری سازمان به محیط بیرونی را افزایش داده و منجر به هماهنگی استراتژیک شوند. ظرفیت جذب یک قابلیت پویای کلیدی در رقابت مبتنی بر دانش محسوب می‌شود و از سازمان‌هایی که ظرفیت جذب بالایی دارند، انتظار می‌رود که نسبت به رقبای خود عملکرد بهتری داشته باشند (فسفری و تریو، ۲۰۰۸). سازمانی که از ظرفیت جذب بالایی برخوردار است، اتصالاتی با منابع دانش خارجی ایجاد می‌کند که به مثابه کانال‌هایی برای انتقال افکار نو به درون سازمان عمل می‌کنند. بنابراین ظرفیت جذب از طریق شناسایی دانش خارج از سازمان می‌تواند نقش مؤثری در دستیابی به نوآوری داشته باشد. بر این اساس می‌توان به مدیران سازمان‌های ورزشی پیشنهاد کرد که اگر خواهان بهبود عملکرد نوآورانه در سازمان خود می‌باشند باید تلاش کنند تا انگیزه و توانایی کارشناسان در جمع‌آوری و اهدای دانش را افزایش دهند و برنامه‌ریزی دقیق و منظمی برای اجرای آن داشته باشند. هم‌چنین با توجه به این مسئله که ظرفیت جذب در کارشناسان به طور ژنتیکی ثابت نبوده و قابل یادگیری و آموزش است، به مدیران وزارت ورزش و سازمان‌های تابعه پیشنهاد می‌شود که دوره‌های آموزشی مناسب برای افزایش ظرفیت جذب کارشناسان ارائه دهند و با افزایش آن، قدرت خلق نوآوری را در سازمان‌های خود بالا ببرند.

منابع

- ۱- ابراهیمی مقدم، حسین، زین‌الدین. (۲۰۱۵). بررسی ابعاد خلاقیت (تسلط، انعطاف پذیری، اصالت، جزئیات در مورد جزئیات پیشرفت تحصیلی)، اولین کنفرانس ملی روانشناسی.
- ۲- سعادت، ع. و صادقی، م. (۲۰۰۶). طراحی یک مدل برای برنامه ریزی خلاقیت در مؤسسات تحقیقاتی کشور، مجلات علمی- پژوهشی دانشور رفتار؛ شماره ۱۴.
- ۳- سید کلان، س. زاهد بابلان، آ. (۲۰۱۶). بررسی اثر محیطی ادراکی نوآورانه بر خودآمدی خلاقانه و رفتار معلمان نوآورانه با استفاده از مدل سازی معادلات ساختاری. مدیریت آموزش سازمانی، دانشگاه اردبیل، سال چهارم، شماره ۱، بهار و تابستان ۹۴، ص. ۱۲۵-۱۰۳.
- ۴- قضاوتی، آرش و ساغفی، فاطمه. (۲۰۱۵). ظرفیت فناوری ضبط و ارتباط آن با تجاری سازی نوآوری: بررسی عوامل مؤثر، دومین کنفرانس بین‌المللی تجاری سازی فناوری، پارک علم و فناوری تهران، دانشگاه تهران.
- ۵- مهدی زاده، م. حیدری، غ.؛ میرزایی، ی. (۲۰۱۱). شناسایی عوامل مؤثر بر انتقال فناوری، مجله فصلنامه پارک‌ها و

مراکز رشد؛ شماره ۲۵.

۶- میرفخرالدینی، حیدر، حاتمی نسب، حسن، طالعی فر، رضا و کنجکاو منفرد، امیر رضا (۱۳۸۹). مدیریت دانش، نوآوری دانش و عملکرد نوآوری در شرکت های کوچک و متوسط. چشم انداز مدیریت بازرگانی، ۲ (۳۵)، ۱۰۳-۱۱۸.

طراحی برنامه استراتژیک توسعه ورزش استان کردستان

کوروش ویسی^{۱*}، صلاح دستوم^۲، نسیم صالحی^۳، آکو ابراهیم فقهی محمود^۴، فرهاد حیدری^۵

۱. استادیار مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران. (*نویسنده مسئول).

۲. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران.

۳. دکتری مدیریت ورزشی

۴. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران.

۵. کارشناسی ارشد دانشگاه کردستان

*Email: (koroshveisi@yahoo.com)

چکیده

زمینه و هدف: هدف از پژوهش حاضر تدوین برنامه استراتژیک توسعه ورزش در استان کردستان بود.

روش کار: روش تحقیق از نوع مطالعات راهبردی مبتنی بر تحلیل آمیخته کمی و کیفی بود. جامعه پژوهش شامل دو جامعه اطلاعاتی (منابع علمی و کتابخانه‌ای، اسناد اجرایی، محتوای رسانه‌ای) و جامعه انسانی (مدیران، مربیان، ورزشکاران، داوران، اساتید دانشگاهی، و سایر) بود. نمونه آماری به تعداد قابل کفایت با روش هدفمند و دردسترس انتخاب و بررسی گردید. ابزار پژوهش شامل چهار ابزار مطالعه کتابخانه‌ای، مصاحبه، پرسشنامه و تکنیک دلفی بود.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش شامل چند بخش بود. ابتدا وضعیت ورزش استان براساس شاخص‌های کلیدی توصیف گردید. سپس مقایسه آن با سایر استان‌ها و تعیین جایگاه ملی آن صورت گرفت. در ادامه برای حوزه‌های فرابخشی، بخشی، زیربخشی و ویژه محورها، قابلیت‌ها و چالش‌ها شناسایی گردید. به همین تفکیک نیازها و اهداف توسعه هر حوزه تعیین شد. براساس تحلیل راهبردی و نیازها برای هر حوزه استراتژی و راهکار اجرایی ارائه شد. سپس الگوی تقسیم کار بین سازمانی جهت دستیابی به اهداف و عملکرد مناسب تدوین گردید.

نتیجه‌گیری: به طور کلی براساس یافته‌های توصیفی کردستان در بین استان‌های کشور در مجموع شاخص‌ها از وضعیت مناسبی برخوردار نیست و جزو استان تیپ سوم (توسعه نیافته) به شمار می‌رود. به صورت کلی بر مبنای چارچوب ارائه شده می‌توان گفت که در توسعه ورزش استان ابتدا باید بخش‌بندی مناسبی از ورزش استان به همراه تقسیم کار بین سازمان‌ها صورت بگیرد، سپس به تفکیک بخش‌ها، اقدامات لازم جهت استفاده از قابلیت‌ها، رفع چالش‌ها و تامین اهداف انجام شود.

کلیدواژه‌ها: تحلیل راهبردی، برنامه‌ریزی استراتژیک، الگوی توسعه، توسعه ورزش، استان کردستان

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱. مقدمه:

استان کردستان یکی از استان‌هایی است که با وجود قابلیت‌های و ظرفیت‌های فراوان جهت توسعه ورزش اما جزو استان‌های محروم و کمتر برخوردار محسوب می‌شود (۱). این استان در منظرهای مختلف مانند؛ سرانه فضای ورزشی، سرانه مشارکت ورزشی، سهم ورزش در سبد خانوار، شاخص‌های سلامت و نشاط اجتماعی، حضور مسابقات کشوری و جهانی، تولیدات و خدمات ورزشی و کسب کرسی‌ها و پست‌های سازمانی ملی و بین‌المللی در رده‌های پایین توسعه یافتگی در بین استان‌های کشور است (۲). هدف از تهیه برنامه‌های توسعه اقدام به آینده‌نگری است تا با اتکا به فنون برنامه‌ریزی و صورت‌بندی مدل‌های انسانی، بتوان آینده‌های محتمل را به آینده‌های ممکن، مرجح و مطلوب تبدیل نمود. نقطه عزیمت چنین حرکتی ریشه در شناخت راهبردی وضع موجود و موقعیت استراتژیک دارد (۳). زیرا در دنیای به شدت در حال تغییر و تحول کنونی به نظر می‌رسد که برای هماهنگ شدن با تحولات محیطی، مدیران نهادها و سازمان‌های مختلف ناگزیرند اولاً، پیش‌بینی‌هایی از آینده داشته باشند و ثانیاً، با اتخاذ و اجرای فرآیند برنامه‌ریزی استراتژیک، همواره خود را برای متحول شدن به‌منظور سازگاری با دگرگونی‌های محیطی آماده نگه دارند (۴). مطالعات انجام شده در ورزش کشور و استان کردستان به طور کلی نشان داده است که فقدان سیاست‌ها، خط‌مشی‌های راهبردی، عدم هماهنگی بین مجموعه نهادها، سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی مرتبط با ورزش، ناکافی بودن منابع مادی و انسانی در حوزه‌های مختلف ورزشی و بعضاً انجام کارهای موازی و عدم نظارت کافی بر فعالیت‌های ورزشی از جمله مهم‌ترین نارسایی‌های ورزش محسوب می‌شوند. بنابراین با توجه به موارد یادشده و مطالعات صورت گرفته حال این پرسش مطرح است که ورزش استان در چه وضعیتی است و چگونه می‌توان به استراتژی مطلوب در این استان دست یافت.

با توجه به اهمیت برنامه‌ریزی راهبردی در توسعه مقوله‌های مختلف و از جمله ورزش، ضرورت توجه به این مهم در استان کردستان نیز بیش از پیش بر مسئولان استان واجب است و بدون شک یکی از مهم‌ترین دلایل عقب‌افتادگی استان در عرصه ورزش، کم‌توجهی مسئولان به این مقوله مهم است. هرچند در مهر و موم‌های اخیر گام‌هایی در این راستا برداشته شده است که بی‌شک کافی نیست و باید بیشتر به این مهم توجه شود. یک راهکار مناسب، تدوین برنامه راهبردی برای استان می‌باشد که با تحقق این امر و توسعه ورزش به جایگاه مناسب خود نزدیک خواهد شد. به نظر می‌رسد فراهم آوردن زمینه تهیه و تدوین برنامه راهبردی توسعه تربیت‌بدنی و ورزش استان گام عمده و آغازین برای سامان بخشیدن به تلاش‌های گسترده و گوناگون در عرصه‌های ورزش است. با عنایت به پیشرفت، توسعه و اقبال عمومی مردم به تربیت‌بدنی و ورزش از سویی و وجود ظرفیت‌های مناسب و بالا در این بخش از سوی دیگر مستلزم شناخت دقیق و صحیح وضع موجود و ارائه راهبرد اصولی و علمی نگاه بومی برای تعیین چشم‌انداز ورزش استان و نقشه راه دستیابی به آن در افق چشم‌انداز ۱۴۰۴ و برنامه‌های کلان ششم و هفتم توسعه ضروری می‌باشد که طرح حاضر بر آن متمرکز است.

اکنون با توجه به مراتب پیش گفته شده؛ چالش اساسی و پرسش راهبردی پیش‌رو این است که در عصر دانش، جهانی شدن، تجاری‌سازی، بازارهای به هم پیوسته، تحولات فناوری و رقابت روز افزون این سوال مطرح است که بخش ورزش استان کردستان با توجه به پتانسیل‌های درونی، خواهان دستیابی به چه جایگاهی می‌باشد و با توجه به عوامل دورنی و کارگزاران خود، از توانایی ترسیم و دستیابی به کدام چشم‌انداز برخوردار است و از میان آینده‌های ممکن و محتمل، توانایی برگزیدن و عملیاتی کردن کدام آینده مطلوب و مرجح را خواهد داشت. بنابراین براساس مبانی بیان شده؛ هدف از طرح تحقیقاتی حاضر؛ تعیین وضعیت موجود توسعه ورزش در استان کردستان؛ مکان‌یابی و مکان-شناسی فضاهای ورزشی، آسیب‌شناسی ورزش استان با رویکرد برنامه‌های چهارم و پنجم توسعه، تعیین وضعیت مطلوب ورزش استان، تعیین شکاف توسعه، استراتژی‌ها و راهکارهای توسعه، چارچوب اجرایی و برنامه عملیاتی در قالب برنامه جامع نقشه راه ده ساله توسعه ورزش استان مطابق با برش استانی برنامه ششم و هفتم توسعه کشور بود.

۲. روش‌شناسی:

روش تحقیق از نوع مطالعات راهبردی مبتنی بر تحلیل آمیخته کمی و کیفی بود. جامعه پژوهش شامل دو جامعه اطلاعاتی (منابع علمی و کتابخانه‌ای، اسناد اجرایی، محتوای رسانه‌ای) و جامعه انسانی (مدیران، مربیان، ورزشکاران، داوران، اساتید دانشگاهی، و سایر) بود. نمونه آماری به تعداد قابل کفایت با روش هدفمند و در دسترس انتخاب و بررسی گردید. ابزار پژوهش شامل چهار ابزار مطالعه کتابخانه‌ای، مصاحبه، پرسشنامه و تکنیک دلفی بود.

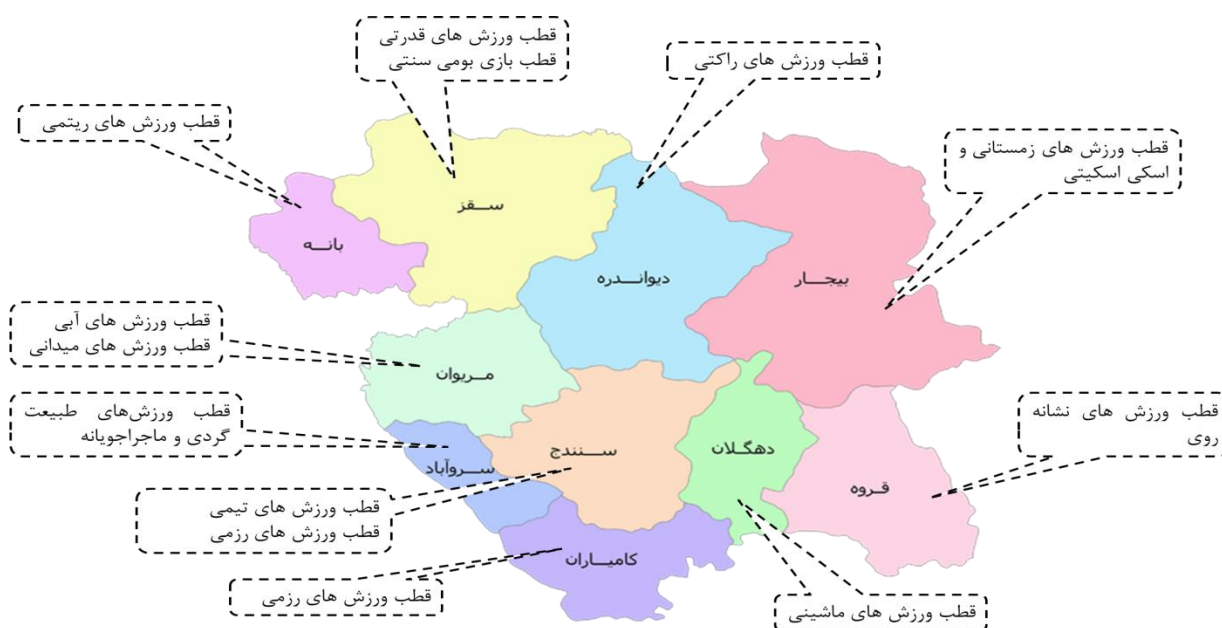
یافته‌ها:

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

در تیپ بندی استان های کشور به لحاظ توسعه یافتگی ورزش براساس شاخص های مذکور: استان کردستان از نوع تیپ سوم و جزو استان های توسعه نیافته محسوب می شود.

جدول ۱. تیپ بندی استان های کشور به لحاظ توسعه یافتگی ورزش (وزارت ورزش، ۱۳۹۵)

تیپ ۱	خراسان رضوی، مازندران، آذربایجان شرقی، فارس، گیلان، تهران، خوزستان و اصفهان
تیپ ۲	مرکزی، آذربایجان غربی، اردبیل، همدان، یزد، کرمان، گلستان، کرمانشاه، زنجان و البرز
تیپ ۳	سیستان و بلوچستان، خراسان جنوبی، کردستان، ایلام، هرمزگان، کهگیلویه و بویر احمد، قزوین، لرستان، چهارمحال و بختیاری، قم، استان کردستان، سمنان، بوشهر و خراسان شمالی

شکل ۱. قطب بندی کلی انواع ورزش ها در شهرستان های استان جهت ظرفیت سازی توسعه

نتیجه گیری:

براساس یافته ها، کردستان جزو استان های تیپ سوم در توسعه ورزش کشور است از این رو وضعیت آن نامطلوب بوده و نیازمند تغییرات اساسی در ابعاد خود می باشد. ساختار ورزش استان نیز به دلیل سیستم نهادی کشور دارای قابلیت تغییرات کلی نیست اما در ابعاد جزئی می توان به ایجاد تغییراتی در آن اقدام کرد تا وضعیت توسعه ورزش بهبود یابد. برای مثال می توان با ایجاد کمیته ها، برنامه ها، انجمن ها، رویدادها، و ...، به کاهش چالش ها متناسب با نیازهای ورزش در استان اقدام کرد. این کار در واقع نوعی تغییر ساختاری - برنامه ای و به عنوان یکی از پاسخ های سازمان ها و سیستم ها به تغییرات محیطی محسوب می شود (۵). مدیریت مسئولیت مداخله مثبت و سازنده در الگوهای رایج فعالیت ورزشی افراد بر عهده دارد و نسبت به سایر عوامل نقش بیشتری در ترغیب نهادها و مردم به سوی مشارکت در ورزش دارد. صفاری (۱۳۹۱) عنوان می کند که مدیریت ورزش با بهبود در فرآیندهای مشارکت می تواند زمینه های فردی را برانگیزاند و تسهیل کننده مشارکت فردی شود که این امر توسط مدیریت انجام می شود (۶). در حال حاضر علارغم توسعه رشته علمی مدیریت ورزشی در دانشگاه ها و وجود فارغ التحصیلان فراوان در این زمینه هنوز مدیریت در بسیاری از بخش ها به صورت سنتی است. مسئله مدیریت صحیح و بهره وری در حیطه تربیت بدنی و ورزش یکی از مشکلات اساسی در مدیریت ورزش کشور است. مدیریت استراتژیک ورزش استان کردستان باید با اتکا به قابلیت های راهبردی خود ضمن رفع چالش ها به سوی اثربخشی گام بردارد. دسترسی و استفاده از مهارت متخصصان مدیریت ورزشی، برنامه ریزی مبتنی بر موقعیت و برنامه ریزی استراتژیک در مدیریت ورزشی می توان به کارآمدسازی مدیریت

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

راهبردی ورزش استان گام بردارد. برحسب شواهد کمی و کیفی بررسی شده، به صورت کلی سرانه فضای ورزشی در استان از وضعیت مناسبی برخوردار نیست و حتی کمتر از میانگین کشوری است. اماکن ورزشی بستر اجرای فعالیت‌های ورزشی هستند و کیفیت آن‌ها بر اجرای تمرینات و برگزاری مسابقات ورزشی تأثیر مستقیم دارد. منابع فیزیکی و استانداردهای آن برای اجرای رویدادهای ورزشی بسیار تعیین کننده است و بخش‌های مختلف ورزش استان زمانی قادر به انجام امور محوله است که حداقل امکانات و تجهیزات برخوردار باشد. بالک و رایبسون (۲۰۰۹) عنوان کردند که محیطی که ورزشکاران و مشارکت‌کنندگان ورزشی را از جنبه‌های مختلف حمایت می‌کند احتمال تداوم مشارکت و موفقیت را افزایش می‌دهد (۷). از طرفی توسعه مالی ورزش استان هم تامین منابع مالی سازمان‌های ورزشی را شامل می‌شود و هم رشد فعالیت‌های اقتصادی مانند کارآفرینی، کسب و کار و سایر. وابستگی بیش از اندازه ورزش کشور به منابع دولتی باعث شده است، نه تنها مدیریت ورزش با دشواری‌های بسیاری روبه‌رو گردد بلکه به تبع آن با کاهش منابع و امکانات، سطح مشارکت در ورزش پایین و دسترسی به فعالیت‌های ورزشی دشوار باشد. بدیهی است سازمان‌های ورزشی استان کردستان زمانی که در مسیر رشد و توسعه قرار می‌گیرند روز به روز نیازشان به منابع مالی برای دستیابی به اهداف و پیشبرد امور بیشتر خواهد شد و اگر صرفاً متکی به منابع دولتی باشند قادر نخواهند بود سیاست‌های خود را دنبال کنند. لذا مدیران ورزشی استان بایستی با تدبیر و برنامه‌ریزی بتوانند بودجه مورد نیاز خود را از منابع بالقوه کسب کرده و به تدریج وابستگی خود را به دولت کم کنند.

منابع:

۱. سیف پناهی شعبانی، جبار؛ گودرزی، محمود؛ حمیدی، مهرزاد و خطیبی، امین (۱۳۹۱)، طراحی و تدوین راهبرد توسعه ورزش قهرمانی استان کردستان. نشریه مدیریت ورزشی، شماره ۸، صص: ۷۳-۵۷.
۲. گزارش بخش ورزش برنامه ششم (۱۳۹۵). سند راهبردی وزارت ورزش و جوانان. تهران: دبیرخانه شورای راهبردی.
3. Freeman, R. E. (2010). Strategic management: A stakeholder approach. Cambridge University Press.
4. David, F. R, (2011). Strategic management: Concepts and cases.
۵. رضائی‌نژاد، رحیم. هژبری، کاظم. عیدی، حسین (۱۳۹۴). مدیریت ورزش نخبه، انتشارات شمال پایدار.
۶. صفاری، مرجان (۱۳۹۱)، طراحی الگوی توسعه ورزش همگانی ایران، رساله دکتری دانشگاه تربیت مدرس.
7. Bohlke, K. Robinson, L. (2009). Benchmarking of elite sport systems. Management Decision. 47, (1) 67-84.

چالش ها و استراتژی های ایجاد و حمایت از همکاری بین سازمانی در ورزش و توسعه پایدار

مظفر یکتایار

استادیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج، سنندج، ایران.

Email: (myektayar@gmail.com)

چکیده

زمینه و هدف: هماهنگی را می توان عمل همسو نمودن همه فعالیتهای یک موسسه و یا چند موسسه باهم برای نایل شدن به موفقیت و اهداف مورد نظر تلقی نمود. بدون تردید با پیچیدگی های امروزه هماهنگی بین سازمانی همواره با چالشها و فراز و نشیب های فراوان همراه است هدف از این مطالعه بررسی چالش ها و استراتژی های ایجاد و حمایت از همکاری بین سازمانی در ورزش و توسعه پایدار بود

روش کار: روش پژوهش حاضر کیفی بود که با راهبرد تحلیل مضمون انجام شد. جامعه آماری این پژوهش رامتخصصین و خبرگان مدیریت ورزشی تشکیل می دادند. تعداد ۲۰ نفر با روش نمونه گیری گلوله برفی در این تحقیق شرکت نمودند. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار MAXQDA نسخه ۱۰ استفاده شد.

یافته ها: پس از کد گذاری داده ها مدل مفهومی استخراج شد و ۵ عامل فرهنگی و اجتماعی، سیاسی، قانونی، اداری و محیطی به عنوان مهم ترین عوامل اثرگذار بر هماهنگی بین سازمانی شناسایی شد.

نتیجه گیری: پیچیدگی های امروزه و افزایش آگاهی مردم و انتظارات آنان باعث افزایش سطح توقع مردم از سازمانها شده است و همین امر بعنوان اهرمی بر دولتها به منظور به منظور ایجاد هماهنگی بین سازمانی نقش بسزایی دارد

کلیدواژه ها: هماهنگی بین سازمانی، تحلیل مضمون، توسعه پایدار، ورزش

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

مقدمه: جهانی شدن، اصطلاحی است که از اواسط دهه ۱۹۸۰ متداول شده و به معنی فروریختن مرزها و فراتر رفتن از آن در سطح جهانی در ابعاد اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و اجتماعی... که فرآیند آن دگرگون شدن ساختارهای محلی به جهانی است. فرایند جهانی شدن، ابعاد و دامنه آن آنقدر وسیع و گسترده است که تمام شئون زندگی بشر را تحت تأثیر قرار داده است، تا جایی که برخی از صاحب نظران آن را به عنوان بزرگترین رخداد تاریخ بشری یاد کرده اند. به طوریکه چند دهه گذشته در پرتو توسعه انقلاب ارتباطات الکترونیکی، مفهوم فاصله و فضا به گونه ای غیرقابل تصور در هم ریخته است (پیاچی^۱ و همکاران ۲۰۱۸). پدیده جهانی شدن عرصه های گوناگون اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، اجتماعی جوامع بشری را دست خوش تغییر و تحولات عظیمی کرده است و ویژگی های متمایزی را ایجاد کرده است. یکی از این ویژگی ها پیچیدگی، ایجاد ابهام و عدم اطمینان است (اندروس^۲ ۲۰۰۸) که متعاقب آن پدیده های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی از پیچیدگی روزافزونی نسبت به گذشته برخوردار است تا دهه ۱۹۵۰ نظریه پردازان مدیریتی، سازمان را سامانه بسته می دانستند. نظریه پردازان کلاسیک و نئوکلاسیک معتقد بودند که سازمانها ارتباطی با محیط ندارند. اما با پیدایش نظریه سیستمها به عنوان انقلابی بزرگ در نظریه های سازمان، همه نظریه های سازمانی از اهمیت و نقش محیط بر سازمان سخن گفتند و به مرور از بحث های صرف درون سازمانی، به مباحث میان سازمانی روی آوردند. در مجموع می توان گفت که به علت فشارهای روزافزون محیطی، تجزیه و تحلیل های میان سازمانی رایج و واژه هماهنگی میان سازمانی به منظور تشریح فرآیندی که سازمان ها با همدیگر همکاری می کنند، به کار گرفته شد. هماهنگی میان سازمانی فرآیندی است که سازمانها با هم تصمیماتی را اتخاذ می کنند و همه آنها در آن ذینفع هستند. کانوآ و همکاران (۲۰۰۸) تعریف هماهنگی بین سازمانی هماهنگی را سازماندهی فعالیت های دو یا چند گروه تعریف کرده اند؛ به گونه ای که آنها به طور کارآمد با یکدیگر کار کرده و بدانند دیگران چه می کنند. در ضمن، هماهنگی میان دستگاه های اجرایی، یکی از مسائل بزرگ مدیریتی در ایران است. اما پژوهش در مورد ارتقای هماهنگی میان سازمانی بویژه در حوزه ورزش بسیار محدود است. این پژوهش سعی دارد این حوزه را از طریق تدوین ابزار مناسب برای سنجش هماهنگی میان سازمانی و شناسایی عوامل مؤثر بر ارتقای آن و ارایه استراتژی های متناسب با آن توسعه دهد. تمرکز اصلی بر سازمانهای عمومی است که در انجام وظایف پیوسته خود باید با یکدیگر هماهنگ باشند

روش شناسی تحقیق: روش پژوهش از نوع کیفی بود که با راهبرد تحلیل مضمون انجام شد. جامعه آماری پژوهش ۲۰ نفر از متخصصین و خبرگان مدیریت ورزشی که به روش نمونه گیری گلوله برفی انتخاب شدند. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار MAXQDA نسخه ۱۰ استفاده شد. مقدار پایایی باز آزمون ۰/۸۷ بدست آمد.

نتایج: یافته نشان داد ۵ عامل بین سازمانی شامل: فرهنگی و اجتماعی، سیاسی، قانونی، اداری و محیطی به عنوان مهم ترین عوامل اثرگذار بر هماهنگی بین سازمانی نقش دارند. که هرکدام نیز از مولفه های متعددی تشکیل شده اند که در جداول زیر به آنها اشاره می شود.

جدول شماره ۱ عوامل میان فرهنگی اجتماعی و عوامل سیاسی مولفه های تشکیل دهنده آنها

عوامل فرهنگی و اجتماعی	عوامل سیاسی
عدم آشنای پرسنل به حقوق سازمانی عدم آشنای عامه به حقوق شهروندی، ترویج برتری اهداف کوتاه مدت به بلند مدت ضعف در مطالبات عمومی عدم ریسک پذیری فردی و سازمانی	عدم روحیه نقدپذیری عدم وجود روحیه نقد کنندگی کاهش میزان اعتماد عمومی به نظام اداری تمایل به فردگرایی تا کار گروهی
عدم حمایت مسئولان، اتخاذ روند محافظه کارانه، وجود اختلاف نظر در قوای سه گانه برتری منافع فردی یا حزبی بر منافع عمومی، اعطای مسوولیت بر اساس معیار حزبی و جناحی،	

جدول شماره ۲ عوامل میان قانونی و عوامل محیطی و عوامل اداری و مولفه های تشکیل دهنده آنها

عوامل قانونی	عوامل محیطی	عوامل اداری
ضعیف بودن نظارت، ضعف در قوانین، عدم شفافیت قوانین و قابل تفسیر بودن، عدم توجه به موضوع حمایت در بودجه	عدم وجود زیرساختها و فن آوریهای لازم، تغییرات سریع اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، فرهنگی وجود بحرانهای ملی و بین المللی،	عدم ثبات مدیریتی، وجود فساد اداری، عدم توجه به شایسته سالاری، ضعیف بودن سطح مسوولیت پذیری مسئولان عدم وجود نظام پاسخگویی،

¹ Peachey

² Andrews

³ Cao

بندی سازمانها، وجود قوانین زاید و دست و پا گیر در سازمانها،	تغییرات سریع و غیر کارشناسی در قوانین	عدم چابکی سیستم اداری عدم التزام به اسناد بالادستی سازمان، وجود پرسنل آموزش ندیده و گاه غیر کیفی، عدم التزام مدیران به اجرای برنامه های بلند مدت، سلیقه ای رفتار کردن مدیران

بحث و نتیجه گیری: نتایج این تحقیق حاکی از شناسایی ۵ دسته عوامل موثر در هماهنگی میان سازمانی بودند که به منظور ایجاد روبه های لازم جهت هماهنگی و متعاقب آن توسعه ورزش بصورت پایدار اتخاذ استراتژی های زیر پیشنهاد می شود.

ر دیف	استراتژی	ردیف	استراتژی
۱	تبیین و در اولویت قرار دادن هماهنگی درون سازمانی	۱۰	در نظر گرفتن هماهنگی بین سازمانی در تدوین برنامه های استراتژیک سازمانها
۲	تمرکز بر ایجاد شبکه ارتباطی	۱۱	ارایه سود و منفعت به شرکاء بحث
۳	بر روی اهداف و ماموریت ها تمرکز کنید	۱۲	ایجاد برنامه های اردویی و تفریحی بین سازمانی
۴	شرکا را در برنامه ریزی و استراتژی ها درگیر نمایید	۱۳	ایجاد کمیته فراسازمانی به منظور بررسی فرصتها و تهدیدهای ساختاری سازمانها
۵	ایجاد هماهنگی بین سازمانی از طریق تشابهات نسبی در ساختار و تعاملات و انطباق پذیری	۱۴	برگزاری دوره های آموزشی به منظور اصلاح مدل ذهنی کارکنان و مدیران نسبت به هماهنگی بین سازمانی
۶	اقدامات کوچک شروع نموده سپس آن را متنوع نمایید	۱۵	ایجاد سیستم ارزیابی توسط سازمان مستقل
۷	کاهش سلسه مراتب اداری و ساختار سازمانی (چابکی سازمانی)	۱۶	رویه های سیاسی بر محور تعامل باشد تا تقابل
۸	ایجاد سیستم شفافیت و ترغیب در برنامه ها به منظور کسب اعتماد بین سازمانی	۱۷	اتخاذ رویه ای کارشناسی شده در تدوین قوانین جامع و حمایت گرانه توسط قوه مقننه
۹	ایجاد سیستم شایسته سالاری در مدیریت		

منابع:

- Andrews, R. (2008). "Perceived environmental uncertainty in public organizations: An empirical exploration". Public Performance & Management Review, 32(1), 25-50.
- Cao, N.; Zhang, Z.; Man To, K. & Po Ng, K. (2008). How are Supply Chains Coordinated? An Empirical Observation in Textile-apparel Businesses. Journal of Fashion Marketing and Management: An International Journal, 12(3), pp. 384-397
- Cheng, J. L. C. (1983). Interdependence and Coordination in Organizations: A Role-System Analysis, Academy of Management Journal, 26(1), pp. 165- 162.
- Jon Welty Peachey, Adam Cohen, Nari Shin, Bruno Fusaro. (2018). Challenges and strategies of building and sustaining inter-organizational partnerships in sport for development and peace. Sport Management Review, 21 160-175

چیستی و چرایی الگوهای آموزشی در تربیت بدنی

جواد آزمون

عضو بازنشسته هیات علمی دانشگاه شهید رجایی

چکیده : هدف از تدوین این مقاله مروری بیان چیستی و چرایی استفاده از الگوهای آموزشی در تربیت بدنی بود. الگوی آموزشی، طرحی جامع و منسجم برای آموزش است و از اجزا متعدد و متنوعی مثل؛ دستاوردهای معین یادگیری، فعالیت‌های یادگیری متناسب با رشد، مسئولیت‌های معلم و دانش‌آموز، ساختار تکلیف منحصر به فرد، شاخص‌های تحقق دستاوردهای یادگیری و سازوکارهای سنجشی ساخته شده است. الگوهای آموزشی معلم و دانش‌آموز را قادر می‌سازند تا رویدادهای جاری و آتی را درک کنند، پشتوانه پژوهشی دارند، شرایطی را برای سنجش‌های معتبرتری از یادگیری مهیا می‌کنند، معلم را به تصمیم‌گیری در محدوده یک مبنای نظری یکپارچه ترغیب می‌کند، و نهایتاً مستقیماً از استانداردهای ویژه و دستاوردهای یادگیری حمایت می‌کنند. «یادگیری مشارکتی»، «نظام آموزش شخصی‌سازی شده»، «تدریس از طریق همتا»، «تدریس از طریق پرس‌وجو»، «آموزش مستقیم»، «تعلیم و تربیت ورزشی»، «بازی‌های ورزشی تاکتیکی» و «تدریس مسئولیت‌پذیری فردی و اجتماعی» از جمله معروف‌ترین الگوهای آموزشی در تربیت بدنی نیز در این مقاله معرفی شده‌اند.

کلید واژه ها : تربیت بدنی، تدریس موثر، الگوی آموزشی، یاددهی و یادگیری

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

مقدمه

در سه دهه اخیر، مفهوم سازی بیشتری برای روش یا «راه های آموزش» تربیت بدنی صورت گرفته است. معلمان تربیت بدنی برای تدریس مؤثر و رسیدن به انواع دستاوردهای یادگیری در هر سه حیطه یادگیری و رسیدگی به انواع توانایی های دانش آموزان، باید الگوهای آموزشی متفاوت را بشناسند و به کار گیرند. در حال حاضر الگوهای آموزشی شناخته شده ایی برای آموزش تربیت بدنی وجود دارد.

چیستی الگوهای آموزشی

الگوی آموزشی، از حیث ماهیت، یک «نقشه اولیه» برنامه ریزی است که معلمان تربیت بدنی می توانند با استفاده از آن به دانش آموزان در دستیابی به هدف های معین کمک کنند. ایده الگوی آموزشی مبتنی بر یک دیدگاه آموزشی است که توجه همزمان به نظریه یادگیری، هدف های بلندمدت یادگیری، بافت، محتوا، مدیریت کلاس، راهبردهای تدریسی مرتبط، تأیید فرایند، و سنجش میزان یادگیری دانش آموزان را شامل می شود.

الگوهای تدریس، پایه های نظری قوی دارند، و تحقیقات بسیاری در خصوص ایجاد، توسعه و اجرای آنها انجام شده است. الگوهای تدریس معمولاً به صورت میدانی در مدارس و جاهای دیگر آزموده شده اند تا اطمینان حاصل شود که برای مقاصد مورد نظر به صورت کارآمد و مؤثر قابل استفاده اند. بیشتر الگوهای تدریس ابتدا برای استفاده در کلاس، و در درجه اول برای کسب دستاوردهای حیطه های شناختی و عاطفی به وجود آمدند. لازم است معلمان تربیت بدنی برای تدریس مؤثر و رسیدن به انواع دستاوردهای یادگیری در هر سه حیطه و رسیدگی به انواع توانایی های دانش آموزان، الگوهای آموزشی متفاوت را بشناسند و به کار گیرند. الگوی آموزشی، طرحی جامع و منسجم برای آموزش است که اجزاء آن عبارت اند از: یک بنیاد نظری ابرای توصیف نیازها و توانایی های دانش آموزان، بیان دستاوردهای معین یادگیری، تخصص معلم در دانش محتوایی، فعالیت های یادگیری متناسب با رشد، مسئولیت های معلم و دانش آموز، ساختار تکلیف منحصر به فرد، شاخص های تحقق دستاوردهای یادگیری و سازوکارهای سنجش اجرای دقیق خود الگو. بهترین الگوهای آموزشی میان نظریه های یاددهی و یادگیری، و فرایندهای ویژه ای که معلم باید آنها را در زمین و سالن ورزش به پیش برد پیوند برقرار می کنند. هر الگو یک طریق خاص یا یک «نقشه اولیه» به معلم ارائه می دهد تا با پیروی از آن دانش آموزان را در یادگیری تربیت بدنی کمک کند. هر الگو مجموعه ای از تصمیمات، برنامه ها و اعمال خاص خود را برای معلم و دانش آموزان به همراه دارد. هر الگوی آموزشی برنامه ای است که معلم می تواند آن را انتخاب کند و با استفاده از آن در زمان مناسب و برای محتوایی ویژه، به یادگیری دانش آموزان به مؤثرترین شیوه کمک کند.

در حال حاضر، الگوهای آموزشی مؤثری در اختیار داریم که به خوبی نیز شرح و توصیف شده اند. بیشتر آنها از جمله الگوی «یادگیری مشارکتی»، «نظام آموزش شخصی سازی شده»، «تدریس از طریق همتا»، «تدریس از طریق پرس و جو» و «آموزش مستقیم» ابتدا برای رشته های دیگر طراحی شدند و سپس اصلاحاتی رویشان اعمال شد تا با رشته تربیت بدنی تطبیق یابند. چند مورد از این الگوها نیز منحصراً به منظور آموزش فعالیت بدنی و مفاهیم مرتبط با آن طراحی شدند. الگوهای «تعلیم و تربیت ورزشی»، «بازی های ورزشی تاکتیکی» و «تدریس مسئولیت پذیری فردی و اجتماعی» حاصل کار معلمان تربیت بدنی هستند و برای آموزش در دوره های ابتدایی، متوسطه، دانشگاهی و بزرگسالان طراحی شده اند. ما امروز به گروهی از الگوها دسترسی داریم که جدا از هم شکل گرفته اند و در کتاب ها و مجلات متفرقه چاپ شده اند. آنچه ما نیاز داریم یک چشم انداز مبتنی بر الگو برای آموزش تربیت بدنی است که معلمان را برای یادگیری، انتخاب و تمرین طرح های جامع تدریس، یاری نماید.

چرایی استفاده از الگوهای آموزشی در تربیت بدنی

تربیت بدنی، بیش از هر درس دیگر در مدرسه، پیچیده ترین چالش ها را پیش روی معلمان قرار می دهد. هیچ یک از دروس دیگر معلمان را مجبور نمی کنند که دستاوردهای یادگیری را در هر سه حیطه اصلی لحاظ کنند، در بسیاری از حوزه های محتوایی تخصص داشته باشند، و در محیط های یادگیری دائماً متغیر کار کنند. بیشتر معلمان دروس دیگر فقط از یک کلاس استفاده می کنند، اما معلمان تربیت بدنی کلاس های زیادی دارند، مثل: مجموعه های ورزشی، سالن های ورزش، فضاهای روباز، فضاهای چند منظوره، مسیرهای طناب کشی شده، زمین های آسفالت و سنگ فرش شده، سالن تئاتر مدرسه و غیره؛ و باید غالباً فضای تدریس خود را با سایر معلمان و کلاس های آنها شریک شوند. در درس تربیت بدنی، با توجه به مشخص بودن دستاوردها

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

در بیشتر حیطه‌های یادگیری، و با توجه به گستردگی محتوا، و پویایی وسیع‌تر سالن‌های ورزش، احتمالاً لازم می‌شود که معلمان تربیت‌بدنی، نسبت به معلمان کلاسی، الگوهای آموزشی بیشتری را بشناسند. یک الگو آموزشی؛ برنامه‌ای کلی و رویکردی منسجم به فرایند یاددهی و یادگیری را در اختیار می‌گذارد، اولویت‌های حیطه‌های یادگیری و تعاملات بین آنها را توضیح می‌دهد، یک مضمون آموزشی فراهم می‌کند، معلم و دانش‌آموزان را قادر می‌سازد تا رویدادهای جاری و آتی را درک کنند، امکان اجرای یک مبنای نظری یکپارچه را فراهم می‌کند، پشتوانه پژوهشی دارد، زبان تخصصی معلمان را ارتقا می‌دهد، شرایطی را فراهم می‌کند تا صحت و سقم ارتباط بین آموزش و یادگیری بررسی شود، شرایطی را برای سنجش‌های معتبرتری از یادگیری مهیا می‌کند، معلم را به تصمیم‌گیری در محدوده یک مبنای نظری یکپارچه ترغیب می‌کند، و نهایتاً مستقیماً از استانداردهای ویژه و دستاوردهای یادگیری حمایت می‌کند. تمامی موارد فوق از جمله دلایل و مزایا الگوهای آموزشی محسوب می‌شوند.

خلاصه و نتیجه گیری

بهترین معلمان لزوماً افرادی نیستند که دارای بزرگ‌ترین مجموعه‌های برنامه‌ها هستند؛ بهترین معلمان کسانی هستند که می‌دانند «الگوی صحیح برای کار صحیح» کدام است و آن را به کار می‌برند تا دستاوردهای معین یادگیری در برنامه‌درسی تربیت‌بدنی مدارس خود را محقق سازند. آشنایی با الگوهای آموزشی متعدد امکان انتخاب "الگوی صحیح برای کار صحیح" را مهیا می‌کند.

منبع : کتاب "الگوهای آموزشی در تربیت بدنی"، تألیف مایکل دبلیو متسلر؛ مترجمان رضوان رضوانی اصل ؛ جواد آزمون ؛ وحید رفیعی ده بیدی ؛ محبوبه محمدپور ؛ تهران : انتشارات سمت ؛ ۱۳۹۴ .

????????????????????????????????

محمد احسانی

استاد مدیریت ورزشی، دانشگاه تربیت مدرس

؟؟

حبیب هنرى

دانشیار مدیریت ورزشی، دانشگاه علامه طباطبائی

نقش بازاریابی ورزش سبز بر توسعه پایدار در ایران

سارا کشکر

دانشیار مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

Sarakeshkar@gmail.com

چکیده

توسعه پایدار الگوی مطلوبی برای استفاده از منابع طبیعی با هدف حفظ طبیعت برای نسل امروز و آینده است و در دنیای امروز که شهرنشینی به آلودگی محیط زیست منجر شده است، اهمیت بسیاری یافته است. بازاریابی سبز می تواند امکان جذب افراد جامعه را به استفاده از محصولات سبز در ورزش ترغیب کند. مصرف کنندگان سبز معتقدند که محصولات سبز برای حفظ محیط زیست مناسب هستند و بازاریابی سبز با ترغیب مشتریان به استفاده از محصولات سبز در ورزش موجب می شود تا مصرف کنندگان سبز در ورزش ظهور یابند. در سالهای اخیر بسیاری از سازمانهای ورزشی و تولید کنندگان محصولات ورزشی به این باور رسیده اند که باید مسئولیت اجتماعی خود را در قبال توسعه پایدار اعمال کنند و بر این اساس، بسیاری از سازمانها اقداماتی در جهت توسعه پایدار در ورزش انجام داده اند. باشگاه های موج سواری، کایت سواری، شیرجه، قایق رانی و سایر رشته های آبی از پتانسیل لازم برای مدیریت سبز برخوردارند و می توانند به عنوان مقصد سبز افراد را برای شرکت در گردشگری سبز به سمت خود جذب کنند. از آنجا که ایران از اقلیم چهارگانه برخوردار است، پس می توان در این کشور رشته های ورزشی مختلف را با توجه به فاکتورهای توسعه پایدار راه اندازی و توسعه داد، لذا بازاریابی سبز نقش مهمی در اطلاع رسانی و ترغیب ورزش دوستان به سمت ورزش سبز در اقلیم مختلف کشور دارد. پیام سبز از مهمترین ابزارهای مورد استفاده در بازاریابی سبز است و ورزشکاران و چهره های محبوب ورزشی در انتقال پیامهای سبز و صحت گذاری بر محصولات ورزشی سبز نقش غیرقابل انکاری دارند. کاربرد بازاریابی سبز در ورزش بر ترغیب تولیدکنندگان به تولید محصول سبز، مصرف کنندگان به خرید و مصرف تولیدات ورزش سبز و مدیران سازمانهای ورزشی در برنامه ریزی سبز نقش مهمی دارد.

کلید واژه ها: توسعه، پایدار، ورزش، بازاریابی، سبز

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟

رضا شجیع

استادیار مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور کرج

تحلیل وضعیت حال و آینده اشتغال دانشجویان رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی

۱. دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی و تندرستی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

دکتر محمدرضا برومند

*Email: (m_boroumand@sbu.ac.ir)

۱. مقدمه:

یکی از مهمترین موضوعات امروز اقتصاد کشور ما، مسئله اشتغال و بیکاری است و یکی از چالش های جدی پیش رو، وضعیت نگران کننده بیکاری در بین دانش آموختگان دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی است. توجه به این موضوع طی دو دهه گذشته همواره از دغدغه های تصمیم گیران و برنامه ریزان بوده است، به نحوی که تلاش ها و سرمایه گذاری های فراوانی برای افزایش نرخ اشتغال و کاهش نرخ بیکاری بکار گرفته شده است؛ لیکن علیرغم همه تلاش های صورت گرفته آن چه امروز شاهد آن هستیم نرخ بیکاری قابل توجه در کشور، به ویژه در بین جوانان و دانش آموختگان دانشگاهی است. یکی از رشته های دانشگاهی که کم و بیش با بحران بیکاری مواجه است رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی است. در حال حاضر بیش از ۷۰ هزار نفر دانشجو در این رشته در دانشگاه های سراسر کشور در حال تحصیل هستند. نبود بازار کار برای فارغ التحصیلان علوم ورزشی در نظام آموزش عالی از یک طرف و ضعف های علمی و تکنولوژیک در صنعت ورزش و سازمان های ورزشی در کشور از سوی دیگر سبب شده است تا توسعه علمی و اقتصادی ورزش به طور اعم و اشتغال فارغ التحصیلان در ورزش به صورت اخص، مساله ای مهم و راهبردی تلقی شود. از این رو بازنگری در سیستم آموزش، هدایت و اشتغال فارغ التحصیلان علوم ورزشی و تحلیل محیط اشتغال در ورزش کشور ضرورت دارد. لذا در این مقاله با رویکرد اکوسیستمی موضوع اشتغال دانش آموختگان تربیت بدنی و علوم ورزشی مورد بررسی قرار گرفته است.

۲. **روش شناسی:** روش تحقیق از نوع مطالعات راهبردی مبتنی بر تحلیل اسنادی و پیمایش کیفی است. جامعه پژوهش شامل دو جامعه اطلاعاتی (منابع علمی و کتابخانه ای، اسناد اجرایی، محتوای رسانه ای) و جامعه انسانی (مدیران، کارشناسان، اساتید، کارآفرینان، دانشجویان و فارغ التحصیلان و صاحبان کسب و کار در ورزش) می باشد. نمونه آماری به روش هدفمند و در دسترس انتخاب و بررسی گردید. ابزار پژوهش شامل مطالعه کتابخانه ای، مصاحبه، نشست، پرسشنامه است. جهت تحلیل یافته ها از روش های توصیفی و کیفی استفاده شده است.

۳. یافته ها:

نیمرخی از وضعیت دانشجویان و دانش آموختگان تربیت بدنی و علوم ورزشی نشان می دهد امید به اشتغال دانشجویان تربیت بدنی و علوم ورزشی به طور معنی دار در وضعیت پائین تر از حد مطلوب قرار دارند و ۷۵ درصد دانشجویان کارشناسی به شاغل شدن بلافاصله بعد از

فارغ التحصیل شدن امید متوسط و یا کمتر داشته اند. وضعیت کلی شایستگی های کانونی شغلی (دانش عمومی، مهارت ها و توانایی های اصلی) دانشجویان تربیت بدنی و علوم ورزشی شامل شایستگی های انتخاب شغل، شایستگی های دستیابی به شغل، شایستگی های حفظ شغل، شایستگی های اساسی، شایستگی های رهبری و پیشرفت فردی، شایستگی های اخلاق حرفه ای، شایستگی های موردی به طور معنی دار در وضعیت پائین تر از حد مطلوب قرار دارد. اگرچه وضعیت دانشجویان در قصد کارآفرینی در وضعیت مطلوبی قرار دارد اما برخی مهارت های کارآفرینی شامل توانایی تدوین طرح کسب و کار، ارتباطات، آشنایی با قوانین و مقررات حقوقی و تجاری، برنامه ریزی، تیم سازی و بازاریابی در سطح مطلوبی نمی باشد. وضعیت شاخص گذار از تحصیل به کار (SWTS) فارغ التحصیلان رشته تربیت بدنی در وضعیت گذار مشکل (تجربه یک سال یا بیشتر بیکاری) قرار دارد. بیشتر دانش آموختگان از طریق دوستان و آشنایان مشغول به کار شده اند. بررسی شکاف وضعیت موجود و مطلوب عوامل فردی، فنی، اقتصادی، سیاسی و اجتماعی و آموزشی موثر بر راه اندازی و توسعه

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

کسب و کارهای ورزشی از دیدگاه دانشجویان نیز بیانگر شکاف معنی دار بود. همینطور نتایج تحقیق نشان می دهد اشتغال دانش آموختگان تربیت بدنی و علوم ورزشی از منظرسیاست گذاری و ساختارسازی نهادی، منابع و حمایت های نهادی، آموزش و فرهنگسازی فراگیر، برنامه، رویداد و سیستم اجرایی، سیستم نظارت و ارزیابی، شبکه سازی و ارتباطات، ساختار صنعت و ظرفیت های بازار با چالش های عمده ای مواجه است.

۴. نتیجه گیری:

یافته های کلی پژوهش بیانگر این بود که اکوسیستم اشتغال فارغ التحصیلان تربیت بدنی از نظام مندی و کارآمدی مناسبی برخوردار نیست و بر اساس چارچوب تحلیلی و یافته ها می توان گفت که در توسعه اشتغال فارغ التحصیلان علوم ورزشی ابتدا باید به تغییر نقش ها در فرآیند دانشجویی تا فارغ التحصیلی به صورت محوری توجه داشت. در این زمینه آنچه می تواند به معضل بیکاری دانش آموختگان کمک شایانی بکند، توجه به اهمیت مولفه های اصلی نظام آموزش عالی شامل اساتید، دانشجویان، روش های آموزش، محتوای آموزشی اشتغال محور، سازماندهی و اهداف است که با ترسیم و ایجاد یک مسیر تحصیلی - شغلی مناسب با هدف قابلیت اشتغال میان فارغ التحصیلان تربیت بدنی میسر می شود. سپس ارتباط ساختاری-کارکردی بین محیط های مربوط به هر یک از این نقش ها (از دانشگاه تا صنعت) تقویت گردد. از اینرو با توجه به ظرفیت های متعدد کارآفرینی و اشتغالزایی در ورزش ایران با تحلیل ساختاری و راهبردی و الگوی تقسیم کار ملی و بین سازمانی با رویکرد نوین اکوسیستمی، توسعه اشتغال و کارآفرینی فراگیر و پایدار فارغ التحصیلان علوم ورزشی محقق می گردد.

کلیدواژه ها: اشتغال، بیکاری، دانشجویان، دانش آموخته، تربیت بدنی، ورزش

مقالات همایش

مدل میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی و نقش آن در توسعه پایدار

سید محمد حسن میرقائمی*^۱، مجید جلالی فراهانی^۲، سید نصرالله سجادی^۳، ابراهیم علیدوست قهفرخی^۴

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، ایران. (*نویسنده مسئول).

۲. دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، ایران.

۳. استاد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، ایران.

۴. دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، ایران.

*Email: (hassan_sajjad6544@yahoo.com)

چکیده

زمینه و هدف: رویدادهای بزرگ ورزشی موضوعی است که توجه پژوهشگران حوزه مدیریت ورزشی را به خود جلب کرده است. در این راستا، هدف از پژوهش حاضر مدل میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی و نقش آن در توسعه پایدار می باشد.

روش کار: پژوهش حاضر توصیفی و از نوع تحقیقات آمیخته است که به صورت میدانی انجام شد. جامعه آماری این پژوهش در بخش کیفی از افراد متخصص و خبره، کلیه استادان و صاحب نظران آشنا با رویدادهای بزرگ ورزشی و مفهوم شاخص های توسعه پایدار هستند. نمونه گیری در این بخش به صورت گلوله برفی و تا رسیدن به حد اشباع نظری با متخصصین امر انجام گرفت و در بخش کمی جامعه آماری شامل کلیه مسئولان کمیته ملی المپیک، روسا، دبیران و اعضای هیئت رئیسه فدراسیون های ورزشی (فعلی و سابق) هستند. ابزار اندازه گیری در این پژوهش، پرسشنامه محقق ساخته بوده که با استفاده از نظر کارشناسان روایی صوری آن تایید و با تحلیل عاملی اکتشافی، عوامل اصلی مشخص و سپس با استفاده از تحلیل عاملی تاییدی مرتبه دوم مورد تایید قرار گرفت. ضریب آلفای کرونباخ نیز ۰/۹۶ محاسبه شد. برای تجزیه و تحلیل داده ها از آمار استنباطی (آزمون کلموگروف اسمیرنوف و رگرسیون چند متغیره) و این آزمون ها در محیط SPSS نسخه 21 و lisrel 8,80 در سطح معنا داری ۵٪ انجام گرفت.

یافته ها: شامل دو بخش است. ابتدا آمار توصیفی است که در آن میانگین و درصد فراوانی هرکدام از عوامل جمعیت شناختی بیان می شود. در بخش دوم نیز آمار استنباطی بیان می شود که از آزمون تحلیل عاملی تاییدی برای شناسایی گویه های پرسشنامه استفاده خواهد شد. یافته ها نشان دادند مدل پژوهش از برازش مطلوبی برخوردار است.

نتیجه گیری: هدف اصلی از پژوهش حاضر، ارائه مدل میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی و نقش آن در توسعه پایدار بود. نتایج نشان داد، میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی در توسعه پایدار نقش مهمی دارد و بر روی شاخص های اجتماعی و فرهنگی، زیست محیطی، اقتصادی و سیاسی تأثیرات زیادی دارد.

کلیدواژه ها: رویدادهای ورزشی، توسعه اقتصادی، توسعه زیست محیطی، سرمایه اجتماعی، توسعه سیاسی

۱. مقدمه:

اصطلاح رویدادهای ورزشی از اواخر دهه ۹۰ میلادی رایج شد و برگزاری رویدادهای ورزشی امروزه به دلیل منافع فراوانی که در زمینه های اقتصادی، فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و زیست محیطی دارد، برای تمامی کشورها اهمیت فراوانی پیدا کرده است (۱). با معرفی دستور کار المپیک ۲۰۲۰ کمیته بین المللی المپیک قصد دارد که توسعه پایدار جنبش المپیک و بازی های المپیک را حفظ کند. میراث رویداد ورزشی عمدتاً بر میراث اقتصادی متمرکز است (۲). رویدادهای ورزشی همیشه با افزایش گردشگران به شهر میزبان همراه است. زیرساخت های جدید و بازسازی شده گردشگران داخلی و بین المللی را به شهر میزبان جذب می کند. کل رویدادهای بزرگ ورزشی از رقابت و فرهنگ، به سوی حفاظت از محیط زیست و توسعه پایدار حاصل شده است (۳). رویدادهای بزرگ ورزشی می تواند مشارکت در ورزش، بهبود کیفیت زندگی محلی، انسجام اجتماعی، شکل گیری سرمایه اجتماعی، غرور و وطن پرستی جامعه میزبان و ایجاد علاقه به یک کشور یا فرهنگ خارجی را افزایش دهد (۴). رویدادهای بزرگ ورزشی نه تنها منافع اقتصادی، بلکه تأثیرات تاریخی، فرهنگی و سیاسی نیز دارند. برگزاری یک رویداد بزرگ مثل المپیک تأثیر مثبت و آمار قابل توجهی بر صادرات ملی دارد و سرعت بخشیدن به توسعه زیرساخت های شهری را به وجود می آورد (۵). رویدادهای بزرگ ورزشی بر روی تأثیرات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی متمرکز خواهند بود، برای مثال المپیک بارسلونا در سال ۱۹۹۲ به یک منطقه پویا اروپایی تبدیل شد که میزان بیکاری را از ۱۸,۴ درصد به ۹,۶ درصد بر گرداند (۶). از این رو محقق با انجام این تحقیق بدنبال پاسخ به این سوال است که مدل میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی و نقش آن در توسعه پایدار چگونه است ؟

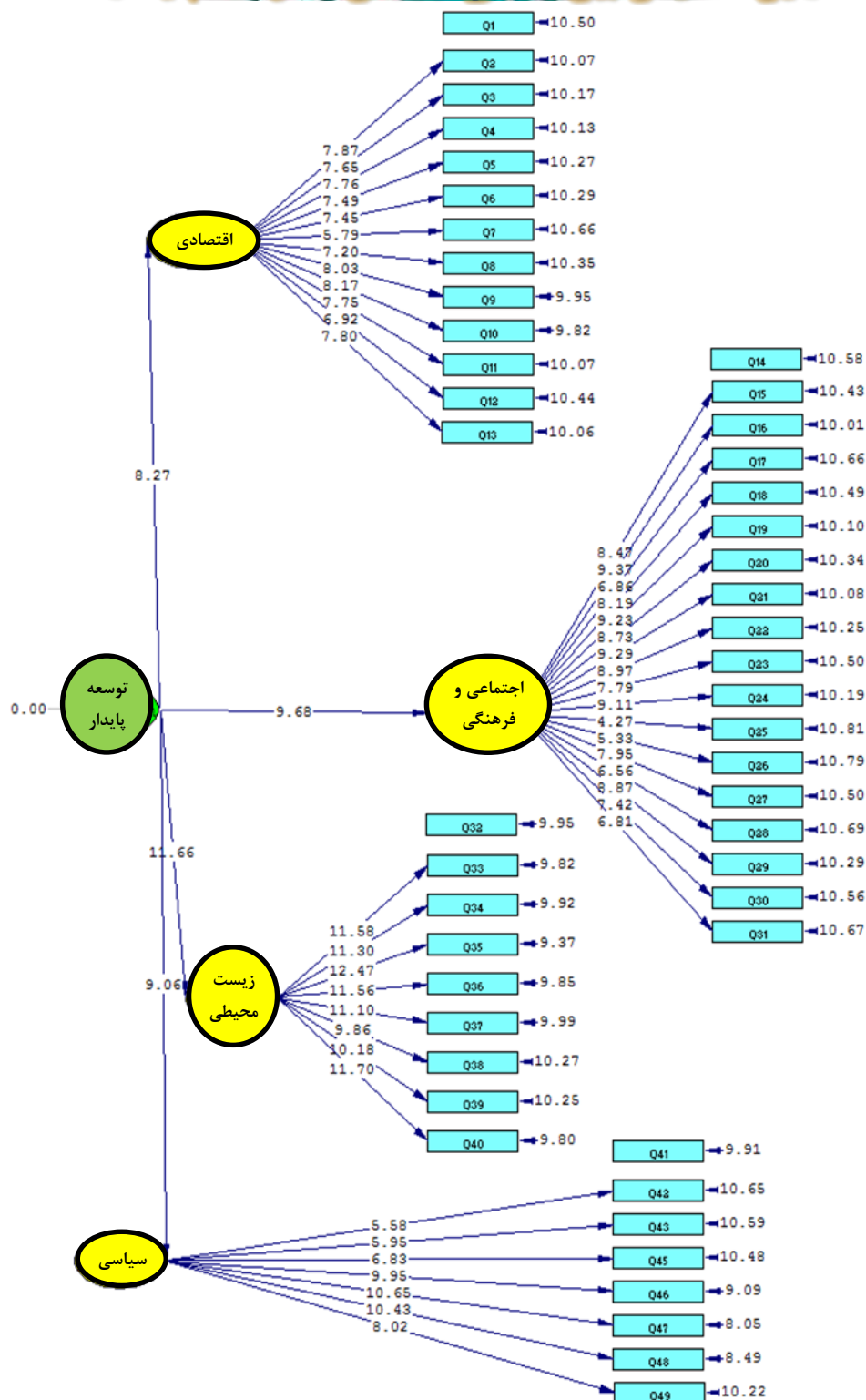
۲. روش شناسی:

روش پژوهش آمیخته از نوع تحلیل عاملی تاییدی است که ابتدا روش کیفی و سپس روش کمی می باشد. این پژوهش بر مبنای هدف از تحقیقات کاربردی و از نوع پژوهش های توصیفی است. در بخش کیفی با انجام مصاحبه های نیمه ساختار یافته با اساتید و صاحب نظران آشنا با رویدادهای بزرگ ورزشی در این زمینه (۱۸ نفر) بصورت گلوله برفی و تا رسیدن به حد اشباع نظری انجام شد. در بخش کمی پژوهش، داده های کمی مورد نیاز برای پژوهش از طریق پرسشنامه محقق ساخته گردآوری شد در بخش آمار توصیفی از جداول، نمودارهای فراوانی، میانگین و انحراف معیار استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده ها در بخش آمار استنباطی از آلفای کرونباخ برای بدست آوردن پایایی پرسشنامه، و از تحلیل عاملی تاییدی مرتبه دوم برای تعیین روایی سازه و اولویت بندی شاخص های توسعه پایدار در رویدادهای بزرگ ورزشی بر اساس بارهای عاملی گویه ها انجام شد. این آزمون ها در محیط SPSS نسخه ۲۱ و ۸,۸۰ lisrel در سطح معنا داری ۵٪ انجام گرفت.

یافته ها:

ابتدا آمار توصیفی است که در آن میانگین و درصد فراوانی هر کدام از عوامل جمعیت شناختی بیان می شود. در بخش دوم نیز آمار استنباطی بیان می شود که از آزمون تحلیل عاملی تاییدی برای شناسایی گویه های پرسشنامه استفاده خواهد شد. فراوانی آزمودنی ها بر اساس جنسیت نشان داد، ۷۸,۵ درصد نمونه های پژوهش حاضر را مردان (۱۸۶ نفر) و ۲۱,۵ درصد را زنان تشکیل می داد (۵۱ نفر). فراوانی آزمودنی ها بر اساس سطح تحصیلات نشان داد که بیش از ۵۵,۳ درصد نمونه ها دارای تحصیلات کارشناسی ارشد و ۴۴,۷ درصد از آزمودنی ها دارای مدرک دکتری بودند. همچنین فراوانی آزمودنی ها بر اساس رشته تحصیلی نشان داد، ۵۶,۵ درصد شرکت کنندگان پژوهش دارای تحصیلات در رشته تربیت بدنی و ۴۳,۵ درصد افراد در سایر رشته ها مشغول به تحصیل بودند. جهت شناسایی شاخص های توسعه پایدار در رویدادهای بزرگ ورزشی و بررسی اعتبار مقیاس از تحلیل عاملی تاییدی مرتبه دوم استفاده شد. نتایج در جدول به همراه مقادیر پایایی ترکیبی و میانگین واریانس استخراج شده آمده است.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

Chi-Square=3356.76, df=1076, P-value=0.00000, RMSEA=0.095

نمودار ۱: مدل نهایی پژوهش

تمامی بارهای عاملی بالاتر از ۰,۰۴ بودند و همچنین مقادیر تی از ۱,۹۶ بیشتر بود و بررسی شاخص های برازش مدل نشان داد که مدل از برازش مناسبی برخوردار است.

نتیجه گیری:

نتایج تحقیق نشان داد که میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی بر توسعه شاخص اجتماعی و فرهنگی، زیست محیطی، اقتصادی و سیاسی تاثیر دارد. که این نتیجه با یافته های تحقیق محققانی چون سعد و ماسیکاوانا (۲۰۱۸)، یه و همکاران (۲۰۱۸)، والزل (۲۰۱۸)، پریچ (۲۰۱۸)، تابي آمپونسا و همکاران (۲۰۱۸)، جلالی و علیدوست (۱۳۹۶) همخوان بوده و تحقیقی که با این نتایج ناهمخوان باشد، یافت نشد. تقریباً نتایج همه تحقیقات حاکی از اثرات مثبت شاخص های زیست محیطی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و سیاسی حاصل از میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی می باشد.

رویداد بزرگ ورزشی تبدیل به یک ابزار مهم برای بازسازی شهری و یک ابزار بازاریابی استراتژیک برای کشورهای میزبان شده است. درآمد افراد جامعه و فعالیت گردشگری را افزایش می دهد، مدرن سازی وسایل نقلیه عمومی، بهبود ظاهر محیط زیست، تصویر شهر و شهرت آن، افزایش اعتبار جهانی، ورزش به عنوان دیپلماسی عمومی و همچنین کیفیت زندگی ساکنین آن را بهبود می بخشد. بودن در مرکز جهان برای چند هفته در زمینه چنین رویدادی، می تواند یک فرصت منحصر به فرد برای ترویج پیشرفت های تکنولوژیکی، ایجاد استعداد های خاص و سرمایه خلاقانه در شرکت های محلی فراهم کند.

منابع:

1. جلالی فراهانی، مجید. علی دوست قهفرخی، ابراهیم. چاپ چهارم (۱۳۹۶)، مدیریت رویدادها و اردوهای ورزشی، شماره مسلسل ۸۱۱۱، انتشارات دانشگاه تهران.
2. Walzel, stefan. (2018). Specific legacy of co-hosted sport events – learnings for the olympic games.
3. Yeh, Chun-Chu .Lin, Cheng-Shen. and Huang, Chin-Huang. (2018). The total economic value of sport tourism in beltand road development—an environmental perspective.
4. Peric, Marko. (2018). Estimating the Perceived Socio-Economic Impacts of Hosting Large-Scale Sport Tourism Events.
5. Tabi Amponsah, Christian., Ahmed, Gouher., Kumar, Manoj. and Adams, Samuel. (2018). The business effects of mega-sporting events on host cities: an empirical view.
6. Sadd, deborah . and Musikavanhu, rutendo. (2018). A comparison of event impacts: zimbabwe and the uk.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

تعیین جایگاه صلح بین المللی در مدل دیپلماسی ورزشی

کامبیز عبدی*؛ مهدی طالب پور^۲، محمد جواد رنجکش^۳

۱. دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه فردوسی مشهد، ایران. (*نویسنده مسئول).

۲. دانشیار گروه مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه فردوسی مشهد، ایران.

۳. استادیار گروه روابط بین الملل، دانشکده اقتصاد و علوم اداری، دانشگاه فردوسی مشهد، ایران.

*Email: (ka.abdi@mail.um.ac.ir)

چکیده

زمینه و هدف: دیپلماسی ورزشی یکی از جنبه‌های اساسی هر گونه بازتاب استفاده از ورزش برای ایجاد صلح است. هدف مطالعه حاضر تعیین جایگاه صلح بین المللی در مدل دیپلماسی ورزشی بود.

روش کار: پژوهش حاضر از نظر هدف از نوع پژوهش‌های بنیادی، از نظر استراتژی از نوع پژوهش‌های کیفی و از نظر چگونگی جمع‌آوری داده‌ها از نوع تحقیقات پیمایشی به شمار می‌آید. جامعه آماری شامل خبرگان بین المللی بود که در حوزه‌های دیپلماسی و دیپلماسی ورزشی مطالعات آکادمیک داشتند. با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند، ۳۰ خبره به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. ابزار اندازه‌گیری شامل پرسشنامه محقق ساخت برای جمع‌آوری نظر خبرگان، به صورت نیمه باز طراحی شد. از روش دلفی فازی برای تحلیل داده‌ها استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج حاصل از تحلیل دو راند دلفی فازی منجر به تثبیت مدل دیپلماسی ورزشی شد. برآمدهای دیپلماسی ورزشی که برابر و بیشتر از حد آستانه ۰/۷ را به دست آوردند در دو گروه برآمدهای صریح/خاص و برآمدهای ضمنی/عمومی دسته‌بندی شدند.

نتیجه‌گیری: بر اساس مدل دیپلماسی ورزشی، ایجاد صلح بین ملت‌ها/دولت‌های متخاصم از طریق کاهش تنش و توسعه صلح بین ملت‌ها/دولت‌های دوست از طریق روابط و مبادلات هدف‌نهایی غالب طرح و ابتکارات دیپلماسی ورزشی است.

کلیدواژه‌ها: دیپلماسی، دیپلماسی ورزشی، صلح، خبرگان، دلفی فازی

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱. مقدمه:

دیپلماسی ورزشی یکی از جنبه‌های اساسی هر گونه بازتاب استفاده از ورزش برای ایجاد صلح است زیرا فعال شدن آن بخشی جدایی ناپذیر از یک رویکرد کل نگر به موضوع است؛ به این دلیل که می‌تواند یک محرک پایدار برای اقدامات زمینه ای موثر را ایجاد کند. در سطح سیاسی، برقراری صلح، فراتر از هر امور دیگری، از بهبود روابط بین دولت‌ها به دست می‌آید (۱). بنابراین پرسش مشروع این است که کدام ابزار می‌تواند موثر باشد، و ورزش، بدون شک یکی از آن‌هاست (۲). ورزش یکی از این ابزارها برای اعمال "قدرت نرم" است (۵). التیامی‌نیا و محمدی عزیز آبادی (۱۳۹۴) به این نتیجه رسیدند که ورزش می‌تواند نقش سازنده ای را در روابط بین المللی به خصوص صلح بازی کند ولی در برخی موارد هم بوده که برای از بین بردن موقعیت‌های صلح آمیز و تحریک دشمنی استفاده شده است. در بخش نتیجه گیری، به این موضوع اشاره می‌شود که ورزش به خودی خود نه سازنده است و نه مخرب؛ بلکه ورزش هم از ساخته‌های انسان است. تبادلات ورزشی بین دو کشور نمی‌تواند به عنوان معجزه عمل کند اما این تبادلات نشان داده که ورزش یک ابزار حاشیه ای در روابط بین المللی نیست بلکه می‌تواند نقش سازنده ای را در روابط بین المللی بازی کند. سازمان ملل باید با تشکیلات بزرگ ورزشی مثل کمیته بین المللی المپیک و فدراسیون‌های بین المللی ورزشی همکاری بیشتری داشته باشد. ایجاد صلح و همکاری، دلایل عمده است که سبب می‌شود تا ملت‌ها مشارکت در رویدادهای ورزش را کاملاً آشکارا تشویق و ترغیب کنند (۶). سوال اساسی که قابل طرح می‌باشد این است که دیپلماسی ورزشی چگونه و یا از طریق چه مکانیسمی می‌تواند امکان دستیابی به صلح بین ملت‌ها/دولت‌های متخاصم را ایجاد کرده و یا صلح بین کشورهای دوست را توسعه بخشد. در این راستا، مدل دیپلماسی ورزشی عبدی و همکاران (۲۰۱۸) می‌تواند راهگشا باشد (۷). بر اساس مدل دیپلماسی ورزشی عبدی و همکاران (۲۰۱۹) عمده منابع ورزشی را که پتانسیل بهره‌گیری در فرآیند دیپلماسی را داشته‌اند در سه دسته طبقه بندی نموده‌اند (۸). همچنین، عبدی و همکاران (۲۰۱۸) مکانیسم‌های لازم را در قالب‌های "استراتژی‌های تبدیل" منابع ورزشی به برآمدهای مطلوب دیپلماتیک ورزشی را به تفصیل معرفی نموده‌اند (۹). پرسشی که باقی می‌ماند این است که در صورت انتخاب یک یا چند منبع دیپلماسی ورزشی و بهره‌گیری از استراتژی‌های هوشمندانه تبدیل، چه برآمدهایی برای طرح‌های دیپلماسی ورزشی قابل تصور است و جایگاه صلح بین المللی در بین برآمدهای محتمل، در کجا قرار خواهد گرفت. از این رو هدف مطالعه حاضر، تعیین جایگاه صلح بین المللی در مدل دیپلماسی ورزشی عبدی و همکاران (۲۰۱۹) می‌باشد.

۲. روش‌شناسی:

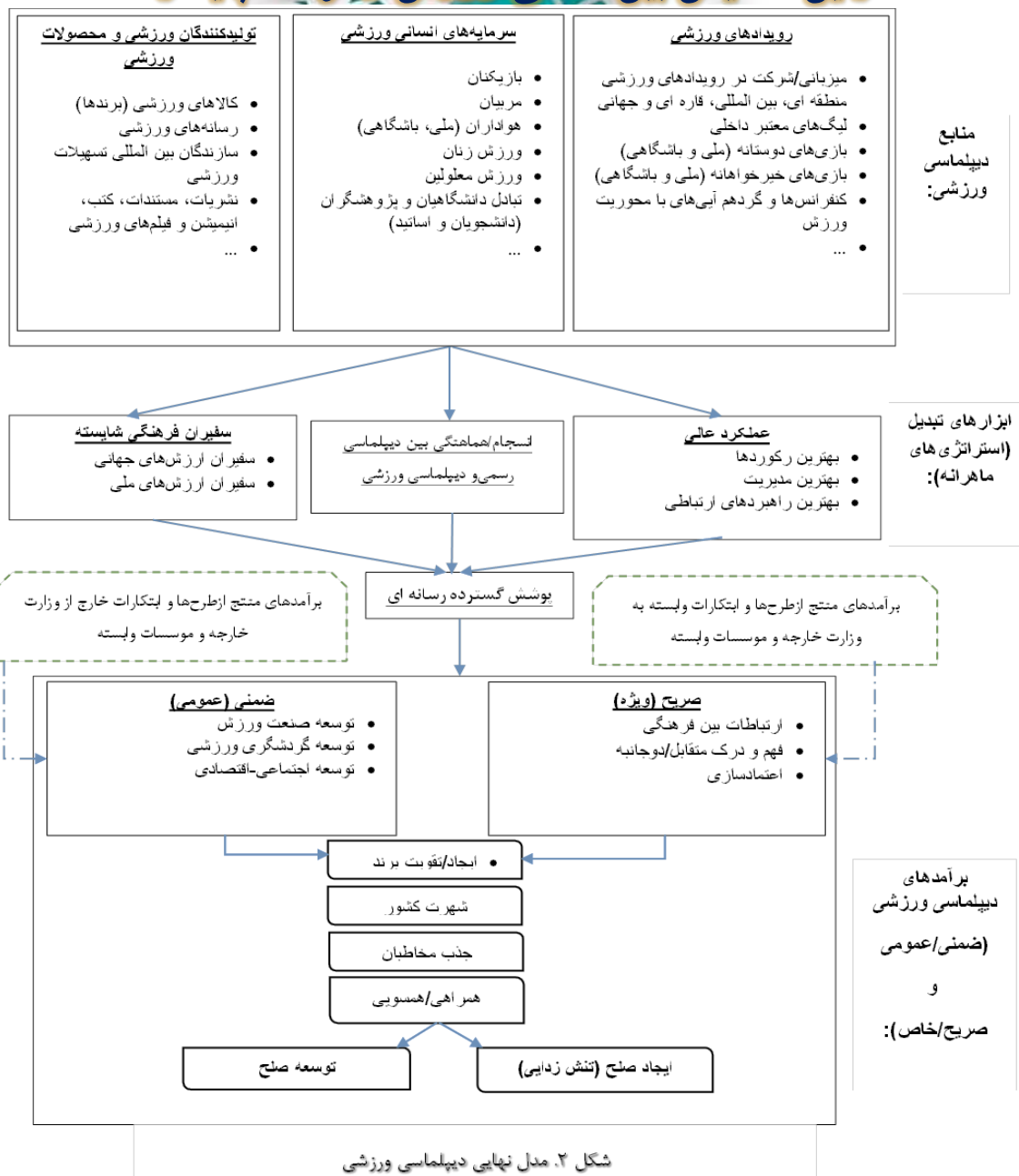
پژوهش حاضر از نظر هدف از نوع پژوهش‌های کاربردی؛ از نظر استراتژی از نوع پژوهش‌های کیفی بوده و از نظر چگونگی جمع‌آوری داده‌ها از نوع تحقیقات پیمایشی به شمار می‌آید که به صورت آنلاین انجام شد. جامعه آماری خبرگان بین المللی حوزه دیپلماسی بودند. نمونه آماری این مطالعه شامل ۳۰ خبره بین المللی بودند که با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. ابزار اندازه‌گیری شامل پرسشنامه محقق ساخت برای جمع‌آوری نظر خبرگان، به صورت نیمه باز طراحی شد که شامل سوالاتی ۵ گزینه‌ای در مقیاس اندازه‌گیری لیکرت به همراه بخش نظرات/کامنت‌ها در انتهای هر سوال بود. از روش دلفی فازی برای تحلیل داده‌های جمع‌آوری شده استفاده شد. مراحل اجرایی، دلایل بهره‌گیری و نحوه محاسبات در روش دلفی فازی در مطالعه عبدی و همکاران (۲۰۱۸ و ۲۰۱۹) به تفصیل شرح داده شده است. قابل ذکر است که حد آستانه پذیرش و یا رد هر گزاره در روش دلفی فازی در این مطالعه، نمره ۰٫۷ بوده است.

یافته‌ها:

بررسی یافته‌های توصیفی نشان داد بیشترین فراوانی سن خبرگان مربوط به رده ۵۱ تا ۶۰ سال با ۴۳٫۶ درصد بود. همچنین، بیشترین فراوانی جنسیت مربوط به مردان با ۶۳ درصد؛ همچنین، بیشترین درصد فراوانی ملیت خبرگان مربوط به کشور ایالات متحده آمریکا با ۲۶٫۶۷ درصد بود؛ ۹۳٫۳ درصد خبرگان دارای مدرک دکتری داشتند. در بخش دلفی فازی که در دو راند به انجام رسید؛ در راند اول با توجه به بهره‌گیری از استراتژی محرک^۱ (عبدی و همکاران، ۲۰۱۸) نتایج راند اول دلفی فازی از لحاظ آماری قابل استناد نبود و فقط نظرات خبرگان در مدل اولیه برآمدها اعمال شد. نتیجه تحلیل راند دوم منتج به تثبیت برآمدهای دیپلماسی ورزشی بود. با احتساب نتایج راند دوم دلفی فازی و کسب اجماع از طرف خبرگان، مدل نهایی دیپلماسی ورزشی در شکل ۲ ارائه شده است.

^۱ Stimulus Strategy

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

شکل ۴. مدل نهایی دیپلماسی ورزشی

نتیجه‌گیری:

بر طبق مدل معرفی شده، هدف نهایی تلاش‌های دیپلماسی ورزشی ایجاد و توسعه صلح است. ایجاد صلح بین ملت‌ها/دولت‌های متخاصم و توسعه صلح بین ملت/دولت‌های دوست، لازم به یادآوری است که اهداف متنوعی برای تلاش‌های دیپلماسی ورزشی می‌توان در نظر گرفت از جمله ارتباطات بین فرهنگی، فهم و درک متقابل/دوجانبه، اعتماد سازی، ایجاد/توسعه برند ملی، شهرت کشور و مجذوب ساختن مخاطبان. اگرچه دولت‌های مختلف اهداف متفاوتی را طراحی و بکارگیری طرح‌های دیپلماسی ورزشی دنبال می‌کنند اما کسب صلح از طریق کاهش تنش بین کشورهای متخاصم و توسعه روابط بین کشورهای دوست بسیار قابل توجه است. دیپلماسی فوتبال بین ترکیه و ارمنستان، دیپلماسی فوتبال و کشتی بین ایران و ایالات متحده آمریکا، دیپلماسی کریکت بین هند و پاکستان و ... نمونه‌های شناخته شده از تلاش‌های ابتکارات دیپلماسی ورزشی در راستای ایجاد صلح از طریق کاهش تنش و عادی سازی روابط بین کشورهای متخاصم می‌باشد. مدل دیپلماسی ورزشی عبدی و همکاران (۲۰۱۹) تلاش دارد نمونه‌های تاریخی را تبیین نماید.

منابع:

1. Gilbert, K., & Bennett, W. (2012). Sport, peace, and development. Champaign, IL: Common Ground Pub. LLC.
2. Grix, J. (2012). 'Image' leveraging and sports mega-events: Germany and the 2006 FIFA World Cup. *Journal of Sport & Tourism*, 17(4), 289-312. doi:10.1080/14775085.2012.760934
3. Mokleiv Nygård, Håvard (2013). Soft Power and Sport Diplomacy. Workshop, PRIO, Oslo, 04 November 2013 14:00-17:45, Available online at <http://www.prio.org/Events/Event/?x=8199>.
4. التیامی نیا، رضا؛ محمدی عزیزآبادی، مهدی. (۱۳۹۴). نقش تبعی و تسریع کننده ورزش در فراهم کردن شرایط صلح در بین دولتها، فصلنامه تحقیقات سیاسی بین المللی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرضا، شماره بیست و دوم، بهار ۱۳۹۴، صص ۱۴۹-۱۷۹.
5. Abdi K. (2019) The Modeling of Soft Power Implementation throughout Sport Diplomacy. Motion behavior and sports management. Ferdowai University of Mashhad.
6. Abdi K, Talebpour M, Fullerton J, et al. (2018) Converting sports diplomacy to diplomatic outcomes: Introducing a sports diplomacy model. *International Area Studies Review* 21: 365-381.
7. Abdi K, Talebpour M, Fullerton J, et al. (2019) Identifying Sports Diplomacy Resources as Soft Power Tools. *Place Branding and Public Diplomacy*: 1-9.
8. Nye, J. (2011). *The Future of Power*: PublicAffairs.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

عوامل کلیدی اثرگذار بر بلوک مشتریان در کسب و کارهای گردشگری ورزشی

مصطفی محمدیان^{۱*}، نوشین بنار^۲، فاطمه سعیدی^۳

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه گیلان، گیلان، ایران (*نویسنده مسئول).

۲. استادیار، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه گیلان، گیلان، ایران.

۳. دانشجوی دکتری، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه گیلان، گیلان، ایران.

*Email:(mostefa.mo2@gmail.com)

چکیده

زمینه و هدف: هدف پژوهش حاضر شناسایی عناصر کلیدی اثرگذار بر بلوک مشتریان به عنوان یکی از چهار بخش اصلی مدل کسب و کار استروالدرد بود.

روش کار: پژوهش حاضر از نوع کاربردی و از نظر روش گردآوری داده‌ها، توصیفی از شاخه پیمایشی است. جامعه آماری پژوهش شامل مالکان و مدیران متخصص در بخش گردشگری ورزشی و همچنین افراد شاغل در بخش‌های مختلف کسب و کارهای گردشگری ورزشی استان گیلان بودند. تعداد ۱۵ نفر با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند با تکنیک گلوله برفی و غیرتصادفی تا مرحله اشباع نظری انتخاب شدند. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها در این پژوهش از روش تحلیل محتوای کیفی و کدگذاری باز، محوری و تم استفاده شده است.

یافته‌ها: ارتباط شخصی آفلاین، بازار بخش‌بندی شده، ارتباط انبوه آفلاین، کانال ارتباط ترکیبی، کانال غیرمستقیم و ارتباط انبوه آنلاین مهم‌ترین عناصر کلیدی اثرگذار بر بلوک مشتریان در کسب و کارهای گردشگری ورزشی بودند. پس از آن، بازار انبوه، ارتباط شخصی آنلاین و کانال مستقیم در رتبه‌های بعدی قرار گرفتند.

نتیجه‌گیری: به مدیران کسب و کارهای گردشگری ورزشی پیشنهاد می‌شود با تقویت ارتباطات شخصی و انبوه آفلاین خود نسبت به رقبا و با بخش‌بندی مشتریان و ترکیبی از کانال‌های ارتباطی فیزیکی و مجازی خود به عنوان عناصر کلیدی رقابت در کسب و کارهای گردشگری ورزشی توجه ویژه‌ای داشته باشند.

واژه‌های کلیدی: بلوک مشتریان، کارآفرینی، کسب و کار، گردشگری ورزشی.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

ورزش در کشور ما در حال تحول و رو به توسعه است که این امر می‌تواند زمینه‌های مناسبی را برای فعالیت‌های کارآفرینی ایجاد کند (۱). امروزه یکی از روش‌های شناخته شده و مؤثر در ایجاد اشتغال، سرمایه‌گذاری در صنعت گردشگری است. توسعه گردشگری به عنوان یک راه‌حل آزموده شده در بسیاری از کشورهای جهان در ایجاد فرصت‌های شغلی جدید نقش عمده‌ای را ایفا نموده است (۲). در پنجاه سال اخیر، گردشگری به پدیده اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی شگفتی تبدیل شده است (۳). این پدیده چه در سطح بین‌المللی و چه در سطح ملی جایگاه خاصی در اقتصاد کشورها داشته (۴) و توانسته است در ایجاد فرصت‌های شغلی، درآمد ارزی و افزایش استانداردهای زندگی ایفای نقش کند (۵). بر اساس آخرین گزارش‌های سازمان جهانی گردشگری (WTO) صنعت گردشگری پس از صنایع نفت و خودروسازی، سومین صنعت درآمدزای جهان است (۶). ورزش به عنوان پدیده‌ای که با رقابت سروکار دارد و گردشگری به عنوان تجربه‌ای شاد و سرگرم‌کننده، دو سیستم ویژه‌ای هستند که رابطه تنگاتنگی با یکدیگر دارند. گردشگری ورزشی در دهه‌های اخیر شکل جدیدی از گردشگری محسوب می‌شود. به طوری که گردشگری و ورزش به هم وابسته و مکمل همدیگرند (۷). پیوند میان گردشگری و ورزش نوع جدیدی از گردشگری را ایجاد کرده که ساختار جدید و جامعی برای پر کردن اوقات فراغت و تفریح همراه با نشاط روحی و جسمی انسان به وجود آمده است (۸). از این رو، سرمایه‌گذاران علاقه فراوانی به کارآفرینی در بخش ورزش به عنوان یک کسب‌وکار ورزشی نشان داده‌اند. این امر موجب شده است که سازمان‌ها و شرکت‌ها به شناخت فرصت‌های جدید در حوزه ورزش و بهره‌گیری از آن‌ها برای سودآوری در بلندمدت نیاز پیدا کنند (۹). با تأسیس هر بنگاه تجاری، یک مدل کسب‌وکار خواه به صورت آشکارا (عینی، تشریحی) و خواه به صورت نهانی (ذهنی، تکوینی) جهت طراحی ساختار تعاملات آن به کار گرفته می‌شود (۱۰). اگر مدل کسب‌وکار را منطق اصلی شرکت و انتخاب‌های راهبردی آن برای ایجاد و جذب (سهم خواهی از) ارزش درون یک شبکه ارزش در نظر بگیریم (۱۱)، عدم تشخیص یک مدل کسب‌وکار مناسب، منجر به ناکامی سازمان‌ها در دستیابی به اهداف آن می‌شود. از زمان شکل‌گیری ادبیات مدل کسب‌وکار، شاهد آن هستیم که محققان متعددی به ارائه تعاریف مدل‌های کسب‌وکار و ابعاد و اجزای آن پرداخته‌اند. ولی تا به امروز یک تعریف استاندارد از مدل‌های کسب‌وکار شکل نگرفته است. شاید دلیل آن باشد که این محققان با رویکردها و اولویت‌های متفاوتی به ارائه تعریف مدل کسب‌وکار پرداخته‌اند. در کنار این موضوع، ابعاد و اجزای متعددی نیز توسط محققان مختلف ارائه شده است. مشکلی که بیشتر تحقیقات اولیه در زمینه برشماری اجزای مدل‌های کسب‌وکار با آن مواجه‌اند، این است که از ادراک محقق سرچشمه گرفته‌اند (۱۲).

بوم طراحی مدل کسب‌وکار استروالدِر به عنوان رایج‌ترین و گسترده‌ترین بوم مدل کسب‌وکار شناخته شده است. این مدل به عنوان ارائه‌کننده زبان مشترک در توصیف، تجسم، ارزیابی و تغییر مدل کسب‌وکار می‌باشد (۱۳). استروالدِر پس از شناسایی سنگ بنای مدل‌های کسب‌وکار پیشنهاد شده توسط سایر نویسندگان این حوزه، بر مبنای آن‌ها مدل جدیدی را ایجاد نموده است که این مدل یکپارچه شده تمامی موارد قبلی است. از نظر استروالدِر مدل کسب‌وکار شامل چهار بلوک محصول، مشتری، مدیریت زیرساخت و منابع مالی است. وی همچنین برای هر یک از این عناصر اجزایی را بر می‌شمارد. بلوک محصول شامل ارزش ارائه شده، بلوک مشتری شامل مشتری هدف، کانال توزیع و روابط، بلوک مدیریت زیرساخت شامل پیکربندی ارزش، قابلیت و توانایی و همکاری و بلوک منابع مالی شامل ساختار هزینه و مدل درآمد است (۱۴). لذا با توجه به اهمیت سرمایه‌مشتري در حوزه کسب و کارهای گردشگری به عنوان جزئی از صنعت خدمات، در این پژوهش به شناسایی عناصر کلیدی اثرگذار بر بلوک مشتریان به عنوان یکی از چهار بخش اصلی مدل کسب و کار استروالدِر پرداخته می‌شود.

روش کار

پژوهش حاضر به لحاظ هدف، کاربردی بوده و از نظر شیوه گردآوری داده‌ها، توصیفی از شاخهٔ پیمایشی است. جامعه آماری پژوهش شامل مالکان و مدیران و همچنین افراد شاغل در بخش‌های مختلف کسب‌وکارهای گردشگری ورزشی در استان گیلان می‌باشند. روش نمونه‌گیری هدفمند و غیرتصادفی در نظر گرفته شده است. در این بخش، مصاحبه‌ها به صورت عمیق نیمه‌ساختار یافته با تأیید خبرگان این حوزه تهیه شد و روند مصاحبه تا رسیدن به اشباع نظری ادامه یافت. با انجام مصاحبه‌های ۱۲، ۱۳، ۱۴ و ۱۵ این نتیجه حاصل شد که گویه‌های جدیدی شناسایی نمی‌شوند و مصاحبه‌ها تکراری هستند و انجام مصاحبه متوقف شد. جمع‌آوری داده‌ها از ادبیات موضوع و مستندات از سال‌های دور تا عصر حاضر بررسی شد گام دوم مصاحبه عمیق نیمه‌ساختار یافته جمع‌آوری گردید. پس از پیاده‌سازی مصاحبه‌ها، به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش تحلیل محتوای کیفی و کدگذاری باز، محوری و تم استفاده گردید و همچنین جهت تجزیه و تحلیل داده‌های کیفی از نرم‌افزار MAXQDA استفاده گردید.

یافته‌ها

مشخصات مصاحبه‌شونده‌ها در جدول شمارهٔ یک ارائه شده است.

جدول ۱. مشخصات مصاحبه‌شونده‌ها

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

کد	تحصیلات	نوع فعالیت	مدت فعالیت (سال)
I1	کارشناسی	گردشگری ورزشی	۵
I2	کارشناسی	انجمن گردشگری ورزشی	۲۰
I3	دکتری تربیت بدنی	خدمات ورزشی	۴
I4	کارشناسی	دفتر گردشگری ورزشی	۳
I5	دکتری	هیئت علمی	۷
I6	دکتری	هیئت علمی	۶
I7	کارشناسی ارشد	کمیته گردشگری ورزشی	۹
I8	کاردانی	بوم گردی تفریحی-ورزشی	۱۱
I9	دکتری	معاون صنایع دستی و گردشگری	۱۰
I10	کارشناسی	مشاور توسعه گردشگری	۱۳
I11	کارشناسی ارشد	رئیس توسعه کارآفرینی	۱۵
I12	کارشناسی ارشد	مدیر کارآفرینی و کسب و کار	۲۲
I13	کارشناسی	کارشناس گردشگری و روابط عمومی	۴
I14	کارشناسی ارشد	معاونت گردشگری (ب)	۱۶
I15	کارشناسی ارشد	کارشناس گردشگری ورزشی	۸

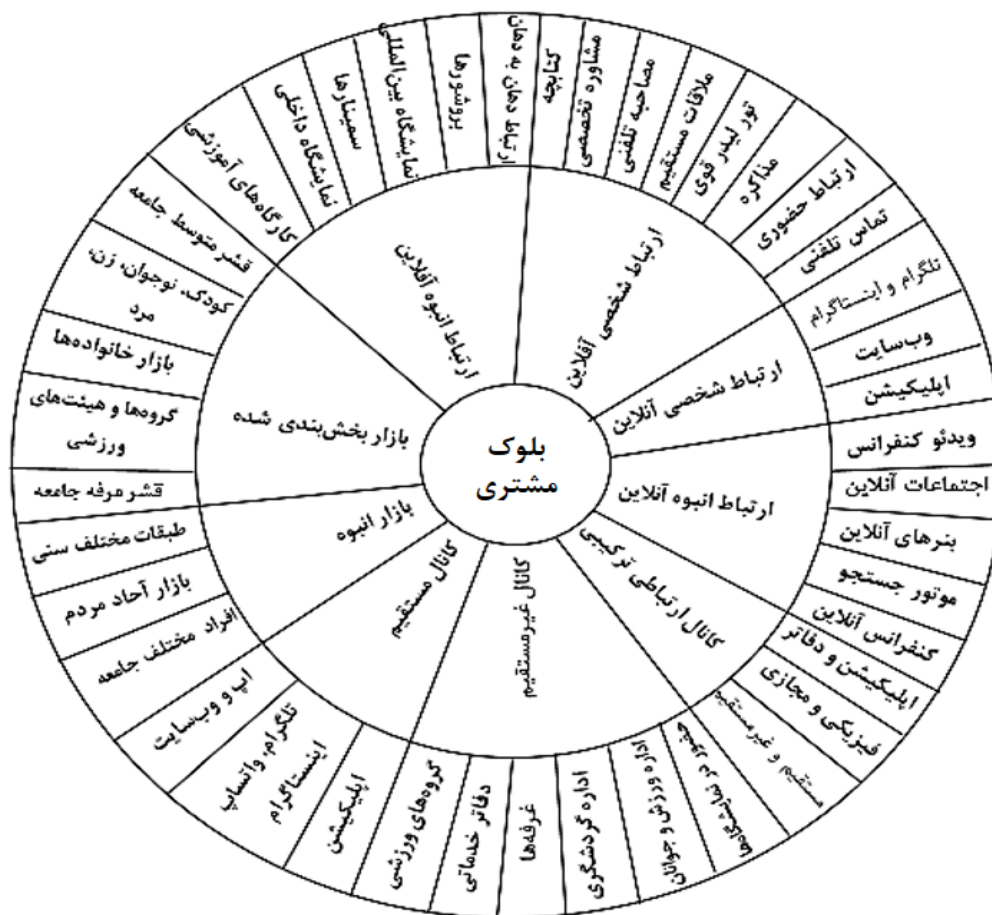
برای تجزیه و تحلیل داده‌ها در این پژوهش از روش تحلیل محتوای تم و کدگذاری باز و محوری و تم استفاده شد. کدگذاری باز را از مفاهیم کلیدی مصاحبه‌شونده‌ها استخراج شدند و در کدگذاری محوری مفاهیم مشترک را دسته‌بندی و عنوان به آن‌ها اختصاص دادیم. سپس مؤلفه‌های کدگذاری محوری در قالب چهارچوبی کلی‌تر از موضوع‌ها با عنوان تم طبقه‌بندی شدند و پس از شناسایی در قالب یک جدول کلی دسته‌بندی و الگوی نهایی پژوهش ارائه شد. مؤلفه‌های شناسایی شده در نه ردیف و اهمیت هر یک از مؤلفه‌ها بر اساس تعداد فراوانی شناسایی و به صورت جدول (۲) دسته‌بندی شدند و الگوی نهایی پژوهش استخراج گردید.

جدول ۳. مؤلفه‌های بلوک مشتری در مدل کسب و کارهای گردشگری ورزشی

ردیف	کد محوری	کد مصاحبه‌شونده‌ها	فراوانی
۱	ارتباط شخصی آفلاین	I1,I2,I4,I5,I6,I8,I9,I10,I13	۱۷
۲	بازار بخش‌بندی شده	I3,I5,I6,I8,I9,I10,I11,I12,I15	۱۱
۳	ارتباط انبوه آفلاین	I4,I6,I7,I10,I13,I14,I15	۹
۴	کانال ارتباطی ترکیبی	I3,I1,I2,I9,I10,I11,I8,I5,I14	۹
۵	کانال غیرمستقیم	I1,I4,I6,I7,I11,I13	۸
۶	ارتباط انبوه آنلاین	I2,I5,I11,I15	۷
۷	بازار انبوه	I1,I4,I7,I14,I8	۵
۸	ارتباط شخصی آنلاین	I3,I8,I5,I10,I12	۵
۹	کانال مستقیم	I12,I15	۳

نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر به شناسایی عناصر کلیدی اثرگذار بر بلوک مشتریان در مدل کسب و کارهای گردشگری ورزشی پرداخته است. بر اساس یافته‌ها، نه بعد اصلی و ۴۲ بعد فرعی بلوک مشتری در مدل کسب و کارهای گردشگری ورزشی را که مورد توجه نمونه‌های پژوهش بود را در قالب شکل شماره (۱) به عنوان مدل نهایی پژوهش نشان دادیم.

شکل ۱. مدل نهایی پژوهش

با مقایسه نتایج حاضر با سایر پژوهش‌ها مشابهات و تفاوت‌هایی وجود دارد که به خاطر شرایط منحصر به فرد کسب و کارهای گردشگری ورزشی می‌باشد. در این پژوهش مهم‌ترین مؤلفه‌های بلوک مشتری، ارتباط شخصی آنلاین، بازار بخش‌بندی شده، ارتباط انبوه آنلاین، کانال‌های ارتباطی ترکیبی، کانال غیرمستقیم، ارتباط انبوه آنلاین، بازار انبوه، ارتباط شخصی آنلاین و کانال مستقیم بودند. بر اساس یافته‌های پژوهش به کارآفرینان ورزشی، مدیران و مالکان کسب و کارهای گردشگری ورزشی پیشنهاد می‌شود با شناسایی و بهره‌گیری از مؤلفه‌های بلوک مشتری، در جهت جذب، حفظ و افزایش میزان مشتری و شناسایی نیازها و خواسته‌ها برای علاقه‌مندان به گردشگری ورزشی در جهت حفظ و افزایش مشتریان گامی مهم برداشت. همچنین با بررسی عمیق و موشکافانه در ادبیات تخصصی موضوع ویژگی‌های مشتریان و انتخاب کانال توزیع مناسب به دنبال رشد و توسعه و رونق کسب و کارهای گردشگری ورزشی منجر شود. این رشد و توسعه باعث علاقه‌مند کردن مشتریان به گردشگری ورزشی و ورزش و ارتقاء شاخص‌های سلامت جامعه می‌شوند.

منابع

- ۱- افخمی، بهروز. (۱۳۸۶). مقدمه‌ای بر ارتباط باستان‌شناسی و گردشگری فرهنگی، انتشارات عیلام، تهران.
- ۲- فروغی‌پور، حمید. (۱۳۸۴). زمینه‌های کارآفرینی در ورزش از دیدگاه مدیران و متخصصان تربیت‌بدنی کشور و ارائه راه کار. رساله دکتری دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم تحقیقات.
- ۳- لفظی، لیلا. (۱۳۸۲). توسعه صنعت گردشگری راه‌کاری برای خروج از بحران بیکاری. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه تهران.

۴- ملکی، آرش. (۱۳۹۰). تحلیل اثرات گردشگری بر ابعاد اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی نواحی روستایی (دهستان ناتل کنار سفلی - بخش مرکزی شهرستان نور). پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران.

5- World Tourism Organization. (2001).

6- Mohsin, A. (2005). Tourist attitudes and destination marketing—the case of Australia's Northern Territory and Malaysia. *Tourism Management*, 26(5), 723-732.

7- Chalip, L., & Costa, C. A. (2006). Building sport event tourism into the destination brand: Foundations for a general theory, 86-105.

8- Kreag, G. (2001). The impacts of tourism. Minnesota Sea grant.

9- Kessler, A., & Frank, H. (2009). Nascent entrepreneurship in a longitudinal perspective: The impact of person, environment, resources and the founding process on the decision to start business activities. *International Small Business Journal*, 27(6), 720-742.

10- Teece, D. J. (2010). Business models, business strategy and innovation. *Long range planning*, 43(2-3), 172-194.

11- Lambert, S. (2008). A conceptual framework for business model research. *BLED 2008 Proceedings*, 24, 227-289.

12-Fielt, E. (2014). Conceptualising business models: Definitions, frameworks and classifications. *Journal of Business Models*, 1(1), 85-105.

13- Osterwalder, A. (2004). The business model ontology a proposition in a design science approach (Doctoral dissertation, Université de Lausanne, Faculté des hautes études commerciales).

۱۴- استروالدر، الکساندر و پیگنیور، ایو. (۱۳۹۶). خلق مدل کسب و کار شما. آریانا قلم.

تأثیر رویدادهای علمی ورزشی با در نظر گرفتن متغییر میانجی تمایل به شرکت در رویداد بر توسعه پایدار گردشگری در استان آذربایجان شرقی

آیسان رحیمزاده^{۱*}؛ فاطمه عبدوی^۲

۱. کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران. (*نویسنده مسئول).

۲. دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.

*Email: (aysanrahimzadeh7@gmail.com)

چکیده

زمینه و هدف: همایش‌ها بخش مهمی از فرهنگ و جامعه امروزی هستند و سالانه بر تعداد آنها افزوده می‌شود. تحقیق حاضر با هدف تبیین نقش واسطه‌ای شرکت در همایش‌های ورزشی در تأثیر رویدادهای علمی- ورزشی بر توسعه پایدار گردشگری انجام شد.

روش کار: این تحقیق از نظر روش، پیمایشی و از لحاظ هدف، کاربردی است که اطلاعات لازم از طریق مشاهده، بررسی ادبیات نظری و پرسشنامه گردآوری شده است. جامعه آماری پژوهش حاضر شرکت‌کنندگان در همایش‌های برگزار شده سال ۱۳۹۷-۱۳۹۸ شهر تبریز است. جهت گردآوری اطلاعات از پرسشنامه استفاده گردید. برای اثبات آزمون فرضیه‌های پژوهش از مدل‌سازی معادلات ساختاری اسمارت پی. ال. اس استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج حاصل از این تحقیق نشان داد، شرکت در همایش‌های ورزشی در تأثیر برگزاری رویدادهای علمی ورزشی بر توسعه پایدار گردشگری ورزشی نقش میانجی‌گری را با ضریب تأثیر ($b = 0/71$) در سطح معنی‌داری $0/001$ ایفا می‌کند.

نتیجه‌گیری: بنابراین گردشگری و جذب مشارکت‌کنندگان در رویدادهای علمی ورزشی به عنوان یکی از مسائل مهم در شناساندن پتانسیل‌های یک منطقه و جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی در کشور ایران برای توسعه پایدار گردشگری ورزشی امری ضروری است.

کلیدواژه‌ها: همایش‌های ورزشی، رویداد، توسعه پایدار گردشگری، استان آذربایجان شرقی.

۱. مقدمه:

صنعت گردشگری در سراسر دنیا، به ویژه در کشورهای در حال توسعه، که منابع دیگر اقتصادی مانند تولید یا استخراج منابع طبیعی ندارند بسیار حایز اهمیت است (۱). این صنعت عامل موثری در تعامل فرهنگ‌ها، گفتگوی تمدن‌ها و برقراری و تحکیم انس و الفت بین ملت‌هاست. یکی از این بخش‌های مهم و پر اهمیت که عامل ایجاد انگیزه برای گردشگران است و قابلیت تبدیل شدن به یک امر فرابخشی در صنعت گردشگری را دارد، ورزش است که از آن به عنوان «گردشگری ورزشی» نام برده می‌شود (۲). یکی از مسائلی که همراه با توسعه گردشگری باید مورد توجه قرار گیرد، توجه به حفظ محیط زیست و عدم آسیب‌رسانی گردشگری بر منابع اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی می‌باشد که توسعه پایدار گردشگری به این موضوع اشاره دارد. توسعه پایدار گردشگری فرآیندی است که با بهبود کیفیت زندگی میزبانان، تأمین تقاضای بازدیدکنندگان و به همان نسبت حفاظت منابع محیطی طبیعی و انسانی در ارتباط است (۳). در رابطه با تأثیر رویدادهای ورزشی بر توسعه پایدار گردشگری تحقیقات متنوعی انجام شده از جمله نیکنام (۱۳۹۷)، یانپی و فتاحی (۱۳۹۶)، صیادی (۱۳۹۵)، غایب زاده و همکاران (۱۳۹۲)، دیری و جاگو (۲۰۰۶) که همگی به تأثیر مستقیم رویدادهای ورزشی بر توسعه پایدار گردشگری اشاره داشته‌اند (۴، ۵، ۶، ۷، ۸). تحقیق ناصری (۱۳۷۵) این موضوع را مشخص می‌کند که اگر از جاذبه‌های اکوتوریستی خود درست استفاده کنیم و آن‌ها را فقط برای بازدید گردشگران ورزشی در نظر نگیریم بلکه با ایجاد فرصت‌های متنوع برای انواع ورزش‌هایی که در این محیط‌های طبیعی انجام می‌شوند، می‌توانیم گردشگران ورزشی را به استان‌هایمان جذب و به این وسیله تعداد کل گردشگران و درآمد کل حاصل از گردشگران را افزایش دهیم (۹). باتوجه به نقش مهم رویدادهای ورزشی در توسعه پایدار گردشگری و همچنین باتوجه به اینکه توسعه پایدار گردشگری نقش مهمی در تصمیم‌گیری آگاهانه در همه‌ی زمینه‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست‌محیطی دارد، توجه و شناسایی تأثیرگذاری رویدادهای ورزشی بر توسعه پایدار گردشگری می‌تواند در بهره‌گرفتن از موقعیت‌های ویژه رویدادهای ورزشی نقش عمده‌ای داشته باشد و در رسیدن به توسعه پایدار گردشگری در جامعه مورد بررسی کمک شایانی کند. همچنین باتوجه به محدودیت پژوهش در زمینه موضوع پژوهش حاضر در جامعه مورد بررسی، انجام تحقیقات بیشتر برای درک بهتر وضعیت موجود ضروری به نظر می‌آید لذا در تحقیق حاضر، محقق برآن است تا تأثیرگذاری رویدادهای علمی ورزشی با در نظر گرفتن متغیر میانجی تمایل به شرکت، بر توسعه پایدار گردشگری را مورد بررسی قرار دهد، پرسش اصلی که تحقیق حاضر در جستجوی دستیابی به آن می‌باشد این است که: آیا رویدادهای علمی ورزشی با در نظر گرفتن نقش میانجی متغیر تمایل به شرکت، بر توسعه پایدار گردشگری در استان آذربایجان شرقی تأثیر دارد؟

۲. روش‌شناسی:

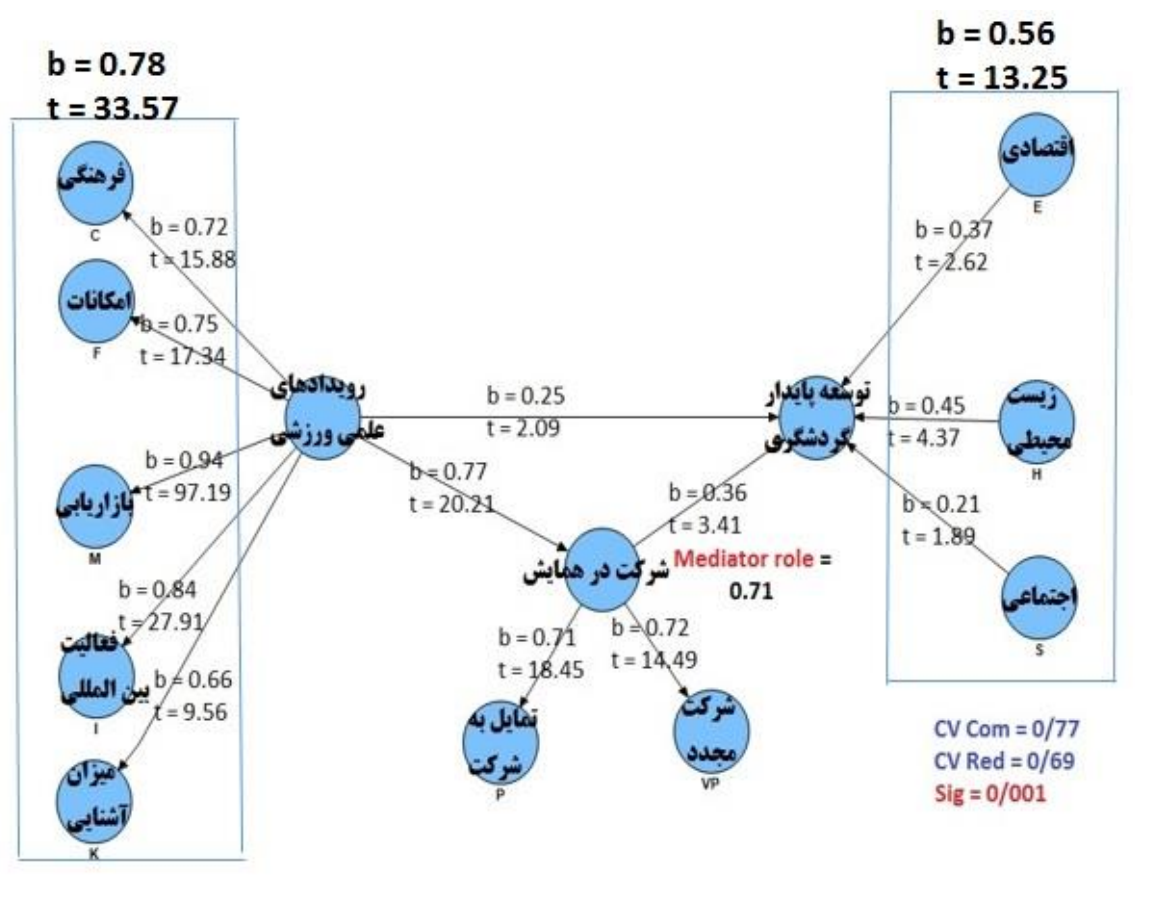
تحقیق حاضر از نظر هدف و معیار اجرایی، تحقیق کاربردی، از نظر استراتژی و مسیر اجرا، جزء تحقیقات توصیفی - همبستگی، از نظر شیوه گردآوری اطلاعات جزء روش‌های تحقیق اسنادی و میدانی می‌باشد. جامعه آماری در تحقیق حاضر شرکت کنندگان در همایش‌های برگزار شده در شهر تبریز در سال ۱۳۹۷-۱۳۹۸ می‌باشد. حجم نمونه با توجه به جدول مورگان ۳۸۴ نفر برآورد شده است که به صورت نمونه‌گیری خوشه‌ای و تصادفی انتخاب شدند. بدین صورت که از بین همایش‌های برگزار شده، سه همایش (سطح ملی و بین‌المللی بر اساس تعداد شرکت کنندگان) انتخاب شده و پرسشنامه‌های تحقیق به صورت تصادفی در بین شرکت کنندگان در همایش پخش گردید؛ به طوری که پرسشنامه‌های جمع‌آوری شده حجم نمونه را پوشش دادند. جهت گردآوری اطلاعات از پرسشنامه‌ی محقق ساخته استفاده شده است. با استفاده از اسناد و مدارک علمی و جستجو در اینترنت، مولفه‌های موثر بر توسعه پایدار گردشگری رویداد ورزشی در شهر تبریز شناسایی شد و سپس این مولفه‌ها توسط استاد راهنما و مشاور بازبینی گردید و در این مطالعه به عنوان ابزار پژوهش استفاده گردید. جهت تعیین روایی صوری پرسشنامه از نظرات متخصصان در زمینه مدیریت ورزشی و گردشگری استفاده شد و جهت تعیین روایی سازه پرسشنامه به تعداد ۳۰ عدد در همایش اوراسیایی تبریز پخش شد که از طریق تحلیل عاملی میزان روایی سازه در حد قابل قبول گزارش شد. پایایی پرسشنامه نیز از طریق آلفای کرونباخ مورد آزمون قرار گرفت که عدد ۰/۷ بدست آمد و قابل قبول بود. در پژوهش حاضر از روش آمار توصیفی و آمار استنباطی و از نرم افزار آماری SPSS نسخه ۲۱ و نرم‌افزار PLS برای

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

تجزیه و تحلیل داده‌ها استفاده شد. بعد از جمع‌آوری داده‌ها و قبل از آزمون فرضیه‌ها، ابتدا آزمون کولموگروف - اسمیرنوف انجام شد تا از نرمال بودن داده‌ها اطمینان حاصل گردد. سپس از آزمون‌های پارامتریک جهت آزمون فرضیه‌ها استفاده شد. جهت بررسی مدل، از تحلیل معادلات ساختاری استفاده شد.

یافته‌ها:

آمار توصیفی مربوط به نمونه آماری پژوهش نشان می‌دهد که بیشترین فراوانی با ۲۱۳ نفر (۵۵/۵) بر اساس متغیر جنسیت مربوط به بانوان، بیشترین فراوانی با ۱۵۸ نفر (۴۱/۱) بر اساس مقطع تحصیلی مربوط به دانشجویان دوره کارشناسی، در متغیر سن بیشترین فراوانی با ۱۶۱ نفر (۴۱/۹) مربوط به رده سنی ۳۰-۲۱، در متغیر تخصص بیشترین فراوانی با ۸۵ نفر (۲۲/۱۳) مربوط به مدیریت ورزشی، در متغیر سابقه فعالیت پژوهشی بیشترین فراوانی با ۱۹۴ نفر (۵۰/۵) مربوط به فاقد فعالیت پژوهشی، در متغیر سابقه فعالیت اجرایی بیشترین فراوانی با ۲۳۵ نفر (۶۱/۲) مربوط به سابقه اجرایی یک تا ده سال و در متغیر وضعیت شرکت بیشترین فراوانی با ۳۱۶ نفر (۸۲/۳) مربوط به بدون ارائه مقاله می‌باشد.

شکل ۱. مدل پژوهش

نتایج حاصل از یافته‌ها در این فصل نشان داد، برگزاری رویدادهای علمی ورزشی می‌تواند تاثیر مثبت و معناداری در زمینه‌های فرهنگی، امکانات برگزاری رویداد، بازاریابی، فعالیتهای بین‌المللی و میزان آشنایی داشته باشد. علاوه بر این متغیرهای اقتصادی، زیست محیطی و اجتماعی می‌تواند بر توسعه پایدار گردشگری ورزشی نقش بسزای را ایفا کند و به دنبال آن شرکت در همایش‌های ورزشی می‌تواند تمایل به شرکت را در انواع همایش‌های ورزشی افزایش داد و بالتبع آن تمایل به شرکت مجدد و یا بعبارتی زمینه وفاداری را فراهم می‌کند. همچنین نقش میانجی‌گری شرکت در همایش‌های ورزشی ($b = 0/71$) در تاثیر برگزاری رویدادهای علمی ورزشی بر توسعه پایدار گردشگری ورزشی در سطح معنی‌داری $0/01$ تایید شد.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

بنابراین مهم‌ترین دستاوردهای این پژوهش در زمینه توسعه پایدار گردشگری ورزشی عبارتند از توجه همزمان به ابعاد اکولوژیکی، اقتصادی و فرهنگی اجتماعی، بهره‌گیری از رویکرد کل نگر در توسعه گردشگری، برنامه ریزی از پایین به بالا، کنترل آلودگی ها، توجه به رشد آگاهی اجتماعات محلی و توجه به عدالت درون نسلی و بین نسلی در توسعه گردشگری است.

نتیجه‌گیری:

نتایج حاصل از این تحقیق نشان می‌دهد، گردشگری و جذب مشارکت‌کنندگان در رویدادهای علمی ورزشی به عنوان یکی از مسائل مهم در شناساندن پتانسیل‌های یک منطقه و جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی در کشورهای جهان برای توسعه پایدار گردشگری ورزشی مطرح است. برگزاری رویدادهای علمی ورزشی می‌تواند تاثیر مثبت و معناداری در زمینه‌های فرهنگی، امکانات برگزاری رویداد، بازاریابی، فعالیت‌های بین‌المللی و میزان آشنایی داشته باشد. علاوه بر این متغیرهای اقتصادی، زیست محیطی و اجتماعی می‌تواند بر توسعه پایدار گردشگری ورزشی نقش بسزای را ایفا کند. همچنین نقش میانجی-گری شرکت در همایش‌های ورزشی ($b = 0/71$) در تاثیر برگزاری رویدادهای علمی ورزشی بر توسعه پایدار گردشگری ورزشی در سطح معنی‌داری ۰/۰۰۱ تایید شد. در این پژوهش هر یک از ابعاد توسعه پایدار می‌تواند بر دیدگاه گردشگری ورزشی تأثیرگذار باشد. توسعه پایدار گردشگری ورزشی از اصول و مبانی پیشرفت اقتصادی، اجتماعی و سیاسی در جهان محسوب می‌شود و به دلیل نقشی که گردشگری ورزشی می‌تواند در این زمینه به خصوص در کشورهایی مانند ایران ایفا نماید، لزوم و ضرورت توجه به گردشگری ورزشی حائز اهمیت فراوان است. رویدادهای علمی ورزشی در رابطه با متغیرهایی چون توسعه پایدار گردشگری ورزشی، توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، مشارکت، زیست محیطی، تمایل به شرکت، شرکت مجدد، اثرات ژرفی را به جای می‌گذارد. با این وجود این صنعت بنا به ماهیت عملکردی خویش باعث تغییر و تحول گسترده‌ای در عرصه‌های مختلف اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، زیست محیطی و ... می‌شود و گردشگری نقش مهمی در ایجاد تغییرات فرهنگی دارد که باعث رواج و تقویت عناصر فرهنگی مثبت می‌شود و هم ناهنجاری اجتماعی در یک فرهنگ را ایجاد می‌کند. این درحالی است که، برگزاری رویدادهای علمی ورزشی برای کشورهای در حال توسعه به ویژه کشورهای تک محصولی یکی از راهکارهای ایجاد اشتغال و زمینه‌های مساعد جهت کاهش بیکاری و چالش‌های اجتماعی ناشی از آن است. تمرکز بر جنبه‌های مختلف توسعه پایدار گردشگری، همراه با برنامه‌ریزی‌های مدیریت محلی و ملی هر جامعه‌ای، نقش بسیار با اهمیتی در فرایندهای بین‌المللی و ملی هر جامعه‌ای می‌تواند، ایفا کند چراکه، معیارها و شاخص‌های توسعه پایدار، نقش مهمی در تصمیم‌گیری‌های آگاهانه در همه سطوح دارند که این شاخص‌ها باعث فراهم آوردن اطلاعاتی بروی توسعه پایدار می‌شوند. بنابراین استان آذربایجان شرقی نیز به عنوان یکی از مهم‌ترین قطب علمی کشور است که قابلیت و ظرفیت بالایی برای جذب گردشگران دارد و توسعه‌ی این دو در استان آذربایجان شرقی، برطرف ساختن نیازهایی را می‌طلبد که یکی از مهم‌ترین آنها تبلیغات در حوزه‌ی برگزاری همایش‌های علمی- ورزشی، و توسعه پایدار گردشگری است.

منابع:

۱. گی. چاک. وای. (۱۳۷۷). جهانگردی در چشم اندزای جامع. ترجمه دکتر علی پارسیان و دکتر سید محمد اعرابی، دفتر پژوهش‌های فرهنگی، چاپ اول، تهران.
۲. پارسی‌پور، محمد و قاسمی، علیرضا. (۱۳۸۴). گردشگری ورزشی. مجموعه مقالات دومین کنفرانس مدیریت ورزشی، اصفهان.
۳. قدمی، مصطفی. (۱۳۹۰). ارزیابی و تدوین استراتژی مقصد در چارچوب توسعه پایدار گردشگری نمونه مورد مطالعه: کلان‌شهر مشهد. مطالعات و پژوهش‌های شهری و منطقه‌ای، سال سوم، شماره نهم، ۵۹-۸۲.
۴. نیکنام، کامبیز. (۱۳۹۷). تأثیر متقابل گردشگری شهری و گردشگری ورزشی در توسعه پایدار گردشگری و اقتصاد کلان‌شهرها. کنفرانس عمران، معماری و شهرسازی کشورهای جهان اسلام، تبریز، دانشگاه تبریز.
۵. یانپی، طیب و فتاحی، صمد. (۱۳۹۶). تاثیر میزبانی رویدادهای ورزشی بر توسعه گردشگری شهری. سومین همایش ملی علوم ورزشی و تربیت بدنی ایران، تهران، انجمن توسعه و ترویج علوم و فنون بنیادین.

۶. صیادی، علی. (۱۳۹۵). بررسی عوامل موثر بر توسعه گردشگری ورزشی با تاکید بر جاذبه طبیعی. نهمین کنگره پیشگامان پیشرفت، تهران، مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت.
۷. غایب زاده، شهرزاد؛ زمانی، هادی؛ داداش زاده، علی و آقایی، نجف. (۱۳۹۲). شناسایی عوامل موثر بر توسعه و گسترش گردشگری ورزشی در بین زنان. اولین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار، همدان، انجمن ارزیابان محیط زیست هگمتانه.
8. Deery, m. Jago, L. (2006). The management of sport tourism. Sport in Society. 8(2), 378-389.
۹. ناصری، سید مسعود. (۱۳۷۵). شناسایی موانع موثر در توسعه صنعت توریسم ایران و طراحی الگوی تبیینی برای گسترش جذب توریست. پایان نامه‌ی کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس.

مطالعه نگرش به برنامه ریزی شغلی بر اساس مقیاس کنترل شغلی در دانشجویان
تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه شهید بهشتی تهران

محمد رضا برومند^۱، محسن رضایی^{۲*}

۱- استادیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی و رسانه، دانشکده علوم ورزشی و تندرستی، دانشگاه شهید بهشتی، ایران

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی و رسانه، دانشکده علوم ورزشی و تندرستی، دانشگاه شهید بهشتی، ایران (*نویسنده مسئول).

*Email: (mohsenrezaeitkd@yahoo.com)

چکیده

هدف از انجام پژوهش حاضر، مطالعه نگرش به برنامه ریزی شغلی بر اساس مقیاس کنترل شغلی در دانشجویان تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه شهید بهشتی تهران است. این تحقیق از گروه تحقیقات توصیفی و پیمایشی و از نظر هدف نیز از نوع تحقیقات کاربردی است. جامعه آماری تحقیق را کلیه دانشجویان تمامی مقاطع تحصیلی سال ۹۸-۹۹ دانشکده علوم ورزشی و تندرستی دانشگاه شهید بهشتی تهران تشکیل دادند. برای نمونه گیری از روش نمونه گیری در دسترس استفاده گردید. ابزار تحقیق شامل پرسشنامه ۱۸ سوالی کنترل شغلی تریک (۱۹۸۹) بود. روایی صوری و محتوایی پرسشنامه مورد تأیید ۵ نفر از صاحب نظران قرار گرفت. پایایی پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برابر با ۰/۷۶ تأیید شد. تعداد ۶۰ پرسش نامه بین نمونه های تحقیق توزیع، تکمیل و جمع آوری شد و به منظور تجزیه و تحلیل آماری از آزمون های آمار توصیفی و آزمون خی دو با بهره گیری از نرم افزار spss استفاده شد. مطابق با نتایج تحقیق به طور کلی دانشجویان دانشگاه شهید بهشتی کنترل لازم بر شغل آینده خود داشته ($\alpha \leq 0.05$) و نشان می دهد برنامه ریزی شغلی قابل قبولی دارند و این می تواند بیانگر امید به اشتغال دانشجویان این دانشگاه باشد.

کلید واژه ها: برنامه ریزی شغلی، کنترل شغلی، دانشجوی، تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه شهید بهشتی

مقدمه:

اشتغال از اصلی ترین موضوعاتی است که در کشورهای در حال توسعه از آن یاد می شود. دانشگاه ها از مهم ترین پایگاه ها در زمینه توسعه کشورها به حساب می آیند (۱). دانشجویان به عنوان ارکان اصلی دانشگاه پیکره اصلی سازمان های مختلف جامعه

را در آینده تشکیل می دهند(۲). تحقیقات فاستر (۲۰۱۰) و مای (۲۰۱۲) حاکی از آن است که دانشجویان علوم ورزشی بدون کسب تجربه و ورود به فرصت های مختلف مشارکت شغلی وضعیت نامساعدی را تجربه خواهند کرد، پس باید فرصت هایی برای کارآموزی و ورود به مشاغل مربوطه داشته باشند. دانشگاه ها عهده دار رسالت هایی چون تولید دانش، گسترش فناوری، نوآوری و خلاقیت هستند؛ بنابراین برای قرار گرفتن در جاده توسعه و جلوگیری از عقب ماندگی باید شرایطی فراهم شود که دانشگاه ها بتوانند دانشجویان را برای پذیرش مسئولیت های مختلف در سطح جامعه پرورش دهند(۵). در مطالعه قادری (۱۳۹۴)، ۷۵٪ از دانشجویان رشته ی علوم آزمایشگاهی، نگرش منفی نسبت به آینده شغلی خود داشتند. اما در مطالعه غلامی و همکاران، ۹۸٪ از دانشجویان نسبت به آینده شغلی خود نظر مثبتی داشتند(۶). در همین راستا، رشته علوم ورزشی که پتانسیل بالایی جهت ایجاد اشتغال برای فارغ التحصیلان دانشگاه دارد، با مساله بیکاری مواجه است. از آنجا که پژوهش های محدودی در خصوص کنترل شغلی دانشجویان در سطوح آموزش عالی انجام شده است و اندک پژوهش های حاضر نیز کمتر در حوزه ورزش بوده است لذا در این تحقیق به بررسی وضعیت کنترل شغلی دانشجویان علوم ورزشی دانشگاه شهید بهشتی پرداخته شده است.

روش شناسی:

این تحقیق از گروه تحقیقات توصیفی و از نوع پیمایشی می باشد، از نظر هدف نیز در زمره تحقیقات کاربردی است. جامعه آماری تحقیق را کلیه دانشجویان تمامی مقاطع تحصیلی سال ۹۸-۹۹ دانشکده علوم ورزشی دانشگاه شهید بهشتی تشکیل دادند. برای نمونه گیری از روش نمونه گیری در دسترس استفاده شد و تعداد ۶۰ پرسش نامه توسط نمونه های تحقیق تکمیل شد. ابزار تحقیق شامل پرسشنامه ۱۸ سوالی کنترل شغلی تریک (۱۹۸۹) بود. روایی صوری و محتوایی پرسشنامه توسط ۵ نفر از صاحب نظران بررسی و تأیید شد. مقدار پایایی پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برابر با ۰/۷۶ بود که بیانگر پایایی مناسب ابزار تحقیق می باشد. به منظور تجزیه و تحلیل داده های آماری از آزمون های آمار توصیفی برای بررسی ویژگی های جمعیت شناختی نمونه ها و آزمون خی دو برای بررسی تفاوت داده ها با بهره گیری از نرم افزار SPSS در سطح $\alpha \leq 0.05$ استفاده شد.

یافته ها:

جدول ۱، نتایج آزمون خی دو مقیاس کنترل شغل دانشجویان تربیت بدنی و علوم ورزشی به تفکیک سوالات

معنی داری	خی دو	مخالف	موافق	
۰/۰۰۱	۱۵/۰۰	۱۵	۴۵	۱ مهم ترین مورد برای بدست آوردن یک کار خوب، بودن در یک زمان مناسب و مناسب می باشد.
۰/۳۰۲	۱/۰۶	۲۶	۳۴	۲ باور دارم که در طول یک ماه پس از شروع به جستجوی کار بدون مشکلی، قادر به آغاز یک شغل خواهم بود.
۰/۰۰۱	۱۵/۰۰	۱۵	۴۵	۳ معدل و رتبه های دانشگاه نقش بسیار مهمی در گرفتن یک شغل دارد.

۰/۰۰۱	۱۵/۰۰	۱۵	۴۵	معتمد که ارتباطات اجتماعی/خانوادگی/دانشگاهی من، عامل اصلی در گرفتن اولین شغل من خواهد بود.	۴
۰/۰۰۱	۴۵/۰۶	۴	۵۶	معتمد سخت کوشی که از خودم نشان می دهم عامل اصلی بدست آوردن شغل می باشد.	۵
۰/۰۳۹	۴/۲۶	۲۲	۳۸	معتمد که موفقیت و عدم موفقیت من به میزان زیادی به روانی من در جلسه مصاحبه بستگی دارد و کمترین حد انتظارم می توانم مصاحبه کننده خودم را بشناسانم.	۶
۰/۰۰۱	۱۱/۲۶	۱۷	۴۳	اطمینان دارم که خدمات کارایی در دانشگاه قادر خواهد بود به من یک شغل عالی تازمان فارغ التحصیلی پیدا کند.	۷
۰/۳۰۲	۱/۰۶	۲۶	۳۴	من به محض فارغ التحصیلی، شغل کم درآمد مرتبط با اهداف خودم را به شغل پردرآمد غیرمرتبط ترجیح می دهم.	۸
۰/۰۰۱	۳۲/۲۶	۸	۵۲	من انتظار دارم اولین شغلم در بیرون از دانشگاه براساس مهارت باشد که برای توسعه آن ها تلاش کردم.	۹
۰/۰۰۱	۵۶/۰۶	۱	۵۹	روزی خواهد رسید که شغل مناسب خودم را بدست آورم.	۱۰
۰/۰۰۱	۴۸/۶۰	۳	۵۷	من باور دارم که شغل مناسب را خواهم یافت.	۱۱
۰/۰۳۹	۴/۲۶	۲۲	۳۸	برای بدست آوردن و آغاز یک شغل، عوامل زیادی وجود دارند قابل کنترل نیستند، پس جای نگرانی نیست.	۱۲
۰/۰۲	۵/۴۰	۲۱	۳۹	این روزها در دانشگاه تاکید خیلی زیادی برای پیدا کردن یک شغل وجود دارد.	۱۳
۰/۷۹۶	۰۰/۰۶	۳۱	۲۹	سال آخر دانشگاه زمانی است که باید نگران انتخاب یک شغل بود	۱۴
۰/۰۰۱	۴۸/۶۰	۳	۵۷	من خیلی به شغل و حرفه خودم تعهد دارم و هرکاری لازم باشد به موفقیت در آن انجام می دهم.	۱۵
۰/۰۰۱	۱۶/۰۶	۱۶	۴۴	افراد زیادی را می شناسم که در بدست آوردن شغلی که مستحق هستند، خوش شانس بوده اند.	۱۶
۰/۷۹۶	۰۰/۰۶	۳۱	۲۹	درمورد اینکه ۵ سال بعد از فارغ التحصیلی مشغول به انجام کاری خواهم بود نظر روشنی ندارم.	۱۷
۰/۰۰۱	۳۵/۲۶	۵۳	۷	از فکر کردن به کار و زندگی بعد از دانشگاه متنفرم.	۱۸

مطابق با نتایج جدول شماره ۱، کلیه سوالات به غیر سوال های ۲، ۸، ۱۴ و ۱۷ تفاوت معنی داری داشتند.

جدول ۲، نتایج آزمون خی دو مقیاس کنترل شغل دانشجویان تربیت بدنی و علوم ورزشی

نتیجه	معنی داری	خی دو	مخالف	موافق	
اختلاف معنی دار	۰/۰۰۱	۷۳/۶۳	۳۹۹	۶۸۱	کنترل شغل

با توجه به جدول شماره ۲ و آزمون خی دو، تفاوت معنی داری بین نظر موافق و مخالف نمونه ها وجود دارد و با توجه به تعداد بیشتر موافقین، می توان نتیجه گرفت دانشجویان از کنترل شغلی قابل قبولی برخوردار می باشند. لازم به ذکر است سوال ۱۸ با توجه به نوع نگارش از نوع سوالات معکوس بوده و داده های آن در نرم افزار نیز معکوس لحاظ شد.

نتیجه گیری:

نتایج نشان داد نمونه های تحقیق کنترل شغلی مناسبی دارند اما برخی شاخص ها نتیجه متفاوتی نشان داد، از جمله در سوال "سال آخر دانشگاه زمانی است که باید نگران انتخاب یک شغل بود" اختلاف معنی داری وجود نداشت. این نتیجه نشان می دهد که برخی از دانشجویان موضوع برنامه ریزی شغلی را به عنوان یک فرآیند نمی بینند و ترجیح می دهند آن را به سال آخر تحصیلی موکول کنند، در حالی که فرآیند برنامه ریزی شغلی از همان آغاز تحصیل دانشجویان در دانشگاه آغاز می گردد. همچنین دانشجویان درمورد اینکه ۵ سال بعد از فارغ التحصیلی مشغول به انجام چه کاری خواهند بود نظر روشنی نداشتند و این نشان می دهد ضرورت آن را درک نکرده و برنامه ریزی مشخصی برای آینده شغلی خود ندارند و یا آموزش لازم در این

زمینه دریافت نکرده اند. به طور کلی نتایج نشان داد دانشجویان دانشگاه شهید بهشتی کنترل لازم بر شغل آینده خود دارند و این ضمن نشان از برنامه ریزی شغلی مناسب می تواند بیانگر امید به اشتغال دانشجویان این دانشگاه باشد.

منابع:

- 1- Mirnasab, M., Moghaddasi, M., Ehrampoosh, M., Mohammadzadeh, M. and Karimi Monjermooie, H., 2016. Environmental health engineering students' attitudes toward their education program and career in shahid Sadoughi University of medical science in 2015. The journal of medical education and development, 11, pp. 43-50. [in Persian]
- 2- Alizadeh, S. and Cigarchian, M., 2014. The attitude of midwifery students about their field of study. rme. 6 (2) :59-65. URL: <http://rme.gums.ac.ir/article-1-125-en.html> [in Persian]
- 3- Foster, S. & Dollar, J. (2010). Experiential learning in sport management. Morgantown, WV: Fitness Information Technology.
- 4- Maye, M. (2012). Bringing the Outside World into the Classroom: Practicum Experience in Sports Management. International Journal of Sport & Society, 3(4).
- ۵- نظری، علی و رحمانی، امین. (۱۳۸۷). چالش های اشتغال فارغ التحصیلان دانشگاه ها. ماهنامه تدبیر، شماره ۱۵۳.
- 6- Qaderi M, Sajadi K, Vahabi A, Noori B. Evaluation of laboratory Sciences students attitude toward their field of study and future career in Kurdistan University of Medical Sciences, 2015. Zanko J Med Sci 2016; 16(51): 52-60. [in Persian]

عنوان

سید رضا موسوی بیوکی^۱، سیده طاهره موسوی راد^۲، ابوالفضل فراهانی^۳

۱- کارشناسی ارشد رشته مدیریت ورزشی دانشگاه پیام نور تهران، تهران، ایران (*نویسنده مسئول).

۲- استادیار مدیریت ورزشی دانشگاه پیام نور تهران، تهران، ایران

۳- استادمدریت ورزشی دانشگاه پیام نور تهران، تهران، ایران

*Email: Srmb.msc@gmail.com

چکیده:

هدف از پژوهش حاضر مطالعه بررسی ارتباط رفتارسیاسی با روحیه کارآفرینی مدیران باشگاههای فوتبال (تهران) می باشد. جامعه آماری در این پژوهش مدیران باشگاه های حاضر در مسابقات لیگهای کشور با الویت تیم های تهرانی حاضر در این مسابقات و همچنین مدیران تیم های حاضر در مسابقات آسیا ویزن، دسته اول و دوم تهران ($N= 360$) با استفاده از فرمول کوکران ۱۸۶ نفر به صورت تصادفی انتخاب شدند. برای دستیابی به اهداف تحقیق از پرسشنامه های استاندارد، رفتارسیاسی (آتش پور، ۱۳۸۸)، روحیه کارآفرینی (احمدپور داریانی، ۱۳۷۷) که روایی هر دو پرسشنامه توسط ۱۰ تن از متخصصین تایید و پایایی آنها در یک مطالعه مقدماتی با ۳۰ آزمودنی و با الفای کرانباخ به ترتیب رفتارسیاسی (۰/۸۲۳)، کارآفرینی (۰/۸۰۷) محاسبه شد. برای تجزیه و تحلیل داده ها از روش های آماری توصیفی و استنباطی از جمله کلموگروف اسمیرنوف، آتک نمونه ای، آزمون همبستگی پیرسون، و رگرسیون خطی چند متغیره استفاده شد. نتایج پژوهش نشان داد وضعیت رفتار سیاسی بیش از حد متوسط، روحیه کارآفرینی در حد پایین قرار دارد و پیشنهاد می گردد مدیران باشگاههای فوتبال تلاش کنند رفتارهای سیاسی خود را با هوشمندی به کار بگیرند و برای اینکه از هزینه ها کاسته و یا اینکه باشگاه کسب درآمد داشته باشد کارآفرین باشند.

واژگان کلیدی: رفتارسیاسی، روحیه کارآفرینی، باشگاههای فوتبال

مقدمه:

هدف از پژوهش حاضر مطالعه بررسی ارتباط رفتار سیاسی با اثربخشی مدیران باشگاههای فوتبال (تهران) می باشد. روش کار: پژوهش حاضر در حیطه پژوهش های توصیفی و از نوع همبستگی می باشد که به شکل میدانی انجام شده است. جامعه آماری در این تحقیق مدیران باشگاه های حاضر در مسابقات لیگهای (برتر، دسته اول، دوم، سوم) کشور با الویت تیم های تهرانی حاضر در این مسابقات و همچنین مدیران تیم های حاضر در مسابقات آسیا ویزن، دسته اول و دوم تهران می باشد. باشگاه های تهرانی که تیمهایشان در لیگهای مختلف حضور دارند ۷۲ باشگاه فوتبال می باشد که با در نظر گرفتن کلیه مدیران این باشگاهها جامعه آماری (N= ۳۶۰) نفر می باشد. روش نمونه گیری تصادفی ساده دلیل انتخاب این روش این است که تمامی مدیران باشگاه های فوتبال استان تهران شانس یکسان و برابری برای انتخاب شدن به عنوان عضوی از نمونه را دارند. در این تحقیق حجم نمونه آماری با استفاده از فرمول کوکران ۱۸۶ نفر از مدیران باشگاه های فوتبال استان تهران انتخاب گردیدند. برای دست یابی به اهداف تحقیق از سه پرسشنامه استاندارد رفتار سیاسی از پرسشنامه استاندارد آتش پور، (۱۳۸۸) شامل ۲۹ سوال و در بر گیرنده ۸ مولفه اصلی، روحیه کارآفرینی پرسشنامه احمدپورداریانی (۱۳۷۷) شامل ۲۵ سوال و در بر گیرنده ۵ مولفه اصلی ضمناً گویه ها بر اساس مقیاس ۵ گزینه ای لیکرت می باشد. برای روایی پرسشنامه به تایید ۱۰ نفر از اساتید در حوزه مدیریت ورزشی رسید. همچنین پایایی این پرسشنامه ها در یک آزمون مقدماتی با ۳۰ آزمودنی به ترتیب با آلفای کرانباخ رفتار سیاسی (۰/۸۲۳)، روحیه کارآفرینی (۰/۸۰۷)، مشخص گردید. در این تحقیق به منظور تجزیه و تحلیل داده های جمع آوری شده ابتدا از آمار توصیفی که به بررسی متغیرهای جمعیت شناختی تحقیق از جمله جنسیت، سن، میزان تحصیلات و سابقه خدمت استفاده می شود. واز آزمون کلموگروف اسمیرنوف، آزمون تی تک نمونه ای، پیرسون و رگرسیون خطی برای تجزیه و تحلیل داده ها استفاده گردید و داده ها ی جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS20 تجزیه و تحلیل خواهند گرفتند.

یافته ها: یافته های تحقیق نشان داد ویژگی پاسخ دهندگان براساس سن ۵۷/۹ درصد بین ۳۰ تا ۵۰ سال بیشترین درصد و ۱۱ درصد از پاسخ دهندگان بالاتر از ۵۰ سال کمترین درصد از نظر سن داشتند. برحسب جنسیت ۹۹ درصد پاسخ دهندگان مرد و ۱ درصد زن هستند که بیشترین درصد با مرد بوده است. برحسب تحصیلات ۱۷/۹ درصد دیپلم و فوق دیپلم که کمترین درصد و ۵۸/۴ درصد لیسانس بیشترین درصد براساس سابقه خدمت، ۵۶/۳ درصد پاسخ دهندگان بین ۵ تا ۱۰ سال بیشترین درصد و ۳/۱ درصد بیشتر از ۲۰ سال سابقه خدمت کمترین درصد داشتند. با توجه به نتایج آزمون کلموگروف اسمیرنوف، (رفتار سیاسی، ۳/۵۳۶)، (کار آفرینی، ۳/۳۰۹) تمام توزیع ها از لحاظ آماری نرمال بوده ($P > ۰/۰۵$) و از آزمون پارامتریک استفاده می شود. نتایج آزمون پیرسون در خصوص بین رفتار سیاسی با روحیه کارآفرینی مدیران رابطه معناداری ($P \leq ۰/۰۵$ ، $r = ۰/۶۸۷$) وجود دارد. با توجه به این نتیجه مدیرانی که رفتار سیاسی بالاتری دارند روحیه کارآفرینی بیشتری خواهند داشت. همچنین با توجه به این که ($P \leq ۰/۰۵$) و مقدار t محاسبه شده برای رفتار سیاسی مثبت است، بین میانگین امتیاز رفتار سیاسی مدیران

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

باشگاههای فوتبال و مقدار آزمون از نظر آماری تفاوت معناداری وجود دارد لذا با اطمینان ۹۵٪ می توان نتیجه گرفت که رفتار سیاسی مدیران باشگاههای فوتبال بیشتر از حد متوسط و در سطح مطلوبی قرار دارد. و مقدار محاسبه شده برای روحیه کارآفرینی منفی است، بین میانگین امتیاز روحیه کارآفرینی باشگاههای فوتبال و مقدار آزمون از نظر آماری تفاوت معناداری وجود ندارد لذا با اطمینان ۹۵٪ می توان نتیجه گرفت که روحیه کارآفرینی باشگاههای فوتبال حد پایین و در سطح مطلوبی قرار ندارد.

نتیجه گیری:

مدیران باشگاههای فوتبال تلاش کنند برای اینکه از هزینه ها کاسته و یالینکه باشگاه کسب درآمد داشته باشد کارآفرین باشند و در ازای نوآوریهای نیروی انسانی باشگاهها به آنها پاداش و کمکهای حاصل شود. همچنین مدیران باشگاههای ورزشی در همایش ها ، سمینارها، نشست های علمی، تخصصی، شرکت کرده و از متخصصان و برگزاری کلاس های ضمن خدمت و توزیع بروشور و کتابچه و سی دی های اطلاعاتی در رابطه با رفتارسیاسی باروحویه کارآفرینی در سطح شهرتهران مبادرت ورزند. برای پرهیز از رفتارهای سیاسی مخرب یعنی جلوگیری از رفتارهای نامشروع سیاسی به نظر می رسد سیاست های کلان باشگاه می تواند چاره ساز شود. شایسته سالاری، کاهش فاصله قدرت و توزیع شایسته قدرت در بین باشگاههای فوتبال عطش مدیران پائین دستی به کسب و افزایش قدرت را کاهش می دهد. برای تحقیقات اتی پیشنهاد می گردد قلمرو این تحقیق رفتارهای سیاسی و روحیه کارآفرینی مدیران باشگاههای فوتبال تعریف شده است این در حالی است که به نظر می رسد بخش بزرگی از این رفتارها، ناشی از تعامل با رفتارهای سیاسی و روحیه کارآفرینی در سازمانهای دولتی است. لذا مطالعه رفتارهای سیاسی ، روحیه کارآفرینی مدیران دولتی کمک شایان توجهی به توسعه دانش در زمینه رفتارهای سیاسی و روحیه کارآفرینی خواهد کرد. مدیران مورد مطالعه این تحقیق مدیران نمونه بودند. بررسی مدیران و واحد های ناموفق نیز می تواند بخش دیگری از نیمه تاریک رفتارهای سیاسی و روحیه کارآفرینی را روشن نماید .

تأثیر سرمایه اجتماعی و مدیریت دانش بر ظرفیت سازمانی در کارکنان وزارت ورزش و جوانان پروین آزادگان^۱، کورش ویسی^{۲*}، شهاب بهرامی^۳

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران.
۲. استادیار مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران. (*نویسنده مسئول).
۳. استادیار مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران.
*Email: (koroshveisi@yahoo.com)

چکیده

زمینه و هدف: هدف از پژوهش حاضر تأثیر سرمایه اجتماعی و مدیریت دانش بر ظرفیت سازمانی در کارکنان وزارت ورزش و جوانان جمهوری اسلامی ایران می باشد.

روش کار: روش پژوهش توصیفی و از نوع مدل معادلات ساختاری بود که به لحاظ هدف، کاربردی و بصورت میدانی در جامعه آماری انجام گرفت. جامعه آماری این پژوهش را کلیه کارکنان وزارت ورزش و جوانان ایران به تعداد ۹۶۵ نفر تشکیل دادند که با استفاده از فرمول کوکران تعداد ۲۷۶ نفر بصورت تصادفی ساده بعنوان نمونه انتخاب شدند. برای گردآوری داده ها از پرسش-نامه های سرمایه اجتماعی فرجی (۱۳۸۹)، مدیریت دانش همتی (۱۳۸۹) و ظرفیت سازمانی مقیمی (۱۳۹۰) استفاده شد و پایایی آنها در یک مطالعه مقدماتی به ترتیب (۰/۸۲، ۰/۸۰، ۰/۷۸) به دست آمد. برای تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزارهای آماری Spss نسخه ۲۰، و Amos نسخه ۲۲ استفاده شد.

یافته ها: نتایج نشان داد که سرمایه اجتماعی بر مدیریت دانش و ظرفیت سازمانی تأثیر مستقیم و معناداری داشته است. مدیریت دانش نیز اثری مثبت و مستقیم بر ظرفیت سازمانی داشته است. در نهایت نتایج حاصل از مدل پژوهش نشان داد که سرمایه اجتماعی سازمانی به واسطه مدیریت دانش بر ظرفیت سازمانی تأثیر معناداری دارد.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

نتیجه گیری: بطور کلی یافته های پژوهش بیانگر اهمیت نقش سرمایه اجتماعی و مدیریت دانش بر ارتقای سطح ظرفیت سازمانی در کارکنان وزارت ورزش و جوانان است. بنابراین پیشنهاد می شود که وزارت ورزش و جوانان با استفاده از برنامه های دانش محور و مدیریت آنها و تبدیل کارکنان به سرمایه های اجتماعی موجبات افزایش و تقویت ظرفیت سازمانی کارکنان را فراهم نماید.

کلیدواژه ها: ظرفیت سازمانی، سرمایه اجتماعی، مدیریت دانش، وزارت ورزش و جوانان

۱. مقدمه:

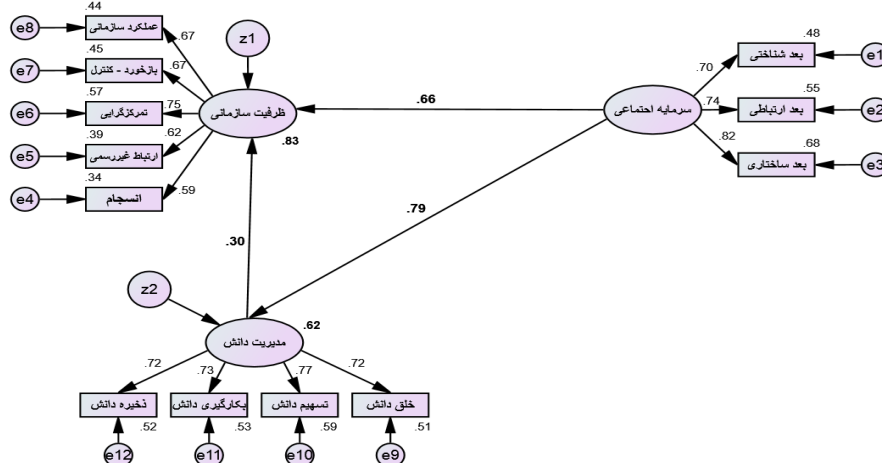
امروزه موفقیت سازمان ها به توانایی سازگاری و انطباق آنها با عوامل متغیر محیطی بستگی دارد. بر این اساس، توجه به ظرفیت سازمانی در سازمان ها روبه افزایش است (۱). ظرفیت یعنی توانایی کلی فرد یا گروه برای انجام واقعی مسئولیت. ظرفیت نه تنها به قابلیت های افراد بستگی دارد، بلکه به قالب کلی وظایف و منابع مورد نیاز و چارچوب انجام وظایف برمی گردد (۲). در ارتقای ظرفیت سازمانی نقش متغیر سرمایه اجتماعی بسیار برجسته است (۳). سرمایه اجتماعی، شکلی از سرمایه است که سبب تسهیل در دسترسی به اطلاعات و منابع حیاتی به منظور ارتقاء عملکرد و استفاده از فرصت های محیطی می گردد (۴). سرمایه اجتماعی از طریق مؤلفه هایی همچون اعتماد، مشارکت و همکاری در میان اعضا سبب تسهیل دانش و ارتقاء یادگیری سازمانی شده و از این طریق ارتقاء و بهبود عملکرد نوآورانه را برای سازمان به همراه خواهد داشت (۵). به کارگیری دانش مدیران و مدیریت مؤثر دانش، یکی از مهم ترین عوامل موفقیت سازمان ها در شرایط رقابتی و عصر دانایی محور محسوب می گردد (۶). لی و همکاران (۲۰۰۹) مدیریت دانش را به عنوان ظرفیتی برای تولید و استفاده از دانش برای ساخت یک مزیت رقابتی پایدار تعریف کرده اند (۸).

۲. روش شناسی:

این تحقیق کاربردی و از نوع توصیفی و مدل معادلات ساختاری است که به صورت میدانی در جامعه آماری پژوهش انجام گرفته است. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه کارکنان وزارت ورزش و جوانان جمهوری اسلامی ایران به تعداد ۹۶۵ نفر است. حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران ۲۷۶ نفر تعیین گردید که با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی ساده انتخاب شدند. به منظور جمع آوری داده ها از سه پرسشنامه ۲۴ سوالی سرمایه اجتماعی فرجی (۱۳۸۹)، پرسشنامه ۲۲ سوالی ظرفیت سازمانی مقیمی (۱۳۹۰) و پرسشنامه ۲۵ سوالی مدیریت دانش همتی (۱۳۸۹) استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده های پژوهش از روش های آمار توصیفی و آمار استنباطی مناسب استفاده شد.

۳. نتایج

یافته ها:
مدل و آزمون
فرضیات:

شکل ۱- مدل ساختاری در حالت تخمین استاندارد

جدول ۱- آزمون فرضیات پژوهش بر اساس مدل ساختاری

شاخص‌های کلی مدل	برآزش	P	C.R	S.E.	Estimate	فرضیات تحقیق
مدیریت	مدیریت	مدیریت	مدیریت	مدیریت	مدیریت	مدیریت
دانش	دانش	دانش	دانش	دانش	دانش	دانش
سرمایه اجتماعی	سرمایه اجتماعی	سرمایه اجتماعی	سرمایه اجتماعی	سرمایه اجتماعی	سرمایه اجتماعی	سرمایه اجتماعی
ظرفیت سازمانی	ظرفیت سازمانی	ظرفیت سازمانی	ظرفیت سازمانی	ظرفیت سازمانی	ظرفیت سازمانی	ظرفیت سازمانی
مدیریت	مدیریت	مدیریت	مدیریت	مدیریت	مدیریت	مدیریت
دانش	دانش	دانش	دانش	دانش	دانش	دانش
سرمایه اجتماعی	سرمایه اجتماعی	سرمایه اجتماعی	سرمایه اجتماعی	سرمایه اجتماعی	سرمایه اجتماعی	سرمایه اجتماعی
ظرفیت سازمانی	ظرفیت سازمانی	ظرفیت سازمانی	ظرفیت سازمانی	ظرفیت سازمانی	ظرفیت سازمانی	ظرفیت سازمانی

۴. نتیجه‌گیری:

نتایج پژوهش رابطه بین دو متغیر سرمایه اجتماعی و ظرفیت سازمانی را تأیید می‌نماید؛ یافته‌های پژوهش حاضر با یافته‌های رایبسنون و برگر (۲۰۱۱)، پلینک و های (۲۰۰۵) و فولک و همکاران (۲۰۰۵) همخوانی دارد. نتایج حاصل از تحلیل مدل پژوهش نشان داد که سرمایه اجتماعی بر مدیریت دانش تأثیر مثبت و معناداری دارد. یافته‌های این پژوهش با بردبار و زارعی (۱۳۹۲)، استاک و عبدالمالکی (۱۳۹۳)، جانسن و همکاران (۲۰۱۳) و هرنندی (۱۳۹۳) همخوانی دارد. در نهایت نتایج تحلیل آماری و آزمون اثر متغیر میانجی نشان‌دهنده آن است که سرمایه اجتماعی به واسطه مدیریت دانش بر ظرفیت سازمانی تأثیر معناداری دارد.

منابع:

8. Strichman, Nancy Jill (2005), "Assessing Nonprofits Organizational Readiness for Adaptive Capacity", the dissertation of PhD, University of Pittsburgh, School of Education, pp:1-197.

9. Frozande. L, Danaeefard. H, Rahnavard. F, Mohammadi. A. (2014). Investigating the organizational capacity of Imam Ali's officer University based on the MacKenzie model. Journal of military management. 14 (54): 1-28. (Persian)
10. Goucher, Nancy Patricia. (2007). Organizational Knowledge Creation to Enhance Adaptive Capacity: Exploratory Case Studies in Water Resource Management, Waterloo, Ontario, Canada.
11. Johnson, Scott G., Schnatterly, Karen., Hill, Aaron D. (2013). Board Composition Beyond Independence: Social Capital, Human Capital, and Demographics. Journal of Management, 39(1), 232-262.
12. Turkina, Ekaterina. Thi, Mai., Thai, Thanh. (2013). Social capital, networks, trust and immigrant entrepreneurship: a cross-country analysis. Journal of Enterprising Communities, 7(2), 108-124.
13. Farahani. R, Ilka. R. (2005). Knowledge management in power distribution companies, 10th conference on power distribution networks. Journal of social, economic and management studies. (Persian).
14. Li, Y. -H., Huang, J. -W., & Tsai, M. -T. (2009). Entrepreneurial orientation and firm performance: The role of knowledge creation process. Industrial Marketing Management, 38(4), 440-449.

بررسی مسئولیت اجتماعی ورزشکاران بر ارزش برند ستاره‌های ورزشی از دیدگاه هواداران ورزشی

رقيه آقايي^۱، مرضيه روبينا

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران.
(*نویسنده مسئول).
۲. دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران.
*Email: (aghaei.roghaeh@gmail.com)

چکیده

زمینه و هدف: هدف پژوهش حاضر بررسی تاثیر مسئولیت اجتماعی بر ارزش برند ستاره‌های ورزشی از دیدگاه هواداران ورزشی است.

روش کار: روش پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی است. جامعه آماری شامل دانشجویان هواداران ورزشی است. با روش نمونه‌گیری تصادفی ۷۳ نفر به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. جهت جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه محقق ساخته مسئولیت اجتماعی و پرسشنامه برند ستاره‌های ورزشی استفاده شد. روایی پرسشنامه‌ها به تایید متخصصان مدیریت ورزشی رسید. پایایی پرسشنامه‌ها با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای پرسشنامه مسئولیت اجتماعی ($\alpha = 0/89$) و پرسشنامه برند ستاره‌های ورزشی ($\alpha = 0/83$) بدست آمد. تجزیه و تحلیل داده‌ها در دو سطح توصیفی و استنباطی مورد ارزیابی قرار گرفت و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی استفاده شد. با نرم افزار SPSS 22 داده‌ها مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها:

یافته‌های تحقیق نشان داد بین مسئولیت اجتماعی و مولفه‌های برند ستاره ورزشی (تجربه و تخصص، جذابیت ستاره ورزشی، اعتماد به نفس حرفه‌ای، شخصیت دوست داشتنی، سبک شخصیتی) رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. نتایج نشان داد تجربه و تخصص، شخصیت دوست داشتنی و سبک شخصیتی پیش‌بینی‌های معناداری برای برند ستاره‌های ورزشی هستند و با توجه به ضریب معیاری بتا مسئولیت اجتماعی ($\beta = ۶۹/۰$) پیش‌بینی مهمی برای برند ستاره ورزشی است.

نتیجه‌گیری:

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

مسئولیت اجتماعی در ورزش می‌تواند از عوامل تاثیرگذار بر برند ستاره‌های ورزشی در ارتباط با هواداران باشد. لذا توجه به اهمیت نقش ستاره‌های ورزشی در جامعه و ایفای نقش مسئولیت اجتماعی می‌تواند تاثیر مثبتی بر برند ستاره‌های ورزشی داشته باشد و در نهایت منجر به وفاداری هواداران شود.

کلیدواژه‌ها: مسئولیت اجتماعی، برند ستاره ورزشی، هواداران ورزشی

مقدمه:

در ورزش، ورزشکاران نوعی محصول برای تیم‌ها هستند. تاثیر بازیکنان ستاره در سازمان‌های ورزش حرفه‌ای در انواع سطوح مشهود است. چرا که بر تعداد تماشاچیان، پخش تلویزیونی یا خرید و فروش کالاهای تجاری تاثیرگذار هستند و ورزشکاران ممتاز دارای ویژگی‌های منحصر به فردی هستند که موجب افزایش ارزش اقتصادی ورزش می‌شود. البته هر بازیکنی دارای قابلیت تاثیرگذاری نیست. در واقع برای بازیکنان با ویژگی‌های ممتاز واژه مخصوصی وجود دارد. بازیکن ستاره. بازیکن ستاره موجب جذب تماشاچیان به یک رقابت می‌شوند. در دنیای رسانه‌ها نیز بازیکن ستاره دارای واکنش‌های رسانه‌ای قوی است. ورزشکاران و چهره‌های مطرح ورزشی که در سطح ملی و بین المللی موفق به کسب قله‌های افتخار بیشتر نسبت به دیگر ورزشکاران شده‌اند نام و آوازه بزرگتری و علاقمندان بیشتری دارند. اخبار مربوط به فعالیت‌ها و عملکرد زندگی آنها همواره در صدر قرار دارد. آنان از برند، آوازه و جایگاه اجتماعی خاصی خود برخوردار هستند. ستاره‌های ورزشی می‌توانند با حضور خود در باشگاه‌های ورزشی علاوه بر ایفای نقش در کسب مقام‌ها و موقعیت بالاتری، در تقویت برند باشگاه و اسپانسر باشگاه در صورت رفتار و عملکرد مثبت واقع شوند. به همین دلیل چهره‌های ورزشی مطرح از اهمیت و توجه بالاتری در جنبه‌های مختلف اجتماعی قرار دارند (۱). برند شخصی که بصورت یک هاله پیرامون شخصیت فرد ساخته می‌شود تا با برنامه‌ریزی مدون و مشخص فرایند رشد و ارتقای جایگاه سیاسی، اجتماعی، علمی و ... فرد را در جهت دستیابی به فرصت‌های جدید تقویت نماید. امروزه نفوذ روز افزون صنعت بازاریابی و تبلیغات در ورزش موجب شده ستارگان ورزشی به عنوان یک شخصیت محبوب مورد توجه هواداران، رسانه‌ها و اسپانسر قرار گیرند و با آگاهی از اهمیت برند تلاش‌های گسترده‌ای را برای توسعه برندهای اختصاصی خود داشته باشند و با تکیه بر تکنیک‌های ایجاد برند شخصی و ارائه تصویر با ارزش از برند خود ظرفیت تجاری خود را افزایش دهند. تصویر برند ایجاد شده نقش مهمی در افزایش وفاداری هواداران به برند ایفا می‌کند (۲). از طرف دیگر یکی از کارکردهای ورزش به عنوان پدیده چند وجهی تاثیرگذاری بر جامعه می‌باشد. ورزش به عنوان یکی از فعالیت‌های بارز اجتماعی است که به عنوان بنیاد هویت اجتماعی شخص به شمار می‌آید. از همین رو نفوذی باور نکردنی در جامعه دارد (۳). باشگاه‌های ورزشی به عنوان مراکز فرهنگ‌سازی نقش مهمی در محیط اطراف خود دارند. انجام مسئولیت اجتماعی در ورزش به شکل‌های مختلفی وجود داشته است و بازی‌های المپیک باستان در قالب کمک به ورزشکاران فقیر جهت شرکت در مسابقات صورت می‌گرفته است. طی سالهای گذشته پروژه‌های مانند نوع دوستی در ورزش در جهت حمایت و توسعه ورزش حرفه‌ای در ارتقای جوامع سالم صورت گرفته است. در فوتبال گام‌های ارزشمندی در انجام مسئولیت اجتماعی برداشته شده است که نمود آن را می‌توان در بنیاد خیریه ستاره‌های ورزشی مشاهده کرد. بنیاد خیریه مسی در سال ۲۰۰۷ برای کمک به تحصیل و سلامتی کودکان در نقاط مختلف کره زمین تاسیس شد. ستاره‌های ورزشی مانند بکهام، رونالدو بنیادهای خیریه خود را تاسیس کردند (۴). با توجه به بررسی‌های انجام شده و اهمیت مسئولیت اجتماعی تیم‌ها، (و) لیگ‌های ورزشی و ستاره‌های ورزشی و تاثیرگذاری آنها بر جامعه ضروری می‌رسد-ایفای نقش آنها در جامعه برای برنامه‌ریزی‌های و مدیریت ارتباط با هواداران مورد بررسی قرار گیرد.

روش‌شناسی:

روش پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی است. به لحاظ گردآوری داده‌ها تحقیق میدانی است. جامعه آماری شامل دانشجویان هواداران ورزشی است. با روش نمونه‌گیری تصادفی ۷۳ نفر به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. در مرحله اول

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

اجرای تحقیق از افراد خواسته شد ستاره‌های ورزشی داخل کشور را که بیشترین مسئولیت اجتماعی را در جامعه داشتند انتخاب کنند و پس از گردآوری اطلاعات از افراد خواسته شد ستاره‌های ورزشی را به ترتیب اولویت و بیشتر کارهای انجام شده در جامعه نام ببرند که ستاره‌های ورزشی مانند علی دایی، علی کریمی، وریا غفوری به ترتیب بیشتر اهمیت را داشتند. پس از تعیین ستاره‌های ورزشی، جهت جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه محقق ساخته‌ی مسئولیت اجتماعی و پرسشنامه‌برند ستاره ورزشی استفاده شد. روایی پرسشنامه‌ها به تایید چند تن از متخصصان مدیریت ورزشی رسید. پایایی پرسشنامه‌ها با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای پرسشنامه مسئولیت اجتماعی ($\alpha = 0/89$) و پرسشنامه برند ستاره ورزشی ($\alpha = 0/83$) بدست آمد. تجزیه و تحلیل داده‌ها در دو سطح توصیفی و استنباطی مورد ارزیابی قرار گرفت و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی استفاده شد. با نرم افزار SPSS 22 داده‌ها مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها:

نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون نشان می‌دهد، بین مسئولیت اجتماعی و برند ستاره‌های ورزشی ارتباطی معنادار و مثبت وجود دارد ($\text{sig} = 0,000$). به عبارت دیگر، با افزایش شاخص‌های مسئولیت اجتماعی، تأثیر ستاره‌های ورزشی نیز افزایش پیدا می‌کند. به منظور مشخص شدن میزان تأثیر مسئولیت اجتماعی بر برند ستاره از آزمون رگرسیون استفاده شد. نتایج نشان می‌دهد ابعاد مسئولیت اجتماعی با بتای استاندارد $0/69$ بر مولفه‌های برند ستاره‌های ورزشی تأثیر دارد. همچنین مقدار F ، t و خطای معیار (SD) هم برآورده شد.

جدول ۱: نتایج همبستگی پیرسون

ضرایب

		ستاره ورزشی	مسئولیت اجتماعی
ستاره ورزشی	Pearson Correlation	1	.690**
	Sig. (2-tailed)		.000
	N	73	73
مسئولیت اجتماعی	Pearson Correlation	.690**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	
	N	73	73

** همبستگی در سطح $0,01$ (۲ محور)

جدول ۲ و ۳: تجزیه و تحلیل رگرسیون

ANOVA^a

Sig.	F	df	نمونه
.000 ^b	64.548	1	رگرسیون
		71	باقیمانده
		72	مجموع

a: متغیر وابسته: ستاره ورزشی

b: متغیر مستقل (ثابت): مسئولیت اجتماعی

ضرایب^c

Sig.	t	ضرایب استاندارد	ضرایب غیر استاندارد	نمونه

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

		بتا	B	خطا معیار	
.000	6.83		27.511	4.026	(ثابت)
	3				
.000	8.03	.690	.494	.061	مسئولیت اجتماعی
	4				

C: متغیر وابسته: ستاره ورزشی

نتیجه گیری:

از آنجا که ورزش حرفه ای در دهه های اخیر به یک صنعت تجاری تبدیل شده است یک فرد مشهور ورزشی به یک محصول فرهنگی محسوب می شود. افراد مشهور توجه بسیاری را از جانب جامعه، رسانه ها، شرکت های حامی و... به خود جلب می کنند. از طرفی براساس تعریف مسئولیت اجتماعی، از آنجایی که ورزشکاران مشهور عضوی تاثیرگذار بر جامعه محسوب می شوند ضروری است علاوه بر بهبود عملکرد ورزشی، اقتصادی و اجتماعی خود در ارتقای استانداردهای زندگی افراد جامعه تلاش کنند. پرداختن به مسئولیت اجتماعی باعث بهبود ارزش برند شخصی در بین هواداران و افراد جامعه می شود. افراد مشهور با تلاش بیشتر در زمینه های مبتنی بر مسئولیت اجتماعی نگرش مثبتی را در ذهن هواداران خود به وجود می آورند و با تعهد به اصول اخلاقی، اجتماعی و انسانی در راستای توجه به مسئولیت اجتماعی تصویر بهتری از خود ارائه دهند و برند مثبتی را در اذهان جامعه تداعی کنند. در تبیین یافته های این پژوهش می توان اشاره کرد با افزایش میزان مسئولیت اجتماعی و درک آن از جانب جامعه هواداران نگرش مثبتی نسبت به ستاره ورزشی خواهند داشت و لذا شهرت برند ستاره های ورزشی افزایش پیدا می کند.

منابع:

1. Filo, K., Funk, D. C., & Alexandris, K. (2008). Exploring the role of brand trust in the relationship between brand associations and brand loyalty in sport and fitness. *International Journal of Sport Management and Marketing*, 3(1-2), 39-57.
۲. پیمانی زاده، حسین و صمدیان، بهادر (۱۳۹۴)، "برند شخصی ورزشکار: بررسی تاثیر عوامل سه گانه ی اجرای ورزشی، جذابیت و سبک زندگی قابل عرضه بر تصویر برند شخصی ورزشکار". همایش بین المللی تهران.
3. Coakly, J. (2009). *Sport in society: Issues and Controversies*. (10th ed). New York: McGraw-Hill. 98.
۴. افوزه، محمدصادق، مظفری، سید امیر احمد، آقایی، نجف و صفاری، مرجان (۱۳۹۶). تدوین راهبردهای مسئولیت اجتماعی باشگاه های لیگ برتر فوتبال ایران. مطالعات مدیریت ورزشی، ۹ (۴۳) ۱۹۹-۲۱۶.

تاثیر تبلیغات بر وفاداری مصرف کنندگان برند نایک (مطالعه موردی شهرستان سنندج)

شیما حسامی^۱، شیرکو میرکی^۲

۱- دانشجوی دکترای مدیریت ورزشی، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران

۲- دانشجوی دکترای مدیریت ورزشی، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران

*Email: (sh.hesami351@gmail.com)

چکیده:

زمینه و هدف: از انجام این تحقیق مطالعه "تاثیر تبلیغات بر وفاداری مشتریان و مصرف کنندگان برند نایک" بود. **روش کار:** روش پژوهش از نوع توصیفی-پیمایشی و به لحاظ هدف کاربردی است. در این پژوهش، جهت تعیین حجم نمونه از روش فرمول کوکران بهره گرفته شده است به این ترتیب، تعداد ۲۴۸ پرسشنامه میان افراد جامعه پخش شد و ۲۴۸ پرسشنامه‌ی بازگشت داده شده مورد تحلیل قرار گرفت. برای دستیابی به اهداف تحقیق از پرسشنامه استاندارد تاثیر تبلیغات بر وفاداری مصرف کنندگان استفاده گردید. در پرسشنامه بکارگرفته شده در این پژوهش، از آنجا که سؤالات از مقیاس‌های نسبی بهره‌مند بودند، مبادرت به استفاده از طیف پنج‌گزینه‌ای لیکرت شد (گزینه‌ها شامل طیف از کاملاً مخالف تا کاملاً موافق می‌باشد) و بدین ترتیب اطلاعات کیفی با مقادیر کمی و عددی تعبیر شدند و در محاسبه‌ها ملاک عمل قرار گرفت. این پژوهش از لحاظ هدف از نوع پژوهش‌های کاربردی است و از نظر روش از نوع تحقیق توصیفی و از شاخه همبستگی می‌باشد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار آماری SPSS استفاده می‌شود که در دو بخش آمار توصیفی و آمار استنباطی داده‌ها مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرند.

یافته‌ها: یافته‌های تحقیق نشان داد که بین تبلیغات و وفاداری مصرف کننده نایک ارتباط معناداری وجود دارد همچنین میزان اثرگذاری تبلیغات بر وفاداری مصرف کننده باتوجه به ضریب مسیر استاندارد (β) برابر (۰/۴۸۲) می‌باشد که نشان می‌دهد به ازای یک واحد افزایش در تبلیغات، وفاداری مصرف کننده، هم‌جهت با آن و به اندازه (۰/۴۸۲) واحد افزایش خواهد یافت و بین تبلیغات و وفاداری مصرف کنندگان نیز ارتباط معناداری وجود داشت.

نتیجه گیری: نتایج بدست آمده حاکی از آن می باشد که تبلیغات بر وفاداری مصرف کنندگان برند نایک تاثیرگذار می باشد.
کلید واژه: تبلیغات، وفاداری، مصرف کنندگان، برند، نایک

مقدمه:

تبلیغات محیطی، جدیدترین و مهمترین رویکرد روبه رشد تبلیغ یک برند است که امروزه در گرافیک محیط شهری مطرح است. این تبلیغات با توجه به تأثیری که در مقایسه با سایر انواع تبلیغات دارند، میتوانند در بهبود آگاهی و ترویج یک برند در اذهان مخاطبان و مشتریان و در نهایت وفاداری به برند، جایگاه مهمی داشته باشند (سایمون و سولیوان، ۱۹۹۳، ص ۲۹).
امروزه مدیریت برند حوزه ای با اهمیت فزاینده در مدیریت بازاریابی به شمار می آید، به ویژه وقتی سازمانها تلاشهایشان را به سمت مخابره پیام های ناملموس و پیچیده سوق می دهند (لیزر، ۱۹۹۵). یکی از مهمترین مسائلی که امروزه مدیران برند با آن مواجه اند، چگونگی فراهم آوردن و گسترش درک بهتری از رابطه بین سازه هایی مثل برند و وفاداری مشتری است، به ویژه که در ادبیات مدیریت بازاریابی عوامل بسیاری مطرح شده که بر وفاداری مشتری اثرگذار است (ریو، ۲۰۰۱).
لذا با توجه به اهمیت برند بر خود لازم دانستیم که در مورد وفاداری مصرف کنندگان این برند به ویژه برند نایک و اینکه تبلیغات چه تأثیری می تواند بر آنها داشته باشد. ویژگیهای برندها بر رفتار مشتری تأثیر دارد و تجارت امروز به راهبرد برندگذاری نیاز دارد (جوانمرد ۱۳۸۸).
در این پژوهش از تأثیر تبلیغات نیز بر خلاف تحقیقات دیگر استفاده گردیده است تا بتوان تأثیر آنها را بررسی کرد و بیشتر در خرید و استفاده از محصولات برند ورزشی دقت به خرج داد.
روش شناسی:

این پژوهش از لحاظ هدف از نوع پژوهش های کاربردی است و از نظر روش از نوع تحقیق توصیفی و از شاخه همبستگی می باشد. جامعه آماری پژوهش ۲۴۸ نفر بود که از میان آنها تمامی افراد با محقق همکاری داشتند. جهت تعیین حجم نمونه از روش فرمول کوکران و برای اندازه گیری متغیرهای مستقل، وابسته و میانجی پژوهش از پرسشنامه های استاندارد بهره گرفته شده است. با استفاده از داده های بدست آمده از پرسشنامه، میزان ضریب اعتماد با روش آلفای کرونباخ توسط نرم افزار SPSS محاسبه گردید. در بخش آمار توصیفی از میانگین، میانه، انحراف معیار و جداول آماری استفاده شد. در بخش آمار استنباطی نیز ابتدا از آزمون کلموگروف اسمیرنوف جهت مشخص کردن نرمال بودن داده ها استفاده شد.
یافته ها:

جدول ۱. نتایج آزمون تأثیر تبلیغات بر وفاداری مصرف کنندگان نایک

متغیر	ضرایب غیراستاندارد	خطای استاندارد	ضرایب استاندارد	آماره t	سطح معنی - داری (Sig)	نتیجه در مدل
	رد		(β)			

					(B)	
--	۰/۰۰۰	۹/۳۴۶	--	۰/۲۰۸	۱/۹۴	مقدار ثابت
اثرگذار است	۰/۰۰۰	۱۰/۷۶۲	۰/۵۶	۰/۰۵۳	۰/۵۶۸	تبلیغات
خطاها در مدل همبسته نیستند.					۱/۷۸	آماره دوربین - واتسون
۵۹٪ از تغییرات وفاداری مصرف کننده توسط تبلیغات تبیین می شود.					۰/۵۹	ضریب تعیین تعدیل شده
رابطه خطی مدل پذیرفته می شود.					۰/۰۰۰	سطح معنی داری F فیشر
تبلیغات بر وفاداری مصرف کننده تأثیر مستقیم مثبت دارد.						نتیجه

باتوجه به جدول سطح معنی داری مدل رگرسیون برابر مقدار (۰/۰۰۰) می باشد که کمتر از مقدار (۰/۰۵) است و نشان می دهد تبلیغات بر وفاداری مصرف کننده اثرگذار است. نتایج حاصل از این جدول نشان از آن دارد که بین تبلیغات و وفاداری مصرف کننده نایک ارتباط معناداری وجود دارد. همچنین باتوجه به تاثیر تبلیغات بر مصرف کننده برند نایک ارتباط معناداری وجود داشت که نتایج حاصل از آزمون تاثیر تبلیغات بر رضایت مصرف کننده برند نایک در جدول ۲ آمده است.

جدول ۲: تاثیر تبلیغات بر رضایت مصرف کننده برند نایک

متغیر	ضرایب غیر استاندارد (B)	خطای استاندارد	ضرایب استاندارد (β)	آمارهٔ t	سطح معنی- داری (Sig)	نتیجه در مدل
مقدار ثابت	۲/۱۰۷	۰/۲۲۰	--	۹/۵۸	۰/۰۰۰	--
تبلیغات	۰/۴۸۳	۰/۰۵۶	۰/۴۸۲	۸/۶۴	۰/۰۰۰	اثرگذار است
آمارهٔ دوربین - واتسون	۱/۸۸	خطاها در مدل همبسته نیستند.				
ضریب تعیین تعدیل شده	۰/۴۹	۵۹٪ از تغییرات رضایت مصرف کننده توسط تبلیغات تبیین می شود.				
سطح معنی داری F فیشر	۰/۰۰۰	رابطهٔ خطی مدل پذیرفته می شود.				
نتیجه	تبلیغات بر وفروضایت اداری مصرف کننده تأثیر مستقیم مثبت دارد.					

باتوجه به جدول سطح معنی داری مدل رگرسیون برابر مقدار (۰/۰۰۰) می باشد که کمتر از مقدار (۰/۰۵) است و نشان می دهد تبلیغات بر وفاداری مصرف کننده است بنابراین، تبلیغات و رضایت مصرف کننده برند نایک ارتباط معناداری وجود دارد.

بحث و نتیجه گیری:

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

نتایج تحقیق نشان داد که بین تبلیغات و وفاداری مصرف کنندگان برند نایک ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد و این نشان از آن دارد که افرادی که از برند نایک استفاده می کنند با اطمینان و اعتمادی که به این برند و شرکتش دارند محصول خود را انتخاب کرده اند و با توجه به نتایجی که از آزمون تاثیر تبلیغات بر وفاداری مصرف کنندگان برند نایک انجام گردید مشخص شد که هر چه تبلیغات برای این محصول بیشتر باشد میزان خرید و استفاده و در نهایت میزان وفاداری مصرف کنندگان استفاده کنندگان از این محصول نیز بیشتر می شود. همچنین با توجه به آزمون تاثیر تبلیغات بر میزان رضایت مصرف کنندگان برند نایک مشخص گردید که بین آنها ارتباط معناداری وجود دارد و این نشان از آن دارد که هر چه میزان تبلیغات این محصول و این برند بیشتر باشد بر میزان رضایت استفاده کنندگان می تواند تاثیر مثبت و معناداری داشته باشد و رضایت استفاده کنندگان را هم بیشتر کند و این می تواند خود به نوعی در میزان تداوم این شرکت و زیاد شدن میزان مصرف کنندگان این برند تاثیر داشته باشد و رضایت و وفاداری آنها را نیز بیشتر کند.

منابع:

- ۱- اسماعیل پور، حس (۱۳۸۴) مبانی مدیریت بازاریابی"، تهران :نگاه دانش.
- ۲- جوانمرد، حبیب الله، سلطان زاده، علی اکبر (۱۳۸۸). بررسی ویژگیهای برند اینترنتی و وب سایت ها و تأثیر آن بر اعتماد و وفاداری مشتریان) مطالعه موردی :خرید محصولات فرهنگی از طریق اینترنت "(فصلنامه پژوهشنامه بازرگانی، دوره چهاردهم، شماره 53، ص ۲۵۶-۲۲۵).
- 3- Keller, K. L. (1998), "*Strategic Brand Management: Building, Measuring, and Managing Brand Equity*", Newjersy: Prentice Hall, Upper Saddle River.
- 4- Lassar, W., Mittal, B. and Sharma, A. (1995) "Measuring customer-based brand equity", *Journal of Consumer Marketing*, Vol.12 No. 4, pp. 11-19.
- 5- Rio, A., Vazquez, R. and Iglesias, V. (2001b) "The effects of brand associations on consumer response", *Journal of Consumer Marketing*, Vol. 18 No. 5, pp. 410-25.
- 6- Simon, C.J. and Sullivan, M.W. (1993) "The measurement and determinants of brand equity: a financial approach", *Marketing Science*, Vol. 12 No. 1, pp. 28-53.

شناسایی راهکارهای تحقق اقتصادمقاومتی در ورزش دانشگاهی ایران

مریم خارکن^{۱*}، رضا اندام^۲، حسن بحر العلوم^۲، حسین زارعیان^۴

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه صنعتی شاهرود، سمنان، ایران. (*نویسنده مسئول).

۲. دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه صنعتی شاهرود، سمنان، ایران.

۳. دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه صنعتی شاهرود، سمنان، ایران.

۴. استادیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی، تهران، ایران.

*Email: (maryamkharkan@yahoo.com)

چکیده

زمینه و هدف: اقتصاد مقاومتی موضوع مهمی است که به تازگی توجه پژوهشگران حوزه مدیریت ورزشی را به خود جلب کرده است. در این راستا، هدف از پژوهش حاضر شناسایی راهکارهای تحقق اقتصادمقاومتی در ورزش دانشگاهی ایران بود.

روش کار: با توجه به ماهیت کیفی و اکتشافی موضوع، از روش پژوهش کیفی از نوع گراند تئوری و به شیوهی گلایزر (۱۹۹۲) استفاده شد. نخست، مطالعات اولیه انجام شد. سپس، مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته (تعداد= ۱۵ نفر) با نخبگان آگاه از موضوع پژوهش انجام شد.

یافته‌ها: نتایج کدگذاری باز حاکی از آن بود که ۴۹ نشان می‌توانند در اقتصادمقاومتی در ورزش دانشگاهی مؤثر باشند. سپس، در مرحله کدگذاری محوری، نشان‌ها در ۱۳ مفهوم طبقه‌بندی شدند. درنهایت، ۴ مقوله‌ی شناسایی‌شده‌ی حاصل از کدگذاری انتخابی شامل مقوله‌ی آموزش و اطلاع‌رسانی، تحرک و پویایی، توسعه اجتماعی و مشارکت فعال طبقه‌بندی شدند.

نتیجه‌گیری: بنابراین سیاست‌گذاران تربیت‌بدنی آموزش عالی کشور می‌توانند از نشان‌ها، مفاهیم و مقوله‌های شناسایی شده در برنامه‌ریزی‌های آتی خود برای عملیاتی شدن اقتصادمقاومتی در ورزش دانشگاهی استفاده کنند.

کلیدواژه ها: اقتصادمقاومتی، ورزش دانشگاهی، مشارکت فعال، تحرک و پویایی

۱. مقدمه:

یکی از موارد مهم در اقتصاد، ثبات اقتصاد کشورهاست، گاهی ممکن است این ثبات با تهدید مواجه شود؛ بنابراین یکی از دغدغه های اقتصاددانان و سیاست مداران، بازگرداندن اقتصاد کشورها به شرایط ثبات و پایداری است. در مورد فشارهای خارجی که به کشورها وارد می شود از مفاهیمی مانند تاب آوری، آسیب پذیری اقتصادی، شکنندگی اقتصادی، پایداری و تداوم و ... استفاده می شود (۱). بورمن و همکاران (۲۰۱۳)، اقتصادمقاومتی را معیاری از ظرفیت یک اقتصاد در مواجهه با یک شوک و برگشت به موقعیت قبل از آن شوک تعریف می کنند (۲). قلعه ای (۲۰۱۶) در مقاله ای با عنوان تعیین شاخص هایی برای ارزیابی اقتصادمقاومتی در اقتصاد ایران به این نتیجه رسید که اقتصادمقاومتی در ایران در وضعیت نامطلوبی قرار دارد و باید سبک مدیریت در اقتصاد کشور مورد بازبینی قرار گیرد (۳). اقتصادمقاومتی یک تفکر و مطالبه ای عمومی است لذا دانشگاه باید ایده های اقتصادمقاومتی را تبیین کند و حدودش را مشخص کند؛ از طرفی، دانشگاه و مخصوصاً بخش ورزش دانشگاهی باید برای اصلاح و تغییر در شیوه ها و سرفصل های آموزشی برنامه داشته باشد تا بتواند پاسخگوی نیازهای جامعه بوده و منابع انسانی خلاق، کارآفرین و نوآور به جامعه تحویل دهد. از این رو، پژوهش حاضر درصدد است تا با توجه به اهمیت موضوع و سیاست های کلان آموزش عالی مبنی بر عملیاتی کردن اقتصادمقاومتی در بخش های مختلف سازمان ها و مؤسسات کشوری، به شناسایی راهکارهای تحقق اقتصاد مقاومتی در ورزش دانشگاهی ایران بپردازد.

۲. روش شناسی:

این پژوهش کیفی بود و روش اجرای پژوهش از روش گراند تئوری (رهیافت ظاهر شونده ی مربوط به اثر گلیرز، ۱۹۹۲) استفاده شد (۴). ابزار جمع آوری اطلاعات در پژوهش حاضر، روش مصاحبه های کیفی بود که با (تعداد=۱۵ نفر) نخبگان آگاه از موضوع پژوهش مصاحبه شد. روش نمونه گیری به صورت نظری (هدفمند) بود. انجام مصاحبه ها تا حد اشباع نظری ادامه یافت. مصاحبه شوندگان، ۲ نفر از مدیران تربیت بدنی فوق برنامه دانشگاه ها، ۷ نفر اعضای هیئت علمی علوم ورزشی دانشگاه ها، ۲ نفر اعضای هیئت علمی در رشته اقتصاد، ۲ نفر مدیران در اداره کل تربیت بدنی وزارت علوم و ۲ نفر افراد متخصص در حوزه اقتصاد و آشنا به موضوع پژوهش بودند.

یافته ها:

جدول ۱ - کدگذاری انتخابی یافته های پژوهش

مفهوم	مقوله
• شفاف سازی واژه اقتصاد مقاومتی • سرفصل های درسی • دانش افزایی	آموزش و اطلاع رسانی
• اقتصاد برون گرا • اقتصاد درونزا • اعتماد بین تولیدکننده و مشتری	تحرک و پویایی

• مدیریت و سیاست گذاری ها	
• حضور رسانه ها در ورزش دانشگاهی	
• نهادینه شدن فرهنگ	توسعه اجتماعی
• بهداشت محیط زیستی دانشگاه ها	
• انعطاف پذیری	
• مشارکت خیرین	مشارکت فعال
• ترویج فرهنگ داوطلبی	

نتیجه گیری:

یکی از مقوله های شناسایی شده در این پژوهش، آموزش و اطلاع رسانی بود که رسیدن به درک مشترکی از مفهوم اقتصاد مقاومتی، مشخص کردن سهم و نقش هرکسی در اجرای اقتصادمقاومتی در دانشگاه ها، اضافه شدن متون یا سرفصل درسی در حیطه اقتصادمقاومتی، آموزش روش های صحیح استفاده از تجهیزات ورزشی برای دانشجویان، نمونه هایی از راهکارهای عملیاتی شدن اقتصادمقاومتی مرتبط با مؤلفه آموزش و اطلاع رسانی بودند. تحرک و پویایی از مقوله های دیگر شناسایی شده بود. ازجمله شاخص ها در خصوص این مقوله می توان به ارتباط با دانشگاه های مطرح دنیا در زمینه ورزش، حمایت از برون سپاری در تولید داخلی، خوداتکایی در شرایط بحرانی، معرفی کردن تولیدات ملی و تولیدکنندگان برتر داخلی، ارتقاء استانداردهای خدمات پس از فروش، اجرایی کردن اقتصاد مقاومتی در ورزش دانشگاهی به جای شعار دادن اشاره کرد. توسعه اجتماعی از راهکارهای دیگر پیاده سازی اقتصادمقاومتی در ورزش دانشگاهی بود. این مقوله دارای نشان های مختلفی همچون برقراری ارتباط بین دانشجویان و تولیدکنندگان ورزشی داخلی، افزایش فرهنگ مشارکت در مواقع بحران، داشتن رویکرد محیط زیستی مسئولان، ایجاد ساختار سازمانی منعطف با قابلیت انطباق پذیری بود. یکی دیگر از مقوله های شناسایی شده، مشارکت فعال بود. این مقوله نیز دارای نشان های مختلفی مانند ایجاد صندوق خیریه در دانشگاه ها، توجه به خیرین در حیطه ورزش دانشگاهی، استفاده از ظرفیت های داوطلبان ورزشی و غیرورزشی در برگزاری رویدادهای ورزشی دانشگاه ها بود. بر این اساس، دانشگاه می تواند از طریق انجام پایان نامه ها و طرح های پژوهشی جهت انجام تحقیقات بنیادی توسعه ای و کاربردی در زمینه اقتصادمقاومتی به غنای بیشتر این مبحث افزوده و راهکارهایی اجرایی جهت تحقق اقتصاد مقاومتی در کشور را ارائه نماید.

منابع:

۱. شعبانی، احمد؛ نخلی، سیدرضا (۱۳۹۳)، مؤلفه های اقتصاد مقاومتی در ادبیات رایج و در بیان مقام معظم رهبری، فصلنامه آفاق امنیت، سال هفتم، شماره بیست و پنجم.
۲. Boorman, J.; Faajgenbaum, J.; Ferhani, H.; Bhaskaran, M.; Arnold, D. and H.A. Kohli (2013), "The Centennial Resilience Index: Measuring Countries Resilience to Shock", Global Journal of Emerging Market Economies, 5(2), pp. 57-98.
۳. Ghalei, F. (2016). Determining an Index to Evaluate the Resistance of the Iranian Economy. International Journal of Resistive Economics, 4(1), 48-65.
۴. Glaser, B.G.(1992). Basics of grounded theory analysis: Emergence vs.forcing. Mill Valley.CA: Sociology Press.

ارتباط توانمند سازی و رضایت شغلی کارکنان اداره های ورزش وجوانان استان یزد

حسن آتش افروز^{۱*}، ایرج توتونچی^۲، خدیجه ملک^۳

۱. کارشناس ارشد مدیریت ورزش ، دانشگاه پیام نور، تهران ، ایران. (*نویسنده مسئول).

۲. کارشناس ارشد مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد کرمان ، ایران.

۳. کارشناس تربیت بدنی ، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران.

*Email: (ha.atash@gmail.com)

چکیده

زمینه و هدف: توانمندسازی از مهارتهایی است که مدیران جدید باید به آن توجه داشته باشند تا بتوانند محیطی بهتر با کارمندانی موثرتر داشته باشند. در این راستا، هدف از پژوهش حاضر شناسایی تأثیر توانمند سازی کارکنان با رضایت شغلی کارکنان می باشد .

روش کار: روش تحقیق توصیفی و از نوع پیمایش همبستگی می باشد. بدین منظور کلیه کارکنان اداره های ورزش وجوانان استان که ۱۴۵ نفر می باشند در این تحقیق ماریاری کرده اند. محیط پژوهش از نوع مطالعات میدانی است که ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه های معتبری هستند که روایی و اعتبار آنها توسط اساتید مدیریت مورد تایید قرار گرفته است . پرسشنامه حاوی دو بخش می باشد پرسشنامه توانمندسازی توسط اسکات و ژاف (۱۹۹۰) تدوین و حاوی ۳۵ سؤال در مقیاس ۵ درجه ای لیکرت بوده است. این پرسشنامه از ۸ مولفه تشکیل شده که عبارتند از : روشنی اهداف، روحیه، مشارکت، کار تیمی، رفتار عادلانه، ارتباطات، محیط کار سالم و شناخت و قدردانی. به منظور اندازه گیری قابلیت پایایی ، از روش آلفای کرونباخ و با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۲۲ انجام گردیده است. در این پژوهش علاوه بر آمار توصیفی مانند میانگین و انحراف استاندارد، جداول و نمودارها از ضریب همبستگی پیرسون، و آزمون کلموگروف اسمیرنوف استفاده شد. از آزمون کلموگروف اسمیرنوف به منظور اطمینان از طبیعی بودن توزیع ها استفاده شد.

یافته ها: یافته ها نشان می دهد بین توانمندسازی و رضایت شغلی کارکنان ادارات تربیت بدنی استان یزد پرداخته شد. نتایج حاصل از بررسی فرضیه های پژوهش نشان می دهد که با افزایش روشنی اهداف، روحیه، رفتار عادلانه، شناخت و قدردانی، کار گروهی، مشارکت، ارتباطات و محیط کار سالم، رضایت شغلی در کارکنان اداره های ورزش وجوانان استان یزد افزایش می یابد. یافته ها نشان دادند که ارتباط معنا داری بین توانمند شدن کارکنان با رضایت شغلی آنان می باشد.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

نتیجه گیری: با توجه به نتایج تحقیق بنظر می رسد با افزایش توانمندسازی می توان رضایت شغلی عمومی کارکنان را در ادارات ورزش و جوانان افزایش داد. پیشنهاد می شود وزارت ورزش و جوانان بر اساس نیازهای مشخص شده به منظور رفع کمبودها و تلاش برای توانمندسازی کارکنان، تمهیداتی در قالب دوره ها، کارگاه ها و جزوه های آموزشی طراحی و اجرا کند.

کلیدواژه ها: توانمندسازی، رضایت شغلی

۱. مقدمه:

نیروی انسانی به لحاظ برخورداری از قدرت اندیشه، خلاقیت و نوآوری بزرگترین دارایی هر سازمانی محسوب می شود، چرا که هرگونه بهبود و پیشرفت در سیستمهای فنی و سازمانی توسط نیروی انسانی صورت می گیرد. توان فکری و اندیشه های کارکنان در سازمان به عنوان سرمایه نهفته و راکد می باشد هر سازمان و مدیریتی بتواند از این سرمایه های نهفته بیشترین استفاده را بکند به همان اندازه امکان رشد و توسعه میسر خواهد شد. نیروی انسانی بر خلاف سایر منابع با مصرف کردن کاهش و یا مستهلک نمی شود هر چقدر از اندیشه و فکر بیشتر استفاده نماید بهمان اندازه توانایی اش بهبود می یابد. امروزه توانمندسازی کارکنان مورد توجه صاحب نظران و کارشناسان مدیریت منابع انسانی واقع شده است. همانگونه که سازمان ها به مقابله با چالش های سازمانی بر می خیزند و بهبود مستمر را در اولویت قرار داده اند، نیاز بیشتری به حمایت و تعهد کارکنان و درگیر کردن آنها در کار احساس می شود. توانمندسازی تکنیکی نوین و موثر در جهت ارتقای بهره وری سازمان به وسیله بهره گیری از توان کارکنان است. متأسفانه تاکنون در داخل کشور تحقیقات بسیار کمی جهت بررسی ارتباط توانمندسازی و رضایت شغلی صورت گرفته است. کمبود چنین تحقیقاتی در حیطه ورزش و سازمانهای ورزشی مشهودتر است. با توجه به کمبود تحقیقات انجام گرفته در خصوص رابطه بین توانمندسازی و رضایت شغلی در خارج از کشور و فقدان چنین تحقیقاتی در داخل، اقدام به انجام تحقیق حاضر نمودیم.

۲. روش شناسی:

روش تحقیق توصیفی و از نوع پیمایش همبستگی می باشد. بدین منظور از بین کارکنان اداره های ورزش و جوانان استان که ۱۴۵ نفر می باشند که به روش نمونه گیری غیرتصادفی ۷۰ نفر در این تحقیق ماریاری کرده اند. محیط پژوهش از نوع مطالعات میدانی است که ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه های معتبری هستند که روایی و اعتبار آنها توسط اساتید مدیریت مورد تایید قرار گرفته است. پرسشنامه حاوی دو بخش می باشد پرسشنامه توانمندسازی توسط اسکات و ژاف (۱۹۹۰) تدوین و حاوی ۳۵ سؤال در مقیاس ۵ درجه ای لیکرت بوده است. این پرسشنامه از ۸ مولفه تشکیل شده که عبارتند از: روشنی اهداف، روحیه، مشارکت، کار تیمی، رفتار عادلانه، ارتباطات، محیط کار سالم و شناخت و قدردانی. به منظور اندازه گیری قابلیت پایایی، از روش آلفای کرونباخ و با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۲۲ انجام گردیده است. در این پژوهش علاوه بر آمار توصیفی مانند میانگین و انحراف استاندارد، جداول و نمودارها از ضریب همبستگی پیرسون، و آزمون کلموگروف اسمیرنوف استفاده شد. از آزمون کلموگروف اسمیرنوف به منظور اطمینان از طبیعی بودن توزیع ها استفاده شد.

یافته ها:

آمار توصیفی مربوط به نمونه آماری پژوهش نشان می دهد که بیشترین فراوانی با ۶۰ نفر (۸۵/۷) بر اساس متغیر جنسیت مربوط به مردان و بیشترین فراوانی با ۴۰ نفر (۵۷/۱) بر اساس مقطع تحصیلی کارشناسی و در متغیر سن بیشترین فراوانی با ۲۲ نفر (۳۱/۴) مربوط به رده سنی ۳۵-۴۰ سال می باشد.

بررسی نتایج در چارچوب فرضیه های پژوهش بررسی رابطه بین توانمندسازی و رضایت شغلی کارکنان جدول زیر نتایج ضریب همبستگی چندگانه را برای متغیرهای توانمندسازی و رضایت شغلی را نشان میدهد.
نتایج آزمون ضریب همبستگی چندگانه در ارتباط با هشت فرضیه :

جدول نتایج آزمون ضریب همبستگی چندگانه

متغیر پیش بین	متغیر ملاک	ضریب همبستگی	نتیجه گیری
توانمندسازی	رضایت شغلی	$r = 0.77$	معنادار است

همانگونه که در جدول مشاهده می شود ضریب همبستگی چندگانه بین توانمندسازی و رضایت شغلی کارکنان ادارات ورزش و جوانان برابر با $r = 0.77$ می باشد، به عبارت دیگر، توانمندسازی رضایت شغلی را پیش بینی می کند.

نتیجه گیری:

بین توانمندسازی و مولفه های تشکیل دهنده آن با رضایت شغلی همبستگی معنادار و مثبت وجود داشت ($r = 0.77$) به عبارت دیگر، با افزایش توانمندی، رضایت شغلی کارکنان ادارات ورزش و جوانان بهبود میابد.
امروزه بیش از هر زمان مشخص شده است که رشد و توسعه سازمانها و در پی آن جوامع در گرو استفاده صحیح از نیروی انسانی است (گلمن، ۲۰۰۲). بی شک در جهان پر شتاب و سرشار از تحول و رقابت امروز آنچه موجبات تحقق مزیت رقابتی سازمانها را تضمین می کند، نیروی انسانی با کیفیت، خلاق و پویاست. در تحقیق حاضر به بررسی ارتباط بین توانمندسازی و رضایت شغلی کارکنان ادارات ورزش و جوانان استان یزد پرداخته شد. نتایج حاصل از بررسی فرضیه های پژوهش نشان می دهد که با افزایش روشنی اهداف، روحیه، رفتار عادلانه، شناخت و قدردانی، کار گروهی، مشارکت، ارتباطات و محیط کار سالم، رضایت شغلی در کارکنان ادارات ورزش و جوانان استان یزد افزایش می یابد. نتایج نشان داد که توانمندسازی بر رضایت شغلی کارکنان تاثیر دارد و هر چه سطح توانمندسازی کارکنان بالاتر باشد، رضایت شغلی آنها بیشتر است همچنین بین توانمندسازی و رضایت شغلی کارکنان زن و مرد تفاوتی وجود ندارد (شیخ علی بابایی، ۱۳۹۵). امنیت شغلی و توانمند سازی کارکنان می تواند به عنوان پادزهر قوی برای نارضایتی که ممکن است کارکنان نسبت به شغل خود داشته باشند، عمل نمایند و از خروج کارکنان از دستگاه جلوگیری کنند و تمایل کارکنان را برای ارائه عملکرد با کیفیت بالا را افزایش دهند. (جمشیدیان، ۱۳۹۶)

منابع:

1. Golman, D. Boy Yatzis, R. Mckee, A. (2002) Primal leadership. T D, psycho Info 56 Issue 3. 81-83.
۲. مینا شیخ علی بابایی - ۱۳۹۵، تاثیر توانمندسازی بر رضایت شغلی کارکنان ادارات دولتی بخش ماهان، پنجمین کنفرانس بین المللی پژوهشهای نوین در مدیریت، اقتصاد و حسابداری،

۳. محمد امین جمشیدیان (۱۳۹۶)، تاثیر امنیت شغلی و توانمندسازی کارکنان بر رضایت شغلی در اداره کل راه و شهرسازی استان مرکزی دانشجوی دکترای مدیریت منابع انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران

ارائه مدل تاثیر عوامل زیست محیطی بر رفتار خرید سبز مصرف کنندگان پوشاک ورزشی

آرش زارعی*^۱؛ سردار محمدی^۲

۱. کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران.

(*نویسنده مسئول). (Email: arash.zare2017@gmail.com)

2. دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران.

چکیده

زمینه و هدف: هدف پژوهش حاضر بررسی ارائه مدل تاثیر عوامل زیست محیطی بر رفتار خرید سبز مصرف کنندگان پوشاک ورزشی می باشد.

روش کار: روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی است، که در آن تمامی مصرف کنندگان پوشاک ورزشی شهر سنندج به عنوان نمونه انتخاب شدند. حجم نمونه نسبت به حجم جامعه و براساس جدول مورگان و کرجسی ۳۶۸ مصرف کنندگان پوشاک ورزشی به عنوان نمونه آماری به صورت تصادفی انتخاب شدند. در این تحقیق از پرسش نامه محقق ساخته استفاده شد. پرسش نامه بر اساس مقیاس ۷ ارزشی لیکرت تنظیم گردید. برای اطمینان از روایی صوری و محتوایی سوالات، از نظرات چندین نفر از اساتید مدیریت ورزشی، که در این زمینه تخصص داشتند، استفاده شد. همچنین اعتبار سازه پرسش نامه مذکور نیز توسط تحلیل عامل اکتشافی مورد تایید قرار گرفت و پایایی پرسش نامه از طریق ضریب آلفای کرونباخ محاسبه و تایید گردید. به منظور سازمان دادن، طبقه بندی و خلاصه نمودن داده های خام از آمار توصیفی و در بخش آمار استنباطی از مدل معادلات ساختاری برای آزمون فرضیات استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزارهای آماری Spss و Amos نسخه ۲۳ انجام پذیرفت.

یافته ها: یافته ها نشان دادند مدل پژوهش از برازش مطلوبی برخوردار بوده و ابعاد عوامل زیست محیطی یعنی دانش زیست محیطی، مسئولیت اجتماعی زیست محیطی و انتظارات زیست محیطی بر رفتار سبز خرید محصولات ورزشی اثر مثبت و معناداری دارند. همچنین نتایج ضریب همبستگی از رابطه مثبت و معناداری بین متغیر و مولفه های زیست محیطی با رفتار سبز خرید محصولات ورزشی برخوردار می باشد.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

نتیجه گیری: بنابراین افراد جامعه برای داشتن احساس مسئولیت نسبت به مسائل زیست محیطی و ایجاد تمایل به استفاده از محصولات سازگار با محیط زیست، در ابتدا باید به این درک و عقیده برسند که تمامی افراد جامعه در برابر محیط زیست مسئول بوده و باید تمام تلاش خود را برای حفاظت از محیط زیست انجام دهند و زمانی که این احساس مسئولیت با درک کامل همراه شود می تواند به یک رفتار محیط زیست دوستانه در فرد تبدیل شود.

کلیدواژه ها: عوامل، زیست محیطی، رفتار خرید سبز، پوشاک ورزشی، سنندج

۱. مقدمه:

امروزه مسائل زیست محیطی و حفظ محیط زیست یکی از مهمترین معیارهایی است که مصرف کنندگان هنگام خرید آن را مدنظر قرار می دهند. لذا با توجه به این که مسائل محیطی و اجتماعی امروزه برای مشتریان اهمیت بالایی دارند، رعایت مسائل زیست محیطی در فعالیت های بازاریابی باعث ایجاد مزیت رقابتی برای شرکت خواهد شد و از این طریق شرکت ها می توانند به ایجاد یک پایگاه خوب در بازار دست یابند. موضع سازی مناسب زمانی شروع می شود که شرکت ها آنچه عرضه می کنند نسبت به شرکت های رقیب تفاوت معناداری داشته باشد و بدین وسیله برای مشتریان ارزش آفرینی می کنند (۱). از این رو شرکت ها باید تاثیرات زیست محیطی خود را در تولید، توزیع و تامین مواد اولیه و مصرف انرژی به طرز قابل توجهی کاهش دهند (۲). در غیر این صورت به وسیله قوانین و تقاضای سرسختانه مشتریان به عقب رانده خواهد شد. بنابراین بهترین استراتژی برای بازاریابان ارئه اطلاعات مشروح در مورد اعتبار زیست محیطی محصولاتشان به مشتریان است (۳).

این کار اطمینان حاصل می کند که مسائل زیست محیطی نه تنها در کوتاه مدت، بلکه در بلندمدت تأثیرگذار هستند. چنین سیستم هایی، جستجو را برای یافتن امکان کاهش هزینه و توسعه اقدامات جامع تسهیل می کنند. بعلاوه، آنها انگیزش کارکنان را ارتقا می بخشند. در ایران، اقدامات و فعالیت هایی به صورت پراکنده صورت پذیرفته است که در ارتباط نزدیک با تحقیق مذکور می باشد. لیکن، مطالعه جامع و کاملی در این زمینه صورت نپذیرفته است. نبود تحقیقات در زمینه مسائل زیست محیطی در سازمان های ورزشی انجام تحقیق مذکور را ضروری و الزام می سازد.

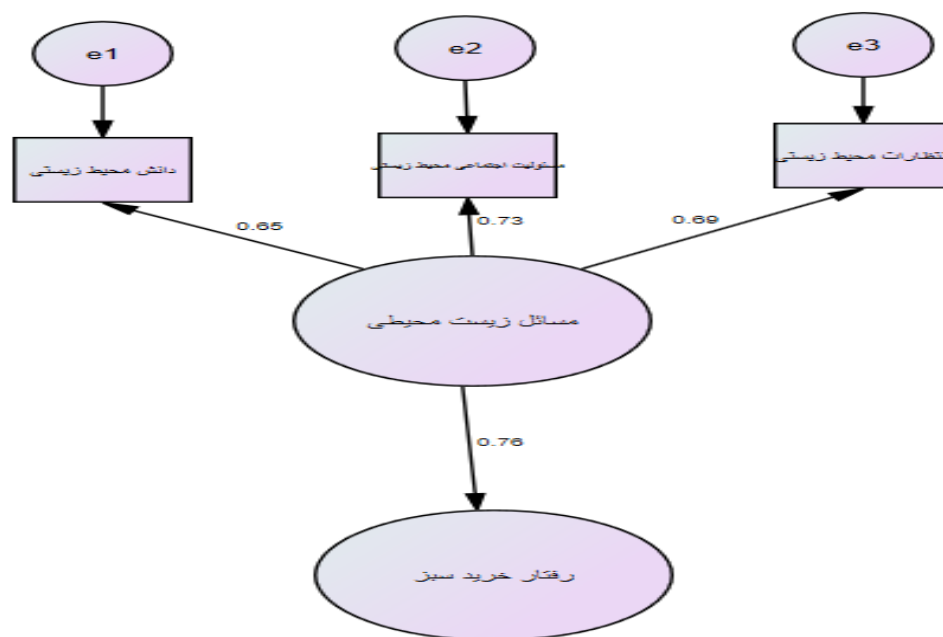
۲. روش شناسی:

روش پژوهش حاضر توصیفی واز نوع همبستگی است، که در آن تمامی مصرف کنندگان پوشاک ورزشی شهر سنندج به عنوان نمونه انتخاب شدند. حجم نمونه نسبت به حجم جامعه و براساس جدول مورگان و کرجسی ۳۶۸ مصرف کنندگان پوشاک ورزشی به عنوان نمونه آماری به صورت تصادفی انتخاب شدند. در این تحقیق از پرسش نامه محقق ساخته استفاده شد که در بخش اول، شامل مشخصات فردی (سن، جنسیت، وضعیت تاهل، تحصیلات و...) و بخش دوم آن را پرسش نامه تاثیر مسائل زیست محیطی بر رفتار خرید سبز مصرف کنندگان تشکیل داد. پرسش نامه بر اساس مقیاس ۷ ارزشی لیکرت تنظیم گردید. برای اطمینان از روایی صوری و محتوایی سوالات، از نظرات چندین نفر از اساتید مدیریت ورزشی، که در این زمینه تخصص داشتند، استفاده شد. همچنین اعتبار سازه پرسش نامه مذکور نیز توسط تحلیل عامل اکتشافی مورد تایید قرار گرفت و پایایی پرسش نامه از ضریب آلفای کرونباخ محاسبه و تایید گردید که در جدول ۱ گزارش داده شده است. برای تجزیه و تحلیل آماری الاستنباطی (تحلیل عامل اکتشافی و تحلیل مسیر) استفاده گردید. به منظور سازمان دادن، طبقه بندی و خلاصه نمودن داده های خام از آمار توصیفی و در بخش آمار استنباطی از مدل معادلات ساختاری برای آزمون فرضیات استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزارهای آماری Spss و Amos نسخه ۲۳ انجام پذیرفت.

یافته ها:

نتایج ضریب همبستگی نشان داد که بین مسائل زیست محیطی با رفتار خرید سبز مصرف کنندگان پوشاک ورزشی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین نتایج تحلیل مسیر نشان داد که مدل تحقیق مدل مناسب و برازش شده ای می باشد.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

شکل ۱. مدل پژوهش

جدول شماره ۱: برازش مدل

		CFI		X ² /df		df	Chi-square (X ²)	
NFL	AGFI	GFI	RSMEA					
۰/۹۲۴	۰/۹۲۵	۰/۹۲۰	۰/۹۲۳	۰/۰۰۴	۲/۰۶۷	۶۴	۱۳۲/۳۴۳	میزان
بیشتر	بیشتر	بیشتر	بیشتر	کمتر از	کمتر	کوچک		ملاک
از ۰/۹۰	از ۰/۹۰	از ۰/۹۰	از ۰/۹۰	۰/۰۵	از ۳	تراز		
						صفر		
						نباشد		
برازش	برازش	برازش	برازش	برازش	برازش	برازش	برازش مطلوب	تفسیر
مطلوب	مطلوب	مطلوب	مطلوب	مطلوب	مطلوب	مطلوب		

همانطور که در جدول و شکل، مشاهده می شود در کل مدل تحقیق با توجه به شاخص های نیکوی برازش مدل مناسبی را نشان می دهد. در شکل شماره یک تاثیرات مسائل زیست محیطی بر رفتار خرید سبز مصرف کنندگان پوشاک ورزشی را نشان می دهد.

نتیجه گیری:

در این پژوهش تاثیر مسائل زیست محیطی بر رفتار خرید سبز مصرف کنندگان پوشاک ورزشی شهر سنج بررسی شد. بنابراین وجود دانش زیست محیطی در بین افراد یک جامعه کمک می کند تا آنها نسبت به مسائل و مشکلات زیست محیطی درک کامل تر داشته و اهمیت بیشتر برای حفاظت از محیط زیست قائل باشند و با افزایش دانش زیست محیطی افراد جامعه باورها ی کنترلی افراد سطح بالاتر پیدا خواهد کرد و هر چقدر باورها ی کنترلی افراد دارای سطح بالاتر باشد احتمال موفقیت

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

و رسیدن به هدف بیشتر خواهد شد. به همین صورت افزایش آگاهی زیست محیطی تأثیر عمیقی بر رفتار مصرفی افراد جامعه خواهد داشت و فرد برای حفظ محیط زیست خود که تنها شامل محیط طبیعی اطراف او نخواهد بود و وجود خود شخص را نیز در بردارد، تلاش بیشتر خواهد نمود. همچنین نتیجه مسائل زیست محیطی بر رفتار خرید سبز مصرف کنندگان پوشاک ورزشی شهر سنندج در پژوهش حاضر همسو با نتایج تحقیقات دو (۲۰۰۹) هیو (۲۰۱۰) همخوان می باشد. بنابراین در تبیین تحقیق حاضر میتوان چنین استدلال نمود که افراد جامعه برای داشتن احساس مسئولیت نسبت به مسائل زیست محیطی و ایجاد تمایل به استفاده از محصولات سازگار با محیط زیست، در ابتدا باید به این درک و عقیده برسند که تمامی افراد جامعه در برابر محیط زیست مسئول بوده و باید تمام تلاش خود را برای حفاظت از محیط زیست انجام دهند و زمانی که این احساس مسئولیت با درک کامل همراه شود می تواند به یک رفتار محیط زیست دوستانه در فرد تبدیل شود.

منابع:

1. Shobeiri, S. M. (2013). "Analysis of environmental education programs to identify opportunities and threats in Higher Education". Journal of Education for Sustainable Development. 2(1). pp. 1-10.
2. Do Paco A. M. F., Raposo, M. L. B., Filho, W. L. (2009). "Identifying the green consumer: A segmentation study". Journal of Targeting, Measurement and Analysis for Marketing. 17(1).
3. Chen, T. B. & Chai, L. T. (2010). "Attitude towards the Environment and Green Products Consumers' Perspective". Management Science and Engineering. 4(2): 27-39.
4. Hu, Y. (2010). "An investigation on the linkage between purchase intention and service quality in the E-commerce context". International Conference on Innovative Computing and Communication and 2010 Asia-Pacific Conference on Information Technology and Ocean Engineering. pp. 304 - 307.

تعیین و رتبه بندی عوامل موثر بر توسعه گردشگری ورزشی استان کردستان با استفاده از تحلیل سلسله مراتبی

آرش زارعی*؛ سردار محمدی^۲

۱. کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران.
(*نویسنده مسئول).

*Email: (arash.zare2017@gmail.com)

۲. دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران.

چکیده

زمینه و هدف: هدف از پژوهش حاضر، تعیین و رتبه بندی عوامل موثر بر توسعه گردشگری ورزشی در استان کردستان با استفاده از تحلیل سلسله مراتبی است.

روش کار: جامعه آماری این پژوهش شامل نخبگان در زمینه گردشگری ورزشی (کارشناسان بخش گردشگری سازمان گردشگری و میراث فرهنگی، اساتید مدیریت ورزشی) استان کردستان می باشد. با توجه به این که رویکرد تحلیل سلسله مراتبی براساس نظرات تعداد محدودی از افراد (به بیانی دیگر زمانی از این رویکرد استفاده می شود که در آن مدیران یا صاحب نظران بخواهند از بین اطلاعات فراهم شده برای تصمیم گیری بهترین تصمیم را اتخاذ نمایند) محاسبه می شود، لذا حجم نمونه براساس الگو گرفتن از مطالعات گذشته در این جامعه ۲۰ نفر در نظر گرفته شد. روش انجام پژوهش با توجه به استراتژی توصیفی، با توجه به مسیر اجرا جزء پژوهش های سلسله مراتبی و با توجه به هدف کاربردی است. ابزار این تحقیق پرسشنامه محقق ساخته عوامل موثر بر توسعه گردشگری ورزشی در مناطق کوهستانی استان کردستان بود.

یافته ها: نتایج نشان داد، شاخص های موثر بر توسعه گردشگری ورزشی در استان کردستان براساس خروجی نرم افزار و با نرخ سازگاری ۰/۰۰۵ دارای اولویتی به این شرح بودند: ۱) جاذبه های طبیعت گردی با وزن ۲/۰۲۰۸ زیرساخت های گردشگری با وزن ۳/۰۲۰۵ معیار جاذبه های مربوط به کوهنوردی با وزن ۴/۰۱۸۴ جاذبه های ورزش های زمستانی با وزن ۵/۰۱۴۶ معیار مدیریتی با وزن ۶/۰۱۴۶ و معیار جاذبه های مربوط به شکار و صید در کوهستان های استان کردستان با وزن ۰/۱۱۱.

نتیجه گیری: مسئولان ذیربط شامل شهرداری مناطق کوهستانی، مسئولان ورزشی اداره ورزش و جوانان و مسئولان سازمان گردشگری منطقه با توجه به اولویت عوامل موثر بر توسعه گردشگری در مناطق کوهستانی استان کردستان نسبت به ایجاد فضایی مناسب با امکانات رفاهی مطلوب پذیرای گردشگران ورزشی باشند در این راستا باید هماهنگی های لازم بین این سه ارگان برقرار باشد تا با مدیریت صحیح انواع ورزش های کوهستانی برای گردشگران ورزشی مهیا گردد.

کلیدواژه ها: توسعه گردشگری ورزشی، استان کردستان، تحلیل سلسله مراتبی.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱. مقدمه:

گردشگری امروزه در چهارچوب طرح‌های آزمایشی اعم از ملی -منطقه‌ای و محلی به عنوان یکی از ابزارها و مولفه‌های مهم توسعه و محرومیت زدایی به شمار می‌رود گردشگری که مهمترین عامل عمران ناحیه است، فعالیتی ارزآور و سودآوری است که موجب توسعه اقتصادی و اجتماعی در سطح منطقه ای شده و توزیع عادلانه درآمد و همچنین سطح اشتغال را به دنبال دارد (۱). امروزه ورزش نیز یکی از صنایع بزرگ و مهم در دنیاست و افراد بسیاری در سراسر جهان در آن اشتغال دارند. همچنین ورزش یکی از متداولترین عوامل ایجاد انگیزه برای گردشگران است و (گردشگری ورزشی) صنعتی است که از ترکیب دو صنعت گردشگری و صنعت ورزش پدید آمده است. به عبارت دیگر ورزش یکی از فعالیت های مهم گردشگران در حین گردشگری است و گردشگری و مسافرت نیز با انواع مختلف ورزش همراه است (۲). نتایج تحقیقات و بررسی‌ها نشان می‌دهد که وجود مناظر طبیعی زیبا مانند: پارک‌های ملی، سواحل دریا، حاشیه‌ی رودخانه‌ها، مناظر ییلاقی مراکز کوهستانی و سایر جاذبه‌ها همانند آب و هوا، چهار فصل بودن و وجود مراکز آب درمانی مثل چشمه های آب معدنی می تواند فرصت مناسبی برای جذب گردشگر فعال و در نتیجه توسعه ی گردشگری ورزشی فراهم آورد (۳). با توجه به اهمیت گردشگری ورزشی و توانایی های این حوزه در جذب گردشگر و نیز عدم انجام تحقیقات مدون و سازمان یافته در زمینه گردشگری در مناطق کوهستانی ضرورت این مساله احساس می شود که عوامل موثر بر جذب گردشگر در مناطق کوهستانی بررسی شود، لذا با توجه به اینکه استان کردستان به دلیل دارا بودن ناحیه های زیبا و بکر کوهستانی یکی از مناطق مستعد در زمینه گردشگری کوهستان می باشد ضرورت و اهمیت پژوهش در این راستا بیشتر مشخص می گردد. انتظار می‌رود با انجام این پژوهش برخی از چالش‌های پیرامون عوامل موثر بر جذب گردشگر در مناطق کوهستانی استان کردستان مرتفع گردد و راهکارهای علمی و عملی لازم برای گسترش این مهم شناسایی گردد.

۲. روش‌شناسی:

روش انجام پژوهش توصیفی، با توجه به مسیر اجرا جزء پژوهش‌های سلسله مراتبی و با توجه به هدف کاربردی بود. جامعه آماری این پژوهش شامل نخبگان در زمینه گردشگری ورزشی (کارشناسان بخش گردشگری سازمان گردشگری و میراث فرهنگی، اساتید مدیریت ورزشی) استان کردستان می‌باشد. در این پژوهش از نمونه‌گیری هدفمند استفاده شد. که به صورت اشباع نظری صورت گرفته است. ابزار این تحقیق پرسشنامه محقق ساخته عوامل موثر بر توسعه گردشگری ورزشی در مناطق کوهستانی استان کردستان بود. برای تجزیه و تحلیل اطلاعات گردآوری شده براساس رویکرد تحلیل سلسله مراتبی از نرم افزار اکسپرت چویس استفاده شد به طوری که با استفاده از این نرم‌افزار ابتدا هر یک از گزینه‌ها را براساس معیارها دویه دو مقایسه کنیم.

یافته‌ها:

آمار توصیفی مربوط به نمونه آماری پژوهش نشان می‌دهد که از ۲۰ آزمودنی بر اساس متغیر جنسیت ۱۳ نفر مرد و ۷ نفر هم زن، براساس متغیر سن بیشتر افراد دارای سن ۳۹-۳۵ سال و کمترین آن ها دارای سن ۲۹-۵۵ سال، براساس متغیر شغل ۴ نفر کارشناسان بخش گردشگری سازمان گردشگری و میراث فرهنگی، ۹ نفر مربی ورزش ، ۲ نفر کارشناسان فدراسیون کوهنوردی و ۳ نفر کارشناسان ورزش همگانی و ۲ نفر هم سایر مشاغل می‌باشد.

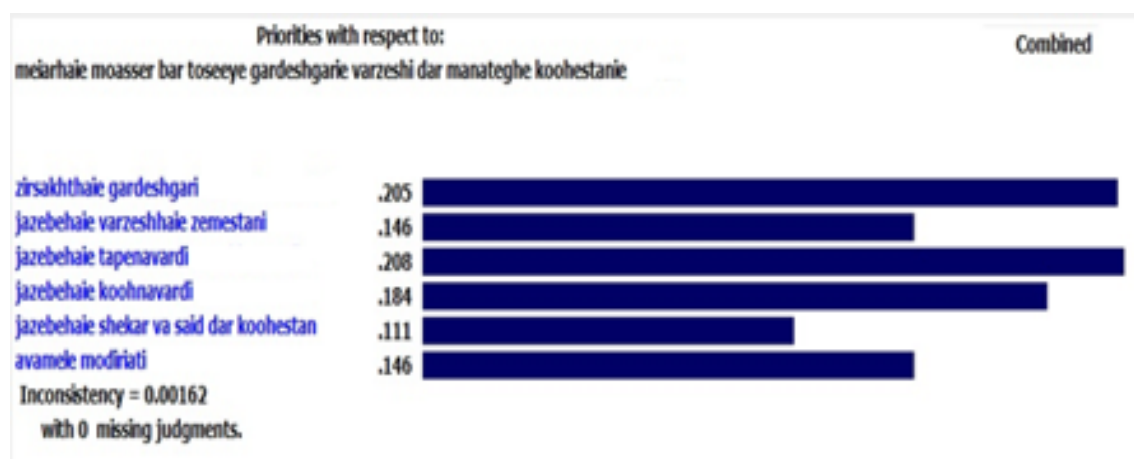
اهمیت معیارهای موثر بر توسعه گردشگری ورزشی در مناطق کوهستانی استان کردستان (مولفه ها)

پس از جمع آوری نظرات ۲۰ خبره، در این زمینه ماتریس تصمیم گیری نهایی مطابق جدول ۱ تشکیل شد:

جدول شمار یک: ماتریس ترکیبی مقایسات زوجی معیارها

معیار مدیریتی	جاذبه‌های شکار و صید در کوهستان	جاذبه‌های کوهنوردی	جاذبه‌های طبیعت گردی	جاذبه‌های ورزش‌های زمستانی	زیرساختهای گردشگری

زیرساختهای گردشگری	۱	۱/۲۸۲۰۹	۱/۱۵۸۵	۱/۰۴۴۱	۱/۸۷۱۰۴	۱/۳۶۶۰۴
جاذبه‌های ورزش‌های زمستانی	۰/۷۷۹۹۷	۱	۰/۶۳۷۲۷	۰/۷۹۵۹۵	۱/۳۵۴۴۸	۰/۹۸۵۱۰
جاذبه‌های طبیعت گردی	۰/۸۶۳۱۸	۱/۵۶۹۱۷	۱	۱/۲۰۴۲۴	۱/۷۹۴۵۶	۱/۴۶۸۹
جاذبه‌های کوهنوردی	۰/۹۵۷۷۶	۱/۲۵۶۳۶	۰/۸۳۰۳۹	۱	۱/۷۲۱۸۸	۱/۲۲۲۴۹
جاذبه‌های شکار و صید در کوهستان	۰/۵۳۴۴۶	۰/۷۳۸۲۹	۰/۵۵۷۲۳	۰/۵۸۰۷۶	۱	۰/۷۹۱۷۷
معیار مدیریتی	۰/۷۳۲۰۴	۱/۰۱۵۱۲	۰/۶۸۰۷۸	۰/۸۱۸۰۰	۱/۲۶۲۹۹	۱

نرخ سازگاری ماتریس ترکیبی بر اساس خروجی نرم افزار ۰/۰۰۵ بدست آمد، که با توجه به اینکه کمتر از ۰/۱ می‌باشد، ناسازگاری چندانی وجود ندارد.

نتیجه‌گیری:

یافته‌های پژوهش حاضر حاکی از این است که همه این موارد جز با مدیریت صحیح امکان پذیر نمی باشد، چیزی که شاید گردشگران بدان توجهی ندارند اما بازتاب آن را در ارائه خدمات می بینند، اگر قرار باشد محیطی به یک مکان گردشگری ورزشی تبدیل شود و پذیرای ورزش دوستان باشد باید حداقل ها را خود داشته باشد هم چون تسهیلات رفاهی، امدادگری ورزشی، حمل و نقل آسان و... ، واضح است برای این منظور نه تنها شهرداری منطقه بلکه منحصصین امر ورزش و نیز خود ورزشکاران داوطلب به همکاری باید دست به دست هم دهند تا محیطی گردشگری مناسبی برای ورزش در دل کوهستان های استان کردستان ایجاد نمایند و با اطلاع رسانی آن به عموم مردم گردشگران ورزشی زیادی بخود جذب نمایند.

منابع:

۱. محبی، سمر. صابونچی، رضا. سلیمانی، مجید. (۱۳۹۳). "تبیین بازاریابی گردشگری ورزشی کشور از دیدگاه مدیران ورزشی و گردشگری تهران". مجموعه مقالات مدیریت ورزشی.
۲. هنرور، افشار. (۱۳۸۳). بررسی عوامل موثر بر توسعه گردشگری ناشی از برگزاری رویدادهای ورزشی بین المللی در کشور، پایان نامه ارشد، دانشگاه تربیت معلم تهران.
۳. آب‌یار، نجمه. (۱۳۹۱). تعیین عوامل موثر بر توسعه کویرنوردی استان یزد با تأکید بر جاذبه‌های گردشگری ورزش‌های بیابانی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه پیام نور استان تهران.

۴.

بررسی تاثیر آموزش مسائل زیست محیطی بر مسئولیت اجتماعی ورزشکاران حرفه

ای (یک مطالعه تجربی)

آرش زارعی*

۱. کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران.

(*نویسنده مسئول). (Email: arash.zare2017@gmail.com)

چکیده

زمینه و هدف: هدف پژوهش حاضر بررسی تاثیر آموزش مسائل زیست محیطی بر مسئولیت اجتماعی ورزشکاران حرفه ای می باشد.

روش کار: این پژوهش به روش نیمه تجربی و نوع کاربردی بود؛ جامعه آماری این تحقیق شامل کلیه ورزشکاران حرفه ای استان کردستان می باشند. نمونه شامل ۶۰ نفر از ورزشکاران که به صورت جایگزینی تصادفی در دو گروه آزمایش (۳۰) نفر و گروه کنترل (۳۰) نفر قرار گرفتند. برای سنجش مسئولیت اجتماعی از پرسش نامه کارول (۱۹۹۱) استفاده شد. همچنین برنامه آموزش مسائل زیست محیطی در ۸ جلسه طراحی شده بود و هر جلسه حدود یک ساعت بود. برای تجزیه و تحلیل داده ها از آمار توصیفی و استنباطی استفاده شد. در بخش آمار توصیفی از شاخص های گرایش مرکزی و پراکندگی (فراوانی، میانگین، واریانس، انحراف معیار) استفاده شد. در بخش آمار استنباطی نیز از تحلیل کوواریانس (ANCOVA)، شیب رگرسیون و آزمون لوین استفاده شد. برای بررسی نرمال بودن داده ها نیز از آزمون کولموگروف- اسمیرنوف و شاپیرو- ویلک استفاده گردید. برای بررسی داده ها از نرم افزار SPSS 23 استفاده شد.

یافته ها: یافته های تحلیل کوواریانس تک متغیره نتایج نشان می دهد که با کنترل پیش آزمون، مسئولیت اجتماعی ورزشکاران در بین گروه کنترل و آزمایش تفاوت معناداری وجود دارد. به عبارتی تاثیر آموزش مسائل زیست محیطی بر مسئولیت اجتماعی ورزشکاران به طور معناداری تاثیر مثبت دارد. میزان تاثیر آموزش زیست محیطی بر مسئولیت اجتماعی ورزشکاران ۵۶/۰ می باشد، یعنی ۵۶ درصد تفاوت در نمره های پس آزمون مسئولیت اجتماعی ورزشکاران مربوط به آموزش زیست محیطی می باشد.

نتیجه گیری: توصیه می شود ورزشکاران و تیم های ورزشی با حمایت از موضوع مسئولیت اجتماعی و ایجاد مراکز در ارتباط با موضوع مسئولیت اجتماعی، این مقوله مهم را در کشور احیا کرده و زمینه لازم جهت به کارگیری مسئولیت اجتماعی توسط ورزشکاران و تیم های ورزشی را در کشور فراهم آورد.

کلیدواژه ها: تاثیر آموزش، مسائل زیست محیطی، مسئولیت اجتماعی، ورزشکاران حرفه ای

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱. مقدمه:

با پیشرفت فناوری، بشر همواره در فکر غلبه بر طبیعت بوده و تلاش نموده تا بتواند روند رو به رشد خود در غلبه بر طبیعت و استفاده هر چه بیشتر از آن را حفظ نماید؛ اما بروز برخی از مشکلات از جمله محدودیت ها منابع طبیعی و آلودگیهای زیست محیطی در سالها اخیر بر روی جنبه های اقتصادی، اجتماعی، و زیست محیطی تأثیر گذاشته و منجر به تجدید تفکر آنان شده است، به طوری که میتوان گفت در ده سال اخیر روند توجه به محیط زیست افزایش یافته و محیط زیست به عنوان پدیده مهم در سراسر جهان مطرح شده است و مشکلات زیست محیطی که بارها توسط سازمان های فعال در این زمینه به عنوان تهدید برای بشر شناخته شده بودند، شهروندان، سازمانها و مؤسسات سرتاسر جهان را بیشتر از ۳۰ سال پیش نگران کرده است (۱). همچنین جامعه از سازمان ها انتظار دارد که با مسئولیت اجتماعی واقعی عمل کنند. در واقع تقاضاهای جامعه پیچیده و جو اقتصادی به طور کامل در این جهت است که از سازمانها انتظار می رود مسئولیت اجتماعی را به معنای گسترده ای در ارزشها و فعالیتهای روزانه شان منظوردارند (۲). ظهور معاونت حفظ محیط زیست در بعضی از سازمانها یکی از شواهد این واقعیت است. «کیت دیویس» نظریه پرداز معروف مدیریت این امر را به بهترین وجه خلاصه می کند: «جامعه از کسب و کارها و همچنین از همه نهادهای عمده می خواهد که مسئولیت اجتماعی مهمی را عهده دار شوند». مسئولیت اجتماعی نشان بارز یک سازمان کمال یافته جهانی است. کسب و کاری که در این خصوص تردید کند یا تصمیم بگیرد که وارد عرصه مسئولیت اجتماعی نشود، ممکن است که خود را در وضعیتی ببیند که رفته رفته مورد خشم مشتریان در جامعه واقع شود (۳). سازمانی که دارای مسئولیت اجتماعی است، همه چیز را متفاوت می بیند و به فراسوی آنچه که متعهد است نظر دارد و نیازهای اجتماعی را که می تواند به بهبود وضعیت جامعه کمک کند وجهه همت خود قرار می دهد. در واقع مسئولیت اجتماعی به عنوان یک مقصد کسب و کار به ورای انجام تعهدات اقتصادی وقانونی اطلاق می شود که سازمان امور صحیح را به طریقی محقق سازد که برای جامعه مفید و خوب هستند. متأسفانه مسئولیت اجتماعی در کشور ما آنطور که شایسته است مورد توجه قرار نگرفته و بسیاری از سازمانهای ما نسبت به این موضوع آگاهی ندارند. از این رو در این پژوهش تلاش شده است بررسی تاثیر آموزش مسائل زیست محیطی بر مسئولیت اجتماعی ورزشکاران حرفه ای قرار دهیم.

۲. روش شناسی:

این پژوهش به روش نیمه تجربی و نوع کاربردی بود؛ که به بررسی تاثیر آموزش مسائل زیست محیطی بر مسئولیت اجتماعی ورزشکاران حرفه ای پرداخته است. جامعه آماری این تحقیق شامل کلیه ورزشکاران حرفه ای استان کردستان می باشند. برای اطمینان ۹۵٪ ورزشکاران در فاصله ۰/۰۵ مقدار واقعی آن برآورد می کنیم و با روش نمونه گیری منظم نمونه آماری تحقیق را انتخاب می کنیم. نمونه شامل ۶۰ نفر از ورزشکاران که به صورت جابجایی تصادفی در دو گروه آزمایش (۳۰) نفر و گروه کنترل (۳۰) نفر قرار گرفتند. ابتدا پس از فراخوان عمومی در اداره کل ورزش و جوانان استان تعداد ۱۰۰ نفر از آن ها بصورت داوطلبانه در این تحقیق اعلام آمادگی نمودند. سپس تعداد ۶۰ نفر براساس معیارهای ورود به صورت داوطلبانه انتخاب شدند. از انتخاب افراد مورد نظر آن ها به طور تصادفی در ۲ گروه ۳۰ نفری گروه آزمایش و گروه کنترل تقسیم شدند. همچنین برای سنجش مسئولیت اجتماعی از پرسش نامه کارول (۱۹۹۱) استفاده شد. همچنین برنامه آموزش مسائل زیست محیطی در ۸ جلسه طراحی شده بود و هر جلسه حدود یک ساعت بود. برای تجزیه و تحلیل داده ها از آمار توصیفی و استنباطی استفاده شد. در بخش آمار توصیفی از شاخص های گرایش مرکزی و پراکندگی (فراوانی، میانگین، واریانس، انحراف معیار) استفاده شد. در بخش آمار استنباطی نیز از تحلیل کوواریانس (ANCOVA)، شیب رگرسیون و آزمون لوین استفاده شد. برای بررسی نرمال بودن داده ها نیز از آزمون کولموگروف- اسمیرنوف و شاپیرو- ویلک استفاده گردید. برای بررسی داده ها از نرم افزار SPSS 23 استفاده شد.

یافته ها:

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

با توجه به اینکه سطح معناداری آزمون کالموگروف اسمیرنوف و آزمون شاپیرو- ویلک برای متغیر مسئولیت اجتماعی بیشتر از 0.05 می باشد لذا با ۹۵ درصد اطمینان می توان گفت توزیع متغیرهای مورد بررسی نرمال می باشد. همچنین براساس یافته های جدول ملاحظه می شود، آزمون لوین برای متغیر مسئولیت اجتماعی معنادار نبوده است (مقدار P بیشتر از ۰,۰۵ می باشد) بنابراین این همگنی واریانس ها تایید می شود. همچنین نتایج آزمون شیب رگرسیون نشان داد که سطح معناداری تعامل گروه و پیش آزمون $P=0.311$ که از مقدار $a=0.05$ بزرگتر است لذا تعامل از نظر آماری معنی دار است و از مفروضه شیب رگرسیون تخطی نشده است و شیب رگرسیون همگن می باشد.

جدول 1: تحلیل کوواریانس برای مقایسه تاثیر آموزش مسائل زیست محیطی بر مسئولیت اجتماعی ورزشکاران

منابع تغییرات	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورها	نسبت F سطح معناداری	مجذوراتا
پیش آزمون	۱۸۷۴/۵۲	۱	۱۸۷۴/۵۲	۵۵/۴۹	۰/۰۱
گروه ها	۴۲۳/۹۴	۱	۴۲۳/۹۴	۱۱/۲۳	۰/۰۱
خطا	۱۰۸۰/۹۶	۵۸	۳۳/۷۸	۲۱/۶۷	

جدول فوق بیانگر نتایج تحلیل کوواریانس تک-متغیره بر روی میانگین نمره های پس آزمون تاثیر آموزش مسائل زیست محیطی بر مسئولیت اجتماعی ورزشکاران در گروه های آزمایش و کنترل، با کنترل پیش آزمون می باشد. نتایج نشان می دهد که با کنترل پیش آزمون، مسئولیت اجتماعی ورزشکاران در بین گروه کنترل و آزمایش تفاوت معناداری دارد ($p < 0.05$) و $p = 0.001$.

به عبارتی تاثیر آموزش مسائل زیست محیطی بر مسئولیت اجتماعی ورزشکاران به طور معناداری تاثیر مثبت دارد. میزان تاثیر آموزش زیست محیطی بر مسئولیت اجتماعی ورزشکاران ۰/۵۶ می باشد، یعنی ۵۶ درصد تفاوت در نمره های پس آزمون مسئولیت اجتماعی ورزشکاران مربوط به آموزش زیست محیطی می باشد.

نتیجه گیری:

در این پژوهش تاثیر آموزش مسائل زیست محیطی بر مسئولیت اجتماعی ورزشکاران بررسی شد. بنابراین وجود دانش زیست محیطی در بین افراد یک جامعه کمک می کند تا آنها نسبت به مسائل و مشکلات زیست محیطی درک کامل تر داشته و اهمیت بیشتر برای حفاظت از محیط زیست قائل باشند پژوهش حاضر همسو با نتایج تحقیقات اوزر، (۲۰۰۵)، (کاکابلس، ۲۰۰۷). همخوان می باشد. از این رو توصیه می شود ورزشکاران و تیم های ورزشی با حمایت از موضوع مسئولیت اجتماعی و ایجاد مراکز در ارتباط با موضوع مسئولیت اجتماعی، این مقوله مهم را در کشور احیا کرده و زمینه لازم جهت به کارگیری مسئولیت اجتماعی توسط ورزشکاران و تیم های ورزشی را در کشور فراهم آورد.

منابع:

۱. Papadopoulos, I., Karagouni, G., Trigkas, M. Platogianni, E. (2010). "Green marketing: The case of Greece in certified and sustainably managed timber products". *EuroMed Journal of Business*. Vol. 5 No. 2. pp. 166-190.
۲. Kakabadse, A.P.; Kakabadse, N.K. & Rozuel, C. (2007). *Corporate Social Responsibility: Contrast of Meanings, and Intents*. Palgrave Macmillan.
۳. Ozar and Aydin, (2005), " National Customer Satisfaction index ", *Journal of Marketing Intelligence and Planning*, pp.486 – 504

نقش تعهد سازمانی بر تحلیل رفتگی شغلی داوران لیگ یک فوتسال ایران

یعقوب بدری آذرین^۱، اسماعیل دولتیاری^{۲*}، حسین کردلو^۳، فرهاد کلانتری^۴

- ۱- دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تبریز، تبریز، آذربایجان شرقی، ایران
۲- دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه گیلان، رشت، گیلان، ایران (*نویسنده مسئول)
۳- کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه خوارزمی، کرج، کرج، ایران
۴- کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تبریز، تبریز، آذربایجان شرقی، ایران
*Email: (esmail.dolatyari@yahoo.com)

چکیده

زمینه و هدف: هدف از پژوهش حاضر، ارتباط تعهد سازمانی با تحلیل رفتگی شغلی داوران لیگ یک فوتسال ایران بود.
روش کار: روش پژوهش از نوع توصیفی-همبستگی است و جامعه‌ی آماری آن را همه داوران لیگ فوتسال ایران تشکیل می-دادند. با توجه به جدول مورگان تعداد ۶۵ نفر به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. ابزار جمع آوری داده‌ها، پرسش‌نامه تعهد سازمانی (آلن و میر، ۱۹۹۱) و تحلیل رفتگی شغلی (مسلش و جکسون، ۱۹۸۱) بود. روایی پرسش‌نامه‌ها از طریق تحلیل عاملی تأییدی و همچنین روایی همگرا و پایایی آن از طریق آلفای کرونباخ و پایایی مرکب تأیید شد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی (میانگین، انحراف معیار، جداول و نمودارها) و آمار استنباطی شامل آزمون‌های همبستگی، تحلیل عاملی تأییدی و مدل معادلات ساختاری با استفاده از دو نرم افزار SPSS نسخه ۱۶ و Smart PLS نسخه ۳ بهره گرفته شد ($p \leq 0.05$).
یافته‌ها: نتایج نشان داد بین تعهد سازمانی و تحلیل رفتگی شغلی داوران ارتباط معناداری وجود دارد ($r = 0.374$).
نتیجه‌گیری: با عنایت به یافته‌های پژوهش باید بستری فراهم شود که داوران به حرفه خود تعهد بالاتری داشته باشند تا کمتر بر تحلیل رفتگی شغلی دچار شده تا بتوانند با تمام توان خود در مسابقات قضاوت نمایند.

کلید واژه‌ها: نقش، تعهد سازمانی، تحلیل رفتگی، داوران، لیگ فوتسال

۱. مقدمه:

مفهوم تعهد سازمانی حاکی از پیوند روابط بین فرد و سازمان و نوعی وابستگی عاطفی به سازمان است (۱). تعهد سازمانی را می‌توان اعتقاد به ارزش‌ها و اهداف سازمان، احساس وفاداری به سازمان، الزام اخلاقی، تمایل قلبی و احساس نیاز به ماندن در سازمان تعریف کرد (۲). تحلیل رفتگی، کنارکشیدن از فعالیتی است که زمانی ذاتاً به آن علاقه داشتید اما اکنون برایتان ملال‌آور، غیرقابل انجام و طاقت‌فرسا است (۳). محققان معتقدند، عوامل سازمانی تأثیر به‌سزایی در تحلیل رفتگی شغلی دارند. برای مثال لامبرت و همکاران (۲۰۱۳) اظهار کرده‌اند جایی که افراد، در تصمیم‌گیری‌های مربوط به شغل خود، مشارکت داده می‌شوند و می‌توانند فرایندهای تعهد سازمانی خود را تعیین کنند، احتمال تحلیل رفتگی شغلی در آن‌ها کاهش می‌یابد (۴). براساس یافته‌های پژوهش مرادی و همکاران (۱۳۹۴)، بین تعهد سازمانی و تحلیل رفتگی شغلی رابطه منفی و معناداری وجود دارد (۵). دآوری از جمله حرفه‌هایی است که بسیار حساس بوده و به‌دلیل اینکه زیر بار فشارهای روانی بسیاری از سوی مربیان، بازیکنان، سرپرستان، تماشاگران، رسانه‌ها و... قرار دارد، لذا فرسودگی روانی بالایی را با خود به همراه دارد. از آنجا که داوران فوتبال پیوسته در معرض فشارهای ناشی از هیجانات بازی، استرس‌های وارده از سوی عوامل برگزاری مسابقات، تیم‌ها، مربیان، بازیکنان، تماشاگران و... قرار دارند، استعداد زیادی برای مبتلا شدن به پدیده تحلیل رفتگی دارند (۶). اگر تنش و تحلیل رفتگی شغلی بررسی نشده و راهکارهای مقابله با آن شناسایی نشود، بی‌شک علاوه بر موقعیت‌های شغلی داوران، موقعیت‌های شخصی و خانوادگی آن‌ها را نیز متأثر می‌سازد (۷). لذا بر آن شدیم تا با بررسی نقش تعهد سازمانی بر تحلیل رفتگی شغلی داوران لیگ یک فوتبال ایران کمکی به جامعه داوران کرده باشیم تا آن‌ها از ابتلا به این پدیده که یک فرایند همه‌گیر است، به دور باشند.

۲. روش‌شناسی:

پژوهش حاضر به لحاظ هدف، کاربردی و به لحاظ روش، همبستگی می‌باشد. جامعه آماری، داوران لیگ دسته اول فوتبال ایران (۷۵ نفر) بودند. که با توجه به مخدوش شدن و عدم دریافت پرسش‌نامه داوران حاضر در جلسه توجیهی به‌عنوان حجم نمونه در نظر گرفته شدند. لذا در بین تمامی آن‌ها توزیع شد و در نهایت ۶۵ پرسش‌نامه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. ابزار گردآوری داده‌ها پرسش‌نامه ۲۴ سوالی تعهد سازمانی آلن و میر (۱۹۹۱) و پرسش‌نامه ۲۲ سوالی تحلیل رفتگی شغلی مسلش و جکسون (۱۹۸۱) می‌باشد. روایی صوری و محتوایی پرسش‌نامه با بهره‌گیری از نظرات اساتید متخصص تربیت‌بدنی تعیین شد. برای تحلیل داده‌های به‌دست آمده از نمونه‌ها، از روش‌های آمار توصیفی و آمار استنباطی استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها نیز از آزمون‌های همبستگی، تحلیل عاملی تأییدی و مدل معادلات ساختاری با استفاده از دو نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۶ و SmartPLS نسخه ۳ بهره گرفته شد.

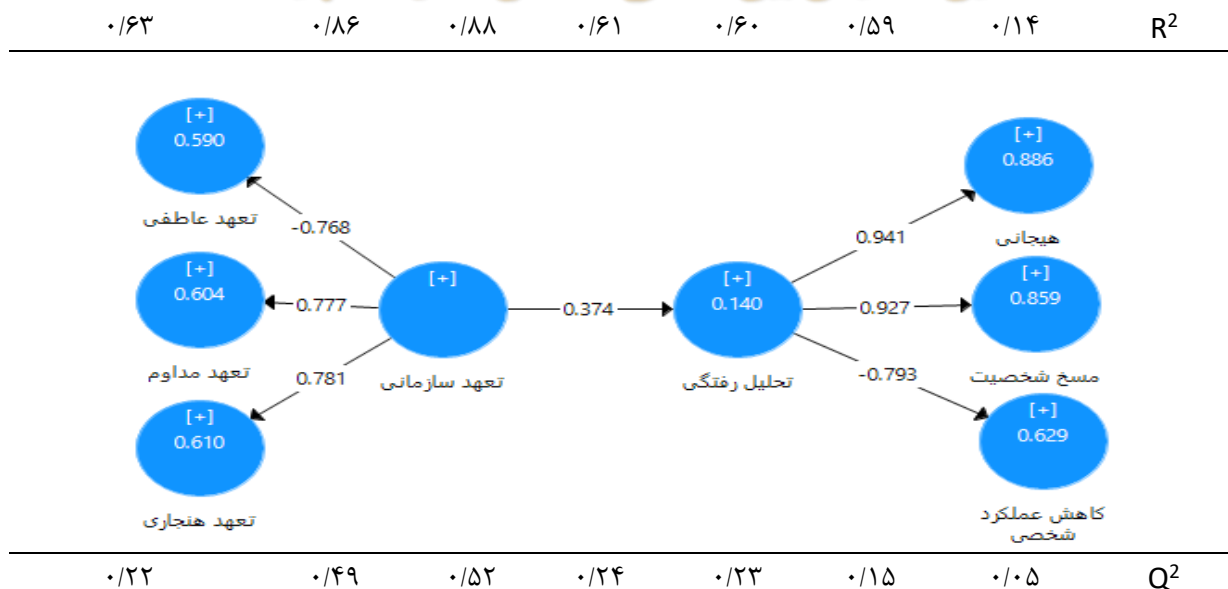
۳. یافته‌ها:

با توجه به مقادیر آلفای کرونباخ، تمامی متغیرهای پنهان دارای پایایی مناسبی است. همچنین نتایج بیانگر این است که روایی همگرایی مدل مطلوب و اکثر سنج‌ها دارای بار عاملی مناسبی هستند. نتایج همبستگی میان متغیرهای مکنون و مقادیر AVE نشان داد که مقدار AVE برای هر سازه بیشتر از توان دوم همبستگی آن سازه با سایر سازه‌های انعکاسی موجود در مدل است. بنابراین روایی واگرایی و اگرایی مدل در سطح سازه تأیید می‌شود. ضرایب معناداری (T-values)، با توجه به نتایج جدول ۲، معنادار بودن تمامی گویه‌ها و روابط بین سازه‌ها را در سطح اطمینان ۹۵ درصد نشان می‌دهد. ضریب تعیین و ضریب قدرت پیش‌بینی: نتایج بدست آمده از تحلیل مدل ساختاری به‌طور کلی متوسط و در حد خوبی بوده است. با توجه به نتایج جدول ۱، می‌توان نتیجه گرفت که مدل از قدرت پیش‌بینی متوسط برخوردار است.

جدول ۱. مقادیر R^2 و Q^2

آماره	تحلیل رفتگی	تعهد عاطفی	تعهد مداوم	تعهد هنجاری	هیجانی	مسخ شخصیت	کاهش عملکرد شخصی

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

شکل ۱ نتایج ضرایب و تخمین استاندارد مدل پژوهش

نتایج جدول ۲، نشانگر این است که فرض مورد بررسی مورد تایید قرار دارد.
جدول ۲. ضریب مسیر و مقدار تی محاسبه شده

متغیر	ضریب استاندارد	t-value	سطح معنی داری
تعهد سازمانی $\leftarrow$ تحلیل رفتگی	۰/۳۷۴	۴/۵۶	۰/۰۰۱

با توجه به نتایج آزمون نیکویی برازش، نسبت χ^2 به df (۲/۳۶) و $SRMR$ (۰/۰۵۳) می باشد، بنابراین مدل ساختاری از برازش لازم برخوردار است. همچنین شاخص های $NFI=0.87$ ، $D_G=0.343$ ، $d_{ULS}=0.433$ مدل را تأیید کردند. همچنین برازش کلی مدل با توجه به معیار GOF در حد متوسط (۰/۲۳) مورد تایید قرار گرفت.

۴. بحث و نتیجه گیری

نتایج یافته‌ها نشان داد که بین تعهد سازمانی بر تحلیل‌رفتگی شغلی داوران لیگ یک فوتبال ایران ارتباط معناداری وجود دارد. این نتایج با پژوهش‌های انجام گرفته توسط مرادی و همکاران (۱۳۹۴)، مرادی چالشتری و همکاران (۱۳۹۱) و خطیبی و همکاران (۲۰۱۱) همسو است (۵، ۸، ۹). از جمله دلایل هم‌خوانی نتایج پژوهش‌های مذکور با پژوهش پیش‌رو را مشابهت جامعه آماری ذکر کرد که داوران به‌عنوان جامعه آماری مورد بررسی قرار گرفته‌اند. از دلایل دیگر هم‌خوانی نتیجه این پژوهش با پژوهش مرادی و همکاران (۱۳۹۴)، مرادی چالشتری و همکاران (۱۳۹۱) مشترک بودن ابزار اندازه‌گیری داده‌ها در هر دو پژوهش است که در آن‌ها از پرسش‌نامه مشابه استفاده شده است (۵، ۸). از دلایل دیگر هم‌خوانی نتایج پژوهش پیش‌رو با پژوهش‌های مرادی و همکاران (۱۳۹۴)، مرادی چالشتری و همکاران (۱۳۹۱) و این موضوع را می‌توان عنوان کرد که جنسیت جامعه آماری و پاسخگویان داوران مرد شاغل در لیگ‌های ورزشی بودند. از آنجایی که نتایج پیشینه‌ی پژوهش مؤید این مطلب است که در طی سالیان متمادی توجهی به متغیر تحلیل‌رفتگی داوران در رشته‌های ورزشی مختلف نشده است، نزدیک بودن زمان اجرای پژوهش پیش‌رو با پژوهش مرادی و همکاران (۱۳۹۴) می‌توان یکی دیگر از دلایل هم‌خوانی و مشابهت نتایج عنوان داشت (۵). با توجه به یافته‌های پژوهش پیشنهاد می‌شود کمیته داوران شرایطی را فراهم آورند تا داوران شغل خود را با ارزش تلقی نموده و علایق درونی نسبت به آن پیدا کنند، در تصمیم‌گیری‌ها مشارکت داشته تا وظایف خود را به نحو احسن انجام بدهند. همچنین می‌توان با پرداخت به‌موقع حق‌الزحمه، پخش زنده رقابت‌های فوتبال از رسانه، یکسان‌سازی پرداخت‌ها در مقایسه با فوتبال، شایسته‌سالاری، می‌توان شرایطی را فراهم کرد تا داوران به حرفه‌ی خود تعهد بالاتری داشته و کمتر بر تحلیل‌رفتگی شغلی دچار شوند و بتوانند با تمام توان خود در مسابقات قضاوت نمایند.

۵. منابع

- ۱- نسترن بروجنی، ایمان و اسدی، حسن (۱۳۹۳)، بررسی ارتباط شادکامی و تعهد سازمانی در کارکنان وزارت ورزش و جوانان جمهوری اسلامی ایران، نشریه مدیریت ورزشی، دوره ۶، شماره ۳، صص ۵۴۵-۵۵۷.
- ۲- کردتمینی، بهمن و کوهی، ملیحه (۱۳۹۰). بررسی تعهد سازمانی با تحلیل رفتگی شغلی و معنویت سازمانی در بین کارمندان اداره پست شهرستان زاهدان و گرگان، پژوهش مدیریت‌های عمومی، دوره ۴، شماره ۱۴، صص ۱۴۴-۱۲۹.
- 3- Radostina K purvanava, John p muros.(2014). "Gender differences in burnout: A meta-Analysis.journal of vocational Behavior". Orlando:Vol.77.Iss 2, pp 168.
- 4- Lambert, E. G., Hogan, N. L., Jiang, S. (2013). "A preliminary examination of the relationship between organizational structure and emotional burnout among correctional staff". The Howard Journal of Criminal Justice, 49(2), pp: 125-146.
- ۵- مرادی، محمدرضا. محمدی، سردار. جمالی گله، محمود و مرادی چالشتری، جواد (۱۳۹۴)، مدل‌یابی تأثیر تعهد سازمانی بر تحلیل‌رفتگی شغلی داوران لیگ‌های فوتبال ایران، مدیریت ورزشی، دوره ۷، شماره ۱، صص ۱۱۲-۹۹.
- ۶- مطهری، مرتضی. هنری، حبیب و کشکر، سارا (۱۳۹۲)، نقش عوامل تحلیل رفتگی بر قضاوت داوران فوتبال: مطالعه موردی داوران لیگ حرفه‌ای ایران فوتبال ایران، رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی، دوره ۱، شماره ۱، صص ۱۰۸-۱۰۷.
- ۷- ضابطیان، رسول (۱۳۹۰)، بررسی ارتباط بین استرس شغلی و رضایت شغلی با کیفیت زندگی کاری داوران فوتبال لیگ (لیگ دهم)، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، صص ۵۷-۵۰.
- ۸- مرادی چالشتری، جواد؛ جمالی گله، محمود؛ مرادی، محمدرضا و نوروزیان قهفرخی، سهیلا. (۱۳۹۱)، ارتباط بین تحلیل رفتگی شغلی و تعهد سازمانی داوران لیگ هندیال ایران، دومین همایش ملی علم و هندبال، تهران، دانشگاه شهید بهشتی، ص ۷۱.
- 9- Khatibi, A., Asadi, H., Hamidi, M. (2011). "The relationship between job stress and organizational commitment in national Olympic and Paralympics Academy". World Journal of Sport Sciences, 2(4), pp: 272-279.

شناسایی موانع تحقق اقتصادمقاومتی در ورزش دانشگاهی ایران

مریم خارکن^{۱*}، رضا اندام^۲، حسن بحرالعلوم^۳، حسین زارعیان^۴

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه صنعتی شاهرود، سمنان، ایران. (*نویسنده مسئول).

۲. دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه صنعتی شاهرود، سمنان، ایران.

۳. دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه صنعتی شاهرود، سمنان، ایران.

۴. استادیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی، تهران، ایران.

*Email: (maryamkharkan@yahoo.com)

چکیده

زمینه و هدف: اقتصاد مقاومتی موضوع مهمی است که به تازگی توجه پژوهشگران حوزه مدیریت ورزشی را به خود جلب کرده است. در این راستا، هدف از پژوهش حاضر شناسایی موانع تحقق اقتصادمقاومتی در ورزش دانشگاهی ایران بود.

روش کار: با توجه به ماهیت کیفی و اکتشافی موضوع، از روش پژوهش کیفی از نوع گراند تئوری و به شیوهی گلیزر (۱۹۹۲) استفاده شد. نخست، مطالعات اولیه انجام شد. سپس، مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته (تعداد= ۱۵ نفر) با نخبگان آگاه از موضوع پژوهش انجام شد.

یافته‌ها: نتایج کدگذاری باز حاکی از آن بود که ۴۴ نشان می‌توانند در اقتصادمقاومتی در ورزش دانشگاهی مؤثر باشند. سپس، در مرحله کدگذاری محوری، نشان‌ها در ۱۴ مفهوم طبقه‌بندی شدند. درنهایت، ۴ مقوله‌ی شناسایی‌شده حاصل از کدگذاری

انتخابی شامل مقوله‌ی فقدان قانون مداری، فقدان مدیریت مصرف، نداشتن اتکای به خود و فقدان برنامه‌ریزی طبقه‌بندی شدند.

نتیجه‌گیری: بنابراین سیاست‌گذاران تربیت‌بدنی آموزش عالی کشور می‌توانند از نشان‌ها، مفاهیم و مقوله‌های شناسایی شده در برنامه‌ریزی‌های آتی خود برای عملیاتی شدن اقتصادمقاومتی در ورزش دانشگاهی استفاده کنند.

کلیدواژه‌ها: اقتصادمقاومتی، ورزش دانشگاهی، مدیریت مصرف، قانون مداری

۱. مقدمه:

در قرن حاضر، اقتصاد کشورهای جهان با تهدیدهای مختلفی روبرو هستند. این موقعیت‌ها شرایطی را به وجود آورده‌اند که رفاه افراد، جامعه و اقتصاد را به خطر می‌اندازد. در عرصه رقابت جهانی یک مسئله مهم نحوه مواجهه‌شدن با این تهدیدها است. هر یک از سازمان‌ها با توجه به موقعیتشان واکنش‌های مختلفی نسبت به عوامل استرس‌زا نشان می‌دهند (۱). در همین راستا در سال‌های اخیر وضعیت اقتصادی کشور به سمتی حرکت کرده است که مسئولین نظام، ایده‌هایی را تحت عنوان اقتصادمقاومتی مطرح نمودند. با توجه به ادبیات اقتصادی موجود در جهان، اقتصاد مقاومتی با اوصافی مانند: شکنندگی اقتصادی، پایداری و تداوم، تاب‌آوری اقتصادی، استحکام، ثبات، بازدارندگی، مقاومت، حمایت، انعطاف‌پذیر توصیف شده است (۲). اقتصاد مقاومتی یک گفتمان و الگوی اقتصادی است که ضمن مقاوم‌سازی و تقویت اقتصاد ملی در برابر تهدیدها، توان تحریم‌شکنی با رویکرد عقب راندن نظام سلطه را داشته باشد و درعین‌حال پیشرو، فرصت‌ساز، مولد، درون‌زا و برون‌گرا باشد (۳). تان و همکاران (۲۰۱۷) در مطالعه موردی کشور چین، به این نتیجه رسیدند که استان‌هایی که در آن معادن زغال‌سنگ و یا نفت وجود ندارد به نسبت استان‌هایی که چنین منابعی را دارا هستند از مقاومت اقتصادی بیشتری برخوردارند (۴). در راستای فرهنگ‌سازی اقتصادمقاومتی و تبدیل آن به گفتمان فراگیر و رایج ملی، بخش ورزش دانشگاهی می‌تواند با برگزاری کارگاه‌های آموزشی در سطح مدیران، اعضای هیئت‌علمی، کارکنان و دانشجویان، سخنرانی‌های علمی در سطح گروه و دانشگاه و نیز استفاده از ظرفیت‌های داخلی مانند نشریات، فصلنامه‌ها، پیک‌ها و صفحات اینترنتی به تحقق اقتصادمقاومتی کمک کند. ازاین‌رو، پژوهش حاضر درصدد است تا موانع تحقق اقتصاد مقاومتی در ورزش دانشگاهی را شناسایی کند.

۲. روش‌شناسی:

این پژوهش کیفی بود و به لحاظ روش اجرای پژوهش از روش گراند تئوری (رهیافت ظاهر شونده‌ی مربوط به اثر گلایزر، ۱۹۹۲ برای تحلیل داده‌ها بهره گرفته شد (۵). ابزار جمع‌آوری اطلاعات در پژوهش حاضر، روش مصاحبه‌های کیفی نیمه ساختارمند و عمیق بود که با (تعداد=۱۵ نفر) نخبگان آگاه از موضوع پژوهش مصاحبه شد. روش نمونه‌گیری به‌صورت نظری (هدفمند) بود. انجام مصاحبه‌ها تا حد اشباع نظری ادامه یافت. مصاحبه‌شوندگان، ۲ نفر از مدیران تربیت‌بدنی فوق‌برنامه دانشگاه‌ها، ۷ نفر اعضای هیئت‌علمی علوم ورزشی دانشگاه‌ها، ۲ نفر اعضای هیئت‌علمی در رشته اقتصاد، ۲ نفر مدیران در اداره کل تربیت‌بدنی وزارت علوم و ۲ نفر افراد متخصص در حوزه اقتصاد و آشنا به موضوع پژوهش بودند.

یافته‌ها:

جدول ۱ - کدگذاری انتخابی یافته‌های پژوهش

مفهوم	مقوله
- نبودن شفافیت‌های قانونی - کافی نبودن کنترل و نظارت	فقدان قانون‌مداری
- نبود مدیریت درست هزینه‌ها - اسراف‌کاری - نامتناسب بودن اماکن و تجهیزات ورزشی و زیرساخت‌ها	فقدان مدیریت مصرف
- فقدان باور و اعتقاد - وابستگی اقتصاد مبتنی بر نفت - کمبود اقتصاد دانش‌بنیان - کمبود اقتصاد مردمی - رعایت نکردن شایسته‌سالاری - به کار نگرفتن سرمایه فکری	عدم اتکای به خود

• نبود آینده‌نگری • مشخص نبود برنامه‌ریزی آموزشی • نداشتن الگوی اقتصادی مشخص	فقدان برنامه‌ریزی

نتیجه‌گیری:

یکی از مقوله‌های شناسایی شده، شفاف نبودن نظام مالی و اطلاعاتی، نظارت ناکافی بر هزینه‌کردها در ورزش دانشگاهی، نبود نظارت بر حسن انجام اقدامات ورزش دانشگاهی، ازجمله موانع پیاده‌سازی اقتصادمقاومتی در خصوص مقوله‌ی قانون‌مداری بود. نبود مدیریت مصرف از دیگر مقوله‌های عملیاتی شدن اقتصادمقاومتی در ورزش دانشگاهی بود. در این خصوص، برخی موانع شامل قرار ندادن متخصص انبارداری ورزشی در اماکن ورزشی، هم‌راستا نبودن تقویم سالانه بخش‌های آموزش عالی با هم ایجاد اماکن و فضاهای ورزشی نامناسب با نیاز دانشگاه، استاندارد نبودن فضاهای ورزشی موجود در دانشگاه‌ها بودند. عدم اتکای به خود از مقوله‌های دیگر بررسی شده در پژوهش حاضر بود. عدم توجه به فعالیت‌های اقتصادی درآمدزا در ورزش دانشگاهی، مهاجرت نخبگان به دلیل فقدان زمینه کسب‌وکار دانش‌بنیان در کشور، قرار نگرفتن فضاهای ورزشی دانشگاه‌ها در اختیار بخش‌های خصوصی، ازجمله موانع شناسایی شده در زمینه‌ی این مقوله‌ی اتکای به خود بودند، آخرین عامل شناسایی شده در پژوهش حاضر عدم برنامه‌ریزی بود. در این خصوص، برخی موانع در تحقق اقتصادمقاومتی شامل عدم تشویق دانشجویان به خودباوری از سرمایه‌های داخلی، عدم حرکت بر اساس برنامه و گرفتن تصمیمات خلق‌الساعه، عدم بررسی وضعیت اقتصاد ورزش دانشگاهی بر مبنای اقتصاد کشور بودند. در این راستا، دانشگاه با حمایت فعال‌سازی مراکز رشد و تأسیس شرکت‌های دانش‌بنیان می‌تواند نقش به سزایی را در تولید و تجاری‌سازی علم، توسعه کارآفرینی و نوآوری ارتباط با صنعت و درنهایت تحقق اقتصاد دانش‌بنیان ایفا نماید. بازنگری در مورد فرایندهای مربوط به پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانشگاه و نیز مقررات مراکز رشد و شرکت‌های دانش‌بنیان می‌تواند در این زمینه راه گشا باشد.

منابع:

1. Taleb. N. N. (2012). Antifragile Things That Gain From Disorder. United States by Random House: The Random House Publishing Group.
۲. قلیچ، وهاب، انصاری، رسول (۱۳۹۴). عوامل مؤثر بر تحقق سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی در نظام بانکی. یادداشت سیاستی پژوهشکده پولی و بانکی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، تیرماه، ص ۲۰-۱.
۳. قوامی، سیدحسن (۱۳۹۱). اولین نشست اقتصاد مقاومتی: مبانی نظری. پژوهشکده علوم اقتصادی، دانشگاه علامه طباطبائی
4. Tan, J., Zhang, P., Lo, K., Li, J., & Liu, S. (2017). Conceptualizing and Measuring Economic Resilience of Resource-Based Cities: Case study of Northeast China. Chinese Geographical Science, 27(3), 471-481.
5. Glaser, B.G. (1992). Basics of grounded theory analysis: Emergence vs. forcing. Mill Valley, CA: Sociology Press.

مقایسه میزان تنش شغلی در آتش نشانان فعال و غیر فعال ورزشی شهرستان نیشابور

نویسنده مسئول: حسن قره داشی. کارشناس ارشد مدیریت ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد

محمد رضا اسماعیل زاده

چکیده

یکی از معضلات اساسی که در طی چند دهه اخیر گریبان گیر جوامع بشری شده است پدیده تنش شغلی می باشد. تنش شغلی یکی از مسائل مهمی است که زندگی افراد و بهزیستی آن ها را در معرض خطر قرار داده است (پسند، ۱۳۹۵). به طوری که در سال ۱۹۹۲ سازمان ملل متحد تنش شغلی را بیماری قرن بیستم دانست و چندی بعد سازمان بهداشت جهانی آن را مشکلی همه گیر در جهان اعلام نمود (عقیلی نژاد و همکاران، ۱۳۹۱). کهولت های زودهنگام، بیماری های روانی که ناشی از عدم وجود شرایط کاری مطلوب است، جزء لاینفک فعالیت های اقتصادی و صنعتی شده و موجب اتلاف سرمایه های انسانی در سازمان ها گردیده است (احمدی، ۱۳۷۴). امروز جامعه در حال پیشرفت، نیازمند افرادی مسئول و خودکفا است و آموزش مسئولیت پذیری به کارکنان سازمان نیازمند جوی خاص در سازمان است. بایستی شرایطی فراهم کرد تا کارکنان، ابزارهای نگرش و ارزشیابی پیدا کنند تا به کمک آنها بتوانند بهتر تصمیم گیری کنند. تصمیماتی که آنان را در این دنیای پیچیده به سوی کار هدفمند و اثربخش رهنمون کند. (قاسمی، ۱۳۹۰). شغل آتش نشانی به خاطر اینکه به طور مستقیم به نجات جان و مال انسانها سروکار دارد و همچنین گاهی اگر کوچکترین اشتباه رخ دهد ممکن است فاجعه ای به بار آید، دارای تنش های شغلی زیادی است که باید مورد مطالعه قرار گیرد. زمانی که کنش متقابل بین شرایط کار و ویژگی های فردی شاغل به گونه ای است که خواست های محیط کار (و در نتیجه، فشار های مرتبط با آن) بیش از آن است که فرد بتواند از عهده آن ها برآید، تنش شغلی به وجود می آید (راس و همکاران ترجمه خواجه پور، ۱۳۸۵) برتیل گاردل (۱۹۸۶) از اولین کسانی است که از فشارهای محیط کار به عنوان عوامل تنش شغلی یاد کرده است و سپس هنری و اتسیفن (۱۹۸۰) تحقیقاتی در این زمینه انجام دادند و کاراسک (۱۹۸۱) نیز مدلی از تنیدگی های شغلی مرتبط با ابعاد مختلف شغل از جمله کنترل و انعطاف پذیری آن ارائه داد (به نقل از مازندرانی، ۱۳۹۰) هانس (۲۰۰۱)، تنش را به طور کلی پاسخ غیر اختصاصی بدن به هر گونه فشاری که بر آن وارد می شود می داند هر چند او میزانی از استرس را برای ادامه زندگی لازم می داند (قاسمی، ۱۳۹۰). با این حال اگر تنش بیش از اندازه شود، موجب بروز بیماری های روانی در فرد می شود و در نهایت فشارهای روانی شدید و طولانی مدت منجر به فرسودگی شغلی می گردد (تیلور، ۱۹۹۰). فشار روانی، یکی از بحرانی ترین مسائل بهداشتی در زندگی پیچیده و صنعتی امروز می باشد و در مقایسه با سایر شرایطی که عملکرد را کاهش می دهد، نیروی انسانی را با مشکل مواجه نموده و منابع زیادی بر اثر آن از بین می رود. فشار روانی چیزی است که از خارج بر فرد تحمیل می شود و ناراحتی های جسمانی و روانی را در پی دارد. وقتی مسائل وارده بر یک سانان فراتر از قدرت مقابله ای و انطباقی ارگانیزم آن فرد باشد، در آن حالت، فرد دچار فشار روانی و تنش خواهد شد (موسوی و مظفری، ۱۳۸۶) استرس خود به خود موجب ناتوانی جسمانی یا بیماری نمی شود، بلکه با کاهش مقاومت بدن و افزایش حساسیت شخصی نسبت به شکل های بدنی که از قبل وجود داشته است به بهبودی صدمه می رساند (افلاطونی، ۱۳۸۰). عده ای معتقدند که فشارهای عصبی و روانی از عوامل مختلفی سرچشمه می گیرند که می توان آن ها را به سه دسته عوامل فردی، عوامل فشارزای گروهی و سازمانی و عوامل فشارزای محیطی تقسیم کرد (تاریس و همکاران، ۲۰۰۳). هدف از پژوهش حاضر مقایسه میزان تنش شغلی در آتش نشانان فعال و غیر فعال ورزشی بود. روش پژوهش به لحاظ ماهیت و هدف از نوع تحقیقات کاربردی، به لحاظ نوع جستجوی داده از نوع کمی و به لحاظ زمان جستجوی

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

داده ها از نوع تحقیقات حال نگر و به لحاظ روش تحلیل از نوع تحقیقات توصیفی و مقایسه ای می باشد که داده ها به صورت پیمایشی جمع آوری گردید. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه آتش نشانان در حال خدمت شهر نیشابور (۱۳۵ نفر) در سال ۱۳۹۷ می باشند. نمونه آماری تحقیق با توجه به اهداف تحقیق در دو دسته آتش نشانان فعال (۶۰ نفر) و غیر فعال ورزشی (۷۵ نفر) و به صورت کل شمار انتخاب شدند. جهت جمع آوری داده های مورد نیاز پژوهش از ابزار پرسشنامه استاندارد ۱۵ عبارتی تنش شغلی کاهن (۱۹۶۴): این ابزار برای اندازه گیری ادراک کارکنان از تنش های شغلی، پیشامدها و فشار نقش پدید آمده است. برای این ابزار در مطالعه های گوناگون چهار خرده مقیاس (عملکرد ۶ سوال، تراکم کار ۴ سوال، زمینه سازمانی ۳ سوال و تصمیم گیری ۲ سوال) در مقیاس ۵ گزینه ای لیکرت (از ۱=کاملاً مخالفم، ۲=مخالفم، ۳= کمی مخالفم، ۴= کمی موافقم، ۵= موافقم، ۶= کاملاً موافقم) استفاده شد. روایی ابزار مورد تایید اساتید متخصص رسید و پایایی ابزار با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ و ضریب گاتمن برای پرسشنامه تنش شغلی ۰/۸۴۳، ۰/۸۱۷ بدست آمد. جهت تجزیه و تحلیل داده ها، از آمار توصیفی و روش های آمار استنباطی نظیر آزمون t تک گروهی، t مستقل و تحلیل واریانس استفاده شد. ضمناً برای انجام محاسبات، بسته نرم افزاری SPSS نسخه ۲۱ به کار گرفته شد. روش پژوهش به لحاظ ماهیت و هدف از نوع تحقیقات کاربردی، به لحاظ نوع جستجوی داده از نوع کمی و به لحاظ زمان جستجوی داده ها از نوع تحقیقات حال نگر و به لحاظ روش تحلیل از نوع تحقیقات توصیفی و مقایسه ای می باشد که داده ها به صورت پیمایشی جمع آوری گردید. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه آتش نشانان در حال خدمت شهر نیشابور (۱۳۵ نفر) در سال ۱۳۹۷ می باشند. نمونه آماری تحقیق با توجه به اهداف تحقیق در دو دسته آتش نشانان فعال (۶۰ نفر) و غیر فعال ورزشی (۷۵ نفر) و به صورت کل شمار انتخاب شدند. ابزار جمع آوری داده ها عبارتند از پرسشنامه استاندارد ۱۵ عبارتی تنش شغلی. جهت تجزیه و تحلیل داده ها، از آمار توصیفی و استنباطی و نرم افزار SPSS نسخه ۲۱ استفاده شد. یافته های پژوهش نشان داد که بین دیدگاه آتش نشانان فعال و غیر فعال از نظر میزان تنش شغلی تفاوت معنی داری وجود دارد.

واژه های کلیدی: تنش شغلی، آتش نشانان، فعال، غیر فعال، ورزش.

رابطه میان بازاریابی سبز با مسئولیت پذیری اجتماعی فروشندگان محصولات ورزشی

نیما حمزه پور^۱، عباس نظریان مادوانی^۲، معصومه شهبازی^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه شهیدرجایی، تهران، ایران

۲- استادیار، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه شهیدرجایی، تهران، ایران (*نویسنده مسئول)

۳- استادیار، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه شهیدرجایی، تهران، ایران

*Email: (abbasnazarian@gmail.com)

چکیده

هدف از اجرای تحقیق حاضر بررسی رابطه میان بازاریابی سبز با مسئولیت پذیری اجتماعی فروشندگان محصولات ورزشی می باشد. روش تحقیق توصیفی همبستگی است که به صورت میدانی انجام شده است. برای این منظور ۳۵۷ نفر از مشتریان فروشگاه‌های ورزشی شهر تهران که به صورت تصادفی خوشه‌ای به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. برای گردآوری اطلاعات از پرسشنامه‌های آگاهی از بازاریابی سبز حبیبی ساروی (۱۳۹۵) ($\alpha=0/92$)، مسئولیت پذیری اجتماعی پارک و همکاران (۲۰۱۷) ($\alpha=0/73$) با مقیاس ۵ ارزشی لیکرت استفاده شد. برای نرمال بودن داده‌های تحقیق از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف و برای آزمون فرضیه‌های تحقیق از ضریب پیرسون و نرم افزار آماری SPSS_{۲۲} در سطح معنی‌داری $P \leq 0/05$ استفاده شد. نتایج استنباطی به دست آمده نشان داد که بین بازاریابی سبز و مولفه‌های آن با مسئولیت پذیری اجتماعی فروشندگان رابطه وجود دارد و مسئولیت پذیری فروشندگان با ارزشی، تعهد نسبت به مسئولیت اجتماعی شرکت، استانداردهای اخلاقی، رضایت، اعتماد و وفاداری ارتباط دارد.

کلید واژه: مشتری، بازاریابی سبز، مسئولیت پذیری اجتماعی، محصولات ورزشی

مقدمه

با توجه به اینکه جهان به سمت خطر بالای تخریب محیط زیست در حرکت است و نگرانی‌ها در جهت گرم شدن کره‌ی زمین و افزایش هزینه‌های انرژی موجب شده است تا نگرش مصرف کنندگان نسبت به سبک زندگی تغییر کند و همه به دنبال محصولات دوستدار محیط زیست باشند (مقیم‌کیا و نجفی، ۱۳۹۷). این مسائل زیست محیطی هنوز هم نگرانی عمده مردم در تمام جهان می‌باشد. این نگرانی بازاریابان را تحت فشار قرار داد تا استراتژی خود تغییر داده و یک استراتژی بازاریابی به نام بازاریابی سبز اتخاذ نمایند (نوربخش و همکاران، ۱۳۹۳؛ اشراقی و خیری، ۲۰۱۵). بازاریابی سبز، توسعه زیست محیطی و طبیعی فعالیت‌های بازاریابی، با به کارگیری مسئولیت‌پذیری زیست محیطی/ اجتماعی شرکت‌ها به منظور توسعه پایدار است (ازگلی، ۱۳۹۷).

شرکت‌هایی که در فعالیت زیست محیطی، مشارکت می‌کنند موجب ایجاد ارزش اجتماعی برای مشتریان و ذینفعان خود می‌شوند و نشان می‌دهند که در معاملات تجاری خود نسبت به محیط زیست مسئولیت پذیر هستند (سوکا و همکاران، ۲۰۱۶).

روش کار

این تحقیق با توجه به موضوع از نوع تحقیقات توصیفی- همبستگی بوده و از لحاظ هدف کاربردی است و بر اساس میزان نظارت و درجه کنترل و گردآوری داده‌ها از نوع تحقیقات میدانی به شمار می‌رود. جامعه آماری شامل کلیه مشتریان فروشگاه‌های ورزشی شهر تهران می‌باشد. با توجه به اینکه جامعه آماری گسترده است، نمونه آماری بر اساس روش مونرو با احتساب ریزش ۳۵۷ نفر از سه منطقه (غرب، مرکز و شرق) به صورت تصادفی خوشه‌ای انتخاب شد. در این پژوهش از پرسشنامه‌ی حبیبی ساروی (۱۳۹۵) استفاده خواهد شد. در این پرسشنامه عوامل مرتبط آگاهی از بازاریابی سبز مشتریان که به پنج مولفه (محصول سبز، قیمت سبز، تبلیغ سبز، کیفیت محصول سبز، سبک محصول سبز) با مقیاس ۵ ارزشی لیکرت مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. پرسشنامه 18 سوالی مسئولیت‌پذیری اجتماعی پارک و همکاران (۲۰۱۷) که است، با مقیاس ۵ ارزشی لیکرت و ۶ خورده مقیاس (ارتباط ارزشی، استانداردهای اخلاقی، تعهد نسبت به مسئولیت اجتماعی شرکت، رضایت، اعتماد و وفاداری) استفاده شد. برای آزمون فرضیه‌های تحقیق از آزمون پی‌رسون با استفاده از نرم افزار SPSS^{۲۲} در سطح $\alpha \leq 0.05$ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها

بر اساس نتایج به دست آمده ۳۵/۲۹ درصد پاسخگویان بین ۲۶-۳۵ سال بیشترین فراوانی را داشتند، ۶۳/۸۷ درصد پاسخگویان غیرشاغل و ۲۹/۱۳ درصد را پاسخگویان دارای سابقه ورزشی کمتر از ۵ سال و ۵۳/۷۸ درصد دارای مدرک کارشناسی بودند. ۴۸/۱۸ درصد متأهل بودند.

جدول : روابط میان متغیرها بر اساس فرضیات

روابط میان متغیرها	تعداد	میانگین	خطای استاندارد	ضریب تعیین	ضریب همبستگی	سطح معناداری
رابطه بین بازاریابی سبز با مسئولیت پذیری اجتماعی فروشندگان	۳۵۷	۳/۷۴	۰/۶۷	۰/۴۸۲	۰/۲۹۷	۰/۰۰۱

نتایج جدول نشان می‌دهد، بین بازاریابی سبز و مولفه‌های آن با مسئولیت‌پذیری اجتماعی فروشندگان رابطه معناداری وجود دارد ($\text{sig}=0.001, p=0.348$).

جدول (۲): نتایج تحلیل همبستگی بین متغیرهای میزان مسئولیت پذیری اجتماعی با ابعاد بازاریابی سبز

ابعاد ابعاد بازاریابی سبز					همبستگی متغیرهای تحقیق
محصول سبز	قیمت سبز	تبلیغ سبز	کیفیت محصول سبز	سبک محصول سبز	
$r=0/321$ $P=0/001$	$r=0/297$ $P=0/031$	$r=0/667$ $P=0/001$	$r=0/348$ $P=0/002$	$r=0/467$ $P=0/001$	مسئولیت پذیری اجتماعی
$r=0/633$ $P=0/001$	$r=0/862$ $P=0/001$	$r=0/631$ $P=0/009$	$r=0/421$ $P=0/001$	$r=0/821$ $P=0/000$	ارتباط ارزشی
$r=0/706$ $P=0/001$	$r=0/627$ $P=0/001$	$r=0/719$ $P=0/002$	$r=0/621$ $P=0/001$	$r=0/574$ $P=0/001$	استانداردهای اخلاقی
$r=-0/154$ $P=0/094$	$r=0/821$ $P=0/001$	$r=0/138$ $P=0/614$	$r=0/717$ $P=0/001$	$r=0/624$ $P=0/001$	تعهد نسبت به مسئولیت اجتماعی شرکت
$r=0/176$ $P=0/057$	$r=0/582$ $P=0/004$	$r=0/561$ $P=0/008$	$r=0/657$ $P=0/000$	$r=0/582$ $P=0/001$	رضایت
$r=-0/127$ $P=0/097$	$r=0/079$ $P=0/303$	$r=0/161$ $P=0/098$	$r=0/196$ $P=0/041$	$r=0/049$ $P=0/607$	اعتماد و وفاداری

نتایج تحلیل نشان می‌دهد که بین ابعاد بازاریابی سبز با مسئولیت پذیری اجتماعی و ابعاد ارتباط ارزشی و استانداردهای اخلاقی ارتباط معنادار مثبتی وجود دارد. نتایج تحلیل نشان می‌دهد که بین محصول سبز، قیمت سبز، کیفیت محصول سبز، با تعهد نسبت به مسئولیت اجتماعی شرکت توسط فروشندگان ارتباط معنادار مثبتی وجود دارد ولیکن با تبلیغ سبز، سبک محصول سبز همبستگی معناداری نداشته است. نتایج تحلیل نشان می‌دهد که بین ابعاد بازاریابی سبز مانند محصول سبز، قیمت سبز، تبلیغ سبز، کیفیت محصول سبز، با رضایت مشتریان ارتباط معنادار مثبتی وجود دارد ولیکن با سبک محصول سبز همبستگی معناداری نداشته است. نهایتاً نتایج تحلیل نشان می‌دهد که بین تنها بعد قیمت سبز با اعتماد و وفاداری مشتریان ارتباط معنادار مثبتی وجود دارد و با سایر ابعاد بازاریابی سبز همبستگی معناداری نداشته است.

بحث و نتیجه گیری

نتایج حاصل از پژوهش حاکی از آن است که بین بازاریابی سبز و مولفه‌های آن (محصول سبز، تبلیغ سبز، قیمت سبز، سبک محصول، کیفیت محصول) با مسئولیت پذیری اجتماعی فروشندگان رابطه وجود دارد. نتایج به دست آمده با نتایج جعفری‌نیا و همکاران (۱۳۹۷)، شیرافکن قاضیانی و نسیمی (۱۳۹۷)، گردپور (۱۳۹۶)، فوی ینگ و یزدانی فرد (۲۰۱۵) همخوانی دارد.

بازاریابی سبز نه تنها یک ابزار حفاظت از محیط زیست، بلکه یک استراتژی بازاریابی است، بازاریابان می‌توانند با آموزش به کارکنان خود، به ویژه نماینده فروش به آنها دانش در چگونگی ترویج محصول سبز را به طور موثر به مصرف کنندگان ارائه کنند. بر اساس تئور رفتار برنامه‌ریزی شده، ایجاد احساس مسئولیت که در برابر محیط زیست و همچنین ایجاد این باور است هر فعالیتی که افراد انجام می‌دهند می‌تواند به ناپود یا بهبود محیط زیست بی‌انجامد و به این ترتیب منجر به این درک و باور شود که اگر هر فرد در برابر وظایفی که در قبال محیط زیست دارد احساس مسئولیت نکند به ناپود محیط زیست کمک کرده است و اگر افراد در برابر رفتارها خود نسبت به محیط زیست احساس مسئولیت کنند و دارا نگرشی مثبت نسبت به رفتارها

دوستدار محیط زیست باشند و باور داشته باشند که اعمال و رفتار آنها بر محیط اطراف اثر می گذارد تمایل خواهند داشت رفتارهایی را از خود بروز دهند که به حفظ محیط کمک نماید.

بررسی موانع توسعه ورزش همگانی در استان آذربایجان غربی

لیلا باباپور *، شرمین خرقة پوش ۲،

۱ و ۲، دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج

*Email: (Leilababapour72@gmail.com)

چکیده

زمینه و هدف: هدف پژوهش حاضر، بررسی موانع موجود در گسترش و توسعه ورزش همگانی در استان آذربایجان غربی می باشد.

روش کار: روش تحقیق از نوع توصیفی و از نظر هدف کاربردی است که به شکل میدانی انجام شده است. جامعه آماری پژوهش را اساتید و دانشجویان تربیت بدنی استان آذربایجان غربی تشکیل دادند که از بین آنها، ۱۲۰ نفر به عنوان نمونه استفاده شد. ابزار مورد استفاده در این پژوهش، پرسشنامه مهدی زاده و اندام (۱۳۹۳) می باشد. که پایایی آن با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ، ۰/۹۱ گزارش گردید. از آمار توصیفی شامل میانگین، انحراف استاندارد و غیره، و از آزمون فریدمن برای رتبه اولویت بندی موانع توسعه ورزش همگانی استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS ۲۰ انجام شد.

یافته ها: نتایج تحقیق نشان داد، از بین موانع موجود در توسعه ورزش همگانی، عوامل محیطی بیشترین تاثیر و پس از آن عوامل عدم حمایت اجتماعی، روانشناختی، سازمانی و مدیریتی، محدودیت زمانی و عامل درون فردی در رتبه های بعدی قرار گرفتند.

نتیجه گیری: می توان گفت مواردی که به عنوان موانع فعالیت بدنی معرفی شد، زنجیروار به هم مرتبط هستند و در برنامه ریزی برای رفع این موانع باید توجه نمود. آشنا کردن مردم با ابعاد و آثار گوناگون ورزش، فراهم کردن اماکن ورزشی پراکنده در سطح شهرها، توجه به ورزش بانوان، رسیدگی و توجه بیشتر به ورزش مدارس، دانشگاهها و مراکز عمومی، احیای ورزشهای بومی و محلی، توسعه رشته های ورزشی از جمله راهکارهای رفع موانع یادشده در این پژوهش می باشد. گذشته از پیشنهادات ارایه شده، وظیفه سازمانها و به ویژه رسانه های گروهی ای چون صدا و سیما بسیار قابل توجه است؛ زیرا تقریباً تمام آگاهیهای لازم درباره ورزش و رشته های مختلف ورزشی از طریق این رسانه قابل انتقال است.

کلیدواژه ها: ورزش، ورزش همگانی، موانع.

۱. مقدمه:

ورزش همگانی به عنوان یک ابزار کم هزینه و مفرح و در عین حال مؤثر که قابلیت اجرای آن برای عموم از حیث ویژگی های فردی و اجتماعی وجود دارد، می تواند به عنوان بخشی از برنامه زندگی روزانه افراد سهم بسزایی در ارتقاء سطح سلامتی جسمانی، روانی و اجتماعی آنها داشته باشد. بنابراین، مسئولین ورزش، بهداشت و سلامتی باید به بررسی روشهایی بپردازند که سبب افزایش تعداد افراد شرکت کننده در ورزش همگانی شود (۴). علیرغم، افزایش آگاهی عمومی مردم درباره عوارض و پیامدهای ناشی از بی تحرکی، بر اساس شواهد موجود فقط درصد کمی از اعضای جامعه از برنامه های ورزشی استقبال می کنند (۸). انگیزه های افراد برای شرکت در فعالیت بدنی بسیار متنوع است. برخی از عوامل انگیزشی از قبیل عوامل اجتماعی، محیطی و فرهنگی می توانند در تمایل یک فرد برای شرکت در فعالیت های بدنی و ورزشی اثرگذار باشند (۷). تحقیقات نشان داده اند مهمترین دلایل یا انگیزه های افراد از مشارکت در فعالیت بدنی شامل تناسب اندام، حفظ سلامتی، کسب نشاط و لذت و بودن در کنار دوستان و تعامل اجتماعی هستند (۸).

مطالعات زیادی در زمینه موانع مشارکت در فعالیت بدنی و ورزش انجام شده است. از جمله آنها تحقیقات باقرزاده، حمایت طلب و متقی پور (۱۳۸۶)، کشر و احسانی (۱۳۸۶)، احسانی، کوزه چیان و کشر (۱۳۸۶)، غفوری (۱۳۸۶)، حیدری چروده (۱۳۸۸)، سیدعامری و محمدآلین (۱۳۹۱)، مهدی زاده و اندام، (۱۳۹۳) و توموسیسه^۲ (۲۰۰۴) می باشد که کمبود وقت، کمبود امکانات، مشغله زیاد، و تنبلی و بی حوصلگی را از جمله موانع مشارکت افراد در فعالیت بدنی گزارش کرده اند. فعالیت بدنی و شرکت در برنامه های ورزش همگانی میتواند سهم بسزایی در ارتقا سطح سلامت جسمانی، روانی و اجتماعی جامعه داشته باشد. لذا شناخت موانع مشارکت ورزشی این افراد، می تواند ضمن ارائه اطلاعات مفید در خصوص مسائل انگیزشی و بازدارندگی آن ها در پرداختن به ورزش، انگیزه مشارکت در برنامه های ورزشی را تقویت کرده و به دست اندرکاران ورزش در تدوین هر چه بهتر برنامه های ورزشی و رفع موانع موجود کمک نماید (۸). به همین خاطر هدف پژوهش حاضر، بررسی موانع توسعه ورزش همگانی از دیدگاه اساتید و دانشجویان تربیت بدنی استان آذربایجان غربی می باشد.

۲. روش شناسی:

روش تحقیق از نوع توصیفی و از نظر هدف کاربردی است که به شکل میدانی انجام شده است. جامعه آماری پژوهش را اساتید و دانشجویان تربیت بدنی استان آذربایجان غربی تشکیل دادند که از بین آنها، ۱۲۰ نفر به عنوان نمونه استفاده شد. ابزار مورد استفاده در این پژوهش، پرسشنامه مهدی زاده و اندام (۱۳۹۳) می باشد. که پایایی آن با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ، ۰/۹۱ گزارش گردید. از آمار توصیفی شامل میانگین، انحراف استاندارد و غیره، و از آزمون فریدمن برای رتبه اولویت بندی موانع توسعه ورزش همگانی استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS ۲۰ انجام شد.

یافته ها:

جدول ۱، اولویت بندی موانع توسعه ورزش همگانی را نشان می دهد که در آن عوامل محیطی بیشترین تاثیر و پس از آن عوامل عدم حمایت اجتماعی، روانشناختی، سازمانی و مدیریتی، محدودیت زمانی و عامل درون فردی در رتبه های بعدی قرار گرفتند.

جدول ۱. آزمون فریدمن برای رتبه بندی موانع توسعه ورزش همگانی

رتبه	عوامل	میانگین رتبه	خی دو	Df	sig
۱	محیطی	۳/۳۹	۶۳/۴۴	۵	۰/۰۱۳

۲	عدم حمایت اجتماعی	۳/۱۱
۳	روانشناختی	۲/۶۴
۴	سازمانی و مدیریتی	۲/۵۱
۵	محدودیت زمانی	۲/۱۳
۶	درون فردی	۱/۸۴

نتیجه گیری:

هدف از پژوهش حاضر بررسی موانع توسعه ورزش همگانی در استان آذربایجان غربی بود. نتایج نشان داد که به ترتیب موانع عدم حمایت اجتماعی، روانشناختی، سازمانی و مدیریتی، محدودیت زمانی و عامل درون فردی بیشترین تاثیر را در عدم مشارکت افراد در ورزش همگانی دارند. می توان گفت مواردی که به عنوان موانع فعالیت بدنی معرفی شد، زنجیروار به هم مرتبط هستند و در برنامه ریزی برای رفع این موانع باید توجه نمود. این موانع از موانع ناشی از محیط بیرونی مانند سازمانی و مدیریتی، محیطی و عدم حمایت اجتماعی تا موانع ناشی از محیط درونی مانند محدودیت زمانی، موانع روانشناختی و درون فردی نیازمند برنامه-ریزی دقیق و مناسب هستند تا زمینه مشارکت فعال و هرچه بیشتر این قشر از جامعه در فعالیتهای ورزشی فراهم گردد.

آشنا کردن مردم با ابعاد و آثار گوناگون ورزش، فراهم کردن اماکن ورزشی پراکنده در سطح شهرها، توجه به ورزش بانوان، رسیدگی و توجه بیشتر به ورزش مدارس، دانشگاه ها و مراکز عمومی، احیای ورزشهای بومی و محلی، توسعه رشته های ورزشی از جمله راهکارهای رفع موانع یادشده در این پژوهش می باشد. گذشته از پیشنهادات ارایه شده، وظیفه سازمانها و به ویژه رسانه های گروهی ای چون صدا و سیما بسیار قابل توجه است؛ زیرا تقریباً تمام آگاهی های لازم درباره ورزش و رشته های مختلف ورزشی از طریق این رسانه قابل انتقال است.

منابع:

۱. احسانی، محمد؛ کوزه چیان، هاشم؛ کشکر، سارا. (۱۳۸۶). بررسی و تجزیه و تحلیل عوامل بازدارنده و میزان مشارکت زنان شهر تهران در فعالیتهای ورزش تفریحی. پژوهش در علوم ورزشی. شماره ۱۷، صص ۶۷-۸۷.
۲. باقرزاده، فضل الله، حمایت طلب، رسول، متقی پور، مهدی. (۱۳۸۰). بررسی علل عدم شرکت دانش آموزان دختر مقطع متوسطه در فعالیتهای ورزشی فوق برنامه. حرکت. شماره ۱۱، صص ۲۳-۳۶.
۳. حیدری چروده، مجید. (۱۳۸۸). نیازسنجی شهروندان تهرانی به ورزش همگانی: به تفکیک سن، جنس، منطقه، فضا و زمان. طرح پژوهشی، دفتر مطالعات فرهنگی و اجتماعی: شهرداری تهران؛ شماره ۵، صص ۷۳-۸۸.
۴. رحمانی، احمد؛ بخشی نیا، طیبه؛ قوامی، سیدسعید. (۱۳۸۵). نقش ورزش در گذراندن اوقات فراغت دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی تاکستان. پژوهش در علوم ورزشی. شماره ۱۲، صص ۳۳-۵۱.
۵. سیدعامری، میرحسن؛ محمدآلق قربان، بردی. (۱۳۹۱). تبیین راهکارهای جذب و افزایش مشارکت شهروندان در برنامه های ورزش همگانی و تفریحی (مطالعه موردی: ارومیه). پژوهش های مدیریت ورزشی و علوم حرکتی. شماره ۴، صص ۲۳-۳۴.
۶. غفوری، فرزاد. (۱۳۸۶). مطالعه انواع ورزشهای همگانی و تفریحات مطلوب جامعه و ارائه مدل برای برنامه ریزیهای آینده. طرح پژوهشی، وزارت ورزش و جوانان.
۷. صفانیا، علی محمد؛ نیکبخش، رضا. (۱۳۸۸). بررسی انگیزه های مشارکت دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی در فعالیتهای جسمانی. فصلنامه تخصصی تربیت بدنی و علوم ورزشی. شماره ۸، صص ۲۲-۲۵.
۸. مهدی زاده، رحیمه؛ اندام، رضا. (۱۳۹۳). راهکارهای توسعه ورزش همگانی در دانشگاه های ایران. مطالعات مدیریت ورزشی. شماره ۶، ۱۵-۳۸.

9. Tumusiime DK. Perceived benefits of, barrier and helpful cues to physical activity among tertiary institution students in Rwanda. Unpublished master's thesis. University of the Western Cape (UWC): South Africa. 4(7). 24-39.

بررسی کیفی موانع و ارایه راهکارهای توسعه رشته وزنه برداری بانوان

رقیه آقایی^{۱*}، سعید صادقی بروجردی^۲، حدیث فرهادی^۳

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران.
(*نویسنده مسئول).

۲. استاد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران.

۳. کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه علوم تحقیقات، همدان، ایران
(*Email: aghaei.roghaeh@gmail.com)

چکیده

زمینه و هدف: زنان یکی از مهم ترین گروه های اجتماعی هستند و ضروری است از لحاظ روحی و جسمی از سلامت کامل برخوردار باشند. هدف پژوهش حاضر بررسی موانع و ارایه راهکارهای توسعه رشته وزنه برداری بانوان به عنوان یک رشته نوپا در کشور است.

روش کار: روش پژوهش حاضر توصیفی و دارای ماهیت کیفی است. جامعه مورد هدف شامل افراد حاضر در رشته وزنه برداری در بخش بانوان از جمله وزنه برداران دختر، مربیان ورزشی بود. نمونه گیری به صورت هدفمند بود و در نهایت با ۱۵ مربی و وزنه بردار دختر مصاحبه شد. جمع آوری داده ها از طریق مصاحبه نیمه ساختار یافته بود. جهت تحلیل داده ها از روش تحلیل محتوی استفاده شد.

یافته ها: داده ها نشان دادند بسترهای لازم و خوب جهت موفقیت و کسب مدال در مسابقات بین المللی در این رشته وجود دارد اما باوجود بستر لازم، عمده ترین موانع در دو بخش فرهنگی و آموزشی وجود داشتند که مانع توسعه و کسب موفقیت در وزنه برداری بانوان می شود.

نتیجه گیری: با توجه به نوپا بودن وزنه برداری در بخش بانوان استراتژی های بلند مدت ضروری است تا با ارایه راهکارهای مناسب بر مشکلات و موانع موجود در مسیر توسعه رشته وزنه برداری غلبه کرد و با پرورش استعدادهای ورزشی بتوان به موفقیت این رشته ورزشی در میادین بین المللی کمک کرد.

کلیدواژه ها: توسعه ورزش بانوان، موانع، راهکارها، وزنه برداری بانوان

مقدمه:

تحقیقات نشان دادند که در بیشتر جوامع زنان از فرصت های برابر برای شرکت در فعالیت های ورزشی محروم اند و اختلافات موجود در شکل قوانین فرهنگی ارائه می شود (۲). موفقیت بین المللی برای ورزشکاران یک کشور (زنان و مردان) در رقابت های بین المللی و المپیک تقویت کننده وجهه و اعتبار آن کشور در سطح جهانی می شود. ورزش زنان جدا از مسائل فنی و ورزشی مقوله ای است فرهنگی، اجتماعی و سیاسی که رشد و ترقی آن در هر کشوری بیانگر رفتارهای اجتماعی، فرهنگی و سیاسی تمام طیف های جامعه در قبال رویکرد زنان به ورزش است. (۳). باور غلطی که در همیشه در مورد زنان وجود داشت اینکه زنان به دلیل ویژگی های جسمانی و عاطفی در ورزش های استقامتی و قدرتی و پست های مدیریتی ناتوان هستند اما موارد ذکر شده نقض کننده این باورهای اشتباه هستند (۴). تحقیقات نشان دادند بسترهای فرهنگی و اجتماعی کشورهای مختلف بر تناسب جنسیتی و نقش کلیشه های جنسیتی تاثیر گذار هستند و بر تمایل آنها به کشیده شدن به کلیشه های جنسیتی در ورزش تاثیر می گذارد. رشته ورزش برداری به عنوان ورزشی کاملاً مردانه در کشورهای مختلف شناخته شده است. وزنه برداری در بخش بانوان در یک ایران یک رشته کاملاً نوپا است و نیازمند توجه و حمایت همه جانبه از بخش های مختلف جامعه را دارد. پژوهش حاضر با درک نوپا بودن این رشته در بخش بانوان بدنبال این است موانع موجود را از دیدگاه وزنه برداران و مربیان آنها که با این ورزش درگیر هستند را شناسایی کرده و با ارایه راهکارهای مناسب بتواند به برطرف کردن مشکلات موجود کمک کند تا بانوان ایرانی مانند سایر زنان در کشورهای مختلف بتوانند توانمندی خود را در وزنه برداری به نمایش بگذارند.

روش شناسی:

روش پژوهش حاضر توصیفی و براساس رویکرد کیفی است. همچنین این پژوهش دارای ماهیتی اکتشافی است. جامعه مورد هدف این پژوهش شامل کلیه افرادی بود که در این رشته ورزشی شرکت داشتند جمع آوری داده ها از طریق مصاحبه نیمه ساختاریافته انجام گرفت.

یافته ها:

در جدول ۱، کدهای مربوط به موانع در دو بخش موانع فرهنگی و آموزشی از دیدگاه مصاحبه شوندگان ارائه شده است.

مقوله ها	مفاهیم	کدها	فراوانی

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱۰	مقاومت و مخالفت خانواده ها	بخش فرهنگی	موانع
۵	نگاه اشتباه به وزنه برداری به عنوان ورزش مردانه		
۴	باور نکردن توانایی بانوان		
۶	عدم آگاهی عموم جامعه از وزنه برداری در بخش بانوان		
۹	نگاه اشتباه به وزنه برداری به عنوان ورزش آسیب زننده برای دختران		
۷	عدم پخش رسانه ای از جمله صدا و سیما		
۱۲	نبود مربی خوب	بخش آموزشی	
۷	نداشتن مربی خارجی		
۶	عدم استفاده از مربی آقا		
۵	عدم انتقال تجربیات از بخش مردان به بخش بانوان		
۵	ناکافی بودن تجربیات بانوان در بخش آموزش تکنیک ها		

جدول ۲. راهکارهای ارایه شده

مقوله	کدها	فراوانی
راهکارها	ایجاد باور در بانوان نسبت به توانمندی های خود	۸
	تاکید بر نقش موثر خانواده ها و سیستم های آموزشی در توسعه وزنه برداری بانوان	۹
	ایجاد بستر فرهنگ ساز توسعه وزنه برداری بانوان	۱۰
	آگاه سازی و توانمندسازی بانوان	۸
	پخش مسابقات از رسانه ها بخصوص صدا و سیما	۱۲
	استفاده از مربیان آقا در آموزش مهارت و تکنیک ها	۱۰
	به کارگیری مربی خارجی	۸
	افزایش دانش مربیان	۱۱
	شرکت در مسابقات بین المللی	۷

نتیجه گیری:

بافته های این پژوهش نشان دادند که مهمترین موانع در رشته وزنه برداری بانوان در دو بخش اصلی فرهنگی و آموزشی وجود دارد. وجود خانواده های سنتی، نگاه جنسیتی به ورزش، عدم باور به توانمندی زنان، باور اشتباه نسبت به اینکه ورزش وزنه برداری در بانوان باعث تغییرات و ناهنجاری های اسکلتی می شود. عوامل فرهنگی و دیدگاه رایج اشتباه نسبت به این رشته است که مانع بزرگی برای ورود دختران با استعداد در این رشته می شود. علاوه بر آن به دلیل نبود حمایت رسانه ای و عدم

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

پخش مسابقات از صدا و سیما عموم جامعه از وجود این رشته بی خبر هستند و همچنین بدلیل نبود حمایت رسانه ای حمایت مالی در بخش بانوان انجام نمی گیرد. یکی دیگر از موانع در رشته وزنه برداری بخش آموزشی است که به امکانات موجود اعم از بخش نیروی انسانی و بخش تجهیزات اشاره می کند. بیشترین دغدغه و مشکلات وزنه برداران ناشی از نبود مربی توانمند و با تجربه است. که فقدان آن تاثیر منفی بیشتری نسبت به ضعیف بود امکانات و تجهیزات بر توسعه این رشته می گذارد. شناسایی موانع گام نخست توسعه و برنامه ریزی های بلند مدت در موفقیت وزنه برداری بانوان در مسابقات بین المللی است. ایران از لحاظ استعداد و بسترهای لازم در زمینه وزنه برداری در وضعیت مطلوبی است و مشکلات اصلی ناشی از هدایت و به ثمر رساندن این استعدادهای بالقوه است که با راهکار و حمایت های لازم از جانب جامعه و سازمان های ورزشی می توان شاهد موفقیت بانوان در سال های آتی بود.

منابع:

Gregg E, Fielding L. The implementation of Title IX at Indiana University: a historical case study. J Contemp Sport 2016;10(4):241-55.

فرازیانی، فاتح، طاهری، مرتضی، عرب عامری، الهه. رسانه ابزاری جهت ایفای نقش زنان در توسعه مرزهای بین المللی و فصلنامه علمی مدیریت ارتباطات در رسانه های ورزشی. 1394; 2(3): 62-71.

یوسفی بهرام. تناسب جنسیتی در ورزش های رقابتی. رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی. ۱۳۹۲؛ ۱ (۲).

رویکرد بازایابانه به برون سپاری اماکن ورزشی و نقش آن در رضایتمندی مشتریان خدمات ورزشی در استان کردستان

محمد سیامک رضاقلی*، بهزاد ایزدی

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران.
(*نویسنده مسئول).

۲. استاد یار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران
*Email: (siamreza92@gmail.com)

چکیده

زمینه و هدف: برونسپاری اماکن ورزشی از مهمترین فعالیتهایی است که وزارت ورزش و جوانان جهت افزایش بهره وری سازمانی به انجام این موضوع پرداخته است. در این راستا، هدف از پژوهش حاضر بررسی تمامی عوامل دخیل در برون سپاری اماکن ورزشی و نقش آن در رضایتمندی ورزشی استان کردستان بود.

روش کار: روش انجام پژوهش حاضر روش ترکیبی می باشد. ابزار گردآوری داده ها، مرور منابع کتابخانه ای، مصاحبه و پرسشنامه است. همچنین جامعه آماری در بخش کیفی شامل مدیران اداره کل ورزش و جوانان، روسای هیئت ها، اجاره کنندگان اماکن ورزشی و در بخش کمی شامل مشتریان مجموعه های ورزشی می باشد.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

یافته‌ها: نتایج این پژوهش مشخصه های برون سپاری و عوامل تسهیل کننده ، عوامل توسعه دهنده و موانع برون سپاری را نشان داد و در بخش کمی، واگذاری اماکن ورزشی نتوانسته است موجبات رضایتمندی مشتریان را فراهم کند.

نتیجه گیری: با شناسایی عوامل موثر در برونسپاری اماکن ورزشی و تدوین آیین نامه و دستورالعمل مناسب می توان به بهره وری سازمانی، افزایش درآمد، کاهش هزینه، رشد و اثر بخشی، کوچک سازی، تعدیل بوروکراسی پیچیده و رضایتمندی مشتریان خدمات ورزشی دست یافت.

کلیدواژه ها: بازاریابی ورزشی، برون سپاری، اماکن ورزشی، رضایتمندی ورزشی، استان کردستان

۱. مقدمه:

در عصر حاضر، برون سپاری به عنوان یکی از روش های مدیریتی که باعث بهبود عملکرد، توسعه و ارتقای بهره وری سازمان در قالب کوچک سازی^۱ می شود در سال های اخیر بسیار مورد توجه مدیران و مسئولان سازمان ها قرار گرفته است (بولات و ییلماز، ۲۰۰۹) زیرا تامین منابع از خارج سازمان می تواند باعث کاهش هزینه ها شود و به شرکت این امکان را می دهد تا توجه بیشتری را صرف فعالیت های کسب و کار اصلی خود کند (پیری، ۱۳۹۵). برون سپاری یک مفهوم جدید در محیط کسب و کار مدرن نیست. در حال حاضر روز به روز تعداد بسیاری از فعالیت ها برون سپاری می شوند. بسیاری از این فعالیت ها مهم هستند در حالی که برخی دیگر از اهمیت کمتری برخوردارند. با این حال همه ی آن ها به عملکرد مناسب شرکت کمک می کند (واکسوانو و کونستانتوپولوس، ۲۰۱۵).

۲. روش شناسی:

روش انجام پژوهش حاضر ، روش ترکیبی، جزء تحقیقات توصیفی از نوع پیمایشی می باشد. ابزار گردآوری داده ها، مرور منابع کتابخانه ای ، مصاحبه و پرسشنامه است. همچنین جامعه آماری در بخش کیفی شامل مدیران اداره کل ورزش و جوانان، روسای هیئت ها، اجاره کنندگان اماکن ورزشی و در بخش کمی با استفاده از آزمون تی تک نمونه ای ، نقش برون سپاری اماکن ورزشی در رضایتمندی مشتریان ورزشی اندازه گیری شد. در نهایت جهت تجزیه و تحلیل داده ها از روش تحلیل سیستماتیک با کمک نرم افزار آماری Maxqda و نرم افزار SPSS برای تحلیل استفاده شد.

یافته ها: نتایج نشان داد که مشخصه های برون سپاری شامل (ارتقا، درآمد زایی، کاهش هزینه، افزایش درآمد و توسعه اقتصادی و کوچک سازی)، عوامل تسهیل کننده برون سپاری شامل (بازبینی و ارائه قانون موثر، اطلاع رسانی از طریق رسانه های

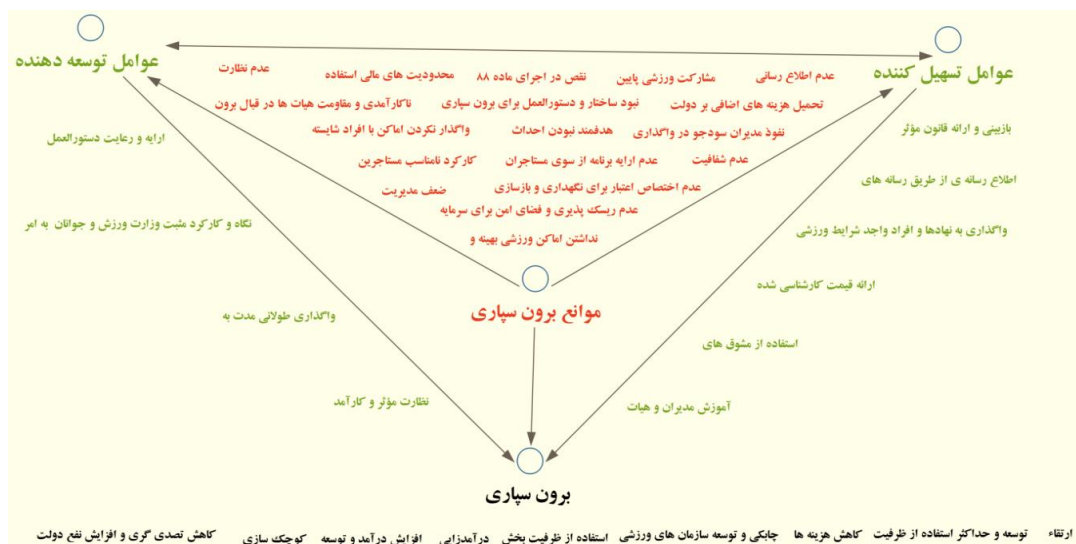
¹ Downsizing

² Blat & Yilmaz

³ Vakevanou & Konstantopoulos

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

واگذاری به نهادها و افراد واجد شرایط، ارائه قیمت کارشناسی شده، مشوق های آموزش مدیران و حمایت)، عوامل توسعه دهنده (ارایه رعایت دستورالعمل، نگاه و کارکرد مثبت وزارت ورزش و جوانان به امر واگذاری طولانی مدت به نظارت موثر و کارآمد) و موانع برون سپاری نیز شامل (عدم اطلاع رسانی، مشارکت ورزشی پایین، نقص در اجرای ماده ۸۸، محدودیت های مالی استفاده، عدم نظارت، تحمیل هزینه های اضافی بر دولت، نبود ساختار و دستورالعمل برای برون سپاری، ناکارآمدی و مقاومت هیات ها در فعال برون هزینه اضافی به دولت، نبود ساختار و دستورالعمل برای برون سپاری، ناکارآمدی و مقاومت هیات ها) می باشند. براساس ترکیب لایه های ارائه شده مدل نهایی تحقیق در بخش کیفی به شرح زیر است:

شکل ۱. مدل نهایی تحقیق

همچنین در بخش کمی با استفاده از آزمون تی تک نمونه ای نقش برون سپاری اماکن ورزشی در رضایتمندی مشتریان خدمات ورزشی اندازه گیری می شود تا مشخص گردد که آیا برون سپاری در تبیین و توضیح رضایتمندی مشتریان نقش دارد یا نه؟

توصیف متغیر رضایتمندی بر حسب نظر مشتریان خدمات اماکن ورزشی

متغیر	تعداد	کمینه	بیشینه	میانگین	انحراف معیار
رضایتمندی	۳۸۴	۱/۰۰	۵/۰۰	۲/۸۵۸	۰/۷۳۴

با استناد به یافته های حاصل از تحلیل آماری مشخص گردید که میزان رضایتمندی مشتریان خدمات اماکن ورزشی پایین تر از حد وسط است. لازم به ذکر است پراکندگی نمره های مربوط به متغیر رضایتمندی در حد پایینی قرار داشت. یافته های حاصل از پژوهش در مقایسه میانگین رضایتمندی و شاخص های آن نشان می دهد برون سپاری اماکن ورزشی نقشی در رضایتمندی مشتریان خدمات اماکن ورزشی ندارد.

نتیجه گیری:

با توجه به یافته ها و نتایج بدست آمده از این پژوهش ماهیت برون سپاری ماهیتی درآمد زایی، ارتقا کیفیت، کاهش هزینه، کاهش تصدیگری دولت، کوچک سازی سازمان و رفع بروکراسی پیچیده می باشد. برون سپاری اماکن ورزشی نیز از این دایره خارج نیست، اما مهمترین مسله و چالش در این زمینه که باعث اجرای ناصحیح و غیر سودمند می شود، کمبود زیرساخت و فضاهای ورزشی، جانمایی و تعبیه مکانی نامناسب این اماکن، نبود دستورالعمل متناسب با برون سپاری اماکن ورزشی، عدم نظارت و مستهلک بودن امکانات و تجهیزات این اماکن سبب گشته است با وجود درآمد زایی برای سازمان از یکسو و افزایش هزینه ها و بالا رفتن استهلاک اماکن از سوی دیگر، سود و هزینه را یکسان نموده، در واقع به هر میزان درآمد زایی که انجام می دهد باید

به همان میزان نیز هزینه کند با این تفاوت که از بین رفتن زیر ساخت ها با این روش بهره برداری هزینه به مراتب سنگین تر و بالاتر از درآمد زایی را دارد.

منابع:

پیری، زهرا. (۱۳۹۵). بررسی تاثیر برون سپاری طرح های آموزش و کارآفرینی بر پابکی سازمانی کمیته امداد امام خمینی (ره) شهرستان زاهدان، پایان نامه کرسناسی ارشد، دانشگاه سیستان و بلوچستان.

Bolat, T., & Yılmaz, Ö. (2009). The relationship between outsourcing and organizational performance: is it myth or reality for the hotel sector?. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 21(1), 7-23.

Vaxevanou, A., & Konstantopoulos, N. (2015). Models referring to outsourcing theory. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 175, 572-578

بررسی رابطه میان نوآوری سازمانی و چابکی سازمانی در میان کارکنان ادارات ورزش و جوانان استان همدان

رقیه آقایی* حدیث فرهادی* علی عزیزی

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران (*نویسنده مسئول).

۲. کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه علوم تحقیقات، همدان، ایران.

۳. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد کرمانشاه

چکیده

زمینه و هدف: هدف از انجام این تحقیق بررسی رابطه میان نوآوری سازمانی و چابکی سازمانی در میان کارکنان ادارات ورزش و جوانان استان همدان می باشد. نتایج این تحقیق می تواند به مدیران و سیاستگذاران ادارات ورزش و جوانان کمک نماید. چابکی سازمانی و ارتباط آن با نوآوری در ادارات ورزش می تواند دریچه تازه ای به مدیریت ورزش باز نماید.

روش کار: در پژوهش حاضر کارکنان ادارات ورزش و جوانان استان همدان به تعداد ۲۲۸ نفر به عنوان جامعه آماری انتخاب که با استفاده از فرمول نمونه گیری کوکران تعداد ۱۴۵ نفر به عنوان نمونه تعیین شدند که با استفاده از دو پرسشنامه نوآوری سازمانی با پایایی ۷۲٪ و چابکی سازمانی با پایایی ۸۶٪ مورد بررسی قرار گرفتند. داده های استخراج شده از پرسشنامه ها از طریق روش های آمار توصیفی (فراوانی، درصد فراوانی، ...) و روش های آمار استنباطی (کلموگروف - اسمیرنوف، ضریب همبستگی پیرسون، و آزمون رگرسیون چند گانه و نرم افزار SPSS) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: یافته ها حاکی از این است که بین دو متغیر چابکی سازمانی و نوآوری سازمانی در سطح اطمینان ۹۹٪ رابطه معنی داری وجود دارد. بنابراین، چابکی سازمانی برای کسب موفقیت در محیط کسب و کار یک مزیت رقابتی ایجاد می کند که می توان با شهرت در نوآوری آن را حفظ نمود، زیرا به سازمان ها کمک می کند تا در مسیر خود محکم گام بردارند و بتوانند به سرعت با تغییرات همگام شوند.

نتیجه گیری: در نتیجه ی چابکی سازمانی و گسترش آن در سازمان، میزان دست یابی به اهداف بیشتر می شود و با گسترش چابکی سازمانی، بستر ایجاد سازمان های چابک که قابلیت انطباق با تغییرات را دارند به وجود می آیند. انجام مطالعاتی

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

همچون پژوهش حاضر می تواند در آشنا ساختن مدیران و سیاستگذاران سازمانی مفید بوده و در عین حال به عنوان رویکردی نسبتاً جدیدتر به مقوله چابکی سازمانی مطرح شود.

کلیدواژه ها: چابکی سازمانی، نوآوری سازمانی، استان همدان.

۱. مقدمه:

یکی از مسائل اساسی که امروزه سازمان ها با آن مواجه اند، چگونگی مقابله با تغییرات غیرقابل پیش بینی، پویا و نامطمئن کنونی است. اگر چه راه حل های متفاوتی برای رویارویی با این شرایط پیش بینی شده است، اما یکی از کاربردی ترین و بهترین راه حل ها استفاده از مفهوم چابکی و ویژگی های آن در سازمان است. سازمان های امروزی با مسائلی هم چون تغییرات سریع، سفارشات سلیقه ای مشتریان، انتظار دریافت بهترین خدمات و... مواجه هستند که برای این منظور تغییرات بسیاری در نگرش ها، اهداف، شیوه های انجام کار صورت پذیرفته است که یکی از مهمترین آنها چابکی است (۱). نیاز به چابکی، مبتنی بر افزایش نرخ تغییر در محیط است که موسسات را وادار به پاسخ پیش کنشی به تغییرات می کند. بازار ها و مشتریان خواهان محصولات ارزان، متناسب با سلائق خود و دسترسی سریع به آن هستند (۲). در شرایط پیچیده رقابتی امروز، تلاش سازمان ها و به ویژه سازمان های پژوهشی و دانش بنیان در جهت کاهش زمان توسعه محصولات جدید و نوآورانه به منظور کسب مزایای رقابتی بلندمدت، افزایش یافته است چرا که در سازمان های امروزی کسب مزیت رقابتی بلندمدت منوط به نوآوری در تولید و ارائه محصولات و خدمات می باشد (۳). بر این اساس و با توجه به پیچیدگی های موجود در فعالیت های تحقیقاتی و دانش بنیان، لازم است که سازمان های مذکور توجه کافی به توسعه توانمندی کارکنان خود در حل مسائل پیش رو به شیوه های ابداعانه و نوآورانه داشته باشند.

۲. روش شناسی:

با توجه به ماهیت تحقیق، این تحقیق یک تحقیق توصیفی، همبستگی است که با استفاده از پرسشنامه انجام شد ابزار مورد استفاده در این پژوهش پرسشنامه استاندارد شده است. برای سنجش چابکی سازمانی از پرسشنامه ی محمدی (۱۳۹۲) استفاده شد. و جهت سنجش نوآوری سازمانی از پرسشنامه ی رضایی (۱۳۹۰) استفاده شد. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه کارکنان ادارات ورزش و جوانان استان همدان می باشد، که تعداد آنها برابر با ۲۲۸ نفر بود، با استفاده از فرمول کوکران میزان حجم نمونه فوق در سطح خطای ۰/۰۵ برابر با ۱۴۵ نفر به صورت تصادفی انتخاب شد. به منظور جلوگیری از ریزش نمونه تعداد ۱۶۰ پرسشنامه در میان کارکنان ادارات ورزش و جوانان استان کرمانشاه توزیع گردید و در نهایت ۱۴۵ پرسشنامه عودت داده شد و همین تعداد جهت تجزیه و تحلیل آماری مورد استفاده قرار گرفت. در پژوهش حاضر، بسته به اهداف و سؤالات پژوهش، از روش های مختلفی برای تجزیه و تحلیل داده ها استفاده گردید. به طور کلی در سطح آمار توصیفی از

شاخص‌هایی همچون جداول توزیع فراوانی، میانگین و انحراف استاندارد، و در سطح آمار استنباطی از آزمون‌هایی همچون آزمون کولموگراف اسمیرنوف برای تعیین نوع توزیع داده‌ها (نرمال یا غیر نرمال)، آزمون همبستگی پیرسون برای تعیین رابطه بین متغیرها، آزمون رگرسیون چندگانه (مدل گام به گام) برای تعیین میزان پیش بینی متغیر ملاک از متغیر پیش بین، استفاده گردید. یادآور می‌شود که نرم‌افزار مورد استفاده جهت تجزیه و تحلیل فرضیه‌های پژوهش، نرم‌افزار SPSS می‌باشد.

یافته‌ها:

به منظور تعیین سهم هر یک از مولفه‌های چابکی (پاسخگویی به مشتری، آمادگی رویارویی با تغییرات، ارزش قائل شدن برای مهارت‌ها و دانش انسانی، تشکیل دادن مشارکت مجازی) در پیش بینی نوآوری راهبردی از تحلیل رگرسیون چند گانه به روش همزمان استفاده شد.

جدول ضرایب همبستگی

مدل	ضریب همبستگی چند گانه (R)	ضریب تعیین (R^2)	ضریب تعیین تعدیل یافته ($R^2.adj$)	خطای معیار (S.E)	تحلیل واریانس (F)	Sig
۱	۰/۳۲۵	۰/۱۰۶	۰/۰۸۰	۰/۸۳۵	۴/۱۴۰	۰/۰۰۳

نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون همزمان در جدول نشان می‌دهد که مقدار همبستگی بین چهار متغیر پیش بین و نوآوری راهبردی ($r=0/325$) و میزان R^2 برابر با ۰/۱۰۶ می‌باشد. یعنی ۰/۱۰۶ میزان نوآوری راهبردی از طریق پاسخگویی به مشتری، آمادگی رویارویی با تغییرات، ارزش قائل شدن برای مهارت‌ها و دانش انسانی، تشکیل دادن مشارکت مجازی قابل تبیین است. به منظور بررسی معناداری ضریب همبستگی بدست آمده، نتایج تحلیل واریانس نشان می‌دهد که میزان F مشاهده شده معنادار می‌باشد ($F=4/140$)، بنابراین چهار مولفه‌ی پاسخگویی به مشتری، آمادگی رویارویی با تغییرات، ارزش قائل شدن برای مهارت‌ها و دانش انسانی، تشکیل دادن مشارکت مجازی قادر به پیش بینی نوآوری راهبردی در کارکنان ادارات ورزش و جوانان استان همدان می‌باشند.

نتیجه‌گیری:

در جمع بندی، بررسی تحقیق نشان می‌دهد در نتیجه‌ی چابکی سازمانی و گسترش آن در سازمان، میزان دست یابی به اهداف بیشتر می‌شود و با گسترش چابکی سازمانی، بستر ایجاد سازمانهای چابک که قابلیت انطباق با تغییرات را دارند به وجود می‌آیند، با وجود این، علیرغم اذعان اندیشمندان ایرانی به اهمیت چابکی سازمانی و افزایش توانایی کارکنان در

برخورد با تغییرات، پژوهش‌های زیادی در زمینه تاثیر چابکی به عنوان متغیری سازمانی بر نوآوری به عنوان متغیری فردی وجود ندارد و انجام مطالعاتی همچون پژوهش حاضر می‌تواند درآشنا ساختن مدیران و سیاستگذاران سازمانی مفید بوده و در عین حال به عنوان رویکردی نسبتاً جدیدتر به مقوله چابکی سازمانی مطرح شود. از سوی دیگر عمده‌ی پژوهش‌هایی که در زمینه چابکی سازمانی در ایران انجام گرفته، سازمان‌های خدماتی و اجتماعی را مورد مخاطب و بررسی قرار داده‌اند و لذا می‌توان پژوهش حاضر را گامی کوچک در جهت تغییر رویکرد پژوهشگران این حوزه به سازمان‌های ورزشی و قشر جوانان دانست.

منابع:

- سلطانی پور، سینا. (۱۳۸۴). طراحی و تبیین مدلی برای نهادینه کردن نوآوری در بخش دولتی ایران. دانشور رفتار. شماره ۱۱.
2. GOLDMAN, S.L AND NAGEL, R. MANAGMENT, TECHNOLOGY, AND AGILITY: THE EMERGENCE OF NEW ERA IN MANUFACTURING, INTERNATIONAL JOURNAL OF TECHNOLOGY MANAGEMENT, 1993, 8(1/2), 18-35.
3. Jones, A.(2003).Innovation managment: strategies, implementation, and profits. New York: oxford university press

شناسایی شاخص‌های شایستگی دانشجو معلمان تربیت‌بدنی و عوامل زمینه‌ای مؤثر بر آن با رویکرد پژوهش ترکیبی

پیمان رستمی*^۱، کورش ویسی^۲، فرزاد غفوری^۳ و سمیرا علی آبادی^۴

۳- دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج، ایران. (*نویسنده مسئول).

۴- استادیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج، ایران.

۵- دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

۶- استادیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج، ایران.

*Email: (paymanrostami60@gmail.com)

چکیده

زمینه و هدف: هدف این تحقیق شناسایی شاخص‌های شایستگی دانشجو معلمان تربیت‌بدنی و عوامل زمینه‌ای مؤثر بر آن با رویکرد پژوهش ترکیبی بود

روش کار: این تحقیق به لحاظ روش‌شناختی از نوع ترکیبی (کیفی-کمی) است. نمونه‌های این پژوهش در مرحله کیفی صاحب‌نظران (۲۲ نفر) و در مرحله کمی دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان به تعداد ۳۲۴ نفر بود. جهت جمع‌آوری داده‌های تحقیق در بخش کیفی از مصاحبه نیمه ساختاریافته و در بخش کمی از پرسشنامه استفاده شد. کلیه تحلیل‌ها با کمک نرم-افزارهای مکس کیودا و اسمارت پی‌ال‌اس انجام شد.

یافته‌ها: با استناد به یافته‌ها، شاخص‌های شایستگی دانشجو معلمان تربیت‌بدنی دانشگاه‌های فرهنگیان از ۱۹ زیرمقوله و چهار مقوله اصلی موضوعی تشکیل شده است. همچنین عوامل زمینه‌ای مؤثر بر شایستگی دانشجو معلمان تربیت‌بدنی دانشگاه‌های فرهنگیان از ۲۳ زیرمقوله و شش مقوله اصلی تشکیل شده است. همچنین با توجه به شاخص‌های ارزیابی کلیت مدل معادله ساختاری و دامنه مطلوب این شاخص‌ها در مجموع بیانگر این است که مدل مفروض تدوین شده توسط داده‌های پژوهش حمایت می‌شوند، به عبارت دیگر برآزش داده‌ها به مدل برقرار است و همگی شاخص‌ها دلالت بر مطلوبیت مدل معادله ساختاری دارند.

نتیجه‌گیری: تجزیه و تحلیل داده‌های کیفی نشان داد شایستگی دانشجو معلمان تربیت‌بدنی دارای ۴ شاخص تربیتی موضوعی، تربیتی، موضوعی و عمومی است. عوامل زمینه‌ای مؤثر بر شایستگی‌های دانشجو معلمان تربیت‌بدنی نیز مشمول شاخص‌های آشنایی با فناوری اطلاعات، فراهم کردن امکانات، خصوصیات شخصیتی مربیان، فراهم کردن تسهیلات، محیط و

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

حمایت مسئولین بود. نتایج بخش کمی نیز نشان داد که عوامل زمینه‌ای بر شایستگی دانشجو معلمان تربیت بدنی دانشگاه های فرهنگیان ایران تأثیر مثبت و معناداری (۰/۸۵۴) دارد. با توجه به نتایج تحقیق می‌توان بیان نمود در صورت فراهم نمودن و تقویت عوامل زمینه‌ای در دانشگاه فرهنگیان می‌توان شایستگی دانشجو معلمان تربیت بدنی را افزایش داد.

کلید واژه ها: شایستگی، دانشجو معلمان تربیت بدنی، دانشگاه فرهنگیان، عوامل زمینه‌ای.

۱. مقدمه:

در کشور ما، آموزش عالی وظیفه مهم تربیت نیروی انسانی متخصص مورد نیاز بخش‌های مختلف را برای تأمین خودکفایی در علوم و فنون، صنعت و کشاورزی به عهده دارد. نگاهی به روند تحولات جاری نظام آموزش عالی، حاکی از آن است که آموزش عالی باید ضمن توجه به بحران افزایش کمی و تنگنای مالی؛ به حفظ، بهبود و ارتقای کیفیت بپردازد (۱). موفقیت دانش آموز با وجود معلمان موثر ارتباط تنگاتنگ دارد و از این رو باید اطمینان حاصل شود که معلمان به سطحی لازم از شایستگی‌ها که از اولویت‌های ملی هستند، رسیده‌اند. معلمان شایسته به منظور به وجود آوردن برنامه‌های تربیت بدنی شایسته برای دانش آموزان در قرن ۲۱، عامل مهمی به شمار می‌روند. همه‌ی دانش آموزان لازم است که توسط معلمان تربیت بدنی شایسته آموزش ببینند (۲). در مطالعات انجام شده در حیطه شایستگی برخی از صاحب‌نظران شایستگی را انتقال، شناسایی، ترکیب و فعال کردن مجموعه‌ای از دانش‌ها و مهارت‌ها تعبیر می‌کنند که به حل موقعیت‌های مشکل‌زا منجر می‌شود. آن‌ها تأکید می‌کنند که باید بین شایستگی و مهارت تفاوت قائل شد (۳). یکی از عوامل اثرگذار بر شایستگی‌های دانشجو معلمان عوامل زمینه‌ای می‌باشد. عوامل زمینه‌ای نشانگر شرایط خاصی است که در آن راهبردهای کنش متقابل برای پاسخ به پدیده صورت می‌گیرند (۴). در صورت مطالعه و بررسی عوامل زمینه‌ای موثر بر شایستگی دانشجو معلمان تربیت بدنی دانشگاه فرهنگیان می‌توان این عوامل و سایر عوامل مرتبط با شرایط خاص این دانشگاه به دلیل توجه اختصاصی به پرورش و تربیت نیروهای مورد نیاز حوزه ورزش دانش آموزی کشور و قبول مسئولیت برای آموزش معلمان مورد نیاز تربیت بدنی به ویژه بعد از تبدیل شدن مراکز تربیت معلم به دانشگاه فرهنگیان و انتظارات ایجاد شده در این زمینه را شناسایی و راهکارهایی را برای کنترل عوامل اثرگذار مخرب و تقویت عوامل اثرگذار مثبت ارائه داد.

۲. روش‌شناسی:

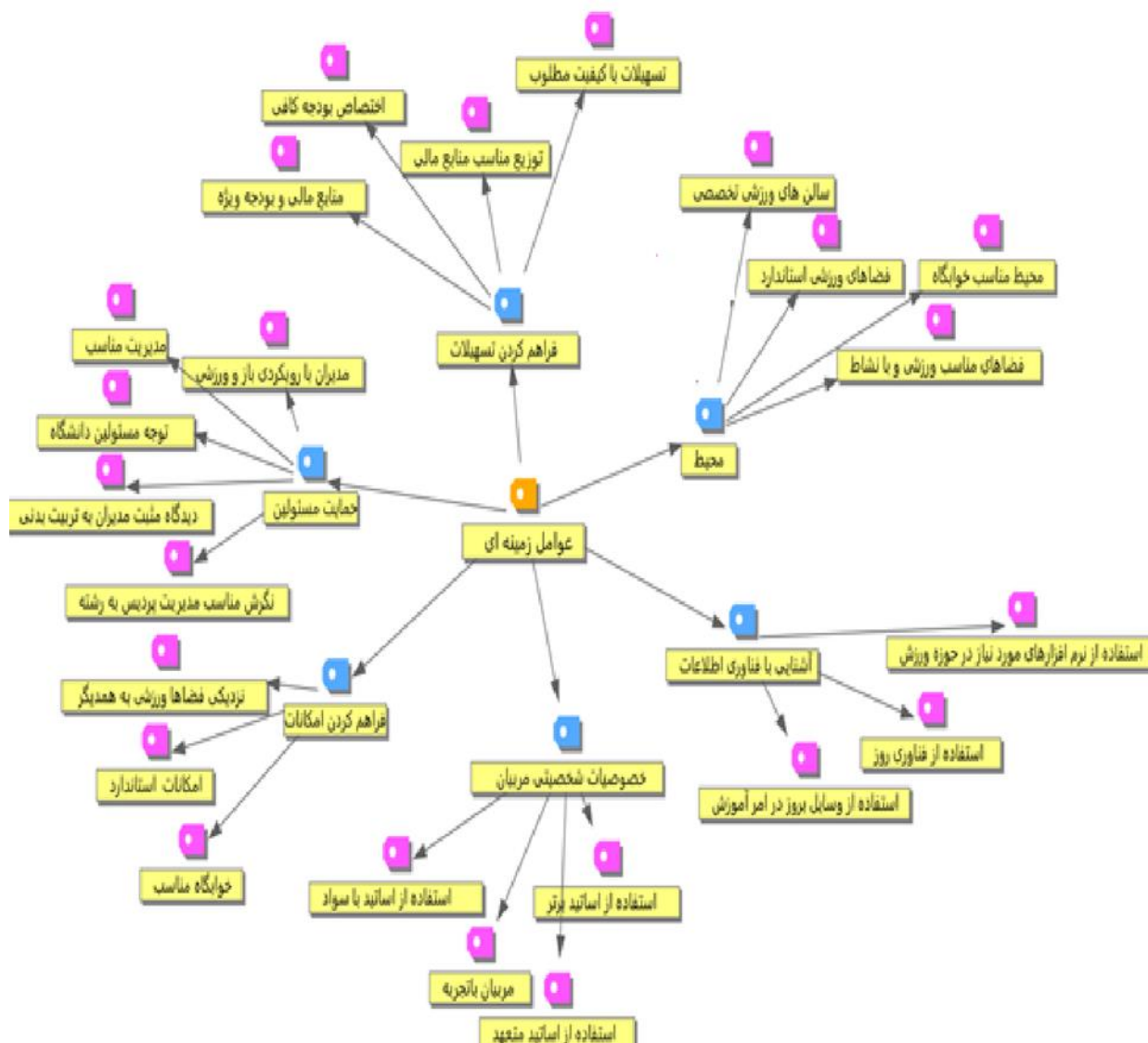
تحقیق حاضر از نوع ترکیبی است. جامعه آماری این پژوهش در مرحله کیفی صاحب‌نظران (کارشناس مسئول تربیت بدنی ادارات کل آموزش و پرورش، مدیران دبیرستان‌ها، رئیس تربیت بدنی دانشگاه فرهنگیان کشور و مدرسان تربیت بدنی دانشگاه های فرهنگیان) و در مرحله کمی نیز دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان به تعداد ۱۹۶۷ نفر بودند. از آنجایی که تحقیق حاضر ترکیبی است در بخش اول این تحقیق از مصاحبه نیمه ساختاریافته و در بخش کمی از پرسشنامه استفاده شد. در بخش کیفی این پژوهش برای بررسی روایی و پایایی تحقیق از معیارهای لینکلن و گوبا (۱۹۸۹) استفاده شد. در بخش کمی تحقیق نیز برای بررسی روایی و پایایی ابزار پژوهش از میانگین واریانس استخراج شده و ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد. بر این اساس مقادیر بدست آمده برای تمامی مولفه‌های پژوهش مقدار میانگین واریانس استخراج شده بالای ۰/۷ و آلفای کرونباخ بالای ۰/۹ را نشان می‌دهد که نشان از روایی و پایایی مورد قبول ابزار پژوهش دارد.

یافته‌ها:

با استناد به یافته‌ها، شاخص‌های شایستگی دانشجو معلمان تربیت بدنی دانشگاه‌های فرهنگیان از ۱۹ زیرمقوله و چهار مقوله اصلی (شاخص) به نام‌های شایستگی عمومی، شایستگی تربیتی موضوعی، شایستگی تربیتی و شایستگی موضوعی تشکیل شده است.

با استناد به شکل ۲، عوامل زمینه‌ای مؤثر بر شایستگی دانشجو معلمان تربیت بدنی دانشگاه‌های فرهنگیان از ۲۳ زیرمقوله و شش مقوله اصلی به نام‌های خصوصیات شخصیتی مربیان، آشنایی با فناوری اطلاعات، فراهم کردن امکانات، فراهم کردن تسهیلات، محیط و حمایت مسئولین تشکیل شده است.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

نتیجه گیری:

تحلیل یافته‌ها همچنین نشان داد که شرایط زمینه‌ای بر شایستگی دانشجو معلمان در دانشگاه فرهنگیان تأثیر دارد. با توجه به تحلیل مصاحبه‌ها، این عوامل زمینه‌ای، ذیل چند عنوان کلی آشنایی با فناوری اطلاعات، فراهم کردن امکانات، خصوصیات شخصیتی مربیان، فراهم کردن تسهیلات، محیط و حمایت مسئولین قابل بررسی هستند. آشنایی با فناوری اطلاعات مشمول استفاده از نرم‌افزارهای مورد نیاز در حوزه ورزش، استفاده از وسایل بروز در امر آموزش و استفاده از فناوری روز است. آشنایی با فناوری اطلاعات نزد دانشجو معلم سبب پویایی این افراد می‌شود چرا که به موجب این امر چرخه یادگیری پویاتر و فعال‌تر می‌شود. فراهم کردن امکانات از دیدگاه مشارکت‌کنندگان از چند مقوله فرعی به نام‌های خوابگاه مناسب، نزدیکی فضاهای ورزشی به همدیگر و امکانات استاندارد تشکیل شده است. فراهم کردن تسهیلات نیز یکی دیگر از مفاهیم عوامل زمینه‌ای موثر بر شایستگی دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان بود که اجزاء تشکیل دهنده این مفهوم شامل منابع مالی و بودجه ویژه، تسهیلات با کیفیت مطلوب، تسهیلات با کمیت بالا، توزیع مناسب منابع مالی و اختصاص بودجه کافی است. محیط، مقوله زمینه‌ای بعدی بود که بر شایستگی دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان تأثیرگذار بود. در ارتباط با مقوله‌های تشکیل دهنده این مفهوم مشارکت‌کنندگان در تحقیق به فضاهای مناسب ورزشی و با نشاط، فضاهای ورزشی استاندارد، محیط مناسب خوابگاه و سالن‌های ورزشی تخصصی اشاره می‌کنند. در نهایت حمایت مسئولین در تبیین شایستگی‌های دانشجو معلمان تربیت بدنی

دانشگاه فرهنگیان مؤثر است. این مفهوم از ترکیب مقوله‌های نگرش مناسب مدیریت پردیس به رشته، مدیران با رویکردی باز و ورزشی، مدیریت مناسب، توجه مسئولین دانشگاه، دیدگاه مثبت مدیران به تربیت‌بدنی تشکیل شده است.

منابع:

۱- قلاوندی، حسن، امانی ساری بگلو، جواد، بابایی سنگلجی، محسن. (۱۳۹۱). تحلیل کانونی رابطه فرهنگ مدرسه با نیازهای روان‌شناختی اساسی در میان دانش‌آموزان. اندیشه‌های نوین تربیتی، دوره ۸، شماره ۴، صص ۹-۲۸

2- Napper-Owen, G. E., Marston, R., Volkinburg, P. V., Afeman, H., & Brewer, J. (2008). What constitutes a highly qualified physical education teacher?. Journal of Physical Education, Recreation & Dance, 79(8), 26-51

3- Kiffer, S. & Tchibozo, G (2013). Developing the teaching competences of novice faculty members: A review of international literature, Policy Futures in Education, 11 (3): 277-289

4- Strauss, A., & Corbin, J. (1994). Grounded theory methodology, Handbook of qualitative research, 17: 273-285

عوامل مؤثر در جذب حامیان مالی ورزش استان کردستان

سایه میر صادقی، دکتر سعید صادقی بروجردی

۱. دانشجوی دکتری کسب و کار، دانشکده مدیریت صنعتی استان کردستان .

۲. استاد تمام مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران

*Email : (sadeghisayehmir@yahoo.com)

چکیده:

زمینه و هدف: پژوهش حاضر با هدف عوامل موثر در جذب حامیان مالی ورزش استان کردستان انجام گرفت
روش کار: روش تحقیق کیفی و از نوع پدیدار شناسی که در سه مرحله مطالعه تطبیقی، مصاحبه های کیفی و دلفی به صورت پی در پی انجام شد؛ به منظور بررسی اهداف این پژوهش از پرسشنامه محقق ساخته عوامل موثر بر جذب حامیان مالی استفاده شد

یافته ها: با مطالعه ادبیات تحقیق و نیز مطالعه کتب و مقالات علمی و اینترنتی به دست آمد. سپس از کلیه نخبگان که به نحوی در خصوص کسب و کارهای ورزش استان کردستان، نقش و سابقه روشنی داشتند به صورت میدانی مصاحبه انجام گرفت و در نهایت با استفاده از روش دلفی و استفاده از نظرات صاحب نظران اقدام به طراحی پرسشنامه شد. تا شرایط علی، مقوله محوری، کنش ها و تعاملات، شرایط مداخله گر، بستر حاکم و پیامدهای جذب حامیان مالی ورزش استان کردستان مشخص شده و در نهایت مدل کسب و کار ورزش استان کردستان تدوین شد

نتیجه گیری : نتایج به دست آمده نشان داد که اصلاح قوانین حمایت کننده از کسب و کار در ورزش به عنوان شرایط علی، عوامل درون سازمانی به عنوان بستر حاکم، مدیریت دولتی به عنوان شرایط مداخله گر و تقویت زیرساخت های کسب و کار به عنوان کنش ها و تعاملات جذب حامیان مالی ورزش استان کردستان شناسایی و تدوین شد. همچنین، رونق کسب و کار می تواند پیامد جذب حامیان مالی ورزش استان کردستان باشد نتیجه این امر، افزایش درآمد از حق پخش، افزایش درآمد از فروش بازیکن، عدم وابستگی به بودجه دولتی و ثبات مدیریت پدیدار خواهد شد.

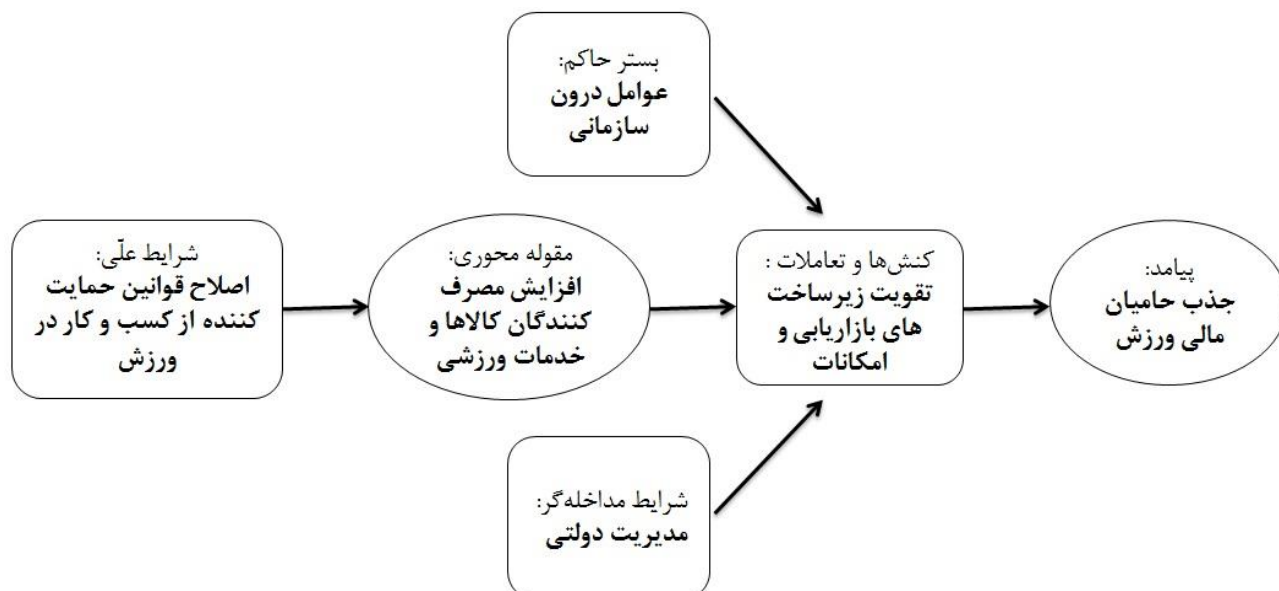
کلیدواژه ها: حامی مالی، استان کردستان، نظریه برخاسته از داده ها.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱. مقدمه: ضرورت جهانی شدن ورزش که از دهه ۱۹۸۰ آغاز شد موجب تغییر نقش ورزش در جامعه گردید و فرصت‌های درآمدزایی بسیاری را برای افراد، مؤسسات و رسانه‌های مختلف ایجاد نمود. جذابیت‌های خاص ورزش و به وجود آمدن تمایلات خاصی در بین تمامی جوامع نسبت به رویدادهای ورزشی باعث شده تا تیم‌های ورزشی برای توسعه و ارتقاء کیفیت خود نیازمند تبدیل به بنگاه‌های اقتصادی باشند. زیرساخت‌های اصلی صنعت ورزش را باشگاه‌هایی تشکیل می‌دهند که به مثابه کارخانه‌های تولیدی و بنگاه‌های اقتصادی عمل می‌کنند (عسکریان، ۱۳۸۳). در صنعت ورزش (بالأخص در کشورهای پیشرفته) این موضوع به اثبات رسیده است که حتی اگر اسپانسر شدن (به عنوان یک ابزار تبلیغاتی) هزینه بالایی را به همراه داشته باشد، در مقایسه با هزینه مستقیم تلویزیون کاملاً موثرتر است (ایزدی، ۱۳۸۴). در دنیای رقابتی امروز، مشتریان در کانون اصلی توجه شرکت‌ها قرار دارند و رضایت‌مندی آن‌ها عامل اصلی کسب مزیت رقابتی سازمان‌ها است. لازمه جلب رضایت مشتریان باشگاه‌ها، تأمین کامل نیازها و شناسایی دقیق خواسته‌ها، انتظارات، تمایلات، توانایی‌ها و محدودیت‌های آن‌ها در تهیه و خرید محصولات است. با دستیابی به چنین اطلاعاتی می‌توان عوامل تأثیرگذار بر رفتار مشتریان سازمان‌های خدمات رسان را به خوبی تشخیص داد و در اتخاذ تصمیمات بازاریابی شرکت‌ها از آن بهره برد (الهی، علیرضا؛ سجادی، نصرالله؛ خبیری، محمد؛ ابریشمی، حمید ۱۳۸۷)

۲. روش‌شناسی: روش پژوهش در این تحقیق کیفی و از نوع پدیدار شناسی بوده است. با توجه به اینکه این پژوهش از سه مرحله تشکیل شده است، روش تحقیق در هر مرحله به صورت جدا توضیح داده می‌شود. در مرحله اول (مطالعه تطبیقی)، پژوهش حاضر تطبیقی بود که به صورت کتابخانه‌ای به اجرا در آمد و با توصیف و تحلیل عوامل موثر در جذب حامیان مالی ورزش استان کردستان کشور پرداخته شد. در مرحله دوم (مصاحبه‌های کیفی) برای ساخت الگوی پیشنهادی پژوهش از روش نظریه برخاسته از داده‌ها (گراندد تئوری) استفاده شد. در مرحله سوم استفاده از روش دلفی دو مرحله‌ای برای تایید سئوالات براساس مدل استخراج شده از مصاحبه طراحی شد.

یافته‌ها: در این مقاله به تجزیه و تحلیل داده‌های گردآوری شده در دو بخش پرداخته شد، در بخش اول از روش‌های آمار توصیفی جهت توصیف متغیرهای مربوط به مشخصات فردی پاسخگویان استفاده شد که شامل: سن، جنسیت، جایگاه، رشته تحصیلی و مدرک تحصیلی می‌باشد. در بخش دوم از روش‌های آمار استنباطی به منظور تجزیه و تحلیل و آزمون فرضیه‌ها استفاده شد. سازمان‌های ورزشی استان کردستان نیز به منظور توسعه درآمدهای خود به ویژه با محوریت جذب حامیان مالی، مستلزم طراحی یک مدل کسب و کار می‌باشند که در این تحقیق، پس از بررسی‌های دقیق و تجزیه و تحلیل داده‌های اولیه، مدل زیر پیشنهاد شد.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

نتیجه گیری: در نهایت و بر اساس یافته ها و نتایج به دست آمده، مدل عوامل موثر در جذب حامیان مالی ورزش استان کردستان طراحی و تدوین شد و برآزش آن با استفاده از شاخص های مختلف برآزش همچون شاخص برآزش مطلق، تطبیقی، مقتصد هنجار شده، توکر- لویس و بنتلر-بونت به تائید رسید. در توضیح نتیجه به دست آمده می توان اینگونه عنوان کرد که برای عوامل موثر بر جذب حامیان مالی در ورزش استان کردستان شش عامل شامل عوامل ورزشی، اقتصادی و مالی، اجتماعی و فرهنگی، مدیریتی، حقوقی و قانونی و رسانه ای شناسایی شد اما باید توجه داشت که تاثیر هر عامل با دیگر عوامل متفاوت و نوع روابط آن ها نیز متفاوت است. برای درک نوع روابط بین این عوامل از مدل معادلات ساختاری با کمک نرم افزار آموس استفاده شد و مشخص شد که تمام این عوامل در مدل موانع جذب حامیان مالی در ورزش استان کردستان نقش دارند به طوری که عوامل ورزشی و اقتصادی و مالی بیشترین تاثیر و عوامل مدیریتی کمترین تاثیر را بر حمایت مالی در ورزش استان داشتند. به طور کلی، مدل به دست آمده با استفاده از آزمون های مختلف مورد تائید قرار گرفت و لذا سازمان ها و تیم های ورزشی استان کردستان می توانند از این مدل در راستای بهبود برنامه های بازاریابی خود به نحو احسن استفاده نمایند.

منابع:

۱. عسکریان، فریبا، (۱۳۸۳)، بررسی وضعیت اقتصادی صنعت ورزش ایران در سال های ۱۳۷۷ و ۱۳۸۰، رساله دکتری، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران.
۲. ایزدی، علیرضا (۱۳۸۳)، توصیف عوامل مؤثر بر جذب اسپانسرشیپ شرکت های اسپانسر فوتبال حرفه ای ایران، پایان نامه ی کارشناسی ارشد تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تربیت معلم تهران
۳. الهی، علیرضا؛ سجادی، نصرالله؛ خبیری، محمد؛ ابریشمی، حمید (۱۳۸۷)، موانع توسعه جذب درآمد حاصل از حمایت مالی در صنعت فوتبال جمهوری اسلامی ایران، مجموعه مقالات ششمین همایش بین المللی تربیت بدنی و علوم ورزشی کیش.

بررسی تاثیر ابعاد بهسازی منابع انسانی بر بهبود عملکرد

(کارکنان آموزش و پرورش سنندج)

شیما حسامی^۱، سامان یآوری راد^۲، شیرکو میرکی^۳

*Email: (sh.hesami351@gmail.com)

چکیده

زمینه و هدف: هدف از پژوهش حاضر بررسی تاثیر ابعاد بهسازی منابع انسانی بر بهبود عملکرد در مان کارکنان سازمان آموزش و پرورش شهرستان سنندج بود.

روش کار: این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از نظر ماهیت داده ها از نوع آمیخته است. پس از مطالعات اسناد عمیق کتابخانه ای و مقالات مرتبط، ابعاد بهسازی منابع انسانی شناسایی شده و پرسشنامه ای میان کارکنان آموزش و پرورش (N=۲۰۰) که در بین آنها ۱۲۷ نفر به صورت نمونه گیری تصادفی انتخاب شدند پخش شد. به منظور تحلیل داده ها از روش های آمار توصیفی و استنباطی استفاده شده است.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

یافته ها: یافته های پژوهش پس از تجزیه و تحلیل داده های مورد بررسی نشان داد که میان بهسازی آموزشی و بهبود عملکرد کارکنان رابطه مثبت و مستقیم وجود دارد.

نتیجه گیری: نتایج حاکی از وجود اثر مثبت و معناداری بین ابعاد بهسازی منابع انسانی بر بهبود عملکرد کارکنان آموزش و پرورش بوده است و در نتیجه ۵۴٪ از تغییرات بهبود عملکرد کارکنان آموزش و پرورش توسط بهسازی منابع انسانی تبیین می شود.

کلیدواژه ها: بهسازی؛ منابع انسانی؛ برنامه های بهسازی، مدیریت منابع انسانی، سنندج.

مقدمه:

اهمیت نقش نیروی انسانی در سازمانها غیرقابل انکار است، نیروی انسانی کارسازترین ابزار جهت دستیابی به اهداف از پیش تعیین شده می باشد و عدم توجه به فراهم نمودن محیط مناسب برای آنان می تواند مسائل زیادی را برای سازمان ها در برداشته باشد. در محیط آشفته امروزی سازمان ها با یک تغییر تدریجی در روابط سنتی اشتغال و استخدام روبرو هستند. میزان ماندگاری سازمان و میانگین مدت تصدی یک شغل کاهش یافته و از طرف دیگر نرخ ترک سازمان افزایش یافته است (Randhawa. ۲۰۰۶).

در دنیای پیشرفته صنعتی از میان سه عامل ثروت آور منابع طبیعی، منابع فیزیکی و منابع انسانی، بیشترین توجه، بهره دهی و سودآوری را منابع انسانی نصیب آنها کرده است. صاحب نظران و دانشمندان معتقدند که انسان محور توسعه است. نیروی انسانی واجد شرایط و ماهر، عامل با ارزش و سرمایه بی پایان در جهت رشد و توسعه ی سازمان ها و کشورها هستند و بزرگترین سرمایه ی یک کشور و عامل اصلی پیشرفت آن است. در گذشته اگر کار، سرمایه و زمین عوامل اصلی تولید به

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

حساب می آمدند، اما امروزه تغییرات فن آوری، نیروی انسانی و افزایش بهره وری به عنوان عامل رشد و توسعه تلقی می شود)

(Baklityari Narbada, ۲۰۰۸)

روش شناسی پژوهش:

این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از نظر ماهیت داده ها از نوع آمیخته است. در این پژوهش، جهت تعیین حجم نمونه از روش جدول مورگان (N=420) استفاده شده است. به این ترتیب، تعداد ۲۰۱ پرسشنامه میان افراد جامعه پخش شد و ۱۲۵ پرسشنامه ی بازگشت داده شده مورد تحلیل قرار گرفت. برای تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار آماری SPSS استفاده می شود که در دو بخش آمار توصیفی و آمار استنباطی داده ها مورد تجزیه و تحلیل قرار می گیرند.

یافته ها:

جدول (۱). مدل رگرسیون بین ابعاد بهسازی منابع انسانی و بهبود عملکرد کارکنان

متغیر	ضرایب غیراستاندارد (B)	خطای استاندارد	ضرایب استاندارد (β)	آماره t	سطح معنی داری (Sig)	نتیجه در مدل
مقدار ثابت	۱/۱۹۷	۰/۱۷۳	--	۶/۹۳	۰/۰۰۰	--
ابعاد بهسازی منابع انسانی	۰/۶۵۱	۰/۰۴۲	۰/۷۳۶	۳۳ ۱۵	۰/۰۰۰	اثرگذار است
آماره دوربین - واتسون	۱/۷۷۴	خطاها در مدل همبسته نیستند.				
ضریب تعیین تعدیل شده	۵۴	۵۴٪ از تغییرات بهبود عملکرد کارکنان توسط بهسازی منابع انسانی تبیین می شود.				
سطح معنی داری F فیشر	۰/۰۰۰	رابطه خطی مدل پذیرفته می شود.				
نتیجه	ابعاد بهسازی منابع انسانی بر بهبود عملکرد کارکنان تأثیر مستقیم مثبت دارد.					

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

منبع: داده‌های پژوهش

باتوجه به جدول (۸) مشاهده می‌شود؛ مقدار عدد معناداری فیشر برابر (۰/۰۰۰) است که کمتر از ۰/۰۵ می‌باشد و نشان‌دهنده وجود رابطه خطی میان ابعاد بهسازی منابع انسانی و بهبود عملکرد کارکنان است. باتوجه به جدول سطح معنی‌داری مدل رگرسیون برابر مقدار (۰/۰۰۰) می‌باشد که کمتر از مقدار (۰/۰۵) است و نشان می‌دهد ابعاد بهسازی منابع انسانی بر بهبود عملکرد کارکنان است. مقدار ضریب تعیین تعدیل‌شده برابر (۰/۵۴) می‌باشد و بیانگر این مطلب است که بهسازی منابع انسانی (۵۴٪) از تغییرات بهبود عملکرد کارکنان آموزش و پرورش را تبیین می‌کند. میزان اثرگذاری ابعاد بهسازی منابع انسانی بر بهبود عملکرد کارکنان باتوجه به ضریب مسیر استاندارد (β) برابر (۰/۷۳۶) می‌باشد که نشان می‌دهد به ازای یک واحد افزایش در ابعاد بهسازی منابع انسانی، بهبود عملکرد کارکنان؛ هم‌جهت با آن و به اندازه (۰/۷۳۶) واحد افزایش خواهد یافت. بنابراین فرضیه اصلی اول پژوهش با اطمینان ۹۹٪ تأیید می‌گردد و ابعاد بهسازی منابع انسانی بر بهبود عملکرد کارکنان آموزش و پرورش شهرستان سنندج اثرگذار است.

بحث و نتیجه گیری:

این پژوهش با هدف شناسایی ابعاد بهسازی منابع انسانی در آموزش و پرورش اجرا شد. در ابتدا پس از بررسی ادبیات و پیشینه موضوع پژوهش ابعاد بهسازی منابع انسانی شناسایی شدند. که این ابعاد شامل: بهسازی آموزشی، بهسازی سازمانی، بهسازی فردی، بهسازی حرفه‌ای و بهسازی اخلاقی منابع انسانی هستند. مطالعات انجام شده نشان داد هر محققان مختلف ابعاد متفاوتی برای بهسازی منابع انسانی را مورد سنجش قرار داده اند برای مثال پورکریمی (۱۳۸۸) سه بعد حرفه‌ای، سازمانی و فردی را معرفی نموده اند، همین‌طور شفیع زاده (۱۳۸۸) جهت بهسازی اعضای هیئت علمی به پنج بعد آموزشی، پژوهشی، فردی، سازمانی و اخلاقی اشاره می‌کنند. درهمین راستا جمشیدی (۱۳۸۶) برای ارتقای وضعیت بالندگی اعضای هیئت علمی به چهار بعد حرفه‌ای، فردی، آموزشی و سازمانی تأکید میکند. همان‌طور که در دنیای امروز توجه به آموزش و بهسازی منابع انسانی آموزش و پرورش یکی از مهمترین راهکارهای ارتقای کیفیت فرایندهای آموزشی و پرورشی محسوب می‌شود دلیل اصلی این پژوهش بود تا بتوانیم ابعاد را شناسایی نماییم و اثرات آن را بر بهبود عملکرد کارکنان آموزش و پرورش شهرستان سنندج بررسی نماییم که با توجه به نتایج به دست آمده ۵۴٪ از تغییرات بهبود عملکرد کارکنان آموزش و پرورش توسط بهسازی منابع انسانی تبیین می‌شود.

طبق مطالعات صورت گرفته در این پژوهش به نظر می‌رسد موانع و مشکلات متعددی موجب عدم بهسازی منابع

¹ Adjusted R Square

انسانی در آموزش و پرورش می شود از جمله: فقدان انگیزه و مشوق های لازم، عدم تأمین منابع مالی، عدم نظام آموزش، توجه مدیران ارشد به موضوع بهسازی در سازمان و... بنابراین آموزش و پرورش باید جهت بهسازی منابع انسانی خود گام های لازم را جهت رفع موانع یادشده بردارد.

باتوجه به نتایج به دست آمده از پژوهش انجام شده و مشخص شدن ابعاد بهسازی منابع انسانی، طراحی برنامه های بهسازی منابع انسانی اثربخش در آموزش و پرورش از اهمیتی ویژه برخوردار است و دستیابی به اهداف نظام آموزشی را تضمین خواهد کرد.

منابع:

پورکریمی، جواد (۱۳۸۸)، طراحی الگوی بهسازی اعضای هیئت علمی جهاد دانشگاهی، به راهنمایی علی رضا کیامنش، دانشگاه تربیت معلم، پایان نامه دکتری، مدیریت آموزشی.

جمشیدی، لاله (۱۳۸۶)، بررسی وضعیت بالندگی اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی و ارائه الگویی به منظور بهبود مستمر آن، به راهنمایی محمدحسن پرداخت چی، دانشگاه شهید بهشتی، پایان نامه کارشناسی ارشد، مدیریت آموزشی.

قنبری، سیروس و محمدی، بهرام (۱۳۹۷)، الگوی توسعه حرفه ای مدیران مدارس دوره متوسطه: یک تحقیق کیفی. مدیریت مدرسه: ۱۲۳-۱۴۳.

Bakhtiari Nsrabadi. Rajai Salimi. Taher Por. (2008).The relationship between the nature of the job, Quarterly Journal of executive, row 33. No. 9.

Ranhava,M (2006). A study of Organizational Health and Organizational Commitment among Industrial Employees. Journal of Indiana Academic of Applied Psychology, vol. 11,P:134.

سنجش مداخلات بازاریابی اجتماعی بر اساس معیار اندریاسن (مرور نظامند)

زهرا روحانی*^۱، رضا اندام^۲، حسن بحر العلوم^۳ و ژاله معماری^۴

- ۷- دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی (گرایش اوقات فراغت و ورزش های تفریحی)، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه صنعتی شاهرود، شاهرود، سمنان، ایران (*نویسنده مسئول)
- ۸- دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه صنعتی شاهرود، شاهرود، سمنان، ایران
- ۹- دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه صنعتی شاهرود، شاهرود، سمنان، ایران
- ۱۰- دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه الزهراء، تهران، تهران، ایران

*Email: Rohani_1669@yahoo.com

چکیده

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

زمینه و هدف: بازاریابی اجتماعی برای رفع معضلات اجتماعی و جایگزین کردن الگوی رفتاری سالم در جامعه تلاش می کند. هدف این بررسی نظاممند کارایی مداخلات بازاریابی اجتماعی بر اساس معیار اندریاسن (۲۰۰۲) در تغییر فعالیت بدنی سالمندان است.

روش کار: این پژوهش از نوع توصیفی و روش مرور نظاممند است. این بررسی به دنبال تعیین میزان استفاده از معیارهای بازاریابی اجتماعی اندریاسن (۲۰۰۲) است که در مداخلات بازاریابی اجتماعی هدف قرار گرفته است. پس از جستجوی پایگاه‌های علمی و غربالگری مقالات طی مراحل مختلف ۹ مقاله که کار مداخله‌ای انجام داده بودند شناسایی شد. **یافته‌ها:** هیچ مداخله‌ای ۶ معیار سنجش بازاریابی اجتماعی اندریاسن را به کار نگرفته بود به‌خصوص معیار مخاطب محوری و تبادل در مداخلات کمتر از بقیه معیارها مدنظر بوده است. ۵ پژوهش تغییرات رفتاری مثبت گزارش کردند. این در حالی است که در سایر پژوهش‌ها تغییر رفتار منفی گزارش نشده است.

نتیجه گیری: بر طبق پژوهش اگر ۶ معیار اندریاسن در مداخلات مدنظر قرار گیرد انتظار می رود که رسالت نهایی بازاریابی اجتماعی که نهادینه کردن رفتار مطلوب و برخورداری از مزایای آن است، ظهور یابد. **کلید واژه‌ها:** بازاریابی اجتماعی؛ فعالیت بدنی؛ سالمندان

۱. مقدمه:

۳۵ درصد جمعیت ایران در سال ۲۰۵۰ در گروه سالمندان قرار می‌گیرد (۱). کاهش فعالیت ورزشی عامل اصلی بیماری‌های مزمن از قبیل بیماری‌های قلبی ریوی، سرطان و قند خون و بیماری‌های مرتبط با عدم فعالیت سبب مرگ بیش از ۳٫۲ میلیون نفر در هر سال می‌شود (۱). افزایش سطح فعالیت جسمانی به‌عنوان یکی از راه‌های ارتقای سلامتی در جمعیت سالمند جهان پیشنهاد شده است (۲). عبارت بازاریابی اجتماعی اولین بار در سال ۱۹۷۱ توسط فیلیپ کاتلر و جerald زالتمن بیان شد و از پیکره‌ی دانش‌های گوناگون از قبیل روانشناسی، جامعه‌شناسی، انسان‌شناسی، دانش سیاسی و نظریه‌های ارتباطی به همراه زمینه‌های علمی در تبلیغات، روابط عمومی تحقیقات بازار طراحی شده است. بازاریابی اجتماعی سعی در ایجاد تغییرات اجتماعی مثبت دارد و می‌تواند برای ترویج محصولات شایسته، ایجاد مخاطبان هدف، جلوگیری از محصولات و خدمات ناشایست و نهایتاً ترویج رفاه به کار رود (۳).

اندریاسن (۲۰۰۲) برای موفقیت بازاریابی اجتماعی معیارهای کلیدی را معرفی کرده است که از آن در بسیاری از تحقیقات به‌منظور ارزیابی مداخلات بازاریابی اجتماعی استفاده شده است. اولین معیار، اهداف رفتاری است؛ یعنی بازاریابی اجتماعی علاوه بر آگاهی و نگرش، بر رفتار نیز اثرگذار باشد. دومین معیار تبادل است. بر این اساس لازمه شکل‌گیری یک دادوستد بین دو نفر یا دو گروه آن است که منافع حاصل از داشتن محصول موردنظر بیشتر از هزینه پرداخت شده برای به دست آوردن آن باشد. مخاطب محوری در بازاریابی اجتماعی شامل اطلاع از نظرات، خواسته‌ها، نیازها و ترجیحات گروه هدف و ارائه خدمت، ایده یا رفتار متناسب با آن است. پژوهش‌های کاربردی برای دستیابی به محصولات و مواد موردنیاز برای اجرای برنامه‌های بازاریابی اجتماعی، که تحت عنوان پژوهش تکوینی قرار می‌گیرند، باعث می‌شوند که نگاهی مخاطب محور و از پایین به بالا، نه

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

متخصص محور و از بالا به پایین، در مداخلات اصلاح رفتاری وجود داشته باشد (۴). توجه به اصل رقابت و درک رفتار بازار هدف، رمز موفقیت در استفاده از دیدگاه بازاریابی اجتماعی است. در این صورت گروه هدف به سراغ رفتارهای رقیب خواهد رفت. دسته‌بندی مخاطب بدین‌صورت است که معمولاً گروه مخاطب برنامه‌های تغییر رفتار در حوزه سلامت را افراد و زیرگروه‌هایی با مشخصات مردم شناختی، اقتصادی اجتماعی، جغرافیایی، فرهنگی و رفتاری متفاوت تشکیل می‌دهند که تبدیل این گروه ناهمگون به گروه‌های کوچک همگون‌تر می‌تواند باعث افزایش اثربخشی برنامه‌ها باهدف اصلاح رفتار گردد.

۲. روش‌شناسی:

این پژوهش از نوع توصیفی است و با توجه به روش اجرا مطالعه مرور نظام‌مند تلقی می‌شود. جامعه آماری این مطالعه نظام‌مند شامل کلیه مقالات پژوهشی حاصل از مطالعات باهدف ارتقای فعالیت بدنی در سالمندان بود. پایگاه‌های مختلف برای شناسایی مقالات استفاده شد. اطلاعات موردنیاز در مرحله اول، با استفاده از جستجوی کلیدواژه‌های "Aging physical"، "Social marketing intervention"، "Social marketing campaign"، "activity" مورد بررسی قرار گرفت. در جستجوی اولیه، بر اساس کلیدواژه‌ها، ۷۹۱ عنوان مطالعه شناسایی شد. درنهایت پس از چند مرحله غربالگری، ۹ مقاله مرتبط با موضوع و هدف پژوهش حاضر شناسایی و وارد مرحله مطالعه شدند.

یافته‌ها:

رقابت	آمیخته بازاریابی	مبادله	پژوهش تکوینی	تفکیک مخاطب	اهداف رفتاری	تعداد معیارهای استفاده‌شده	جامعه	پژوهش
✓	✓ ۳	----	✓	✓	✓ تغییرات مثبت رفتاری	۵	۳۴ میلیون ساکن سائوپائولو (۲۰۰۲)(۴۰)	ماتسودو و همکاران
----	✓ ۴	✓	✓	✓	✓ بدون تغییر رفتار مثبت	۵	بزرگ‌سالان (۷۹-۴۰) سال (۲۰۱۳)(۴۱)	کامادا و همکاران
✓	✓ ۴	✓	✓	----	✓ بدون تغییر رفتار مثبت	۵	سالمندان بالاتر از ۶۰ سال (۲۰۱۴)(۱۵)	دیگاسپی و همکاران
----	✓ ۴	✓	✓	----	✓ تغییر رفتار مثبت	۴	سالمندان بالاتر از ۶۰ سال (۲۰۱۰)(۴۲)	و همکاران تان
✓	✓ ۳	----	✓	----	✓ تغییر رفتار	۴	سالمندان بالاتر از ۶۰ (۲۰۰۷)(۴۳)	راسل و اکلند

تمام مداخلات موردبررسی در این پژوهش اهداف رفتاری مشخص را بیان کرده بودند و برخی از آن‌ها نتایج مثبت تغییر رفتار را گزارش کردند. در تحقیق حاضر تنها در پژوهش کامادا و همکاران (۲۰۱۳) اصل تفکیک را به‌درستی به‌کاربرده‌اند. تمام پژوهش‌های بررسی‌شده انجام پژوهش تکوینی را گزارش دادند. در این بررسی، سه مداخله شامل شواهد روشن مبادله‌ای بودند. چهار مداخله در این بررسی به رقابت با رفتارهای مورد نظرشان و سه مداخله گزارش سایر سازمان‌ها و کمپین‌ها را به عنوان رقیب و یک مداخله (دیگاسپی و همکاران، ۲۰۱۴) سایر امکانات تفریحی که برنامه‌های ورزشی را به عنوان رقیب ارائه می‌دهد و یک مداخله (پاتریک وان و همکاران، ۲۰۱۹) ارزیابی خود را به عنوان رقابت با سایر برنامه‌ها عنوان کرد.

141

منابع:

1. Organization WH. "Aging well" must be a global priority: <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs385/en/>; 2015 [
2. Evers U, Jones SC, Caputi P, Iverson D. Promoting asthma awareness to older adults: formative research for a social marketing campaign. Journal of Asthma & Allergy Educators. 2013;4(2):77-84.
3. Serrat O. The Future of Social Marketing. Knowledge Solutions: Tools, Methods, and Approaches to Drive Organizational Performance. Singapore: Springer Singapore; 2017. p. 119-28.
4. Van Der Bij AK, Laurant MG, Wensing M. Effectiveness of physical activity interventions for older adults: a review. American journal of preventive medicine. 2002;22(2):120-33
5. Goetzel RZ. Do prevention or treatment services save money? The wrong debate. Health Affairs. 2009;28(1):37-41.
6. Brennan L, Previte J, Fry M-L. Social marketing's consumer myopia: applying a behavioural ecological model to address wicked problems. Journal of Social Marketing. 2016;6(3):219-39.
7. Wymer W. Developing more effective social marketing strategies. Journal of Social Marketing. 2011;1(1):17-31.
8. lee n, kotler p. Social marketing: Influencing behaviors for good. 6th ed: SAGE Publications.; 2011.

مداخلات بازاریابی اجتماعی به منظور ارتقای فعالیت بدنی سالمندان (مرور نظامند)

زهرا روحانی*^۱، رضا اندام^۲، حسن بحرالعلوم^۳ و ژاله معماری^۴

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی (گرایش اوقات فراغت و ورزش های تفریحی)، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه صنعتی شاهرود، شاهرود، سمنان، ایران (*نویسنده مسئول)
۲. دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه صنعتی شاهرود، شاهرود، سمنان، ایران
۳. دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه صنعتی شاهرود، شاهرود، سمنان، ایران
۴. دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه الزهراء، تهران، تهران، ایران

چکیده

زمینه و هدف: بازاریابی اجتماعی بر استفاده از مفاهیم بازاریابی تجاری و کاربرد آن‌ها برای اهداف اجتماعی و تغییر رفتار داوطلبانه افراد به صورت غیرانتفاعی تأکید می‌کند. هدف این بررسی نظام‌مند کارایی مداخلات بازاریابی اجتماعی در تغییر فعالیت بدنی سالمندان است.

روش کار: این پژوهش از نوع توصیفی و روش مرور نظام‌مند است که مداخلات بازاریابی اجتماعی را به منظور ارتقای فعالیت بدنی سالمندان در میانه سال‌های ۲۰۱۹-۲۰۲۰ بررسی کرده است. پس از جستجوی پایگاه‌های علمی و غربالگری مقالات طی مراحل مختلف ۹ مقاله که کار مداخله‌ای انجام داده بودند شناسایی شد.

یافته‌ها: اجزای آمیخته بازاریابی در مداخلات استخراج شد. در اغلب مقالات ۴ جزء آمیخته بازاریابی به کار گرفته شده بود. ۵ پژوهش تغییرات رفتاری مثبت گزارش کردند. این در حالی است که در سایر پژوهش‌ها تغییر رفتار منفی گزارش نشده است. ترویج در تمام مداخلات به کار گرفته شده است. این در حالی است که فقط ۲ مداخله محصول ملموس را ارائه داده اند.

نتیجه گیری: شواهد جمع‌آوری شده در بررسی ما نشان می‌دهد که بازاریابی اجتماعی یک رویکرد تغییر رفتاری مؤثر برای افزایش فعالیت بدنی در سالمندان ارائه می‌دهد. یافته‌های حاصل از این پژوهش زمینه را برای انجام مداخلات بازاریابی اجتماعی جامع و اثربخش فراهم می‌نماید.

کلید واژه‌ها: بازاریابی اجتماعی؛ فعالیت بدنی؛ سالمندان؛ مداخلات

۱. مقدمه:

پیر شدن جمعیت به یکی از مهم‌ترین چالش‌های بهداشت عمومی در قرن کنونی تبدیل شده است (۱). عدم فعالیت جسمانی در میان سالمندان یکی از نگرانی‌های اساسی است که در پژوهش‌های مربوط به سالمندی و سلامت بر آن تأکید شده است. علاوه بر آن شواهد نشان می‌دهد که با افزایش سن، فعالیت جسمانی کاهش می‌یابد (۲). نتیجه کم‌ تحرکی و فقر حرکتی نارسایی‌هایی است که جنبه‌های مختلف جسمی، روانی و اجتماعی دارد (۳). در جهان از هر ۴ بزرگسال یک نفر فعالیت جسمانی کافی ندارد (۴). بر اساس گزارش سازمان بهداشت جهانی (۲۰۱۵) (World Health Organization) جمعیت افراد بالای ۶۰ سال در جهان در سال ۲۰۵۰ به حدود ۲ میلیارد نفر می‌رسد. یکی از رویکردهای تغییر رفتاری که می‌تواند باعث افزایش فعالیت بدنی در بین سالمندان شود بازاریابی اجتماعی است (۵). بازاریابی اجتماعی به دنبال توسعه و درک مفاهیم بازاریابی با رویکردهای دیگر برای تأثیر بر رفتارهایی است که به نفع افراد و جوامع برای خیر اجتماعی بالاتری است. بازاریابی اجتماعی بر اساس اصول اخلاقی هدایت می‌شود. هدف آن تلفیق بهترین روش، نظریه، بینش به منظور شناخت مخاطب و مشارکت دادن آن‌ها برای اطلاع‌رسانی در مورد برنامه‌های تغییرات اجتماعی است که مؤثر، کارآمد، عادلانه و پایدار هستند (۶). بازاریابی اجتماعی به دنبال توسعه و درک مفاهیم بازاریابی با رویکردهای دیگر برای تأثیر بر رفتارهایی است که به نفع افراد و جوامع برای خیر اجتماعی بالاتری است. بازاریابی اجتماعی بر اساس اصول اخلاقی هدایت می‌شود. هدف آن تلفیق بهترین روش، نظریه، بینش به منظور شناخت مخاطب و مشارکت دادن آن‌ها برای اطلاع‌رسانی در مورد برنامه‌های تغییرات اجتماعی است که مؤثر، کارآمد، عادلانه و پایدار هستند (۶).

۲. روش‌شناسی:

این پژوهش از نوع توصیفی است و با توجه به روش اجرا مطالعه مرور نظام‌مند تلقی می‌شود. مرور تحقیقات گذشته به شیوه‌های مختلفی انجام می‌شود؛ یکی از شناخته‌شده‌ترین آن‌ها مرور نظام‌مند است که نوعی مطالعه و تحلیل ثانویه مطالعات پیشین بنابراین، با توجه به اهمیت و مزیت به‌کارگیری مرور نظام‌مند برای مطالعه پیشینه تحقیق، در این مقاله سعی شد برای شناسایی مداخلات بازاریابی اجتماعی به‌منظور ارتقای فعالیت بدنی سالمندان از این روش استفاده شود. جامعه آماری این مطالعه نظام‌مند شامل کلیه مقالات پژوهشی حاصل از مطالعات باهدف ارتقای فعالیت بدنی در سالمندان بود. پایگاه‌های مختلف برای شناسایی مقالات استفاده شد. اطلاعات موردنیاز در مرحله اول، با استفاده از جست‌وجوی کلیدواژه‌های " Aging", "physical activity", "Social marketing intervention", "Social marketing campaign" مورد بررسی قرار گرفت. در جست‌وجوی اولیه، بر اساس کلیدواژه‌ها، ۷۹۱ عنوان مطالعه شناسایی شد. درنهایت پس از چند مرحله غربالگری، ۹ مقاله مرتبط با موضوع و هدف پژوهش حاضر شناسایی و وارد مرحله مطالعه شدند.

یافته‌ها:

آمیخته بازاریابی: کمپین‌های بازاریابی اجتماعی استفاده از استراتژی‌های مختلف ازجمله آمیخته بازاریابی (4P) که در بازاریابی تجاری هم مورد استفاده قرار می‌گیرد، به کار می‌گیرند (۷). در تحقیق حاضر تمام مداخلات از عنصر ترویج آمیخته بازاریابی استفاده کرده‌اند. در بیشتر مداخلات تمام ۴ عنصر آمیخته بازاریابی به‌کاربرده شده است. در زیر یافته‌های مربوط به هر جزء آورده شده است.

محصول: محصول مجموعه‌ای از مزایا است (می‌تواند هم ملموس باشد و هم ناملموس باشد) که مخاطب هدف در طی مبادله دریافت می‌کند. اغلب مداخلات بررسی‌شده در این پژوهش ارائه محصول داشتند که بیشتر آن ناملموس بود همچون رویدادها (ماتسودو و همکاران، ۲۰۰۲)، برنامه‌های آموزشی (کامادا و همکاران، ۲۰۱۳؛ راسل و اکلند، ۲۰۰)، برنامه داوطلبی و فعالیت بدنی (تان و همکاران، ۲۰۱۰)، شرکت در کلاس‌های تعادل (دیگاسپی و همکاران، ۲۰۱۴) و شرکت در برنامه ExerStart) پاتریک وان و همکاران، ۲۰۱۹) برخی از مداخلات محصول ملموس را ارائه دادند مثل گام شمار، نوار ویدئویی، فیلم آموزشی حرکات قدرتی، انعطاف‌پذیری (کامادا و همکاران، ۲۰۱۳) و نقشه مسیرهای پیاده‌روی (ریچارد و همکاران، ۲۰۰۷). ترویج: برنامه‌های تبلیغاتی مربوط به ترویج فعالیت بدنی در تمام مداخلات مشاهده شد. مداخلات بازاریابی اجتماعی از طیف گسترده‌ای از ابزارهای تبلیغاتی به‌منظور افزایش آگاهی و ترویج فعالیت‌های مربوط به رفتار هدف انجام داده‌اند. متداول‌ترین ابزارهای چاپی شامل پوستر، برشور، خبرنامه‌ها و پمفلت‌های آموزشی بود یا استفاده از رسانه‌های جمعی مثل تلویزیون، رادیو و روزنامه‌ها بود. همین‌طور برخی مداخلات وبسایت ایجاد کردند و برخی نیز از تبلیغات دهان‌به‌دهان استفاده کردند. راجر نش و همکاران (۲۰۰۶) از بین ۴ عنصر آمیخته بازاریابی تنها از عنصر ترویج در مداخلات استفاده کرده بود که به گفته کارین و راندل (۲۰۱۴) می‌تواند در دسته تبلیغات اجتماعی دسته‌بندی شود (۱۷).

پژوهش	محصول	ترویج	مکان	قیمت
ماتسودو و همکاران (۲۰۰)	۳۰ دقیقه فعالیت بدنی متوسط هرروز	مواد آموزشی (کتاب راهنما، آگهی، برچسب، سخنرانی، پمفلت، پوستر، ارائه گزارش از تلویزیون، رادیو، تبلیغات در استادیومها، مترو، ایستگاههای اتوبوس، کتابچههای آموزشی و اطلاعات عمومی	منزل، محل کار، پارکها	----
کامادا و همکاران (۲۰۱۳)	شرکت در برنامه آموزش سلامت، رویدادهای ورزشی و جشنوارهها، پیادهروی ایمن، خرید گام شمار، خرید سی دیهای آموزش حرکات قدرتی و انعطافپذیری	اعلامیه، نشریهها، خبرنامههای کمپینها، پوستر، پخش صوتی محلی، تشویق در معاینات پزشکی،	منزل، خیابان، کلینیک، محل های تجمع،	وام/ کمک هزینه خرید گام شمار
دیگاسیپی و همکاران (۲۰۱۴)	شرکت در کلاسهای تعادل در کلیسا به منظور پیشگیری از افتادن	پوستر، بروشور، آگهیهای تبلیغاتی، کوپن ها، خبرنامهها کلیسا، اطلاعیههای منبر و بازاریابی از فردبه فرد، کاتالوگ دورهها، فیلم نمایشی کلاس، آگهیها و وبسایتها	کلیساهای	۲۰ دلار
تان و همکاران (۲۰۱۰)	حداقل ۱۵ ساعت در هفته داوطلبانه در فعالیتهای فیزیکی، اجتماعی، شناختی شرکت کند. ۱۵۰-۲۰۰ دلار به عنوان انگیزه برای مخارج شرکت	تبلیغات دهانی، بولتن های کلیسا، ارسال پست الکترونیکی، تبلیغات رادیویی، روزنامه، تلویزیون	مدارس ابتدایی	هزینه های مرتبط با کارهای داوطلبانه
راسل و اکلند (۲۰۰۶)	شرکت در برنامه آموزشی کم هزینه و حرفه ای تغذیه	خبرنامه، بازی، نمونه مواد غذایی	مکان های تجمع غذا	گزارش نشده است
اسحاقی و همکاران (۱۳۸۹)	دو جلسه آموزشی + آموزه های دینی در مورد فعالیت بدنی، بحث گروهی، سخنرانی	دینی در مورد فعالیت بدنی، بحث گروهی، سخنرانی	مسجد	----
پاتریک وان و همکاران ۲۰۱۹	Exer Start شرکت در برنامه استقلال سالمندان- کاهش هزینه بهداشت	۸ ساعت برنامه آموزشی- ۱۵۰ تا ۲۰۰ دلار به سالمندانی که به عنوان مربی کار می کنند- DVD تبلیغات دهان به دهان- آموزشی	مکان - پارک - محله های تجمع	----
ریچارد و همکاران	نقشه پیاده روی در فضای باز	سایت های تبلیغات دهانی، ۱۴۵ روزنامه های محلی	مکان های کاری، توجه به زیرساخت های	زمان

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

بهداشتی، توجه به
ملاحظات اجتماعی در
مکان یابی

۲۰۰۷

تبلیغات از طریق رسانه های
جمعی شامل تلویزیون، رادیو،
روزنامه، آموزش از طریق رسانه،
روابط رسانه ای

راجر نش و
همکاران
(۲۰۰۶)

جدول ۱: مداخلات بازاریابی اجتماعی در فعالیت بدنی سالمندان

نتیجه گیری:

هدف این پژوهش مرور نظام مند مداخلات بازاریابی اجتماعی به منظور ارتقای فعالیت بدنی سالمندان بود. پس از جستجوی پایگاه های علمی مختلف در نهایت ۹ مقاله که کار مداخله ای انجام داده بودند شناسایی شدند و ۵ پژوهش تغییرات رفتاری مثبت گزارش کردند. این در حالی است که در سایر پژوهش ها تغییر رفتار منفی گزارش نشده است. شواهد جمع آوری شده در بررسی ما نشان می دهد که بازاریابی اجتماعی یک رویکرد تغییر رفتاری مؤثر برای افزایش فعالیت بدنی در سالمندان است. افزایش دانش، آگاهی و خود کارآمدی از تغییرات مثبت رفتاری در پژوهش ها بود. طبق مطالعات، پژوهش هایی که آمیخته بازاریابی را به طور کامل اجرا نمایند، با احتمال بیشتری به تغییرات رفتاری مثبت دست می یابند (۱۷).

اگرچه عنصر ترویج در مداخلات تمام پژوهش بررسی شده استفاده شده بود اما در اکثر موارد مداخلات محصول ملموس و مشهود پیشنهاد نداده بودند. جز در دو پژوهش که گام شمار و نقشه پیاده روی به عنوان محصول نهایی در اختیار شرکت کننده ها قرار می گرفت. شایان ذکر است که پژوهش های آتی محصولات ملموس تری را ارائه دهند تا به طور مستقیم تغییر رفتار را تسهیل کند و مخاطبان هدف مشتاقانه برای مبادله راحت تر هزینه کنند. این امر به پایداری رفتار درازمدت نیز کمک خواهد کرد. این نکته نیز حائز اهمیت است که در پژوهش هایی که تغییر رفتار مثبت را گزارش کرده اند در ۴ مورد آن عنصر رقابت مد نظر بوده و این به اهمیت و نقش آن تاکید دارد. همینطور در دو مداخله تفکیک مخاطب صورت گرفته است. استفاده از هر یک از این شاخص ها در مداخلات بازاریابی اجتماعی متناسب با نیاز ها گروه های مختلف بریا تغییر رفتار بسیار مهم است.

منابع:

1. Salehi l, taghdisi mh, ghasemi h, shekarosh b. Investigating the Facilitating and Inhibiting Factors of Elderly Physical Activity in Tehran. Iranian Journal of Epidemiology. 2010;6(2):7-15.
2. Sallis JF. Age-related decline in physical activity: a synthesis of human and animal studies. Medicine and science in sports and exercise. 2000;32(9):1598-600.
3. Javadipour M, ghavidel Sarkandi M, saminia M. Providing a Theoretical Framework and Designing a Model for the Development of Public Sports in Iran. Journal of Sport Management Studies. 2013;21:127-48.
4. Organization WH. "Aging well" must be a global priority: <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs385/en/>; 2015 [
5. Gordon R, McDermott L, Stead M, Angus K. The effectiveness of social marketing interventions for health improvement: what's the evidence? Public health. 2006;120(12):1133-9.

6. AASM I, and ESMA. Consensus definition of social marketing www.i-socialmarketing.org/assets/social_marketing_definition.pdf (accessed 22 April 2015). 2013 [Carins JE, Rundle-Thiele SR. Eating for the better: A social marketing review (2000–2012). 21. Public Health Nutrition. 2014;17(7):1628-39.
7. Evers U, Jones SC, Caputi P, Iverson D. Promoting asthma awareness to older adults: formative research for a social marketing campaign. Journal of Asthma & Allergy Educators. 2013;4(2):77-84.
8. DiGuseppi CG, Thoreson SR, Clark L, Goss CW, Marosits MJ, Currie DW, et al. Church-based social marketing to motivate older adults to take balance classes for fall prevention: Cluster randomized controlled trial. Preventive medicine. 2014;67:75-81.
9. Van Der Bij AK, Laurant MG, Wensing M. Effectiveness of physical activity interventions for older adults: a review. American journal of preventive medicine. 2002;22(2):120-33.
10. Eshaghi sr, shasanaei a, melat ardakani m. Isfahan Elderly Physical Activity Status. Journal of Isfahan Medical School. 2011;147(29).
11. Matsudo V, Matsudo S, Andrade D, Araujo T, Andrade E, de Oliveira LC, et al. Promotion of physical activity in a developing country: the Agita Sao Paulo experience. Public health nutrition. 2002;5(1a):253-61.
12. Kamada M, Kitayuguchi J, Inoue S, Ishikawa Y, Nishiuchi H, Okada S, et al. A community-wide campaign to promote physical activity in middle-aged and elderly people: a cluster randomized controlled trial. International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity. 2013;10(1):44.
13. Tan EJ, Tanner EK, Seeman TE, Xue Q-L, Rebok GW, Frick KD, et al. Marketing public health through older adult volunteering: experience corps as a social marketing intervention. American Journal of Public Health. 2010;100(4):727-34.
14. Russell C, Oakland MJ. Nutrition education for older adults: the Chef Charles Club. Journal of nutrition education and behavior. 2007;39(4):233-4.
15. Richert ML, Webb AJ, Morse NA, O'Toole ML, Brownson CA. Move More Diabetes. The Diabetes Educator. 2007;33(S6):179S-84S.
16. Reger-Nash B, Bauman A, Cooper L, Chey T, Simon KJ. Evaluating communitywide walking interventions. Evaluation and Program Planning. 2006;29(3):251-9.
17. Carins JE, Rundle-Thiele SR. Eating for the better: A social marketing review (2000– 21. 2012). Public Health Nutrition. 2014;17(7):1628-39.

بررسی ویژگی‌های طبیعی ساحل مکران در توسعه پایدار ورزش‌های ساحلی - دریایی

رضا الهویردی زاده*

۱. استادیار، گروه جغرافیا، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه مراغه، مراغه، آذربایجان شرقی، ایران (*نویسنده مسئول)

*Email: (r.allahverdizadeh@maragheh.ac.ir)

چکیده

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

زمینه و هدف: مقاله حاضر ویژگی‌های طبیعی ساحل مکران در توسعه ورزش‌های ساحلی - دریایی و توسعه منطقه‌ای بلوچستان را تبیین کرده است. ویژگی‌های طبیعی ساحل مکران در دو مؤلفه مهم طبیعی: یعنی آب و هوای منطقه و ویژگی ژئومورفولوژی ساحل مکران مورد بحث قرار گرفته است.

روش کار: پژوهش حاضر از لحاظ هدف، بنیادی و از حیث ماهیت و روش، توصیفی - تحلیلی است. گردآوری اطلاعات با روش کتابخانه‌ای و بهره‌گیری از منابع کتابخانه‌ای و اسناد موجود در رابطه با موضوع تحقیق انجام شده است. برای تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش از استدلال و تجزیه و تحلیل کیفی داده‌ها استفاده شده است.

یافته‌ها: یافته‌های تحقیق بیانگر آن است که ساحل مکران از حیث مؤلفه عناصر اقلیمی و ژئومورفولوژیکی، برای توسعه ورزش‌های ساحلی - دریایی مناسب است و نقشی مهم و اساسی در توسعه پایدار و گسترش ورزش‌های ساحلی - دریایی دارد.

نتیجه‌گیری: در صورت فراهم بودن عوامل جغرافیایی، عوامل انسانی همانند: برنامه‌ریزی، سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی، بازاریابی، تبلیغات و مدیریت می‌توانند نقشی مهم در توسعه ورزش‌های ساحلی - دریایی ایفاء نمایند. بستر ساحل مکران علاوه بر اینکه بنا به شرایط اقلیمی، توان بهره‌برداری از ورزش‌های آبی و دریایی دارد، در عین حال درآمد ارزی حاصل از آن، بر اقتصاد ملی و منطقه‌ای تأثیر مطلوب فزاینده دارد و می‌تواند غبار فقر را از چهره منطقه بلوچستان بزدايد. ورزش‌های ساحلی - دریایی، با توجه به ویژگی‌هایی که بندر چابهار و ساحل مکران دارند، می‌توانند مهم‌ترین عامل توسعه این منطقه محروم و دور از مراکز جمعیتی و صنعتی کشور باشد.

کلیدواژه‌ها: ویژگی طبیعی، ساحل مکران، ورزش ساحلی - دریایی

۱. مقدمه:

رویکرد خدماتی (ورزشی، گردشگری، حمل و نقل و ترانزیت و...) به ساحل مکران و توسعه منطقه‌ای و ملی ناشی از آن، در دهه‌های گذشته مورد بی‌توجهی قرار گرفته است. برای نمونه با نگاهی به آمار گردشگری در ایران نتایج بدست می‌آید که حاکی از محرومیت شدید استان‌ها و شهرهای جنوبی مشرف به سواحل مکران از پذیرش گردشگر و مسافر است. از بیست شهر مقصد اصلی سفرهای داخلی و بیست شهر بازدید شده کشور، تنها بندرعباس از میان شهرهای جنوبی حضور دارد (۱،۲). کشور ایران به منظور بهبود وضعیت اقتصادی خود و خروج از اقتصاد تک‌محصولی، ناگزیر است بر پتانسیل ساحل جنوبی خود برای برپایی انواع ورزش‌های ساحلی - دریایی توجه نماید. ایران به دلیل تنوع زیستی، اقلیمی، توپوگرافی و ژئومورفولوژی متنوع، همه نوع عوارض جغرافیایی و اقلیمی را دارد. از میان عوارض جغرافیای متفاوت، سواحل دریای عمان به دلیل ارتباط با آب‌های آزاد دنیا و برخورداری از ویژگی‌های اقلیمی برّی و گرم و خشک در تمامی سال از شرایط آسایش اقلیمی مناسب برای گسترش انواع ورزش‌های ساحلی - دریایی برخوردار است. بندر چابهار بزرگترین و تنها بندر اقیانوسی ایران در ساحل مکران قرار دارد. بندر چابهار، مورد توجه، متناسب با موقعیت جغرافیایی‌اش قرار نگرفته است. شهر و بندر چابهار که به شهر همایش‌ها معروف

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

است می‌تواند، شهر فستیوال‌های ورزشی نیز نام گیرد. آب‌های تمیز و آرام منطقه چابهار و تپه‌های مرجانی زیر آب و سواحل امن، می‌تواند عامل مهمی برای توسعه رشته‌های ورزشی ساحلی - دریایی گردد (۳). یافته‌های برخی محققین بیانگر آن است که عوامل اقتصادی از مهم‌ترین عوامل در توسعه ورزش‌های ساحلی و دریایی است. در ایران این عوامل اقتصادی در مواردی مانع از توسعه ورزش‌های آبی شده است. ضعف در استفاده از مشوق‌های اقتصادی لازم برای ترغیب بخش خصوصی به مشارکت در ایجاد و توسعه ورزش‌های ساحلی؛ سرمایه‌گذاری اندک بخش خصوصی برای توسعه و گسترش ورزش‌های ساحلی؛ ضعف همکاری بانک‌ها و مؤسسات مالی جهت تأمین اعتبار ایجاد و توسعه ورزش‌های ساحلی؛ ضعف در جذب سرمایه‌گذار داخلی و حتی خارجی جهت ایجاد و توسعه ورزش‌های ساحلی، کم بودن سرانه مورد نیاز برای توسعه ورزش‌های ساحلی؛ مشخص نبودن منابع مالی و نیروی انسانی متخصص در فرآیند پیاده‌سازی و توسعه ورزش‌های ساحلی؛ پرهزینه بودن احداث یا تکمیل اماکن مورد نیاز ورزش‌های ساحلی؛ هزینه بالای بروز نمودن ابزارها و وسایل مورد نیاز ورزش‌های ساحلی با توجه به پیشرفت‌های سریع تکنولوژی و ضعف در توجه به سیستم حمل و نقل در نقاط ساحلی، موانع اقتصادی موثر در توسعه ورزش‌های ساحلی هستند (۴). در مقابل، برخی تحقیقات، نقش تبلیغات و معرفی را موجب ایجاد قطب گردشگری ورزشی ساحلی و دریایی در سواحل مکران می‌دانند (۵). نوشته حاضر، فارغ از عواملی که در توسعه ورزش ساحلی و دریایی تأثیر می‌گذارند، سعی کرده است پتانسیل‌های جغرافیایی و طبیعی ساحل مکران که به منظور توسعه ورزش‌های ساحلی و دریایی لازم است، تحلیل نماید.

۲. روش کار:

پژوهش حاضر از لحاظ هدف، بنیادی و از حیث ماهیت و روش، توصیفی - تحلیلی است. گردآوری اطلاعات با روش کتابخانه‌ای و بهره‌گیری از منابع کتابخانه‌ای و اسناد موجود در رابطه با موضوع تحقیق انجام شده است. برای تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش از استدلال و تجزیه و تحلیل کیفی داده‌ها استفاده شده است.

۳. یافته‌ها:

ویژگی‌های طبیعی منطقه ساحلی مکران محلی برای توسعه ورزش‌های ساحلی و دریایی و توسعه پایدار منطقه-ای

طول مرز آبی، مساحت کشور و اضلاع دریایی کشور، سطح چسبندگی، دسترسی دریایی و کشیدگی کشور را به سمت دریا نشان می‌دهد. در عین حال کشورهایی که دسترسی دریایی و کشیدگی بیشتری به سمت دریا دارند از پتانسیل بالایی برای گردشگری ساحلی و بهره‌گیری از ورزش‌های ساحلی و دریایی برخوردار هستند. چشم انداز دریا و اقیانوس از ساحل؛ حمام آفتاب؛ بازدید از بناهای تاریخی کرانه‌ها؛ شنا؛ قایقرانی؛ اسکی روی آب؛ موج سواری؛ غواصی؛ خلوت‌گزینی؛ ماهی‌گیری تفریحی؛ خرید از بازارهای ساحلی؛ استفاده از میدان‌های گلف؛ هتل‌های ساحلی؛ هوای مناسب؛ شرکت در کاروان‌ها و کارناوال‌های فصلی ساحلی؛ دیدار از آکواریوم‌های تونلی؛ جنگل‌های مانگرو؛ سیستم‌های تالابی؛ گردش در اکوسیستم‌های ساحلی؛ خورها؛ خلیج‌ها؛ آبسنگ‌های مرجانی و پهنه‌های جزر و مدی برخی از جاذبه‌های ساحلی هستند که گردشگران را به سوی خود می‌کشاند (۶). تنها ضلعی از ایران که می‌تواند بطور مستقیم با آب‌های آزاد در ارتباط باشد، سواحل مکران است. سواحل مکران به دلیل ارتباط با آب‌های آزاد، می‌تواند با اجرای قواعد حقوق بین‌الملل دریاها از صلاحیت حقوق دریایی خود در مناطق دریایی استفاده نماید. بنابراین، کشتیرانی آزاد، تأسیسات دریایی و ساخت جزایر مصنوعی، اجرای ورزش‌های آبی، مسابقات ورزشی، راه‌اندازی موج شکن‌ها، قایقرانی و ... از دید حقوقی برای کشورهای ساحلی مشرف به آب‌های آزاد از جمله ایران محفوظ است. ایران در سواحل مکران بر خلاف خلیج فارس، همسایگان آبی کمتری دارد و دریای عمان منطقه آبی گسترده‌ای است که امکان راه‌اندازی تمامی فعالیت‌های تفریحی، گردشگری ساحلی و دریایی و ورزش‌های ساحلی - دریایی با حفظ حقوق دریایی کشورهای ثالث را دارد. کشورهایی می‌توانند از گردشگری ساحلی و دریایی بهینه برخوردار باشند که از سواحل طولانی (در مقایسه با پهنه کشور) و مناطق دریایی وسیعی برخوردار باشند. شرایط مزبور در سواحل مکران ایران فراهم است. در برخی نقاط دریای عمان، امکان گسترش منطقه انحصاری اقتصادی تا ۲۰۰ مایل دریایی و فلات قاره تا ۳۵۰ مایل دریایی فراهم است.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

خصوصیات اقلیمی و آب و هوایی سواحل مکران و توسعه ورزش‌های ساحلی و دریایی

قسمت جنوبی ایران و بویژه سواحل مکران از دید اقلیمی شرایط خاصی دارد. در دوره گرم سال این منطقه تحت تأثیر مرکز پرفشار جنب حاره قرار می‌گیرد و لذا اجازه صعود هوا را نمی‌دهد و لذا بر اثر استقرار آن در دوره گرم، هوا گرم و خشک است (۷). مناطق ساحلی جنوب در طول تابستان اقلیمی گرم و خشک، در خط ساحلی تا حدودی خنک و در زمستان هوای متعادلی را تجربه می‌کنند. امروزه برخی کشورها در ساحل جنوبی خلیج فارس با آب و هوای بسیار گرم و خشک و پهنه بیابانی گسترده، به مقصد عمده گردشگری گردشگران زیادی در دنیا تبدیل شده است. دبی در امارات متحده عربی، نمونه خوبی در امر پذیرش گردشگری است؛ هر چند که اقلیم منطقه گرم و خشک و بیابانی است. دبی در گردشگری تفریحی و ورزش‌های ساحلی و دریایی، سرمایه‌گذاری زیادی کرده است و توانسته گردشگران زیادی از تمامی دنیا جذب نماید. برای انجام هر یک از ورزش‌های ساحلی - دریایی باید نظام مشخصی از وضعیت دما، سرعت باد، رطوبت نسبی، ساعات آفتابی و ... در طول سال حاکم باشد. هر یک از ورزش‌های دریایی بنا به شرایط فعالیت خود و شرایط اقلیمی منطقه از ماه‌های ویژه و خاصی برای فعالیت برخوردار است. مطالعات بیانگر آن است که سواحل دریای عمان در ایران، از نظر شاخص‌های اقلیمی از موقعیت مناسبی برخوردار است. نتایج نشان می‌دهد که حداقل چهار ماه از سال شرایط مناسب آب و هوایی جهت استفاده از پتانسیل - های سواحل عمان از جمله شنا، غواصی، کایت‌سواری، قایق‌رانی در دریا فراهم است. پنج ماه از سال برای بازدیدهای ژئوتوریسمی مانند کوه‌های مینیاتوری و گل‌فشان‌ها مناسب است (۸). در ماه‌های سرد سال که بیشتر مناطق فلات ایران درگیر سرما و یخبندان است، سواحل جنوبی ایران بویژه ساحل مکران این قابلیت دارند که در تمامی دوازده ماه سال امکانات گردشگری و استفاده از ورزش‌های ساحلی و دریایی را فراهم نمایند. بنابراین تیم‌های ورزشی ایران در ماه‌های سرد سال، به جای اعزام به کشورهای جنوبی خلیج فارس یا کشورهای دیگر، می‌توانند در ساحل مکران مستقر گردند و در هزینه‌های ارزی کشور صرفه‌جویی نمایند. در مقابل، امکانات ساحل مکران می‌تواند در اختیار تیم‌های ورزشی کشورهای سرد شمالی فلات ایران از جمله کشورهای حوزه آسیای مرکزی و قفقاز قرار گیرد؛ لذا ارزآوری زیادی برای کشور به همراه دارد.

خصوصیات ژئومورفولوژی سواحل مکران و توسعه ورزش‌های ساحلی و دریایی

از نظر ژئومورفولوژی، خطوط ساحلی مکران به دو نوع صخره‌ای و پلاژیک (ماسه‌ای) قابل تفکیک است. سواحل پرتگاهی و صخره‌ای، گسترش چندان زیادی ندارد و در حوالی چابهار - کنارک و گوادر حضور دارند. سواحل هموار و پلاژیک، از غرب کنارک تا جاسک و بندرعباس مشاهده می‌شود. شیب این سواحل بسیار ملایم و ادامه شیب جلگه‌ها است. سواحل مکران دارای بریدگی‌های بسیاری است که خلیج‌های محلی کوچکی همانند خلیج چابهار و خلیج گوادر را تشکیل داده‌اند؛ بنادری همانند جاسک، چابهار و گوادر در کنار خلیج‌های مربوطه دیده می‌شود. بیشتر این خلیج‌ها به علت عمق کم، ماسه‌ای بودن خط ساحلی‌شان و سست بودن کناره‌ها، برای کشتی‌های بزرگ بازرگانی قابل استفاده نیستند و نیاز به احداث تأسیساتی مانند اسکله است (۹،۱۰). هر چند از لحاظ طبیعی، عمق ساحل در مکران کم است؛ اما امکان لایروبی و عمیق کردن ساحل وجود دارد. سواحل بندر چابهار تا حدودی از عمق کافی برخوردار است. سواحل دریای عمان به دلیل آب و هوای مناسب، خورها، سواحل پست و کم ارتفاع از مکان‌های مناسب برای جذب گردشگر، تأمین درآمد ارزی و اشتغال است. با این توضیحات منطقه ساحلی مکران از نظر توپوگرافی شرایط خوبی برای ایجاد ورزش‌های ساحلی و دریایی را فراهم می‌نماید. سواحل آرام، موج‌های متوالی و ملایم، سواحل پست و شنی، حاکی از زمینه مناسب برای گسترش ورزش‌های آبی است. ورزش‌های آبی همانند: قایق سواری، قایق بادبانی، رفتینگ، اسکی روی آب، جت اسکی، غواصی، ماهی‌گیری، پاراسل، شنا، موج سواری، ویک بوردینگ، کشتی رانی و ... با اندک سرمایه‌گذاری و مدیریت مناسب، به راحتی در سواحل مکران قابل پیاده شدن است. کنارک و چابهار از مناطق مناسب برای راه‌اندازی کشتی‌رانی، قایق‌سواری و اتوبوس دریایی است.

۴. بحث و نتیجه‌گیری:

ساحل قابلیت و ظرفیت زیادی در توسعه ورزش ساحلی و دریایی دارد. وضعیت توپوگرافی و ژئومورفولوژیک منطقه ساحلی، وضعیت اقلیم منطقه ساحلی، وضعیت فیزیکی و ساخت و ساز حاشیه ساحل و ... بر توسعه ورزش ساحلی - دریایی تأثیر می‌گذارد. مقاله حاضر ویژگی‌های سواحل مکران در توسعه ورزش‌های آبی - دریایی و توسعه منطقه‌ای بلوچستان را تبیین کرده

است. ویژگی‌های طبیعی ساحل مکران در دو مؤلفه مهم طبیعی یعنی اقلیم و آب و هوای منطقه و خصوصیت ژئومورفولوژی ساحل مکران مورد بحث قرار گرفته است. یافته‌های تحقیق بیانگر آن است که ساحل مکران از حیث مؤلفه عناصر اقلیمی و ژئومورفولوژیکی، برای توسعه ورزش‌های ساحلی - دریایی مناسب است و نقشی مهم و اساسی در توسعه پایدار ورزش‌های ساحلی - دریایی دارد. در کنار عوامل جغرافیایی، عوامل انسانی همانند: برنامه‌ریزی، سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی، بازاریابی، تبلیغات و مدیریت می‌توانند نقشی مهم در توسعه ورزش‌های ساحلی - دریایی ایفاء نمایند. در واقع بستر سواحل مکران علاوه بر اینکه بنا به شرایط اقلیمی، توان بهره‌برداری از ورزش‌های ساحلی و دریایی دارد، در عین حال درآمد ارزی حاصل از آن، بر اقتصادی ملی و منطقه‌ای تأثیر مطلوب فزاینده دارد و می‌تواند غبار فقر را از چهره منطقه بلوچستان بزداید. ورزش‌های ساحلی - دریایی، با توجه به ویژگی‌هایی که بندر چابهار و ساحل مکران دارند، می‌تواند مهم‌ترین عوامل توسعه این منطقه محروم و دور از پایتخت باشد.

برای توسعه منطقه بلوچستان در راستای ورزش‌های ساحلی - دریایی حداقل امکاناتی لازم است که عبارتند از: وجود اماکن مناسب برای پرداختن به ورزش‌های ساحلی - دریایی در سطح همگانی و برگزاری مسابقات؛ احداث پلاژهای مناسب تفریحی ویژه شنا، قایقرانی و قایق‌سواری و سایر ورزش‌های ساحلی - دریایی؛ ایجاد خطوط حمل و نقل و ارتباطی دریایی، زمینی و هوایی؛ تبلیغات و بازاریابی برای جذب تیم‌های ورزشی ساحلی - دریایی.

۵. منابع:

۱. مرکز آمار ایران، (۱۳۹۷ الف)، بیست شهر مقصد اصلی سفرهای داخلی به ترتیب تعداد سفر انجام شده بر حسب نوع سفر و تعداد نفر شب اقامت، موجود در درگاه اینترنتی مرکز آمار ایران، به آدرس: <https://www.amar.org.ir/> (آخرین دسترسی: ۲۴ شهریور ۱۳۹۸).
۲. مرکز آمار ایران، (۱۳۹۷ ب)، بیست شهر بازدید شده کشور به ترتیب تعداد سفر انجام شده بر حسب نوع سفر و تعداد نفر شب اقامت، موجود در درگاه اینترنتی مرکز آمار ایران، به آدرس: <https://www.amar.org.ir/> (آخرین دسترسی: ۲۴ شهریور ۱۳۹۸).
۳. یزدانی، شهرام و جهان‌دیده، عبدالغفور (۱۳۹۲)، ورزش‌های آبی و ساحلی، گامی برای توسعه گردشگری چابهار، روزنامه دنیای اقتصاد، شماره ۳۱۱۱، شماره خبر: ۷۷۸۷۹۴.
۴. دوستی، مرتضی. درویشی، ابوالفضل. باقریان، بهزاد (۱۳۹۵)، موانع اقتصادی توسعه ورزش‌های ساحلی مطالعه موردی (بخش مرکزی استان مازندران)، فصلنامه آموزش علوم دریایی، شماره ۷، صص ۱۷-۳۰.
۵. جهان‌تغ، سعید. شبانی امین، عیسی. گلستانه، فرشته (۱۳۹۱)، موانع و راهکارهای ایجاد دهکده ورزش‌های آبی و ساحلی در سواحل مکران (مطالعه موردی: سواحل چابهار)، اولین همایش ملی توسعه سواحل مکران و اقتدار دریایی جمهوری اسلامی ایران، کد مقاله ۱۶۶، دانشگاه دریانوردی و علوم دریایی، چابهار.
۶. کریمی‌پور، یدا... (۱۳۸۸)، ژئوپلیتیک کرانه‌های دریایی ایران از دیدگاه مدیریت یکپارچه مناطق ساحلی، تهران، انتشارات دانشگاه تربیت معلم.
۷. علیجانی، بهلول (۱۳۹۲)، آب و هوای ایران. تهران، دانشگاه پیام نور.
۸. اسمعیل‌نژاد، مرتضی. زارع نژاد اشکذری، عباس. پودینه، محمدرضا (۱۳۹۷)، ارزیابی توان‌های اقلیمی سواحل دریای عمان برای برنامه‌ریزی گردشگری ساحلی، فصلنامه علوم و فناوری دریا، دوره ۲۲، شماره ۸۶، صص ۴۶-۵۸.
۹. زمردیان، محمد جعفر (۱۳۹۲)، ژئومورفولوژی ایران: فرایندهای اقلیمی و دینامیک‌های بیرونی، جلد دوم، چاپ هفتم، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد.

توسعه پایدار نظام ساخت و بهره برداری پروژه‌های ورزشی با استفاده از GIS

سید محمد حسین رضوی^{۱*}، زینب آنت^۲،

۱. استاد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه مازندران، ایران. (*نویسنده مسئول).

۲. دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه مازندران، ایران.

*Email: (Razavismh@yahoo.com)

چکیده

زمینه و هدف: امروزه دسترسی عادلانه به زمین و استفاده بهینه از آن و ساماندهی مکان از مؤلفه های اساسی توسعه پایدار و آمایش فضا محسوب می شود. در همین راستا هدف از تحقیق حاضر توسعه پایدار نظام ساخت و بهره برداری پروژه های ورزشی با استفاده از نرم افزار GIS است.

روش کار: تحقیق حاضر، توصیفی و پیمایشی و به صورت میدانی در محدوده تحقیقاتی استان نوظهور البرز انجام گرفت. به این صورت که در گام اول با هدف تعیین مهم ترین معیارهای مؤثر بر گزینش محل احداث اماکن ورزشی از روش کتابخانه ای و روش دلفی فازی استفاده شد. در بخش دلفی فازی پرسشنامه ها در اختیار ۱۴ نفر از خبرگان در سه مرحله دلفی قرار گرفت و نتایج منجر به انتخاب و وزن دهی معیارهای مؤثر بر آمایش فضایی اماکن ورزشی شد. در گام دوم به منظور تعیین موقعیت توسعه و نیازها و کمبودهای انواع اماکن ورزشی موجود و انتخاب مناطق بهینه احداث اماکن ورزشی جدید، اطلاعات توصیفی و مکانی لازم جمع آوری و با استفاده از نرم افزارهای Excel و AutoCAD به ورودی نرم افزار GIS تبدیل شد و در نرم افزار ArcGIS یکپارچه گردید و در نهایت منجر به شناسایی وضعیت توسعه پایدار فضاهای ورزشی استان البرز شد.

یافته ها: یافته ها نشان دادند موقعیت بیشتر اماکن ورزشی موجود اداره ورزش و جوانان استان البرز در وضعیت فضایی متوسط و بالاتر از متوسط قرار دارند، که این خود نشان دهنده وضعیت نسبتاً مطلوب وضع موجود فضاهای ورزشی اداره ورزش و جوانان استان البرز است. همچنین در ادامه با تأثیر معیارهای پژوهش، مناطقی که در محدوده مطالعاتی تحقیق در وضعیت بسیار مناسب قرار داشتند جهت احداث پروژه های ورزشی جدید پیشنهاد گردیدند.

نتیجه گیری: با آگاهی از وضعیت توسعه مناطق مختلف استان از منظر بهره مندی از امکانات ورزشی اداره ورزش و جوانان و در راستای آمایش سرزمین و عدالت فضایی مورد نظر آن، می توان تمرکز توزیع فضاهای ورزشی جدید را بهبود بخشید و در طول زمان هدف توسعه پایدار در زمینه آرایش عادلانه پروژه های ورزشی در کشور را محقق نمود.

کلیدواژه ها: توسعه پایدار، نظام ساخت و بهره برداری، پروژه ورزشی، GIS.

۱. مقدمه:

امروزه فراگیر شدن ورزش به عنوان ابزاری برای توسعه در ابعاد سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و ... مطرح می باشد و لزوم تبیین عوامل مؤثر در رشد و توسعه این ابزار می تواند در نیل به اهداف و سیاست های استراتژیک کشور مؤثر واقع گردد (۱). در این راستا مدیریت ورزشی به ویژه مدیریت اماکن و فضاهای ورزشی در کشور ما، از جمله مسائلی است که از نظر کمی و کیفی، برای رسیدن به استانداردها و معیارهای معمول دنیا، راه بسیار درازی در پیش دارد. مدیریت صحیح و اصولی اماکن ورزشی، به طور مستقیم بر بهره وری اماکن ورزشی و همچنین کمیت و کیفیت برنامه ها و رویدادهای ورزشی تأثیر می گذارد. کلیه فعالیتهای ورزشی نیازمند امکانات و تجهیزات ویژه ای هستند (۲). با در نظر گرفتن اینکه از موارد بسیار مهم در افزایش مشارکت مردم در فعالیتهای جسمانی، ایجاد اماکن ورزشی با دسترسی و داشتن استانداردهای ساخت و ساز مناسب

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

است، در مرحله بهره‌برداری از امکانات و تجهیزات ورزشی باید نوع برنامه‌ریزی و مدیریت خاصی با دقت، انتخاب و رعایت شوند و به نحو مطلوبی اماکن ورزشی مورد استفاده قرار گیرند و موجب بهره‌وری بیشتر شوند (۳). بحث مکان‌یابی، حیطه گسترده‌ای دارد که اغلب با محیط سیستم اطلاعات جغرافیایی در هم آمیخته است (۴). سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS) یک سامانه رایانه‌ای برای مدیریت و واکاوی اطلاعات جغرافیایی بوده که توانایی گردآوری، ذخیره، واکاوی و نمایش اطلاعات جغرافیایی را دارد (۵) در حال حاضر، یکی از مشکلات موجود در محیط شهری استقرار نامناسب اماکن ورزشی در بین سایر کاربری‌های شهری است به گونه‌ای که بسیاری از افراد جامعه به دلیل عدم دسترسی به آن‌ها نمی‌توانند از این فضاهای ورزشی به صورت مطلوب استفاده کنند (۳). بنابراین با در نظر گرفتن اینکه سیستم اطلاعات جغرافیایی از بروزترین روش‌ها جهت مکان‌یابی صحیح است و فرصت‌های بهینه این روش موجب توسعه پایدار مکان‌یابی فضاهای شهری می‌گردد، پژوهش حاضر با هدف ایجاد توسعه پایدار در نظام ساخت و بهره‌برداری پروژه‌های ورزشی با استفاده از GIS صورت پذیرفت.

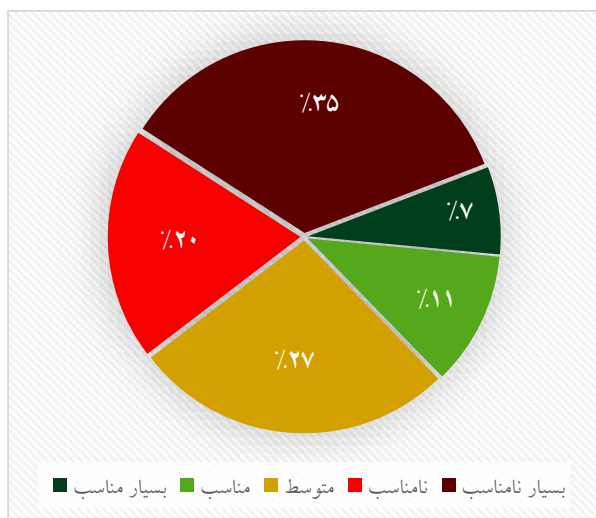
۲. روش‌شناسی:

روش پژوهش حاضر، توصیفی و پیمایشی و به صورت میدانی است و محدوده تحقیق استان نوظهور البرز انتخاب شد و به صورت کامل مورد بررسی قرار گرفت. مراحل تحقیق حاضر در دو گام کلی تشریح شد. در گام اول با هدف تعیین مهم‌ترین معیارهای مؤثر بر گزینش محل احداث اماکن ورزشی از روش کتابخانه‌ای و روش دلفی فازی استفاده شد. در بخش دلفی فازی پرسشنامه‌ها در اختیار ۱۴ نفر از خبرگان در سه مرحله دلفی قرار گرفت و نتایج منجر به انتخاب و وزن دهی معیارهای مؤثر بر آمایش فضایی اماکن ورزشی شد. در گام دوم به منظور تعیین موقعیت و نیازها و کمبودهای انواع اماکن ورزشی موجود و انتخاب مناطق بهینه احداث اماکن ورزشی جدید، اطلاعات توصیفی و مکانی لازم جمع‌آوری و با استفاده از نرم افزارهای Excel و AutoCAD به ورودی نرم افزار GIS تبدیل شد و در نرم افزار ArcGIS یکپارچه گردید و در نهایت آماده گزارش‌گیری شد و جایگاه فضاهای ورزشی اداره ورزش و جوانان و نواحی شهری جهت احداث اماکن ورزشی جدید در طیف بسیار مناسب تا بسیار نامناسب مشخص گردید. اماکن ورزشی مورد بررسی در تحقیق حاضر (نمونه آماری تحقیق) در این بخش، فضاهای ورزشی اداره ورزش و جوانان استان البرز و شهرستان‌های استان با کاربری‌های مختلف (در مجموع ۱۱۸ مورد) می‌باشد.

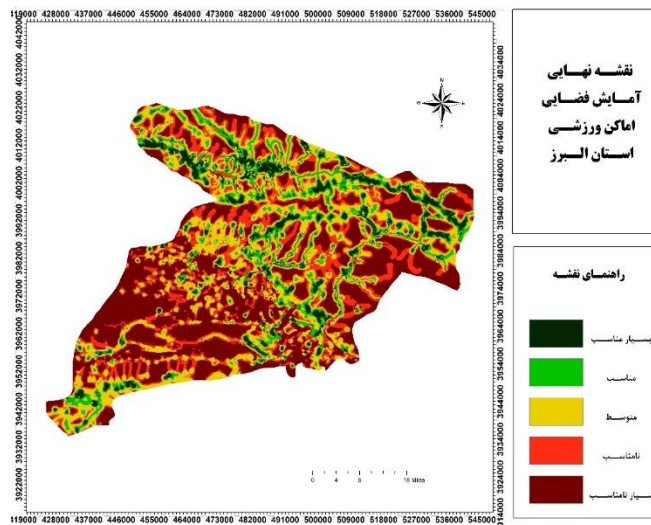
۳. یافته‌ها:

مهم‌ترین معیارهای مؤثر بر گزینش محل احداث اماکن ورزشی با استفاده از روش دلفی-فازی عبارتند از: شیب زمین، کاربری زمین، فاصله از گسل‌ها، فاصله از پهنه‌های سیلاب، فاصله از رودخانه‌ها، پراکنش فضایی، دسترسی به خطوط ارتباطی، تاسیسات و تجهیزات موجود، تراکم جمعیت و پوشش گیاهی منطقه. از مهم‌ترین مراحل مکان‌یابی پس از تعیین معیارها و وزن دهی به لایه‌ها، تلفیق لایه‌ها با استفاده از یک تابع مناسب است. در این تحقیق با استفاده از دستور Raster Calculator از اکستنشن Spatial Analyst همپوشانی لایه‌ها انجام شد و در نهایت با دستور Reclassify، محدوده تحقیق به پنج سطح بسیار مناسب، مناسب، متوسط، نامناسب و کاملاً نامناسب تقسیم شد و موقعیت هر کدام از اماکن ورزشی اداره ورزش و جوانان موجود نسبت به این مناطق مشخص شد.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

شکل ۲. وضعیت مناطق محدوده

شکل ۱. نقشه نهایی آمایش فضایی اماکن ورزشی مطالعاتی

نتایج تحلیل نقشه نهایی گویای این مطلب است که توزیع فضایی- مکانی ۳۱ درصد از اماکن ورزشی موجود اداره ورزش و جوانان استان البرز در موقعیت متوسط، ۲۵ درصد در موقعیت مناسب، ۲۱ درصد در موقعیت بسیار مناسب، ۱۷ درصد در موقعیت نامناسب و ۶ درصد در موقعیت نامناسب قرار دارند. بنابراین با توجه به یافته ی تحقیق، بیشتر اماکن ورزشی موجود اداره ورزش و جوانان در استان البرز در موقعیت فضایی متوسط و بالاتر از متوسط قرار داشتند که این خود نشان دهنده وضعیت نسبتاً مطلوب وضع موجود است. همچنین براساس نمودار وضعیت ۷ درصد از نواحی محدوده مطالعاتی تحقیق در وضعیت بسیار مناسب از نظر معیارهای تحقیق قرار دارند که می توان جهت پیشنهاد برای احداث پروژه های ورزشی جدید مورد استفاده قرار گیرند.

۴. نتیجه گیری:

در پژوهش حاضر با هدف تعیین نیازها و کمبودهای انواع اماکن و تأسیسات ورزشی استان در محدوده مورد مطالعه، از همپوشانی لایه های اطلاعاتی تحقیق استفاده شد. با توجه به نقشه خروجی نهایی حاصل از همپوشانی لایه های مربوط به معیارهای تراکم جمعیت، دسترسی به خطوط ارتباطی، تأسیسات و تجهیزات موجود، فاصله از رودخانه ها، شیب زمین، فاصله از پهنه های سیلاب، پراکنش فضایی، کاربری زمین، فاصله از غسل ها و پوشش گیاهی منطقه و لحاظ کردن وزن نسبی مربوط به هر معیار، از میان ۱۱۸ فضای ورزشی با کاربری های مختلف مورد بررسی تحقیق در محدوده مطالعاتی استان البرز، ۲۵ مورد در وضعیت کاملاً مناسب، ۳۰ مورد در وضعیت مناسب، ۳۶ مورد در وضعیت متوسط، ۲۰ مورد در وضعیت نامناسب و ۷ مورد در وضعیت بسیار نامناسب قرار دارند. بنابراین نتایج حاصل نشان دهنده این است که حدود نیمی از اماکن موجود استان در موقعیت فضایی و مکانی مطلوب قرار دارند. به این صورت که ۳۱ درصد از اماکن در موقعیت متوسط، ۲۵ درصد در موقعیت مناسب، ۲۱ درصد در موقعیت بسیار مناسب، ۱۷ درصد در موقعیت نامناسب و ۶ درصد در موقعیت نامناسب هستند. در بحث توسعه پایدار و آمایش فضایی اماکن ورزشی این نکته حائز اهمیت است که فضاهای ورزشی باید در مکان هایی ساخته شوند که اقشار مردم به آسانی بتوانند از آن ها استفاده کنند. لذا با توجه به نتیجه بدست آمده درصد بالایی از اماکن موجود اداره ورزش و جوانان در موقعیت مکانی مطلوبی قرار دارند. یکی از علل این فضایی نسبتاً مناسب را شاید بتوان نوپا بودن استان و جدید بودن سازه ها دانست. ضمن اینکه عللی همچون استقبال بالای مردم از ورزش در استان البرز و همسایگی استان با پایتخت را

نیز می توان مورد توجه قرار داد. همچنین با توجه به محدود بودن فضاهای ورزشی اداره ورزش و جوانان و مسئولیت این سازمان در امر ورزش به عنوان نماینده دولت، به نظر می رسد امکانات بیشتری در زمینه انتخاب مکان وجود داشته و بنابراین مکان های مناسب بیشتری نسبت به سایر فضاهای ورزشی خصوصی و وابسته به ارگان ها در نظر گرفته شده است. نتایج به دست آمده از تحقیق حاضر در زمینه وضعیت نسبتاً مناسب توزیع فضاهای ورزشی اداره ورزش و جوانان در استان البرز، با مطالعات یالکین و همکاران (۲۰۱۷)، سلیمی (۱۳۹۵)، ابراهیمی و همکاران (۱۳۹۴) از نظر مناسب بودن موقعیت مکانی کاربری های مورد بررسی همسو می باشند (۳۰،۷،۶). به طور کلی پژوهش های متعددی نشان داده اند که دسترسی آسان به اماکن ورزشی و هدایت کننده های محیطی فعالیت های جسمانی با حضور مداوم در فضاهای ورزشی مرتبط است. بنابراین با توجه به اهمیت مکان گزینی این گونه اماکن، تحقیق حاضر می تواند چشم اندازی از وضعیت موجود بخشی از فضاهای ورزشی استان البرز ارائه دهد و برای مکان یابی های صحیح در سطح شهر پیش زمینه قرار گیرد و در نهایت به عنوان یک تجربه در احداث اماکن ورزشی در موقعیت های مناسب مطرح گردد، تا در آینده پیش از انتخاب مکان به تمامی معیارهای مؤثر بر مناسب بودن فضا همچون تحقیق حاضر توجه گردد. همچنین نتایج تحقیق در جهت شناسایی مناطق بهینه برای احداث پروژه های ورزشی نشان داد که امکان پیشنهاد نواحی مساعد جهت احداث اماکن ورزشی براساس معیارهای مطرح در تحقیق وجود دارد. با توجه به اینکه برحسب آمایش فضایی-مکانی، اکثریت اماکن ورزشی موجود در سطح استان در موقعیت های متوسط و بالاتر متوسط قرار دارند، این مناطق پیشنهادی می توانند جهت بهبود و توسعه پایدار وضعیت موجود مورد استفاده قرار گیرند. ساخت اماکن ورزشی در فضاهایی که با استفاده از روش های مکان یابی پیشنهاد می شوند می تواند از آسیب های انتخاب نامناسب مکان بکاهد و در نتیجه کارایی فضای احداث شده جدید را افزایش دهد و در نهایت منجر به افزایش مشارکت ورزشی در این اماکن شود.

۵. منابع:

۱. دبیرخانه شورای راهبردی وزارت ورزش و جوانان (۱۳۹۴). گزارش راهبردی تبیین وضع موجود ورزش کشور. وزارت ورزش و جوانان.
۲. کاشف، میرمحمد. (۱۳۸۸). مدیریت اماکن و فضاهای ورزشی. تهران. انتشارات بامداد کتاب.
۳. ابراهیمی، عبدالحسین. مهدی پور، عبدالرحمن. ازمشا، طاهره. (۱۳۹۴). تأثیر شاخص های همجواری و دسترسی به مکان های ورزشی بر میزان مشارکت ورزشی (مطالعه موردی: مناطق هشت گانه شهر اهواز). مطالعات مدیریت رفتار سازمانی در ورزش. دوره دوم، شماره ۵، بهار ۱۳۹۴، ص: ۳۹-۳۱.
4. Oh k, Jeong S (2007). Assessing the Spatial Distribution of Urban Parks using GIS. Department of Urban Planning. Hanyang University. Seongdong-Gu. 133-151.
۵. پایگاه ملی داده های علوم زمین کشور (۱۳۹۲). سیستم اطلاعات جغرافیایی. ص ۴.
6. Yalcin .a. Mustafa. Kilic Gul b Fatmagul .(2017). A GIS-based multi criteria decision analysis approach for exploring geothermal resources: Akarcay basin (Afyonkarahisar). Geothermics. 67 (2017) 18-28.
۶. سلیمی، مهدی. (۱۳۹۵). ارائه مدلی جهت تعیین و تحلیل سرائه اماکن ورزشی بر مبنای توزیع شبکه های تیسنی در محیط GIS. مدیریت ورزشی. دوره ۸، شماره ۶، ص: ۸۹۰-۸۷۵.

سنجش میزان توسعه یافتگی و محرومیت شهرستان های استان البرز از منظر آمایش سرزمین در جهت توسعه پایدار نظام ساخت پروژه های ورزشی

زینب آنت؛ سید محمد حسین رضوی*

۱. دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه مازندران، ایران.
۲. استاد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه مازندران، ایران. (*نویسنده مسئول).

*Email: (Razavismh@yahoo.com)

چکیده

زمینه و هدف: یکی از مباحث عمده و اساسی توسعه، مسئله توسعه متوازن است که در قالب توسعه متعادل بخش ها و زیربخش ها مطرح می گردد. لذا با توجه به اهمیت توسعه متناسب ساختارهای ورزشی به عنوان یکی از فضاهای حیاتی شهری، هدف از تحقیق حاضر بررسی درجه توسعه یافتگی شهرستان های استان البرز در راستای آمایش سرزمین و از لحاظ برخورداری از امکانات ورزشی می باشد.

روش کار: به منظور بررسی میزان توسعه یافتگی، از روش تاکسونومی عددی برای سطح بندی شهرستان های استان البرز در زمینه بهره مندی از شاخص های امکانات ورزشی استفاده شد. در این پژوهش آمار و اطلاعات اماکن ورزشی تحت پوشش ادارات ورزش و جوانان شهرستان های استان البرز در سال ۱۳۹۷ در قالب ۹ شاخص و در ۶ شهرستان استخراج و با استفاده از مراحل ۹ گانه تاکسونومی مورد مطالعه قرار گرفت. در نهایت شهرستان های استان البرز از نظر درجه توسعه یافتگی امکانات ورزشی در سه گروه توسعه یافته، کمتر توسعه یافته و محروم از توسعه رتبه بندی شدند.

یافته ها: یافته های تحقیق بیانگر این است که نواحی غرب و شرق شهرستان کرج جزء مناطق توسعه یافته، شهرستان های ساوجبلاغ و فردیس در مناطق کمتر توسعه یافته و شهرستان های نظرآباد، طالقان و اشتهارد در مناطق محروم از توسعه در برخورداری از امکانات ورزشی می باشند.

نتیجه گیری: نتایج تحقیق نشان داد که اختلاف و شکاف زیادی در بهره مندی از شاخص های فضای ورزشی بین شهرستان های استان البرز وجود دارد و این در حالی است که نتیجه بدست آمده کاملاً مخالف با هدف آمایش سرزمین و توسعه پایدار می باشد. بنابراین نیاز است که در برنامه های احداث اماکن ورزشی جدید در سطح استان، علاوه بر مکان یابی علمی اماکن و توجه به آمایش فضا، به اختلاف سطح توسعه موجود نیز توجه گردد و مناطق محروم از فضاهای ورزشی در اولویت احداث و بهره برداری اماکن ورزشی قرار گیرند.

کلیدواژه ها: توسعه یافتگی، شاخص امکانات ورزشی، آمایش سرزمین، توسعه پایدار، استان البرز

۱. مقدمه:

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

از توسعه در مکاتب مختلف و همچنین دوره های زمانی متفاوت تعاریف گوناگونی ارائه شده است. اگرچه در ابتدای امر توسعه به معنای نرخ رشد اقتصادی قلمداد می شد، اما بعدها به مفهوم کاهش یا از میان بردن فقر، بیکاری، نابرابری های اجتماعی و تغییرات اساسی در ساختار اجتماعی گرایش پیدا کرد (۱). مهم ترین عامل توسعه در ورزش، جذب افراد به فعالیت های ورزشی و بهره مندی از مزایای سرمایه گذاری در این حوزه و وجود امکانات و تسهیلات ورزشی است. برای شناسایی نیازهای سرمایه گذاری و توسعه پایدار، شناخت موقعیت فعلی مناطق از لحاظ برخورداری از امکانات ورزشی الزامی است. به عبارت دیگر، پایش یک جامعه از لحاظ شاخص های ورزشی، پیش نیاز سرمایه گذاری در این بخش است. شناسایی مناطق کمتر توسعه یافته یا توسعه نیافته به برنامه ریزان و مسئولان امر کمک می کند تا اولویت سرمایه گذاری های خود در این بخش را به این مناطق اختصاص دهند و به طور گسترده از مزایای اقتصادی و اجتماعی آن در سراسر جامعه بهره مند شوند. به عبارت دیگر، برنامه ریزی منطقه ای با هدف توسعه و کاهش نابرابری منطقه ای، از موضوعات مهم در کشورهای در حال توسعه محسوب می شود و لازمه برنامه ریزی منطقه ای، شناسایی جایگاه مناطق نسبت به یکدیگر به لحاظ توسعه یافتگی است (۲). توسعه فیزیکی شهرها، فرایندی پویا، مستمر، مداوم و سریع است که طی آن محدوده های فیزیکی شهر و فضاهای کالبدی آن در جهات عمودی و افقی از حیث کمی و کیفی افزایش می یابند و اگر این روند سریع، بی برنامه باشد، به فیزیکی متعادل و موزون از فضاهای شهری منجر نمی شود و سیستم شهری را با مشکلات عدیده ای مواجه خواهد کرد و نهایتاً در راستای توسعه پایدار قرار نمی گیرد (۳، ۴). با توجه به اینکه استان البرز یکی از استان هایی است که همیشه سهم مهمی در ورزش کشور داشته است و از جدیدترین استان های تشکیل شده در کشور است، جهت ارتقای و توسعه سطح آن در حد یک استان نوپا، نیاز به زیرساخت های جدید و بروز دارد. با مد نظر قرار دادن جمعیت نسبتاً زیاد ساکن در این استان و شهرستان های آن، ضرورت فراهم آوردن زمینه مشارکت فعال افراد در فعالیت های ورزشی به منظور توسعه سلامت و ورزش همگانی و پرداختن به موضوع گسترش و سازمان دهی اماکن ورزشی الزام آور می باشد. بنابراین با در نظر گرفتن اینکه امروزه دسترسی عادلانه به فضاهای ورزشی و استفاده بهینه از آن و ساماندهی مکان های ورزشی از مؤلفه های اساسی توسعه پایدار و آمایش سرزمین است. پژوهش حاضر با این هدف انجام گرفت که درجه توسعه یافتگی شهرستان های مختلف استان البرز را مورد بررسی قرار دهد و عدالت فضایی در بخش های مختلف استان را از نظر برخورداری از امکانات ورزشی تعیین نماید.

۲. روش شناسی:

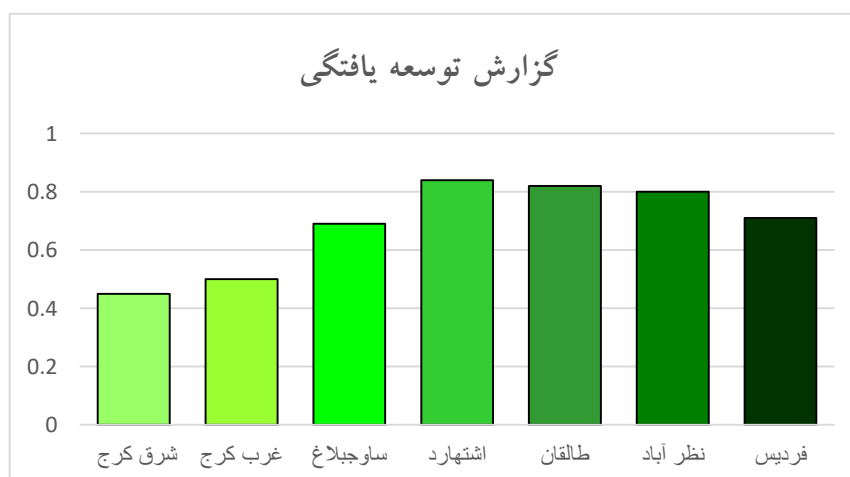
روش تحقیق حاضر روش توصیفی مقطعی است. به این صورت که با استفاده از روش تاکسونومی عددی به سطح بندی شهرستان های استان البرز در زمینه بهره مندی از شاخص های امکانات ورزشی پرداخته شد. سپس شاخص های موجود در ۶ شهرستان استان البرز با استفاده از مراحل ۹ گانه روش تاکسونومی مورد مطالعه قرار گرفت و شهرستان های استان البرز از نظر درجه توسعه یافتگی امکانات ورزشی در سه گروه شهرستان های توسعه یافته (فاصله ۰/۳ تا ۰/۶)، شهرستان کمتر توسعه یافته (فاصله ۰/۶ تا ۸/۰) و شهرستان های محروم از توسعه (فاصله ۰/۸ تا ۱) رتبه بندی شدند. با توجه به اینکه شاخص ها در تحقیق حاضر در روش تاکسونومی عددی، کاربری های مختلف اماکن ورزشی است، از آمار و اطلاعات اماکن ورزشی تحت پوشش اداره ورزش و جوانان شهرستان های استان البرز در سال ۱۳۹۷ در قالب ۹ شاخص استفاده شد.

۳. یافته ها:

تکنیک تاکسونومی عددی یکی از تکنیک های تصمیم گیری چندمعیاره برای ارزیابی و رتبه بندی بوده و کاربرد زیادی در مطالعات برنامه ریزی و توسعه دارد. در این پژوهش تعداد شاخص ها ۹ و تعداد گزینه ها (شهرستان ها) ۷ می باشد. مراحل این روش، جهت تجزیه و تحلیل داده ها به شرح زیر است؛ ۱. مشخص کردن مناطق مورد نظر برای ارزیابی میزان توسعه یافتگی و تعیین شاخص های توسعه؛ ۲. تشکیل ماتریس داده ها؛ ۳. استاندارد کردن شاخص ها؛ ۴. تعیین فاصله مرکب بین مناطق؛ ۵. تعیین کوتاه ترین فاصله؛ ۶. همگن سازی مناطق؛ ۷. تعیین الگو یا سرمشق مناطق؛ ۸. درجه بندی میزان توسعه یافتگی مناطق و ۹. تحلیل و نتایج و تعیین کیفیت توسعه یافتگی.

جدول ۱. سطح بندی مناطق استان البرز بر حسب درجه توسعه

شهرستان	رتبه	fi	cio	درجه توسعه
شرق کرج	۱	۳,۵۹	۰,۴۴۷	توسعه یافته
غرب کرج	۲	۴,۰۲۵	۰,۵۰۱	
ساوجبلاغ	۳	۵,۵۷۸	۰,۶۹۴	کمتر توسعه یافته
فردیس	۴	۵,۶۶۹	۰,۷۰۵	
نظرآباد	۵	۶,۴۶۵	۰,۸۰۴	محروم از توسعه
طالقان	۶	۶,۶۱۲	۰,۸۲۲	
اشتهارد	۷	۶,۷۲	۰,۸۳۶	

شکل ۱-درجه توسعه

همانطور که نتایج جدول نهایی نشان داد، نواحی غرب و شرق شهرستان کرج جزء مناطق توسعه یافته، شهرستان های ساوجبلاغ و فردیس در مناطق کمتر توسعه یافته و شهرستان های نظرآباد، طالقان و اشتهارد در مناطق محروم از توسعه در برخوردار از امکانات ورزشی می باشند.

۴. نتیجه گیری:

نتایج تحقیق حاضر در راستای بررسی میزان توسعه یافتگی شهرستان های استان البرز از منظر برخوردار از اماکن ورزشی در جهت توسعه پایدار نشان داد که نواحی غرب و شرق شهرستان کرج به عنوان دو بخش مجزا، جزء مناطق توسعه یافته استان، شهرستان های فردیس و ساوجبلاغ جزء مناطق کمتر توسعه یافته و شهرستان های نظرآباد، طالقان و اشتهارد جزء مناطق توسعه نیافته و محروم از توسعه می باشند. بهترین دلیل برای این موضوع نیز درجه توسعه بالای مرکز استان و محرومیت شهرستان های دیگر از فضاهای مناسب ورزشی تحت پوشش اداره ورزش و جوانان است. شایان ذکر است که برخوردار از بالای یک شهرستان از شاخص های امکانات ورزشی نمی تواند دلیلی بر بالا بودن کیفیت ارائه خدمات ورزشی باشد. به عبارتی شهرستان هایی که با توجه به شاخص های مورد مطالعه در زمره مناطق محروم از توسعه قرار گرفته اند، صرفاً به لحاظ کمی با مشکل امکانات و تسهیلات ورزشی اداره ورزش و جوانان مواجه هستند و کیفیت ارائه خدمات در این شهرستان ها تا حد زیادی به شیوه سازماندهی امکانات، ویژگی های جمعیت گیرنده خدمت و عوامل متعدد دیگری بستگی دارد.

همچنین مطابق با یافته های تحقیق، اختلاف و شکاف زیاد در بهره مندی از شاخص های فضای ورزشی بین شهرستان های مختلف استان البرز وجود دارد. به این صورت که فاصله ای توسعه ای بالایی بین توسعه یافته ترین منطقه یعنی شرق شهرستان کرج و محروم ترین منطقه یعنی شهرستان اشتهارد از نظر اماکن ورزشی تحت پوشش اداره ورزش و جوانان در استان البرز وجود دارد. این تفاوت در سطح توسعه می تواند نشان دهنده این موضوع باشد که برنامه ریزی و سازماندهی مناسبی جهت توسعه امکانات ورزشی در قالب عدالت فضایی در تمامی مناطق استان صورت پذیرفته است. به این صورت که مرکز استان و شهرستان های نزدیک تر به آن، از درجه توسعه بالاتر و مناطق دورتر از درجه محرومیت بالاتر برخوردار هستند. در این راستا شمسی و همکاران (۱۳۹۶) عدم مطالعه و برنامه ریزی دقیق و سرمایه گذاری های نامتعادل در سطح استان را موجب تفاوت و ناهمگونی شهرستان های استان به لحاظ توسعه فضاهای ورزشی دانسته اند که این عوامل به ایجاد و تمرکز بیشتر امکانات و فضاهای ورزشی در چند شهرستان استان منجر شده است (۵). بنابراین با توجه به آنچه گفته شد برای تحقق توسعه پایدار در زمینه اماکن ورزشی لازم است در ابتدا هر برنامه توسعه ای مبتنی بر درک متقابل نیازها و منابع محلی باشد، در ادامه هر نوع فعالیت توسعه ای باید حاصل جمع و ترکیب برنامه ریزی جامع باشد و در نهایت پایداری هنگامی امکان پذیر خواهد بود که متکی به مشارکت عموم مردم جامعه باشد. از این رو شایسته است توسعه و ارتقای سطح کمی و کیفی تمامی شاخص ها در هر یک از شهرستان ها در رأس اولویت برنامه ریزان قرار گیرد تا با ارتقای این سطوح، گام مهمی در زمینه رشد و توسعه همه جانبه ی شهرستان های استان از لحاظ بهره مندی از فضاها و امکانات ورزشی برداشته شود

۵. منابع:

1. Higgs, G., Mitch, L., & Paul, N. (2015). Accessibility to sport facilities in Wales: A GIS-based analysis of socioeconomic variations in provision, *Geoforum*, 62, p: 105-120.
۲. صادقی آرانی، زهرا. میرغفوری، سید حبیب اله. (۱۳۸۸). تجزیه و تحلیل وضعیت توسعه یافتگی ورزشی استان های ایران، طی سال های ۱۳۸۴-۸۵. نشریه پژوهش در علوم ورزشی، شماره ۲۴، پاییز ۱۳۸۸، ص: ۱۰۳-۱۲۰.
3. Hall, P. (2014). *Cities of Tomorrow: An Intellectual History of Urban Planning and Design since 1880*. John Wiley & Sons, p: 14-33.
۴. سلیمی، مهدی. (۱۳۹۵). ارائه مدلی جهت تعیین و تحلیل سرانه اماکن ورزشی بر مبنای توزیع شبکه های تیسنی در محیط GIS. مدیریت ورزشی. دوره ۸، شماره ۶، ص: ۸۹۰-۸۷۵.
۵. شمسی، عبدالحمید. حسینی، محمدسلطان. نوری، زهرا. (۱۳۹۶). سنجش توزیع فضایی مکان های ورزشی شهرستان های استان اصفهان از نظر برخورداری از سطوح توسعه. مدیریت ورزشی. دوره ۹، شماره ۲، ص: ۳۱۹-۳۲۷.

بررسی عوامل موثر در توسعه پایدار زیست محیطی رویدادهای ورزشی در ایران ؛
تحلیل تماتیک

شبهنم صدقی*^۱، یعقوب بدری آذرین^۲، محمدرسول خدادادی^۳ و رضا شجیع^۴

۵. دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تبریز، تبریز، آذربایجان

شرقی، ایران (*نویسنده مسئول)

۶. دانشیار، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تبریز، تبریز، آذربایجان شرقی، ایران

۷. استادیار، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تبریز، تبریز، آذربایجان شرقی، ایران

۸. استادیار، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه پیام نور کرج، البرز، ایران

*Email: (Shb_sedghi@yahoo.com)

چکیده

زمینه و هدف: این پژوهش کیفی با هدف شناسایی عوامل موثر در توسعه پایدار زیست محیطی رویدادهای ورزشی در ایران با استفاده از تحلیل تماتیک انجام شده است.

روش کار: به این منظور ضمن گردآوری داده ها از طریق انجام مصاحبه عمیق با ۱۸ نفر از متخصصین و مسئولین مدیریت ورزشی و محیط زیست، مجموعه ای از کدها و مفاهیم استخراج گردید و از طریق تحلیل تماتیک در قالب مضامین و مقوله های نهایی علی، زمینه ای و مداخله گر بدست آمد.

یافته ها: یافته های تحقیق در سه عنوان عوامل علی شامل اصالت محیط زیست و وضعیت زیست محیطی موجود، الزامات و کنش متقابل ورزش و محیط زیست، ماهیت توسعه محور رویدادهای ورزشی، عوامل زمینه ای شامل زیرساخت های سبز و محیط زیست میزبان، الزامات و نظام مندی سیستم زیست محیطی ورزش، نهاد حاکمیتی، سهم ورزش در توسعه ی کشور، پیوست فرهنگی و سازمانی، نظام نامه مدیریتی و در نهایت عوامل مداخله گر شامل ماهیت رویداد و محیط زیست، عوامل محیطی و مالی کلان، منابع داخلی و خارجی، نظارت، قانون گریزی و لابی گری و ساختار صنعت ورزش کشور می باشند.

نتیجه گیری: با بررسی نتایج این تحقیق و بهره مندی از عوامل شناسایی شده، می توان از طریق برنامه ریزی راهبردی و اجرایی نمودن استراتژی های متناسب در راستای توسعه پایدار زیست محیطی رویدادهای ورزشی و در نهایت در جهت توسعه پایدار صنعت ورزش کشور گام های موثرتری را برداشت.

کلیدواژه ها: توسعه ی پایدار، رویداد ورزشی، محیط زیست، تحلیل تماتیک

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

محیط زیست و حفاظت از آن موضوعی است که از ابتدای زندگی اجتماعی بشر مورد توجه بوده است. امروزه وجود مسائل و مشکلاتی نظیر آلودگی محیط زیست، مشکل رفع پسماندهای صنعتی، بحران انرژی و غیره، لزوم توجه به امر حفاظت از محیط زیست، از جمله پیش شرطهای لازم برای پایداری برنامه های رشد و توسعه سازمان ها تلقی می شود (۱). ورزش امروزه به عنوان یکی از پایه های اساسی در نظریات جامعه شناسی شهری و برنامه ریزی شهری مطرح است. توجه به ورزش به عنوان یکی از مهمترین راهکارها برای مقابله با پیامدهای منفی شهرنشینی و تحقق توسعه پایدار شهری ضروری میباشد (۲). ولی از طرفی ورزش نیز مانند بسیاری فعالیت های دیگر ممکن است آثار مفید یا زیانبخشی برای محیط زیست داشته باشد. عملکرد مدیران ورزشی، تیم ها و سازندگان تجهیزات و وسایل ورزشی ممکن است پیامدهایی داشته باشد که تاثیر آن بر محیط زیست قابل بررسی است به طوری که تصمیم به فعالیت ورزشی در وهله اول تاثیر چندانی بر محیط زیست ندارد، ولی هنگامی که تعداد انبوهی از ورزشکاران به تمرین، رقابت، سفر برای شرکت در مسابقات یا تأمین و خرید تجهیزات ورزشی می پردازند، تأثیر آن ملموس تر خواهد بود و ممکن است پیامدهای زیادی از قبیل تولید دی اکسیدکربن، تولید زباله، آلودگی هوا و... را به دنبال داشته باشد (۳). هم چنین در رویدادهای ورزشی، برنامه های بازیافت علاوه بر کاهش تولید ضایعات در طول برگزاری، به عنوان روشی آموزشی توسعه پایدار برای تماشاگران محسوب شده که به صورت الگو در سایر ابعاد زندگی افراد جامعه می تواند عمل نموده و الهام بخش آنها در اجرای سازگاری های زیست محیطی در زندگی روزمره شان باشد (۴). در حقیقت ورزش و محیط زیست کاملاً با یکدیگر در ارتباط متقابل اند و باید به طور هم زمان از دو جنبه ذکر شده مورد توجه قرار گیرند. از طرفی به علت شرایط محیط زیستی حاکم بر دنیا و کشورمان و مطابق با گزارشات سازمان حفاظت از محیط زیست ایران در رابطه با تغییرات آب و هوا در دنیا و نیز ایران، توسعه صنعتی و تخریب محیط زیست و ایجاد تولید گازهای گلخانه ای در اتمسفر، تشدید فرآیند گرم شدن زمین، ضرر وارده به درآمد ناخالص ملی (به ازای هر درجه افزایش گرمای زمین، افزایش شش درصد مصرف آب و تبخیر و کاهش سه درصدی درآمد ناخالص ملی)، لزوم توجه به مسائل محیط زیستی در کشور افزایش یافته (۵) و با توجه به اهمیت مسایل توسعه زیست محیطی در صنعت ورزش، جوامع امروزی خواستار ایجاد بستر مناسب برای تولید و شتاب لازم جهت رسیدن به توسعه همه جانبه هستند، در ایران نیز به صورت جسته و گریخته توسط وزارت ورزش و جوانان و یا فدراسیون های ورزشی، کارگاه هایی جهت آشنایی ورزشکاران با اصول حفاظت از محیط زیست برگزار شده است، ولی هیچ گونه نظام یا راهبرد جامعی جهت شناسایی عوامل موثر در توسعه پایدار زیست محیطی ورزش که مبتنی بر یافته های پژوهشی باشد، وجود ندارد. در این راستا، اهمیت مطالعه و تبیین مؤلفه های موثر در سلامت شهروندان و شناسایی این عوامل و پیاده کردن آن در برنامه های آتی، ایجاد انگیزه در جامعه ورزش برای شرکت در فعالیت های مشارکتی زیست محیطی، اجتماعی، اقتصادی و افزایش آگاهی ورزشکاران و دست اندرکاران غیر قابل انکار است و بازخورد آن به صورت اطلاعات علمی و عملی به سیاستگذاران کلان، موجب کمک به مسأله مهم توسعه پایدار کشورهاست.

۲. روش شناسی:

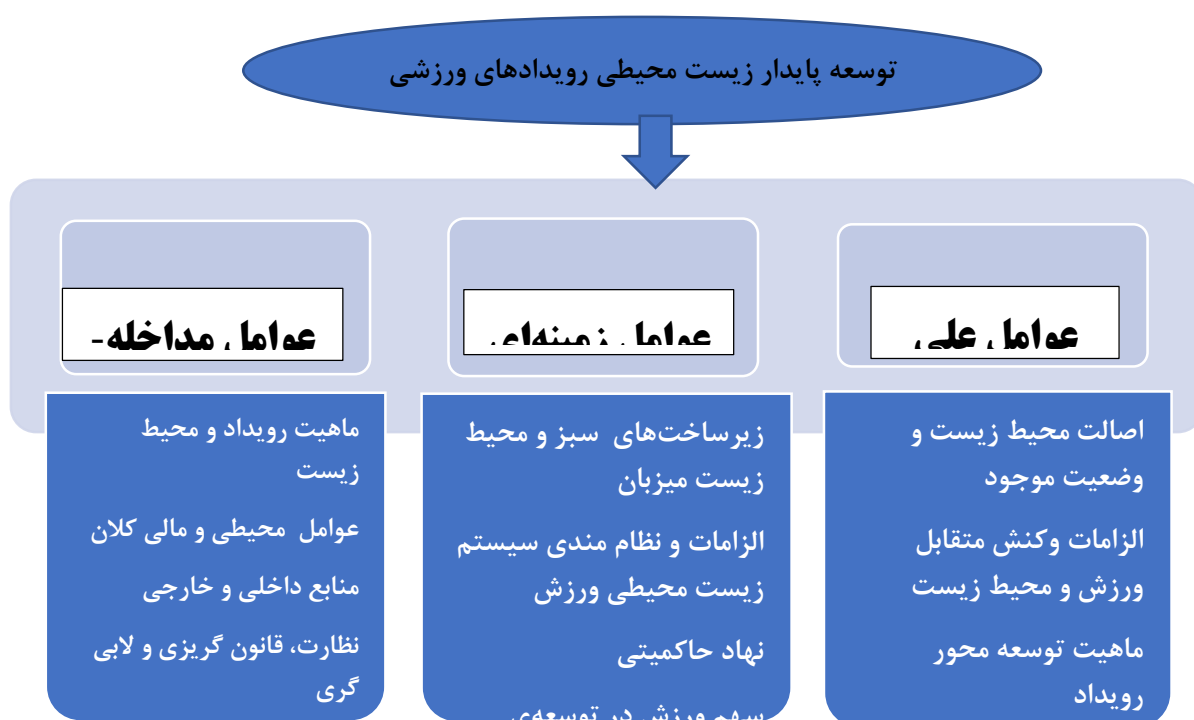
بررسی حاضر به روش کیفی و با استفاده از ابزار مصاحبه ای عمیق با ۱۸ نفر از متخصصان مدیریت ورزشی آشنا به موضوع پژوهش، متخصصان محیط زیست، مسئولین و مدیران کنونی و سابق سازمان حفاظت از محیط زیست، مسئولین وزارت ورزش و کمیته ملی المپیک در قسمت مربوطه گردآوری شده است. روش نمونه گیری در این تحقیق از نوع غیراحتمالی هدفمند نظری و تکنیک گلوله برفی (زنجیره ای) برای انتخاب اعضای هیئت مصاحبه استفاده شده است. مصاحبه ها تا حد اشباع نظری ۱۸ ادامه یافت، پس از اتمام مصاحبه ها اقدام به مطالعه عمیق تر مبانی نظری و تحقیقات پیشین شد تا از ترکیب مفاهیم گذشته، تجربیات پژوهشگر و نظرات صاحب نظران به مراحل بعدی تحلیل داده ها و نهایتاً شناسایی مؤلفه های ثانویه و تم های اصلی اقدام شود. روش تحلیل داده های گردآوری شده، تحلیل موضوعی یا تماتیک است که از متعارف ترین و پرکاربردترین روش تحلیل داده های کیفی به ویژه در مردم نگاری و یا در تحلیل داده های متنی مصاحبه ای است. در این پژوهش کیفی، روایی درونی از طریق ارائه نتایج به دست آمده به آزمون شوندگان (مشارکت کنندگان در پژوهش) بررسی گردید. همچنین

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

برای سنجش پایایی در این پژوهش از روش پایایی بازآزمون استفاده شد که به میزان سازگاری طبقه‌بندی داده‌ها در طول زمان اشاره دارد.

یافته‌ها:

بر اساس مصاحبه‌های صورت گرفته و نتایج موجود در شکل شماره ۱، سه عامل کلی علی، زمینه‌ای و مداخله‌گر به عنوان عوامل مؤثر در توسعه پایدار زیست محیطی رویدادهای ورزشی قابل شناسایی است. عوامل علی شامل اصالت محیط زیست در توسعه پایدار و وضعیت زیست محیطی موجود، الزامات و کنش متقابل ورزش و محیط زیست، ماهیت توسعه محور رویدادهای ورزشی، عوامل زمینه‌ای شامل زیرساخت‌های سبز و محیط زیست میزبان، الزامات و نظام مندی سیستم زیست محیطی ورزش، نهاد حاکمیتی، سهم ورزش در توسعه کشور، پیوست فرهنگی و سازمانی توسعه زیست محیطی ورزش، نظام‌نامه مدیریتی و در نهایت عوامل مداخله‌گر شامل ماهیت رویداد و محیط زیست، عوامل محیطی و مالی کلان، منابع داخلی و خارجی در دسترس، نظارت، قانون‌گریزی و لابی‌گری و ساختار صنعت ورزش کشور می‌باشند.

شکل شماره ۱

نتیجه‌گیری:

بر اساس یافته‌های تحقیق، یکی از عوامل علی شناخته شده، الزامات و کنش متقابل ورزش و محیط زیست می‌باشد. ورزش - به عنوان فعالیتی تفریحی و جسمانی - از طریق باشگاه‌ها، انجمن‌ها و دیگر سازمان‌ها، افراد بسیاری را در زیر چتر خود گرد می‌آورد، اما مانند بسیاری دیگر، فعالیتهای انسانی، به محیط زیست آسیب رسانده است. در حقیقت، ورزش و محیط زیست کاملاً با یکدیگر در ارتباط متقابل‌اند و باید به طور هم‌زمان مورد توجه قرار گیرند (۶). به‌طوری که ماهیت توسعه محور رویدادهای ورزشی را در این راستا بایستی بیشتر مد نظر گرفت. در رویدادهای ورزشی، برنامه‌های بازیافت علاوه بر کاهش تولید ضایعات در طول برگزاری شده بلکه به عنوان روشی آموزشی توسعه پایدار برای تماشاگران محسوب شده که به صورت الگو در

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

سایر ابعاد زندگی افراد جامعه می تواند عمل نموده و الهام بخش آنها در اجرای سازگاری های زیست محیطی در زندگی روزمره شان باشد (۴). در نتیجه توسعه ورزش می تواند نقش اساسی در توسعه جوامع داشته باشد. از طرفی اماکن و تجهیزات ورزشی سبز جزو مهم ترین زیرساخت های توسعه پایدار ورزش کشور محسوب می شود که در تحقیق حاضر به علت کمبود چنین زیرساخت هایی به عنوان چالشی مهم مورد بحث می باشد (۷). در این راستا توفیق سیاست های حفاظت از محیط زیست، منوط به الزام بنگاه های خصوصی و دولتی به رعایت ملاحظات زیست محیطی است و از آنجایی که در کشور ما دولت مجری قوانین زیست محیطی می باشد، در الزام بخش های خصوصی و سازمان های ذیربط نقش بسزایی دارد و بر نقش نهاد حاکمیتی تاکید بسیاری صورت می گیرد. از طرفی با توجه به تنوع محیط زیست و جاذبه های طبیعی کشور، هیچ ارگانی به تنهایی قادر به حفاظت از تمامی منظرهای طبیعی نخواهد بود و از آنجا که محیط زیست هسته مرکزی اکوتوریسم را تشکیل می دهد، گسترش فرهنگ حفظ منابع طبیعی و بهینه سازی صنعت اکوتوریسم و توسعه همه جانبه آن در آینده، می بایست بر محور ترویج فرهنگ حفظ محیط زیست، توجه به جامعه محلی و مشارکت مردمی استوار باشد. تبعات چنین نگرشی در دراز مدت موجب بهبود وضعیت اکوتوریسم، محیط زیست و توسعه پایدار در کشور خواهد شد. بنابراین با توجه به تمامی ویژگی های ورزش و تمامی زمینه های تحت تاثیر آن و همچنین نقش چشم گیر ترویجی آن در توسعه پایدار زیست محیطی کشور، توسعه همه جانبه در این صنعت مهم جهت بهره مندی حداکثری از تمامی مزایای آن با رعایت تمامی ابعاد زیست محیطی توسعه پایدار در این صنعت، ضروری به نظر می رسد و می توان از طریق شناسایی عوامل موثر در دستیابی به توسعه پایدار کل کشور گام های بزرگی را برداشت.

منابع:

- Moini, J, Hamid, S & Szuchy, K. (2014), Adoption of green strategy by Danish firms. Sustainability Accounting, Management and Policy Journal, 5(2):197-223.
- کیخسروی یزد. افسانه (۱۳۹۲). بررسی موانع و محدودیت های ورزش هندبال در شهرستان سبزوار و ارائه راهکارهای توسعه پایدار. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه حکیم سبزواری.
- Nooij Md, Berg Mvd, Koopmans C. (2013). Bread or games? A social cost-benefit analysis of the World Cup bid of the Netherlands and the winning Russian bid. Journal of Sports Economics. 14(5):521-45.
- Kellison TB, Kim YK. (2014). Marketing pro-environmental venues in professional sport: Planting seeds of change among existing and prospective consumers. Journal of Sport Management. 28(1):34-48.
- گزارش راهبردی وزارت ورزش و جوانان (۱۳۹۴)، ورزش و محیط زیست، وزارت ورزش و جوانان، ص ۲۵.
- بهمن پور، هومن (۱۳۹۴). ورزش و محیط زیست، ویژه ی ورزشکاران و مدیران ورزشی، انتشارات دفتر محیط زیست و توسعه ی پایدار وزارت ورزش و جوانان، ص ۹.
- پاداش، دنیا؛ پاداش، امین؛ نادریان، مسعود و سلطان حسینی، محمد (۱۳۹۰). "بررسی اثرات محیط زیستی اماکن ورزشی بر محیط شهری" محیط زیست و توسعه، ۳، ص ۳۱-۳۶.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

شناسایی راهبردها و پیامدهای توسعه پایدار زیست محیطی رویدادهای ورزشی در

ایران؛ تحلیل تماتیک

شبیم صدقی*^۱، یعقوب بدری آذرین^۲، محمدرسول خدادادی^۳ و رضا شجیع^۴

۱- دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تبریز، تبریز، آذربایجان شرقی، ایران (*نویسنده مسئول)

۲- دانشیار، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تبریز، تبریز، آذربایجان شرقی، ایران

۳- استادیار، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تبریز، تبریز، آذربایجان شرقی، ایران

۴- استادیار، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه پیام نور کرج، البرز، ایران

*Email: (Shb_sedghi@yahoo.com)

چکیده

زمینه و هدف: این پژوهش کیفی با هدف شناسایی راهبردها و پیامدهای توسعه پایدار زیست محیطی رویدادهای ورزشی در ایران با استفاده از تحلیل تماتیک انجام شده است.

روش کار: به این منظور ضمن گردآوری داده ها از طریق انجام مصاحبه عمیق با ۱۸ نفر از متخصصین و مسئولین مدیریت ورزشی و محیط زیست، مجموعه ای از کدها و مفاهیم استخراج گردید و از طریق تحلیل تماتیک در قالب مضامین و مقوله های نهایی راهبردها و پیامدها بدست آمد.

یافته ها: بر اساس یافته های تحقیق، راهبردهای توسعه پایدار زیست محیطی رویدادهای ورزشی شامل مدیریت سبز رویدادهای ورزشی، سخت افزارهای سبز ورزشی، دولت و نیروهای پشتیبان، سیاست گذاری پایدار ورزشی، توسعه پایدار از طریق رویداد و نظام نامه زیست محیطی رویدادها می باشد. همچنین پیامدهای توسعه پایدار رویدادها شامل توسعه فرهنگ زیست محیطی، توسعه رویکرد پایدار در جامعه، ارتقای کیفیت محیط زیست کشور، ارتقای کیفیت زندگی افراد جامعه، توسعه آینده نگر، توسعه ورزش کشور می باشند.

نتیجه گیری: با بررسی نتایج این تحقیق و بهره مندی از راهبردهای شناسایی شده، می توان از طریق برنامه ریزی راهبردی و استراتژیک و همچنین با در نظر گرفتن پیامدهای بدست آمده، می توان در راستای توسعه پایدار زیست محیطی رویدادهای ورزشی و در نهایت در جهت توسعه پایدار صنعت ورزش کشور گام های موثرتری را برداشت.

کلیدواژه ها: توسعه پایدار، رویداد ورزشی، محیط زیست، راهبرد، تحلیل تماتیک

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱. مقدمه:

در چند سال گذشته، موضوع ورزش و محیط زیست به طور گسترده‌ای مطرح شده و از ورزش به عنوان ابزاری برای دستیابی به اصول توسعه پایدار نام برده می‌شود. ورزش و محیط زیست در ارتباط تنگاتنگی با یکدیگر هستند، چنان که از یک سو آلودگی‌های محیط زیست بر سلامت و کارایی افراد در زمان تعلیم و اجرای آموزش‌های مختلف تأثیرگذار است و سلامت ورزشکاران را به خطر می‌اندازد (۱) و از طرفی ورزش نیز مانند بسیاری فعالیت‌های دیگر ممکن است آثار مفید یا زیان‌بخشی برای محیط زیست داشته باشد. عملکرد مدیران ورزشی، تیم‌ها و سازندگان تجهیزات و وسایل ورزشی ممکن است پیامدهایی داشته باشد که تأثیر آن بر محیط زیست قابل بررسی است (۲).

همچنین در رویدادهای ورزشی، برنامه‌های بازیافت علاوه بر کاهش تولید ضایعات در طول برگزاری، به عنوان روشی آموزشی توسعه پایدار برای تماشاگران محسوب شده که به صورت الگو در سایر ابعاد زندگی افراد جامعه می‌تواند عمل نموده و الهام بخش آنها در اجرای سازگاری‌های زیست محیطی در زندگی روزمره‌شان باشد (۳). از طرفی چنین ضرورتی در تأکید و ترویج مسائل زیست محیطی، در کشورمان نیز بیش از پیش احساس می‌شود چرا که به علت شرایط محیط زیستی حاکم بر کشور و مطابق با گزارشات سازمان حفاظت از محیط زیست ایران در رابطه با تغییرات آب و هوا در دنیا و نیز ایران، توسعه صنعتی و تخریب محیط زیست و ایجاد تولید گازهای گلخانه‌ای در اتمسفر، تشدید فرآیند گرم شدن زمین، ضرر وارده به درآمد ناخالص ملی (به ازای هر درجه افزایش گرمای زمین، افزایش شش درصد مصرف آب و تبخیر و کاهش سه درصدی درآمد ناخالص ملی)، لزوم توجه به مسائل محیط زیستی در کشور افزایش یافته (۴) و با توجه به اهمیت مسایل توسعه زیست محیطی در صنعت ورزش، جوامع امروزی خواستار ایجاد بستر مناسب برای تولید و شتاب لازم جهت رسیدن به توسعه همه جانبه هستند، در ایران نیز به صورت جسته و گریخته توسط وزارت ورزش و جوانان و یا فدراسیون‌های ورزشی، کارگاه‌هایی جهت آشنایی ورزشکاران با اصول حفاظت از محیط زیست برگزار شده است، ولی هیچ‌گونه نظام یا راهبرد جامعی جهت شناسایی راهبردهای موثر در توسعه پایدار زیست محیطی ورزش و پیامدهای آن که مبتنی بر یافته‌های پژوهشی باشد، وجود ندارد و این موضوع بر اهمیت شناسایی راهبردهای موثر در این راستا گشته و امید هست با بهره‌مندی از نتایج این تحقیق، بتوان در جهت برنامه‌ریزی‌های استراتژیک و راهبردی توسعه پایدار و با تأکید بر پیامدهای شناسایی شده، در جهت توسعه پایدار زیست محیطی صنعت ورزش کشور گام‌های موثری را برداشت.

۲. روش‌شناسی:

بررسی حاضر به روش کیفی و با استفاده از ابزار مصاحبه‌ای عمیق با ۱۸ نفر از متخصصان مدیریت ورزشی آشنا به موضوع پژوهش، متخصصان محیط زیست، مسئولین و مدیران کنونی و سابق سازمان حفاظت از محیط زیست، مسئولین وزارت ورزش و کمیته ملی المپیک در قسمت مربوطه گردآوری شده است. روش نمونه‌گیری در این تحقیق از نوع غیراحتمالی هدفمند نظری و تکنیک گلوله برفی (زنجیره‌ای) برای انتخاب اعضای هیئت مصاحبه استفاده شده است. مصاحبه‌ها تا حد اشباع نظری ۱۸ ادامه یافت، پس از اتمام مصاحبه‌ها اقدام به مطالعه عمیق‌تر مبانی نظری و تحقیقات پیشین شد تا از ترکیب مفاهیم گذشته، تجربیات پژوهشگر و نظرات صاحب‌نظران به مراحل بعدی تحلیل داده‌ها و نهایتاً شناسایی مولفه‌های ثانویه و تم‌های اصلی اقدام شود. روش تحلیل داده‌های گردآوری شده، تحلیل موضوعی یا تماتیک است که از متعارف‌ترین و پرکاربردترین روش تحلیل داده‌های کیفی به ویژه در مردم‌نگاری و یا در تحلیل داده‌های متنی مصاحبه‌ای است. در این پژوهش کیفی، روایی درونی از طریق ارائه نتایج به دست آمده به آزمودن‌شدگان (مشارکت‌کنندگان در پژوهش) بررسی گردید. همچنین برای سنجش پایایی در این پژوهش از روش پایایی بازآزمون استفاده شد که به میزان سازگاری طبقه‌بندی داده‌ها در طول زمان اشاره دارد.

یافته‌ها:

مقوله	مفهوم	کد
مدیریت سبز رویدادهای ورزشی	برنامه‌ریزی سبز رویدادهای ورزشی	هدف‌گذاری و ارزیابی اثرات زیست محیطی، راه‌اندازی سیستم‌های اطلاعاتی و ارتباطی، لزوم تحلیل عوامل کلان محیطی، برنامه‌ریزی اقتصادی رویدادهای ورزشی
	سازمان‌دهی سبز رویدادهای ورزشی	استقرار نظام سیستماتیک اجرایی، رعایت موازین زیست محیطی در رویدادهای ورزشی، بهره‌مندی بهینه از منابع
	مدیریت منابع انسانی	پیاده‌سازی نظام یکپارچه بهسازی منابع انسانی، بهره‌مندی از سازمان‌های مردم‌نهاد و داوطلبین، وجود مدیران آگاه، لزوم ثبات در مدیریت
	ارزیابی و کنترل	لزوم آسیب‌شناسی و بازخورد، وجود سیستم نظارتی
سخت‌افزارهای سبز ورزشی	امکان، تجهیزات و استاندارد سبز	مکان‌یابی و آمایش سرزمین، استانداردسازی زیست محیطی در اماکن ورزشی
دولت و نیروهای پشتیبان	نقش دولت	حمایت مالی دولت، حمایت معنوی و قانونی دولت
	بهره‌مندی از حامیان مالی و سایر نهادها	بهره‌مندی از شهرداری‌ها، بهره‌مندی از نهاد‌های علمی و دانشگاهی، بهره‌مندی از حامیان ورزشی سبز
سیاست‌گذاری پایدار ورزشی	نهادینه‌سازی توسعه پایدار زیست محیطی	جایگاه مسایل زیست محیطی در ورزش، تعیین سازمان‌متولی، تعامل سازمان‌های ورزشی و محیط زیست، سیاست‌گذاری در نهاد‌های آموزشی، بهره‌مندی از مزایای ارتباطات بین‌المللی، الگوبرداری از نمونه‌های موفق
	ارتقای سطح ورزش کشور	توجه به ماهیت صنعت ورزش و رویداد، خصوصی‌شدن ورزش کشور
توسعه پایدار از طریق رویداد	بهره‌مندی از جنبه ترویجی رویدادهای ورزشی	فرهنگ‌سازی از طریق رویدادهای ورزشی، ایجاد آگاهی از طریق ورزش، توجه به نقش رسانه‌ها، صحنه‌گذاری اقدامات زیست محیطی
نظام نامه زیست محیطی رویداد	تدوین قوانین زیست محیطی	تعریف مشوق‌ها و جرایم زیست محیطی، تدوین ضوابط و استانداردهای زیست محیطی

بر اساس مصاحبه‌های صورت گرفته، راهبردهای توسعه‌ی پایدار زیست محیطی رویدادهای ورزشی شامل مدیریت سبز رویدادهای ورزشی، سخت‌افزارهای سبز ورزشی، دولت و نیروهای پشتیبان، سیاست‌گذاری پایدار ورزشی، توسعه پایدار از طریق رویداد و نظام‌نامه زیست محیطی رویدادها می‌باشد. همچنین پیامدهای توسعه پایدار رویدادها شامل توسعه فرهنگ زیست محیطی، توسعه رویکرد پایدار در جامعه، ارتقای کیفیت محیط زیست کشور، ارتقای کیفیت زندگی افراد جامعه، توسعه آینده‌نگری، توسعه ورزش کشور می‌باشند. نمونه کدگذاری و یافته‌های مربوط به راهبردهای موثر در توسعه پایدار رویدادهای ورزشی در

جدول شماره ۱ آورده شده است.

نتیجه‌گیری:

بر اساس یافته‌های تحقیق، یکی از راهبردهای شناسایی شده، مدیریت سبز رویدادهای ورزشی می‌باشد. در این رابطه بایستی مدیریت سالم محیط زیستی تمامی رویدادهای ورزشی خصوصاً در مراحل اولیه برنامه‌ریزی تضمین گردد. هرچند بیشتر تأکید باید بر تعدیل روش‌ها و رفتارها باشد، کاهش اثرات محیط زیستی باید هدف اولیه باقی بماند. این اصل نیازمند آن است که از

اثرات محیط زیستی حتی از آغاز هم اجتناب گردد. اگر این امکان وجود ندارد، این قبیل اثرات باید کاهش یافته و یا با دیگر محصولات، نظام‌های مدیریتی یا تکنولوژی‌ها جایگزین گردد. هم‌چنین اقدامات محیط زیستی باید به منظور کاهش اثرات، هم در خلال رویداد ورزشی و هم پس از آن به کار برده شود. یکی دیگر از راهبردهای شناسایی شده سخت افزارهای سبز ورزشی می باشد که شامل اماکن سبز و تجهیزات سبز بوده و اماکن ورزشی سبز نه تنها نشان دهنده یک انتخاب در حوزه مسئولیت اجتماعی است، بلکه یک تصمیم مالی هوشمند می باشد.

از دیگر استراتژی‌های بدست آمده از مصاحبه‌شوندگان حمایت دولت و ایجاد نظام‌نامه زیست محیطی رویداد و سیاست گذاری پایدار ورزشی می باشد. تمامی قوانین و مقررات باید در برنامه ریزی و ترسیم مراحل زیربنایی رشته‌های مختلف ورزشی یا سازماندهی یک رویداد ورزشی، رعایت شوند و با توجه به دولتی بودن اقتصاد کلان کشور و وجود ساختار متمرکز بر نفت در سیاست‌گذاری‌های خرد و کلان، اکثریت صنایع بزرگ کشور و صنعت ورزش کشور، الزام واحدهای دولتی ورزشی با نوعی چالش مواجه می باشد چرا که قدرت چانه زنی واحدهای تابعه، قدرت قانون گریزی این بخش‌ها را افزایش می دهد. بنابراین ضمن اصلاحات ساختاری در بخش دولتی ورزش و کاهش حجم تصدی‌گری دولت در حوزه اقتصاد ورزش، بایستی نقش نظارتی و کنترلی آن را حفظ نموده و تقویت کرد. توسعه پایدار از طریق رویداد از مهمترین راهکارها و فرآیندهایی بود که متخصصان معتقد بودند می‌تواند در توسعه زیست محیطی رویدادهای ورزشی از آن بهره جست. به این منظور برنامه‌های هدف گذاری شده باید به گونه ای طراحی شود که متناسب با ویژگی‌های جغرافیایی و فرهنگی باشد و بر مشارکت داوطلبانه ورزشی به منظور ایجاد شهروندانی فعال تأکید کند (۵). در نتیجه توسعه ورزش می تواند نقش اساسی در توسعه جوامع داشته باشد. برنامه‌های تدوین شده برای توسعه ورزش در کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته مرسوم است اما چگونگی اجرا و ارزیابی آن است که میتواند نقش تعیین کننده‌ای در راستای توسعه پایدار جوامع داشته باشد.

به گفته افراد مصاحبه شونده، اگر چه صدمات ناشی از ورزش یا صدمات وارده بر ورزش ضرورتاً اجتناب ناپذیر نیستند، اما چنانچه مدیران عالی و دست‌اندرکاران امر ورزش، ورزشکاران و تماشاچیان درک کنند و حتی بپذیرند که مسئولانه‌تر عمل کردن آنها بر شرایط محیط زیستی که فعالیتهای ورزشی در آن صورت می‌گیرد، تاثیر مثبت دارد، از طریق استراتژی‌های یادشده بهبود کیفیت محیط زیست کشور به دور از انتظار نخواهند بود. ورزش تجسم اصول و موازین اخلاقی و نظام ارزشی خاص خود است. ورزشکاران به عنوان ایفاگران اصلی فعالیتهای ورزشی الگوهای عملکردی مناسبی در این خصوص هستند. از طرفی می‌توان از طریق توسعه زیرساخت‌های ورزشی، افزایش جامعه ورزش کشور، حضور در سطح بین الملل و ارتقای تصویر ورزش کشور از طریق کسب امتیاز میزبانی رویدادهای مهم، در راستای توسعه ورزش کشور اقدامات موثری را انجام داد. بنابراین از آنجا که عملکردهای زیربنایی مستلزم تصمیم گیری، برنامه ریزی و حمایت در سطوح کلان و خرد می باشد، پیشنهاد می گردد که مدیران و صاحب‌نظران با استفاده از نتایج این تحقیق و پژوهش‌های علمی مرتبط، از طریق راهکارهای بدست آمده، در برنامه ریزی‌های آتی مرتبط با توسعه پایدار زیست محیطی ورزش کشور تاثیرگذار باشند.

منابع:

۱۱. بهمن‌پور، هومن (۱۳۹۴). ورزش و محیط زیست، ویژه‌ی ورزشکاران و مدیران ورزشی، انتشارات دفتر محیط زیست و توسعه‌ی پایدار وزارت ورزش و جوانان، ص ۹.
12. Nooij Md, Berg Mvd, Koopmans C. Bread or games? A social cost-benefit analysis of the World Cup bid of the Netherlands and the winning Russian bid. Journal of Sports Economics. 2013;14(5):521-45.
13. Kellison TB, Kim YK. (2014). Marketing pro-environmental venues in professional sport: Planting seeds of change among existing and prospective consumers. Journal of Sport Management. 28(1):34-48.
۱۴. گزارش راهبردی وزارت ورزش و جوانان (۱۳۹۴)، ورزش و محیط زیست، وزارت ورزش و جوانان، ص ۲۵.

15. Skinner, J., D. H. Zakus, et al. (2008). "Development through Sport: Building Social Capital in Disadvantaged Communities." Sport Management Review 11(3): 253-275.

بررسی اجمالی توسعه پایدار با توجه به رویکرد اقتصادی در استخرهای استان تهران

پریسا ساریخانی^۱، هانیه اسدبگی، فاطمه دانشگر^۲، حبیب هنری^۳

۱. دانشجوی ارشد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.
(**نویسنده مسئول)

۲. دانشجوی ارشد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.
۳. دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

Email: 7.sarikhani@gmail.com

چکیده

زمینه و هدف: توسعه پایدار برآورنده نیاز و آرمان های انسان ها، نه فقط در یک کشور و یک منطقه که تمامی مردم در سراسر جهان و در حال و آینده است. دستیابی به توسعه پایدار اقتصادی، یکی از مهم ترین اهداف برنامه ریزان و مدیران شهری است. در این راستا، هدف از پژوهش حاضر ضمن قبول روابط متقابل ابعاد سه گانه پایداری (اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی) به بررسی اجمالی توسعه پایدار با توجه به رویکرد اقتصادی در استخرهای استان تهران تاکید داشته و به سنجش و ارزیابی این بعد پرداخته است.

روش کار: روش پژوهش حاضر توصیفی-تحلیلی است، که در آن تعداد ۳۰ نفر از مدیران به روش تصادفی ساده از بین مدیران استخر های سرپوشیده استان تهران به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. ابزار اندازه گیری شامل پرسشنامه محقق ساخته که توسط ۸ نفر از متخصصین مورد تایید قرار گرفت، سپس با آزمون آلفای کرونباخ عدد ۰/۷۶۴ به دست آمد. از آمار توصیفی برای سازمان دادن، طبقه بندی و خلاصه نمودن داده های خام استفاده گردید. روش آماری جهت تجزیه و تحلیل داده ها آزمون فریدمن و T یک گروهی توسط نرم افزار Spss 21 استفاده شد.

یافته ها: یافته ها نشان دادند که معناداری بین میانگین مؤلفه های اقتصادی توسعه پایدار وجود دارد به جز مؤلفه مدیریت انرژی که عدد مربوط به سطح معناداری آزمون ۰/۰۹۳ است و رابطه معناداری وجود ندارد. میانگین تمامی مؤلفه های اقتصادی بالاتر از ۳ است و این مقدار از سطح متوسط بالاتر است لذا مشخص می گردد عوامل مربوط به عامل اقتصادی در توسعه پایدار استخرهای سرپوشیده استان تهران در وضع مطلوبی قرار دارند از میان این مؤلفه ها، بالاترین رتبه مربوط به اشتغال زایی و پایین ترین رتبه مربوط به مدیریت پسماند میباشد.

نتیجه گیری: نتایج حاصل از تحقیق حاکی از این است که عامل اقتصادی از وضعیت مطلوبی برخوردار است با توجه به نتایج به دست آمده از میان مؤلفه های اقتصادی توسعه پایدار، بیشترین توجه مربوط به مؤلفه اشتغال زایی و کم ترین توجه مربوط به مؤلفه مدیریت پسماند در عوامل اقتصادی توسعه پایدار است که مدیران می توانند با تمرکز بیشتر بر انجام فعالیتهایی مرتبط با مدیریت پسماند در بهبود عامل اقتصادی در توسعه پایدار استخرهای سرپوشیده شهر تهران وضعیت مطلوب تری را ایجاد کنند.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

کلیدواژه ها: توسعه پایدار، استخر، رویکرد اقتصادی.

مقدمه:

توسعه مفهومی است که هدف غایی آن بالابردن معیارهای زندگی تمام مردم است. مفهوم توسعه نسبتاً جدید و غربی است و به طور نزدیکی با فرآیند صنعتی سازی نوین مرتبط است. توسعه شهری پایدار بیانگر نوعی توسعه شهر است که جنبه ی پایداری را در خود حفظ کرده است. به عبارت دیگر، نیازهای کنونی را بدون به خطر انداختن توانایی نسل های آینده در تامین نیاز هایشان برطرف می نماید (امیری، رحمانیان و غفاری، ۱۳۹۲). توسعه پایدار برآورنده نیاز و آرمان های انسان ها، نه فقط در یک کشور و یک منطقه که تمامی مردم در سراسر جهان و در حال و آینده است (وگنر، ۲۰۱۳). هدف توسعه پایدار را استفاده معقول و مناسب از منابع طبیعی بدانیم، بنابراین پدیده ای عمدتاً اقتصادی است، برهمین اساس پایداری در اقتصاد را می توان در ایجاد رشد عادلانه و متوازن جامعه انسانی و تضمین بهره مندی تک تک انسان ها در طول زمان، بدون وارد آوردن خدشه به منابع زیستی، طبیعی و فرهنگی تعریف کرد (جعفریان و عبدالحسین پور، ۱۳۸۵).

همه کشورهای عقب مانده تمنا دارند بر ظرفیت و توان مادی و معنوی کشور خود بیفزایند و در پناه تمام ظرفیت ها، اقتصادی قدرتمند داشته باشند (خرازیان، اخباری، فرجی راد، ۱۳۹۷). توسعه اقتصادی ابعاد کمی و کیفی تغییر در متغیرهای اقتصادی را نه به صورت مکانیکی، بلکه به صورت ارگانیک و زیستی در برمی گیرد. (عطوفی، جاویدان داروگر، ۱۳۹۵). دستیابی به توسعه پایدار اقتصادی، یکی از مهم ترین اهداف برنامه ریزان و مدیران شهری است که با ایجاد در نظام مدیریت شهری در کنار دسترسی به خدمات و امکانات و بهره برداری از قابلیت های اجتماعی ساکنان محله ای مقدور می گردد (نوابخش و ارجمند سیاه پوش، ۱۳۸۸).

روش شناسی:

روش پژوهش حاضر توصیفی-تحلیلی است، که در آن با شناخت عوامل اقتصادی مؤثر بر توسعه پایدار وضعیت این عوامل در استخرهای استان تهران مشخص شده است، مطالعه بپردازد. جامعه مورد بررسی در این تحقیق شامل مدیران استخرهای سرپوشیده استان تهران است. حجم نمونه تحقیق ۳۰ نفر از مدیران استخرهای سرپوشیده استان تهران بود که به روش تصادفی ساده به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. ابزار اندازه گیری شامل پرسشنامه محقق ساخته که توسط ۸ نفر از متخصصین مورد تایید قرار گرفت سپس با آزمون آلفای کرونباخ عدد ۰/۷۶۴ به دست آمد. از آمار توصیفی برای سازمان دادن، طبقه بندی و خلاصه نمودن داده های خام استفاده گردید. روش آماری جهت تجزیه و تحلیل داده ها آزمون فریدمن و T یک گروهی توسط نرم افزار Spss 21 استفاده شد.

یافته ها:

همانگونه که در جدول ۱ مشاهده می شود عدد مربوط به سطح معناداری آزمون مربوط به اشتغال زایی و درآمدهای مستقیم و مدیریت کاربری اماکن ورزشی ۰/۰۰۰ و عدد مربوط به سطح معناداری آزمون مربوط به درآمدهای غیرمستقیم ۰/۰۰۱ و مدیریت پسماند ۰/۰۰۴ و حفظ نگهداری اکوسیستم ۰/۰۱۷ است و این اعداد از مقدار خطای قابل پذیرش برای آزمون (۰/۰۵) کمتر است، لذا همگی این مولفه ها معنار دار بوده به مولفه مدیریت انرژی که داری سطح معناداری ۰/۰۹۳ بیشتر از ۰/۰۵ بوده و معنادار نبوده لذا در این آزمون با توجه به مقیاس پنج گزینه ای لیکرت مقدار آزمون (میانگین) برابر با ۳ در نظر گرفته شده است. مشخص می گردد که میانگین پاسخ ها به سوال های مؤلفه های اقتصادی بر توسعه پایدار استخرهای سرپوشیده استان تهران با عدد ۳ برابر نیست که بیانگر حد متوسط است از آنجا که طبق اطلاعات جدول ۱ میانگین تمامی مولفه های اقتصادی بالاتر از ۳ است و این مقدار از سطح متوسط بالاتر است لذا مشخص می گردد عوامل اقتصادی در توسعه پایدار استخرهای سرپوشیده استان تهران در وضع مطلوبی قرار دارند.

جدول 1. آمار توصیفی متغیرهای اقتصادی در توسعه پایدار استخرهای سرپوشیده استان تهران.

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف معیار	خطای استاندارد
اشتغال زایی	۳۰	۳/۹۸	۰/۶۲	۰/۱۱
حفظ و نگهداری اکوسیستم	۳۰	۳/۸۰	۱/۷۳	۰/۳۱
مدیریت کاربری اماکن ورزشی	۳۰	۳/۶۱	۰/۵۵	۰/۱۰
مدیریت پسماند	۳۰	۳/۶۰	۱/۰۶	۰/۱۹
درآمدهای غیر مستقیم	۳۰	۳/۵۵	۰/۸۱	۰/۱۴
درآمدهای مستقیم	۳۰	۳/۴۵	۰/۵۹	۰/۱۰
مدیریت انرژی	۳۰	۳/۳۱	۰/۹۸	۰/۱۸

جدول 2. آزمون میانگین برای نقش عامل اقتصادی در توسعه پایدار

متغیر	سطوح بحرانی		اختلاف میانگین	سطح معناداری	درجه آزادی	آماره آزمون
	سطح بالا	سطح پایین				
اشتغال زایی	۱/۲۲	۰/۷۵	۰/۹۸	۰/۰۰	۲۹	۸/۶۲
حفظ و نگهداری اکوسیستم	۱/۴۴	۰/۱۵	۰/۸۰	۰/۰۱۷	۲۹	۲/۵۲
مدیریت کاربری اماکن ورزشی	۰/۸۱	۰/۴۰	۰/۶۱	۰/۰۰	۲۹	۶/۰۴
مدیریت پسماند	۰/۹۹	۰/۲۰	۰/۶۰	۰/۰۰۴	۲۹	۳/۰۹
درآمدهای غیر مستقیم	۰/۸۶	۰/۲۵	۰/۵۵	۰/۰۰۱	۲۹	۳/۷۲
درآمدهای مستقیم	۰/۶۷	۰/۲۲	۰/۴۵	۰/۰۰	۲۹	۴/۱۶
مدیریت انرژی	۰/۶۸	-۰/۰۵	۰/۳۱	۰/۰۹۳	۲۹	۱/۷۳

از آنجا که سطح معناداری مورد مشاهده ۰/۰۱ است (جدول ۳) و این عدد از سطح خطای قابل پذیرش (۰/۰۵) کم تر است، لذا با احتمال ۹۵ درصد فرض صفر رد و فرض مخالف آن پذیرفته می شود و مشخص می شود رتبه هر یک از مؤلفه ها با یکدیگر متفاوت است شده و به تفکیک رتبه بندی شده اند.

جدول 3. بررسی معناداری آزمون فریدمن

آماره آزمون	۲۳/۷۳

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

درجه آزادی	۶
تعداد	۳۰
سطح معناداری	۰/۰۰۱

جدول 4. رتبه هریک از مولفه های اقتصادی بر توسعه پایدار استخرهای استان تهران

شاخص	رتبه
اشتغال زایی	۵/۵۷
مدیریت پسماند	۴/۱۰
حفظ و نگهداری اکو سیستم	۳/۹۷
مدیریت کاربری اماکن ورزشی	۳/۹۰
درآمدهای غیر مستقیم	۳/۸۷
درآمد های مستقیم	۳/۴۲
مدیریت انرژی	۳/۱۸

نتیجه گیری:

تهران-پایتخت ایران-همانند اغلب کلان شهرها در کشورهای در حال توسعه از معضلات زیست محیطی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی فراوانی رنج می برد که نشان دهنده توسعه ناپایدار در این شهر است (امیری، رحمانیان و غفاری، ۱۳۹۲). پژوهش حاضر ضمن قبول روابط متقابل ابعاد سه گانه پایداری (اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی)، به بررسی توسعه پایدار با توجه به رویکرد اقتصادی در استخرهای استان تهران تاکید داشته و به سنجش و ارزیابی این بعد پرداخته است. نتایج حاصل از تحقیق حاکی از این است که عامل اقتصادی از وضعیت مطلوبی برخوردار است با توجه به نتایج به دست آمده از میان مولفه های اقتصادی توسعه پایدار، بیشترین توجه مربوط به مولفه اشتغال زایی و کم ترین توجه مربوط به مولفه مدیریت پسماند در عوامل اقتصادی توسعه پایدار است که مدیران می توانند با تمرکز بیشتر بر انجام فعالیت هایی مرتبط با مدیریت پسماند در بهبود عامل اقتصادی در توسعه پایدار استخرهای سرپوشیده شهر تهران وضعیت مطلوب تری را ایجاد کنند. لازم به ذکر است که افزایش آگاهی در این زمینه برای مسئولین ضروری خواهد بود.

منابع:

- ۱-امیری، مجتبی و رحمانیان، مجید، غفاری، علی (۱۳۹۲). بررسی وضعیت عوامل فرهنگی موثر بر مدیریت توسعه پایدار شهر تهران. مدیریت دولتی، ص ۲۰-۲۱.
- ۲-برزگر، صادق و بخشی، امیر، حیدری، محمدتقی (۱۳۹۸). تبیین پایداری اجتماعی-اقتصادی در شهرهای کوچک با رویکرد توسعه پایدار. فصلنامه مجلس و راهبرد، سال بیست و ششم، شماره نود و هفت، بهار ۱۳۹۸
- ۳-جعفریان، مزدک و عبدالحسین پور، فرید (۱۳۸۵). پایداری شهری با نگاهی به ویژگی های شهرهای ایران، همایش شهر برتر، طرح برتر، همدان، سازمان عمران شهرداری همدان.
- ۴-نوابخش، مهرداد و ارجمند سیاه پوش، اسحق (۱۳۸۸). مبانی توسعه پایدار شهری؛ تهران: جامعه شناسان.
- ۵-عطوفی، غلامرضا و جاویدان داروگر، حمیدرضا (۲۰۱۶). اهمیت و وضعیت امنیت اقتصادی در پیشبرد اقتصاد پایدار، مجله تحقیق ملل، جلد یک، شماره ۶، خرداد ۱۳۹۵. (به زبان فارسی)

۶- خرازیان، هوال و اخباری، محمد و فرجی راد، عبدالرضا (۱۳۹۷). تحلیل تاثیر مولفه های توسعه اقتصاد بر امنیت پایدار منطقه مرزی (مورد مطالعه: منطقه مرزی بورالان تاسردشت)، فصلنامه جغرافیایی سرزمین، علمی-پژوهشی، سال پانزدهم، شماره ۶۰، زمستان ۱۳۹۷.

7-Wagner,M. (2013). `Green ` Human Resource Benefits: Do they matter as Determinants of Environmental management system Implementation journal of Business Ethics,114(3),443-456

بررسی و مقایسه میزان مهارت های فنی، انسانی و ادراکی مدیران ادارات ورزش و جوانان و هیئت های ورزشی استان کردستان

شیرکو میرکی^۱، لقمان کرمی^۲

۱- دانشجوی دکترای مدیریت ورزشی، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران

۲- دانشجوی دکترای مدیریت ورزشی، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران

*Email: (sherko_miraki@yahoo.com)

چکیده:

زمینه و هدف: مدیریت از مهم ترین تلاش های انسانی در تاریخ حیات اجتماعی بشر است. جوامع بشری از مجموعه ای از سازمان ها با اهداف مختلف تشکیل می شود که هر کدام وظایفی را انجام می دهند. هدف از پژوهش حاضر مقایسه مهارت های فنی، انسانی و ادراکی مدیران ادارات ورزشی و رئیس های هیئت های ورزشی استان کردستان بود.

روش کار: روش پژوهش از نوع توصیفی-پیمایشی و به لحاظ هدف کاربردی می باشد. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه مدیران و معاونین ادارات ورزش و جوانان استان کردستان بود و همچنین رئیس های هیئت های ورزشی استان بود به منظور تعیین حجم نمونه مدیران؛ کل مدیران و معاونین ۲۲ از روش نمونه گیری تمام شمار استفاده شد و به عنوان جامعه مدیران انتخاب گردید، و از ۳۴۵ نفر شاغل در پست رئیس هیئت های ورزشی استان کردستان، با استفاده از جدول مورگان تعداد ۱۸۱ نفر به عنوان نمونه به در دسترس انتخاب گردیدند. از پرسشنامه مهارت های مدیریتی افشاری (۱۳۹۰) به عنوان ابزار اندازه گیری استفاده شد، جهت تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون های تی مستقل استفاده گردید.

یافته ها: یافته ها نشان داد تفاوت معناداری بین متغیرها در دو جامعه مدیران و رئیس های هیئت های ورزشی وجود داشت، که می توان نتیجه گرفت مهارت های فنی، انسانی و ادراکی بین مدیران و رئیس های هیئت ها متفاوت است.

نتیجه گیری: مدیران ادارات ورزش و جوانان و رئیس های هیئت های ورزشی استان کردستان باید بسترهای لازم را به منظور توسعه همه مؤلفه ها به ویژه مؤلفه های مربوط به مهارت های انسانی در مجموعه کاری خود فراهم سازند

کلمات کلیدی: مهارت فنی، مهارت انسانی، مهارت ادراکی، رئیس هیئت ها،

مقدمه : مدیران به مهارت‌های ویژه‌ای برای انجام وظایف و فعالیت‌های مربوط به شغل مدیریت نیاز دارند. رابرت کاتز در تحقیقی نشان داد که مدیران به سه مهارت و شایستگی اساسی ادراکی، انسانی و فنی نیاز دارند. لازمه موفقیت هر سازمان به مهارت‌های مدیر یا مدیران آن سازمان بستگی دارد (احمدی، ۱۳۸۵). یکی از مزیت‌های نسبی، مهم و اساسی سازمان‌ها در چنین محیط رقابتی و نامطمئن، عامل مدیریت آنهاست. با توجه به اینکه در دنیای کنونی در پشت هر ماشین بزرگ اقتصادی نام یک مدیر به چشم می‌خورد بدون شک اعمال مدیریت اثر بخش و کارا ضامن موفقیت سازمان‌ها در رسیدن به اهداف و استراتژی‌های خود می‌باشد (رضائیان، ۱۳۸۸) باتوجه به اینکه سازمان‌های ورزشی نیز در زمره سازمان‌هایی قرار دارند که به طور مداوم در معرض تغییرات مختلف قرار می‌گیرند، باید مدیرانی به روز و مجهز به مهارت‌های مختلف مدیریتی داشته باشند تا بتوانند پاسخگوی نیازهای جدید سازمان از یک طرف و جذب و جلب رضایت جامعه با طیف سلیق مختلف و متنوع از طرف دیگر باشند

روش شناسی تحقیق:

روش پژوهش از نوع توصیفی-پیمایشی و به لحاظ هدف کاربردی می‌باشد. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه مدیران و معاونین ادارات ورزش و جوانان استان کردستان بود و همچنین رئیس‌های هیئت‌های ورزشی استان بود به منظور تعیین حجم نمونه مدیران؛ کل مدیران و معاونین ۲۲ از روش نمونه گیری تمام شمار استفاده شد و به عنوان جامعه مدیران انتخاب گردید، و از ۳۴۵ نفر به افراد شاغل درپست رئیس هیئت‌های ورزشی استان کردستان، با استفاده از جدول مورگان تعداد ۱۸۱ نفر به عنوان نمونه به در دسترس انتخاب گردیدند. از پرسشنامه مهارت‌های مدیریتی افشاری (۱۳۹۰) به عنوان ابزار اندازه گیری استفاده شد، جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون‌های تی مستقل استفاده گردید

نتایج:

جدول ۱: تفاوت میزان مهارت‌های فنی در بین دو گروه مدیران و رئیس هیات‌های شهرستان و استان

تی مستقل						آزمون لوین		
سطح اطمینان ۹۵٪		تفاوت انحراف معیار	اختلاف میانگین	Sig	df	tآماره	Sig	F
حد بالا	حد پایین							
۰/۷۰۰	۰/۳۴۳	۰/۰۹۰	۰/۵۲۲	۰/۰۰۱	۲۰۱	۷۷۴ ۵	۰/۰۵۶	۳/۷۰۸
فرض نابرابری واریانس								

جدول ۲: تفاوت میزان مهارت‌های انسانی در بین دو گروه مدیران و رئیس هیات‌های شهرستان و استان

تی مستقل						آزمون لوین			
سطح اطمینان ۹۵٪		تفاوت انحراف معیار	اختلاف میانگین	Sig	df	t آماره	Sig	F	
حد بالا	حد پایین								
۰/۵۲۵	۰/۱۸۰	۰/۰۸۷	۰/۳۵۲	۰/۰۰۱	۲۰۱	۴/۰۳۴	۰/۱۸۰	۱/۸۰۹	فرض نابرابری واریانس

جدول ۳: تفاوت میزان مهارت های ادراکی در بین دو گروه مدیران و رئیس هیاتهای شهرستان و استان

تی مستقل						آزمون لوین			
سطح اطمینان ۹۵٪		تفاوت انحراف معیار	اختلاف میانگین	Sig	df	آماره t	Sig	F	
حد بالا	حد پایین								
۰/۵۳۰	۰/۱۹۰	۰/۰۸۶	۰/۳۶۰	۰/۰۰۱	۲۰۱	۱/۱۷۶ ۴	۰/۴۴۵	۰/۵۸۵	فرض نابرابری واریانس

بحث و نتیجه گیری:

نتایج دال بر تفاوت میزان مهارت های فنی ، انسانی و ادراکی در بین دو جامعه مدیران و رؤسا است، که با نتایج پژوهش های خضری و همکاران (۱۳۹۴)، شاکری (۱۳۹۳)، هم سو وهمخوان هستند. مهارت فنی در واقع همان همان توانایی فنی است که فایول نیز مطرح می کند. این نوع مهارت نیازمند کار با ابزار بوده احتمالا در مقایسه با سایر مهارت ها آشناترین است زیرا معمول ترین مهارت به شمار می آید ، مهارت فنی را توانایی حاصل از تجربیات، آموزش و کارورزی در به کارگیری دانش، روش ها، فنون و تجهیزات لازم برای انجام کارهای خاص می باشد . مهارت های ادراکی قدرت درک موسسه به صورت یک واحد کلی است ؛ یعنی مدیر تشخیص دهد که چگونه هر یک از وظایف مختلف سازمان به دیگری وابسته است و تغییر در هر یک از بخش ها الزاماً قسمت های دیگر را تحت تاثیر قرار می دهد. مهارت انسانی عبارت است از توانایی کارکردن با و از طریق دیگران که شامل درک انگیزش و بکارگیری رهبری اثربخش می شود. در واقع مهارت انسانی، بیانگر توانایی مدیر در ایجاد محیطی که در آن افراد از امنیت و آزادی جهت طرح عقایدشان برخوردار باشند، است. مدیران اغلب اوقات خود را صرف ارتباط با دیگران می کنند. در اینجا منظور از مهارت انسانی توانایی مدیر در ارائه کار اثربخش و ایجاد تفاهم و همکاری در بین گروهی است که هدایت و رهبری آنرا بر عهده دارد.

منابع :

۱. احمدی ، مسعود (۱۳۸۵). مبانی سازمان و مدیریت. تهران، انتشارات پژوهش های فرهنگی.
۲. افشاری، مصطفی (۱۳۹۰). ارتباط مهارت های سه گانه مدیریتی با یادگیری سازمانی در سازمان تربیت بدنی و ارائه مدل بر اساس AHP ، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علامه طباطبائی.
۳. خضری، نورجهان. طاهری، عبدالمحمد. و جمال زاده، محمد (۱۳۹۴). مقایسه عملکرد مدیران گروه های آموزشی دانشگاه از نظر مهارت های سه گانه مدیریتی. فصلنامه علمی- پژوهشی، ره یافتی نو در مدیریت آموزشی، دوره ۶، شماره ۲۲، صفحه ۱۶۵-۱۸۸.

۴. رضاییان، علی. (۱۳۸۸). مبانی سازمان و مدیریت، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی (سمت). چاپ سیزدهم دیریت دانشگاه تهران. ص ۱۸۴-۱۸۶.
۵. شاکری، حمید (۱۳۹۳). بررسی مقایسه‌ای مهارت های فنی، ادراکی و انسانی دبیران تربیت بدنی (براساس مدل رابرت کاتز). پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تبریز - دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی.
۶. خلجی، حسن (۱۳۹۳). اصول و مبانی تربیت بدنی. تهران: انتشارات پیام نور.

تعیین جایگاه صلح بین المللی در مدل دیپلماسی ورزشی

کامبیز عبدی^{۱*}؛ مهدی طالب پور^۲، محمد جواد رنجکش^۳

۱. دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه فردوسی مشهد، ایران. (*نویسنده مسئول).
۲. دانشیار گروه مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه فردوسی مشهد، ایران.
۳. استادیار گروه روابط بین الملل، دانشکده اقتصاد و علوم اداری، دانشگاه فردوسی مشهد، ایران.

*Email: (ka.abdi@mail.um.ac.ir)

چکیده

زمینه و هدف: دیپلماسی ورزشی یکی از جنبه‌های اساسی هر گونه بازتاب استفاده از ورزش برای ایجاد صلح است. هدف مطالعه حاضر تعیین جایگاه صلح بین المللی در مدل دیپلماسی ورزشی بود.

روش کار: پژوهش حاضر از نظر هدف از نوع پژوهش های بنیادی، از نظر استراتژی از نوع پژوهش های کیفی و از نظر چگونگی جمع آوری داده ها از نوع تحقیقات پیمایشی به شمار می آید. جامعه آماری شامل خبرگان بین المللی بود که در حوزه های دیپلماسی و دیپلماسی ورزشی مطالعات آکادمیک داشتند. با استفاده از روش نمونه گیری هدفمند، ۳۰ خبره به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. ابزار اندازه گیری شامل پرسشنامه محقق ساخت برای جمع آوری نظر خبرگان، به صورت نیمه باز طراحی شد. از روش دلفی فازی برای تحلیل داده ها استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج حاصل از تحلیل دو راند دلفی فازی منجر به تثبیت مدل دیپلماسی ورزشی شد. برآمدهای دیپلماسی ورزشی که برابر و بیشتر از حد آستانه ۰/۷ را به دست آوردند در دو گروه برآمدهای صریح/خاص و برآمدهای ضمنی/عمومی دسته بندی شدند.

نتیجه‌گیری: بر اساس مدل دیپلماسی ورزشی، ایجاد صلح بین ملت ها/دولت های متخاصم از طریق کاهش تنش و توسعه صلح بین ملت ها/دولت های دوست از طریق روابط و مبادلات هدف نهایی غالب طرح و ابتکارات دیپلماسی ورزشی است.

کلیدواژه ها: دیپلماسی، دیپلماسی ورزشی، صلح، خبرگان، دلفی فازی

۱. مقدمه:

دیپلماسی ورزشی یکی از جنبه‌های اساسی هر گونه بازتاب استفاده از ورزش برای ایجاد صلح است زیرا فعال شدن آن بخشی جدایی ناپذیر از یک رویکرد کل نگر به موضوع است؛ به این دلیل که می‌تواند یک محرک پایدار برای اقدامات زمینه ای موثر را ایجاد کند. در سطح سیاسی، برقراری صلح، فراتر از هر امور دیگری، از بهبود روابط بین دولت‌ها به دست می‌آید (۱). بنابراین پرسش مشروع این است که کدام ابزار می‌تواند موثر باشد، و ورزش، بدون شک یکی از آن‌هاست (۲). ورزش یکی از این ابزارها برای اعمال "قدرت نرم" است (۵). التیامی‌نیا و محمدی عزیز آبادی (۱۳۹۴) به این نتیجه رسیدند که ورزش می‌تواند نقش سازنده ای را در روابط بین المللی به خصوص صلح بازی کند ولی در برخی موارد هم بوده که برای از بین بردن موقعیت‌های صلح آمیز و تحریک دشمنی استفاده شده است. در بخش نتیجه گیری، به این موضوع اشاره می‌شود که ورزش به خودی خود نه سازنده است و نه مخرب؛ بلکه ورزش هم از ساخته‌های انسان است. تبادلات ورزشی بین دو کشور نمی‌تواند به عنوان معجزه عمل کند اما این تبادلات نشان داده که ورزش یک ابزار حاشیه ای در روابط بین المللی نیست بلکه می‌تواند نقش سازنده ای را در روابط بین المللی بازی کند. سازمان ملل باید با تشکیلات بزرگ ورزشی مثل کمیته بین المللی المپیک و فدراسیون‌های بین المللی ورزشی همکاری بیشتری داشته باشد. ایجاد صلح و همکاری، دلایل عمده است که سبب می‌شود تا ملت‌ها مشارکت در رویدادهای ورزش را کاملاً آشکارا تشویق و ترغیب کنند (۶). سوال اساسی که قابل طرح می‌باشد این است که دیپلماسی ورزشی چگونه و یا از طریق چه مکانیسمی می‌تواند امکان دستیابی به صلح بین ملت‌ها/دولت‌های متخاصم را ایجاد کرده و یا صلح بین کشورهای دوست را توسعه بخشد. در این راستا، مدل دیپلماسی ورزشی عبدی و همکاران (۲۰۱۸) می‌تواند راهگشا باشد (۷). بر اساس مدل دیپلماسی ورزشی عبدی و همکاران (۲۰۱۹) عمده منابع ورزشی را که پتانسیل بهره گیری در فرآیند دیپلماسی را داشته اند در سه دسته طبقه بندی نموده اند (۸). همچنین، عبدی و همکاران (۲۰۱۸) مکانیسم‌های لازم را در قالب‌های "استراتژی‌های تبدیل" منابع ورزشی به برآمدهای مطلوب دیپلماتیک ورزشی را به تفصیل معرفی نموده اند (۹). پرسشی که باقی می‌ماند این است که در صورت انتخاب یک یا چند منبع دیپلماسی ورزشی و بهره گیری از استراتژی‌های هوشمندانه تبدیل، چه برآمدهایی برای طرح‌های دیپلماسی ورزشی قابل تصور است و جایگاه صلح بین المللی در بین برآمدهای محتمل، در کجا قرار خواهد گرفت. از این رو هدف مطالعه حاضر، تعیین جایگاه صلح بین المللی در مدل دیپلماسی ورزشی عبدی و همکاران (۲۰۱۹) می‌باشد.

۲. روش‌شناسی:

پژوهش حاضر از نظر هدف از نوع پژوهش‌های کاربردی؛ از نظر استراتژی از نوع پژوهش‌های کیفی بوده و از نظر چگونگی جمع آوری داده‌ها از نوع تحقیقات پیمایشی به شمار می‌آید که به صورت آنلاین انجام شد. جامعه آماری خبرگان بین المللی حوزه دیپلماسی بودند. نمونه آماری این مطالعه شامل ۳۰ خبره بین المللی بودند که با استفاده از روش نمونه گیری هدفمند انتخاب شدند. ابزار اندازه گیری شامل پرسشنامه محقق ساخت برای جمع آوری نظر خبرگان، به صورت نیمه باز طراحی شد که شامل سوالاتی ۵ گزینه ای در مقیاس اندازه گیری لیکرت به همراه بخش نظرات/کامنت‌ها در انتهای هر سوال بود. از روش روش دلفی فازی برای تحلیل داده‌های جمع آوری شده استفاده شد. مراحل اجرایی، دلایل بهره گیری و نحوه محاسبات در روش دلفی فازی در مطالعه عبدی و همکاران (۲۰۱۸ و ۲۰۱۹) به تفصیل شرح داده شده است. قابل ذکر است که حد آستانه پذیرش و یا رد هر گزاره در روش دلفی فازی در این مطالعه، نمره ۰,۷ بوده است.

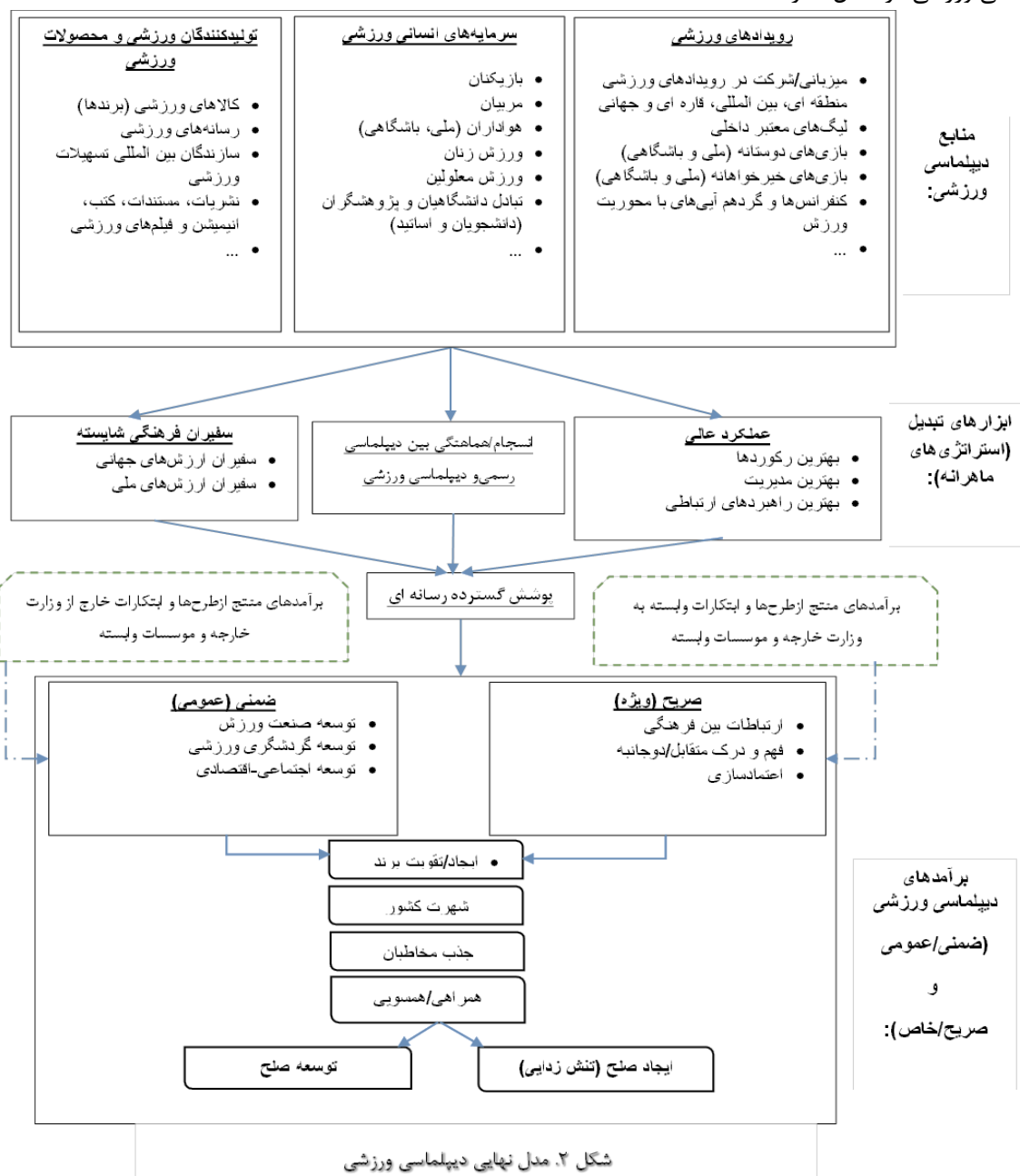
یافته‌ها:

بررسی یافته‌های توصیفی نشان داد بیشترین فراوانی سن خبرگان مربوط به رده ی سنی ۵۱ تا ۶۰ سال با ۴۳,۶ درصد بود. همچنین، بیشترین فراوانی جنسیت مربوط به مردان با ۶۳ درصد؛ همچنین، بیشترین درصد فراوانی ملیت خبرگان مربوط به کشور ایالات متحده آمریکا با ۲۶,۶۷ درصد بود؛ ۹۳,۳ درصد خبرگان دارای مدرک دکتری داشتند. در بخش دلفی فازی که در دو راند به انجام رسید؛ در راند اول با توجه به بهره گیری از استراتژی محرک (عبدی و همکاران، ۲۰۱۸) نتایج راند اول دلفی

^۱ Stimulus Strategy

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

فازی از لحاظ آماری قابل استناد نبود و فقط نظرات خبرگان در مدل اولیه برآمدها اعمال شد. نتیجه تحلیل راند دوم منتج به تثبیت برآمدهای دیپلماسی ورزشی بود. با احتساب نتایج راند دوم دلفی فازی و کسب اجماع از طرف خبرگان، مدل نهایی دیپلماسی ورزشی در شکل ۲ ارائه شده است.

شکل ۲. مدل نهایی دیپلماسی ورزشی

نتیجه گیری:

بر طبق مدل معرفی شده، هدف نهایی تلاش های دیپلماسی ورزشی ایجاد و توسعه صلح است. ایجاد صلح بین ملتها/دولتهای متخاصم و توسعه صلح بین ملت ها/دولت های دوست. لازم به یادآوری است که اهداف متنوعی برای تلاش های دیپلماسی ورزشی می توان در نظر گرفت از جمله ارتباطات بین فرهنگی، فهم و درک متقابل/دوجانبه، اعتماد سازی، ایجاد/توسعه برند ملی، شهرت کشور و مجذوب ساختن مخاطبان. اگرچه دولت های مختلف اهداف متفاوتی را طراحی و بکارگیری طرح های دیپلماسی ورزشی دنبال می کنند اما کسب صلح از طریق کاهش تنش بین کشورهای متخاصم و توسعه روابط بین کشورهای دوست بسیار قابل توجه است. دیپلماسی فوتبال بین ترکیه و ارمنستان، دیپلماسی فوتبال و کشتی بین ایران و ایالات متحده

آمریکا، دیپلماسی کریکت بین هند و پاکستان و ... نمونه های شناخته شده از تلاش های ابتکارات دیپلماسی ورزشی در راستای ایجاد صلح از طریق کاهش تنش و عادی سازی روابط بین کشورهای متخاصم می باشد. مدل دیپلماسی ورزشی عبدی و همکاران (۲۰۱۹) تلاش دارد نمونه های تاریخی را تبیین نماید.

منابع:

9. Gilbert, K., & Bennett, W. (2012). Sport, peace, and development. Champaign, IL: Common Ground Pub. LLC.
10. Grix, J. (2012). 'Image' leveraging and sports mega-events: Germany and the 2006 FIFA World Cup. Journal of Sport & Tourism, 17(4), 289-312. doi:10.1080/14775085.2012.760934
11. Mogleiv Nygård, Håvard (2013). Soft Power and Sport Diplomacy. Workshop, PRIO, Oslo, 04 November 2013 14:00-17:45, Available online at <http://www.prio.org/Events/Event/?x=8199>.
۱۲. التیامی نیا، رضا؛ محمدی عزیزآبادی، مهدی. (۱۳۹۴). نقش تبعی و تسریع کننده ورزش در فراهم کردن شرایط صلح در بین دولت ها، فصلنامه تحقیقات سیاسی بین المللی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرضا، شماره بیست و دوم، بهار ۱۳۹۴، صص ۱۴۹-۱۷۹.
13. Abdi K. (2019) The Modeling of Soft Power Implementation throughout Sport Diplomacy. Motion behavior and sports management. Ferdowai University of Mashhad.
14. Abdi K, Talebpour M, Fullerton J, et al. (2018) Converting sports diplomacy to diplomatic outcomes: Introducing a sports diplomacy model. International Area Studies Review 21: 365-381.
15. Abdi K, Talebpour M, Fullerton J, et al. (2019) Identifying Sports Diplomacy Resources as Soft Power Tools. Place Branding and Public Diplomacy: 1-9.
16. Nye, J. (2011). The Future of Power: PublicAffairs.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

بررسی وضعیت توسعه سپک تاکرا در ایران

محبوبه تجدد^{۱*}، رحیم رمضانی نژاد^۲، مینا ملائی^۳، محمدصادق وقار کردآبادی^۴

۱- کارشناس ارشد مدیریت رویداد ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه گیلان، رشت، ایران (نویسنده مسئول)

۲- استاد مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه گیلان، رشت، ایران

۳- استادیار مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه گیلان، رشت، ایران

۴- دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران

*Email: mahbobeh.tajaddod@yahoo.com

چکیده

مقدمه: سپک تاکرا به عنوان یک رشته ورزش جدید و مهیج محسوب می شود و با توجه به اینکه مسابقات آن در ۵ بخش برگزار می شود، از جهت توزیع مدال یک رشته پر اهمیت می باشد. از آنجا که برنامه ریزی توسعه رشته های ورزشی نیازمند آگاهی از وضعیت موجود و ساختار عملکردی آن ها می باشد؛ در این پژوهش میزان توسعه یافتگی ورزش سپک تاکرا در استان های کشور بررسی شده است.

روش شناسی: این پژوهش از نوع توصیفی - تحلیلی، از لحاظ هدف کاربردی و از نظر روش جمع آوری داده ها میدانی بود. جامعه آماری شامل مسئولین کمیته های استان های کشور بودند. نمونه آماری به صورت نمونه گیری تمام شمار انتخاب شدند. ابزار پژوهش پرسشنامه ای محقق ساخته شامل چهار بعد زیر ساخت و امکانات، منابع انسانی، ساختار و تشکیلات، رویداد و مسابقات بود. روایی محتوایی پرسشنامه با استفاده از نظرات ۱۳ نفر از متخصصان تأیید گردید. جهت تحلیل داده ها از روش های توصیفی و رتبه بندی در محیط نرم افزارهای EXCEL و SPSS استفاده گردید.

یافته ها: یافته ها نشان داد که عوامل رویداد و مسابقات، منابع انسانی، زیر ساخت و امکانات، و ساختار و تشکیلات به ترتیب دارای بیشترین تأثیر در توسعه رشته سپک تاکرا در استان ها بودند. در این رشته ورزشی، استان های مرکزی، زنجان و گلستان بالاترین سطح توسعه یافتگی را داشتند و استان های اصفهان، تهران و خوزستان در پائین ترین سطوح توسعه یافتگی قرار داشتند. یافته های این پژوهش نشان داد در رشته سپک تاکرا فقط حدود ۵ درصد از استان های ایران در سطح توسعه یافته، حدود ۳۳ درصد از استان ها کمتر توسعه یافته و حدود ۶۲ درصد از استان ها توسعه نیافته ارزیابی شدند.

نتیجه گیری: با توجه به وجود نابرابری معنی دار بین استان های کشور به لحاظ توسعه سپک تاکرا، ضرورت دارد که استراتژی های آتی انجمن سپک تاکرا مبتنی بر توسعه متوازن و کاهش نابرابری باشد. با عنایت به یافته های پژوهش برای دستیابی به این توسعه متوازن پیشنهاد می شود که برای برنامه ریزی منطقه ای توسعه سپک تاکرا در هر یک از استان ها، اولویت و ترتیب اهمیت هر یک از ابعاد رویداد و مسابقات، منابع انسانی، زیر ساخت و امکانات و ساختار و تشکیلات مورد توجه قرار بگیرد.

کلیدواژه: توسعه ورزش، توسعه یافتگی، سپک تاکرا، کمیته های استانی، نابرابری.

مقدمه

هدف نهایی توسعه بهبود توانمندی های انسانی، گسترش انتخاب ها و فرصت های افراد جامعه و به طور کلی خدمت به انسان و بشریت است. (باصری و فرهادی کیا، ۱۳۸۷). توسعه ورزش فرایندی است که همواره با فرصت ها، فرایندها، سیستم ها و ساختارها به گونه ای باید ایجاد شود تا افراد جامعه بتوانند در همه گروه ها در ورزش و تفریحات شرکت کنند و یا عملکرد خود را به سطح مورد نظرشان ارتقاء بخشند (گوهررستمی و همکاران، ۱۳۹۲). موراو (۲۰۱۰) معتقدند توسعه اقتصادی-اجتماعی هر کشوری، بر نتایج و عملکرد ورزشی تأثیر می گذارد. علاوه بر این، سیاست های ورزشی کشور، ساختارها و رویه های سازمان های ورزشی، برنامه ها و استراتژی های استانی ورزش، سیستم استعدادیابی، محیط رسانه ای ورزش، میزان توسعه ورزش آموزشی، استفاده از پیشرفت های تکنولوژیک در عرصه ورزش، خصوصیات فیزیولوژیک قومیت های مختلف، وجود قهرمانان و اسطوره های ورزشی استان به عنوان الگو و تأثیر خانواده، گروه های دوستی و اجتماعی نیز می توانند از جمله عوامل توسعه ورزش قهرمانی محسوب می شوند. بنابراین، شرایط و زمینه های زیادی وجود دارند که می توانند بر توسعه یافتگی ورزش قهرمانی یک استان اثرگذار باشند، اما اطلاعات دقیقی در دسترس وجود ندارد که این شرایط و زمینه ها کدامند و تا چه اندازه می توانند تعیین کننده توسعه یافتگی ورزش قهرمانی آنها باشند (ملایی و همکاران، ۱۳۹۷). سبک تاکرا به عنوان یک رشته ورزش جدید و مهیج محسوب می شود و با توجه به اینکه مسابقات آن در ۵ بخش برگزار می شود، از جهت توزیع مدال یک رشته پر اهمیت می باشد. لذا هدف از این مطالعه بررسی وضعیت توسعه یافتگی ورزش سبک تاکرا در استان های ایران بود.

روش شناسی پژوهش

روش پژوهش از نوع توصیفی-پیمایشی بود. جامعه آماری شامل همه کمیته های استانی فعال کشور در رشته سبک تاکرا بود. نمونه آماری به صورت تمام شمار انتخاب شدند. ابزار پژوهش، براساس مطالعه کتابخانه ای و اسنادی و پرسش نامه محقق ساخته ای در قالب ۴ بعد تدوین و تنظیم شد که در آن سعی شد عوامل اثرگذار بر توسعه ورزش سبک تاکرا در چهار بعد اصلی؛ شامل منابع انسانی، ساختار و تشکیلات، رویداد و مسابقات و زیر ساخت و امکانات دسته بندی شود. پس از تأیید پرسش نامه توسط ۱۳ نفر از متخصصان و کارشناسان ورزش سبک تاکرا و اساتید مدیریت ورزشی (روایی محتوایی)، پرسش نامه به صورت اینترنتی برای مسئولان استان ها ارسال شد. داده های پژوهش در قسمت آماده سازی با آمار توصیفی در نرم افزار (Excel 2013) و در قسمت محاسبه وزن با روش مک گرانهان و آزمون همبستگی پیرسون و همچنین برای سطح بندی استان ها از روش مقایسه ای KMEANS در نرم افزار (SPSS 23) استفاده گردید.

یافته های پژوهش

به طور کلی یافته های این پژوهش نشان داد که عوامل رویداد و مسابقات، منابع انسانی، زیرساخت و امکانات، و ساختار و تشکیلات به ترتیب دارای بیشترین تأثیر در توسعه رشته سبک تاکرا در استان ها بودند. در این رشته ورزشی، استان های مرکزی، زنجان و گلستان بالاترین سطح توسعه یافتگی را داشتند و استان های اصفهان، تهران و خوزستان در پائین ترین سطوح توسعه یافتگی قرار داشتند. یافته های این پژوهش نشان داد در رشته سبک تاکرا فقط حدود ۵ درصد از استان های ایران در سطح توسعه یافته (سطح ۱)، حدود ۳۳ درصد از استان ها کمتر توسعه یافته (سطح ۲) و حدود ۶۲ درصد از استان ها توسعه نیافته (سطح ۳) ارزیابی شدند.

جدول ۱. مقایسه توسعه یافتگی سبک تاکرا در استان های کشور

ردیف	نام استان	منابع انسانی	ساختار و تشکیلات	رویداد و مسابقات	زیرساخت و امکانات	جمع کل	سطح توسعه

یافتگی							
۱	۱۴/۵۰	۳/۱۳	۶/۵۰	۰/۱۵	۴/۷۳	مرکزی	۱
۲	۷/۲۲	۰/۸۵	۳/۴۵	۰/۰۳	۲/۹۰	زنجان	۲
۲	۶/۵۲	۱/۴۲	۲/۴۷	۰/۰۷	۲/۵۶	گلستان	۳
۲	۵/۹۵	۰/۹۵	۳/۳۸	۰/۰۸	۱/۵۴	قزوین	۴
۲	۵/۴۶	۱/۲۹	۲/۴۰	۰/۱۳	۱/۶۵	کرمانشاه	۵
۲	۵/۰۷	۱/۰۴	۱/۹۶	۰/۲۱	۱/۸۷	ایلام	۶
۲	۴/۸۴	۰/۷۹	۱/۸۸	۰/۰۷	۲/۱۰	گیلان	۷
۲	۴/۵۹	۰/۸۶	۱/۱۲	۱/۳۶	۱/۲۵	چهارمحال بختیاری	۸
۲	۴/۲۹	۱/۷۹	۰/۴۵	۰/۱۶	۱/۹۰	سمنان	۹
۳	۳/۲۹	۱/۰۷	۰/۹۶	۰/۱۱	۱/۱۵	خراسان شمالی	۱۰
۳	۲/۸۲	۰/۸۰	۰/۸۹	۰/۰۳	۱/۰۸	کرمان	۱۱
۳	۱/۹۷	۰/۵۳	۰/۷۱	۰/۱۰	۰/۶۳	لرستان	۱۲
۳	۱/۹۱	۰/۲۱	۰/۶۰	۰/۰۴	۱/۰۶	سیستان و بلوچستان	۱۳
۳	۱/۸۹	۰/۳۶	۰/۸۱	۰/۱۰	۰/۶۲	آذربایجان شرقی	۱۴
۳	۱/۵۱	۰/۴۹	۰/۲۹	۰/۰۸	۰/۶۶	مازندران	۱۵
۳	۱/۳۷	۰/۴۰	۰/۵۵	۰/۰۴	۰/۳۸	همدان	۱۶
۳	۱/۱۰	۰/۱۳	۰/۶۰	۰/۰۲	۰/۳۵	قم	۱۷
۳	۱/۰۲	۰/۶۲	۰/۱۵	۰/۰۶	۰/۱۸	هرمزگان	۱۸
۳	۰/۹۱	۰/۲۹	۰/۲۵	۰/۰۵	۰/۳۲	خراسان رضوی	۱۹
۳	۰/۸۴	۰/۲۴	۰/۲۲	۰/۰۷	۰/۳۲	آذربایجان غربی	۲۰
۳	۰/۸۰	۰/۱۷	۰/۱۹	۰/۰۱	۰/۴۳	فارس	۲۱
۳	۰/۵۳	۰/۱۴	۰/۰۸	۰/۰۱	۰/۳۰	اصفهان	۲۲
۳	۰/۵۲	۰/۰۸	۰/۱۵	۰/۰۳	۰/۲۷	تهران	۲۳
۳	۰/۴۱	۰/۱۹	۰/۰۲	۰/۰۳	۰/۱۸	خوزستان	۲۴

بحث و نتیجه گیری

توسعه مجموعه تغییراتی است که موجب می شود یک نظام اجتماعی از شرایط خاصی که نامطلوب تشخیص داده می شود، به سوی شرایط بهتر حرکت کند یا به عبارت دیگر، توسعه فرایندی جامع و فراگیر است که به وسیله انسان آغاز می شود و هدف

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

آن بهبود بخشیدن به شرایط زیستی کلیه افراد جامعه است. در جمع بندی نهایی ابعاد به ترتیب استان های مرکزی، زنجان، گلستان، قزوین، کرمانشاه، ایلام، گیلان، چهارمحال بختیاری، سمنان، خراسان شمالی، کرمان، لرستان، سیستان و بلوچستان، آذربایجان شرقی، مازندران، همدان، قم، هرمزگان، خراسان رضوی، آذربایجان غربی، فارس، اصفهان، تهران و خوزستان قرار گرفتند که استان های مرکزی و زنجان به علت غنی بودن در بعد رویداد و مسابقات و منابع انسانی جز استان های توسعه یافته قرار گرفتند زیرا با شرکت در تمامی رقابت های مربوط به سپک تاکرا و همچنین میزبانی در بخش مسابقات و اردوهای ملی سطح کیفیت استان را بالا برده و با داشتن بیشترین تعداد مربیان و بازیکنان ملی کیفیت آموزش در این استان ها بالا می باشد. در بعد زیر ساختار و امکانات داشتن سالن مناسب برای توسعه یافتگی اهمیت دارد در حالی که استان های تهران و خوزستان دارای سالن های مناسب نمی باشند. با توجه به وجود نابرابری معنی دار بین استان های کشور به لحاظ توسعه سپک تاکرا، ضرورت دارد که استراتژی های آتی انجمن سپک تاکرا مبتنی بر توسعه متوازن و کاهش نابرابری باشد. با عنایت به یافته های پژوهش برای دستیابی به این توسعه متوازن پیشنهاد می شود که برای برنامه ریزی منطقه ای توسعه سپک تاکرا در هر یک از استان ها، اولویت و ترتیب اهمیت هر یک از ابعاد رویداد و مسابقات، منابع انسانی، زیرساخت و امکانات و ساختار و تشکیلات مورد توجه قرار بگیرد. علاوه بر این با توجه به نابرابری موجود بین استان ها به سازمان های متولی در حوزه سپک تاکرا کشور پیشنهاد می شود الگوی تقسیم کار ملی، تدوین و استان ها به لحاظ وجود منابع و استعداد منطقه ای قطب بندی شوند.

منابع

۱. گوهررستمی، حمید رضا؛ کوزه چیان، هاشم؛ امیری، مجتبی؛ هنری، حبیب. (۱۳۹۲). طراحی الگوی ذینفع مداری وزارت ورزش و جوانان با تاکید بر مشروعیت سازمانی. نشریه مدیریت و توسعه ورزش. دوره ۲، ش ۲، پیاپی ۳، ص ۱-۱۷.
2. Mourao, P.J.R. (2010). Reginal Determinants of Competitiveness: The case of Eueropian Soccer Teams. International Journal of Sport Finance, 5(3), 222-234.
۳. ملائی، مینا؛ رضائی نژاد، رحیم؛ یاسوری، مجید؛ جوادی پور، محمد. (۱۳۹۲). تحلیل روند نابرابری توسعه ورزش قهرمانی در استان های ایران. و توسعه ورزش، سال هفتم، شماره ۱، پیاپی ۱۳، ص ۲۹-۴۹.
۴. باصری، بیژن؛ فرهادی کیا، علیرضا. (۱۳۸۷). تحلیل عوامل مؤثر بر شاخص توسعه انسانی در استان زنجان. فصل نامه پژوهش ها و سیاست های اقتصادی، سال شانزدهم، شماره ۴۷، ص ۲۳-۵.

مدل میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی و نقش آن در توسعه پایدار

سید محمد حسن میرقائمی*^۱، مجید جلالی فراهانی^۲، سید نصرالله سجادی^۳، ابراهیم علیدوست قهفرخی^۴

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، ایران.
(*نویسنده مسئول)

۲. دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، ایران.

۳. استاد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، ایران.

۴. دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، ایران.

*Email: (hassan_sajjad6544@yahoo.com)

چکیده

زمینه و هدف: رویدادهای بزرگ ورزشی موضوعی است که توجه پژوهشگران حوزه مدیریت ورزشی را به خود جلب کرده است. در این راستا، هدف از پژوهش حاضر مدل میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی و نقش آن در توسعه پایدار می باشد.

روش کار: پژوهش حاضر توصیفی و از نوع تحقیقات آمیخته است که به صورت میدانی انجام شد. جامعه آماری این پژوهش در بخش کیفی از افراد متخصص و خبره، کلیه استادان و صاحب نظران آشنا با رویدادهای بزرگ ورزشی و مفهوم شاخص های توسعه پایدار هستند. نمونه گیری در این بخش به صورت گلوله برفی و تا رسیدن به حد اشباع نظری با متخصصین امر انجام گرفت و در بخش کمی جامعه آماری شامل کلیه مسئولان کمیته ملی المپیک، روسا، دبیران و اعضای هیئت رئیسه فدراسیون های ورزشی (فعلی و سابق) هستند. ابزار اندازه گیری در این پژوهش، پرسشنامه محقق ساخته بوده که با استفاده از نظر کارشناسان روایی صوری آن تایید و با تحلیل عاملی اکتشافی، عوامل اصلی مشخص و سپس با استفاده از تحلیل عاملی تاییدی مرتبه دوم مورد تایید قرار گرفت. ضریب آلفای کرونباخ نیز ۰/۹۶ محاسبه شد. برای تجزیه و تحلیل داده ها از آمار استنباطی (آزمون کلموگروف اسمیرنوف و رگرسیون چند متغیره) و این آزمون ها در محیط SPSS نسخه 21 و lisrel 8,80 در سطح معنا داری ۵٪ انجام گرفت.

یافته ها: شامل دو بخش است. ابتدا آمار توصیفی است که در آن میانگین و درصد فراوانی هرکدام از عوامل جمعیت شناختی بیان می شود. در بخش دوم نیز آمار استنباطی بیان می شود که از آزمون تحلیل عاملی تاییدی برای شناسایی گویه های پرسشنامه استفاده خواهد شد. یافته ها نشان دادند مدل پژوهش از برازش مطلوبی برخوردار است.

نتیجه گیری: هدف اصلی از پژوهش حاضر، ارائه مدل میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی و نقش آن در توسعه پایدار بود. نتایج نشان داد، میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی در توسعه پایدار نقش مهمی دارد و بر روی شاخص های اجتماعی و فرهنگی، زیست محیطی، اقتصادی و سیاسی تاثیرات زیادی دارد.

کلیدواژه ها: رویدادهای ورزشی، توسعه اقتصادی، توسعه زیست محیطی، سرمایه اجتماعی، توسعه سیاسی

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱. مقدمه:

اصطلاح رویدادهای ورزشی از اواخر دهه ۹۰ میلادی رایج شد و برگزاری رویدادهای ورزشی امروزه به دلیل منافع فراوانی که در زمینه های اقتصادی، فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و زیست محیطی دارد، برای تمامی کشورها اهمیت فراوانی پیدا کرده است (۱). با معرفی دستور کار المپیک ۲۰۲۰ کمیته بین المللی المپیک قصد دارد که توسعه پایدار جنبش المپیک و بازی های المپیک را حفظ کند. میراث رویداد ورزشی عمدتاً بر میراث اقتصادی متمرکز است (۲). رویدادهای ورزشی همیشه با افزایش گردشگران به شهر میزبان همراه است. زیرساخت های جدید و بازسازی شده گردشگران داخلی و بین المللی را به شهر میزبان جذب می کند. کل رویدادهای بزرگ ورزشی از رقابت و فرهنگ، به سوی حفاظت از محیط زیست و توسعه پایدار حاصل شده است (۳). رویدادهای بزرگ ورزشی می تواند مشارکت در ورزش، بهبود کیفیت زندگی محلی، انسجام اجتماعی، شکل گیری سرمایه اجتماعی، غرور و وطن پرستی جامعه میزبان و ایجاد علاقه به یک کشور یا فرهنگ خارجی را افزایش دهد (۴). رویدادهای بزرگ ورزشی نه تنها منافع اقتصادی، بلکه تأثیرات تاریخی، فرهنگی و سیاسی نیز دارند. برگزاری یک رویداد بزرگ مثل المپیک تأثیر مثبت و آمار قابل توجهی بر صادرات ملی دارد و سرعت بخشیدن به توسعه زیرساخت های شهری را به وجود می آورند (۵). رویدادهای بزرگ ورزشی بر روی تأثیرات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی متمرکز خواهند بود، برای مثال المپیک بارسلونا در سال ۱۹۹۲ به یک منطقه پویا اروپایی تبدیل شد که میزان بیکاری را از ۱۸.۴ درصد به ۹.۶ درصد بر گرداند (۶). از این رو محقق با انجام این تحقیق بدنبال پاسخ به این سوال است که مدل میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی و نقش آن در توسعه پایدار چگونه است؟

۲. روش شناسی:

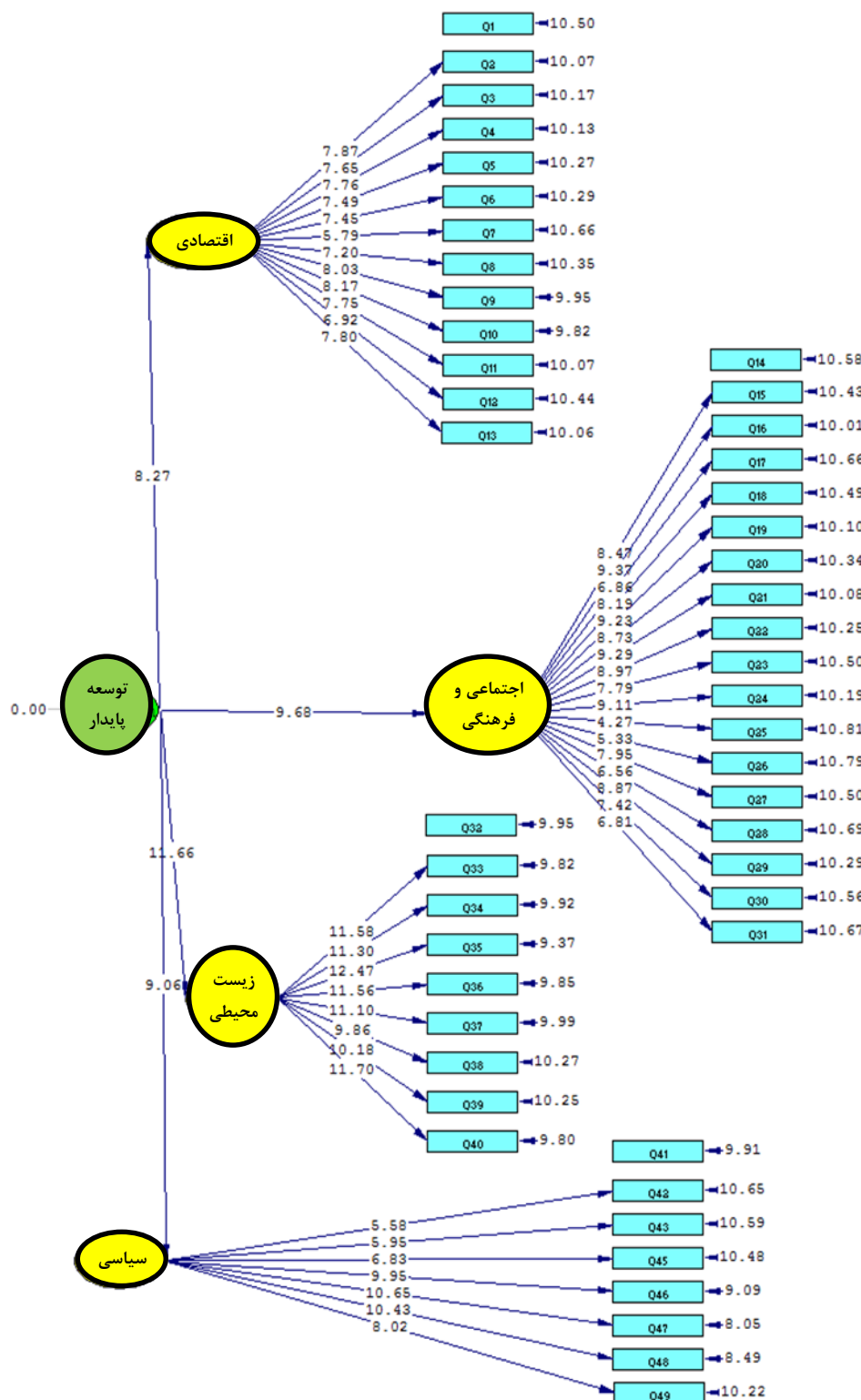
روش پژوهش آمیخته از نوع تحلیل عاملی تاییدی است که ابتدا روش کیفی و سپس روش کمی می باشد. این پژوهش بر مبنای هدف از تحقیقات کاربردی و از نوع پژوهش های توصیفی است. در بخش کیفی با انجام مصاحبه های نیمه ساختار یافته با اساتید و صاحب نظران آشنا با رویدادهای بزرگ ورزشی در این زمینه (۱۸ نفر) بصورت گلوله برفی و تا رسیدن به حد اشباع نظری انجام شد. در بخش کمی پژوهش، داده های کمی مورد نیاز برای پژوهش از طریق پرسشنامه محقق ساخته گردآوری شد در بخش آمار توصیفی از جداول، نمودارهای فراوانی، میانگین و انحراف معیار استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده ها در بخش آمار استنباطی از آلفای کرونباخ برای بدست آوردن پایایی پرسشنامه، و از تحلیل عاملی تاییدی مرتبه دوم برای تعیین روایی سازه و اولویت بندی شاخص های توسعه پایدار در رویدادهای بزرگ ورزشی بر اساس بارهای عاملی گویه ها انجام شد. این آزمون ها در محیط SPSS نسخه ۲۱ و lisrel ۸.۸۰ در سطح معنا داری ۵٪ انجام گرفت.

یافته ها:

ابتدا آمار توصیفی است که در آن میانگین و درصد فراوانی هر کدام از عوامل جمعیت شناختی بیان می شود. در بخش دوم نیز آمار استنباطی بیان می شود که از آزمون تحلیل عاملی تاییدی برای شناسایی گویه های پرسشنامه استفاده خواهد شد. فراوانی آزمودنی ها بر اساس جنسیت نشان داد، ۷۸.۵ درصد نمونه های پژوهش حاضر را مردان (۱۸۶ نفر) و ۲۱.۵ درصد را زنان تشکیل می داد (۵۱ نفر). فراوانی آزمودنی ها بر اساس سطح تحصیلات نشان داد که بیش از ۵۵.۳ درصد نمونه ها دارای تحصیلات کارشناسی ارشد و ۴۴.۷ درصد از آزمودنی ها دارای مدرک دکتری بودند. همچنین فراوانی آزمودنی ها بر اساس رشته تحصیلی نشان داد، ۵۶.۵ درصد شرکت کنندگان پژوهش دارای تحصیلات در رشته تربیت بدنی و ۴۳.۵ درصد افراد در سایر رشته ها مشغول به تحصیل بودند. جهت شناسایی شاخص های توسعه پایدار در رویدادهای بزرگ ورزشی و بررسی اعتبار

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

مقیاس از تحلیل عاملی تاییدی مرتبه دوم استفاده شد. نتایج در جدول به همراه مقادیر پایایی ترکیبی و میانگین واریانس استخراج شده آمده است.

Chi-Square=3356.76, df=1076, P-value=0.00000, RMSEA=0.095

نمودار ۱: مدل نهایی پژوهش

تمامی بارهای عاملی بالاتر از ۰,۰۴ بودند و همچنین مقادیر تی از ۱,۹۶ بیشتر بود و بررسی شاخص های برازش مدل نشان داد که مدل از برازش مناسبی برخوردار است.

نتیجه گیری:

نتایج تحقیق نشان داد که میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی بر توسعه شاخص اجتماعی و فرهنگی، زیست محیطی، اقتصادی و سیاسی تاثیر دارد. که این نتیجه با یافته های تحقیق محققانی چون سعد و ماسیکاونانا (۲۰۱۸)، یه و همکاران (۲۰۱۸)، والزل (۲۰۱۸)، پریچ (۲۰۱۸)، تابي آمپونساه و همکاران (۲۰۱۸)، جلالی و علیدوست (۱۳۹۶) همخوان بوده و تحقیقی که با این نتایج ناهمخوان باشد، یافت نشد. تقریباً نتایج همه تحقیقات حاکی از اثرات مثبت شاخص های زیست محیطی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و سیاسی حاصل از میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی می باشد.

رویداد بزرگ ورزشی تبدیل به یک ابزار مهم برای بازسازی شهری و یک ابزار بازاریابی استراتژیک برای کشورهای میزبان شده است. درآمد افراد جامعه و فعالیت گردشگری را افزایش می دهد، مدرن سازی وسایل نقلیه عمومی، بهبود ظاهر محیط زیست، تصویر شهر و شهرت آن، افزایش اعتبار جهانی، ورزش به عنوان دیپلماسی عمومی و همچنین کیفیت زندگی ساکنین آن را بهبود می بخشد. بودن در مرکز جهان برای چند هفته در زمینه چنین رویدادی، می تواند یک فرصت منحصر به فرد برای ترویج پیشرفت های تکنولوژیکی، ایجاد استعدادهای خاص و سرمایه خلاقانه در شرکت های محلی فراهم کند.

منابع:

1. جلالی فراهانی، مجید. علی دوست قهفرخی، ابراهیم. چاپ چهارم (۱۳۹۶)، مدیریت رویدادها و اردوهای ورزشی، شماره مسلسل ۸۱۱۱، انتشارات دانشگاه تهران.
2. Walzel, stefan. (2018). Specific legacy of co-hosted sport events – learnings for the olympic games.
3. Yeh, Chun-Chu .Lin, Cheng-Shen. and Huang, Chin-Huang. (2018). The total economic value of sport tourism in beltand road development—an environmental perspective.
4. Peric, Marko. (2018). Estimating the Perceived Socio-Economic Impacts of Hosting Large-Scale Sport Tourism Events.
5. Tabi Amponsah, Christian., Ahmed, Gouher., Kumar, Manoj. and Adams, Samuel. (2018). The business effects of mega-sporting events on host cities: an empirical view.
6. Sadd, deborah . and Musikavanhu, rutendo. (2018). A comparison of event impacts: zimbabwe and the uk.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

بررسی عوامل موثر بر توسعه توریسم تفریحی - ورزشی و پیامدهای آن

فاطمه احمدی*؛ رحیم رضائی نژاد^۲، محمدرضا برومند^۳، فاطمه محدث^۴

۱. دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، موسسه آموزش عالی توس، مشهد، ایران. (*نویسنده مسئول).
 ۲. استاد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران.
 ۳. استادیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه شهیدبهشتی، تهران، ایران.
 ۴. استادیار مدیریت ورزشی، آموزشکده فنی و حرفه ای الزهرا(س)، دانشگاه فنی و حرفه ای خراسان رضوی، مشهد، ایران.
- *Email: (fa_ahmadi1357@yahoo.com)

چکیده

زمینه و هدف: گردشگری تفریحی- ورزشی، یک نوع فعالیت بدنی همگانی و غیررقابتی است که سلامت فردی و اجتماعی را به دنبال دارد. در این راستا، هدف از پژوهش حاضر بررسی عوامل موثر بر توسعه توریسم تفریحی- ورزشی و پیامدهای آن بود. **روش کار:** روش پژوهش حاضر از نوع تحلیلی و جامعه آماری شامل مدیران و کارشناسان اجرایی سازمان‌های متولی، اساتید و تحلیلگران مدیریت ورزشی دانشگاهی با تخصص توریسم ورزشی بود. نمونه آماری بر اساس حداقل حجم نمونه در نرم‌افزار PLS به صورت هدفمند انتخاب شدند ($n=142$). پرسش‌نامه محقق ساخته‌ای با ۱۲۰ گویه تدوین و تنظیم شد که عوامل اثرگذار بر توسعه توریسم ورزشی را در ۷ محور اصلی ارزیابی کرد. پس از تأیید روایی محتوایی ابزار توسط ۱۲ نفر از کارشناسان مدیریت ورزشی، ضریب پایایی آن (۰/۹۱) نیز تأیید گردید و داده‌های پژوهش با آماراستنباطی (SPSS20) و مدل‌سازی معادلات ساختاری (PLS) تحلیل شدند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد بعد سیاست‌های دولت (۰/۹۶)، بعد مشتریان اولیه (۰/۸۸)، بعد آموزش (۰/۹۶)، بعد سرمایه مالی (۰/۹۳)، بعد الگوسازی (۰/۹۶)، بعد زیرساخت (۱/۰) و بعد جاذبه‌های کوه و کویر (۰/۹۷) بیشترین نقش را در تبیین توسعه توریسم تفریحی ورزشی داشتند. پیامدهای این توسعه در سه بعد نتایج اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی مورد ارزیابی قرار گرفت. شاخص‌های برازش نشان داد که مدل ساختاری پژوهش از برازش خوبی برخوردار است و براساس نتایج مدل ساختاری، ۶ بعد اول در قالب اکوسیستم کارآفرینی بر توسعه توریسم تفریحی - ورزشی با میانجی‌گری محور اکولوژی با ضریب اثر ۰/۵۴ اثرگذار است.

نتیجه‌گیری: فعالیت‌های گردشگری و شرکت در برنامه‌های گردشگری تفریحی - ورزشی می‌تواند سهم بسزایی در ارتقا سطح سلامت جسمانی، روانی و اجتماعی جامعه داشته باشد؛ بنابراین شناخت عوامل مؤثر در توسعه گردشگری تفریحی ورزشی می‌تواند سبب گردد برنامه ریزان با آگاهی از آن‌ها و با اتخاذ تدابیر و برنامه‌ریزی‌های مناسب شرایط را برای بهبود و توسعه آن فراهم نمایند و امکان رشد و توسعه گردشگری تفریحی ورزشی و زمینه تداوم مشارکت افراد در این گونه فعالیت‌ها فراهم شود.

کلیدواژه‌ها: توریسم تفریحی- ورزشی، ورزش همگانی

۱. مقدمه:

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

امروزه در بسیاری از کشورها دو صنعت پویای ورزش و گردشگری را به عنوان منبع اصلی درآمد، اشتغال زائی، رشد بخش خصوصی و توسعه ساختار زیر بنایی قلمداد می شوند. برنامه ریزان و سیاست گذاران توسعه نیز از دو صنعت گردشگری و ورزش به عنوان دو رکن اصلی توسعه پایدار یاد می کنند. به طور کلی از طریق توسعه صنعت گردشگری، بسیاری از کشورها توانسته اند بر مشکلات اقتصادی خود از قبیل بیکاری، تورم و کمبود درآمدهای ارزی فائق آیند. به عبارت روشن تر، گردشگری مولد اقتصاد، موجد فرصت های شغلی در اقتصاد کشورها، روشی برای مشارکت در صلح جهانی از طریق تفاهم بین المللی و ایجاد روابط دوستانه و تعامل فرهنگی؛ و نیز یکی از مهم ترین نشانه های ثبات سیاسی و امنیت اجتماعی است (۱). نظریه های جدید در زمینه گردشگری نشان می دهد جذابیت های گردشگری بر پایه ورزش در مقایسه با دیگر جذابیت های فرهنگی، مزیت های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی بیشتری دارد (۲) و صنعت گردشگری فراتر از مرزهای سیاسی است و نفوذ آن در درجه اول در حوزه های اقتصادی، زیست محیطی و اجتماعی فرهنگی به چشم می خورد. گردشگری ورزشی- تفریحی، یک نوع فعالیت بدنی همگانی و غیر رقابتی است که سلامت فردی و اجتماعی را به دنبال دارد؛ و می تواند ابزاری برای ارتقاء سطح رفاه و آسایش و همچنین راهی برای توسعه و حفظ سلامت جسمانی و روانی افراد جامعه باشد. عموم مردم برای مقابله با فشارهای روزمره کاری، خستگی های جسمانی و روانی، باید شادابی و نشاط خود را حفظ کنند؛ بنابراین، اگر مردم با روش هایی از قبیل گردشگری، ورزش و انجام حرکات موزون و منظم میزان فعالیت بدنی خود را افزایش ندهند، ممکن است کیفیت و کمیت زندگی حرفه ای آن ها دچار نقصان یا حتی به مشکلات جسمانی و روانی دچار شوند و اثربخشی آن ها کاهش پیدا کند. سبک زندگی غیر فعال و بی تحرک سلامت جسمانی را تهدید می کند و می تواند بر سلامت روانی نیز تأثیرگذار باشد؛ بنابراین شناخت عوامل مؤثر در توسعه گردشگری تفریحی ورزشی می تواند سبب گردد برنامه ریزان با آگاهی از آن ها و با اتخاذ تدابیر و برنامه ریزی های مناسب شرایط را برای بهبود و توسعه آن فراهم نمایند و امکان رشد و توسعه گردشگری تفریحی ورزشی و زمینه تداوم مشارکت افراد در این گونه فعالیت ها فراهم شود (۳).

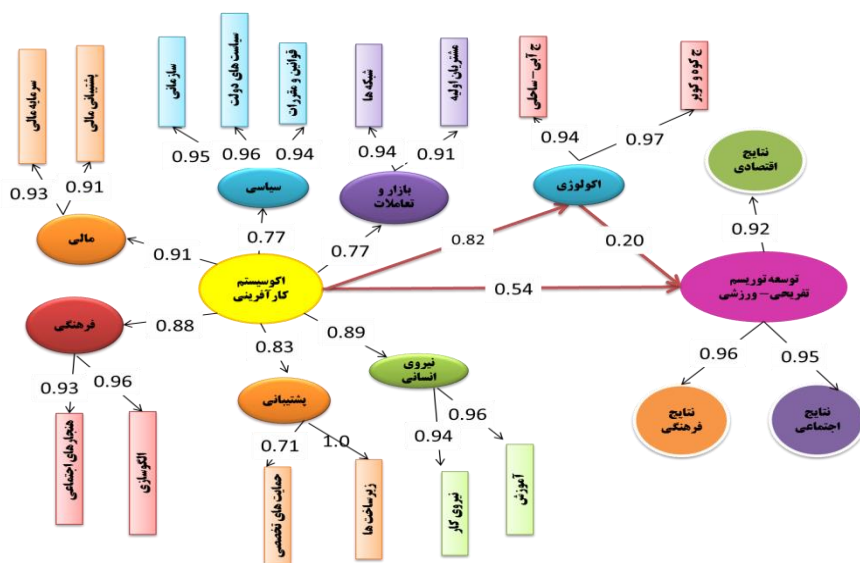
۲. روش شناسی:

روش این پژوهش از نوع تحلیلی- پیمایشی بود و جامعه آماری را مدیران و کارشناسان اجرایی سازمان های متولی، اساتید و تحلیلگران مدیریت ورزشی دانشگاهی با تخصص توریسم ورزشی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی مدیریت ورزشی و توریسم می باشند. نمونه آماری بر اساس حداقل حجم نمونه در نرم افزار PLS به صورت هدفمند انتخاب شدند ($n=142$). پرسش نامه محقق ساخته ای با ۱۲۰ گویه تدوین و تنظیم شد که عوامل اثرگذار بر توسعه توریسم ورزشی را در ۷ محور اصلی شامل سیاست گذاری (۳ بعد)، بازار و تعاملات (۲ بعد)، سرمایه انسانی (۲ بعد)، مالی (۲ بعد)، فرهنگی (۲ بعد)، پشتیبانی (۲ بعد) و اکولوژی (۳ بعد) ارزیابی می کرد. پس از تأیید روایی محتوایی ابزار توسط ۱۲ نفر از کارشناسان مدیریت ورزشی، ضریب پایایی آن (۰/۹۱) نیز تأیید گردید و داده های پژوهش با آمار توصیفی (Excel)، استنباطی (SPSS20) و مدل سازی معادلات ساختاری (PLS) تحلیل شدند.

یافته ها:

توصیف ویژگی های نمونه آماری پژوهش نشان می دهد که بیشترین فراوانی مربوط به جنسیت مرد (۶۶/۲٪) و افراد متأهل (۶۱/۳٪) و همچنین به لحاظ سنی بیشتر افراد بین سنین ۳۰ تا ۴۰ سال قرار داشتند. کمترین سن ۲۳ سال و بیشترین سن ۶۵ سال و از نظر سطح تحصیلات نیز مربوط به سطح تحصیلات دکتری بود. نیکویی برازش مدل برابر ۰/۷۱ می باشد که بر اساس پژوهش های وتزلز و همکاران (۲۰۰۹) برازش کلی مدل در حد "بسیار قوی" مورد تأیید قرار می گیرد.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

شکل ۱. مدل پژوهش

نتیجه‌گیری:

محور مالی (ابعاد سرمایه مالی و پشتیبانی مالی) بیشترین نقش تبیین‌کنندگی را دارد که با توجه به بالابودن سطح سرمایه گذاری در توریسم ورزشی نیاز به سرمایه گذاری و پشتیبانی مالی را دو چندان می‌کند. که در تحقیقات به جذب سرمایه گذاری داخلی و خارجی، اتحادهای استراتژیک در قالب سرمایه گذاری های مشترک، ایجاد تسهیلات، وام های کم بهره و مشارکت دولت به عنوان متولی اصلی اقتصاد کشور در زمینه سرمایه گذاری تاکید شده است. در میان ابعاد، بعد سیاست های دولت در محور سیاست گذاری نقش تبیین‌کنندگی بالایی دارد. که این نشان می‌دهد که با توجه به شرایط اقتصاد دولتی کشور تدوین سیاست های کلان و کلی در زمینه توریسم ورزشی از طریق آن ها، داشتن مدیران با تفکر استراتژیک، ایجاد اتحاد استراتژیک (چند سازمان، چند استان و چند کشور همسایه، تشکیل کارگروه های ملی و استانی مرتبط با گردشگری به منظور هماهنگی دستگاه های ذی ربط و تبادل اطلاعات بین سازمان های مرتبط (شهرداری ها، ادارات کل ورزش و جوانان و سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری. در میان ابعاد، بعد سرمایه انسانی در محور آموزش نقش تبیین‌کنندگی بالایی دارد. که این نشان می‌دهد که با توجه به نیروی انسانی کافی از دانش آموختگان، می‌توان با برگزاری طرح های مشترک اجرایی میان سازمان های ذی نفع، برگزاری کلاس های مرتبط با گردشگری به منظور خود اشتغالی و کارآفرینی، توسعه گرایش های علمی مرتبط با گردشگری در دانشگاه ها و تعامل بین دولت، دانشگاه و صنعت گام های مهم تر و کاربردی تری را ایفا کرد. پیامدهای توسعه توریسم تفریحی- ورزشی در قالب سه بعد و ده اثر نمایان شد (افزایش اشتغال، گسترش عدالت اجتماعی، کمک به توسعه پایدار، افزایش رشد و مشارکت اجتماعی، توسعه سلامت جسم و روان، توسعه تفریحات سالم، پذیرش تنوع فرهنگی، گسترش امنیت اجتماعی، خودباوری و خودشناسی ملی، رشد اقتصادی منطقه ای و ملی) که با توجه به ضریب تاثیر این نتایج، رشد اقتصادی ملی و منطقه ای مهم ترین پیامد و به دنبال آن کمک به توسعه پایدار، افزایش رشد و مشارکت اجتماعی و توسعه تفریحات سالم قرار گرفتند.

منابع:

۱. شجاعی، وحید؛ تجاری، فرشاد؛ سلیمانی تپه سری، بهاره؛ دوستی، مرتضی (۱۳۹۱)، برنامه‌ریزی راهبردی توریسم ورزشی استان مازندران، فصلنامه‌ی علمی- پژوهشی فضای جغرافیایی سال دوازدهم، شماره ۳۹: ۱۷۳-۱۹۳.

2. Higam, J., & Hinch, T. (2006). Sport and Tourism Reserch: A Geographic Approach. Journal of Sport & Tourism, 11(1): 31-49.

۳. احمدی، فاطمه (۱۳۹۷)، ارائه الگوی توسعه توریسم تفریحی ورزشی با رویکرد کارآفرینی، رساله دکتری، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه گیلان

۱- هادی کاظمی * ۲- پیمان ابریفام ۳- سارا کشگر

۱. دانشجوی دکتری مدیریت راهبردی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه علامه طباطبائی تهران. (*نویسنده مسئول).

۲. دانشجوی دکتری مدیریت راهبردی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه علامه طباطبائی تهران

۳. استادیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه علامه طباطبائی تهران

چکیده:

زمینه و هدف: در رقص تن و روان به یکدیگر می پیوندند، یعنی هر حرکت بدن متأثر از یک حالت درونی و عاطفی است، به گونه ای که جسم، اندیشه و عواطف انسانی به صورت واقعیتی یگانه تجسم می یابد، هم چنین رقص به گونه استعاری روابط انسان ها را با یکدیگر بیان می کند. در رقص های دسته جمعی احساس و عاطفه مشترک بین رقصندگان و با تماشاگران به وجود می آید. رقص های هر قوم و ملتی، شیوه ها و گونه های خاصی برای بیان عاطفی و ارتباط با دیگران را دارد. **روش کار:** هدف پژوهش حاضر مقایسه ای بین رقصهای محلی ایران از لحاظ تاثیر فاکتورهای آمادگی جسمانی بر زیبایی آن ها روش تحقیق توصیفی پیمایشی بود. برای تحلیل داده ها، از روش های آماری توصیفی استفاده شد.

نتیجه گیری: نتیجه اینکه با توجه به تفاوت بین رقصهای محلی از لحاظ اجرا و تاثیر پذیری از فاکتورهای آمادگی جسمانی می توان گفت تمامی رقص های محلی اشاره شده نیاز به فاکتورهای آمادگی جسمانی دارند و طبیعتاً هرچقدر فاکتورهای آمادگی جسمانی در اجرا کنندگان این رقص ها قویتر باشد رقص ها با زیبایی بیشتری انجام خواهند شد. **کلیدواژه ها:**

رقص محلی، قدرت عضلانی، انعطاف، استقامت قلبی عروقی

۱. **مقدمه:** رقص یا فرخه (واژه پارسی آن) معمولاً به حرکتهای انسان که برای بیان یک حالت انجام می گیرد گفته می شود. رقص می تواند در یک محیط اجرایی، روحانی یا اجتماعی اجرا شود. واژه رقص همچنین برای نشان دادن جنبش های موزون و ترازمند جانداران و اشیاء دیگر بکار می رود مانند رقص برگ ها، رقص جفت گیری در جانوران یا رقص باد. رقص به عنوان هنر پنجم از هنرهای هفتگانه به شمار می آید

رقص جنبش تقدس است، رقص گفتار است، گفتاری ورای کلمه، رقصی که پرندگان در هنگام معازله می کنند، بیانگر همین گفتار است، گفتاری بالاتر از کلام، جایی که کلام کفایت نکند رقص بر پا می شود (شوالیه و گربان، ۱۳۸۲). فولکلوریک قدیمی ترین فرم رقص است، این نوع رقص اساس و پایه بسیاری از انواع دیگر رقص ها است و نشان گر حالات، عادات و فرهنگ یک قوم و یا ساکنان یک منطقه جغرافیائی خاص بوده و در قالب مجموعه ای از حرکات موزون اجرا می شود.

۲. **روش شناسی:** تحقیق حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر ماهیت و روش توصیفی- پیمایشی است. جامعه آماری نوازندگان و کسانی که رقص محلی کردی، لری، سیستانی، آذری و خراسانی انجام میدادند. نمونه آماری تعداد ۱۸۰ نفر از نوازندگان و فعالان در زمینه رقص های محلی که بصورت تصادفی انتخاب شدند. برای تعیین اعتبار پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد. ($\alpha=0/89$) و روایی پرسشنامه توسط ده نفر از اساتید مدیریت ورزشی مورد تایید قرار گرفت. باتوجه به موضوع، هدف، جامعه آماری و فرضیه های تحقیق برای تجزیه و تحلیل داده ها از فراوانی، درصد و آمار توصیفی استفاده شد.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

یافته‌ها: نتایج بدست آمده در مورد توزیع سنی پاسخ دهنده ها نشان داد که از ۱۸۰ پاسخ دهنده ۲۷/۹ درصد در دامنه سنی زیر ۲۵ سال قرار داشتند. ۵۱/۴ درصد در دامنه ۲۵ الی ۳۰ قرار داشتند که بیشترین تعداد را شامل می شدند و ۱۰/۶ درصد بین ۳۱ تا ۴۰ سال و در نهایت ۱۰ درصد بالای ۴۱ سال داشتند. از تعداد ۱۸۰ نفر پاسخ دهنده ۶۶/۷ درصد مرد هستند و ۳۳/۳ درصد زن و در مورد میزان تحصیلات پاسخ دهنده ها به ترتیب از بیشترین تا کمترین ۵۴/۷ درصد مدرک کاردانی، ۲۳ درصد دیپلم و پایینتر و ۱۱/۶ درصد دارای مدرک کارشناس و ۹/۴ درصد کارشناس ارشد و بالاتر بودند. نتایج بدست آمده در مورد سابقه فعالیت نشان داد که ۲۷/۴ درصد زیر ۵ سال، ۵۵/۹ درصد بین ۵ تا ۱۰ سال و ۱۶/۸ درصد بالای ۱۰ سال سابقه داشتند.

نتیجه‌گیری: با توجه به مقادیر مشاهده شده در یافته های تحقیق می توان گفت برای زیبا تر هر پنج رقص عنوان شده فاکتورهای آمادگی جسمانی به میزان زیادی تاثیر گذارند. در رقص کردی بیشترین تاثیر در زیبایی رقص را فاکتورهای تعادل و فیزیک فرد داشتند و با توجه به این مورد میتوان گفت که هماهنگی و یکپارچگی در این رقص هدف اصلی است زیرا داشتن فیزیک مناسب کل افراد و تعادل حرکتی مناسب آن ها یک رقص هماهنگ را نتیجه خواهد داد.

در رقص لری فاکتور استقامت قلبی و عروقی بیشترین تاثیر را در زیبایی داشته است و مابقی فاکتورها تاثیر یکسانی در زیبایی این رقص داشته اند. این موضوع بیانگر این مطلب است که علیرغم شباهت این رقص با رقص کردی در نحوه اجرا و مدت زمان اجرا با یکدیگر متفاوتند.

در مورد رقص سیستانی بایستی عنوان گردد فاکتوری که بیشترین تاثیر را بر زیبایی رقص داشته است. قدرت عضلانی است و در واقع می توان گفت این نوع رقص با تحرک کمتر و قدرت بیشتر می باشد و طبیعتیست برای بازی با شمشیر نیاز به قدرت عضلانی می باشد.

در مورد رقص آذری بیشترین تاثیر را فاکتور تعادل و پس از آن فاکتور قدرت عضلانی داشته است پس می توان نتیجه گرفت در این رقص تاکید بر حفظ تعادل در اجرای حرکات است.

در رقص خراسانی نیز همانند رقص آذری فاکتورهای تعادل و قدرت عضلانی بیشترین تاثیر را داشتند. با توجه به موارد فوق می توان نتیجه گیری کرد تمامی رقص های محلی اشاره شده نیاز به فاکتورهای آمادگی جسمانی دارند و طبیعتا هرچقدر فاکتورهای آمادگی جسمانی در اجرا کنندگان این رقص ها قویتر باشد رقص ها با زیبایی بیشتری انجام خواهند شد.

منابع:

۱. اشراقی، احسان، اشاره ای به تفریحات و نظام تفریحی دوران صفویه، هنر و مردم، ۱۴۰، ۱۴۱.
۲. ذکاء، یحیی، تاریخ رقص در ایران، هنر و مردم، ۱۳۵۷، شماره های ۱۸۸، ۱۹۱، ۱۹۰، ۱۸۹، ۱۹۲.
۳. جنیدی، فریدون، رقص در ایران، ریشه و شکل، رودکی ۶۱-۶۲، ۱۳۵۵.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

اثرات اجتماعی - اقتصادی رویدادهای ورزشی بر حمایت از توسعه گردشگری با

در نظر گرفتن نقش میانجی نگرش و رضایت

وحید زواری فسقندیس^{۱*}، فاطمه عبدوی^۲

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تبریز، ایران. (*نویسنده مسئول).

۲. استادیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تبریز، ایران.

*Email:(vahidzavari2014@gmail.com)

چکیده

زمینه و هدف: گردشگری امروزه موضوعی مهم برای جوامع در جهت کسب منافع اجتماعی - اقتصادی مطرح می باشد. در این راستا، هدف از پژوهش حاضر اثرات اجتماعی - اقتصادی رویدادهای ورزشی بر حمایت از توسعه گردشگری با در نظر گرفتن نقش میانجی نگرش و رضایت می باشد.

روش کار: پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر ماهیت توصیفی - پیمایشی است، که در آن تعداد ۳۸۵ نفر از تماشاگران رویدادهای ورزشی برگزار شده در نیمه اول سال ۹۸ در شهر تبریز به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. ابزار اندازه گیری شامل پرسشنامه استاندارد FSIAS که توسط دلامر (۱۹۹۹) که برای روایی صوری و محتوایی آن از نظرات کارشناسان و متخصصان، پایایی آن از آزمون آلفای کرونباخ و روایی سازه از آزمون تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد. از آمار توصیفی برای سازمان دادن، طبقه بندی و خلاصه نمودن داده های خام و در بخش آمار استنباطی از مدل معادلات ساختاری برای آزمون فرضیات استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزارهای آماری اس پی اس و ایموس انجام پذیرفت.

یافته ها: یافته ها نشان دادند مدل پژوهش از برازش مطلوبی برخوردار بوده و ابعاد اثرات اجتماعی - اقتصادی یعنی وابستگی اجتماعی، وابستگی اقتصادی، منافع درک شده و هزینه درک شده و نگرش و رضایت به ترتیب؛ با ضرایب رگرسیونی ۰/۵۵، ۰/۴۹، ۰/۶۸، ۰/۷۰، ۰/۸۱ و ۰/۶۸ بر حمایت و توسعه گردشگری اثر مثبت و معناداری دارند.

نتیجه گیری: بنابراین مسئولین برگزاری رویدادهای ورزشی می توانند با فراهم کردن زمینه مناسب، منافع اجتماعی و اقتصادی حاصل از برگزاری رویدادها را افزایش و کاهش هزینه های ناشی از آن و همچنین ایجاد نگرشی مثبت و رضایت در ساکنین محلی باعث حمایت و در نتیجه توسعه گردشگری شوند.

واژگان کلیدی: «اجتماعی - اقتصادی»، «رویدادهای ورزشی»، «حمایت»، «نگرش»، «گردشگری».

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱. مقدمه:

امروزه جوامع و مناطق به طور فزاینده‌ای به این حقیقت پی برده‌اند که برای حفظ وضع خود باید ابتکار عمل به خرج دهند و درصدد یافتن راه‌هایی تازه برآیند. اگرچه در مناطق مختلف، شرایط متفاوت است، ولی گردشگری عاملی برای پیشرفت در زمینه‌های مختلف بوده است. (۱). بسیاری از کشورها در این زمینه اقدام به پژوهش، برنامه‌ریزی، سرمایه‌گذاری و به‌ویژه بازاریابی می‌کنند و از این محل توانسته‌اند گردشگری را در کشور خود توسعه داده و از فواید زیاد آن در زمینه‌های اقتصادی و اجتماعی بهره‌برداری کنند (۲). اثراتی که رویدادهای گردشگری از خود برجای می‌گذارند برای برنامه‌ریزی و مدیریت سازمان‌ها بسیار مهم و حیاتی است زیرا رویدادها می‌توانند روابط خانواده با یکدیگر و دیگر افراد را توسعه دهند در این رابطه چاو اظهار دارد که رویدادهای همگانی و جشنواره‌ها نقش مهمی را در ارتقای دانش عمومی مردم محلی و گردشگران بازی می‌کند همچنین می‌توانند دلبستگی اجتماعی افراد را نسبت به محل زندگی‌شان دو چندان کنند. (۳). در این بین دو عامل نگرش و رضایت بر حمایت از رویدادهای ورزشی تاثیر می‌گذارند. در طول سه دهه‌ی گذشته مطالعات زیادی در رابطه با نگرش و رضایت مردم محلی به اثرات گردشگری صورت گرفته است. مطالعات متعددی تاکنون در رابطه با اهمیت تأثیرات اجتماعی - اقتصادی گردشگری ورزشی انجام شده است، یکی از مهم‌ترین مطالعات در این زمینه پژوهش عزیزی (۱۳۹۳) است که اظهار داشت که در فرایند گردشگری ورزشی نیز حضور گردشگران بر جامعه میزبان تأثیر گذاشته و میزبان هم تا حدی بر بازدیدکنندگان تأثیر می‌گذارد. تجارب گردشگری ورزشی هم اثرات مثبت بالقوه و هم اثرات منفی اقتصادی و اجتماعی دارد و این نشان‌دهنده رابطه مثبت بین تأثیرات مثبت گردشگری ورزشی و حمایت و توسعه گردشگری دارد. (۴) با توجه به تحقیقاتی که در مورد اثرات اجتماعی - اقتصادی رویدادها بر حمایت از گردشگری انجام شده ما در این تحقیق به بررسی این اثرات با میانجی‌گری رضایت و نگرش در بخش رویدادهای ورزش پرداخته ایم.

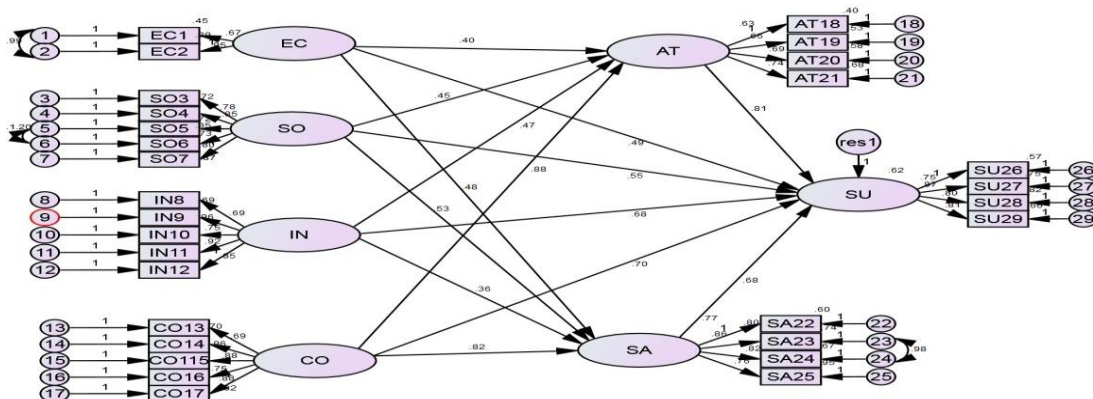
۲. روش‌شناسی:

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر ماهیت توصیفی - پیمایشی است، که در آن تعداد ۳۸۵ نفر از تماشاگران رویدادهای ورزشی برگزار شده در نیمه اول سال ۹۸ در شهر تبریز به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. ابزار اندازه‌گیری شامل پرسش‌نامه استاندارد FSIAS که توسط دلامر (۱۹۹۹) که برای روایی صوری و محتوایی آن از نظرات کارشناسان و متخصصان، پایایی آن از آزمون آلفای کرونباخ و روایی سازه از آزمون تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد. از آمار توصیفی برای سازمان دادن، طبقه‌بندی و خلاصه نمودن داده‌های خام و در بخش آمار استنباطی از مدل معادلات ساختاری برای آزمون فرضیات استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای آماری اس پی اس و ایموس انجام پذیرفت.

یافته‌ها:

آمار توصیفی مربوط به نمونه آماری پژوهش نشان می‌دهد که بیشترین فراوانی با ۲۰۷ نفر (۵۳٫۰) بر اساس متغیر جنسیت مربوط به مردان و بیشترین فراوانی با ۱۷۷ نفر (۴۵٫۰) بر اساس مقطع تحصیلی مربوط به مقطع دیپلم و زیر دیپلم و در متغیر سن بیشترین فراوانی با ۲۱۹ نفر (۵۶٫۰) مربوط به رده سنی ۲۱-۳۰ سال و فراوانی ۲۶۶ مربوط به مجرد بودن نمونه آماری می‌باشد.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

شکل ۱. مدل پژوهش

نتایج برازش مدل پژوهش گویای این مطلب است که شاخص‌های نسبت خبی دو به درجه آزادی مناسب می‌باشد (کمتر از ۳) و شاخص‌های CFI, IFI, TLI, GFI, RFI, NFI بیشتر از ۰/۹۰ و شاخص RMSEA کمتر از ۰/۰۸ در حد مطلوبی قرار دارند. بدین معنی که مدل تحقیق حاضر دارای برازش مطلوبی است و ساختار عاملی در نظر گرفته شده برای آن قابل قبول است و به عبارتی داده‌های حاصل از تحقیق مدل نظری تحقیق را حمایت و تأیید می‌کنند. یافته‌ها نشان دادند ابعاد مسائل اقتصادی – اجتماعی (وابستگی اقتصادی، وابستگی اجتماعی، منافع درک شده و هزینه درک شده) با میانجی گری نگرش و رضایت، اثر مثبت و معناداری بر حمایت از توسعه گردشگری داشته و ضرایب اثر آنها برابر با، وابستگی اقتصادی بر حمایت گردشگری ۰/۴۹، وابستگی اجتماعی بر حمایت گردشگری ۰/۵۵، منافع درک شده بر حمایت گردشگری ۰/۶۸، هزینه درک شده بر حمایت گردشگری ۰/۷۰، نگرش بر حمایت گردشگری ۰/۸۱ و رضایت بر حمایت از گردشگری ۰/۶۸ می‌باشد. در نتیجه می‌توان گفت که ابعاد مسائل اقتصادی – اجتماعی بر حمایت از توسعه گردشگری تأثیر می‌گذارد.

نتیجه‌گیری:

اثراتی که رویدادهای گردشگری از خود برجای می‌گذارند برای برنامه‌ریزی و مدیریت سازمان‌ها بسیار مهم و حیاتی است زیرا رویدادها می‌توانند روابط خانواده با یکدیگر و دیگر افراد را توسعه دهند در این رابطه چاو اظهار دارد که رویدادهای همگانی و جشنواره‌ها نقش مهمی را در ارتقای دانش عمومی مردم محلی و گردشگران بازی می‌کند همچنین می‌توانند دلبستگی اجتماعی افراد را نسبت به محل زندگی‌شان دو چندان کنند (۳). نتایج حاصل از تحقیق نشان داد که وابستگی اجتماعی – اقتصادی، منافع درک شده و هزینه درک شده هم به طور مستقیم و هم به طور غیر مستقیم از طریق میانجی گری نگرش و رضایت بر حمایت از توسعه گردشگری تأثیر می‌گذارند. مسئولین برگزاری رویدادهای ورزشی با ایجاد زمینه مناسب برای بهره‌مندی ساکنین محلی از منافع اقتصادی – اجتماعی و کاهش هر چه بیشتر هزینه‌های برگزاری می‌توانند بر نگرش ساکنین محلی اثر مثبتی گذاشته و رضایت آنها جلب کنند و در نتیجه باعث حمایت آنها از توسعه گردشگری ورزشی شوند.

منابع:

۱. اله وردی، زهرا. میرباقری، سید بوالفضل. نورشرق، فاطمه. (۱۳۹۰) "تأثیر آسیب شناسی نرم افزاری گردشگری در ایران و ارائه راهکارهای نوین"، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مرو دشت.
۲. عباسی، اعظم؛ معین فرد، محمدرضا؛ خبیری، محمد. (۱۳۸۹)، "بررسی عنصر محصول از عناصر آمیخته بازاریابی در صنعت گردشگری ورزشی ایران، مجموعه مقالات همایش ملی . تربیت بدنی، دی ماه، مرکز آموزشی فرهنگی سما واحد قائم شهر.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۳. سقایی، مهدی. مزیدی، هما. میردیلمی، سید سعید. کمال غریبی، حسین. (۱۳۹۴). "بررسی و تحلیل عوامل موثر ناشی از توسعه گردشگری رویداد در استان گلستان مطالعه موردی: جشنواره بین المللی اقوام ایران زمین در گرگان"، کنفرانس ملی ایده های نو در گردشگری جغرافیا و توسعه بومی.
۴. عزیزی، منیر (۱۳۹۳). مجله /یرانگردی دیار آشنا. www.diyareashena.com

بررسی عوامل تاثیرگذار بر توسعه ورزش مدارس استان کردستان

لقمان کرمی^۱، شیرکو میرکی^۲

۱- دانشجوی دکترای مدیریت ورزشی، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران

۲- دانشجوی دکترای مدیریت ورزشی، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران

*Email: (loghmankarami@yahoo.com)

چکیده:

زمینه و هدف: ورزش مدارس همواره به عنوان یکی از ابزارهای بسیار مهم در نظام آموزشی کشورهای جهان مطرح بوده لذا از هدف پژوهش حاضر بررسی عوامل تاثیرگذار در توسعه ورزش مدارس استان کردستان بود.

روش کار: این پژوهش از نظر هدف کاربردی، از نظر استراتژی توصیفی - پیمایشی بود که به صورت میدانی انجام شد. به منظور مطالعه و بررسی اهداف این پژوهش از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد. جامعه آماری تحقیق شامل شامل کلیه معلمان ورزش (۸۹۴ نفر) و اساتید رشته تربیت بدنی دانشگاه های استان کردستان (۲۶ نفر) بود ($N=920$) که در سال تحصیلی ۹۴-۹۵ به فعالیت مشغول بودند. حجم نمونه تحقیق با استفاده از جدول مورگان ۲۷۵ نفر تعیین شد و نمونه گیری به روش نمونه گیری هدفمند و در دسترس برای اساتید دانشگاهی و روش نمونه گیری خوشه ای و تصادفی ساده برای معلمان ورزش انجام شد. برای تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون دوجمله ای برای مقایسه میانگین نمونه با میانگین فرضی جامعه و آزمون فریدمن برای اولویت بندی عوامل تاثیرگذار بر توسعه ورزش مدارس با استفاده از بسته آماری SPSS نسخه ۲۲ استفاده شد.

یافته ها: نتایج نشان داد که عوامل اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، مدیریتی و سازمانی، امکانات و تجهیزات ورزشی، فناوری و سیاسی مؤثر بر توسعه ورزش مدارس در استان کردستان هستند، همچنین مشخص شد که اولویت بندی مؤلفه ها و گویه های مؤثر بر توسعه ورزش مدارس استان کردستان با هم متفاوت است.

نتیجه گیری: آموزش تربیت بدنی در مدارس اثرات تربیتی و پرورشی قابل توجهی بر دانش آموزان دارد و چنانچه برنامه های اجرایی و عملی آن به صورت اصولی انجام شود، تأثیر بسزایی در جهت رشد و تکامل جسمی، ذهنی، اجتماعی، روانی، تقویت روحیه و شکل پذیری اخلاق در دانش آموزان خواهد داشت.

کلمات کلیدی: توسعه ورزش مدارس، استان کردستان، تربیت بدنی

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

مقدمه: تربیت بدنی و ورزش از دوران باستان در کنار فعالیت‌های نهادهای دیگر به منظور تربیت جسم، قدرتمندی و سازندگی اخلاقی و فکری افراد در راستای جهان‌بینی خود و بیشتر به منظور آمادگی رزمی، مورد استفاده قرار می‌گرفت. از آنجا که تربیت بدنی و ورزش نیز بخش مهمی از تعلیم و تربیت را تشکیل می‌داد، این پدیده به تدریج به صورت نهادی مستقل و علمی مجزا و به عنوان یکی از برنامه‌های تعلیم و تربیت در دنیا مطرح شد. این امر به دلیل اثرات انکارناپذیری بوده که به خصوص در دوران کودکی، نوجوانی و جوانی داشته است (خلجی، ۱۳۹۳). ورزش یکی از پدیده‌های اجتماعی است که در همه جوامع به صورت یک نیاز انسانی و فرهنگی از اولویت بالایی برخوردار است. تربیت بدنی و ورزش به طور عام و ورزش قهرمانی به طور خاص نیز برای دانش‌آموزان به عنوان نیمی از پیکره جامعه بسیار حائز اهمیت است؛ زیرا پیشرفت و توسعه جامعه ما به قدرت و توانایی‌های مختلف همه اعضای آن بستگی دارد (ادینگتون، ادگرتون، ۱۳۹۰). درس تربیت بدنی به دلیل داشتن ماهیت عملی و ویژگی منحصر به فرد آن و همچنین به علت سازگار بودن با نیازهای فطری و تمایلات ذاتی دانش‌آموزان می‌تواند به عنوان وسیله‌ای بسیار موثر جهت رسیدن به اهداف تعلیم، تربیت و تربیت عمومی مورد استفاده قرار گیرد (چاکرابورتی و همکاران، ۲۰۱۲).

بخش بزرگی از جامعه کشورمان جمعیت کشور را دانش‌آموزان تشکیل می‌دهد و چنانچه بتوان این خیل عظیم جامعه را به درستی در مسیر ورزش و فعالیت بدنی مدیریت نمود، می‌توان به بهبود زندگی آتی آنان نیز امیدوار بود. شرکت دانش‌آموزان و در فعالیتهای ورزشی درون و بیرون محیط آموزشی، در تکمیل فرایندی آموزش و پرورش آنها مفید بوده و باعث پیشرفت تحصیلی و عقلی آنان خواهد شد و از طرف دیگر نیز می‌تواند زمینه پیشرفت دیگر سطوح ورزش را فراهم نموده و افراد را به سوی سبک زندگی فعال سوق نماید.

روش شناسی تحقیق:

تحقیق حاضر از نظر هدف کاربردی و از لحاظ استراتژی توصیفی-پیمایشی بود که در این تحقیق جامعه آماری شامل کلیه معلمان ورزش (۸۹۴ نفر) و اساتید رشته تربیت بدنی دانشگاه های استان کردستان (۲۶ نفر) بود (N=۹۲۰) که در سال تحصیلی ۹۴-۹۵ مشغول به فعالیت بودند. با توجه به حجم جامعه تحقیق و با استفاده از جدول مورگان، حجم نمونه تحقیق برابر با ۲۷۴ نفر است و نمونه گیری به روش نمونه گیری هدفمند و در دسترس انجام شد.

نتایج:

بندی عوامل تاثیرگذار بر توسعه ورزش مدارس اولویت

رتبه	میانگین رتبه	ابعاد
اول	۴/۲۲	فناوری
دوم	۴/۱۸	امکانات و تجهیزات ورزشی
سوم	۴/۱۲	سیاسی
چهارم	۴/۰۶	مدیریتی و سازمانی
پنجم	۴/۰۲	آموزشی و فنی
ششم	۴/۰۰	اجتماعی فرهنگی
هفتم	۳/۳۹	اقتصادی

رتبه	میانگین	گویه
۲۷	۱۲/۵۲	نداشتن بودجه
۲۸	۱۲/۱۶	بودجه ورزشی مدارس گاهها برای سایر دروس هزینه می شود
۲۶	۱۳/۲۳	میزان هزینه‌ها برای فرستادن تیم‌های ورزشی مناسب است
۲۰	۱۴/۰۸	بودجه ورزشی مدارس جوابگوی برگزاری مسابقات ورزشی درون مدرسه ای به نحو مطلوب نیست
۱۲	۱۴/۸۲	پایین بودن جایگاه اجتماعی ورزش در مدارس استان کردستان
۱	۱۵/۶۳	نبود تیم‌های ورزشی محبوب در مدارس استان کردستان
۲۵	۱۳/۳۹	نداشتن بودجه
۲۱	۱۴/۰۴	بودجه ورزشی مدارس گاهها برای سایر دروس هزینه می شود
۲۴	۱۳/۹۷	میزان هزینه‌ها برای فرستادن تیم‌های ورزشی مناسب است
۲۲	۱۳/۹۵	گرایش مسولین روی دیگر درس‌ها
۱۴	۱۴/۷۷	میزان آگاهی مدیران و معلمان نسبت به اهمیت ورزش
۱۳	۱۴/۹۳	از ساعات ورزش برای ساعات جبرانی سایر دروس استفاده می‌شود
۹	۱۵/۰۷	نبود برنامه جامع برای توسعه ورزش در مدارس استان کردستان
۶	۱۵/۲۶	نظارت ضعیف در رسیدگی به امور ورزش در مدارس استان کردستان
۵	۱۵/۳۳	مشکلات زیر ساختی ورزش در مدارس استان کردستان
۱۶	۱۴/۴۹	فضای ورزشی در مدارس بسیار اندک است
۳	۱۵/۵۳	فضای ورزشی موجود شرایط ایمنی مناسبی ندارد
۱۹	۱۴/۲۵	فضای ورزشی موجود فاقد استانداردهای لازم است
۲	۱۵/۵۶	تجهیزات ورزشی مورد نیاز در مدارس ناکافی است
۷	۱۵/۱۸	نبود کتاب درسی ورزشی مناسب در مدارس استان کردستان
۱۷	۱۵/۴۸	نبود کلاس‌های سمعی و بصری مناسب در مدارس استان کردستان
۱۵	۱۴/۶۲	کمبود وسایل کمک آموزشی در مدارس استان کردستان

۱۲	۱۴/۸۴	نبود کلاس‌های هوشمند در مدارس استان کردستان
۴	۱۵/۵۶	میزان مالکیت دولتی اکثر مدارس استان کردستان زیاد است
۱۰	۱۴/۹۷	میزان مقاومت برخی جریان‌ها در برابر ورزش مدارس استان زیاد است
۸	۱۵/۱۲	میزان قوانین حمایتی مناسب برای توسعه ورزش در مدارس استان کردستان زیاد است
۱۸	۱۴/۴۵	میزان حمایت‌ها در حوزه ورزش استان کردستان از مسائل سیاسی زیاد است.
۲۳	۱۳/۹۰	دانش کم معلمان

بحث و نتیجه‌گیری:

نتایج حاکی از آن است که بین بیست و هشت گویه تاثیرگذار بر توسعه ورزش مدارس تفاوت معناداری وجود دارد همان گونه که مشاهده می‌شود سوال ششم (نبود تیم‌های ورزشی محبوب در مدارس استان کردستان) با میانگین ۱۵/۶۳ رتبه اول و بهترین رتبه و سوال دوم (بودجه ورزشی مدارس گاه‌ها برای سایر دروس هزینه می‌شود) با میانگین ۱۲/۱۶ رتبه آخر و کم‌ترین رتبه را دارا هستند. پس می‌توان گفت این فرض که گویه‌های تاثیرگذار بر توسعه ورزش مدارس استان کردستان اولویت‌بندی متفاوتی دارند، با توجه به رتبه‌بندی ابعاد تاثیرگذار بر توسعه ورزش مدارس شاهد آن بودیم مشکلات زیر ساختی ورزش در مدارس استان کردستان خیلی موثرند و وزارت آموزش و پرورش و به تبع آن‌ها ادارات کل آموزش و پرورش استانی نیز بایستی به منظور توسعه و ارتقای ورزش در سطح مدارس به این عوامل بیشتر توجه داشته باشند. و این عامل تاثیرگذار را بیشتر مورد توجه قرار دهند چرا که با بر طرف کردن این عوامل ورزش مدارس استان کردستان رشد خواهد کرد.

منابع:

- ادینگتون، دی. دبلیو؛ ادگرتون، وی. رچی (۱۳۹۰). بیولوژی فعالیت بدنی. (ترجمه حجت الله نیکبخت). تهران: انتشارات سمت، ویرایش اول، چاپ هشتم.
- خلجی، حسن (۱۳۹۳). اصول و مبانی تربیت بدنی. تهران: انتشارات پیام نور.
- شورای عالی آموزش و پرورش. (۱۳۷۹). آیین نامه اجرایی مدارس، ماده ۳۶، شرایط سنی ثبت نام در مدارس روزانه، صص ۶-۷.
- Chakraborty, B., Nandy, S., Adhikari, S. (2012). A Study on Physical Education Teachers' Training Programme on Development of Attitude Towards Physical Education. IOSR Journal of Humanities and Social Science (JHSS), Volume 2, Issue 4, PP 01-03.

شناسایی چالش‌های توسعه اقتصاد ورزش ایران

مسعود محمدی عسکرآبادی^۱، حسین عیدی*^۲، همایون عباسی^۳

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران.
۲. استادیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران. (*نویسنده مسئول).
۳. استادیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران.
*Email: eydihosseini@gmail.com

چکیده

زمینه و هدف: ورزش یک صنعت درآمدزا می‌باشد و می‌تواند به توسعه اقتصادی هر کشوری کمک کند. در این راستا هدف از پژوهش حاضر شناسایی چالش‌های توسعه اقتصاد ورزش ایران بود.

روش کار: روش تحقیق کیفی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر صاحب نظران (اساتید، کارشناسان و خبرگان اقتصاد و مدیریت ورزشی) در زمینه اقتصاد ورزش می‌باشند. نمونه‌گیری به روش هدفمند بود. ابزار تحقیق مصاحبه بود که از ۱۴ نفر به عمل آمد. روایی ابزار پژوهش (مصاحبه)، توسط مصاحبه‌شوندگان و سپس اساتید متخصص، مورد بررسی قرار گرفت و تأیید گردید و برای سنجش پایایی از روش توافق درون موضوعی استفاده شد که مطابق این روش مقدار پایایی برابر با ۰/۸۵ بود. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش نظریه داده بنیاد با استفاده از نرم افزار کیفی Nvivo نسخه ۱۰ بهره گرفته شد.

یافته‌ها: بر اساس یافته‌های حاصل از مصاحبه‌های نیمه ساختار یافته چالش‌های توسعه اقتصاد ورزش ایران شامل ۴ مقوله اصلی هستند که این مقوله‌ها عبارتند از: رویکردی، اقتصادی، حمایتی و فساد می‌باشد. که این ۴ مقوله خود شامل ۱۶ عامل یا کد باز هستند.

نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌های این پژوهش نتیجه می‌گیریم برای توسعه اقتصاد ورزش ایران باید بر مقوله‌های استخراجی از این پژوهش متمرکز شد که با برنامه‌ریزی مناسب بر روی مقوله‌های شناسایی شده و رفع موانع موجود می‌توانیم اقتصاد ورزش کشور را در مسیر توسعه قرار دهیم.

کلیدواژه‌ها: اقتصاد، ورزش، چالش، توسعه

مقدمه

ورزش، پدیده‌ای است که ابعاد مختلف سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی را در بر می‌گیرد (۱). گرایش رو به رشد مردم به ورزش و نیاز به مصرف کالاها و خدمات ورزشی باعث شده است تا صنعت ورزش روند درآمدزایی چشم‌گیری را تجربه نماید و سهم بسزایی در اقتصاد کشورها داشته باشد (۲). در عصر حاضر دیگر نمی‌توان از اهمیت اقتصادی اثرات مستقیم و غیرمستقیم ورزش و تفریحات سالم در جوامع چشم‌پوشی کرد (۳). بنابراین، بررسی اثرات مستقیم و غیرمستقیم سرمایه‌گذاری در ورزش و تأثیر آن بر رشد و توسعه اقتصادی، مسأله‌ای مهم برای اقتصاد کشورها می‌باشد (۴). با توجه به مطالب ذکر شده ورزش از تولید ناخالص داخلی کشورها سهم دارد و این سهم از ۵٪ تا ۲ درصد در کشورهای مختلف متغیر است و از این جهت به عنوان یک ابزار اقتصادی مورد توجه دولت‌ها قرار می‌گیرد (۵). اما سهم آن در اقتصاد ایران به مراتب کمتر از میزان میانگین جهانی آن می‌باشد. بنابراین توسعه اقتصادی صنعت ورزش کشور می‌تواند در اقتصاد کل کشور سهم داشته باشد که این سهم می‌تواند با شناسایی موانع و چالش‌ها، راهکارها و بهبود شرایط فعلی موجب افزایش در شاخص‌های کلان اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی کشور شود. لذا شناسایی موانع و چالش‌های توسعه اقتصاد ورزش کشور و کنترل و بهبود آن‌ها می‌تواند اقتصاد ورزش کشور را در مسیر توسعه قرار دهد. بنابراین با توجه به عدم شناسایی چالش‌های توسعه اقتصاد ورزش در ایران و وجود خلأ تحقیقاتی در این زمینه لزوم انجام پژوهش درباره اقتصاد ورزش و چگونگی توسعه و گسترش حجم آن مهم و ضروری می‌باشد از این رو پژوهش حاضر به شناسایی چالش‌های توسعه اقتصاد ورزش در ایران می‌پردازد.

روش‌شناسی:

روش تحقیق کیفی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر صاحب نظران (اساتید، کارشناسان و خبرگان اقتصاد و مدیریت ورزشی) در زمینه اقتصاد ورزش می‌باشند. نمونه‌گیری به روش هدفمند بود. به دلیل محدودیت حاصل از جامعه، حجم نمونه با حجم جامعه برابر خواهد بود. برخی دانشمندان ۱۰ تا ۱۵ نفر را، در صورتی که زمینه علمی و تجربی آن‌ها متجانس باشد، برای تشکیل گروه خبرگان کافی می‌دانند. در این پژوهش نیز از ۱۴ نفر مصاحبه به عمل آمد. روایی ابزار پژوهش (مصاحبه)، توسط مصاحبه‌شوندگان و سپس اساتید متخصص، مورد بررسی قرار گرفت و تأیید گردید و برای سنجش پایایی از روش توافق درون موضوعی استفاده شد که مطابق این روش مقدار پایایی برابر با ۰/۸۵ بود. بر این اساس پایایی آزمون نیز مورد تایید واقع شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش نظریه داده بنیاد با استفاده از نرم افزار کیفی Nvivo نسخه ۱۰ استفاده شد.

یافته‌ها:

یافته‌های توصیفی پژوهش حاضر نشان دادند نمونه آماری شامل ۱۱ نفر دکتری تخصصی و ۳ نفر دانشجوی دکتری تخصصی بودند که همگی دارای تسلط بر موضوع بودند. همچنین از این تعداد ۵ نفر دارای مدرک تحصیلی مدیریت ورزشی و ۹ نفر دارای مدرک اقتصاد می‌باشند. در ادامه به بررسی یافته‌های استنباطی (کدبندی مصاحبه‌ها) می‌پردازیم.

جدول ۱. نتایج کد بندی اطلاعات مستخرج از مصاحبه‌ها

نبود رویکرد و دیدگاه اقتصادی نسبت به ورزش در سطح خرد و کلان جامعه و دولت نبود رویکردهای اقتصادی در سازمان‌ها، فدراسیون‌ها و باشگاه‌های ورزشی نبود نیروی متخصص در زمینه اقتصاد در باشگاه‌ها و سازمان‌های ورزشی نبود دیدگاه‌های کلان و استراتژیک در مدیریت ورزش (حرفه‌ای شدن)	رویکردی	
عدم حمایت مالی از ورزش توسط شهرداری‌ها و اسپانسرهای خصوصی ضعف در جذب سرمایه پایین بودن میزان بودجه اختصاص یافته به بخش ورزش عدم سرمایه‌گذاری در حوزه ورزش به دلیل عدم بازگشت سرمایه عدم تمایل اسپانسرهای پر قدرت مالی در ورزش عدم سرمایه‌گذاری بخش خصوصی بر روی تجهیزات ورزشی	چالش‌ها اقتصادی	
نبود قوانین حمایتی جهت ورود بخش خصوصی به ورزش عدم حمایت نهادها و دولت از صنعت و اقتصاد ورزش عدم توجه دولت‌ها به بخش خصوصی فعال در ورزش	حمایتی	
پولشویی فساد اداری اقتصادی قاچاق کالا و ارز	فساد	

نتیجه‌گیری:

نتایج یافته‌های پژوهش نشان داد بخش‌های رویکردی، اقتصادی، حمایتی و فساد به عنوان چالش‌های توسعه اقتصاد ورزش در ایران شناخته شدند. در بخش رویکردی ما با نبود رویکرد و دیدگاه مناسب در حوزه اقتصاد ورزش و به‌خصوص متخصصین اقتصادی در این حوزه مواجه هستیم. دولت‌ها باید رویکرد و دیدگاه اقتصادی مناسب و قابل تاملی در بخش ورزش داشته باشند. رویکرد اقتصادی در حوزه ورزش باید به‌گونه‌ای باشد که فواید رویدادهای ورزشی و تأثیرات ورزش بر اقتصاد در سطح خرد و کلان جامعه را در نظر داشته باشد. هرچقدر دیدگاه اقتصادی نسبت به ورزش با برنامه‌ریزی و مدیریت صحیح همراه باشد توسعه در این بخش نیز بیشتر خواهد شد.

یکی دیگر از بخش‌های موانع و چالش‌ها بخش اقتصادی است. با توجه به یافته‌های پژوهش در این بخش دولت‌ها باید میزان بودجه اختصاص یافته به بخش ورزش را افزایش دهند مسلماً هرچقدر بودجه اختصاص یافته به بخش ورزش بیشتر باشد، سالن‌های ورزشی، وسایل و تجهیزات ورزشی بیشتر و بصورت عمومی در اختیار همه‌ی افراد جامعه قرار می‌گیرد. لذا دولت‌ها باید بتوانند مشکلات مالی و عدم سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در حوزه ورزش را با همکاری و هماهنگی و داشتن برنامه‌ای راهبردی در سطح کلان کشور برطرف کنند و با این سرمایه‌گذاری‌ها اقتصاد ورزش را تحت تأثیر قرار دهند.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

همچنین بخش حمایتی یکی دیگر از بخش‌های موانع و چالش‌ها است که بر توسعه اقتصاد ورزش موثر است. دولت‌ها و نهاد-های مسئول باید با حمایت خود از ورود بخش خصوصی به حوزه اقتصاد ورزش باعث توسعه این بخش شوند. هرچقدر دولت‌ها با مدیریت و برنامه‌ریزی درست از این موضوع حمایت کنند سرمایه‌گذاری بخش خصوصی نیز در این حوزه بیشتر خواهد شد رونق در بازارهای ورزشی بیشتر و در نتیجه اقتصاد ورزش پویاتری خواهیم داشت.

یکی دیگر از بخش‌های چالش‌ها فساد است. در راستای توسعه اقتصاد ورزش کشور همواره باید بتوانیم از فساد و پولشویی جلوگیری کنیم. وجود این موارد می‌تواند تاثیر منفی بر توسعه اقتصاد کشور داشته باشد. بنابراین دولت‌ها باید بتوانند به عواملی که باعث ایجاد فساد می‌شوند توجه کنند و با مدیریتی صحیح آن‌ها را کنترل کنند. مسئولین می‌توانند از طریق شفاف‌سازی از فساد و پولشویی جلوگیری کنند، هرچقدر شفافیت مالی بیشتر باشد و میزان هزینه‌ها و درآمدها به‌طور شفاف مشخص باشد فساد کمتر است.

بنابراین هرچقدر دولت‌ها و مسئولین بتوانند چالش‌های شناسایی شده اقتصاد ورزش را با برنامه‌ریزی مناسب کنترل کنند و با بکارگیری تئوری‌های لازم باعث رفع این موانع و چالش‌ها بشوند اقتصاد ورزش کشور در مسیر توسعه قرار خواهد گرفت.

منابع:

۱. خداداد کاشی، فرهاد و کریم نیا، الهام (۱۳۹۵). بررسی تاثیر عاملهای اقتصادی و اجتماعی بر موفقیت ورزشی کشورها در بازیهای المپیک (۱۹۹۶-۲۰۱۲). فصلنامه تحقیقات مدلسازی اقتصادی. ۲۵ (۴۴-۶۷).
۲. رضائی، رضا (۱۳۸۷). اقتصاد و سرمایه‌گذاری در ورزش: مطالعه موردی فوتبال، سازمان تربیت بدنی، صص ۲۱۲-۲۳۷.
3. Malek-Akhlagh, E., Hosseini, S. S., Seddigh, S., & Ashkani, A (2013). Sport economy or economic sport. International Journal of Sport Studies, 3(3), 299-307. (Persian).
4. Haan, M., Koning, R. H., & Witteloostuijn, A. V (2002). Market force in European soccer. Paper Prepared for the Dutch Conference on Market Regulation. Groningen, Department of Economics, 28.
۵. خورشیدی، ابولفضل و شهبازی، مهدی (۱۳۸۹). بررسی رابطه ورزش و اقتصاد، دفتر مطالعات فرهنگی مجلس شورای اسلامی.

بررسی اثربخشی و تجارب آموزگاران درس تربیت بدنی از آموزش ضمن خدمت: یک مطالعه کیفی

مصطفی مصطفی پور*، بهروز تقی نژاد، عباس خیالی نژاد، رضا مشاری

*کارشناس تحقیقات و پژوهش مدیریت آموزش و پرورش شهرستان میاندوآب (نویسنده مسئول)

مدیریت آموزش و پرورش شهرستان میاندوآب

معاونت پژوهشی مدیریت آموزش و پرورش شهرستان میاندوآب

کارشناس مسئول آموزش های ضمن خدمت شهرستان میاندوآب

چکیده

آموزش ضمن خدمت بخش مهمی از آموزش کارکنان است که نقش کلیدی در یادگیری کارکنان دارد. هدف مطالعه، درک تجارب آموزگاران تربیت بدنی از آموزش ضمن خدمت در مدارس شهرستان میاندوآب می باشد. این مطالعه، یک تحقیق کیفی (آنالیز محتوی) می باشد و جامعه پژوهش را ۳۰ آموزگار تربیت بدنی تشکیل می دهند. جهت انتخاب نمونه ها، از نمونه گیری مبتنی بر هدف استفاده گردید. داده ها به شیوه مصاحبه و بر اساس تجارب واقعی آموزگاران از یادگیری در محیط آموزشی پاسخ به ۶ سوال باز جمع آوری گردید. فرایند تحلیل داده ها با توجه به مراحل انجام شد و نتایج زیر حاصل گردید براساس تجارب آموزگاران، بیانگر وجود برخی فاکتورهای موثر جهت کسب تجارب مثبت، نظیر به کارگیری آموخته های تئوری در عمل و ارتقا تدریجی اعتماد به نفس و یا کسب تجارب منفی، نظیر نا کارآمدی مربی و ترس در محیط بود. از آنجا که هدف اصلی از تربیت آموزگاران، محیط یادگیری مطلوبی را با هدف کسب تجارب مثبت توسط آموزگاران مهیا ساخت. **کلید واژه ها:** آموزش ضمن خدمت / آموزگاران تربیت بدنی / آموزش و پرورش

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

مقدمه :

توجه به کارکنان به عنوان بزرگترین و مهمترین سرمایه و دارایی سازمان، پدیده ای است که در دو دهه اخیر رشد فراوان داشته است. امروزه با رشد روزافزون اطلاعات و پیچیده تر شدن مشاغل، بر اهمیت آموزش کارکنان نیز افزوده شده است. تافلر، مهمترین فعالیت و راه رویارویی با تحولات عظیم در زندگی آینده را برای پذیرش تغییر، آموزش می داند. آموزش مؤثر و پرمایه به افراد کمک می کند تا آنها بتوانند به رشد و توانایی کافی در شغل خود دست یابند و با کارایی بیشتری کار کنند. بدیهی است که افراد هر چقدر از دانش و آموزش بهتر در مورد کار خود برخوردار باشند فرآیند یادگیری آنها بهتر است و به ارائه اندیشه ها و نظریات مفید تری برای بهبود کار می پردازند.

امروزه آموزش و بهسازی منابع انسانی به عنوان یکی از استراتژی های اصلی سازمان ها برای سازگاری مثبت با شرایط تغییر قلمداد می شود. حیات سازمان ها تا حدود زیادی به دانش و مهارت های مختلف کارکنان بستگی دارد هر چه این زمینه ها به موقع و بهتر باشد قابلیت سازگاری سازمان با محیط متغیر نیز بیشتر می شود (سام خانیان، ۱۳۹۷).

اگر بخواهیم تعریفی از آموزش ضمن خدمت ارائه دهیم بایستی گفت، جوهره اصلی آن در همه سازمان ها و نهادها عبارت است از افزایش کارایی کارکنان و ایجاد سازش با محیط و در نتیجه، افزایش خدمات. آموزش ضمن خدمت چیزی نیست جز تلاش هایی که در جهت ارتقای دانش و آگاهی و مهارت های فنی، حرفه ای و شغلی و نیز استقرار رفتار مطلوب در کارکنان یک موسسه یا سازمان صورت می گیرد و آنان را برای انجام بهینه وظایف و مسئولیتهای شغلی آماده می کند (چایچی، ۱۳۹۶). امروزه اهمیت و نقش آموزش های ضمن خدمت بر هیچ سازمانی پوشیده نیست و هر سازمانی به تناسب اهمیتی که به این مهم داده است وقت و سرمایه ای را به تربیت نیروی انسانی خود اختصاص می دهد. آموزش ضمن خدمتی که با دوره های حساب شده ادامه یابد و ضمن کوشش در افزایش توان مهارت و دانش کارکنان، در حل مسائل و مشکلات محیط کار نیز چاره ساز باشد می تواند به بقای سازمان خود مطمئن باشد. از این رو تلاش مستمر در بهبود کیفیت آموزش ضمن خدمت می تواند منافع قابل ملاحظه ای به همراه داشته باشد. ذکر این نکته ضروری است که هرگز نمی توان ادعا کرد که آموزش به خودی خود سودمند است، مگر از آموزشهای ارائه شده ارزشیابی به عمل آید.

اولین تعریف ارزشیابی به نام «رالف تایلر» ثبت شده است. وی ارزشیابی را وسیله ای برای تعیین میزان رسیدن برنامه به هدفهای آموزشی می داند، تایلر معتقد بود که پیش نیاز یک ارزشیابی دقیق تعیین اهداف کلی و ویژه است و وظیفه ارزشیابی سنجش این موضوع است که آیا اهداف تحقق یافته اند یا خیر.

«ایزریل» ارزشیابی را به عنوان یک گام پایانی در فرایند آموزش، با هدف بهبود آموزش و یا انجام قضاوت در مورد ارزش و اثربخشی برنامه های آموزشی تعریف می کند. ارزشیابی، اطلاعاتی را برای توجیه اثربخشی برنامه آموزش فراهم می سازد که با توجه به این اطلاعات است که استمرار آموزش برای زمانهای بعدی منظور می شود. بسیاری از صاحب نظران معتقدند ارزشیابی یک فرایند منظم برای تعیین ارزش، مقصود یا بهای چیزی است یا به بیان دیگر ارزشیابی جمع آوری منظم از توضیحات و اطلاعات، قضاوت برای تصمیم گیری در مورد چیزی است (Jack - 2003). ارزشیابی چنانکه در ارتباط با آموزش باشد به معنای فرایند قضاوت درباره جنبه هایی از رفتار یادگیرنده است و شامل مجموعه ای از مهارتهاست که به کمک آنها مشخص می شود یادگیرنده به اهداف تعیین شده دست یافته است یا خیر. ارزشیابی جز جدایی ناپذیر یک نظام آموزشی است. (احمدی، غلامرضا).

ارزشیابی آموزشی فرایند تفسیر نتایج از طریق سنجش اطلاعات برای قضاوت در مورد اهداف کلی آموزش یا میزان موفقیت شرکت کنندگان در دوره آموزشی است. به طور کلی، ارزشیابی آموزشی رویکرد منظم برای جمع آوری داده است که به مدیران برای رسیدن به تصمیمات مفید و با ارزش در مورد برنامه آموزش کمک می کند.

در مورد ارزیابی اثر بخشی آموزش، تعریف جامع و مشخصی وجود ندارد و این به خاطر آن است که فرایند دستیابی به آن، کار دشواری است. ارزیابی اثر بخشی آموزش یعنی اینکه تا حدودی تعیین کنیم آموزش های انجام شده تا چه حد منجر به ایجاد مهارت های مورد نیاز سازمان به صورت عملی و کاربردی شده است.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

همانطور که اشاره شد بررسی و آگاهی از نتایج و بازده آموزش کارکنان، لازمه فرایند آموزش است و با این کار است که حلقه آموزشی تکمیل می شود. درحقیقت ارزیابی اثربخشی دوره های آموزشی از یک سو، آیینی ای فراهم می آورد تا مدیران و کارکنان سازمان تصویری روشن تر از چگونگی کم و کیف فعالیت های آموزشی به دست آورند و از سوی دیگر، برنامه ریزان و کادر آموزشی سازمان را مجهز می سازد تا نسبت به جنبه های مثبت و منفی برنامه آگاهی پیدا کنند و از این راه به اثربخش کردن برنامه ها و فعالیتهای آموزشی نیروی انسانی یاری برسانند. همان طور که در بیشتر کتابها و مقالات آموزشی و مدیریتی بیان شده است برای تعیین ارزش دوره های آموزشی مدل ها و الگوهای متعددی وجود دارد، که از مهمترین آنها می توان به مدل ارزشیابی کرک پاتریک (PATRICK KIRK) اشاره کرد.

کرک پاتریک سه دلیل اساسی برای ارزشیابی آموزشی بیان می کند

۱- توجیه دلایل وجودی واحد آموزش با نشان دادن نقش و اهمیت آن در تحقق اهداف و رسالت های سازمان؛

۲- تصمیم گیری نسبت به ادامه برنامه آموزشی؛

۳- بهبود آموزش. (Salvatore, Falletta -1998)

در تحقیق حاضر که از نوع تحقیقات توصیفی - مقطعی (cross sectional) می باشد، به بررسی و ارزیابی اثر بخشی دوره های آموزشی ضمن خدمت آموزگاران درس تربیت بدنی شهرستان میاندوآب در نیمسال دوم ۹۷-۹۸ بر اساس مدل کرک پاتریک می پردازد. در این مدل میزان اثربخشی برنامه های آموزشی را می توان با استفاده از چهار مرحله مهم مورد ارزشیابی قرارداد: سطوح واکنش، یادگیری، رفتار و نتایج، که پژوهش حاضر تنها سطوح واکنش و رفتار را مورد سنجش قرار داده است. منظور از واکنش میزان عکس العملی است که فراگیران به کلیه عوامل موثر در اجرای یک دوره آموزش از خود نشان می دهند.

در واقع واکنش چگونگی احساس شرکت کنندگان را در مورد برنامه آموزش (رضایت) اندازه گیری می کند، منظور از رفتار نیز چگونگی و میزان تغییراتی است که در رفتار شرکت کنندگان در اثر شرکت در دوره آموزشی حاصل می شود
روش کار :

این تحقیق از نوع توصیفی - مقطعی (cross sectional) و جامعه آماری پژوهش شامل تمامی آموزگاران تربیت بدنی شرکت کننده در دوره های آموزش ضمن خدمت آموزش و پرورش شهرستان میاندوآب، در نیمسال اول سال ۹۷-۹۸، که تعداد آنها ۴۰ بوده، می باشد. نمونه گیری به صورت سرشماری بوده و برای ارزیابی سطح واکنش، میزان رضایت فراگیران نسبت به دوره های آموزشی (محتوی دوره، مدرس، امکانات و نحوه سازماندهی) با دریافت نظرات آنان در قالب پرسشنامه های طراحی شده مورد سنجش قرار گرفت. از آنجا که اخذ جوابهای درست و معنادار از شرکت کنندگان در این مرحله بسیار مهم و حیاتی است، بدین منظور پرسشنامه با سؤالات بسته طراحی گردید تا منجر به پاسخ های دقیق و بدون ابهام از طرف شرکت کنندگان گردد، به پاسخ دهندگان از ناشناخته ماندن آنها و محرمانه بودن اطلاعات، اطمینان داده شد (نیازی به ذکر نام و نام خانوادگی در تکمیل پرسشنامه ها نبود) و نیز بخشی در فرم پرسشنامه برای ارائه سایر نظرات و پیشنهادات اختصاص داده شد. موارد ارزیابی مدرس شامل فن بیان و قابلیت ارائه مطالب - میزان دانش و مهارت در ارتباط با عنوان دوره آموزشی - جلب مشارکت فراگیران در مباحث توسط استاد - استفاده مناسب از مواد کمک آموزشی و ارزیابی عمومی استاد (نظم، رفتار و...) بود. در بررسی نظرات شرکت کنندگان، از مقیاس ۴ درجه ای لیکرت (عالی = امتیاز ۴، خوب = امتیاز ۳، متوسط = امتیاز ۲ و ضعیف = امتیاز ۱) استفاده شد.

در ارزیابی سطح رفتار، میزان تغییرات رفتاری دوره و تاثیر آن در رفتار کاری فراگیران با بررسی نظرات سرپرست یا مدیر مستقیم که رفتار یادگیرنده را در محیط کار زیر نظر دارند مورد ارزیابی قرار گرفت. در نظر سنجی های بعمل آمده از مدیران و سرپرستان مربوطه مواردی از قبیل: تاثیر دوره در بهبود عملکرد فرد شرکت کننده، میزان تاثیر دوره در ارتقای دانش فرد،

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

میزان تاثیر دوره در تغییر رفتار، بهبود نگرش و بالا بردن توانایی فرد در ارائه و انتقال مطالب دوره به همکاران و ... با استفاده از مقیاس لیکرت مورد سنجش واقع شد .

روایی صوری و محتوایی پرسشنامه ها توسط کارشناسان و صاحب نظران آموزشی بررسی شد. پایایی پرسشنامه بررسی و آلفای کرونباخ آن ۰/۸۶ و در حد قابل قبول بود.

برای تجزیه و تحلیل داده ها از روش های آماری توصیفی استفاده شد .

در نهایت بر اساس میانگین امتیازات به دست آمده ، دوره های آموزشی در سه طبقه تحت عنوان دوره های اثر بخش (میانگین امتیازات ≤ 3) - مشروط اثر بخش (میانگین امتیازات $3 < 4$) که نیاز به بازآموزی دوره داشته و دوره های غیر اثربخش (میانگین امتیازات $4 < 5$) تقسیم بندی شدند .

نتایج :

در راستای بررسی و آگاهی از نتایج و بازده آموزشی آموزگاران، بر اساس نظر سنجی بعمل آمده، از میان دوره های برگزار شده مجموعاً ۳۰ دوره آموزشی در قالب آموزشهای تخصصی ، عمومی ، مورد ارزیابی قرار گرفت.

بر اساس بررسی های بعمل آمده از نتایج ارزیابی و اثربخشی دوره های آموزشی برگزار شده در واحدها ، با توجه به نوع دوره ها (تخصصی ، عمومی) نتایج ذیل بدست آمد :

۱ - در واحدهای تابعه حوزه عمومی ، از مجموع ۳۰ دوره آموزشی شغلی برگزار شده ، ۷۹ درصد دوره های آموزشی ، اثربخش و ۲۱ درصد دوره های آموزشی مشروط اثربخش (نیاز به بازآموزی دوره) ارزیابی شده اند.

۲- در واحدهای تابعه حوزه تخصصی ، از مجموع ۳۰ دوره آموزشی شغلی - تخصصی برگزار شده ، ۷۴ درصد دوره های آموزشی ، اثربخش ، ۲۴ درصد دوره های آموزشی مشروط اثربخش (نیاز به بازآموزی دوره) و ۲ درصد دوره های آموزشی ، غیر اثربخش (نیاز به برگزاری مجدد دوره) ارزیابی شده اند .

پس از بررسی اثربخشی دوره های آموزشی در حوزه عمومی و تخصصی ، اطلاعات ذیل بدست آمد:

۱ - در واحدهای تابعه حوزه عمومی ، از مجموع ۳۰ دوره آموزشی شغلی برگزار شده ، ۷۹ درصد دوره های آموزشی ، اثربخش و ۲۱ درصد دوره های آموزشی مشروط اثربخش (نیاز به بازآموزی دوره) ارزیابی شده اند.

۲- در واحدهای تابعه حوزه تخصصی ، از مجموع ۳۰ دوره آموزشی شغلی - تخصصی برگزار شده ، ۷۴ درصد دوره های آموزشی ، اثربخش ، ۲۴ درصد دوره های آموزشی مشروط اثربخش (نیاز به بازآموزی دوره) و ۲ درصد دوره های آموزشی ، غیر اثربخش (نیاز به برگزاری مجدد دوره) ارزیابی شده اند .

نتیجه گیری :

نیروی انسانی مهمترین و راهبردی ترین منبع یک سازمان به حساب می آید . یک سازمان حتی به فرض دارا بودن مجهز ترین تجهیزات و تسهیلات ، برخورداری از پیشرفته ترین فناوری بدون بهره گیری از نیروی کار متخصص و تعلیم دیده توفیق کامل نخواهد داشت. ما باید آموزش را نه به مثابه هزینه سازمانی ، بلکه باید جزو وظایف سازمانی و نوعی سرمایه گذاری تلقی کرد. از آن جایی که همه ساله سازمانهای مختلف آموزشی ، هزینه های هنگفتی را برای آموزش مهارتهای خاص صرف می کنند و با توجه به اینکه اجرای این برنامه ها و دوره های آموزشی از لحاظ زمان، وقت بسیاری را طلب می کند یک ارزشیابی دقیق و علمی ضروری است که نقاط قوت و کاستیها و نیز راههای پیشرفت و اصلاح آن و همچنین میزان تحقق اهداف و به طور کلی تصویری از وضعیت اثربخشی آموزشی این دوره ها را نشان دهد. البته این ارزشیابی باید بر اساس اصول علمی و مبتنی بر اهداف و شرایط سازمان صورت پذیرد تا نتایج مطمئنی را به همراه داشته باشد.

نتایج حاصل از پژوهش بیانگر آن است که فراگیران شرکت کننده در دوره های آموزشی در مجموع، میزان اثربخشی دوره های آموزشی را در سطح خوب ارزیابی نموده اند. گرچه دوره های آموزشی برگزار شده از اثربخشی صد در صد برخوردار نبوده است ولی با توجه به محاسبات آماری انجام شده می توان ادعا نمود که اثربخشی آموزشهای سازمانی آموزش و پرورش بطور معنی دار از میانگین فرضی (۶۰ درصد دوره ها اثربخش) بالاتر بوده است.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

با توجه به اینکه سطح رفتار نسبت به سطح واکنش و یادگیری بسیار چالش برانگیز و حساس است که کرک پاتریک بدین منظور سه دلیل را در این مورد ذکر می کند: اولاً شرکت کنندگان باید فرصتی را بر تغییر رفتارشان به دست آورند. ثانیاً : زمان تغییر در رفتار را به صورت واقعی نمی توان پیش بینی کرد ثالثاً جو سازمانی است که می تواند بر تغییر کردن یا نکردن رفتار درحین کار تاثیر داشته باشد لذا پیشنهاد می شود ارزشیابی در زمانهای مناسب به منظور کسب اطمینان از وجود تغییرات رفتاری دائمی و همیشگی تکرار شود . ارزیابی عینی کارکنان در محیطهای کاری توسط مدیران صورت گیرد بدین منظور چک لیست هایی نیز تعبیه گردد . در صورت امکان به منظور حذف عاملهای مزاحمی، که شاید در رفتار تاثیر داشته باشند، از گروه کنترل استفاده شود .

منابع :

- احمدی ، غلامرضا. حکیمی، سید حسن.(۱۳۹۵) بررسی مسائل و مشکلات شیوه های موجود ارزشیابی مدیران از دیدگاه ارزشیابی شوندگان و ارزشیابی کنندگان ، فصلنامه مدیریت در آموزش و پرورش، شماره ۲۶
- چایچی، پریچهر (۱۳۹۶). شیوه های آموزش ضمن خدمت. تهران: آن.
- سام خانیان، محمد ربیع (۱۳۹۷). برنامه ریزی آموزش منابع انسانی (مبانی و فرآیندها). تهران: مهربرنا.
- Hder ,Jack (2003), Evaluation, MILIEU kontaktoosT – EUROPA.
- Salvatore, Falletta (1998), Evaluating Training Program: The four levels by Donald Kirkpatrick,American ,Journal of Evaluation. Vol. ۱۹ .N.2.

توسعه از مسیر ورزش

الهه مدادی ناسا*^۱، دکتر فرزاد غفوری^۲، دکتر جواد شهلائی^۳، دکتر سارا کشکر^۴

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران. (*نویسنده مسئول).

۲، ۳، ۴. دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

*Email: sm_nansa@yahoo.com

چکیده

زمینه و هدف: امروزه توجه به ورزش در امر توسعه یک انتخاب نیست بلکه یک ضرورت است. ورزش فعالیتی است که قابلیت های زیادی برای توسعه در خود نهفته دارد و با مدیریت و برنامه ریزی صحیح می توان از مزایا و قابلیت های آن در جهت توسعه یک جامعه بهره برداری کرد. در این راستا، هدف از پژوهش حاضر بررسی نقش ورزش بر توسعه بود.

روش کار: پژوهش حاضر به صورت مروری و کتابخانه ای بود و برای رسیدن به هدف پژوهش مقالات و کتب متعدد مورد مطالعه قرار گرفت.

یافته ها: یافته ها نشان دادند در طول دو دهه گذشته، بخش ورزش برای توسعه (SfD) یکی از ابعاد با سریع ترین رشد در جهانی سازی ورزش و نیز محرک اصلی این باور بوده است که ورزش پتانسیل مشارکت در توسعه جامعه و تغییر مثبت اجتماعی را دارد.

نتیجه گیری: ورزش زبان مشترک مسائل اجتماعی و زبان حال یک ملت می تواند باشد. از طریق ورزش هیجانات هدایت می شود. ورزش به نمایش گذارنده یک نظم تعاملی و تفکر منطقی و عقلانی در جامعه بوده و در ارتقای فرهنگ جامعه دخیل است. از لحاظ توسعه اقتصادی ورزش باعث افزایش تولید ناخالص ملی و بهبود شاخص های اقتصادی می شود و باعث می شود که بهره وری نیروی کار افزایش پیدا کند. همچنین باعث توسعه مهارت های اجتماعی افراد می شود، سازگاری اجتماعی و مهارت های اجتماعی و در واقع نیازهای اجتماعی نسل را برطرف می کند و در کل موجب توسعه اجتماعی می شود. لذا ورزش با توسعه یافتگی عجین است، و به نظر می رسد لازم است مدیران عالی در خصوص مسائل کلان، بستر سازی و پشتیبانی مناسب علی الخصوص تخصیص بودجه و امکانات مناسب به مقوله ی ورزش توجه و دقت بیشتری داشته باشند و در برنامه های توسعه ای کشور برای ورزش جایگاه و سهم مناسبی در نظر گرفته شود.

کلیدواژه ها: ورزش، توسعه، توسعه یافتگی

۱. مقدمه:

امروزه توجه به ورزش در امر توسعه یک انتخاب نیست بلکه یک ضرورت است. ورزش فعالیتی است که قابلیت های زیادی برای توسعه در خود نهفته دارد و با مدیریت و برنامه ریزی صحیح می توان از مزایا و قابلیت های آن در جهت توسعه یک جامعه بهره برداری کرد. این نقش آنقدر ارزشمند و مهم است که نباید از هیچ تلاشی در جهت بهره برداری از آن چشم پوشی کرد. (۱) باید اذعان کرد که ورزش یکی از جنبه های اهداف توسعه هزاره سوم سازمان ملل است و با توسعه ارتباط تنگاتنگ دارد (۲)

بیشتر صاحب نظران توسعه، توسعه همه جانبه را مهمترین هدف در هر جامعه ای می دانند. مسلماً اگر جامعه در یک یا چند بعد خاص به این مهم دست یابد، به خاطر فقدان توسعه در زمینه ها و ابعاد دیگر ممکن است با مسائل مهمی درگیر شود. مثلاً اگر یک جامعه در حوزه علمی، فناوری و اقتصادی به توسعه برسد، اما توزیع درآمدها و فرصت ناعادلانه باشد، به لحاظ اکولوژیک دچار آلودگی شود، در حوزه شهری آلودگی هوا، ترافیک و ناهنجاری های اجتماعی را تجربه کند، دچار تبعیض قومی و تبعیض نژادی باشد، دچار فقدان مشارکت اجتماعی و سیاسی باشد، شهروندان جامعه احساس تعلق گروهی، ملی و اجتماعی نداشته باشند، یا این که افراد جامعه به دیگران اعتماد نداشته باشند، چنین جامعه ای نمی تواند یک زندگی همراه با آسایش، شادمانی و احساس خوشبختی برای شهروندان خود فراهم کند. دستیابی به آرمان معنادار بودن زندگی فردی و اجتماعی، احساس شکوفایی تمامی قابلیت های انسانی است و در توسعه ناقص چنین آرمانی تحقق نخواهد یافت. (۳)

توسعه از طریق ورزش

ورزش، به مدت طولانی به عنوان ابزار استدلالی و عملی برای «توسعه» در سراسر جهان به کار رفته است. در واقع، در طیف وسیعی از مبشران اجتماعی، اخلاقی و ورزشی، ورزش وضعیت اسطوره ای داشته است (و آن را حفظ کرده است) (۲) - موردی که به نظر می رسد جایگاه مثبت و قطعی داشته باشد (۴) در طول دو دهه گذشته، بخش ورزش برای توسعه (SfD) یکی از ابعاد با سریع ترین رشد در جهانی سازی ورزش و نیز محرک اصلی این باور بوده است که ورزش پتانسیل مشارکت در توسعه جامعه و تغییر مثبت اجتماعی را دارد (۵)

تعاملات اولیه و شبکه های شخصی در مقیاس کوچک در فعالیتهای درون گروهی - که در صحنه ورزشی و رویداد اعمال می شود - (نظیر ورزش، رویداد، و یا اوقات فراغت) می تواند به الگوهای بزرگتری تبدیل شود (۶) ورزش بعنوان یکی از مسائل فرهنگی - اجتماعی عمومی و همگانی از اهمیت خاصی در جوامع مختلف برخوردار بوده که نقش و کارکردهای متعدد اجتماعی، فرهنگی و ارتباطی داشته و تأثیرات و تحولات زیادی را در مناسبات ملی و بین المللی برجای می گذارد (۷). در چند سال گذشته، موضوع ورزش و محیط زیست بطور گسترده ای مطرح گردیده و از ورزش به عنوان ابزاری در جهت دستیابی به اصول توسعه پایدار نام برده می شود. پس از آنکه منشور المپیک اصلاح و محیط زیست پس از ورزش و فرهنگ بعنوان سومین رکن منشور المپیک مطرح گردید، کمیسیون ورزش و محیط زیست در سال ۱۹۹۶ در کمیته بین المللی المپیک (IOC^۱) تشکیل گردید. از آن زمان تا بحال اقدامات چشمگیری در زمینه حفاظت محیط زیست صورت گرفته است (۸).

رایز و همکاران (۲۰۱۶) در پژوهشی با عنوان «ورزش برای توسعه» در کشورهای در حال توسعه: مورد دهکده المپیک در ریودوژانیرو عنوان کرده اند که: اصطلاح «توسعه از طریق ورزش» آشکارا سیاست های دولتی و اقدامات دولت در این زمینه را اطلاع رسانی می کند. علی رغم افزایش گفتمان مثبت «ورزش به عنوان ابزار توسعه»، واقعیت برای برنامه های «ورزش برای

¹ International Olympic Committee

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

توسعه» که توسط دولت بودجه‌بندی و اجرا می‌شوند، این است که این برنامه‌ها از توجه و سرمایه‌گذاری‌های مورد نیاز جهت دستیابی به اهداف تعیین‌شده خود بهره‌مند نمی‌شوند.

اسونسون (۲۰۱۷) در مقاله‌ای با عنوان: یک هیبریدیته سازمانی مفهوم‌سازی در مورد اینکه چگونه ورزش برای توسعه و سازمان‌های صلح به تقاضاهای نهادی واگرا پاسخ می‌دهند، عنوان می‌کند که برخلاف سازمان‌های ورزشی سنتی، افراد درگیر در SDP فعالیت‌های مبتنی بر ورزش را در امتداد دیگر برنامه‌های آموزشی یا حمایت اجتماعی که هدفشان یک یا چند مسئله اجتماعی از جمله برابری جنسیتی، آموزش بهداشت، معیشت، ظرفیت اجتماعی و حل منازعات است، انجام می‌دهند. همچنین توسعه‌ی ورزش و توسعه از طریق ورزش را به عنوان پارادایم‌های متقابل سازگار در نظر می‌گیرند و نه پارادایم‌های متناقض. همزیستی این رویکردهای متفاوت به ویژه زمانی مهم است که ورزش در شرایط اضطراری پس از فاجعه استفاده شود. اسکولنکورف، (۲۰۱۷) در پژوهشی با عنوان مدیریت ورزش برای توسعه: بازتاب‌ها و چشم‌اندازها، طرح‌های اولیه SFD و مقالات حوزه مربوطه را بررسی کرده و به طور کلی طرح‌های SFD را در ۷ بخش موضوعی تقسیم‌بندی کردند: ورزش و معلولیت، ورزش و آموزش، ورزش و جنسیت، ورزش و سلامتی، ورزش و صلح و نیز ورزش و انسجام اجتماعی. قانیدی و همکاران (۱۳۹۲) در پژوهشی با عنوان بررسی و مقایسه نگرش متخصصان و مدیران ورزش در زمینه نقش ورزش همگانی و قهرمانی بر شاخص‌های توسعه اجتماعی، به این نتیجه رسیدند که ورزش همگانی زیربنای توسعه اجتماعی و همچنین ورزش قهرمانی است.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج پژوهش‌های متعدد بیانگر این حقیقت است که ورزش زبان مشترک مسائل اجتماعی است و زبان حال یک ملت می‌تواند باشد. از طریق ورزش هیجانات هدایت می‌شود، کنترل می‌شود. ورزش به نمایش گذارنده یک نظم تعاملی و تفکر منطقی و عقلانی در جامعه بوده و در ارتقای فرهنگ جامعه دخیل است، بنابراین بر اساس میزان توسعه یافتگی فرهنگی می‌توان وزن مناسب برای ورزش را در بین کشورها در مقایسه با هم (چه کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته) مشاهده کرد. همچنین ورزش باعث تفاهم و توسعه مهارت‌های اجتماعی افراد می‌شود، جمع‌گرایی و اجتماع‌گرایی و در واقع سازگاری اجتماعی و مهارت‌های اجتماعی و در واقع نیازهای اجتماعی نسل را برطرف می‌کند و افراد را در گروه، تیم، هوادار و بخش‌های مختلف جمع کرده و می‌تواند انسجام اجتماعی ایجاد کند، انزواها و افسردگی‌ها و اجتماع‌گریزی‌ها را برطرف می‌سازد و در کل موجب توسعه اجتماعی می‌شود. از لحاظ توسعه اقتصادی ورزش باعث افزایش تولید ناخالص ملی می‌شود و باعث می‌شود که بهره‌وری نیروی کار افزایش پیدا کند. افت نیروی کار از لحاظ بیماری‌ها کاهش پیدا کند، ورزش می‌تواند باعث شود که افراد ساعت‌های بیشتر، طول عمر بیشتر، و زمان بیشتری فعالیت‌های کاری داشته باشند و به اشتغال‌شان برسند، ورزش به همین دلایل باعث تولید بیشتر و تولید بهتر می‌شود.

با توجه به مطالب بیان شده می‌توان به این نتیجه رسید که ورزش با توسعه یافتگی عجین است، یعنی ورزش تاثیر منحصر به فردی به لحاظ اجتماعی اقتصادی فرهنگی سیاسی و زیست محیطی دارد و با توجه به این نقش و جایگاه به نظر می‌رسد لازم است مدیران عالی در خصوص مسائل کلان، بسترسازی و پشتیبانی مناسب علی‌الخصوص تخصیص بودجه و امکانات مناسب به مقوله‌ی ورزش توجه و دقت بیشتری داشته باشند و در برنامه‌های توسعه‌ای کشور برای ورزش جایگاه و سهم مناسبی در نظر گرفته شود.

منابع:

۱. حسینی ابریشمی، امیر (۱۳۸۳). مجموعه ورزشی مشهد، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد.

2. Coalter, F. (2010). The politics of sport-for-development: Limited focus programmes and broad gauge problems? *International Review for the Sociology of Sport*, 45(3), 295–314.

۳. بابایی فرد، اسداله (۱۳۸۹)، "توسعه فرهنگی و توسعه اجتماعی در ایران"، فصلنامه علمی - پژوهشی رفاه اجتماعی، سال دهم، شماره ۳، صص ۷-۵۶.

4. Reis ,A.C., Vieira, M.C., & Sousa-Mast, F. R.(2016). "‘Sport for Development’" in developing countries: The case of the Vilas Olímpicas do Rio de Janeiro. Sport Management Review, 19 , 107–119.
5. Spaaij, Ramón; Schulenkorf, Nico; Jeanes, Ruth ., (2017). Participatory research in sport-for-development: Complexities, experiences and (missed) opportunities, Sport Management Review (2017), <http://dx.doi.org/10.1016/j.smr.2017.05.003>
6. Schulenkorf, N. (2012). "Sustainable community development through sport and events: A conceptual framework for Sport-for-Development projects." Sport Management Review 15(1): 1-12.
۷. مرادی، سالار؛ خالیدیان، محمد و مصطفایی، فردین. (۱۳۹۳). نقش ورزش در توسعه ارتباطات میان فرهنگی و اجتماعی. مدیریت ارتباطات در رسانه های ورزشی، سال اول، شماره ۴، صص ۵۵-۶۰.
۸. بهمن پور، هومن (۱۳۹۴). بسته آموزشی ورزش و محیط زیست (ویژه ورزشکاران و مدیران ورزشی)، دفتر محیط زیست و توسعه پایدار وزارت ورزش و جوانان
9. Schulenkorf, n.(2017). Managing sport-for-development: Reflections and outlook, Sport Management Review, 20, pp: 243–251
۱۰. قاضی، علی (۱۳۹۳). مقایسه نقش ورزش قهرمانی و همگانی بر شاخص های توسعه اجتماعی از دیدگاه متخصصان و مدیران ورزش، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علامه طباطبائی تهران.

تحلیل مؤلفه های قدرت در سیاست گذاری های ورزش کشور

مهتاب ناصح

استادیار مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران

Email: (mahtabnasseh@birjand.ac.ir)

چکیده

زمینه و هدف: قدرت و سیاست از جمله مؤلفه های مهم زندگی اجتماعی و سازمانی هستند. از این رو با توجه به اهمیت شناخت فرایند ها در شناخت هر سیستم؛ این پژوهش با هدف شناخت فرایندهای اثر گذار بر سیستم ورزش کشور؛ به تحلیل مؤلفه های قدرت در سیاست گذاری های ورزش کشور پرداخته است.

روش کار: این پژوهش از نظر نوع راهبرد، از جمله پژوهش های کیفی است که به شیوه نظریه داده بنیاد اجرا شد. نمونه گیری به شیوه نظری انجام شد و مصاحبه های نیمه ساختاریافته ای با صاحب نظران دانشگاهی و مدیران بخش های مختلف ورزش کشور (۱۲ نفر) صورت پذیرفت. جمع آوری و تحلیل داده ها بطور همزمان انجام گرفت. برای تحلیل یافته ها از رهیافت ظاهر شونده که از جمله رهیافت های نظریه نظریه داده بنیاد است، بهره برده شد.

یافته ها: یافته ها نشان دادند قدرت سیاسی عمده ترین عنصر مؤثر در سیستم ورزش کشور است. که خود، موجب سه عامل مهم و اثر گذار در فرایند ورزش کشور شده است. به عبارتی اهمیت مسائل سیاسی، و یا به عبارتی سیاست زدگی در مدیریت ورزش کشور به عنوان زیربنایی ترین عامل، موجب اولویت نداشتن آموزش در سیستم ورزش کشور، اهمیت پایین شایسته سالاری در تعیین مدیران و نهایتاً مشکلاتی چون عدم وجود و یا عدم اجرای برنامه های کلان طولانی مدت و الزام آور در ورزش کشور شده است. نهایتاً این سه عامل موجب بروز مسائلی در سطح قابل مشاهده در سیستم ورزش کشور شده است که از آن جمله می توان به مشکلات ساختاری و تنگناهای مالی، عدم تبیین روشن اهداف و استانداردها، ضعف نظارتی و کمبود زیر ساخت های توسعه ای و عدم هماهنگی مطلوب بین ساختارهای مختلف درگیر ورزش در کشور و عدم هماهنگی مطلوب بین ساختارها با اهداف، اشاره نمود.

نتیجه گیری: به نظر می رسد سیاست زدگی و غلبه قدرت سیاسی بر دیگر مؤلفه های قدرت مانند قدرت حرفه ای، قدرت قانونی، قدرت اطلاعاتی، قدرت ارتباطی و قدرت کارزماتیک؛ موجب کاهش شایسته سالاری در انتخاب مدیران و به تبع آن در سیاست های اجرایی در سطح خرد و کلان ورزش کشور تأثیر گذار بوده است.

کلیدواژه ها: سیاست گذاری، سیستم ورزش کشور، مؤلفه های قدرت

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱. مقدمه:

قدرت از عمده ترین مفاهیمی است که همه تلاش های نظری و بنیادی را به خود معطوف ساخته و در همه سطوح مدیریت سازمان تأثیر گذار است. از سوی دیگر سیاست و ورزش همواره دارای اثرات متقابل بر هم بوده اند (ملکوتیان، ۱۳۸۸). سیاست سازمان، مجموعه فعالیت هایی است که برای کسب قدرت، افزایش و اعمال قدرت و به کارگیری سایر منابع به وسیله اشخاص انجام می شود تا از آن طریق بتوانند در موقعیت های نامطمئن به هدف های دلخواه خود برسند. بررسی تاریخی ورزش در کشور ما نشان دهنده نقش پر رنگ دولت در این حوزه است؛ که بتدریج موجب کاهش نقش مردم در عرصه سیاستگذاری و برنامه ریزی ورزش گردیده و همین مسئله نیز به حاکمیت نگرش دولتی در عرصه تربیت بدنی و ورزش انجامیده است (امیری، ۹۲). برخی پژوهش های اخیر در این زمینه نیز به احاطه سیاست در ورزش کشور به عنوان یک محدودیت توسعه ای، در توسعه ابعاد مختلف سیستم ورزش کشور اشاره داشته اند (خسروی زاده و همکاران، ۹۳؛ محمدی مغانی و همکاران، ۹۵). شیره پز آرانی و همکاران (۱۳۹۷) در پژوهشی که با هدف شناسایی مؤلفه های مؤثر بر کارکرد سیاسی تفکر استراتژیک انجام شد؛ سه مؤلفه منابع قدرت، ساختار انگیزشی و انتظارات ذینفعان و قوانین بازی را به عنوان مؤلفه های علی شناسایی کرد. همچنین این پژوهش سه مؤلفه میدان قدرت، ساز و کار نفوذ و نحوه تعامل ذینفعان را به عنوان معلول، تحلیل نمود. در پژوهشی دیگر، که به بررسی منافع قدرت مدیران ادارات تربیت بدنی و سلامت سازمانی در ادارات تربیت بدنی استان اصفهان پرداخته شد؛ نتایج نشان داد که بین قدرت مقام و با عامل های یگانگی نهادی، ساخت دهمی و پشتیبانی منابع از سلامت سازمانی رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. قدرت شخصی مدیران ادارات نیز بر مؤلفه های یگانگی نهادی نفوذ مدیر و ملاحظه گری منابع از سلامت سازمانی تأثیر معنی داری دارد (علیدوست قهفرخی و شایگان، ۱۳۹۳). لذا با توجه به اهمیت قدرت و سیاست به عنوان مؤلفه های مهم و تعیین کننده در زندگی اجتماعی و سازمانی؛ تحلیل پدیده های قدرت و سیاست از جمله ابزاهایی است که به درک فرایندهای سازمانی کمک می کند. از این رو، این پژوهش با هدف شناخت فرایندهای اثر گذار بر سیستم ورزش کشور؛ به تحلیل مؤلفه های قدرت، در سیاست گذاری های ورزش کشور پرداخته است.

۲. روش شناسی:

با توجه به ماهیت مبهم متغیرهای این مطالعه، در این پژوهش از نظر نوع راهبرد، کیفی و از نظر روش اجرا از نظریه زمینه ای استفاده شد. ابتدا به روش استقرایی به جمع آوری داده ها اقدام شد. بدین منظور از روش نمونه گیری نظری استفاده شد و مصاحبه های نیمه ساختاریافته ای با صاحب نظران دانشگاهی و مدیران بخش های مختلف ورزش کشور (۱۲ نفر) صورت پذیرفت. جمع آوری و تحلیل داده ها بطور همزمان انجام گرفت و به منظور تحلیل یافته ها از رهیافت ظاهر شونده و نظریه زمینه ای بهره برده شد.

۳. یافته ها:

کد گذاری باز که اولین مرحله در تحلیل به شیوه داده بنیاد است، مفاهیم در اولین سطح انتزاع شکل می گیرد. در ابتدا همه چیز کدگذاری شد. کدها بر اساس مفاهیم مندرج در واژه ها استخراج شد. در واقع واحد تحلیل، مفاهیم بودند و نه واژه ها. این مفاهیم با گردآمدن داده های بیشتر، از طریق مقایسه مداوم، در هم ادغام شد و مفاهیم جدید شکل گرفت. در این پژوهش با مطالعه کد ها و مفاهیم و مقایسه مستمر مفاهیم با یکدیگر، مقولات استخراج گردید و این مقولات در یک فرایند تحلیل رفت و برگشتی اصلاح گردید. سپس به یافتن روابط بین آنها اهتمام شد. این فرایند که کدگذاری نظری نام دارد، روابط بین کدهای

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

باز را بوسیله تولید فرضیه هایی، مفهوم سازی می کند. این مرحله به شکل منعطف و کاملاً انتزاعی انجام گرفت و روابط بین مقولات فرعی حاصل شد و لذا مقولات اصلی در این مرحله شکل گرفت.

در مرحله بعد با استفاده از کدگذاری انتخابی، کدگذاری های باز و نظری انجام شده، از طریق یکپارچه سازی و پالایش مقوله ها در چارچوبی نظری تکمیل شد و سپس با بازبینی طرح از لحاظ انسجام درونی و نداشتن خلل در منطق آن؛ پرکردن مقوله های ناپورده و هرس مقوله های زائد، مدل نهایی ارتباط بین مؤلفه های قدرت استخراج گردید.

یافته ها نشان دادند مؤلفه هایی چون وابستگی متقابل قدرت ها، اهداف ناسازگار، باورهای متفاوت و کمیابی منابع عامل افزایش تعارضات سازمانی در کلیه سطوح خرد و کلان سیستم ورزش کشور شده است. از طرفی قدرت سیاسی عمده ترین منبع قدرت در ابعاد سیاسی ورزش کشور بالاتر از قدرت تخصص، قدرت مرجعیت، قدرت علمی و اطلاعاتی، قدرت ارتباط و قدرت قانونی است. که این خود، موجب سه عامل مهم و اثر گذار در فرایند ورزش کشور شده است. به عبارتی اهمیت مسائل سیاسی، و یا به عبارتی سیاست زدگی در مدیریت ورزش کشور به عنوان زیربنایی ترین عامل، موجب اولویت نداشتن آموزش در سیستم ورزش کشور، اهمیت پایین شایسته سالاری در تعیین مدیران و نهایتاً مشکلاتی چون عدم وجود و یا عدم اجرای برنامه های کلان طولانی مدت و الزام آور در ورزش کشور شده است. نهایتاً این سه عامل موجب بروز مسائلی در سطح قابل مشاهده در سیستم ورزش کشور شده است که از آن جمله می توان به مشکلات ساختاری و تنگناهای مالی، عدم تبیین روشن اهداف و استانداردها، ضعف نظارتی و کمبود زیر ساخت های توسعه ای و عدم هماهنگی مطلوب بین ساختارهای مختلف درگیر ورزش در کشور و عدم هماهنگی مطلوب بین ساختارها با اهداف، اشاره نمود.

نتیجه گیری:

با توجه به نتایج این پژوهش به نظر می رسد سیاست به عنوان برآیند مؤلفه های قدرت در سیستم ورزش کشور موجب بروز ضعف مدیریت در سیستم ورزش کشور شده است. از نتایج آن می توان به مشکلات ساختاری و تنگناهای مالی، عدم تبیین روشن اهداف، استانداردها و برنامه ها، ضعف نظارتی و کمبود زیر ساخت های توسعه ای و عدم هماهنگی مطلوب بین ساختارهای مختلف درگیر ورزش در کشور و عدم هماهنگی مطلوب بین ساختارها با اهداف، اشاره نمود. این عوامل در نهایت موجب عدم تحقق اهداف برنامه ها و سیاست های ورزش و تربیت بدنی شده و مشکلاتی را در راه توسعه ورزش کشور به وجود آورده است. در واقع محیط سیاسی ورزش محدودیت های سازمانی ایجاد نموده که به طور غایی بر سیاست های خرد و کلان سیستم ورزش و تدوین اهداف و نتایج قابل حصول تأثیر می گذارد. تعارض حاصل از اعمال قدرت های ناسازگار موجب شده که در بسیاری از مواقع اهداف ناسازگاری در سیستم ورزش کشور دنبال شود که نهایتاً به کاهش کارایی و اثر بخشی برنامه ها منجر شده است. این پژوهش نهایتاً مذاکره بر سر اهداف را به عنوان راه حل کاهش تعارضات به مدیران ارشد ورزش کشور پیشنهاد می دهد.

منابع:

- امیری، مجتبی (۱۳۹۲). "تبیین و اولویت بندی موانع فراروی خصوصی سازی و مشارکت بخش خصوصی در توسعه ورزش"، مجله مدیریت ورزشی، دوره ۵، ش ۴، ص ۸۳-۱۰۶.
- شیره پز آرانی، علی اصغر؛ حسینی، میرزا حسن؛ محمودی میمند، محمد؛ امینی، محمدتقی (۱۳۹۷). "شناسایی مؤلفه های مؤثر بر کارکرد سیاسی تفکر استراتژیک (استراتژی مشروعیت) با استفاده از تکنیک دیمتل" دوره ۶، شماره ۲، ص ۷۸-۵۹.
- خسروی زاده، اسفندیار؛ بهرامی، علیرضا و حقدادی، عابد (۱۳۹۳). "موانع سرمایه گذاری و مشارکت بخش خصوصی در ورزش استان مرکزی"، مطالعات مدیریت ورزشی، ش ۲۴، ص ۲۰۷-۲۲۲.
- دانایی فرد، حسن (۱۳۹۲). "به سوی فهم نظریه جهیزیه سیاسی در مدیریت بخش دولتی: شالوده های نظری، روایت مفهومی و پیامدهای سازمانی و ملی". اندیشه مدیریت راهبردی، ش (۱) ۷، ص ۳۱-۵.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

علیدوست قهفرخی، ابراهیم؛ شایگان، حامد (۱۳۹۳). "بررسی رابطه سلامت سازمانی و قدرت مدیران در ادارات تربیت بدنی استان اصفهان بر اساس مدل دو عاملی قدرت"، مطالعات مبانی مدیریت در ورزش، سال اول، شماره ۲، ۶۵-۷۵.

محمدی مغانی، حجت؛ کاشف، سید محمد؛ هنری، حبیب؛ قره خانی، حسن (۱۳۹۵). "تحلیل عاملی نقش سیاسی دولت در اجرای سیاست خصوصی سازی صنعت ورزش". رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی، ش (۴)، ۱۳، ص ۶۱-۷۲.

ملکوتیان، مصطفی (۱۳۸۸). "ورزش و سیاست". فصلنامه سیاست، ش (۲)، ۳۹، ص ۳۱۶-۳۰۱.

عوامل تاثیرگذار بر فرهنگ پذیری ورزش از دیدگاه دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه کردستان

۱-هانیه غلامی ۲-الهام آرین ۳-سعیدیه حیدری

دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، دانشگاه کردستان، استان کردستان، ایران
دکتری مدیریت ورزشی، مدرس دانشگاه نهاوند، استان همدان، ایران
کارشناسی ارشد جامعه شناسی، دبیرعلوم اجتماعی شهرستان کامیاران، استان کردستان

مقدمه

فرهنگ پذیری و عمومیت بخشیدن به ورزش در هر جامعه در گرو تعمیم و ترویج عوامل موثر در این امر می باشد. ورزش بازتاب نظام اجتماعی و یکی از گسترده ترین وقایع جمعی است که در بین همه قشرها و گروههای اجتماعی طرفداران اقتصاد و سیاست پیوند می خورد. فراوانی دارد و از شاخصهای بارز توسعه و پیشرفت اجتماعی به شمار می رود که با فرهنگ تلقی «جهان کوچک در جامعه» امروزه، توسعه ورزش و تربیت بدنی به حدی است که متفکران اجتماعی آن را به منزله می کنند که خود به خوبی مانند آئینه، هنجارها و ارزشها و ساختار اجتماعی را در خود منعکس می سازد (خلجی و همکاران).

انسان ها در جوامع مختلف بشری به دلیل داشتن باورها و ارزشهای ویژه و رایج در هر جامع های، دارای زیرمجموعه های متفاوتی از مؤلفه های فرهنگ می باشند که مخصوص جوامع آنها بوده و هنجارها و معیارهای منحصر به فردی را برای انسان هایی که در چنین جوامعی زندگی می کنند، دیکته میکند. کلیه این قبیل موارد را خرده فرهنگ می گویند. از دیدگاه جامعه شناسان، فرهنگ ورزش در بین اقشار و آحاد مختلف جامعه در اصل نوعی خرده فرهنگ محسوب می گردد که کلیه باورها، ارزشها، هنجارها، عادات و رفتارهای اجتماعی انسان در مورد ورزش را در بر می گیرد و به طور کلی با فرهنگ جامعه در تعامل و ارتباط متقابل می باشد (قاسمی و کشکر، ۱۳۹۲).

نلسون ماندلا ورزش را این گونه تعریف می کند: نیرویی که شور و احساس مردم را به گونهای بر میانگیزاند. که عامل دیگری قادر به انجام این کار نیست و جای امیدواریست که ورزش ابزاری برای سرمایه گذاری اجتماعی، ایجاد همبستگی بین جوامع، دانش پژوهی انتقادی و منشأیی برای امید و سرگرمی برای آینده های نزدیک خواهد بود (خاویه، ۲۸).

ورزش به عنوان یک ابزار جهت استحکام پیوندهای اجتماعی مورد توجه می باشد و از آن جهت که فرهنگ و مقولات فرهنگی، از مشترکات میان جوامع محسوب می شوند می تواند در این باب از یکسو به عنوان یک ابزار پیوند دهنده فرهنگ محسوب شود و از دیگر سو چنانکه در ورزشهای سنتی ایران نیز مرسوم بوده است آیین جوانمردی، مروت، خداپرستی و اخلاقگرایی را تعمیق و انتشار دهد و سرانجام روحیه معگرایی، وحدت و انسجام فرهنگی را در کشور تقویت کند.

تاریخ ورزش نشان می دهد. که به موازات توسعه و پیشرفت فرهنگ عمومی یک جامعه، فعالیتهای ورزشی نیز حضوری کجروی و تنزل در فرهنگ، موفق و پویا در زندگی افراد جامعه داشته است. عکس این موضوع نیز صادق است، انحطاط جامعه توأم با رکود ورزش و عدم موفقیت در صحنه فعالیتهای ورزشی بوده است. جدایی بین ورزش و فرهنگ یک جامعه امکان پذیر

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

نیست و ارتقای فرهنگی می تواند عامل ارتقای ورزشی و باعث دگرگونی و تحول آن در جهت تکامل باشد، که این نشانگر تأثیر متقابل ورزش و فرهنگ می باشد (شیرازی ۱۳۹۲: ۹۱).

ترویج فرهنگ ورزش و پذیرش آن به عنوان یکی از باورها، هنجارها و عادات مفید در بین مردم از جمله اهدافی است که مدیران و برنامه ریزان جوامع درصدد آن بوده و باید تمام تلاش و مساعی خود را در جهت توسعه و گسترش آن مبذول دارند فرهنگ پذیری و عمومیت بخشیدن به ورزش در هر جامع های در گرو تعمیم و ترویج عوامل مؤثر در این امر می باشد (کاشف، ۱۳۹۰)

روش شناسی

پژوهش مورد بررسی عوامل فرهنگ پذیری ورزش از دیدگاه دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه کردستان می باشد. پژوهش مورد بررسی در چهار متغیر اثر گذار در فرهنگ ورزش (جامعه پذیری، شیوه زندگی رفتار ارزش و نگرش جهانی شدن) است این پژوهش از نوع توصیفی پیمایشی می باشد.

جامعه آماری این پژوهش در مقطع تحصیلی کارشناسی ارشد دانشگاه کردستان در سال ۱۳۹۸ است.

نمونه آماری این پژوهش ۳۰ نفر از دانشجویان رشته مدیریت ورزشی مورد مطالعه قرار دادیم.

در این پژوهش از پرسشنامه فرهنگ پذیری ورزش (کاشف، ۱۳۹۰) با پایایی قابل قبول ۸۶٪ استفاده شده است

پیشنهادهای کاربردی تحقیق

با توجه به نتایج به دست آمده از تحقیق، برای بهبود وضع موجود و رسیدن به وضع مطلوب و به منظور نهادینه کردن فرهنگ ورزش در میان اقشار مختلف جامعه، پیشنهادهای زیر جهت فرهنگ سازی هر چه بهتر در امر گرایش مردم جامعه به فعالیتهای ورزشی ارائه می شوند: پیشنهاد می شود با ترویج عادات و اعمال و رفتار پسندیده در بین ورزشکاران و انعکاس این رفتار به دیگر اقشار اجتماعی، زمینه توسعه رفتارهای خوب مانند سلامت جسمی و روانی، عزت نفس، تعاون و همکاری و تبعیت از قوانین و مقررات در جامعه بیشتر مساعد شود. پیشنهاد می شود با حمایت از تشکلهای مردمی و ترویج فرهنگ داوطلبی در ورزش، زمینه مشارکت نهادهای دولتی و خصوصی در توسعه فرهنگ ورزش فراهم آید. پیشنهاد می شود با افزایش ظرفیت امکانات و منابع موجود و تأمین سرانه و توزیع عادلانه فضاها و امکانات ورزشی کشور، دسترسی آسان مردم به انجام فعالیتهای ورزشی توسعه یابد. پیشنهاد می شود با نهادینه کردن فرهنگ نیاز به ورزش در زندگی روزمره و عادت به هزینه کردن برای ورزش، فرهنگ • تحرک و سلامتی در جامعه ترویج و تقویت گردد.

بحث و نتیجه گیری

این تحقیق با هدف بررسی و تحلیل عوامل مؤثر بر فرهنگ پذیری ورزشی به مرحله اجرا گذاشته شد تا با شناخت دقیق آنها بستر مناسب برای برنامه ریزیهای آتی را فراهم سازد این پژوهش اینگونه بیان شده است که عامل رفتار ارزش ها ورزشی بیشتر از ۶۰٪ درصد فرهنگ پذیری ورزش را تعیین می کند. این پژوهش نشان می دهد که در بین دانشجویان دختر و پسر تنها عامل نگرش جهانی شدن تفاوت وجود دارد. و بیشترین ترین سنین در این پژوهش بین سن ۲۵-۳۰ سال بوده است. عامل شیوه زندگی ٪ درصد بر فرهنگ پذیری ورزش تعیین می کند.

کلید واژگان: فرهنگ پذیری، دانشجویان، پیمایشی، رفتار ارزش، نگرش جهانی شدن

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

تحلیل فرایندهای مؤثر بر توسعه پایدار در سیستم ورزش

مهتاب ناصح

استادیار مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران

Email: (mahtabnasseh@birjand.ac.ir)

چکیده

زمینه و هدف: توسعه پایدار ارزش مثبتی است که کامیابی در آینده را تضمین می کند. با توجه به اهمیت برنامه ریزی جهت دستیابی به توسعه پایدار در سازمان ها از یک سو و از سوی دیگر اهمیت روز افزون ورزش به عنوان ابزاری جهت تحقق توسعه پایدار در جامعه، این پژوهش با هدف تحلیل فرایندهای مؤثر بر توسعه پایدار در سیستم ورزش انجام گرفت.

روش کار: این پژوهش از نظر نوع هدف، توصیفی و از نظر نوع راهبرد، پژوهشی کیفی است که در آن از شیوه نظریه داده بنیاد برای تحلیل داده ها استفاده شده است. به منظور جمع آوری اطلاعات از مصاحبه های عمیق و نیمه ساختار یافته استفاده شد. جامعه آماری این پژوهش را صاحب نظران، خبرگان و کارشناسان در زمینه ورزش تشکیل دادند. نمونه گیری به صورت هدفمند آغاز شد و براساس شیوه نمونه گیری نظری تا اشباع داده ها ادامه یافت.

یافته ها: یافته های این پژوهش چهار مقوله اصلی مشتمل بر: ۱- توجه به ورزش آموزشی-تربیتی ۲- تدوین برنامه جامع هماهنگ کننده سازمان ها و وزارتخانه ها ۳- تدوین طرح های بلند مدت و الزام آور و ۴- نظارت و کنترل مؤثر و کارآمد را به عنوان مهمترین فرایندهای مؤثر بر توسعه پایدار در سیستم ورزش، شناسایی و معرفی نمود.

نتیجه گیری: به نظر می رسد رویکردهای جاری برنامه آموزشی تربیت بدنی نیاز به بازنگری دارد بطوریکه این برنامه قادر باشد در دوران مدرسه دانش آموزان را درگیر فعالیت های جسمانی نماید و از طرفی این علوم و مهارت های حرکتی در دوران پس از مدرسه نیز کاربرد داشته باشد. چنانچه این تغییر رویکرد در یک برنامه جامع و طولانی مدت در سطوح بالای کشور تدوین گردد و سیاست های کنترلی مناسب به منظور تحقق اهداف برنامه تدوین و اجرا گردد می توان به توسعه پایدار در ورزش و حتی توسعه اجتماعی از طریق ورزش دست یافت.

کلیدواژه ها: توسعه پایدار، سیستم ورزش کشور، نظریه توسعه ورزش، نظریه داده بنیاد

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

توسعه پایدار ارزش مثبتی است که کامیابی در آینده را تضمین می کند از این رو ضرورت وجود برنامه های کلان سیاست گذار در مسیر دست یابی به توسعه انکارناپذیر است. نگاهی به کشورهای پیشرفته و توسعه یافته این نکته را روشن می کند که دستیابی به توسعه ای پایدار بدون توجه به ایجاد سیستمی منسجم و منظم برای تفکر افراد، آن گونه که قادر باشند در تصمیم گیری ها، حل مسائل و هدایت خود، دیگران و سازمان ها، در جهت خیر و صلاح کشور بهترین نقش را ایفا نمایند، امری ضروری و حیاتی جلوه می کند. بعلاوه، به دلیل تاثیرات زیادی که ورزش در سلامت افراد، آموزش، مسائل اخلاقی، نیروی کار، تولید و کارایی در جامعه دارد؛ خط مشی توسعه ورزش را با بررسی سیاست های اصلی در جامعه باید مورد توجه قرار داد (۱). توسعه پدیده ای کیفی است و از این رو با رشد متفاوت است. توسعه را می توان از دیدگاه ها و مقیاس های متفاوت مطالعه کرد و یا در مقیاس های ملی، منطقه ای و شهری به آن توجه نمود (۲). یکی از مقیاس های موجود، مدل مول^۱ و همکاران (۲۰۰۵) است که چهار سطح را در ورزش معرفی می کند. این مراتب به هم مرتبط و وابسته اند؛ زمانی که ورزش آموزشی از پایه گسترده ای برخوردار باشد، آنگاه دستیابی به اهداف ورزش همگانی ساده تر است و در این صورت نیز استعدادیابی راحت تر و قهرمانی و پیروزی دست یافتنی تر می گردد. کوت^۲ و همکاران (۲۰۰۹) نیز مدلی مشتمل بر ۷ مقیاس را به منظور توسعه مشارکت ورزشی پیشنهاد دادند (۳). وود^۳ و همکاران (۲۰۱۵) نیز برای تحقق توسعه پایدار در ورزش هشت شاخص زیست محیطی را در سیاست گذاری های توسعه ورزش معرفی کردند (۴). این پژوهش نیز قصد دارد با تحلیل خرده سیستم های موجود در سیستم ورزش کشور به تحلیل فرایندهای مؤثر بر توسعه پایدار در سیستم ورزش بپردازد.

۲. روش شناسی:

این پژوهش با رویکرد کیفی انجام شد. به منظور جمع آوری اطلاعات از مصاحبه های عمیق و نیمه ساختار یافته استفاده شد. جامعه آماری این پژوهش را صاحب نظران، خبرگان و کارشناسان در زمینه ورزش تشکیل دادند. نمونه گیری به شیوه نظری تا اشباع داده ها ادامه یافت. برای تجزیه و تحلیل داده ها از روش تحلیل مقایسه ای مداوم (سه مرحله ای) استراوس و کوربین استفاده شد. جمع آوری و تحلیل داده ها به صورت همزمان انجام شد و سؤال ها و شرکت کنندگان جدید بر اساس مقایسه مستمر داده ها، انتخاب شدند.

۳. یافته ها:

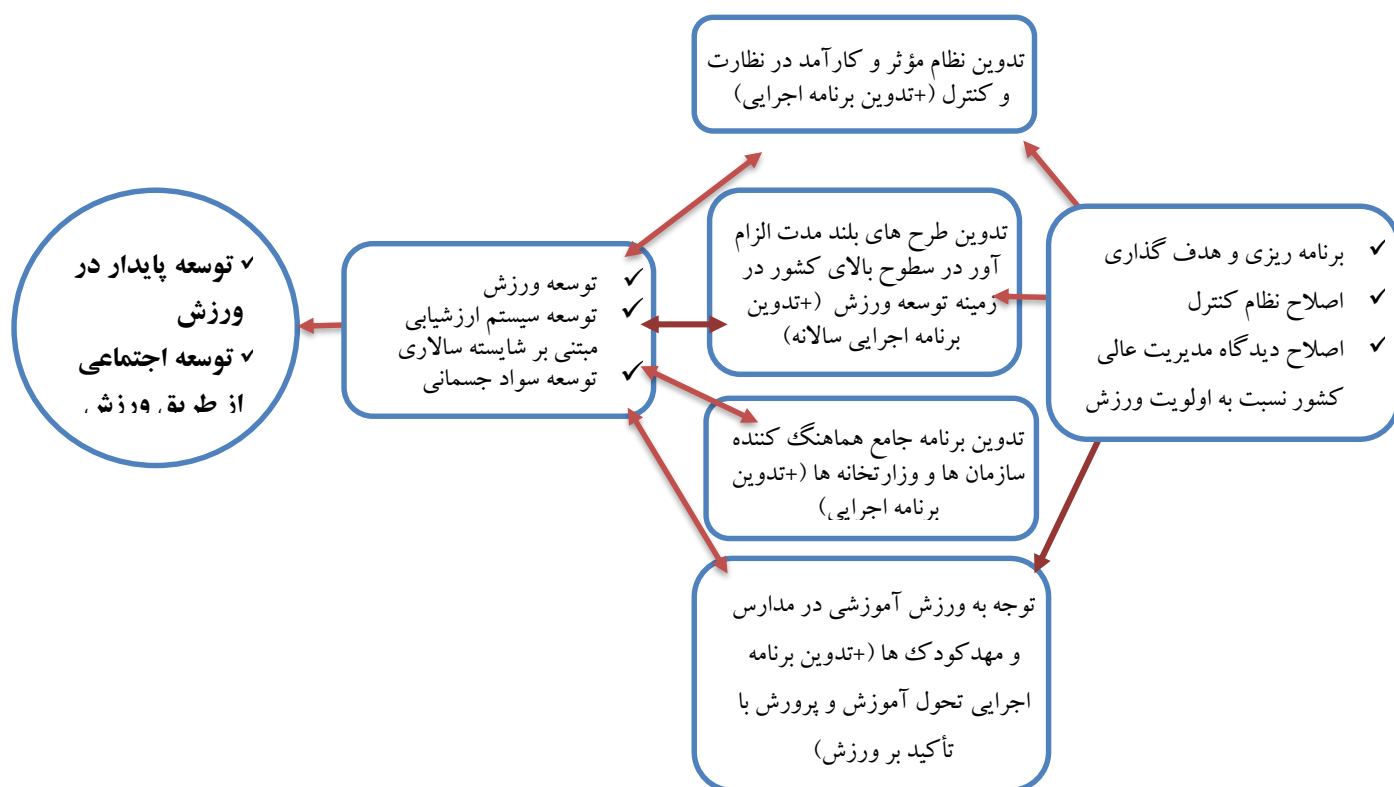
ابتدا مفاهیم در چند مرحله از متون مصاحبه ها استخراج گردید. سپس در مرحله بعد با مقایسه این مفاهیم با هم و با قیاس با مسئله اصلی پژوهش، مقولات اصلی پژوهش پدیدار گشت. نتایج نشان داد چهار مقوله اصلی مشتمل بر توجه به ورزش آموزشی-تربیتی و آموزش ورزش در مدارس و مهدکودک ها، تدوین برنامه جامع هماهنگ کننده سازمان ها و وزارتخانه ها، تدوین طرح های بلند مدت الزام آور در سطوح بالای کشور در زمینه توسعه ورزش، نظارت و کنترل مؤثر و کارآمد، به عنوان مهمترین فرایندهای مؤثر بر توسعه پایدار در سیستم ورزش، استخراج گردید (شکل ۱).

۱ Mull

۲ Côté

۳ Wood

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

شکل ۱. تصویر بصری تئوری برحاسته از داده های پژوهش

نتیجه گیری:

به نظر می رسد رویکردهای جاری برنامه آموزشی تربیت بدنی نیاز به بازنگری دارد بطوریکه این برنامه قادر باشد در دوران مدرسه دانش آموزان را درگیر فعالیت های جسمانی نماید و از طرفی این علوم و مهارتهای حرکتی در دوران پس از مدرسه نیز کاربرد داشته باشد. چنانچه این تغییر رویکرد در یک برنامه جامع و طولانی مدت در سطوح بالای کشور تدوین گردد و سیاست های کنترلی مناسب به منظور تحقق اهداف برنامه، تدوین و اجرا گردد می توان به اهدافی چون توسعه سواد جسمانی، شایسته سالاری و نهایتاً توسعه پایدار در ورزش دست یافت. حتی ادعای گزافی نیست که می توان از طریق توسعه پایدار در ورزش به عنوان یکی از ابزار توسعه اجتماعی به توسعه پایدار نیز از طریق ورزش دست یافت.

منابع:

- 1- Yetim, A. (2010). "Sociology and sports". Ankara: Berikan Publishing House.
- ۲- صدریا، اسداله. (۱۳۸۵). "ورزش و توسعه پایدار (محیط زیست)". اولین همایش ملی شهر و ورزش. ص ۱۰-۱.
- 3- Côté, J. & Vierimaa, M. (2014). "The developmental model of sport participation: 15 years after its first conceptualization". Science & Sports, 29S, PP: S63—S69.
- 4- Wood, C. & Hall, K. (2015). "Physical education or playtime: which is more effective at promoting physical activity in primary school children?" , Wood and Hall BMC Research Notes , 8, PP: 12

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار بدبینی سازمانی ، علل و پیامدهای آن در وزارت ورزش و جوانان

منیژه جهان بین ، سردار محمدی

۱.دکتری مدیریت منابع انسانی ، نویسنده مسئول).

۲.ادانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران

*Email: (manizhe_jahanbin@yahoo.com)

چکیده:

هدف اصلی مطالعه حاضر طراحی مدلی برای تبیین عوامل موثر بر بدبینی سازمانی و پیامدهای آن با حجم نمونه ۸۸۰ نفر پرسنل وزارت ورزش و جوانان بود.

یافته ها نشان دادند بدبینی سازمانی در بین کارکنان وزارت ورزش و جوانان وجود دارد و سه دسته عوامل از جمله تفاوت های فردی، تجربیات کاری مثبت و تجربیات کاری منفی بر بدبینی سازمانی تاثیرگذار است. در این راستا تاثیر تفاوت های فردی بر بدبینی سازمانی بیشتر از دو عامل دیگر است. همچنین بدبینی سازمانی دارای پیامدهای منفی نگرشی و رفتاری است. مهمترین پیامد نگرشی کاهش تعهد سازمانی و مهمترین پیامد رفتاری کاهش عملکرد سازمانی است.

کلیدواژه ها: بدبینی سازمانی – اختلافات فردی – تجربه کاری – پیامدهای نگرشی

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

واقعیت‌ها نشان می‌دهد که با گذشت زمان و پیچیده شدن محیط‌های کاری ضرورت پرداختن به مباحث جدیدتر در عرصه مطالعات سازمانی که بر کارایی هر چه بیشتر کارکنان اثر گذار است، روز به روز بیشتر می‌شود منابع انسانی نقش مهمی در افزایش و کاهش بهره‌وری سازمان دارند یعنی اگر سازمان از بیشترین سرمایه و بهترین فناوری و امکانات برخوردار باشد اما فاقد نیروی انسانی مولد و با انگیزه و همچنین مهارت و دانش لازم برای ایجاد تعامل در درون و برون سازمان باشد به هدف خود نخواهد رسید (مهداد، ۱۳۹۲: ۸۵). از این رو در سازمانی مانند وزارت ورزش و جوانان که مأموریت و رسالت اصلی آن ایجاد زمینه و بستری مناسب برای ارائه خدمات مختلف ورزشی در سراسر کشور به منظور افزایش سطح سلامت آحاد مردم از طریق فعالیتهای بدنی و ورزشی است، توجه ویژه به کارکنان به عنوان بزرگترین سرمایه سازمانی و ارتباط بین آنان از اهمیت بالایی برخوردار می‌باشد

۲. روش‌شناسی: روش‌ها :

این مطالعه بر اساس هدف از نوع کاربردی است بررسی توصیفی و از نوع همبستگی و برای جک‌جمع آوری داده‌ها از پرسشنامه استفاده شده است برای تعیین روایی ابزار از مدل معادلات ساختاری و برای اطمینان از ضریب الفای کرونباخ استفاده شده است..

یافته‌ها: نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق نشان داد که تفاوت‌های فردی کارکنان نقش مهمی در بروز رفتارهای بدبینانه سازمانی دارد. بطوریکه افرادی که دارای ویژگیهای روانی مثبت از قبیل علاقه مندی به سازمان هستند در برابر اتفاقات خوب سازمانی و تحقق اهداف آن احساس هیجانی به آنها دست می‌دهد. در مجموع می‌توان گفت در سازمانها بیشتر با افراد با حالات روانی منفی مواجه هستیم و وجود این ویژگی منفی روانی در آنها سبب می‌شود که به همه به چشم بی‌اعتمادی نگاه کنند و این نگرش در آنها شکل بگیرد که دیگران در صدد پامال سازی و ضایع شدن حق آنها هستند لذا باعث می‌شود آنها پیش دستی نموده و عملکرد آنها مخالف عرف و قوانین رایج سازمانی باشد.

نتیجه‌گیری:

نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق نشان داد که تفاوت‌های فردی کارکنان نقش مهمی در بروز رفتارهای بدبینانه سازمانی دارد. بطوریکه افرادی که دارای ویژگیهای روانی مثبت از قبیل علاقه مندی به سازمان هستند در برابر اتفاقات خوب سازمانی و تحقق اهداف آن احساس هیجانی به آنها دست می‌دهد و از بودن در این سازمان احساس افتخار می‌کنند و مشتاقانه خود را داوطلب انجام امور جدید در سازمان می‌بینند امکان وقوع رفتارهای بدبینانه از آنها به کمترین حد ممکن می‌رسد. این در حالی است که کارکنان با گرایشهای منفی از قبیل بی‌صبری در مقابل ناملازمات سازمانی و نارحتی با کوچکترین برخورد سازمانی و یا افرادی که ویژگیهای اضطراب در آنها به حدی است که تمرکز سازمانی ندارند و در برخورد با ارباب رجوع به پرخاشگری می‌پردازند افرادی هستند که مستعد بروز رفتار بدبینی سازمانی هستند. این افراد همواره برای شکستهای سازمانی خود دنبال موانع محیطی می‌گردند و رفتارهای ناشایست خود را توجیه می‌کنند و در پاره‌ای از موارد هم خود را در وضعیتی می‌بینند که مجبورند از دیگران به خاطر سوءظن‌ها و رفتارهای ناشایست خود احساس حقارت و شرمندگی نمایند.

منابع:

- Abraham, R. (2000). Organizational cynicism: Bases and consequences. Genetic, Social, and General Psychology Monographs, 126(3), 269-292.
- Andersson, L. M. (1996). Employee cynicism: An examination using a contract violation framework. Human Relations, 49(11), 1395-1418.

- Andersson, L. M., & Bateman, T. S. (1997). Cynicism in the workplace: some causes and effects. *Journal of Organizational Behavior*, 18(5), 449-469.
- Bateman, T. S., Sakano, T., & Fujita, M. (1992). Roger, me, and my attitude: Film propaganda and cynicism toward corporate leadership. *Journal of Applied Psychology*, 77(5), 768-771.
- Becker, H. S., & Geer, B. (1958). The fate of idealism in medical school. *American Sociological review*, 18, 449-469.
- Blau, P. M. (1974). *On the nature of organizations*. New York: John Wiley and Sons.
- Bommer, W. H., Rich, G. A., & Rubin, R. S. (2005). Changing attitudes about change: Longitudinal effects of transformational leader behavior on employee cynicism about organizational change. *Journal of Organizational Behavior*, 26(7), 733-753.
- Cartwright, S., & Holmes, N. (2006). The meaning of work: The challenge of regaining employee engagement and reducing cynicism. *Human Resource Management Review*, 16, 199-208.
- Cole, M. S., Bruch, H., & Vogel, B. (2006). Emotion as mediators of the relations between perceived supervisor support and psychological hardiness on employee cynicism. *Journal of Organizational Behavior*, 27, 463-484.
- Cook, W. W., & Medley, D. M. (1954). Proposed hostility and pharisaic-virtue scales for the MMPI. *Journal of Applied Psychology*, 38, 414-418.
- Davis, W. D., & Gardner, W. L. (2004). Perceptions of politics and organizational cynicism: An attributional and leader-member exchange perspective. *Leadership Quarterly*, 15(4), 439-465.
- Dean, J. W., Brandes, P., & Dharwadkar, R. (1998). Organizational cynicism. *Academy of Management Review*, 23(2), 341-352.
- Feldman, D. C. (2000). The Dilbert syndrome: How employee cynicism about ineffective management is changing the nature of careers in organizations. *American Behavioral Scientist*, 43(8), 1286-1300.

بررسی تاثیر رسانه بر توسعه، ارتقاء و ترویج بازی های بومی محلی در بین روستائیان
استان فارس

مژده صباغ زاده

۱. کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی. واحد شیراز
(*نویسنده مسئول).

*Email:(mozhddeh sabaghzadeh@gmail.com)

چکیده

زمینه و هدف: هدف پژوهش حاضر بررسی تاثیر رسانه بر توسعه، ارتقاء و ترویج بازی های بومی محلی در بین روستائیان استان فارس می باشد.

روش کار: روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی است، که در آن تمامی روستائیان استان فارس به عنوان نمونه انتخاب شدند. حجم نمونه نسبت به حجم جامعه و براساس جدول مورگان و کرجسی ۳۶۸ روستائیان استان فارس به عنوان نمونه آماری به صورت تصادفی انتخاب شدند. در این تحقیق از پرسش نامه محقق ساخته استفاده شد. پرسش نامه بر اساس مقیاس ۵ ارزشی لیکرت تنظیم گردید. برای اطمینان از روایی صوری و محتوایی سوالات، از نظرات چندین نفر از اساتید مدیریت ورزشی، که در زمینه تخصص داشتند، استفاده شد. همچنین اعتبار سازه پرسش نامه مذکور نیز توسط تحلیل عامل اکتشافی مورد تایید قرار گرفت و پایایی پرسش نامه از ضریب آلفای کرونباخ محاسبه و تایید گردید. به منظور سازمان دادن، طبقه بندی و خلاصه نمودن داده های خام از آمار توصیفی و در بخش آمار استنباطی از مدل معادلات ساختاری برای آزمون فرضیات استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزارهای آماری Spss و Amos نسخه ۲۳ انجام پذیرفت.

یافته ها: یافته ها نشان دادند مدل پژوهش از برازش مطلوبی برخوردار بوده و ابعاد توسعه، ارتقاء و ترویج اثر مثبت و معناداری دارند. همچنین نتایج ماتریس همبستگی از رابطه مثبت و معناداری بین متغیر و مولفه های نقش رسانه بر توسعه، ارتقاء و ترویج بازی های بومی محلی می باشد.

نتیجه گیری: با توجه به اینکه ورزش های بومی محلی نسبت به ورزش های مدرن رواج کمتری در روستاهای مورد مطالعه داشتند، پیشنهاد می شود که موانع گسترش این ورزش ها و نقش برنامه هایی همچون برگزاری رویدادهای ورزشی در این زمینه مورد مطالعه قرار گیرد.

کلیدواژه ها: رسانه ، توسعه، ارتقاء ، ترویج، بازی های بومی محلی

۱. مقدمه:

جمعیت روستایی از ارکان مهم جامعه به شمار می رود. نقش روستاها در توسعه پایدار کشورها باعث شده است که دولت ها توجه خاصی را به این بخش نشان دهند و در برنامه های کلان خود، به دنبال دستیابی به اهداف و چشم اندازهایی از طریق این

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

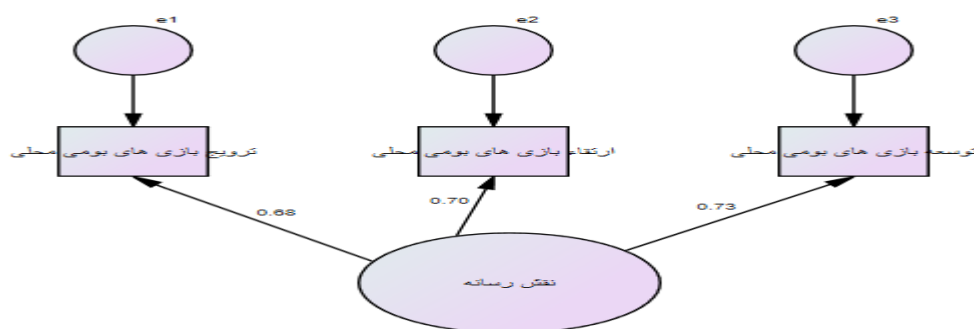
بخش باشند (سینکله^۱ و همکاران، ۲۰۱۳). با توجه به اینکه روستاها بخش مهمی از جوامع را تشکیل می دهند و در کشور ما این بخش از جامعه به دلایل مختلف از جمله مشکلات اقتصادی و معیشتی رو به کاهش است (خانه ملت، ۱۳۹۳)، و طبق سرشماری سال ۹۰ نسبت جمعیت شهری به روستایی ۷۱ به ۲۹ درصد بوده است که در مقایسه با سرشماری سال ۸۵ نسبت جمعیت شهری به روستایی ۶۸ به ۳۲ درصد کاهش داشته است (مرکز آمار ایران، ۱۳۹۱)، لذا مطالعه وضعیت روستاها و روستائیان کشور می تواند در توسعه روستاها نقش مهمی داشته باشد و به این جهت در این تحقیق به مطالعه بررسی تاثیر رسانه بر توسعه، ارتقاء و ترویج بازی های بومی محلی پرداخته شده است.

۲. روش شناسی:

روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی است، که در آن تمامی روستائیان استان فارس به عنوان نمونه انتخاب شدند. حجم نمونه نسبت به حجم جامعه و براساس جدول مورگان و کرجسی ۳۶۸ بازیکنان به عنوان نمونه آماری به صورت تصادفی انتخاب شدند. در این تحقیق از پرسش نامه محقق ساخته استفاده شد که در بخش اول، شامل مشخصات فردی (سن، جنسیت، وضعیت تاهل، تحصیلات و....) و بخش دوم آن را پرسش نامه نقش رسانه بر توسعه، ارتقاء و ترویج بازی های بومی محلی متخصص تشکیل داد. پرسش نامه بر اساس مقیاس ۷ ارزشی لیکرت تنظیم گردید. برای اطمینان از روایی صوری و محتوایی سوالات، از نظرات چندین نفر از اساتید مدیریت ورزشی، که در زمینه تخصص داشتند، استفاده شد. همچنین اعتبار سازه پرسش نامه مذکور نیز توسط تحلیل عامل اکتشافی مورد تایید قرار گرفت و پایایی پرسش نامه از ضریب آلفای کرونباخ محاسبه و تایید گردید. برای تجزیه و تحلیل آماری استنباطی (تحلیل عامل اکتشافی و تحلیل مسیر) استفاده گردید. به منظور سازمان دادن، طبقه بندی و خلاصه نمودن داده های خام از آمار توصیفی و در بخش آمار استنباطی از مدل معادلات ساختاری برای آزمون فرضیات استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزارهای آماری Spss و Amos نسخه ۲۳ انجام پذیرفت.

یافته ها:

نتایج ماتریس همبستگی نشان داد که بین نقش رسانه بر توسعه، ارتقاء و ترویج بازی های بومی محلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین نتایج تحلیل مسیر نشان داد که مدل تحقیق مدل مناسب و برازش شده ای می باشد.

شکل ۱. مدل پژوهش

NFL AGFI		GFI	CFI	RSMEA	X ² /df	df	Chi-square (X ²)	
۰/۹۶۱	۰/۹۳۱	۰/۹۷۳	۰/۹۳۶	۰/۰۴۱	۱/۹۴۲	۵۸	۱۱۲/۶۵۴	میزان
بیشتر	بیشتر	بیشتر از	بیشتر	کمتر از	کمتر	کوچک		ملاک
۰/۹۰ از	۰/۹۰ از	۰/۹۰	۰/۹۰ از	۰/۰۵	۳ از	تر از		

^۱- palmer

صفر

نباشد

تفسیر	برازش مطلوب	برازش	برازش	برازش	برازش	برازش	برازش	برازش
	مطلوب	مطلوب	مطلوب	مطلوب	مطلوب	مطلوب	مطلوب	مطلوب

جدول شماره ۱: برازش مدل

همانطور که در جدول و شکل، مشاهده می شود در کل مدل تحقیق با توجه به شاخص های پرازش نیکویی مدل مناسبی را نشان می دهد. در شکل شماره یک تاثیرات نقش رسانه بر توسعه، ارتقاء و ترویج بازی های بومی محلی متخصص را نشان می دهد.

نتیجه گیری:

در این پژوهش نقش رسانه بر توسعه، ارتقاء و ترویج بازی های بومی محلی روستائیان استان فارس بررسی شد. نتایج این تحقیق و تحقیقات مشابهی همچون تحقیق معیدفر (۱۳۸۳)، عظیمی (۱۳۸۸) و مظفری و همکاران (۱۳۸۹) می باشد. در واقع، آنها معتقدند که رسانه هم به لحاظ اجتماعی و هم به لحاظ بهداشتی و جسمانی برای افراد روستایی مفید است. این نتیجه با نتایج عطارزاده و سهرابی (۱۳۸۶)، آذرینا (۱۳۸۹)، فین کن برگ (۱۹۹۱) همخوان است. احتمالاً علت نبود اختلاف معنادار در نگرش به رسانه نسبت به ورزش، قرار داشتن آنها در محیط مشابه و تأثیراتی باشد که رسانه های همچون تلویزیون بر افکار و عقاید آنها دارد. هودگنز و همکارانش (۱۹۹۹) نیز نگرش افراد را نسبت به استفاده از برنامه های تندرستی بررسی کردند که در آن هیچ یک از افراد نظر منفی نسبت به اجرای طرح های ورزشی نداشتند و حتی ۹۱٪ از آنها علاقه مند به شرکت در این فعالیت ها بودند.

منابع:

۱. آذرینا، هدایت. (۱۳۸۹). نگرش و گرایش مردم تبریز به فعالیت های بدنی و ورزشی. پایان نامه کارشناسی ارشد.
۲. عظیمی، شهاب. (۱۳۸۸). مطالعه و بررسی نیازهای ورزش روستایی استان همدان. پایان نامه ی کارشناسی ارشد، دانشکده تربیت بدنی دانشگاه شمال.
۳. عطارزاده حسینی، سیدرضا؛ و مهدی سهرابی. (۱۳۸۶). توصیف نگرش و گرایش مردم شهر مشهد به فعالیت های حرکتی و ورزشی. فصلنامه المپیک، سال پانزدهم، شماره ۱ (پیاپی ۳۷)، زمستان.
۴. معیدفر، سعید. (۱۳۸۳). تمایز جنسی روستائیان در کار، فراغت، فعالیت و مصرف کالاهای فرهنگی. مجله جامعه شناسی ایران، دوره پنجم، شماره ۲، ص ۱۷۹-۲۰۰.
۵. مظفری، امیر احمد، کلاته آهنی، کامیار، شجیع، امیر رضا، هادوی، فریده. (۱۳۸۹). توصیف نگرش و گرایش مردم به فعالیت های حرکتی و ورزشی جمهوری اسلامی ایران. فصلنامه المپیک، سال هجدهم، شماره ۱، پیاپی ۴۹.
6. Finkenbergs, GE. (1991). A study of attitude toward physical activity among second school student in Beijing. China discuss, volume3, pp 12-23.
7. Skokie Park Research Group. (2013). Skokie Park District Community Needs Assessment.
<http://www.amar.org.ir/Default.aspx?tabid=1604> سایت مرکز آمار ایران
<http://www.icana.ir/Fa/Default.aspx> سایت خانه ملت

موانع جذب داوطلب متخصص در استعداد یابی های ورزشی

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

مژده صباغ زاده

۱. کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی. واحد شیراز

(*نویسنده مسئول).

*Email:(mozhdeh sabaghzadeh@gmail.com)

چکیده

زمینه و هدف: هدف پژوهش حاضر بررسی موانع جذب داوطلب متخصص در استعداد یابی های ورزشی می باشد. **روش کار:** روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی است، که در آن تمامی معلمان تربیت بدنی استان فارس به عنوان نمونه انتخاب شدند. حجم نمونه نسبت به حجم جامعه و براساس جدول مورگان و کرجسی ۳۶۸ معلمان تربیت بدنی استان فارس به عنوان نمونه آماری به صورت تصادفی انتخاب شدند. در این تحقیق از پرسش نامه محقق ساخته استفاده شد. پرسش نامه بر اساس مقیاس ۷ ارزشی لیکرت تنظیم گردید. برای اطمینان از روایی صوری و محتوایی سوالات، از نظرات چندین نفر از اساتید مدیریت ورزشی، که در زمینه تخصص داشتند، استفاده شد. همچنین اعتبار سازه پرسش نامه مذکور نیز توسط تحلیل عامل اکتشافی مورد تایید قرار گرفت و پایایی پرسش نامه از ضریب آلفای کرونباخ محاسبه و تایید گردید. به منظور سازمان دادن، طبقه بندی و خلاصه نمودن داده های خام از آمار توصیفی و در بخش آمار استنباطی از مدل معادلات ساختاری برای آزمون فرضیات استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزارهای آماری Spss و Amos نسخه ۲۳ انجام پذیرفت.

یافته ها: یافته ها نشان دادند مدل پژوهش از برازش مطلوبی برخوردار بوده و ابعاد موانع فرهنگی و موانع جذب اثر مثبت و معناداری دارند. همچنین نتایج ماتریس همبستگی از رابطه مثبت و معناداری بین متغیر و مولفه های موانع جذب داوطلب متخصص می باشد.

نتیجه گیری: برای حفظ و نگهداری داوطلبان و یا جلوگیری از بازگشت آنان، سازمان باید به گونه ای برخورد نماید که این افراد احساس ارزشمندی کنند و نوعی احساس تعهد سازمانی در میان آنها ایجاد نماید. داوطلبان باید متعهد به انجام کار باشند و این مستلزم یک مدیریت و رهبری موثر است به این منظور رهبران سازمان باید دیدگاه مثبتی نسبت به این افراد داشته باشند

کلیدواژه ها: داوطلب، متخصص، استعداد یابی، ورزش

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

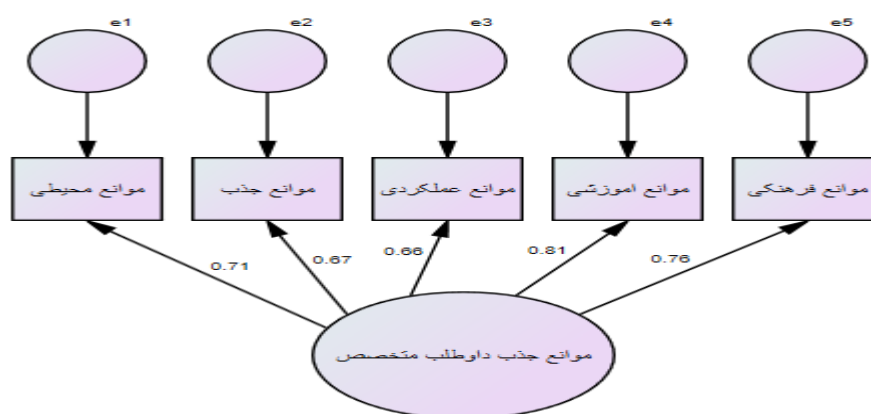
نهضت داوطلبی و خدمت رسانی به جامعه، از پدیده های دنیای معاصر است که ریشه در سنت های اجتماعی مردم سراسر جهان دارد. فعالیت های نیروهای داوطلب، فوایدی دو سویه دارد که هم جامعه و هم داوطلب از آن بهره مند می شوند. نیروهای داوطلب برای انجام اهداف مشترک در کنار یکدیگر به فعالیت می پردازند و به نحوی باعث افزایش سرمایه اجتماعی در جامعه می گردند (اندام، ۱۳۹۱، ۹۴). داوطلب به فردی گفته می شود که قسمتی از وقت، مهارت یا خدمات خود را به سازمان یا گروهی خاص، اختصاص می دهد و بدون چشم داشتی به آنها کمک می نماید (آیود، ۲۰۰۴، ۹). محقق در این تحقیق سعی کرد با شناسایی موانع جذب نیروهای داوطلب متخصص در طرح های استعدادیابی های ورزشی علاوه بر نشر و ترویج نهضت داوطلبی، رویکرد جدیدی را در راستای جذب منابع انسانی در ورزش پیش روی مسئولان قرار دهد. از این رو برای فهم دقیق روشها، موانع جذب افراد به سوی داوطلب متخصص بررسی می شود. در نهایت جامعه و مدیران ورزشی را متوجه این نیروی بالقوه می سازد تا با برنامه ریزی و سازماندهی صحیح، در جهت استفاده حداکثر از این پتانسیل گام مؤثری بردارند.

۲. روش شناسی:

روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی است، که در آن تمامی معلمان ورزش استان فارس به عنوان نمونه انتخاب شدند. حجم نمونه نسبت به حجم جامعه و براساس جدول مورگان و کرجسی ۳۶۸ بازیکنان به عنوان نمونه آماری به صورت تصادفی انتخاب شدند. در این تحقیق از پرسش نامه محقق ساخته استفاده شد که در بخش اول، شامل مشخصات فردی (سن، جنسیت، وضعیت تاهل، تحصیلات و...) و بخش دوم آن را پرسش نامه موانع داوطلبی متخصص تشکیل داد. پرسش نامه بر اساس مقیاس ۷ ارزشی لیکرت تنظیم گردید. برای اطمینان از روایی صوری و محتوایی سوالات، از نظرات چندین نفر از اساتید مدیریت ورزشی، که در زمینه تخصص داشتند، استفاده شد. همچنین اعتبار سازه پرسش نامه مذکور نیز توسط تحلیل عامل اکتشافی مورد تایید قرار گرفت و پایایی پرسش نامه از ضریب آلفای کرونباخ محاسبه و تایید گردید. برای تجزیه و تحلیل آماری استنباطی (تحلیل عامل اکتشافی و تحلیل مسیر) استفاده گردید. به منظور سازمان دادن، طبقه بندی و خلاصه نمودن داده های خام از آمار توصیفی و در بخش آمار استنباطی از مدل معادلات ساختاری برای آزمون فرضیات استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزارهای آماری Spss و Amos نسخه ۲۳ انجام پذیرفت.

یافته ها:

نتایج ماتریس همبستگی نشان داد که بین موانع جذب داوطلب رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین نتایج تحلیل مسیر نشان داد که مدل تحقیق مدل مناسب و برازش شده ای می باشد.

شکل ۱. مدل پژوهش

NFL	AGFI	GFI	CFI	RSMEA	X ² /df	df	Chi-square	

¹ - Auld

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

							(X ²)	
۰/۹۱۸	۰/۹۲۱	۰/۰۲۳	۰/۹۲۴	۰/۰۰۳	۲/۰۶	۵۶	۱۱۲/۳۵۶	میزان
بیشتر از ۰/۹۰	بیشتر از ۰/۹۰	بیشتر از ۰/۹۰	بیشتر از ۰/۹۰	کمتر از ۰/۰۵	کمتر از ۳	کوچک تر از صفر نباشد		ملاک
برازش مطلوب	برازش مطلوب	برازش مطلوب	برازش مطلوب	برازش مطلوب	برازش مطلوب	برازش مطلوب	برازش مطلوب	تفسیر

جدول شماره ۱: برازش مدل

همانطور که در جدول و شکل ، مشاهده می شود در کل مدل تحقیق با توجه به شاخص های پرازش نیکویی مدل مناسبی را نشان می دهد. در شکل شماره یک تاثیرات موانع جذب داوطلب متخصص را نشان می دهد.

نتیجه گیری:

در این پژوهش موانع جذب داوطلب متخصص در استعداد یابی های ورزشی بررسی شد. این تحقیق همسو با تحقیق چریم (۲۰۰۰) بوده است زیرا، مدیریت صحیح داوطلبان امکان استفاده موثر از نیروی داوطلب، منافع و افزایش مزایای ناشی از همکاری داوطلب در سازمان را فراهم می آورد. رضانی و همکاران (۱۳۸۸)، عملکرد موثر مدیران و مدیریت موثر داوطلبان با نگهداری طولانی مدت افراد داوطلب رابطه ای نزدیک دارد. همچنین بیان می دارد طراحی فرایند مدیریت داوطلبان در دایره تربیت بدنی دانشگاه ها در زمینه برنامه ریزی ، گزینش، آشنایی و آموزش ، نگهداری و ارزیابی از موانع موجود بر سر راه داوطلبی خواهد کاست. هاگر و همکاران (۲۰۰۴) دریافتند، روشهای مدیریت داوطلبان با تمرکز بر ایجاد ارزش در تجربه داوطلبی، بر حفظ داوطلبان تاثیر می گذارد. همچنین همسو با تحقیق گراهام کاسکی (۲۰۰۶) می باشد، مدیریت صحیح و فهم دقیق از کارهای داوطلبان در ورزش را از اصول ابتدایی حمایت و پرورش این افراد و گروه های با ارزش دانست. به طور کلی ضعف عملکرد مدیران تربیت بدنی به عنوان عامل بازدارنده مهم در بسیاری از سازمانها که در جذب و نگهداری نیروهای داوطلب ناموفق بودند، به چشم می خورد. داوطلبان حوزه ورزش و تفریحات عدم حمایت عملکرد سازمان تربیت بدنی را مانعی مهم برای مشارکت داوطلبانه می دانند. صاحب نظران این حیطة معتقدند که عملکرد مثبت سازمان موجب ایجاد تعهد بیشتر در افراد می شود (اندام، ۱۳۸۸)

منابع:

- ۱- اندام، رضا؛ حمیدی مهرزاد و تسلیمی، زهرا (۱۳۹۱). مدیریت نیروهای داوطلب در ورزش: مطالعه موردی سازمان ورزش شهرداری تهران". پژوهش های مدیریت ورزشی و علوم حرکتی. سال دوم، شماره ۳، صص ۹۳-۱۰۳.
- ۲- اندام، رضا. همتی نژاد، مهرعلی. حمیدی، مهرزاد. رضانی نژاد، رحیم. کاظم نژاد، انوشیروان. (۱۳۸۸). بررسی موانع داوطلبی در انجمن های ورزشی دانشگاهها". نشریه مدیریت ورزشی، شماره ۲، صص: ۳۵-۴۹.
- ۳- رضانی نژاد، رحیم، اندام، رضا، بنار، نوشین، میرکاظمی، سیده عدرا (۱۳۸۸). "مدیریت پیشرفته در ورزش"، دانشگاه گیلان، چاپ اول، صص ۷۸-۷۰.
- 4- Auld, C. (2004) "Behavioral characteristics of student volunteers". Australian Journal on volunteering. 9 (2):8-18.
- 5- Cuskelly, G., Chris, R.H. (2006). Working with volunteers in sport: theory and practices. Rout ledge.
- 6- Cuskelly Graham, volunteer management program: A Guide to Good practice, Griffth university, 2000.
- 7- Hager, M.A. and Brudney, J.L. 2004. Volunteer Management Practices and Retention of Volunteers, Washington, DC: The Urban Institute

ارائه الگوی اخلاق مداری بازیکنان فوتبال استان فارس

مژده صباغ زاده

۱. کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی. واحد شیراز
(*نویسنده مسئول).

*Email:(mozhddeh sabaghzadeh@gmail.com)

چکیده

زمینه و هدف: هدف پژوهش حاضر بررسی ارائه الگوی اخلاق مداری بازیکنان فوتبال استان فارس می باشد.

روش کار: روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی است، که در آن تمامی بازیکنان فوتبال استان فارس به عنوان نمونه انتخاب شدند. حجم نمونه نسبت به حجم جامعه و براساس جدول مورگان و کرجسی ۳۶۸ بازیکنان فوتبال استان فارس به عنوان نمونه آماری به صورت تصادفی انتخاب شدند. در این تحقیق از پرسش نامه محقق ساخته استفاده شد. پرسش نامه بر اساس مقیاس ۷ ارزشی لیکرت تنظیم گردید. برای اطمینان از روایی صوری و محتوایی سوالات، از نظرات چندین نفر از اساتید مدیریت ورزشی، که در زمینه تخصص داشتند، استفاده شد. همچنین اعتبار سازه پرسش نامه مذکور نیز توسط تحلیل عامل اکتشافی مورد تایید قرار گرفت و پایایی پرسش نامه از ضریب آلفای کرونباخ محاسبه و تایید گردید. به منظور سازمان دادن، طبقه بندی و خلاصه نمودن داده های خام از آمار توصیفی و در بخش آمار استنباطی از مدل معادلات ساختاری برای آزمون فرضیات استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزارهای آماری Spss و Amos نسخه ۲۳ انجام پذیرفت.

یافته ها: یافته ها نشان دادند مدل پژوهش از برازش مطلوبی برخوردار بوده و ابعاد عوامل منفعت تیم و ارزش های اجتماعی اثر مثبت و معناداری دارند. همچنین نتایج ماتریس همبستگی از رابطه مثبت و معناداری بین متغیر و مولفه های اخلاق مداری بازیکنان می باشد.

نتیجه گیری: بنابراین بهبود اخلاق مداری بازیکنان فوتبال استان فارس می بایستی همزمان به منفعت تیم و ارزش های اجتماعی توجه نمود. به نظر می رسد در جهت ارتقا اخلاق مداری بازیکنان فوتبال استان فارس نیازمند برنامه ریزی جامع در عرصه های مختلفی از جمله عوامل منفعت تیم و ارزش های اجتماعی می باشد.

کلیدواژه ها: عوامل، منفعت تیم، ارزش های اجتماعی، اخلاق مداری

۱. مقدمه:

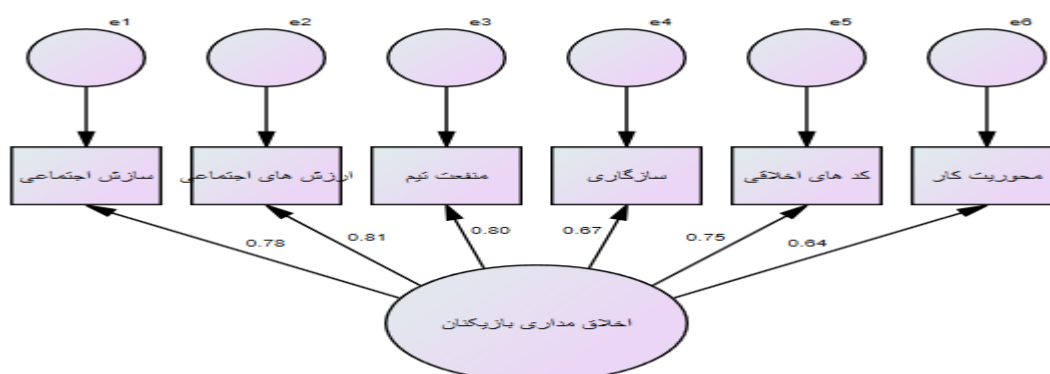
اخلاق را می توان اصول و ارزش هایی دانست که بر رفتارهای فردی و جمعی حاکمیت دارد. حال این نوع از حاکمیت بر جنبه درست یا غلط دلالت داشته باشد، به عبارتی اخلاق را می توان تعیین کننده خوب از بد دانست (Mohammadi, 2014). توجه به نقش اخلاق و ارزش های اخلاقی در عرصه های مختلف زندگی همواره در طول تاریخ بشر وجود داشته و خواهد داشت. این توجه به نقش اخلاقیات بیشتر از آن جهت بوده که فطرت بشر گرایشی انکار ناپذیر به ارزش های الهی و آسمانی داشته و دارد (Ranghrez, 2018). ورزشکاران به عنوان عاملان اصلی و هدف نهایی تولید و توزیع، دارای ارزش ها، بینش ها و رفتارهایی هستند که در فرایند جامعه پذیر شدن به آنها دست می یابند. اخلاق مداری از جمله همین ارزش هایی است که چنان چه فرد، سازمان یا جامعه ای فاقد آن باشد، خواه ناخواه افراد از انجام کار صحیح و مولد باز می مانند و ... پایین بودن میزان بهره وری نیروی انسانی و کم کاری و مدیریت غیر اصولی این نیرو به خصوص در سازمان های ورزشی کشور از معضلات اساسی در دستیابی به توسعه همه جانبه بوده و یکی از عوامل پایین بودن بهره وری در جوامع در حال توسعه و از جمله ایران، ضعف فرهنگ و اخلاق کار می باشد که اثرات منفی بر توسعه جامعه خواهد گذاشت. بنابراین پرداختن به این موضوع عوامل موثر بر اخلاق مداری بازیکنان فوتبال است که از اهمیت ویژه ای برخوردار است.

۲. روش شناسی:

روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی است، که در آن تمامی بازیکنان فوتبال استان فارس به عنوان نمونه انتخاب شدند. حجم نمونه نسبت به حجم جامعه و براساس جدول مورگان و کرجسی ۳۶۸ بازیکنان به عنوان نمونه آماری به صورت تصادفی انتخاب شدند. در این تحقیق از پرسش نامه محقق ساخته استفاده شد که در بخش اول، شامل مشخصات فردی (سن، جنسیت، وضعیت تاهل، تحصیلات و ...) و بخش دوم آن را پرسش نامه عوامل اخلاق مداری بازیکنان تشکیل داد. پرسش نامه بر اساس مقیاس ۷ ارزشی لیکرت تنظیم گردید. برای اطمینان از روایی صوری و محتوایی سوالات، از نظرات چندین نفر از اساتید مدیریت ورزشی، که در زمینه تخصص داشتند، استفاده شد. همچنین اعتبار سازه پرسش نامه مذکور نیز توسط تحلیل عامل اکتشافی مورد تایید قرار گرفت و پایایی پرسش نامه از ضریب آلفای کرونباخ محاسبه و تایید گردید. برای تجزیه و تحلیل آماری الاستنباطی (تحلیل عامل اکتشافی و تحلیل مسیر) استفاده گردید. به منظور سازمان دادن، طبقه بندی و خلاصه نمودن داده های خام از آمار توصیفی و در بخش آمار استنباطی از مدل معادلات ساختاری برای آزمون فرضیات استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزارهای آماری Spss و Amos نسخه ۲۳ انجام پذیرفت.

یافته ها:

نتایج ماتریس همبستگی نشان داد که بین عوامل اخلاق مداری بازیکنان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین نتایج تحلیل مسیر نشان داد که مدل تحقیق مدل مناسب و برازش شده ای می باشد.

شکل ۱. مدل پژوهش

جدول شماره ۱: برازش مدل

		CFI		X^2/df		df	Chi-square	میزان
NFL	AGFI	GFI	RSMEA				(X^2)	
۰/۹۴	۰/۹۳	۰/۹۱	۰/۹۳	۰/۰۰۴	۲/۸۹	۶۷	۱۳۴/۷۶۵	ملاک
بیشتر	بیشتر	بیشتر	بیشتر	کمتر از	کمتر	کوچک		
از ۰/۹۰	از ۰/۹۰	از ۰/۹۰	از ۰/۹۰	۰/۰۵	از ۳	تراز		
						صفر		
						نباشد		
برازش	برازش	برازش	برازش	برازش	برازش	برازش	برازش مطلوب	تفسیر
مطلوب	مطلوب	مطلوب	مطلوب	مطلوب	مطلوب	مطلوب		

همانطور که در جدول و شکل ، مشاهده می شود در کل مدل تحقیق با توجه به شاخص های پرازش نیکویی مدل مناسبی را نشان می دهد. در شکل شماره یک تاثیرات اخلاق مداری بازیکنان را نشان می دهد.

نتیجه گیری:

در این پژوهش ارئه الگوی اخلاق مداری بازیکنان فوتبال استان فارس بررسی شد. رحیمی(۱۳۹۶) به این نتیجه رسید که اخلاق کار اسلامی در سازمان ها از یکسو با سن، سابقه کاری و جنسیت کارکنان مرتبط بوده و از سوی دیگر سبب افزایش رضایت شغلی و تعهد سازمانی می گردد. به کار بردن این نتایج هنگام استخدام کارکنان و آموزش اخلاق حرفه ای اسلامی برای رضایت شغلی و تعهد سازمانی توصیه می شود. همچنین اوچتر (۲۰۱۵) مشخص نمود که نگاه درون سازمانی و بیرون سازمانی در جهت بهبود شایستگی های اخلاقی ضروری می باشد. تقوی و سگالا (۲۰۱۶) نیز مشخص نمودند که در جهت ارتقا شایستگی های اخلاقی می بایستی به عوامل بیرون سازمانی می باشد. با این توجه می توان چنین اعلام داشت که نتایج تحقیق حاضر با نتایج تحقیقات اوچتر (۲۰۱۵) و همچنین تحقیقات تقوی و سگالا (۲۰۱۶) همخوان می باشد. در جهت بهبود اخلاق مداری بازیکنان فوتبال استان فارس می بایستی همزمان به منفعت تیم و ارزش های اجتماعی توجه نمود. به نظر می رسد در جهت ارتقا اخلاق مداری بازیکنان فوتبال استان فارس نیازمند برنامه ریزی جامع در عرصه های مختلفی از جمله عوامل منفعت تیم و ارزش های اجتماعی می باشد. .

منابع:

2. AUCHTER, L. The "sumangali scheme" and the need for an integrative ethic management overall the supply-chain. The Business & Management Review, 2015, 5.4: 269.
3. Mohammadi, m., Parandin, s., Bahremand, p., Obstacles to using the principles of professional ethics in clinical settings from nurses' point of view Nursing Instructors of Kermanshah University of Medical Sciences, The journal of Ethics and Culture in Nursing and Midwifery, 2014, 2(2): 1-8. [Persian]

4. Rahimi Pordanjani, T., Mohamadzadeh Ebrahimi, A., Designing and Testing the Model of Precedents and Outcomes of Islamic Work Ethics, Medical Ethics Journal, July 2017; 11(40): 39-51. [Persian]
5. Ranghrez, H., Latifi ghlesh, S., Consequences of Work Ethics in Organizations Using a Meta-Analysis Approach, The journal of Ethics in science and technology, 2018, 13(2): 9-18. [Persian]
6. Taghavi, Shiva, and Michael Segalla. "The Impact of Religious Beliefs and Cultural Identity on Work Ethic." Academy of Management Proceedings. Vol. 2016. No. 1. Briarcliff Manor, NY 10510: Academy of Management, 2016.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

اهداف توسعه پایدار در قلمروی ورزش از نگاه سند ۲۰۳۰ مجمع عمومی سازمان ملل متحد: مفهوم انسجام سیاسی

محمد موسی زاده (Ph.D)*

استادیار حقوق بین الملل، گروه حقوق، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه دولتی مراغه، مراغه، آذربایجان شرقی، ایران
(*نویسنده مسئول)

Email: musazadeh@maragheh.ac.ir

چکیده

زمینه و هدف: این مقاله به ضرورت نقد رابطه بین ورزش و اهداف هفده گانه توسعه پایدار که در چارچوب برنامه ۲۰۳۰ توسعه پایدار سازمان ملل متحد متبلور شده است، می پردازد. عدم کشف ابعاد این سند در آثار علمی و دانشگاهی، ضرورت بررسی آن محسوب می شود. به دو دلیل مفهوم انسجام سیاسی را ترسیم می کنیم. اول، تعیین یک هدف خاص برای انسجام سیاسی در برنامه ۲۰۳۰ برای به رسمیت شناختن محوریت آن در اهداف توسعه پایدار است. دوم، مفهوم انسجام سیاسی متمرکز بر یک دوگانگی است که از طریق آن می توان سهم ورزش در اهداف توسعه پایدار را تقویت کرد.

روش کار: روش تحقیق این مقاله، بر روش توصیفی-تحلیلی استوار است.

یافته ها: انسجام سیاسی به عنوان یک هدف خاص در اهداف توسعه پایدار ذکر شده و برای پیگیری مؤثر در توسعه پایدار بسیار مهم است. این امر همراه با تغییر گسترده تر در سیاست توسعه جهانی از مجموعه نسبتاً گسسته اهداف توسعه هزاره به یک چارچوب «جهانی، غیرقابل تفکیک و درهم تنیده»، باعث می شود که پتانسیل انسجام بین بخش های مختلف و سیاست ها یک تمرین مهم باشد. تقویت انسجام سیاسی، برای ورزش و صلح و توسعه، پتانسیل تحقق آرمان توسعه پایدار را فراهم می آورد.

نتیجه گیری: استفاده از انسجام سیاسی و خط مشی واحد به عنوان یک مفهوم و تصویرسازی از نقاط تلاقی مهم بین ورزش و اهداف توسعه پایدار خاص و برنامه ۲۰۳۰ می تواند توسعه پایدار را به طور عام ممکن نماید.

کلید واژه ها: برنامه ۲۰۳۰، توسعه پایدار، ملل متحد، توسعه هزاره

۱. مقدمه

تصویب قطعنامه ۷۰/۱ مجمع عمومی سازمان ملل متحد (UNGA) با عنوان "دگرگونی در جهان ما: برنامه ۲۰۳۰ توسعه پایدار" در نوامبر سال ۲۰۱۵ نقطه عطف مهمی برای ورزش بود. این قطعنامه، چارچوب جدیدی را برای تلاشهای توسعه جهانی مشخص نموده و با اهداف هفده گانه توسعه پایدار خویش و ۱۶۹ هدف مرتبط دیگر، جایگزین سند (منقضی شده ی) اهداف توسعه هزاره (MDG) گردیده است که باید تا سال ۲۰۳۰ مورد رعایت قرار گیرند. با اینکه ورزش، به طور مستقیم، در هیچ یک از اهداف هفده گانه مذکور تصریح نشده است، اما طلیعه ی اعلامیه حاوی بیان زیر بود:

همچنین ورزش، عامل مهمی در توسعه پایدار است. ما نقش فزاینده ورزش را در تحقق توسعه و صلح، در ارتقاء مدارا و احترام و مشارکت هایی که در توانمندسازی زنان و جوانان، افراد و جوامع و همچنین در تحقق اهداف بهداشتی، آموزشی و جامعه پذیری فراهم می کند، تصدیق می کنیم. (UNGA, 2015: 10)

این اولین باری بود که در مورد ورزش، یک سیاست فراگیر برای توسعه جهانی با این بیانیه متفاوت ای اعلام می شد و به همین ترتیب، نمایانگر گسترش چشمگیر فعالیت ها و اقدامات مرتبط با ورزش برای توسعه و صلح (SDP) از آغاز این هزاره بود. اگرچه آثار علمی و دانشگاهی راجع به امر "ورزش برای توسعه و صلح" در این دوره افزایش یافته است اما نوعی خلا در بررسی رابطه میان ورزش و اهداف توسعه پایدار مشاهده می شود. این مقاله در پی بررسی این شکاف است.

۲. تفکیک «اهداف توسعه پایدار» را از «اهداف توسعه هزاره»

دو مطلب در برنامه ۲۰۳۰ است که «اهداف توسعه پایدار» را از «اهداف توسعه هزاره» متمایز می کند و از اهمیت ویژه ای برای مشترکات آنها با ورزش از نظر ما برخوردار است. اول، بر خلاف اهداف توسعه هزاره که باید در جهان جنوب (دنایای درحال توسعه) به دنبال آنها گشت، اما اهداف توسعه پایدار به عنوان مجموعه ای جهانی از آرمان ها به گونه ای طراحی شده اند که دارای ارتباط در سراسر جهان اعم از کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه هستند. (UNGA, 2015: 3) این گسترینه سازی جغرافیایی در مجموعه اهداف توسعه پایدار متجلی گشته و اهداف توسعه هزاره را نه تنها در تعداد بلکه در ابعاد فردی و جمعی آن توسعه داده است. موضوعاتی مانند آموزش، بهداشت و توانمندسازی جنسیتی که همواره در سیاستها، رویه ها و تحقیقات مرتبط با ورزش برای توسعه و صلح SDP یک پای ثابت بوده اند، در برنامه ۲۰۳۰ به شدت نمایان می شوند و در کانون توجه اهداف توسعه پایدار قرار می گیرند. از طرف دیگر، سایر اهداف توسعه پایدار و اهداف مرتبط با تبعیض علیه زنان (SDG 5.1)، سوءاستفاده و خشونت علیه کودکان (SDG 16.2) و فساد و رشوه خواری (SDG 16.5) از جمله مواردی هستند که مشکلات موجود را در ورزش در حوزه چارچوب سیاست توسعه جهانی به طور جدی جلب می کنند. در حال حاضر، برنامه های کنونی تحت تاثیر این اهداف توسعه پایدار جهانی می باشند، به همین خاطر دارای پیامدهای قابل توجهی نه تنها در اهداف توسعه پایدار بلکه برای کل ورزش در سطح وسیع تر هستند. در نتیجه، ضرورت تجزیه و تحلیل گسترده در مورد شیوه هایی که اهداف توسعه پایدار و اهداف مرتبط با آن دارند، ایجاب می کند تا سیاست ها، شیوه ها و تأثیرات مجموعه گسترده ای از ارگان های ورزشی، سازمان ها و سائر ذینفع ها را به مراتب بیشتر از قبل، متمرکز گردند. دوم، "یکپارچه و غیرقابل تجزیه" بودن اهداف توسعه پایدار، در برنامه ۲۰۳۰ بطور کاملاً برجسته و نمایان دیده شده اند. اما در مقابل، تک تک اهداف توسعه، به شدت متمرکز و جدا از هم و گسسته بودند. تغییرات تاکیدی بر "بسیاری از عناصر متقابل" در اهداف توسعه پایدار و اهداف مرتبط (UNGA, 2015: ۶) اهمیت خاصی برای ورزش دارد و نماینده چیزی از پارادوکس موجود است. از یک سو، اسناد سیاسی و تجزیه و تحلیل دانشگاهی بر طبقه بندی نقش بالقوه ورزش برای جدا کردن اهداف توسعه هزاره متمرکز شده اند. به همین ترتیب، این پافشاری وجود دارد که در پروژه های اهداف توسعه پایدار،

اولین همایش بین‌المللی ورزش و توسعه پایدار

اهداف خاص و کاملاً معین را مورد توجه قرار دهند. از طرف دیگر، حمایت مستمر از ورزش در صدد است تا آن را به عنوان ابزاری متقابل در برنامه‌های مختلف توسعه مورد استفاده قرار دهد. در حالی که برخی تحقیقات جامعه‌شناختی با محوریت اقدامات ورزش برای توسعه و صلح به طور ضمنی این پارادوکس را در نظر گرفته‌اند (به عنوان مثال Lindsey و همکاران، ۲۰۱۷)، تجزیه و تحلیل بسیار محدودی از پیشینیان آن در سیاست ورزش و توسعه صورت گرفته است. گفتمان "یکپارچه" و صریح در برنامه ۲۰۳۰، بر لزوم رسیدگی به این شکاف، و شناسایی و بررسی ارتباط مشترکات در ورزش و اهداف توسعه پایدار تأکید می‌کند.

۳. مفهوم انسجام سیاسی در اهداف توسعه پایدار و نقد آن

در این استدلال‌ها، ما به طور خاص به مفهوم انسجام سیاسی می‌پردازیم. این مفهوم کاربرد ویژه‌ای دارد زیرا بطور مداوم از آرمان و هدف SDG خاص (۱۷، ۱۴): "تقویت انسجام سیاسی برای توسعه پایدار" (که مکرراً در برنامه ۲۰۳۰ وجود دارد) و سخن به میان آمده است. (UNGA، ۲۰۱۵). با این حال، در برنامه ۲۰۳۰ توضیح صریح کمی وجود دارد که چه انسجام سیاسی به طور خاص می‌تواند به وجود بیاید یا چگونه می‌توان به آن دست یافت (Deacon، ۲۰۱۶) و بنابراین لازم است که تحلیل‌ها و کاربردهای این مفهوم در سیاست‌های توسعه جهانی و آثار علمی و دانشگاهی تبیین شوند. تعاریف ارائه شده از انسجام سیاسی در برخی منابع، متنوع هستند، اما طبق نظر اشوف (۲۰۰۵: ۱۱):

«اصطلاح "انسجام سیاسی" در دو معنا بکار می‌رود ... در معنای منفی، به معنی نبود [یا حذف] غیر منسجم‌ها، یعنی عدم تطابق میان سیاست‌های مختلف و اختلال متقابل آنها است ... در معنای مثبت، این عبارت به معنای تعامل سیاست‌ها با هدف دستیابی به اهداف مهم است.»

این بیانیه دچار نوعی دوگانگی است چراکه اصطلاحات عدم انسجام و هم‌افزایی به ترتیب بیانگر جنبه‌های متناقض سیاست‌های مختلف از یک سو و مکمل آن از سوی دیگر است که در ادبیات انسجام سیاسی وجود دارد. این تحلیل دقیق از مفهوم مزبور در شناسایی و بررسی پیامدهای نقطه تلاقی ورزش و اهداف توسعه پایدار دارای اهمیت اساسی است. سه نمونه مجزا که مشخصاً برای بررسی هم‌افزایی‌های احتمالی و عدم وجود ناسازگاری بین ورزش برای صلح و توسعه، مناسب هستند، بررسی می‌شود. در مرحله اول، ما به محور بودن فعالیتهای آموزشی در ورزش برای توسعه و صلح توجه می‌کنیم و احتمالات تقویت انسجام سیاسی در رابطه با اهداف توسعه پایدار را که هم مربوط به آموزش و هم به طور خاص مربوط به سایر پیامدهایی است که می‌تواند در آن نقش داشته باشد، بررسی می‌شود. دوم، پتانسیل انسجام سیاسی را که باعث افزایش همکاری و مشارکت در ورزش و اهداف ویژه توسعه پایدار مرتبط با بیماریهای غیر واگیر می‌شود، تجزیه و تحلیل می‌شود. سرانجام، یک موضوع (مهاجرت‌های ورزش محور) بندرت در سیاست‌ها یا مباحث مربوط به پتانسیل ورزش برای مشارکت در توسعه مورد توجه قرار گرفته است، که در اثر عدم پرداخت سیاست‌های موجود در اهداف توسعه پایدار به بار آمده است.

بنابراین، این نمونه‌ها به صورت هدفمند انتخاب شده‌اند تا بتوانند اهمیت اهداف توسعه پایدار و موضوعات انسجام سیاسی را، نه تنها در درون "جنبش" ورزش برای صلح و توسعه (Giulianotti، ۲۰۱۱)، بلکه در سایر جنبه‌ها و ذینفع‌ها نیز که در این ورزش دخیل هستند، بررسی کنند. تجزیه و تحلیل هر نمونه خاص، باید با بررسی سیاست‌ها در جهان شمال و جهان جنوب صورت گیرد و هر دو را شامل گردد. مثالها و نمونه‌های عینی به ما این امکان را می‌دهند که در مورد نتیجه‌گیری از اهداف توسعه پایدار، امکانات و محدودیتهای ورزش را در نظر بگیریم و همچنین پیامدهای استفاده جدید از انسجام سیاست برای تجزیه و تحلیل دانشگاهی آینده را در این زمینه بشناسیم.

نتیجه‌گیری

استفاده از انسجام سیاسی و خط مشی واحد به عنوان یک مفهوم و تصویرسازی از نقاط تلاقی مهم بین ورزش و اهداف توسعه پایدار خاص و برنامه ۲۰۳۰ می‌تواند توسعه پایدار را به طور عام ممکن نماید. این تعهد هم برای توسعه اصلی و هم برای ورزش قابل توجه است. انسجام سیاسی به عنوان یک هدف خاص در اهداف توسعه پایدار ذکر شده و برای پیگیری مؤثر در

توسعه پایدار بسیار مهم است. این امر همراه با تغییر گسترده تر در سیاست توسعه جهانی از مجموعه نسبتاً گسسته اهداف توسعه هزاره به یک چارچوب «جهانی، غیرقابل تفکیک و درهم تنیده»، باعث می شود که پتانسیل انسجام بین بخش های مختلف و سیاست ها یک تمرین مهم باشد. تقویت انسجام سیاسی، برای ورزش و صلح و توسعه، پتانسیل تحقق آرمان توسعه پایدار را فراهم می آورد.

منابع و مأخذ

1. Giulianotti R (2011) The sport, development and peace sector: A model of four social policy domains. *Journal of Social Policy* 40(4): 757–776
2. Ashoff G (2005) *Enhancing policy coherence for development: Justification, recognition and approaches to achievement*. DIE Studies No. 11. Bonn: German Development Institute /Deutsches Institut für Entwicklungspolitik (DIE).
3. Deacon B (2016) Assessing the SDGs from the point of view of global social governance. *Journal of International and Comparative Social Policy* 32(2): 116–130.
4. Lindsey I (2017) Governance in sport-for-development: Problems and possibilities of (not) learning from international development. *International Review for the Sociology of Sport* 52(7): 801–818
5. Lindsey I, Kay T, Jeanes R, et al. (2017) *Localizing Global Sport for Development*. Manchester: Manchester University Press.
6. United Nations General Assembly (UNGA) (2000) United Nations Millennium Declaration. Available at: <http://www.un.org/millennium/declaration/ares552e.pdf> (accessed 3 January 2018).
7. United Nations General Assembly (UNGA) (2015) Transforming our world: The 2030 Agenda for sustainable development. Available at: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E (accessed 22 August 2017).
8. United Nations Office on Sport for Development and Peace (UNOSDP) (2011) Achieving the objectives of the United Nations through sport. Available at: https://www.un.org/sport/sites/www.un.org.sport/files/ckfiles/files/Achieving%20the%20Objectives%20of%20the%20UN%20through%20Sport_Sep_2011_small.pdf (accessed 22 August 2017).

ورزش در میان دختران و پسران دانشجو و نقش آن بر میزان مصرف سیگار

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

سید مهدی متولیان

استادیار گروه پژوهشی آموزش و اشتغال زنان، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه مازندران

*Email: (m.motevaliyan@umz.ac.ir)

چکیده

زمینه و هدف: تحقیقات نشان داده است که ورزش کردن دانشجویان باعث دوری از انواع انحرافات اجتماعی در میان دانشجویان می شود. از طرف دیگر گزارشها حکایت از بالا بودن و افزایش میزان مصرف سیگار در بین دانشجویان دارد. تحقیق حاضر بدنبال بررسی میزان ورزش کردن دختران و پسران دانشجوی و میزان مصرف سیگار آنان و بررسی رابطه بین این دو متغیر می باشد.

روش کار: جامعه آماری تحقیق همبستگی، کل دانشجویان دانشگاه مازندران و نمونه تحقیق ۵۲۲ دانشجوی پسر و دختر بودند. شیوه نمونه گیری خوشه ای بوده که ۲۰ کلاس درس از ۱۰ دانشکده بعنوان خوشه و به صورت تصادفی انتخاب شدند. داده ها با دو پرسش و از طریق پرسشنامه جمع آوری شد و تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار آماری Spss انجام پذیرفت.

یافته ها: نتایج نشان داد که ۳۵٫۸ درصد از دانشجویان اصلا ورزش نمی کنند و ۳۵٫۶ درصد نیز در روز کمتر از یک ساعت ورزش می کنند. همچنین نتایج نشان می دهد که میزان ورزش کردن در بین پسران بیش از دختران است. ۱۳ درصد از پاسخگویان سیگار مصرف می کنند، که مصرف سیگار در بین پسران دانشجوی بیشتر از دختران دانشجوی است. سرانجام این که بین میزان مصرف سیگار و میزان ورزش کردن در بین دانشجویان رابطه آماری معنی داری وجود ندارد.

نتیجه گیری: میزان ورزش کردن در بین دانشجویان دانشگاه مازندران اعم از پسر و دختر پایین بوده (۳۵ درصد)، و حتی در بین دختران کمتر می باشد. لذا باید با شیوه های مناسب برای تشویق دانشجویان خصوصا دختران برای افزایش فعالیت های ورزشی اقدام مناسب انجام گیرد. میزان مصرف سیگار نیز در بین دانشجویان بعنوان نخبگان و آینده سازان جامعه بالا می باشد. دانشجویان معلمان و مدیران آینده جامعه هستند. لذا آسیب دیدن این قشر برای جامعه گران خواهد بود، لذا مصرف سیگار در این قشر بعنوان آسیب باید مورد توجه قرار گرفته و چاره اندیشی شود .

با توجه به عدم رابطه آماری معنی دار بین میزان ورزش کردن و میزان مصرف سیگار در بین دانشجویان پسر و دختر، و با توجه به اینکه تحقیقات قبلی وجود این رابطه را متناقض اعلام کرده اند، پیشنهاد می شود این موضوع دقیق تر مورد بررسی قرار گیرد.

کلیدواژه ها: ورزش، مصرف سیگار، دانشجویان دختر و پسر

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

مقدمه: تحقیقات نشان داده است که ورزش کردن دانشجویان باعث دوری از انواع انحرافات اجتماعی در میان دانشجویان می شود. از طرف دیگر گزارشها حکایت از بالا بودن و افزایش میزان مصرف سیگار در بین دانشجویان دارد. تحقیق حاضر بدنبال بررسی میزان ورزش کردن دختران و پسران دانشجو و میزان مصرف سیگار آنان و بررسی رابطه بین این دو متغیر می باشد.

روش کار: جامعه آماری تحقیق همبستگی، کل دانشجویان دانشگاه مازندران و نمونه تحقیق ۵۲۲ دانشجوی پسر و دختر بودند. شیوه نمونه گیری خوشه ای بوده که ۲۰ کلاس درس از ۱۰ دانشکده بعنوان خوشه و به صورت تصادفی انتخاب شدند. داده ها با دو پرسش و از طریق پرسشنامه جمع آوری شد و تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS انجام پذیرفت.

یافته ها: نتایج نشان داد که ۳۵,۸ درصد از دانشجویان اصلاً ورزش نمی کنند و ۳۵,۶ درصد نیز در روز کمتر از یک ساعت ورزش می کنند. همچنین نتایج نشان می دهد که میزان ورزش کردن در بین پسران بیش از دختران است. ۱۳ درصد از پاسخگویان سیگار مصرف می کنند، که مصرف سیگار در بین پسران دانشجو بیشتر از دختران دانشجو است. سرانجام این که بین میزان مصرف سیگار و میزان ورزش کردن در بین دانشجویان رابطه آماری معنی داری وجود ندارد.

نتیجه گیری: نتیجه گیری:

نتایج تحقیق نشان می دهد، ۳۵,۸ درصد از دانشجویان اصلاً ورزش نمی کنند و ۳۵,۶ درصد نیز در روز کمتر از یک ساعت ورزش می کنند. این آمار پایین میزان ورزش در بین دانشجویان، با سایر گزارشها که میزان ورزش و فعالیتهای بدنی در بین ایرانیان را ۶۰ درصد بیان می کند، همخوانی دارد. در تبیین علت تمایل کم دانشجویان به ورزش، مدل هرمی موانع اوقات فراغت به عوامل ساختاری، بین فردی و درون فردی اشاره می کند. عوامل درون فردی به صفات و خصوصیات فردی و تجارب منفی فرد اشاره دارد. عوامل بین فردی نیز به عدم موفقیت فرد در تعامل با دیگران و ارتباط گروهی اشاره می کند، و موانع ساختاری نیز به نبودن امکانات و تسهیلات ورزشی اشاره دارد.

همچنین نتایج نشان می دهد که میزان ورزش کردن در بین پسران بیش از دختران است. در بیان چرایی میزان ورزش پسران نسبت به دختران می توان از نظریه یادگیری بهره برد. بر اساس این نظریه، افراد رفتار خاصی را یاد می گیرند و به آن دست می زنند. از آنجاییکه در جامعه دختران یاد می گیرند که غیر فعال و مطیع باشند و بر عکس پسران هم یاد می گیرند که فعال و تهاجمی باشند. زنان در چنین شرایطی از فعالیتهای بدنی و ورزشی دور نگه داشته شده، و حضور آنان در مراکز ورزشی با نگاه مخالفت آمیز از سوی خانواده و جامعه مواجهه می شود. خانواده ها در چنین شرایطی برای فرزندان دختر هزینه کمتری می پردازند اما پسران تشویق به فعالیت های مختلف از جمله ورزش شده و خانواده ها هزینه های آنها نیز می پردازند. بنابر این در چنین شرایطی، میزان ورزش زنان کمتر از مردان خواهد بود. از طرف دیگر بر اساس دیدگاه مرد سالاری، در سیستم مرد سالاری، حضور زنان بطور ساختاری در مکان هایی مثل ورزشگاه ها ممنوع می باشد. مانند موتور سواری یا دوچرخه سواری که برای زنان در برخی مناطق کشور ممنوع می باشد. جالبتر اینکه نگاه مردسالاری را در اندیشه کوبرتن بنیانگذار المپیک نیز می بینیم که المپیک ۱۸۹۶ بدون حضور زنان برگزار شد.

همچنین نتایج نشان می دهد که ۱۳ درصد از پاسخگویان سیگار مصرف می کنند. نتایج این تحقیق با گزارشهای قبلی که میزان مصرف سیگار را ۱۹,۵ درصد اعلام کرده است تا حدی مطابقت دارد. تفاوت کمی که بین دو عدد ۱۳ درصد و ۱۹,۵ درصد مشاهده می شود شاید بخاطر جامعه آماری باشد که در تحقیق حاضر تنها دانشجویان می باشند ولی در گزارش قبلی غیر دانشجو نیز در جامعه آماری حضور دارند. علاوه بر این، نتایج تحقیق حاضر با پژوهشهای پیشین که میزان مصرف سیگار در کشور را ۲۵ درصد اعلام نموده است تفاوت دارد. این تفاوت می تواند ناشی از جامعه آماری باشد که در تحقیق کشوری، گروه سنی مورد مطالعه بین ۱۸ تا ۶۵ سال بودند و با توجه به مصرف سیگار در سنین بالاتر بیشتر است، لذا آمار

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

مصرف سیگار نیز در بین آنان بیشتر می باشد. اما در خصوص علت روی آوردن افراد به سیگار، محققان معتقدند افراد بدنبال لذت هستند و چون در نیکوتین سیگار خاصیت لذت بخشی وجود دارد. این لذت افراد را تشویق به مصرف آن می کند. همچنین نتایج نشان می دهد که مصرف سیگار در بین پسران دانشجوی بیشتر از دختران دانشجوی است. این یافته با پژوهش های پیشین که میزان مصرف سیگار را در مردان بیش از زنان گزارش داده است همخوانی دارد. در نبیین این یافته می توان از مفهوم فرهنگ مردم و نظام مرد سالاری حاکم بر جامعه استفاده کرد. در این نظام، برای زنان سرگرمی های کمتری وجود دارد و از میان این سرگرمی های موجود هم، امکان استفاده برای زنان بطور نانوشته وجود ندارد و فرهنگ عمومی حاکم بر جامعه استفاده زنان از این سرگرمی ها را به آسانی نمی پذیرد. در این راستا می توان به ممنوعیت استفاده از قلیان برای زنان را اشاره کرد، که وقتی مردها به راحتی می توانند در مکان های مختلف قلیان استفاده کنند، استفاده آن برای زنان بطور رسمی ممنوع شده است. لذا فشار اجتماعی بر زنان برای دوری از مصرف سیگار بیشتر است. سر انجام اینکه، نتایج پژوهش حاضر نشان می دهد که بین میزان مصرف سیگار و میزان ورزش کردن در بین دانشجویان رابطه آماری معنی داری وجود ندارد. از آنجاییکه در وجود رابطه بین میزان مصرف سیگار و میزان ورزش کردن، گزارش های متفاوتی بیان شده بود، و برخی به وجود رابطه معنی دار و برخی از گزارشات به عدم وجود رابطه اشاره کردند، تحقیق حاضر نیز نشان داد که رابطه آماری معنی داری بین این دو متغیر وجود ندارد.

منابع:

۱. آیت اللهی، جمشید. ۱۳۸۴. "سیگار و سل". مجله دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، ۱، ۷۵-۸۷.
۲. Krejcie, Robert V., and Daryle W. Morgan. 1970. "Determining sample size for research activities." EDUCATIONAL AND PSYCHOLOGICAL MEASUREMENT, 30 607-610.
۳. اراضی، حمید، رستگار حسینی and مهدی رحیم زاده. ۱۳۹۲. "مقایسه میزان استعمال سیگار و قلیان در بین دانشجویان تربیتی بدنی و غیر تربیت بدنی". فصلنامه دانشگاه علوم پزشکی جهرم، ۳ (۱۱) ۵۷-۶۳.
۴. انصاری، رضوان، علیرضا خسروی and محمد رضا مختاری. ۱۳۸۶. "شیوع و علل گرایش به سیگار در دانشجویان پزشکی". مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی سمنان، ۱ (۹) ۲۱-۲۷.
۵. جباری، علی، سید کاظم واعظ موسوی and مرتضی ناجی. ۱۳۹۴. "عوامل و موانع گرایش کارکنان یک دانشگاه نظامی به ورزش ابالغی و رابطه آنها با نگرش افراد به ورزش". فصلنامه روانشناسی نظامی، ۲۴ (۶) ۴۷-۶۱.

شناسایی عوامل ایجاد جذابیت گردشگری ورزشی پایدار

یادگار فهیمی^{۱*}، سمیه رستمی^۲

۱. کارشناس ارشد تربیت بدنی و علوم ورزشی، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشکده‌ی علوم انسانی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران.

۲. کارشناس ارشد تربیت بدنی و علوم ورزشی، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشکده‌ی علوم انسانی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران

*Email:(shaho_1365@ yahoo.com)

چکیده

زمینه و هدف: هدف از پژوهش حاضر شناسایی عوامل ایجاد جذابیت گردشگری ورزشی پایدار بود.

روش کار: این پژوهش از لحاظ هدف از نوع پژوهش‌های کاربردی است. و از نوع تحقیقات توصیفی تحلیلی می‌باشد. است، که در آن تعداد ۳۸۴ نفر از گردشگران ورزشی کشور به‌عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. ابزار اندازه‌گیری شامل پرسشنامه‌های محقق ساخته بود از آمار توصیفی برای سازمان دادن، طبقه‌بندی و خلاصه نمودن داده‌های خام و در بخش آمار استنباطی از مدل معادلات ساختاری برای آزمون فرضیات استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای آماری SPSS و Lizrel نسخه ۸ انجام پذیرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که ۷ مؤلفه (عوامل زیست محیطی، عوامل فرهنگی و اجتماعی، خدمات عمومی شهری و رفاهی، عوامل کالبدی شهری، زیر ساخت و حمل و نقل، مشارکت جامعه مدنی، عوامل ترویجی و بازاریابی) شناسایی شد.

نتیجه‌گیری: بنابر نتایج این تحقیق می‌توان عنوان داشت که مدیران و مسئول گردشگری برای اینکه بتوانند به توسعه گردشگری ورزشی پایدار دست یابند و گردشگران بیشتر را جذب کنند باید در جهت تأمین این عوامل گام برداند و موانع موجود را حذف کنند...

کلیدواژه‌ها: گردشگر، گردشگری ورزشی پایدار، بازاریابی گردشگری

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱. مقدمه:

تحقیقات نشان می‌دهد که گردشگری پس از صنعت نفت و خودرو این صنعت با ویژگیهای خاص خود، صنعتی پویا با آینده‌های روشن تلقی می‌شود. امروزه جذب گردشگران خارجی به رقابتی فزاینده در بین نهادهای درگیر در صنعت گردشگری تبدیل شده است (۱). پیوند میان گردشگری و ورزش نوع جدیدی از گردشگری را ایجاد نموده که ساختار جدید و جامعی برای پرکردن اوقات فراغت و تفریح همراه با نشاط روحی و جسمی انسانها گردیده است (۲). گردشگری ورزشی به عنوان یکی از زیر شاخه‌های حوزه ی گردشگری، به زیر مجموعه ها و شاخه های مختلفی تقسیم بندی می‌شود و نظریه پردازان و محققان این رشته دسته بندی های مختلفی در این حوزه ارائه کرده اند. گردشگری ورزشی سه رفتار کلی را در بر می‌گیرد: ۱- تماشا کردن (گردشگری ورزشی رویداد)، در بازار رویداد، گردشگری ورزشی نقش مهمی ایفا می‌کند، به گونه ای که همواره بر تعداد مقصدهایی که رویدادهای ورزشی را در آمیزه بازاریابی خود وارد می‌کنند افزوده می‌شود (۳). ۲- مشارکت گردشگری ورزشی (فعال)، ۳- بازدید کردن یا گرامی داشتن جاذبه های مشهور ورزشی گردشگری ورزشی (خاطرات) که شامل مسافرت به موزه و تالار مشاهیر ملی بیسبال در کو پرستون نیویورک یا دهکده گلف در فلوریدا، مسافرت به استادیومهای بازیهای المپیک مونترالیا بارسلونا، بازدید از جاذبه های ورزشی همانند رستورانهای ورزشی، سفرهای آبی و فروشگاه های خرده فروشی ورزشی و یا زورخانه هاست. در سه حوزه گردشگری ورزشی کمترین تحقیقات در مورد گردشگری ورزشی خاطرات انجام شد هاست (۴). کشور جمهوری اسلامی ایران با توجه به اینکه در ردیف ۱۰ کشور اول دنیا از نظر وجود جاذبه های گردشگری قرار دارد، ولی از نظر جذب توریسم و گردشگری ورزشی، نه تنها در بین کشورهای دنیا بلکه در بین کشورهای خاورمیانه هم جایگاه شایسته و مطلوبی ندارد (۵). توسعه گردشگری ورزشی پایدار در ایران نیازمند توجه به مولفه‌هایی است که در پیشبرد این هدف موثر هستند. لذا هدف این تحقیق شناسایی عوامل ایجاد جذابیت گردشگری ورزشی پایدار کشور بود.

۲. روش‌شناسی:

این پژوهش از لحاظ هدف از نوع پژوهش‌های کاربردی است. و از نوع تحقیقات توصیفی تحلیلی می‌باشد. است، که در آن تعداد ۳۸۴ نفر از گردشگران ورزشی کشور بصورت تصادفی خوشه‌ای چند مرحله ای به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. ابزار اندازه‌گیری شامل پرسشنامه‌های محقق ساخته بود. از آمار توصیفی برای سازمان دادن، طبقه‌بندی و خلاصه نمودن داده‌های خام و در بخش آمار استنباطی از مدل معادلات ساختاری برای آزمون فرضیات استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای آماری Spss و Lizrel نسخه ۲۴ و ۸،۸ انجام پذیرفت.

یافته‌ها:

آمار توصیفی مربوط به نمونه آماری پژوهش نشان می‌دهد که بیشترین فراوانی با ۱۹۰ نفر (۴۹/۵) بر اساس متغیر جنسیت مربوط به مردان و بیشترین فراوانی با ۲۹۹ نفر (۷۷/۹) مجرد بودند و در متغیر سن بیشترین فراوانی با ۱۷۰ نفر (۴۴/۳) مربوط به رده سنی ۲۰ تا ۳۰ سال می‌باشد.

نتیجہ گیری:

گردشگری ورزشی نیز به عنوان یکی از پدیده های مهم جهانی از پیامدهای تغییر اقلیم تأثیر پذیر است. این پدیده می تواند در روند از آنجائیکه اولاً رقابت شدیدی بین کشورها و در دورن کشورهای مختلف در زمینه جذب و حفظ توریست وجود دارد و دوماً توریست ها با هدف اولیه تفریح و استراحت به محل های مختلف مراجعت می نمایند، بایستی زیربنایی ترین امکانات فراهم گردد. یکی دیگر از مؤلفه های شناسایی شده عوامل فرهنگی و اجتماعی است. تاکید این عامل بیشتر بر جاذبه های قومی محلی، فرهنگ عمومی ساکنان، پذیرا بودن آنها و امنیت بود. از سویی دیگر بهبود شاخص های امنیت موجب توسعه ی صنعت گردشگری می شود؛ با توجه به جایگاه امنیت و آسایش از دید گردشگران، می بایست توجه ویژه ای به این موضوع از سوی مدیران مربوطه اعمال گردد. یکی دیگر از عوامل شناسایی شده در این تحقیق خدمات عمومی شهری و رفاهی بود. منظور از خدمات عمومی شهری و رفاهی وضعیت پروژه های عمرانی، مکانهای مناسبی برای اعلام خرید، مراکز تفریحی و سرگرمی کافی، هزینه پایین برای برخورداری از خدمات شهری، وضعیت هتل ها و مسافرخانه، رستورانها و سالن های غذاخوری و وضعیت مراکز بهداشتی و درمانی بود. مدیریت شهری به این نتیجه رسیده است که ارتقای کیفی ایمن فضاها و ایجاد تاسیسات مناسب برای گردشگران، از جمله مراکز اقامتی، اماکن تفریحی و ایجاد تجهیزات و مبلمان شهری نوین می تواند علاوه بر ایجاد آسایش و امنیت و حفظ تعاملات اجتماعی شهروندان بومی، باعث جلب رضایت بازدیدکنندگان فضاهای عمومی شهری را فراهم سازد. یکی دیگر از عوامل شناسایی شده بر جذابیت گردشگری ورزشی پایدار زیر ساخت و حمل و نقل بود. منظور از زیرساخت حمل و نقل در این تحقیق وضعیت ترافیک، وضعیت حمل و نقل عمومی و پایانه های مسافر بری و

³ Tariq Ahmad Mir

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

امکانات سفر هوایی بود. رابطه تنگاتنگ بین گردشگری و حمل و نقل را می توان در مفهوم دسترسی خلاصه نمود. پرداختن به زیرساخت های حمل و نقل و در جایگاه اخص بخش راه و تاسیسات جانبی مرتبط با آن به عنوان یکی از آیتم های مهم ایجاد ظرفیت های مناسب در پیشرفت و رشد صنعت گردشگری بصورت عام و گردشگری ورزشی پایدار بصورت خاص موضوع مورد توجهی است. بخش دیگر نتایج نشان داد که مشارکت جامعه مدنی در جذابیت گردشگری ورزشی پایدار نقش دارد. از این نظر، برنامه ریزی و مدیریت گردشگری در واقع فعالیتی فرابخشی است که به رویکردی جامع و هماهنگی بخشی های مختلف مرتبط نیاز دارد. یکی دیگر از موارد شناسایی شده که در جذابیت گردشگری ورزشی نقش دارد عوامل ترویجی و بازاریابی بود. منظور از عوامل بازار یابی در این تحقیق برنامه های تبلیغی و بازار یابی، برگزاری جشنواره ها و نمایشگاه های و فراهم بودن بستر IT یا فیزیکی بود. در حوزه توریسم آموزش و اطلاع رسانی از اهمیت بسیار فراوانی برخوردار می باشد و کانال اصلی معرفی قابلیت ها و توانمندی های منطقه می باشد که این آموزش بایستی برای گروه های مختلف ذیربط و ذینفع از جمله ساکنین بومی، مدیران و برنامه ریزان و توریست ها در نظر گرفته شود و با برگزاری کنفرانس ها، جشنواره ها و نمایشگاه، ایجاد وب سایت اطلاع رسانی و توزیع تهیه کتابچه و بروشورها نسبت به این امر مهم اقدام شود.

منابع:

1. Tara Farina Srihadi, Hartoyo, Dadang Sukandar, Agus W. Soehadi. Segmentation of the tourism market for Jakarta: Classification of foreign visitors' lifestyle typologies, Tourism Management Perspectives, 2016. Volume 19, Part A, Pages 32-39.
2. Kim won young, Jun Ho Mun, Walker, Matthew, Drane, Dan. (2015). Evaluating the perceived social impacts of hosting large-scale sport tourism events: Scale development and validation, Tourism Management, 2015. Volume 48, June 2015, Pages 21-32
3. Abang Zainoren Abang Abdurahmana, , Jati Kasuma Alib, Lenny Yusrina Bujang Khedifc, Zubaidah Boharid, Johanna Adlin Ahmade, Silverina Anabelle Kibatf. (2015). Ecotourism Product Attributes and Tourist Attractions: UiTM Undergraduate Studies. 6th International Research Symposium in Service Management, -6, 11-15

بررسی نحوه گذران اوقات فراغت دانش آموزان پسر مقطع متوسطه شهرستان بابل با تاکید بر فعالیت های ورزشی

مسلم غلامی*^۱، اسفندیار کاوه^۲، سیدنعمت اله قادری^۳، علی حسین زاده^۴

۱. کارشناسی ارشد، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران.
(*نویسنده مسئول).

۲. کارشناسی ارشد، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران.

۳. کارشناسی ارشد، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه شمال، مازندران، ایران.

۴. کارشناس ارشد، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه شمال، مازندران، ایران.

*Email: (moslem.gholami1372 @gmail.com)

چکیده

زمینه و هدف: هدف از پژوهش حاضر، بررسی نحوه گذران اوقات فراغت دانش آموزان مقطع متوسطه شهرستان بابل با تأکید بر فعالیت ورزشی بوده است. تحقیق، یک پژوهش توصیفی بوده که به شکل میدانی به اجرا در آمده است.

روش کار: جامعه آماری این تحقیق شامل تمامی دانش آموزان مقطع متوسطه می باشد که در سال تحصیلی ۹۳-۹۲ در پایه های اول، دوم و سوم مشغول به تحصیل بوده اند و تعداد آنها ۶۴۵۳ نفر می باشد. طبق جدول مورگان، تعداد ۳۶۳ نفر به صورت تصادفی طبقه ای به عنوان نمونه انتخاب شدند.

یافته ها:، بیشترین فعالیتی فراغتی که دانش آموزان در روز انجام می دهند، تماشای تلویزیون، کار کردن با کامپیوتر، شرکت در فعالیت های جسمانی و گوش کردن به موسیقی است. مهمترین موانع عدم پرداختن به فعالیت های فراغتی و مهمترین علت ورزش نکردن کمبود امکانات ورزشی، مشکلات مالی و داشتن مشغله زیاد و تنبلی می باشد.

نتیجه گیری: با توجه به مشکلات و محدودیت های موجود افزایش اماکن تفریحی و ورزشی همچون افتتاح و تأسیس پارک ها و باشگاه های ورزشی، افزایش و گسترش امکانات ورزشی در مدارس، پارک ها و باشگاههای ورزشی، بازنگری و تولید برنامه های پر محتوا برنامه های تلویزیون از مسئولان انتظار می رود.

کلیدواژه ها: اوقات فراغت، دانش آموز، مقطع متوسطه، فعالیت ورزشی.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

مقدمه:

یکی از عرصه‌هایی که زندگی روزمره را بازنمایی می‌کند و قدرت و مقاومت را در زندگی انسان‌ها به نمایش می‌گذارد، عرصه فراغت است. از این رو توجه به جنبه‌های مثبت و منفی آن ضروری است. فراغت شامل آن بخش از زمان فرد است که مقید به انجام تقاضاهای زیستی و امرار معاش نیست و شخص می‌تواند به شکل آزاد و اختیاری به برنامه‌های انتخاب شده خود بپردازد (۲). قشر نوجوان نسبت به افراد دیگر جامعه، دارای فراغت بیشتری هستند و باید مورد توجه بیشتر قرار گیرند. تنوع سلیقه‌ها و انرژی مازاد که در سنین بلوغ در دانش‌آموزان دوره متوسطه بروز می‌کند، مشکلات عدیده‌ای که در مدرسه و خانواده و اجتماع از آنها سر می‌زند، داشتن آزادی عمل بیشتر، نسبت به دوره‌های دیگر و دلایل بسیار دیگر نشان‌دهنده توجه بیشتر به دانش‌آموزان این دوره است (۱۰). جامعه‌شناسان معتقدند فراغت تجربه‌ای است که فرد هنگام رهایی از اشتغالات و الزامات کار روزانه، براساس تمایلات و رهیافتهای شخصی و مشارکت داوطلبانه متناسب با نیاز و ذوق خود انتخاب می‌کند تا جسم، فکر و شخصیت او رشد و پرورش یابد (۹). هدف از پژوهش حاضر، بررسی نحوه گذران اوقات فراغت دانش‌آموزان مقطع متوسطه شهرستان بابل با تأکید بر فعالیت ورزشی بوده است.

روش کار:

تحقیق حاضر از نظر هدف از نوع تحقیقات کاربردی و از نظر روش گردآوری داده‌ها از نوع تحقیقات توصیفی پیمایشی است. جامعه آماری تحقیق حاضر کلیه دانش‌آموزان پسر مقطع متوسطه شهرستان بابل که در مجموع تعداد آنها بالغ بر ۶۴۵۳ نفر می‌باشند. بر اساس جدول مورگان و با توجه به حجم جامعه در مجموع ۳۶۳ نفر به عنوان حداقل اعضای نمونه آماری انتخاب شدند. در پژوهش حاضر از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای استفاده شده است که ابتدا مدارس متوسطه پسرانه مشخص گردید و سپس پرسشنامه‌ها در آنها توزیع گردید.

برای گردآوری داده‌ها از روش پرسشنامه و برای تنظیم ادبیات موضوع از روش کتابخانه‌ای (کتاب، مقالات، مجلات علمی و پایان‌نامه‌ها و اینترنت) استفاده شده است. با استفاده از دو نرم‌افزار SPSS و LI SREL از دو نوع آمار توصیفی و استنباطی برای تحلیل داده‌ها استفاده شده است.

یافته‌ها، بحث و نتیجه‌گیری:

بر اساس فرضیه اول تحقیق بین امکانات ورزشی و نحوه گذراندن اوقات فراغت در بین دانش‌آموزان رابطه معنادار وجود دارد. در واقع می‌توان به این نتیجه دست یافت که هر چه امکانات ورزشی و تفریحی کامل‌تر و متنوع‌تر باشد به همان میزان حضور دانش‌آموزان برای پرکردن اوقات فراغت با استفاده از امکانات ورزشی بیشتر می‌شود. بر اساس فرضیه دوم بین موانع موجود و نحوه گذراندن اوقات فراغت در بین دانش‌آموزان رابطه معنادار وجود دارد. با نتایج پژوهش غفاری (۱۳۸۲)، اعظمی (۱۳۷۳)، پلترز (۲۰۰۹) همسو می‌باشد. در نتایج سایر پژوهش‌های انجام شده مانند این تحقیق بزرگترین موانع، مشکلات اقتصادی و در دسترس نبودن امکانات ذکر شده، مشغله زیاد تحصیلی و کاری و ... در بین دانش‌آموزان است که به همان میزان دانش‌آموزان کمتر می‌توانند اوقات فراغت خود را با فعالیت‌های ورزشی پر کنند.

بر اساس فرضیه سوم بین نگرش والدین به ورزش و نحوه گذراندن اوقات فراغت در بین دانش‌آموزان رابطه معنادار وجود دارد. یافته غفاری و همکاران (۱۳۸۲) و راجک (۲۰۰۰)، به نقش فرهنگ در اوقات فراغت تأکید داشته و تأکید می‌کند که افراد جامعه بر اساس یادگیری به نقش‌های خود عادت می‌کنند و از این طریق اساس رفتار آنها حتی در اوقات فراغت شکل می‌گیرد همسو بود است. در واقع می‌توان به این نتیجه دست یافت که هر چه والدین دیدگاه مثبت‌تر و مناسب‌تری برای دانش‌آموزان فراهم می‌کنند تا آنها بتوانند اوقات فراغت خود را با اقدامات و فعالیت‌های ورزشی پر کنند. بر اساس فرضیه چهارم بین علاقه فردی به ورزش و نحوه گذراندن اوقات فراغت در بین دانش‌آموزان رابطه معنادار وجود دارد. در واقع می‌توان به این نتیجه دست یافت که هر چه میزان علاقه دانش‌آموزان به ورزش و فعالیت‌های ورزشی وقت‌پرنکی در منزل و کوچه و خیابان بدانند به همان اندازه اوقات فراغت خود را با ورزش کردن پر می‌کنند. نتایج یافته‌های این تحقیق با نتایج تحقیقات، چان‌ین

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

وبیل (۲۰۰۳)، تورنین و همکاران (۲۰۰۷) و غفاری (۱۳۸۲) همسو می باشد. شاید به این دلیل که جامعه آماری این تحقیق مانند سایر افراد اعتقاد دارد که انجام فعالیت های ورزشی در اوقات فراغت علاوه بر فواید جسمانی، در مقابله با مشکلات عصبی و روانی نیز آثار مفیدی دارد. بر اساس فرضیه پنجم بین میزان تمایل به گروه همسالان و نحوه گذراندن اوقات فراغت در بین دانش آموزان رابطه معنادار وجود دارد. در واقع می توان به این نتیجه دست یافت که هر چه دانش آموزان تمایل بیشتری به حضور در بین دوستان و همسالان خود داشته باشند می توانند با انجام ورزش های گروهی و یا به صورت چند نفره در باشگاه های ورزشی حضور داشته باشند و اوقات فراغت خود را با فعالیت های ورزشی بیشتری پر کنند. عمده موانع انجام فعالیت فراغتی دانش آموزان استعداد های درخشان حجم زیاد تکالیف درسی بوده اکثریت جامعه مورد تحقیق به فعالیت های ورزشی علاقه مند هستند و معتقدند انجام فعالیت ورزشی در زمان اوقات فراغت علاوه بر فواید جسمانی، در مقابله با مشکلات عصبی و روانی نیز آثار مفیدی دارد. با توجه به مشکلات و محدودیت های موجود افزایش اماکن تفریحی و ورزشی همچون افتتاح و تأسیس پارک ها و باشگاه های ورزشی، افزایش و گسترش امکانات ورزشی در مدارس، پارک ها و باشگاه های ورزشی، بازیگری و تولید برنامه های پر محتوا برنامه های تلویزیون از مسئولان انتظار می رود.

بررسی وضعیت آمیخته بازاریابی در باشگاه‌های لیگ برتر بسکتبال

سید حسین موسوی چغابلیکی. خیدان حاتمی. زهرا کشتمند

۱- کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه علوم انسانی، دانشگاه آزاد، سنندج، ایران (نویسنده مسول)

۲- هیت علمی مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه علوم انسانی، دانشگاه آزاد، سنندج، ایران

۳- دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه علوم انسانی، دانشگاه آزاد، سنندج، ایران

Email:seyedhosainmousavi@yahoo.com

چکیده

زمینه و هدف: هدف از پژوهش حاضر، بررسی وضعیت آمیخته بازاریابی در باشگاه‌های لیگ برتر بسکتبال است.
روش کار: جامعه آماری تحقیق حاضر شامل کلیه کارشناسان فدراسیون بسکتبال، مدیران باشگاه‌ها و مربیان لیگ برتر بسکتبال در سال ۱۳۹۷ می باشند. با توجه به محدود بودن جامعه آماری، جامعه بصورت تمام شمار بعنوان نمونه انتخاب شدند.

روش انجام تحقیق حاضر توصیفی و از نوع همبستگی بوده که به شکل میدانی صورت گرفته است. ابزار جمع آوری اطلاعات در این تحقیق پرسشنامه استاندارد جبار سیف پناهی (۱۳۹۶) همچنین برای تجزیه و تحلیل داده ها از روش های آماری توصیفی و استنباطی، (آزمون t تک نمونه و کلموگراف اسمیرنوف) در سطح معنی داری ($P < 0.05$) استفاده شده است، هم چنین از نرم افزار spss در پژوهش استفاده گردیده است.

یافته ها: نتایج نشان داد، بین وضعیت مطلوب و موجود آمیخته بازاریابی در لیگ برتر بسکتبال کشور تفاوت معناداری وجود دارد. از آن جا که میانگین تجربی بزرگتر از میانگین نظری می باشد، لذا نتیجه گرفته می شود که آمیخته بازاریابی از وضعیت مطلوبی برخوردار است. همچنین بین وضعیت مطلوب و موجود عنصر محصول آمیخته بازاریابی در لیگ برتر بسکتبال کشور تفاوت معناداری وجود دارد. نتیجه گرفته می شود که عنصر محصول از وضعیت مطلوبی برخوردار است. بین وضعیت مطلوب و موجود عنصر مردم و کارکنان آمیخته بازاریابی در لیگ برتر بسکتبال کشور تفاوت معناداری وجود دارد.

کلید واژه ها: آمیخته بازاریابی، باشگاه، بسکتبال

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

مقدمه : امروزه بازاریابی ورزشی همگام با صنعتی شدن ورزش، به یک صنعت جهانی درآمد ساز تبدیل شده است که نتیجه اش کسب سرمایه و درآمدزایی برای سازمانهای ورزشی است که همسو با آن فرآیندهایی مانند بلیط فروشی، حق پخش تلویزیونی، حامیان مالی و... اهمیت فراوانی پیدا نموده است. صنعت ورزش ۱۵۲ میلیارد دلاری ورزش آمریکا با رشدی ۵۰ درصدی در طول یک دهه و اشتغال ۲۴۰۰۰ نفر به طور مستقیم و ۴/۵ میلیون شغل به طور غیر مستقیم به عنوان ششمین صنعت در ایالات متحده آمریکا به سرعت در حال رشد است (محرّمزاده، ۱۳۸۸). در عصر کنونی، یکی از عناصر کلیدی مدیریت به منظور دستیابی به توفیق در اداره سازمانها و موسسات، بالاخص از نوع تجاری، تولیدی و خدماتی در کنار موضوعات مهمی مانند تصمیم گیری، برنامه ریزی، سازماندهی، رهبری و نظارت بحث بازاریابی می باشد (طهماسب پور شفیعی و همکاران، ۱۳۹۵). تلاش های بازاریابی خود فرآورده را تبلیغ و آن را به خریداران عرضه می کنند تا بتوانند در کارشان موفق شوند. بی شک بازاریابی محصولات و خدمات عامل ماندگاری و بالندگی موسسات و بنگاه هاست. لذا این امر اهمیتی ویژه دارد و در چرخه حیات سازمان ها نیز نقطه کلیدی محسوب می شود (هنری، ۲۰۰۵). ورزش بسکتبال در کشورهای اروپایی و حتی آسیایی سالانه مبالغ کلانی را از محل پخش تلویزیونی، تبلیغات، حامیان مالی، بلیط فروشی و سایر منابع از آن خود می کند اما در ایران نه تنها از کسب درآمد حق پخش تلویزیونی مسابقات محروم است بلکه از سایر منابع بهره کافی نبرده است. با توجه به مطالب ذکر شده می توان به راحتی دریافت که، باگذشت زمان تغییرات چشمگیری صنعت ورزش بالاخص رشته های ورزشی پرطرفدار مثل بسکتبال شکل گرفته است و این صنعت از آن چنان پیچیدگی برخوردار شده است، که نیازمند همکاری افراد تحصیل کرده و با تجربه ی حرفه ای در زمینه بازاریابی ورزشی می باشد تا به کمک این نیروها بتوان بر پیچیدگی های حاصل از تعاملات این حجم عظیم گردش پولی و شاغلان در این بخش، فائق آید و علاوه بر دستیابی به مزیت های عنوان شده در ارتباط با بازاریابی ورزشی، سهم بالاتری از این گردش پولی برای را برای ورزش کشور فراهم آورد. (بکتاش، ۱۳۹۵). لیگ های حرفه ای معتبر در جهان نقش مهمی در اقتصاد کشور خود دارند و سالانه میلیون ها دلار در افزایش تولید ناخالص ملی کشور خود نقش دارند و این در شرایطی است که لیگ های ایران بالاخص لیگ برتر بسکتبال همچنان وابسته به دولت است. با توجه به اهمیت بازاریابی در تامین منابع مالی، باشگاه ها چاره ای جز ایجاد درآمدزایی ندارند. ترکیب عوامل آمیخته بازاریابی و بکارگیری درست و منطقی آنها در باشگاه ها می تواند بسیار موثر باشد. بنابراین از آنجاییکه تاکنون بررسی وضعیت آمیخته بازاریابی لیگ برتر بسکتبال کشور انجام نشده است محقق درصدد است با بررسی مدل p7 به بررسی وضعیت آمیخته بازاریابی لیگ برتر بسکتبال کشور بپردازد. اندک پژوهش های انجام گرفته در خصوص بازاریابی ورزشی هر کدام به نوعی وجود محدودیت هایی را برای درآمدزایی و توسعه صنعت ورزش کشور خاطر نشان نموده اند و سایر پژوهشگران را به بررسی و پژوهش در این مقولات توصیه نموده اند. با توجه به موارد ذکر شده آنچه که به عنوان موضوع اصلی در این پژوهش مطرح است اینکه وضعیت آمیخته بازاریابی در باشگاه های لیگ برتر بسکتبال چگونه است؟

روش شناسی:

تحقیق حاضر از نظر هدف پژوهش، کاربردی و از نظر چگونگی جمع آوری داده ها توصیفی- تحلیلی به شمار می آید جامعه آماری تحقیق حاضر شامل کلیه کارشناسان فدراسیون بسکتبال، مدیران باشگاه ها و مربیان لیگ برتر بسکتبال در سال ۱۳۹۷ می باشند. با توجه به محدود بودن جامعه آماری، جامعه بصورت تمام شمار بعنوان نمونه انتخاب شدند. روش انجام تحقیق حاضر توصیفی و از نوع همبستگی بوده که به شکل میدانی صورت گرفته است. در این تحقیق به منظور بررسی وضعیت آمیخته بازاریابی ورزشی استان لیگ برتر بسکتبال از پرسشنامه جبار سیف پناهی استفاده شد. ابزارهای پژوهش با استفاده از روش آلفای کرونباخ سنجیده شد. این روش برای محاسبه ی هماهنگی درونی ابزار اندازه گیری از جمله پرسشنامه ها یا آزمون هایی که خصیصه های مختلف را اندازه گیری می کند بکار می رود.

همچنین برای تجزیه و تحلیل داده ها از روش های آماری توصیفی و استنباطی (کلموگراف اسمیرنوف، ضریب همبستگی اسپیرمن، رگرسیون ساده و چندگانه) در سطح معنی داری ($P < 0.05$) استفاده شده است، هم چنین از نرم افزار لیزرل برای ارائه مدل پژوهش استفاده گردیده است.

یافته ها:

نتایجی که در بخش تجزیه و تحلیل داده ها حاصل گردید به ترتیب شامل: ۲۲ نفر که درصد پاسخگویان ۴۰٪ و ۳۳ نفر زن که ۰۶۰۲۸/۰ نفر یعنی ۵۱٪ مجرد و ۲۷ نفر یعنی ۴۹٪ متاهل و ۲ نفر یعنی ۴٪ بین ۱۸ تا ۲۵ سال، ۱۹ نفر یعنی ۳۴٪ بین ۲۶ تا ۳۳ سال، ۲۳ نفر یعنی ۴۲٪ بین ۳۴ تا ۴۱ سال و ۱۱ نفر یعنی ۲۰٪ بین ۵۰ تا ۵۷ سال سن داشتند. بیشترین فراوانی در طبقه سنی ۳۴ تا ۴۱ سال و بعد در طبقه سنی ۲۶ تا ۳۳ سال بودند و این نشان می دهد که نمونه آماری میانسال بودند. ۴ نفر یعنی ۶٪ دیپلم، و ۱۷ نفر یعنی ۲۶٪ فوق دیپلم، ۲۳ نفر یعنی ۳۵٪ لیسانس، ۱۱ نفر یعنی ۱۷٪ فوق لیسانس و بالاتر بودند. براساس نتایج جدول بالا اکثریت افراد را لیسانس تشکیل می دادند و درصد بسیار کمی دیپلم بودند. براساس محاسبه شده حداقل نمره آمیخته بازاریابی ۱/۸۸ و حداکثر نمره آنها ۴/۲۸ است و میانگین آمیخته بازاریابی ۳/۵۴ و انحراف استاندارد آن ۴/۸۳ است. که می توان گفت آمیخته بازاریابی در حد متوسط به بالا بوده است. حداقل نمره محصول ۱/۵۳ و حداکثر نمره آنها ۴/۸۳ است و میانگین ۳/۵۵ و انحراف استاندارد آن ۶/۹۹ می باشد که می توان گفت محصول در حد متوسط به بالا بوده است. در مورد ابعاد مردم و کارکنان، قیمت، ترویج، توزیع، حمایت، شواهد فیزیکی و فرآیند نیز در حد متوسط به بالا بوده است. به طور کلی می توان گفت که آمیخته بازاریابی و مولفه های آن در وضعیت متوسط به بالا بوده قرار دارند

: آزمون t تک نمونه ای آمیخته بازاریابی

متغیر	تعداد	میانگین تجربی	انحراف استاندارد	میانگین نظری	آماره t	درجه آزادی	سطح معنی داری
آمیخته بازاریابی	۵۵	۳/۵۴	۰/۵۳	۳	۷/۴۹	۵۴	۰/۰۰۱

همان گونه که در جدول ۴-۹ ملاحظه می شود، میزان آمیخته بازاریابی برابر با ۳/۵۴ و میانگین مورد انتظار برابر با ۳ بود. مقدار آماره t برابر با ۷/۴۹ و سطح معنی داری حاصل، ۰/۰۰۱ گزارش شد ($p \leq 0.05$). از آن جا که مقدار t در سطح خطای کمتر از ۰/۰۵ معنی دار بود، و همچنین از آن جا که میانگین تجربی بزرگتر از میانگین نظری می باشد، لذا نتیجه گرفته می شود که آمیخته بازاریابی از وضعیت مطلوبی برخوردار است.

بحث و نتیجه گیری:

آگاهی از نیازهای مشتری اساس بازاریابی موفق است، لازمه جلب رضایت مشتریان برآورده ساختن نیازهای آنها و شناسایی دقیق خواسته ها، انتظارات، تمایلات توانایی ها و محدودیت های آنها در خرید محصولات و خدمات است. با دستیابی به چنین اطلاعاتی می توان عوامل تأثیرگذار بر رفتار مصرف کنندگان را به خوبی تشخیص داد و در اتخاذ تصمیمات بازاریابی باشگاه ها از آن استفاده کرد. با توجه به عنصرهای آمیخته بازاریابی که در این تحقیق 8p می باشد که عنصر مردم و کارکنان در بالاترین رتبه و عنصر حمایت در پایین ترین رتبه قرار دارد و در این میان تمامی عناصر آمیخته بازاریابی در وضعیت موجود و وضعیت مطلوب قرار دارد. به مدیران و مسئولین فدراسیون و سازمان لیگ بسکتبال پیشنهاد می شود که با بهره گیری از شخصیت های مرجع (سیاسی، فرهنگی، ورزشی به منظور صحنه گذاری و تایید تیم های حاضر در لیگ برتر بسکتبال واگذاری سهام باشگاه های حاضر در لیگ برتر بسکتبال به عموم، فراهم سازی تسهیلات و امکانات ارائه بلیط مسابقات لیگ برتر مطابق با نیازها و میل تماشاگران (فروش اینترنتی بلیط و...)، گسترش پوشش خبری و رسانه ای مسابقات لیگ برتر و تصویب و حمایت از حق پخش باشگاه های حاضر در لیگ برتر بسکتبال برای پخش مسابقات در تلویزیون و رسانه ها به بهبود وضعیت عنصر قدرت حاکم بر بازار آمیخته بازاریابی در لیگ برتر بسکتبال کشور کمک کنند.

منابع:

- طهماسب پور شفیعی، مصطفی؛ حسینی، سیدعماد؛ مرتضی دوستی پاشاکلائی و فریده علیزاده. (۱۳۹۵). ارزیابی آمیخته بازاریابی لیگ برتر فوتبال مازندران (p۷). پژوهشنامه مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، سال دوازدهم - شماره بیست و سوم - بهار و تابستان ۱۳۹۵، ص ۲۶۸-۲۵۱.
- محرم زاده، مهرداد. (۱۳۸۸). مقایسه شیوه های بازاریابی ورزش دانشگاهی کشورهای ایران و ترکیه. مجله علمی پژوهشی پژوهش و برنامه ریزی در آموزش عالی پاییز ۱۳۸۵؛ ۱۲ (۳) (۴۱).
- بکتاب، نرگس؛ بزرگر، طیب؛ قاسمی سید حمید. (۱۳۹۳). نقش صداوسیما جمهوری اسلامی ایران بر بازاریابی محصولات ورزشی ایران با تأکید بر آمیخته بازاریابی ورزشی. فصلنامه علمی - ترویجی مدیریت ارتباطات در رسانه های ورزشی. دوره ۲، شماره ۵، پاییز ۱۳۹۳، صفحه ۲۷-۳۵.

- Hair Jr, J. F., & Lukas, B. (2014). Marketing research. McGraw-Hill Education Australia.

بررسی توزیع فضایی - مکانی اماکن ورزشی در راستای تحلیل توسعه پایدار و آمایش سرزمین

امید جمشیدی^۱، معصومه هدایتی^{*}

۱. دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه مازندران، ایران

۲. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد آمل، مازندران، ایران.

*Email: (hedayatin@ymail.com)

چکیده

زمینه و هدف: هدف اساسی از مدیریت و برنامه ی آمایش سرزمین توزیع فعالیت های اقتصادی، اجتماعی، جمعیتی و ظرفیت های آشکار و پنهان با توجه به تحولات و دگرگونی های زمان و نیازها در راستای توسعه پایدار است. تحقیق حاضر با این هدف انجام گرفت که توزیع فضایی اماکن ورزشی با استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی تجزیه و تحلیل شود و باتوجه به اطلاعات حاصل، الگوی مطلوب اماکن ورزشی به دست آید.

روش کار: تحقیق حاضر، توصیفی - تحلیلی و از نوع کاربردی است که به شیوه میدانی در محدوده مطالعاتی کلانشهر کرج انجام پذیرفت. نمونه مطالعاتی شامل استخرهای سرپوشیده موجود با کاربری عمومی (۲۷ مورد) بود. در تجزیه و تحلیل یافته ها، معیارهای مکان یابی به شیوه تحلیل سلسله مراتبی ارزش گذاری شد، سپس بانک اطلاعات جغرافیایی در نرم افزار GIS تشکیل و با استفاده از تابع همپوشانی لایه ها مطابق وزن نسبی (حاصل از مقایسات زوجی) محدوده مطالعاتی تحقیق به پنج سطح تقسیم بندی شد و سپس موقعیت هر کدام از استخرهای سرپوشیده نسبت به این طیف پنج سطحی سنجیده شد. در پایان مناطقی که در طیف بسیار مناسب قرار داشتند به عنوان اماکن مناسب جهت احداث اماکن ورزشی جدید معرفی شدند.

یافته ها: یافته ها نشان دادند که توزیع فضایی- مکانی بیشتر استخرهای شهر کرج مساعد و مناسب است، در نهایت مطابق نتایج تحقیق یازده مکان مناسب جهت احداث استخرهای ورزشی معرفی شد.

نتیجه گیری: با توجه به اهمیت اماکن ورزشی و به صورت ویژه استخرها، باید برای توزیع و مکان گزینی آن ها در شهر طیف وسیعی از معیارهای آسایشی در نظر گرفته شود تا اهداف توسعه پایدار به درستی محقق گردد. همچنین برحسب توزیع فضایی- مکانی، بیشتر استخرهای موجود در سطح شهر در موقعیت های مناسب قرار دارند. این مکان های پیشنهادی می تواند برای بهتر شدن وضعیت مناسب موجود در شهر مورد استفاده قرار گیرد و موجب توسعه و بهبود وضعیت موجود گردد.

اولین همایش بین‌المللی ورزش و توسعه پایدار

کلیدواژه‌ها: آمایش سرزمین، اماکن ورزشی، توسعه پایدار، توزیع فضایی-مکانی، شهرکرج.

۱. مقدمه:

یکی از بزرگترین مشکلات شهرهای بزرگ، کمبود فضاهای ورزشی و توزیع صحیح آن با توجه به جمعیت هر منطقه است. با شروع شهرنشینی و افزایش جمعیت شهرنشینان و بالطبع مشکلات به وجود آمده، ضرورت فراهم آوردن امکاناتی برای رفاه حال شهروندان بیش از پیش شناخته شده است (۱). اصولاً در طراحی کالبدی یک شهر و انتخاب مکان‌های مناسب برای استقرار هر یک از فعالیت‌های شهری باید به سه مسئله مهم توجه شود. اول سازگاری نوع فعالیت مورد نظر در مکان با فعالیت همجوار، دوم مطلوبیت مکانی برای استقرار فعالیت مورد نظر و سوم مناسب بودن مکان و فعالیت مورد نظر با نیازهای منطقه. از آنجا که بدون در اختیار داشتن معیارهای مناسب توجه به این مسائل امکان پذیر نیست، تعیین مجموعه‌ای از معیارها برای انتخاب مکان مناسب جهت هر فعالیت شهری الزامی خواهد بود (۲). سیاست‌های رشد و توسعه محیط‌های شهری بر پایه آمایش سرزمین به بیانی لحاظ نمودن ویژگی‌های توسعه پایدار در سیاست‌گذاری این مناطق خواهد بود و سیاست برنامه ریزان در این فضاها باید در جهتی باشد که توسعه پایدار، اساس فعالیت‌ها باشد. مقوله گزینش اماکن و فضاهای ورزشی، به عنوان یکی از مراکز خدمت رسان در سطح شهر، از جمله مباحثی است که در فرآیند سلامت، توسعه و سعادت هر جامعه‌ای اهمیت دارد (۳). یکی از عوامل مؤثر و معیارها در ارتقای بهره‌وری، موقعیت مطلوب مکانی و سطح دسترسی به ویژه در فضاهای ورزشی محلی است. از این رو با توجه به اهمیت این فضاها در شهر می‌بایست فرایند مناسبی به منظور توزیع آن‌ها در سطح شهر اتخاذ شده و در مکان‌گزینی آن‌ها طیف وسیعی از معیارهای آسایشی در نظر گرفته شود. پیچیدگی مسائل شهری موجب شده است متغیرهای متعددی در مکان‌گزینی کاربری‌ها تأثیرگذار باشند که با توجه به اهمیت و ارزش هر معیار در هر منطقه باید عمل شود (۴). کلانشهر کرج در کنار سایر شهرهای کشور، نیاز به ارتقاء زیرساخت‌های شهری خود به عنوان مرکز استان نوظهور البرز دارد. این نیاز در زمینه زیرساخت‌های ورزشی به دلیل فعال و موفق بودن ورزش استان بیش از پیش احساس می‌شود. استخرهای ورزشی نیز به عنوان فضای مناسب برای ورزش‌های آبی از این مورد مستثناء نیستند. بنابراین با توجه به ضرورت و اهمیت موضوع تحقیق حاضر، هدف بررسی توزیع فضایی و مکانی استخرهای ورزشی شهر کرج و انتخاب مکان ورزشی بهینه در سطح شهر با استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی است.

۲. روش‌شناسی:

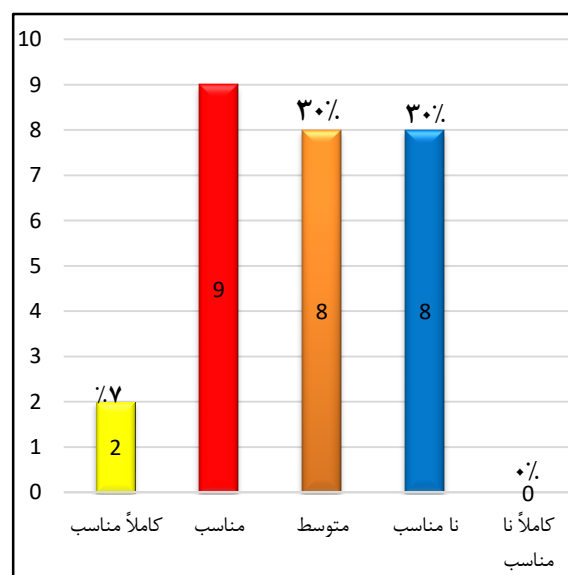
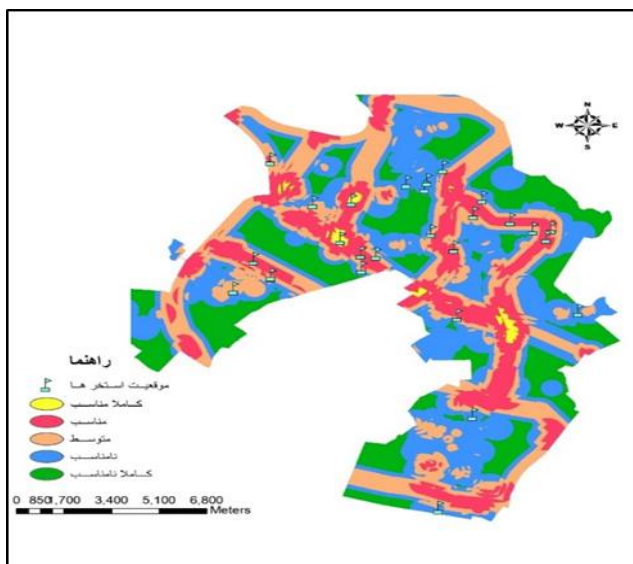
تحقیق حاضر، توصیفی-تحلیلی و از نوع کاربردی است که به شیوه میدانی انجام پذیرفت، محدوده مطالعاتی تحقیق حاضر ناحیه شهری کلانشهر کرج می‌باشد. به این صورت که از میان انواع مکان‌های ورزشی موجود در محدوده مطالعاتی، استخرهای ورزشی سرپوشیده با کاربری عمومی ($N=27$)، به عنوان نمونه مطالعاتی گزینش شدند. به منظور تعیین مهم‌ترین معیارهای تأثیرگذار بر مکان‌گزینی اماکن ورزشی، معیارهای موجود در تحقیقات پیشین استخراج و به شیوه دلفی در دو فاز به بررسی روایی این معیارها پرداخته شد، جامعه آماری جهت اجرای روش دلفی شامل ۲۲ تن از اساتید حوزه مدیریت ورزشی بودند که به صورت نمونه‌گیری غیر تصادفی هدفمند و در دسترس انتخاب شدند، جهت بررسی وضع موجود استخرهای شهر کرج از روش میدانی استفاده شد و نقشه‌های مربوط به معیارهای تحقیق، استخراج و به لایه اطلاعاتی در GIS تبدیل شد. سپس بانک اطلاعات جغرافیایی در نرم افزار GIS تشکیل شد و با استفاده از تابع همپوشانی لایه‌ها مطابق وزن نسبی (حاصل از مقایسات زوجی) محدوده مطالعاتی تحقیق به پنج سطح (بسیار مناسب، مناسب، متوسط، نامناسب و بسیار نامناسب) تقسیم بندی شد و سپس موقعیت هر کدام از استخرهای سرپوشیده نسبت به این طیف پنج سطحی سنجیده شد. در پایان مناطقی که در طیف بسیار مناسب قرار داشتند به عنوان اماکن مناسب جهت احداث اماکن ورزشی جدید معرفی شدند.

۳. یافته‌ها:

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

در اولویت بندی معیارهای تحقیق بالاترین وزن به ترتیب متعلق به معیار دسترسی به بزرگراه ها، دسترسی به خطوط مترو، مجاورت با مراکز درمانی، مجاورت با فضاهای سبز شهری، مجاورت با مراکز آتش نشانی، مجاورت با مراکز فرهنگی و فاصله از استخرهای موجود می باشد.

یکی از مهم ترین مراحل مکان یابی پس از تعیین معیارها و وزن دهی به لایه ها، تلفیق لایه ها با استفاده از یک تابع مناسب است. در این تحقیق با استفاده از دستور Raster Calculator از اکستنشن Spatial Analyst همپوشانی لایه ها انجام شد و در نهایت با دستور Reclassify، محدوده تحقیق به پنج سطح بسیار مناسب، مناسب، متوسط، نامناسب و کاملاً نامناسب تقسیم شده و موقعیت هر کدام از استخرهای موجود نسبت به این مناطق مشخص شده است.

شکل ۲: نقشه ارزش گذاری

شکل ۱: وضعیت استخرهای شهر کرج در محدوده تحقیق

نهایی

همان طور که از نتایج شکل ۱ و ۲ مشخص است، توزیع فضایی - مکانی ۳۳ درصد از استخرهای عمومی در محدوده مطالعاتی شهر کرج در موقعیت مناسب، ۳۰ درصد در موقعیت متوسط، ۳۰ درصد در موقعیت نامناسب، ۷ درصد موقعیت کاملاً مناسب و صفر درصد در موقعیت کاملاً نامناسب قرار دارند.

پس از استخراج نقشه سطح بندی محدوده تحقیق با توجه به معیارهای مشخص شده، نواحی با وضعیت کاملاً مناسب برای احداث استخرهای جدید مشخص شدند.

شکل ۲: نقشه ارزش گذاری نهایی جهت ایجاد استخرهای جدید در سطح شهر

۴. نتیجه گیری:

هدف تحقیق حاضر تجزیه و تحلیل توزیع فضایی-مکانی استخرهای ورزشی موجود شهر کرج و مکان یابی مناسب استخرهای جدید با استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی است. نتایج حاصل از تحقیق نشان داد که، با توجه به نقشه خروجی نهایی حاصل از همپوشانی لایه های مربوط به معیارهای مجاورت با مراکز درمانی، مجاورت با مراکز آتش نشانی، دسترسی به بزرگراه ها، دسترسی به خطوط مترو، مجاورت با مراکز فرهنگی، مجاورت با فضاهای سبز شهری و فاصله از استخرهای موجود و لحاظ کردن وزن نسبی مربوط به هر معیار، از میان ۲۷ استخر سرپوشیده با کاربری عمومی مورد بررسی تحقیق در محدوده مطالعاتی شهر کرج، ۲ استخر در وضعیت کاملاً مناسب، ۹ استخر در وضعیت مناسب، ۸ استخر در وضعیت متوسط، ۸ استخر در وضعیت نامناسب و هیچ کدام از استخرها در وضعیت کاملاً نامناسب قرار ندارند. به عبارت دیگر ۷ درصد از استخرهای ورزشی شهر کرج از توزیع فضایی-مکانی کاملاً مناسب، ۳۳ درصد در موقعیت مناسب، ۳۰ درصد در موقعیت متوسط و ۳۰ درصد در موقعیت نامناسب قرار دارند. بنابراین با توجه به اینکه درصد بیشتری از استخرهای شهر کرج در سطح بالاتر از متوسط قرار دارند، می توان گفت وضعیت توزیع فضایی-مکانی استخرهای ورزشی مناسب می باشد. نتایج بدست آمده از تحقیق حاضر، با مطالعات دیگر و همکاران (۲۰۱۵) (۵) از این نظر که مکان های مورد بررسی با توجه به معیارهای تحقیق در موقعیت مناسب ارزیابی شده اند همسو می باشد. همچنین نتایج تحقیق در جهت انتخاب مکان بهینه ورزشی نشان داد که امکان پیشنهاد یازده مکان جهت احداث استخر بر اساس معیارهای مکان گزینی در شهر کرج وجود دارد. با توجه به اینکه برحسب توزیع فضایی-مکانی، بیشتر استخرهای موجود در سطح شهر در موقعیت های مناسب قرار دارند. این مکان های پیشنهادی می تواند برای بهتر شدن وضعیت مناسب موجود نیز مورد استفاده قرار گیرد. این موضوع حائز اهمیت است، چرا که با توجه به هزینه زیاد ساخت اماکن و فضاهای ورزشی، می باید نسبت به بسیاری از عوامل و متغیرها، به ویژه مکان یابی صحیح این گونه فضاها، دقت لازم و کافی صورت پذیرد تا امکان دسترسی ساده تر، توزیع عادلانه تر و توسعه بیشتر اماکن و فضاهای ورزشی در آینده فراهم گردد (۳).

با در نظر گرفتن رویکرد آمایش سرزمین در تحقیق حاضر، مدیریت و اجرای مطلوب برنامه های راهبردی در حوزه ورزش، مستلزم فراهم آوردن مجموعه ای از شرایط و امکانات است. از جمله مهم ترین این شرایط، ایجاد، توسعه پایدار و بهره برداری مطلوب از اماکن و تأسیسات ورزشی و فراهم آوردن تسهیلات لازم برای دسترسی آسان افراد به این فضاهاست. در مجموع آنچه در این تحقیق نشان داده شد، بررسی توزیع فضایی-مکانی استخرهای ورزشی شهر کرج و پیشنهاد موقعیت های مناسب جهت احداث استخرهای جدید است. بنابراین با توجه به نقش ویژه کاربری های ورزشی در ایجاد نشاط و کاستن از فشارهای شهرنشینی باید علاوه بر تلاش در جهت افزایش سرانه ورزشی، به توزیع متناسب آن ها در مکان های مناسب نیز توجه شود.

۵. منابع:

۱. رهبری، سمیه. مستحفظیان، مینا. نادریان جهرمی، مسعود. (۱۳۹۵). مقایسه کیفیت زندگی شهروندان فعال و غیرفعال حرکتی (مطالعه موردی: اماکن ورزشی شهرداری اصفهان). پژوهشنامه مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، سال دوازدهم، شماره ۲۴. ص: ۲۲۸-۲۱۵.

۲. صالحی، حسین (۱۳۸۰). وظایف شهرداری ها در توسعه فضاهای عمومی، ماهنامه شهرداری ها، شماره ۳۰، ص: ۲۵-۲۱.
۳. عظیمی دلارستانی، عادلہ. رضوی، سید محمد حسین. برومند، محمدرضا؛ تی تی دژ، امید (۱۳۹۵). بررسی معیارهای مکان یابی در طراحی و ساخت اماکن ورزشی شهری. پژوهشنامه مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، سال دوازدهم، شماره بیست و سوم، ص: ۸۳-۱۰۰.
۴. زهره وندیان، کریم؛ اسدی، حسن؛ ابراهیمی، فرشته؛ صمدی، مهدی (۱۳۹۴). تعیین و اولویت بندی معیارهای مکان گزینی استقرار اماکن ورزشی جهت تساوی در دسترسی با استفاده از روش تحلیل سلسله مراتبی (AHP). مدیریت ورزشی، دوره ۷، شماره ۶، ص: ۸۱۴-۷۹۵.
5. Higgs g., Mitch L., Paul N. (2015). Accessibility to sport facilities in Wales: A GIS-based analysis of socioeconomic variations in provision, *Geoforum*, 62, p: 105-120.

بررسی بازاریابی رابطه مند بر ترجیحات مشتریان در اماکن ورزشی استان کرمانشاه و
ارائه مدل.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

زهرا کشتمند. خیدان حاتمی. مریم السادات جاسمی

۱- دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه علوم انسانی، دانشگاه آزاد، سنندج، ایران (نویسنده مسول)

۲- هیت علمی مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه علوم انسانی، دانشگاه آزاد، سنندج، ایران

۳- کارشناس ارشد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه علوم انسانی، دانشگاه آزاد، سنندج، ایران

Email: adishgol@yahoo.com

چکیده

زمینه و هدف: هدف از پژوهش حاضر، بررسی بازاریابی رابطه مند و ترجیحات مشتریان در اماکن ورزشی استان کرمانشاه است.

روش کار: انجام تحقیق حاضر توصیفی و از نوع همبستگی بوده که به شکل میدانی صورت گرفته است. ابزار جمع آوری اطلاعات در این تحقیق پرسشنامه استاندارد بازاریابی رابطه مند کیم (۲۰۱۱) و پرسشنامه وفاداری لیم (۲۰۰۶) می باشد. جامعه آماری مورد نظر را مشتریان ۹۲ سالن ورزشی چند منظوره استان کرمانشاه که حداقل ۶ ماه سابقه فعالیت ورزشی را داشتند تشکیل داده اند، تعداد نمونه با توجه به جدول مورگان ۳۸۲ نفر تعیین و با استفاده از روش خوشه ای طبقه ای در سه منطقه محلی غرب، مرکز و شرق استان انتخاب شدند. همچنین برای تجزیه و تحلیل داده ها از روش های آماری توصیفی و استنباطی (کلموگراف اسمیرنوف، ضریب همبستگی اسپیرمن، رگرسیون ساده و چندگانه) در سطح معنی داری ($P < 0.05$) استفاده شده است، هم چنین از نرم افزار لیزرل برای ارائه مدل پژوهش استفاده گردیده است.

یافته ها: نتایج نشان داد، بین بازاریابی رابطه مند و ترجیحات مشتری رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. همچنین بین همه ابعاد بازاریابی رابطه مند و ترجیحات مشتری ارتباط مثبت و معنی داری وجود دارد. نتایج رگرسیون نیز نشان داد از بین ابعاد بازاریابی رابطه مند، بعد مدیریت تعارض و خود ارتباطی به ترتیب پیش بین قوی تری برای ترجیحات مشتری می باشد. هم چنین نتایج مدل معادلات ساختاری نشان داد که تمام رابطه های علی میان مولفه های بازاریابی رابطه مند و ترجیحات معنی دار می باشند. با توجه به خروجی های نرم افزار لیزرل می توان گفت که داده ها نسبتاً با مدل منطبق هستند و در مجموع مدل ارائه شده، مدلی مناسب و داده ها اصطلاحاً منطبق می باشند.

کلید واژه ها: بازاریابی رابطه مند، ترجیحات نگرشی، ترجیحات رفتاری، اماکن ورزشی

مقدمه: با افزایش رقابت در بین سازمان ها در پی یافتن مشتری برای محصولات و خدمات خود و از طرفی هوشیار شدن مشتریان و سلاقی متفاوت آن ها دیگر تنها یافتن مشتری ملاک نیست بلکه سازمان ها باید بتوانند این مشتری را حفظ و نگهداری کنند. این رقابت و درک اهمیت حفظ مشتری موجب شده سازمان ها به تدریج به سمت ایجاد و حفظ روابط بلند

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

مدت با مشتری گام بردارند که طبق نظر محققان ، بازاریابی رابطه مند مناسب ترین گزینه برای دست یابی به این مهم می باشد. بازاریابی رابطه مند فرایند شناسایی، استقرار، نگهداری ، رشد و در زمان نیاز پایان دادن به روابط مشتری و ذینعان به گونه ای سودآور می باشد، چنانکه هم مشتری و هم سازمان به اهداف خاص خود برسند (حسن زاده، ۱۳۹۱). بی شک امر شکل گیری وفاداری فرآیند ساده ای نیست و در پی فعالیت های خاص و مورد علاقه مشتری پس از انجام نخستین خرید او شروع به شکل گیری می نماید. فعالیت هایی که مشتری را به طور پیوسته نسبت به خرید صور گرفته و یا خدمات استفاده شده راضی و خشنودنگه می دارد (فیاض بخش، ۱۳۸۸)

لذا هر رویکردی که بهتر بتواند این مسایل را ، محقق گرداند بیشتر مورد توجه خواهد بود. استراتژی بازاریابی رابطه مند مبتنی بر ایجاد، توسعه و حفظ ارتباط با خریداران و دیگر همکاران تجاری و تلاش برای حمایت و افزایش مشتریان یک سازمان و در نهایت افزایش سوددهی سازمان ها است که با ایجاد و حفظ این رابطه هم مشتریان و هم سازمان سود می برند، می باشد (جان، ۲۰۰۹). بازاریابی رابطه مند به دنبال برقراری چنان روابطی با مشتریان هدف است که مجددا در آینده از او (شرکت) خرید کنند و دیگران را نیز به این کار ترغیب نمایند. وفاداری هدف اولیه بازاریابی رابطه مند است و گاهی اوقات حتی با خود بازاریابی رابطه مند نیز برابری می کند (تومن، ۲۰۰۷۲) وفاداری در یک سازمان مشتری مدار، واژه ای مثبت و دوطرفه و مبنی بر همکاری است.

بازاریابی رابطه مند به عنوان ساختاری از وابستگی بین شرکت و مشتری تعریف می شود. شرکت های تجاری می توانند روابط با مشتری را با ایجاد یک یا چند نوع وابستگی برقرار سازند. این وابستگی ها می توانند وابستگی های عاطفی ، مالی ، اجتماعی یا ساختاری باشند. وابستگی بعنوان هسته و مرکز اصلی اهمیت تعاریف اعتماد و تعهد در بازاریابی رابطه مند مورد توجه و تحقیق زیادی قرار گرفته است (پالماتیر و همکاران، ۲۰۰۹). رقابت بین سازمان های از جمله سازمان های ورزشی در دنیای امروز شدت گرفته است و نحوه ارائه خدمات در بازار جهانی امروز تغییر زیادی کرده است. مهمترین تغییر بوجود آمده در کسب و کار، تغییر ارزش های قابل عرضه به خریداران می باشد که بعنوان عامل اصلی موفقیت سازمان ها نیز شناخته می شود (صمدی، ۱۳۸۸). بازاریابی رابطه مند با کشف نیازهای مشتریان ، می تواند منجر به وفاداری آنها و کاهش هزینه های شرکت شود. پژوهش ها نشان داده است که هزینه ارائه خدمات به یک مشتری جدید است. بدین ترتیب سازمان هایی که قادر به تامین انتظارات مصرف کننده خود نباشند ، خود به خود از گردونه رقابت حذف خواهند شد (حسن زاده، ۱۳۹۱). سازمان ها می توانند تقریباً با حفظ ۵ درصد از مشتریان خود سود خود را به میزان ۱۰۰ درصد افزایش دهند. گاهی مشتریان علی غم وجود خدمات ورزشی مطلوب از نحوه برخورد مسئولین مکان ورزشی رضایت ندارند، گاهی مکان ورزشی پاسخگوی سلیق متنوع افراد نیست، و پس از مدتی فرد میل رفتن به آن مکان ورزشی را از دست می دهد و از نیاز خود را در دیگر مکان های ورزشی نیز نتوانست ارضا نماید ناخودآگاه از ورزش کناره گیری خواهد کرد، اگر این موضوع در بین افراد جامعه بررسی گردد خواهیم دید که تعداد بی شماری به این دلایل از ورزش کناره گیری نموده اند، در نتیجه شاهد بی تحرکی و به دنبال آن بیماری های مختلفی در بین مردم خواهیم شد، لذا ضروری است تا مدیران و صاحبان اماکن ورزشی در جهت ایجاد شرایطی مطلوب برای مشتریان با انواع سلیق موجبات رضایت آنان و افزایش سود دهی خود را فراهم آورند. در استان مازندران تاکنون در زمینه وفاداری مشتری تحقیقات متعددی به صورت موردی (استخر، سالن بدن سازی) صورت گرفته است، به دلیل نبود پژوهشی در ارتباط با بازاریابی رابطه مند و ترجیحات مشتریان در اماکن ورزشی در این پژوهش محقق بر آن است تا به بررسی ارتباط بین بازاریابی رابطه مند و ترجیحات مشتریان در اماکن ورزشی استان کرمانشاه بپردازد. نتایج این پژوهش می تواند چراغ راهی برای مدیران اماکن ورزشی استان در جذب و ترجیحات مشتریان باشد.

هدف بازاریابی ورزشی تشویق مشتریان به خرید کالا و خدمات ورزشی می باشد، اماکن ورزشی بعنوان مکانی که بخش عمده خدمات ورزشی را به مشتریان ارائه می نماید با استفاده از علم بازاریابی رابطه مند می تواند پلی دو سویه بین خود و

¹ Jan

² Thunman

³ Palmatier, & etl.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

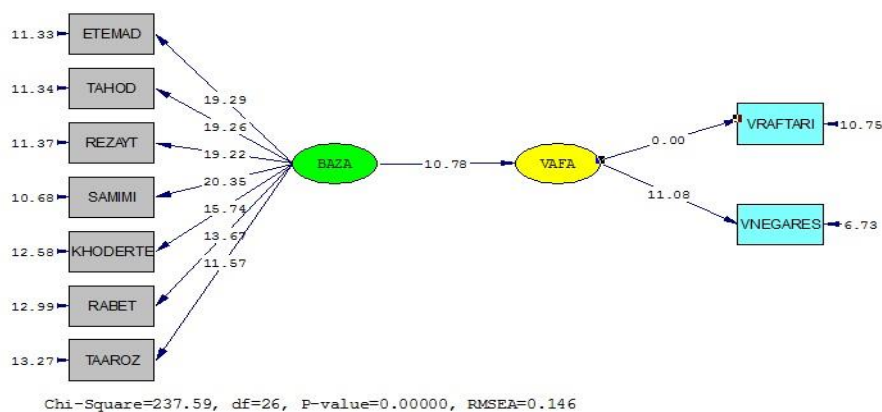
مشتریانش برقرار سازد ، همچنین مدیران ورزشی باید ضمن جذب مشتری به سوی خود منجر به وفادار نمودن مشتری بخود نیز شود، و از این طریق هم رضایت مشتریان و هم کسب سود متعارفی داشته باشد. اکنون این سوال مطرح می گردد که آیا بین بازاریابی رابطه مند و ترجیحات مشتریان در اماکن ورزشی ارتباط وجود دارد؟

روش شناسی:

هدف از پژوهش حاضر، بررسی بازاریابی رابطه مند و ترجیحات مشتریان در اماکن ورزشی استان کرمانشاه است. جامعه آماری مورد نظر را مشتریان ۱۹۲ سالن ورزشی چند منظوره استان کرمانشاه که حداقل ۶ ماه سابقه فعالیت ورزشی را داشتند تشکیل داده اند، تعداد نمونه با توجه به جدول مورگان ۳۸۲ نفر تعیین و با استفاده از روش خوشه ای طبقه ای در سه منطقه محلی غرب، مرکز و شرق استان انتخاب شدند. روش انجام تحقیق حاضر توصیفی و از نوع همبستگی بوده که به شکل میدانی صورت گرفته است. ابزار جمع آوری اطلاعات در این تحقیق پرسشنامه استاندارد بازاریابی رابطه مند کیم (۲۰۱۱) و پرسشنامه وفاداری لیم (۲۰۰۶) می باشد. همچنین برای تجزیه و تحلیل داده ها از روش های آماری توصیفی و استنباطی (کلموگراف اسمیرنوف ، ضریب همبستگی اسپیرمن، رگرسیون ساده و چندگانه) در سطح معنی داری ($P < 0.05$) استفاده شده است، هم چنین از نرم افزار لیزرل برای ارائه مدل پژوهش استفاده گردیده است.

یافته ها:

نتایج نشان می دهد ۶۷/۶ درصد پاسخگویان، مشتریان سالن های ورزشی دولتی و ۳۲/۴ درصد آن ها مشتریان سالن های خصوصی بوده اند. همچنین ۴۸،۴ درصد پاسخگویان مورد مطالعه دارای سن ۲۱ تا ۳۰ سال که بیشترین مقدار را به خود اختصاص داده است ، ۲۵ درصد زیر ۲۰ سال، ۲۰،۸ درصد ۳۱ تا ۴۰ سال، ۱ درصد بالای ۵۰ سال می باشند .

نتیجه	T - value	ضریب استاندارد (β)	رابطه
معنی دار	۱۰/۷۸	۰/۷۹	بازاریابی رابطه مند ← ترجیحات

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

$$\begin{aligned} \text{Chi-square} &= 237.59 & \text{Df} &= 26 & \text{RMSEA} &= 0.146 \\ \text{GFI} &= 0.91 & \text{AGFI} &= 0.82 & \text{CFI} &= 0.97 & \text{NFI} &= \\ & & & & & & & 0.96 & \text{RMR} &= 0.032 \end{aligned}$$

با توجه به مقدار معنی داری ($T = 10/78$) جدول فوق به خاطر این که در بازه ($1/96 - 1/96$) قرار نگرفته اند، لذا می توان گفت بین بازاریابی رابطه مند با ترجیحات مشتریان رابطه وجود دارد. با توجه به میزان تاثیر ($\beta = 0/79$) می توان گفت بین بازاریابی رابطه مند با ترجیحات مشتریان رابطه ای مثبت با شدت قوی وجود دارد، یا به عبارت دیگر به ازای یک واحد تغییر در بازاریابی رابطه مند، $0/79$ واحد در ترجیحات مشتریان تغییر به وجود می آید.

بحث و نتیجه گیری:

نتایج تحقیق حاضر نشان می دهد که بین بازاریابی رابطه مند با ترجیحات مشتریان در سالن های ورزشی استان کرمانشاه را بطه مثبت و معناداری وجود دارد مشتریان سرمایه های اصلی هر سازمان می باشند. در واقع این مشتریان هستند که با تقاضا و خواسته های خود چرخ تولید سازمان ها را به راه می اندازند لذا توجه به آن ها باید اولین و مهمترین جزو برنامه استراتژیک هر سازمانی باشد. از طرفی با توجه به ازدیاد تولید کنندگان در کالاها و خدمات مشابه دیگر مثل سابق تنها کیفیت محصول و خدمات نیست که رضایت مشتریان را جلب می کند و در نهایت آن ها را به مشتریان وفادار مبدل می سازد بلکه امروزه توجه به خود مشتری اصل مهمی محسوب می گردد به این معنا که رابطه سازمان و مشتری به قدری به هم نزدیک گردد که با جلب رضایت مشتری، آنان را بخود وفادار سازد. زمانی که سازمان با اعتماد سازی، حل مشکلات و خواسته های مشتری، و ارائه آنچه مطلوب مشتری است به پیشواز او می رود در نهایت مشتری نیز به سازمان و محصولات آن اتم از کالا یا خدمات وفادار خواهد شد. لذا با توجه به نتایج این پژوهش و ارتباط مثبت و مستقیمی که بین بازاریابی رابطه مند و ترجیحات مشتریان در اماکن ورزشی استان کرمانشاه وجود دارد مدیران این سالن های ورزشی با توجه به این که در اکثر مواقع سالن را به منظور فعالیت افراد به آن ها کرایه می دهند باید دقت نمایند در اوضاع رقابتی امروز با بهره گیری از بازاریابی رابطه مند است که می توانند مشتریان بیشتری به سوی خود جذب نمایند.

منابع:

- حسینی زاده، بهادر. (۱۳۹۱)، "تاثیر بازاریابی رابطه مند بر رفتار خرید مشتریان باشگاه های ورزشی شهر تهران"، پایان نامه کارشناسی ارشد، ۱۳۹۱، ص: ۲۲.
- صمدی، منصور و همکاران. (۱۳۸۹)، "بررسی رابطه بین تاکتیک های بازاریابی ارتباطی فروشگاه های زنجیره ای و رفتار خرید مشتریان"، نشریه مدیریت بازرگانی شماره ۲۱.
- فیاض بخش، احمد. (۱۳۸۸)، "اصول و اهداف بازاریابی رابطه مند و مدیریت ارتباط با مشتری". ماهنامه تدبیر، شماره ۴۸.

Jan, j , (2004), "Factors influencing the effectiveness of relationship marketing: a meta – analysis", journal of marketing, 70, 130-153.

Palmatier, R W., Dant, R P., Grewal, D. Evans, K. (2006), "Relationship marketing in sports: A functional approach", Sport Marketing Quarterly, 15(2) , 102-110.

Thunman G Carl. (2007), "An investigation into effective customer relationship marketing for the CAWOW fitness center in Thailand", Master Thesis, Publised, Malardalen University

عوامل طبیعی موثر بر توسعه پایدار گردشگری ورزشی شمال غرب کشور

زینب نقی لو*^۱، فرشته کتبی^۲

۱. استادیار، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی. دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران (*نویسنده مسئول)

۲. استادیار، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی. دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران

چکیده

زمینه و هدف: در عصر حاضر گردشگری به عنوان بزرگترین صنعت جهان و یکی از ارکان توسعه پایدار معرفی می شود و گردشگری ورزشی یکی از سریعترین بخش های رشد در این صنعت و توسعه پایدار در آینده است. بر همین اساس هدف از پژوهش حاضر بررسی عوامل طبیعی موثر بر توسعه پایدار گردشگری ورزشی شمال غرب کشور بود.

روش کار: روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی است. ۳۷۵ نفر از مدیران گردشگری و تربیت بدنی و ورزش منطقه به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. ابزار تحقیق شامل پرسشنامه ی ایرانی محقق ساخته نوبخت (۱۳۸۷) بود که روایی آن با نظرات کارشناسان و متخصصان این حوزه و پایایی آن با آزمون آلفای کرونباخ تایید شد. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از آمار توصیفی برای توصیف داده ها و در بخش آمار استنباطی از آزمون کلموگروف اسمیرنوف، روش تحلیل عاملی، آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی آنوا برای آزمون فرضیه ها در نرم افزار Spss نسخه ۲۱ استفاده گردید ($\alpha=0/05$).

یافته ها: یافته ها نشان دادند همه عوامل منابع طبیعی بررسی شده در پژوهش بر توسعه پایدار گردشگری ورزشی شمال غرب کشور تاثیر مثبت و معنی داری دارد ($r^2=0/71$). همچنین نتایج تحلیل عاملی نشان داد از بین عوامل منابع طبیعی، کوه های موجود در منطقه با بار عاملی ۰/۶۵۳ و شرایط جغرافیایی با بار عاملی ۰/۶۲۷ مهم ترین عوامل در توسعه پایدار گردشگری ورزشی شمال غرب می باشند.

نتیجه گیری: بنابراین ظرفیت های طبیعی و بلاخص کوه های موجود در منطقه شمال غرب کشور می تواند بستر مناسبی برای اجرای رویدادهای ورزشی باشد که با بهره گیری از این پتانسیل می توان بر مشکلات اقتصادی و شغلی فارغ التحصیلان فائق آمد. البته بایستی برای توسعه این صنعت با تقویت تاثیرات مثبت و رفع تاثیرات منفی آن و در چارچوب توسعه پایدار گردشگری ورزشی گام برداشت.

کلیدواژه ها: توسعه پایدار، گردشگری ورزشی، منابع طبیعی، شمال غرب کشور

۱. مقدمه:

توسعه پایدار از مبانی پیشرفت اقتصادی، اجتماعی و سیاسی در جهان امروز محسوب می شود (۱). برنامه ریزان و سیاست گذاران از گردشگری به عنوان یکی از ارکان اصلی توسعه پایدار یاد می کنند (۲) و این صنعت را یکی از عوامل توسعه اقتصادی شناخته و معتقدند جامعه محلی زمینه ای را فراهم می کند که می تواند کیفیت زندگی را بهبود ببخشد (۳). گردشگری در برخی کشورها مانند فیلیپین، سهم قابل توجهی از تولید ناخالص داخلی دارد و به تنهایی ۵ میلیون شغل ایجاد کرده است (۴). اکثر کشورها دریافته اند که توسعه پایدار صنعت گردشگری به چشم انداز بلندمدت اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و زیست محیطی نیاز دارد (۵). پایداری در صنعت گردشگری نیازمند توجه همه جانبه به محیط زیست در زمان حال و آینده می باشد و به دلیل نقشی که گردشگری می تواند در توسعه پایدار کشورها به خصوص در کشورهایی مانند ایران ایفا نماید، لزوم و ضرورت توجه به

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

گردشگری حائز اهمیت فراوان است. در این میان گردشگری ورزشی یکی از منابع ارزان قیمت برای اشتغال زائی و توسعه پایدار می باشد (۴). توریسم ورزشی در رابطه با متغیرهایی چون توسعه پایدار، توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، صلح، مشارکت، محیط زیست، برنامه ریزی شهری اثرات ژرفی را به جای می گذارد (۱). گردشگری ورزشی در طبیعت نیز نوعی توریسم طبیعی و پایدار است که با مشارکت گردانندگان بومی، برنامه های ورزشی و بهره گیری از پتانسیل های بومی و طبیعی گردشگری میسر می گردد (۷). کشور ما، علی رغم داشتن جاذبه های گردشگری طبیعی و فراوان، به علت اتخاذ نکردن سیاست های مؤثر همچنان نتوانسته به سهم مناسب خود در بازار گردشگری جهان دست یابد و این امر سبب شده است تا بسیاری از معضلات اقتصادی - اجتماعی کشور، که می تواند با توسعه گردشگری مرتفع شود، همچنان پابرجا بماند (۸). در همین راستا استان های شمال غرب کشور از استان های سرشار از پتانسیل های طبیعی گردشگری ورزشی و نیازمند شدید توسعه ای این صنعت می باشد که با بهره گیری از این پتانسیل ها می توان بر مشکلات اقتصادی و شغلی فارغ التحصیلان رشته های تربیت بدنی و گردشگری فائق آمد و با شناسایی قابلیت های گردشگری ورزشی این منطقه می توان با همکاری دولت، مردم و بخش خصوصی گام بزرگی را در توسعه پایدار و گردشگری ورزشی برداشت. بنابراین پژوهش حاضر با هدف بررسی عوامل طبیعی مؤثر بر توسعه پایدار گردشگری ورزشی شمال غرب کشور انجام گردید.

۲. روش شناسی:

روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی و به لحاظ هدف کاربردی است. ابزار تحقیق پرسشنامه ای محقق ساخته نوبخت (۱۳۸۷) بود که روایی آن با استفاده از نظرات کارشناسان و متخصصان این حوزه و پایایی آن با آزمون آلفای کرونباخ (۰/۹۵) تایید گردید. جامعه ای آماری شامل مدیران ادارات ورزش و رؤسای هیأت های ورزشی، مدیران ادارات میراث فرهنگی و گردشگری و مدیران دفاتر فعال خدمات مسافرتی استان های آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی و زنجان بود که ۳۷۰ نفر به صورت تصادفی براساس جدول مورگان به عنوان نمونه انتخاب شدند. جهت تجزیه و تحلیل داده ها ابتدا از آمار توصیفی برای توصیف داده های تحقیق و سپس در سطح آمار استنباطی از آزمون کلوگروف اسمیرنف جهت مشخص کردن نرمال بودن جامعه، از روش تحلیل عاملی برای تعیین میزان اهمیت هریک از عوامل و جهت آزمون فرضیه ها از آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی آنوا در نرم افزار Spss نسخه ۲۱ استفاده شد ($\alpha = 0.05$).

۳. یافته ها:

آمار توصیفی مربوط به پژوهش نشان داد که از نظر جنسیت تمام مدیران ورزشی و گردشگری مذکر و از نظر سنی جوان ترین آن ها ۲۳ سال و مسن ترین شان ۶۷ ساله بودند. براساس متغیر تحصیلات نیز بیشترین فراوانی با ۱۹۲ نفر (۵۱/۸ درصد) مربوط به مقطع کارشناسی بود.

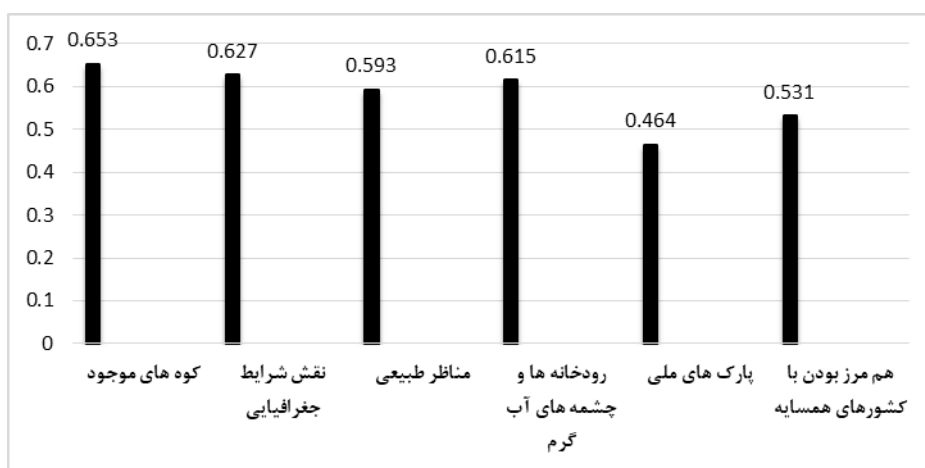
جدول ۱. نتایج رگرسیون خطی جهت پیش بینی توسعه پایدار گردشگری ورزشی براساس عوامل ناشی از منابع طبیعی

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

آزمون معنی داری ضرایب					آزمون معنی داری مدل رگرسیون ANOVA	r ² تعدیل شده	شاخص پیش بین
sig	T	Beta	Std. Error	B	Sig		
۰/۰۰۱	-۲۱/۰۲		۰/۱۲۴	-۳/۲۸۶	۰/۰۰۱	۰/۷۱	ثابت
۰/۰۰۱	۲۲/۸۴	۰/۸۴	۰/۰۴۵	۱/۰۵۷			عوامل ناشی از منابع طبیعی

* در سطح آلفای کمتر ۵ درصد معنی دار است: ** B: ضریب رگرسیون استاندارد نشده: β: ضریب رگرسیون استاندارد شده

با توجه به نتایج به دست آمده از جدول ۱ (Beta = ۰/۸۴ و $P \leq ۰/۰۰۱$) و مقدار r^2 می توان گفت عوامل ناشی از منابع طبیعی تا ۷۱ درصد بر توسعه گردشگری ورزشی استان اثر معنی دار می گذارد. همچنین براساس نتایج حاصل از بار عاملی طبق نمودار ۱ مهم ترین عوامل در توسعه پایدار گردشگری ورزشی شمال غرب کشور از بین عوامل منابع طبیعی، کوه های موجود و شرایط جغرافیایی منطقه می باشد که به ترتیب با بار عاملی ۰/۶۵۳ و ۰/۶۲۷ در توسعه پایدار گردشگری ورزشی شمال غرب نقش داشتند.

نمودار ۱. عوامل ناشی از منابع طبیعی در توسعه پایدار گردشگری ورزشی شمال غرب کشور

۴. نتیجه گیری:

یافته های این پژوهش نشان داد منابع طبیعی شمال غرب کشور بویژه کوه های موجود و شرایط جغرافیایی می تواند عامل موثری در توسعه پایدار صنعت گردشگری ورزشی منطقه باشد که با نتایج تحقیقات موسوی و همکاران (۱۳۹۸)، حسن زاده (۱۳۹۳)، تیکاوا و اوسالد (۲۰۱۵) و اندرسون، بلیچفیلد و لیبارد (۲۰۱۶) هم خوانی داشت. درواقع هدف اصلی گردشگری پایدار پیرامون ارائه روش های منطقی در بهره گیری از منابع طبیعی و انسانی و ممانعت از به کارگیری غیر علمی این منابع می باشد. توسعه پایدار گردشگری دارای دو جنبه حفاظت از محیط زیست و منابع و میراث فرهنگی جوامع است. از این رو گردشگری پایدار باید با سیاست مشخص و مدونی به اجرا درآید تا بتواند حرکت امید بخشی را در توسعه همه جانبه فضاهای جغرافیایی تضمین کند. کشور ایران علی رغم داشتن پتانسیل های گردشگری بسیار، فاصله زیادی با درآمدزایی حاصل از صنعت گردشگری با کشورهای دیگر دارد. منطقه شمال غرب ایران از استان های خوش آب و هوا و غنی از منابع و مناظر طبیعی می باشد و از نظر تنوع اقلیمی، کوه ها و مناظر طبیعی، سدهای آبی، رودخانه ها و چشمه های آب گرم، آثار تاریخی و غارهای موجود جزء استان های برتر کشور می باشد که استفاده بهینه از منابع طبیعی ورزشی در این منطقه را ضروری می سازد. منابع طبیعی

ورزشی شمال غرب کشور همیشه کوهنوردان، طبیعت‌گران و ماجراجویان زیادی را به خود جلب می‌کند که بهره‌گیری از فرصت‌های بالقوه موجود در زمینه‌ی فعالیت‌های گردشگری ورزشی رونق روزبه‌روز اقتصادی فرهنگی این استان‌ها را سبب شود. جهت توسعه قابل توجه پیشنهاد می‌گردد مسئولین این منطقه از کشور با استفاده از شرایط جغرافیایی و کوه‌های موجود برنامه‌های متنوع‌تری در نظر گرفته و به رونق دیگر ظرفیت‌های طبیعی خود احتماًم ورنزند. بنابراین با توجه به قابلیت‌های گردشگری ورزشی شمال غرب کشور می‌توان با همکاری دولت، مردم و بخش خصوصی گام بزرگی را در توسعه گردشگری ورزشی و رونق اقتصادی و فرهنگی منطقه برداشت و در عین حال بایستی با تقویت تاثیرات مثبت و رفع تاثیرات منفی آن در چارچوب توسعه پایدار گردشگری ورزشی حرکت نمود.

۵. منابع:

۱. صیاحی، مهدی. اصغری‌پوردشت بزرگ، اسماء. حاجیان سعیدی، نواب. (۱۳۹۵)، توریسم ورزشی و توسعه پایدار، سومین کنفرانس علمی پژوهشی افق‌های نوین در علوم جغرافیا و برنامه‌ریزی معماری و شهرسازی ایران، تهران، انجمن توسعه و ترویج علوم و فنون بنیادین.
۲. مهدوی، داوود. افتخاری، عبدالرضا. قیداری، رکن الدین. سجاسی، حمدالله. (۱۳۹۵)، طراحی راهبردهای توسعه پایدار گردشگری روستاهای تاریخی-فرهنگی ایران. نشریه علمی پژوهشی جغرافیا و برنامه‌ریزی، سال ۲۰، شماره ۵۶، تابستان ۱۳۹۵، صص ۲۵۷-۳۰۰.
3. Tichaawa, Tembi Maloney. & Oswald, Mhlanga. (2015). Residents' perceptions towards the impacts of tourism development: the case of Victoria Falls, Zimbabwe, African Journal of Hospitality, Tourism and Leisure Vol.4, No.1, pp.1-15.
4. Karlsson, R. (2017). Homework before homestay: The importance of host-training for sustainable tourism development. Bachelor Thesis, Linne University, available: <http://www.divaportal.org/smash/get/diva2:1065706/FULLTEXT01.pdf>, access, 07/02/2017.
5. Andersen, I. M. V., Blichfeldt, B. S., & Liburd, J. J. (2016). Sustainability in coastal tourism development: an example from Denmark, Current Issues in Tourism, 19 (5), 8-1.
6. Kamilla Swart. (2007). Toward Developing a National Sport Tourism Strategy in South Africa Beyond 2010, Politikon, Volume 34, Issue 3 December 2007, pages 373 – 391
۷. هنرور، افشار. (۱۳۸۳)، بررسی عوامل مؤثر بر توسعه گردشگری ناشی از برگزاری رویدادهای ورزشی بین المللی در کشور، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت معلم تهران.
۸. حسینی، سیدصادق. (۱۳۹۴)، ارزیابی وضعیت آموزش راهنمایان گردشگری در ایران با رویکرد ارائه الگوی آموزشی در سطح دانشگاهی، مطالعات مدیریت گردشگری، دوره ۹، شماره ۲۸، صص ۱۱۴-۱۱۵.
۹. موسوی، میرنجف. کهکی، فاطمه سادات. جلالیان، سیداسحاق. (۱۳۹۸)، ارزیابی عناصر مؤثر بر توسعه گردشگری شهری مطالعه موردی: شهر ارومیه، فصلنامه گردشگری شهری، دوره ۶، شماره ۲، تابستان ۱۳۹۸، صص ۶۱-۷۷.
۱۰. حسن زاده، فریبا. (۱۳۹۳)، گردشگری سبز، محیط زیست و توسعه پایدار، فصلنامه فضای گردشگری، سال چهارم، شماره ۴۱، صص ۳۹-۴۷.

شناسایی چالش‌ها و موانع توسعه ورزش‌های راکتی (بدمینتون و تنیس) در ایران

مهدی صیاحی^۱، اسماء اصغری پور دشت بزرگ^{۲*}

۱. کارشناسی ارشد تربیت بدنی و علوم ورزشی (حرکات اصلاحی و آسیب شناسی ورزشی)، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، بروجرد، لرستان، ایران.

۲. کارشناسی ارشد جغرافیای طبیعی (اقلیم شناسی در برنامه ریزی محیطی)، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، خوزستان، ایران. (*نویسنده مسئول).

*Email: (a.asgharipoor1362@yahoo.com)

چکیده

زمینه و هدف: با توجه به اهمیت این موضوع در سطح ورزش کشور و اهمیت ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) به عنوان رشته های مفرح که از بعد همگانی، تفریحی و قهرمانی با اهمیت می باشند، پژوهش حاضر در پی یافتن شناسایی چالش ها و موانع توسعه ورزش های راکتی در ایران و و ارائه راهکارهای توسعه پایدار از دید نخبگان این رشته های ورزشی می باشد.

روش کار: مقاله حاضر، با روش توصیفی- تحلیلی و با استناد به مطالعات و بررسی های کتابخانه ای و بررسی اسناد و مدارک علمی جمع آوری شده است.

یافته ها: بی توجهی فدراسیون بدمینتون و تنیس به توسعه این ورزش در کشور، عدم همکاری آموزش و پرورش با فدراسیون بدمینتون و تنیس در جذب و هدایت افراد با استعداد، عدم استفاده از مربیان خارجی در ورزش های راکتی، کمبود مربیان متخصص در زمینه پرورش ورزشکاران پایه، کمبود استعدادهای بالقوه در ورزش های راکتی، نبود استعدادیابی اصولی برای جذب استعدادهای بالقوه، عدم همکاری دانشگاه ها با فدراسیون بدمینتون و تنیس در امر انتقال علم روز این ورزش ها، کمبود یا عدم وجود مدارس ورزش های راکتی در کشور، نداشتن برنامه ها و سیاست های بلندمدت برای توسعه ورزش های راکتی از پایه از سوی متولیان امر و... از مهم ترین چالش ها و موانع توسعه ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) در ایران می باشند.

نتیجه گیری: در مجموع یافته های تحقیق، وجود ۲۵ چالش و مانع اساسی در ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) کشور را نشان داد. بعضی از این چالش ها و موانع، ریشه در مدیریت ضعیف و وضعیت اقتصادی نامطلوب جامعه دارند، که شاید برطرف کردن آن ها نیاز به تغییرات اساسی در ساختار مدیریتی و اقتصادی جامعه داشته باشد، برخی چالش های دیگر هم وجود دارند که: با مدیریت صحیح و سیاست گذاری درست مسئولان مربوطه ورزش های راکتی، قابل برطرف کردن هستند. با توجه به موانع شناسایی شده در مطالعه حاضر، پیشنهاد می شود مسئولان و سیاست گذاران کلان ورزش، مسئولان ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) کشور و سازمان های مربوطه در سطح کشور تأملی جدی در مورد موانع توسعه ورزش های راکتی داشته باشند و با اتخاذ راهکارهای اجرایی و مطابق با برنامه ای زمان بندی شده، در راه توسعه ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) کشور و متناسب با آن پیشرفت ورزش کشور گام بردارند.

کلیدواژه ها: چالش ها، موانع، توسعه، ورزش های راکتی، بدمینتون و تنیس

۱. مقدمه:

امروزه ورزش به عنوان یک پدیده مدرن، نقش کارکردی و جایگاهی انکارناپذیر در جوامع یافته است. رابطه ورزش با مقولاتی چون توسعه پایدار، توسعه اقتصادی، توسعه اجتماعی، صلح، مشارکت، محیط زیست و...، اثرات ژرفی را بر وضعیت جوامع

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

معاصر بر جای نهاده است (۱). مهم ترین پیامدهای ورزش از حیث سلامت جسمانی و روانی، بهداشتی و اجتماعی شامل تأمین سلامت و بهداشت بدن، پرورش روان و ایجاد زمینه برای استقلال شخصیت، دستیابی به شادابی و نشاط و توسعه مهارت های اجتماعی است. آثار مثبت فوق در تمامی مراحل زندگی فرد از کودکی تا کهنسالی حائز اهمیت بوده و منحصر به دوره خاصی از زندگی نیستند (۲). انجام ورزش های راکتی همان طور که از نامش پیداست به وجود راکت بستگی دارد و شامل مجموعه ورزش هایی است که در آن از راکت و توپ استفاده می شود. ورزش های راکتی بسیار پرتحرک بوده و ورزشکار حین بازی کالری زیادی می سوزاند. این دسته از ورزش ها در سطح حرفه ای به تناسب اندام نیاز دارد و پارامترهای استقامت هوازی، چابکی، قدرت، سرعت و دقت در بازیکن باید در نظر گرفته شود. ورزش های راکتی نیاز به هماهنگی خوب بدن و توسعه حرکات پیچیده راکت دارد. بیشتر ورزش های راکتی بین دو نفر یا دو تیم دونفره برگزار می شود. در گذشته دسته راکت ها فقط از ورقه های چوبی ساخته می شدند ولی امروزه از فیبر کربن، فایبرگلاس، سرامیک و فلزهایی مانند آلومینیوم و تیتانیوم در ساخت آن ها استفاده می شود. نخ های به کار رفته در بعضی از راکت ها از روده حیوانات به دست می آمد که امروزه جای خود را به نایلون، پلی آمید و مواد دیگر داده است (۳). ورزش ابزاری برای ارتقاء سطح رفاه، آسایش و همچنین راهی برای تقلیل استرس ها و عوامل خطرزای تندرستی در آحاد جامعه است، و امروزه فعالیت های غیرحرکتی سهم عمده ای از زندگی افراد را به خود اختصاص داده است و در این میان نقش ورزش بسیار کمرنگ شده است و عواملی مانند وضعیت های فرهنگی اجتماعی باعث گردیده تا فعالیت های ورزشی در بین افراد مختلف، متفاوت باشد (۴). لذا تحقیقات متعددی در زمینه موانع پرداختن به ورزش صورت گرفته است. انجام پژوهش هایی از این دست برای توسعه منطقه ای ورزش در کشور شایان توجه است. از این رو به نظر می رسد که شناسایی چالش ها و موانع توسعه ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) در ایران و شناخت راهبرد توسعه این رشته های ورزشی و ارائه راهکارهای اجرایی ضروری می باشد.

۲. روش شناسی:

روش تحقیق در این مقاله توصیفی- تحلیلی می باشد. اطلاعات مورد نیاز از طریق مطالعات کتابخانه ای و بررسی اسناد و مدارک علمی جمع آوری شده است.

۳. یافته ها:

موانع فعالیت بدنی، مسائل و محدودیت هایی را دربر می گیرد که افراد را از اقدام به انجام فعالیت های بدنی و ورزشی باز می دارد و یا تعهد آن ها را نسبت به ادامه فعالیت های پیشین محدود می کند. به طور کلی، می توان گفت مواردی که به عنوان موانع چالش ها و موانع توسعه ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) در ایران شناخته شد، زنجیروار به هم مرتبط هستند و در برنامه ریزی برای رفع این موانع باید به ماهیت و میزان اهمیت آن ها از دیدگاه مربیان، بازیکنان و حامیان ورزش های راکتی توجه نمود (۵). از جمله چالش ها و موانع توسعه ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) در ایران شامل موارد زیر می باشد:

۱. بی توجهی فدراسیون بدمینتون و تنیس به توسعه این ورزش در کشور
۲. عدم همکاری آموزش و پرورش با فدراسیون بدمینتون و تنیس در جذب و هدایت افراد با استعداد
۳. عدم استفاده از مربیان خارجی در ورزش های راکتی
۴. کمبود مربیان متخصص در زمینه پرورش ورزشکاران پایه
۵. کمبود استعدادهای بالقوه در ورزش های راکتی
۶. نبود استعدادیابی اصولی برای جذب استعدادهای بالقوه
۷. عدم همکاری دانشگاه ها با فدراسیون بدمینتون و تنیس در امر انتقال علم روز این ورزش ها
۸. کمبود یا عدم وجود مدارس ورزش های راکتی در کشور
۹. نداشتن برنامه ها و سیاست های بلندمدت برای توسعه ورزش های راکتی از پایه از سوی متولیان امر
۱۰. کمبود تجهیزات و امکانات سخت افزاری در ورزش های راکتی
۱۱. بی توجهی رسانه های گروهی در ترویج ورزش های راکتی در کشور

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱۲. بی توجهی وزارت ورزش و جوانان کمیته ملی المپیک به ورزش های راکتی
 ۱۳. فرهنگ سازی ضعیف در زمینه ورزش های راکتی و استفاده از امکانات ورزشی
 ۱۴. نامناسب بودن سیستم های گرمایشی و سرمایشی در اماکن ورزشی سرپوشیده
 ۱۵. عدم برگزاری دوره های آموزشی رشته های بدمینتون و تنیس در ساعات فوق برنامه
 ۱۶. عدم وجود بودجه کافی در اداره ورزش و جوانان و آموزش و پرورش
 ۱۷. عدم برگزاری مسابقات مداوم در اقشار مختلف کشور به صورت مجزا (بین دانش آموزان، دانشجویان، کارمندان، آزاد و...)
 ۱۸. عدم گزینش مدیران و مسئولین بر اساس نظام شایسته سالاری در فدراسیون و هیأت بدمینتون و تنیس
 ۱۹. عدم استفاده از شیوه های مشارکتی (تشکیل جلسات و استفاده از نظر خبرگان) در مدیریت هیأت بدمینتون و تنیس
 ۲۰. عدم استفاده بهینه از اماکن و تأسیسات ورزشی موجود در جهت توسعه ورزش های بدمینتون و تنیس
 ۲۱. کمبود امکانات و تجهیزات تخصصی ویژه ورزش های بدمینتون و تنیس در سالن ها جهت (آموزش، تمرین و مسابقه)
 ۲۲. عدم توجه کافی مسئولین ادارات تربیت بدنی، آموزش و پرورش به توسعه ورزش راکتی در مدارس
 ۲۳. کاهش علاقه مندی و استقبال خانواده ها جهت مشارکت دادن فرزندان شان در ورزش های بدمینتون و تنیس
 ۲۴. عدم استفاده از متخصصین روانشناس در کادر فنی باشگاه ها جهت افزایش انگیزه در بازیکنان
 ۲۵. عدم توجه به مدارس و معلمان ورزش به عنوان مهم ترین زیربنای توسعه ورزش.
- در این پژوهش به ارائه برخی راهکارهای توسعه پایدار ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) پرداخته می شود. امید است که این راهکارها که بر اساس موانع موجود در مسیر توسعه ورزش های راکتی و با استفاده از نظرات صاحب نظران در این حوزه تدوین شده است گامی هر چند کوچک برای توسعه پایدار ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) باشد.
- ### راهکارهای اقتصادی توسعه پایدار ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) در ایران
۱. تقویت و حمایت از بخش خصوصی جهت مشارکت در فعالیت های توسعه ای و مدیریت باشگاه های ورزشی.
 ۲. حمایت مالی فرمانداری، شهرداری، اداره دارایی و سایر ادارات دولتی از هیأت ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس).
 ۳. ایجاد بیشترین فرصت های بازاریابی، تجاری و تبلیغاتی برای جذب منابع و حامیان مالی در توسعه ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس).
 ۴. ایجاد شرکت ها و فعالیت های تجاری جهت تقویت بنیه مالی و درآمدزایی برای بازیکنان که باعث اشتغال زایی، کسب درآمد، پشتوانه مادی برای تقویت تیم ها و انگیزش برای ادامه کار به صورت اصولی.
- ### راهکارهای مدیریتی و اجرایی توسعه پایدار ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) در ایران
۱. انتصاب مدیران اجرایی در هیأت و باشگاه ها بر اساس معیارهای شایستگی، تجربه، مهارت های انسانی و ورزشی.
 ۲. پرهمیز مدیران عالی از تصمیم گیری های مقطعی و سیاسی و تغییرات ناگهانی مدیران جهت ایجاد امنیت تشبیت شغلی مدیران کارآمد و موفق.
 ۳. استفاده، درگیرکردن و تشویق مدیران کارآمد و صاحب نظر و با تجربه برای مشارکت در توسعه ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس).
 ۴. انجام تبلیغات و تشویق نوجوانان و جوانان و ایجاد انگیزه جهت مشارکت و فعالیت در کلاس های آموزشی ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس).
- ### راهکارهای نگرشی و حمایتی مسئولین در توسعه پایدار ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) در ایران
۱. تأسیس و حمایت نشریات ورزشی محلی و سایت های اینترنتی مختص ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس).
 ۲. توجه مسئولین به ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) بانوان و ایجاد امکانات و زمینه های مشارکت بانوان در جهت تحقق عدالت اجتماعی.

اولین همایش بین‌المللی ورزش و توسعه پایدار

۳. تشویق مسئولین آموزش و پرورش کشور به عنوان عامل کلیدی در توسعه ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) با مشارکت گسترده تر و بیشتر برنامه های توسعه.
 ۴. ایجاد ساز و کار جهت تشویق و تقدیر از مربیان، بازیکنان و حامیان ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس).
- راهکارهای امکاناتی و تجهیزاتی توسعه پایدار ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) در ایران**
۱. استفاده بهینه از اماکن و تأسیسات ورزشی موجود در جهت توسعه ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس).
 ۲. فراهم نمودن زمینه استفاده از فضاهای روباز و سرپوشیده آموزش و پرورش توسط شهروندان در ساعات تعطیلی مدارس در جهت توسعه ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس).
 ۳. طراحی و تغییر در شکل، رنگ و معماری کلیه اماکن و مجموعه های ورزشی مختص ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس).
 ۴. تجهیز و راه اندازی سالن های ورزشی اختصاصی ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) ویژه کودکان و خردسالان، جهت فرهنگ سازی و توسعه پایه ای ورزش های راکتی.
- ۴. نتیجه گیری:**

به طور کلی نتایج نشان داد که ورزش های راکتی با موانع و محدودیت های مختلفی روبه روست و یکی از مشکلاتی که ورزش های راکتی با آن مواجه است، ناهماهنگی بین مسئولان و عدم شایسته سالاری در انتخاب مدیران است. به طوری که هیأت ورزش های راکتی به عنوان متولی این ورزش عملکرد ضعیفی داشته است و برنامه ای جامع برای هماهنگی فعالیت هیأت های ورزش های راکتی شهرستان ها وجود ندارد و به بحث استعدادیابی، توسعه و آموزش پایه ای ورزش های راکتی توجه جدی نمی شود. بنابراین بر اساس موانع و محدودیت هایی که در این پژوهش با استفاده از نظر متخصصان شناسایی شدند، باید برنامه ریزی راهبردی و اصولی برای از میان برداشتن این موانع و در نهایت توسعه همه جانبه ورزش های راکتی صورت گیرد و اقدامات عملیاتی برای اجرای آن ها به کار گرفته شود. با توجه به اهمیت رشته های ورزشی در کشور و ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) به عنوان یکی از رشته های مهیج و پر طرفدار در کشور، سازمان های مربوطه به ورزش های راکتی، اعم از وزارت ورزش، کمیته ملی المپیک و فدراسیون بدمینتون و تنیس با برنامه ریزی دقیق تر و مد نظر قرار دادن اهداف بلندمدت و استراتژیک و با کمک نهادهایی چون رسانه های گروهی و آموزش و پرورش در هموار کردن چالش ها و موانع رشته بدمینتون و تنیس همت گمارند. اهمیت دادن به استعدادیابی، پرورش نیروی انسانی متخصص، افزایش بودجه و تأمین منابع مالی از طریق اسپانسرها، تأمین و استانداردسازی امکانات و تجهیزات رشته بدمینتون و تنیس، برگزاری منظم لیگ و مسابقات، بهبود و افزایش عملکرد مدیریتی در سطح هیئت های استان ها، از دیگر راهکارهای مناسب در توسعه ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) می باشند.

منابع:

۱. مالمیر، مهدی (۱۳۸۵)، اثرات ورزش بر توسعه شهری، اولین همایش ملی شهر و ورزش، تهران.
۲. زاهدی، نسرين (۱۳۹۰)، مقایسه و اولویت بندی راهکارهای توسعه ورزش همگانی کشور از دیدگاه مدیران، کارشناسان و صاحب نظران، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه شمال.
۳. شعبانی، عباس، کرمی، محسن (۱۳۹۳)، بررسی موانع توسعه ورزش بدمینتون در ایران، سومین همایش ملی دانشجویی علوم ورزشی دانشگاه شهید بهشتی، تهران.
۴. پارساجو، علی، جوادی پور، محمد (۱۳۹۴)، موانع توسعه ورزش در بین کارکنان ادارات دولتی استان همدان، نهمین همایش بین‌المللی تربیت بدنی و علوم ورزشی، اسفندماه، تهران.
۵. مهدی زاده، رحیمه، اندام، رضا، روزبهانی، شهناز (۱۳۹۲)، موانع توسعه ورزش همگانی در دانشگاه ها، پژوهش در ورزش های دانشگاهی، شماره ۳، تابستان، صص ۱۲۶-۱۰۹.

ارزیابی مدل مسیر پیشرفت، تجاری سازی و درآمدزایی باشگاه های فوتبال ایران

مهدی صیاحی^۱، اسماء اصغری پور دشت بزرگ^{۲*}

۱. کارشناسی ارشد تربیت بدنی و علوم ورزشی (حرکات اصلاحی و آسیب شناسی ورزشی)، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، بروجرد، لرستان، ایران.

۲. کارشناسی ارشد جغرافیای طبیعی (اقلیم شناسی در برنامه ریزی محیطی)، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، خوزستان، ایران. (*نویسنده مسئول).

*Email: (a.asgharipoor1362@yahoo.com)

چکیده

زمینه و هدف: هدف پژوهش حاضر، ارزیابی و بررسی مدل مسیر پیشرفت، تجاری سازی و درآمدزایی باشگاه های فوتبال ایران می باشد.

روش کار: مقاله حاضر، با روش توصیفی- تحلیلی و با استناد به مطالعات و بررسی های کتابخانه ای و بررسی اسناد و مدارک علمی جمع آوری شده است.

یافته ها: در میان همه ورزش ها، فوتبال بیشترین گستردگی و انتشار را در قرن بیستم داشته و سهم عمده ای از کل صنعت ورزش را به خود اختصاص داده است. امروزه فوتبال به یک بازار تبدیل شده و میلیاردها دلار سرمایه گذاری بر روی آن انجام گرفته است. هزینه های افراتی نقل و انتقالات، مبالغ نجومی برای امضای قرارداد با بازیکن ها، مجادله و رقابت بین اسپانسر ها برای جذب ستاره ها در جهت ترویج و تبلیغ محصولات شان، مذاکرات بی پایان برای به دست آوردن حق پخش رسانه ای، تلاش مدیران حرفه ای به منظور الگو کردن تیم شان برای جذب سرمایه گذاران بالقوه، همه این ها تنها جزئی از دنیای فوتبال امروز است.

نتیجه گیری: یافته های حاصل از تحلیل مصاحبه ها به ارائه سه مدل مفهومی مسیر پیشرفت باشگاه های فوتبال، سازوکار تجاری سازی و مدل درآمدزایی آن ها منجر گردید. به صورت کلی فرآیند مسیر پیشرفت صنعت فوتبال در ایران دچار بی نظمی و پیچیدگی خاصی است، که قسمتی از آن به دلایل فرهنگی و مابقی ناشی از ضعف مدیریت کلان ورزش و فوتبال، فقدان برنامه استراتژیک، مدیریت سیاسی غالب، باشگاه داری دولتی، اقتصاد درون گرا و... است. مدل تجاری سازی بر چهار رابطه اصلی و کلان روابط ورزشی مطلوب، روابط اقتصادی مطلوب، روابط اقتصادی- ورزشی مطلوب و روابط کنونی حاکم بر فوتبال ایران استوار است. مدل درآمدزایی باشگاه های فوتبال ایران دارای هفت مؤلفه: مکانیزم های مؤثر مدیریتی، مکانیزم های مالی، مکانیزم های آموزش، مکانیزم های اصلاح ساختار فوتبال، مکانیزم های اصلاح فرهنگ، مکانیزم های حقوقی- قانونی و استقرار مدل درآمدزایی می باشد که توسعه و موفقیت باشگاه های فوتبال ایران در گرو مدیریت برتر این مؤلفه ها است.

کلیدواژه ها: مدل مسیر پیشرفت، تجاری سازی، درآمدزایی، باشگاه های فوتبال، ایران

۱. مقدمه:

امروزه ورزش از ضروری ترین نیازها و اساسی ترین نهادهای جوامع بشری به شمار می آید. گسترش روز افزون ورزش به گونه ای است که میلیون ها نفر انسان، در سراسر جهان از ورزشکاران، مربیان، داوران و مدیران باشگاه ها گرفته تا عکاسان، خبرنگاران، دست اندرکاران مطبوعات ورزشی و دیگر رسانه های گروهی، همه و همه در فعالیت های ورزشی مشغول به کارند. در این میان بی شک فوتبال پرطرفدارترین، پربیننده ترین و هیجان انگیزترین رشته ورزشی در جهان محسوب می شود و در همین زمینه کشور ما نیز از این قاعده مستثنا نیست (۱). فوتبال بخش عمده ای از صنعت ورزش در جهان است و به لحاظ اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بر ورزش و جامعه در جهان اثرات زیادی بر جای گذاشته است. جیسون در سال ۲۰۱۴ جامعه آماری فوتبال را افزون بر ۲۶۵ میلیون نفر اعلام کرده است. سازمان اقتصادی دلوویت (۲۰۱۶) گردش مالی صنعت فوتبال اروپا را در فصل ۲۰۱۴-۲۰۱۵ بالغ بر ۲۲ میلیارد یورو و فصل ۲۰۱۶-۲۰۱۷ را ۲۵ میلیارد یورو پیش بینی کرده است؛ بنابراین امروزه فوتبال صاحب همه عوامل لازم برای «صنعت» شدن می باشد. هر چند تأثیرات اقتصادی و درآمدزایی فوتبال منحصر به برگزاری تورنمنت های بین المللی بزرگ نظیر جام های جهانی نیست؛ بلکه در بسیاری از کشورها، برگزاری لیگ های حرفه ای و صنعت باشگاه داری حرفه ای فوتبال باعث رشد و توسعه اقتصادی مطلوبی در صنعت فوتبال آن ها شده است. در کشورهایی چون اسپانیا، انگلستان، آلمان، ایتالیا و فرانسه باشگاه های فوتبال به منزله ماشینی اقتصادی عمل می کنند که سالانه میلیون ها دلار درآمد دارند (۲). ورزش فوتبال بیش از هر عصر دیگری میدان مسابقه اقتصادی شده و باشگاه ها بیش از هر زمان دیگری به درآمدزایی متکی شده اند. به طوری که می توان گفت، پیشرفت باشگاه ها عاملی اساسی برای ایجاد ثروت همزمان با ظهور سومین انقلاب صنعتی در صنعت ورزش بوده و وسیله ای قدرتمند در توسعه ملی تلقی می گردد. بنابراین اتخاذ راهبردهای اقتصادی درآمدزا در بخش های مختلف کشور جزء ضروریات بازسازی و توسعه فوتبال کشور محسوب می شود. در مجموع، اوضاع و احوال کنونی جهان، از جمله جهانی شدن، افزایش رقابت مبتنی بر اقتصاد بین کشورها، افزایش هزینه های ملی و جهانی و ایجاد زمینه ای که باشگاه ها را به خودکفایی مالی و ایفای نقش های جدید در جوامع مجبور کند، اهمیت پژوهش در زمینه صنعت فوتبال و روش ها و الزامات تجاری سازی باشگاه های فوتبال را با حفظ نقش ها و رسالت های فرهنگی آن ها آشکار می سازد (۳).

۲. روش شناسی:

روش تحقیق در این مقاله توصیفی- تحلیلی می باشد. اطلاعات مورد نیاز از طریق مطالعات کتابخانه ای و بررسی اسناد و مدارک علمی جمع آوری شده است.

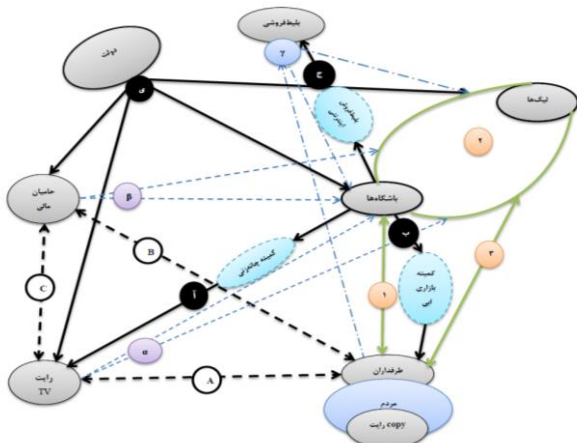
۳. یافته ها:

مدل مفهومی مسیر پیشرفت باشگاه های فوتبال ایران: فرآیند مسیر پیشرفت صنعت فوتبال ایران با دیگر فرآیندهای رشد و توسعه در جهان متفاوت است. به صورت کلی این چرخه در ایران دچار بی نظمی و پیچیدگی خاصی است، که قسمتی از آن به دلایل فرهنگی و مابقی ناشی از ضعف مدیریت کلان ورزش و فوتبال، فقدان برنامه استراتژیک، مدیریت سیاسی غالب، باشگاه داری دولتی، اقتصاد درون گرا و... است. مراحل تجاری سازی، تبدیل باشگاه به بنگاه اقتصادی و خصوصی سازی نیز از همان ابتدای چرخه عمر باشگاه و به موازات حرفه ای کردن محقق می شود. و صرفاً مالکان و مدیران باشگاه ها بایستی مقدمات جذب تقاضا و بین المللی شدن خود را فراهم آورند. هر چند شواهد موجود در صنعت فوتبال ما حکایت از آن دارد که ما هنوز در اولین گام مسیر پیشرفت باشگاه داری حرفه ای هستیم (۴) (شکل ۱).

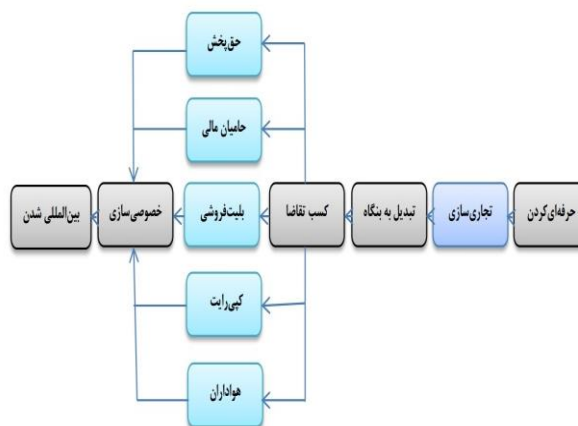
سازوکار تجاری سازی باشگاه های فوتبال ایران: تجاری سازی باشگاه های فوتبال به منزله دومین مرحله در مسیر پیشرفت باشگاه های فوتبال، بایستی به موازات مراحل سوم و چهارم این فرآیند باشد؛ هر چند ممکن است ابتدا، انتها و طول مسیر خطوط این سه مرحله همزمان نباشند. بنابراین لازم است پس از ثبت تجاری باشگاه ها و مبدل کردن آن ها به بنگاه اقتصادی، برای به بازاریابی و بالفعل کردن تقاضاهای پنهان مانند دیگر شرکت های تجاری برای تأمین منابع مالی اقدام کرد. آن چه مسلم است، حق پخش تلویزیونی، حمایت مالی، بلیط فروشی، فروش اقلام تجاری به هواداران و حق کپی رایت مهم

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

ترین مؤلفه های درآمدزایی در صنعت فوتبال هستند که جایگاه و روابط بین آن ها در صنعت باشگاه داری ایران هنوز به روشنی معلوم نشده است. به طور کلی مهم ترین دلایل آن را دولتی بودن و خلأهای قانونی موجود در صنعت فوتبال ما می دانند. مدل مفهومی تجاری سازی باشگاه های فوتبال ایران که از درون مدل مسیر پیشرفت استخراج شده است، مهم ترین مؤلفه ها و روابط بین آن ها را در وضع موجود و مطلوب در ذیل نشان می دهد (۴) (شکل ۲).

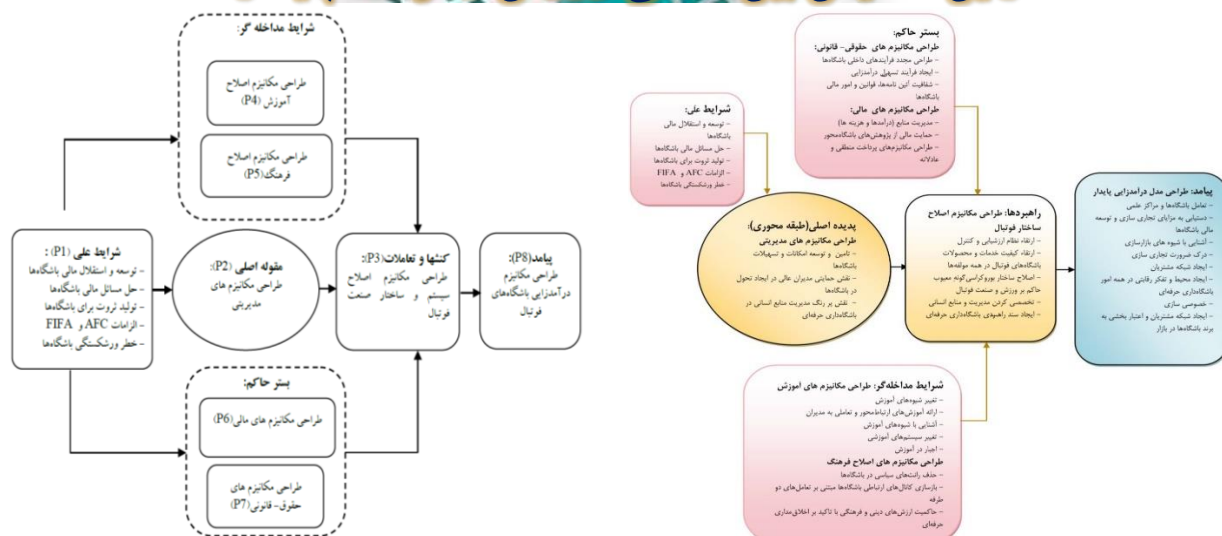
شکل ۲. سازوکار مؤثر تجاری سازی باشگاه های فوتبال ایران (۴)

شکل ۱. مدل مفهومی مسیر پیشرفت باشگاه های فوتبال ایران (۴)

مدل پارادایمی درآمدزایی باشگاه های فوتبال: این نظریه سازوکارهایی را بیان می کند که از طریق آن ها جامعه هدف (صنعت فوتبال، باشگاه های فوتبال، فدراسیون فوتبال و...) نیازمندی های خود را تشخیص داده و با توجه به مؤلفه های بدست آمده در صدد کسب موفقیت و پیشرفت برمی آیند و از طرفی باشگاه های فوتبال نیز به مانند سایر شرکت ها محصول خود را از طریق بازاریابی به جامعه هدف عرضه می دارند. برای بسط و گسترش نظریه درآمدزایی باشگاه های فوتبال، مدلی کلی ارائه می گردد (شکل ۳). همان گونه که در شکل ۴ نمایش داده شده است: P1: توسعه باشگاه های فوتبال مرهون تجاری سازی در راستای حل مسائل مالی باشگاه ها است. P2: موفقیت بسیاری از پروژه ها و فعالیت های سازمان ها در جهان در گرو مدیریت برتر می باشد. P3: با اصلاح ساختارهای حاکم در صنعت فوتبال ایران می توان تحولات اساسی ایجاد کرد. P4: اصلاح سیستم آموزش، و تعلیم صحیح دست اندرکاران صنعت فوتبال ایران لازمه رسیدن به موفقیت های توسعه مالی است. P5: فرهنگ سازی در راستای مؤلفه سازی مالی و سپس خصوصی سازی، راه رسیدن به پیشرفت های بارز صنعت فوتبال ایران است. P6: تعریف مؤلفه های مالی مقدمه دستیابی به موفقیت های اقتصادی باشگاه های فوتبال است. P7: تدوین آئین نامه ها و قوانین مشوق فعالیت های درآمدزایی باشگاه ها و حل مشکل خلأهای قانونی. P8: طراحی و استقرار فرآیند مدل درآمدزایی باشگاه های فوتبال، نتیجه طراحی مکانیزم های فوق است (۵) (شکل ۴).

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

شکل ۴. مدل پارادایمی درآمدزایی باشگاه های فوتبال ایران (۵)

شکل ۳. نمودار کدگذاری محوری بر اساس مدل پارادایم (۵)

۴. نتیجه گیری:

یکی از رویکردهای درآمدزایی و توسعه پایدار اقتصادی باشگاه های فوتبال در کشورهای صاحب نام، ثبت این باشگاه ها به عنوان بنگاه های تجاری مانند شرکت ها و مؤسسات تجاری دیگر است. سازمان ها و باشگاه های ورزشی تا هنگامی که در عرصه عمل استقرار نیابند و فواید آن ها نصیب جوامع نشود نمی توانند منشأ توسعه مالی برای خود و ثروت برای همگان و بدنه ورزش باشند و حتی باعث هدر رفتن منابع مختلف خواهند شد. بنابراین سازمان ها و باشگاه های فوتبال امروزی می توانند از طریق تجاری سازی، هزینه های توسعه و پیشرفت خود را جبران و امکان سرمایه گذاری بهتر و پیشرفته تر را برای خود به وجود آورند. در سال های اخیر، بخش زیادی از سرمایه گذاری های دولت به ورزش اختصاص یافته است. علی رغم این، نرخ تجاری سازی کمتر از حد انتظار است. به منظور جلوگیری از چنین اتلاف هزینه ای، می توان اطلاعات بازخورد ارزشیابی پروژه های تجاری سازی در دیگر حوزه ها را در طرح های ورزشی مانند باشگاه های فوتبال به کار گرفت. تجاری سازی باشگاه های فوتبال شامل مجموعه ای از فعالیت های اقتصادی و مالی است که در پرتو ثبت تجاری باشگاه ها به مثابه یک بنگاه تجاری، جنبه حقوقی پیدا می کند و از قوانین تجارت پیروی می کند. همچنین این فرآیند، محصول اصلی فوتبال (بازی) را راحت تر در دسترس مصرف کننده نهایی خدمات قرار می دهد. منظور از فعالیت های اقتصادی و مالی، فروش حق پخش تلویزیونی، فروش کالاهای تجاری، حامیان مالی و حق تبلیغات، حق پخش اینترنتی، حق امتیاز استفاده از امکانات ورزشی، جاذبه های ویژه روز مسابقات، بلیط فروشی و... است. هر چند تجاری کردن و ثبت باشگاه های فوتبال به عنوان بنگاه تجاری به خودی خود باعث توسعه پایدار باشگاه ها نخواهد شد و برای این کار بایستی منابع مالی و منابع درآمدی آن ها را به صورت بنیادی گسترش داد و حمایت کرد. بررسی وضعیت موجود در باشگاه های فوتبال نشان می دهد که هیچ کدام از باشگاه های ما شروط واگذاری به بخش خصوصی را ندارند و در صورت واگذاری با این اوضاع و احوال، شکست آن ها قابل پیش بینی است؛ چرا که همه باشگاه های ایران ده هستند و مهم تر این که، صاحب منابع درآمدزا و مؤلفه های تجاری سازی لازم هم نیستند. بنابراین با توجه به مدل مسیر پیشرفت فوتبال ایران که با فرآیندهای مشابه در کشورهای جهان در تناقض است، بایستی قبل از واگذاری باشگاه ها اقداماتی همچون تعریف، تعیین و فراهم آوردن مؤلفه های درآمدزا، برقراری ارتباط های ورزشی و اقتصادی، فراهم کردن فضای قانونی، سیاسی، و فرهنگی و برداشتن موانع قانونی و اجرائی، توافق عمومی بر سر توسعه باشگاه ها، مهیا کردن حداقل معیارهای باشگاه حرفه ای همانند زمین اختصاصی و...، بازسازی امور مالی، اداری و حقوقی باشگاه ها و در نهایت انتخاب مؤثرترین روش خصوصی سازی را به نحو مقتضی انجام داد. در صورت انجام چنین اقداماتی زمینه بین المللی شدن فوتبال باشگاهی و ملی نیز به عنوان آخرین گام مدل مسیر پیشرفت فوتبال باشگاهی در ایران فراهم می شود. تئوری جوهری طراحی مدل درآمدزایی باشگاه های فوتبال ایران دارای هفت مؤلفه مکانیزم های مؤثر

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

مدیریتی، مکانیزم های مالی، مکانیزم های آموزش، مکانیزم های اصلاح ساختار فوتبال، مکانیزم های اصلاح فرهنگ، مکانیزم های حقوقی- قانونی و طراحی و استقرار مدل درآمدزایی می باشد. در مجموع، این سه مدل مفهومی راه را برای ارتقاء صنعت، لیگ ها و باشگاه های فوتبال ایران فراهم می کند. به کمک مدل مسیر پیشرفت، مدل تجاری سازی و مدل پارادایمی درآمدزایی می توان برای یکایک مؤلفه ها و روابط بین آن ها، الزامات نهادی و شیوه نامه های لازم را فراهم می کند.

منابع:

۱. المیری، مجتبی، نادریان جهرمی، مسعود، حسینی، محمدسلطان، نصرافهانی، علیرضا، رحیمی، محمد (۱۳۸۸)، بررسی عوامل موثر بر حضور تماشاگران فوتبال در ورزشگاه ها، مدیریت ورزشی، شماره ۹، صص ۲۴.
۲. رضائی، شمس الدین، امیری، مجتبی، کوزه چیان، هاشم (۱۳۹۵)، بررسی موانع توسعه روابط متقابل باشگاه های فوتبال و سازمان صدا و سیما در ایران، مجله مدیریت ورزشی، دوره ۸، شماره ۲، صص: ۲۰۶-۱۸۹.
3. Wessterbeek, smith. (2003). sport business in the global marketplace, Palgrave.
۴. رضایی، شمس الدین، احسانی، محمد، کوزه چیان، هاشم، امیری، مجتبی (۱۳۹۴)، طراحی سازوکار مؤثر تجاری سازی باشگاه های فوتبال ایران، دوفصلنامه پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، سال پنجم (سیزده پیاپی)، شماره ۹ (پیاپی)، بهار و تابستان).
۵. رضایی، شمس الدین (۱۳۹۶)، طراحی مدل درآمدزایی باشگاه های فوتبال ایران: با رویکرد گراند تور، پژوهش های کاربردی در مدیریت ورزشی، سال ششم، شماره ۳ (۲۳ پیاپی)، زمستان، صص ۱۱۶-۱۱۰.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

بررسی تعالی سازمانی در اداره ورزش و جوانان و آموزش و پرورش استان تهران از دیدگاه مدیران و کارکنان براساس مدل (EFQM)

محمدعلی هدایتی منش^۴، مهدی محمد رحیمی^۳، آلاله سلمان ماهینی^۲، سید ابوالفضل حسینی^{۱*} عباس شعبانی

5

1. استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن، تهران، ایران
 2. دانشجوی دکتری مدیریت ورزش تهران، ایران (*نویسنده مسئول)
 3. کارشناسی ارشد مدیریت ورزش تهران، ایران
 4. دانشجوی دکتری مدیریت ورزش تهران، ایران
 5. مهندسی الکترونیک، تهران، ایران
- *Email: abolfazlhoseini110@yahoo.com

چکیده

زمینه و هدف: تعالی سازمانی و کیفیت از مفاهیم علم مدیریت است که در ارزیابی سازمان ها و مدیران مورد توجه قرار می گیرد و می تواند به عنوان بهترین شاخص برای نشان دادن میزان توجه و تمرکز بر خواسته های مشتریان مطرح شود. هدف از انجام این پژوهش بررسی تعالی سازمانی در اداره ورزش و جوانان و آموزش و پرورش استان تهران از دیدگاه مدیران و کارکنان می باشد.

روش کار: روش این تحقیق توصیفی است که بصورت میدانی انجام شده است. ابزار گردآوری اطلاعات در این پژوهش پرسشنامه استاندارد تعالی سازمانی می باشد که شامل پنجاه سؤالی تعالی سازمانی بوده است. روایی پرسشنامه در تحقیقات قبلی (زنگنه، 1387) تأیید گردید که آلفای کرونباخ آن 0/95 بدست آمد. جامعه آماری این پژوهش بصورت تمام شمار انتخاب شد. جامعه آماری این تحقیق شامل مدیران و کارکنان ادارات ورزش و جوانان استان تهران می باشند. برای تجزیه و تحلیل یافتهها از آزمون های کلموگروف اسمیرنوف، تی مستقل و زوجی، ویلکاکسون و ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد.

یافته ها: نتایج این تحقیق نشان داد تفاوت معنی داری بین دیدگاه کارکنان و مدیران اداره ورزش و آموزش و پرورش از نظر میزان تعالی سازمانی وجود دارد. همچنین نتایج نشان داد تفاوت معنی داری بین دیدگاه کارکنان و مدیران اداره ورزش و آموزش و پرورش در حوزه توانمندسازها وجود دارد.

نتیجه گیری: در نهایت نتایج نشان داد که وجود الگوهای کیفیتی جهت تعالی سازمانها به خصوص در سازمان های ورزشی امری ضروری میباشد، تا بتوان از این طریق به نیازهای جامعه و ورزشکاران پاسخ داد و به اعتلای ورزش کشور در سطوح ملی و بین المللی کمک نمود.

کلیدواژه ها: تعالی سازمانی، اداره ورزش و جوانان، آموزش و پرورش، مدیران، مدل EFQM

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

کمیته ملی المپیک

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

1. مقدمه:

کیفیت از مفاهیم علم مدیریت است که در ارزیابی سازمان ها و مدیران مورد توجه قرار می گیرد، و آن چه می تواند به عنوان بهترین شاخص برای نشان دادن میزان توجه و تمرکز بر خواسته های مشتریان مطرح شود، مقوله کیفیت است (1). رشد قابل ملاحظه ورزش در ایران به ویژه از نظر تعداد مربیان، بازیکنان، و تنوع رشته های ورزشی، نشان دهنده توجه مسئولین و مردم به ارتقاء و گسترش ورزش است، تا آنجا که تقاضای روزافزون برای ورزش، مسئولین را بر آن داشته است که به رغم امکانات محدود، ورزش را در اقصای نقاط کشور گسترش داده و درعین کاهش نابرابری فرصت ها، در این زمینه، بخش مهمی از نیازها را رفع نمایند. رشد روزافزون ورزش باید هماهنگ با سایر بخش ها و نیازهای واقعی توسعه کشور و برخوردار از کیفیت قابل قبول برنامه ریزی شود (2). و با توجه به جایگاه و اهمیت خاص ادارات ورزش و جوانان و آموزش و پرورش و نقش سازنده آنها در توسعه ورزش کشور در همه سطوح، بررسی کیفیت فعالیتهای این دو سازمان برای پیدا کردن نقاط ضعف و اقدام برای برطرف کردن تنگنا ها، امری ضروری و اجتناب ناپذیر است. زیرا بهبود کیفیت را میتوان یکی از رویکرد های اصلی برای ارتقای توانایی سازمان در جهت بهبود فرایندها، محصولات و خدمات دانست. لذا سازمانی از بقاء و تعالی برخوردار خواهد بود که به مقوله کیفیت در تمام سطوح سازمان توجه نماید. پس میتوان گفت که کیفیت نقطه شروعی برای تعالی سازمانی است. با توجه به اینکه مدل تعالی عملکرد اروپایی (EFQM) از جمله ابزار های قوی ارزیابی می باشد که توسط آن نقاط قوت و ضعف در حوزه های کاری مختلف به خوبی شناسایی شده و در مقالات مختلف بکارگیری آن مشاهده می شود، بهره گیری از شیوه های نوین ارزیابی منطبق بر مدل (EFQM) در سازمانهای ایرانی رو به گسترش است. و اندازه گیری کیفیت خدمات در بخش دولتی و غیر دولتی، با استفاده از این مدل به عنوان یک مدل عمومی و قابل اجرا کاربرد دارد (3). انتظار می رود بررسی تعالی سازمانی ادارات ورزش و جوانان و آموزش و پرورش برای اطلاع از نقاط ضعف و قوت آنها، بتواند مسئولین را در ارائه یک برنامه جامع مطابق با نیازها و رضایت کارکنان، جامعه و ورزشکاران کمک نماید، به همین منظور بررسی تعالی سازمانی این دو سازمان با استفاده از مدل EFQM در این تحقیق بررسی خواهد شد.

2. روششناسی:

روش این تحقیق توصیفی است که بصورت میدانی انجام شده است. ابزار گردآوری اطلاعات در این پژوهش پرسشنامه استاندارد تعالی سازمانی می باشد که شامل پنجاه سؤالی تعالی سازمانی بوده است (EFQM) بوده است. متغیرهایی که در این تحقیق مورد بررسی قرار گرفتند به دو دسته توانمندسازها و نتایج تقسیم می شوند که توانمندسازها شامل رهبری، استراتژی، کارکنان، شرکا و منابع، فرایندها، و نتایج شامل نتایج کارکنان، نتایج مشتری، نتایج جامعه و نتایج کلیدی عملکرد می باشد. روایی پرسشنامه در تحقیقات قبلی (زنگنه، 1387) تأیید گردید. با استفاده از نرم افزار SPSS و توسط آلفای کرونباخ پایایی آن 0/95 بدست آمده است. در این تحقیق نمونه آماری برابر با جامعه آماری انتخاب شد. جامعه آماری از مدیران و کارکنان ادارات ورزش و جوانان و اداره ورزش و جوانان آموزش و پرورش تشکیل شده است. بدین منظور 100 نفر از مدیران و کارکنان ادارات ورزش و جوانان و اداره ورزش و جوانان آموزش و پرورش استان تهران در این تحقیق شرکت داشتند. از این تعداد 92 نفر راکارکنان و 18 نفر را مدیران تشکیل می دادند. از این تعداد 73 نفر (11 نفر مدیر و 62 نفر کارمند) مربوط به ادارات ورزش و جوانان و 37 نفر (7 نفر مدیر و 30 نفر کارمند) مربوط به اداره ورزش و جوانان آموزش و پرورش می باشند. تحلیل داده های این تحقیق در سطح آمار توصیفی برای مشخصات افراد جامعه آماری مانند سن، جنسیت، میزان تحصیلات از شاخص های مرکزی، انحراف استاندارد، محاسبه میانگین، درصدها، فراوانیها و نمودارهای مربوط به دادهها استفاده شد، و در بخش آمار استنباطی برای تجزیه و تحلیل یافتهها از آزمون T مستقل و T زوجی و آزمون ناپارامتریک رتبه ای علامت ویلکاکسون برای بررسی معنادار بودن تفاوت بین نظرات دو گروه مدیران و کارکنان، همچنین از ضریب همبستگی پیرسون

برای بررسی ارتباط بین توانمند سازها و نتایج با بهره گیری از نرم افزارهای SPSS و EXCEL استفاده شده است. و از آزمون کلموگف اسمیرنف برای آزمون نرمال بودن متغیرها، استفاده شد.

یافته ها:

فرضیه اول بیانگر این بود که تفاوت معنی داری بین دیدگاه کارکنان و مدیران از نظر میزان تعالی سازمانی در اداره تربیت بدنی وجود دارد.

پس از انجام آزمون با استفاده از T مستقل مشخص شد که تفاوت معنی داری بین دیدگاه کارکنان و مدیران از نظر میزان تعالی سازمانی در اداره تربیت بدنی وجود ندارد. فرضیه دوم بیانگر این بود که تفاوت معنی داری بین دیدگاه کارکنان و مدیران از نظر میزان تعالی سازمانی در تربیت بدنی آموزش و پرورش وجود دارد. پس از انجام آزمون با استفاده از T مستقل مشخص شد که تفاوت معنی داری بین دیدگاه کارکنان و مدیران از نظر میزان تعالی سازمانی در تربیت بدنی آموزش و پرورش وجود ندارد. فرضیه سوم بیانگر این بود که تفاوت معنی داری بین دیدگاه کارکنان و مدیران تربیت بدنی در حوزه توانمندسازها وجود دارد. پس از انجام آزمون با استفاده از T مستقل مشخص شد که تفاوت معنی داری بین دیدگاه کارکنان و مدیران اداره تربیت بدنی در حوزه توانمندسازها وجود ندارد. فرضیه چهارم بیانگر این بود که تفاوت معنی داری بین دیدگاه کارکنان و مدیران تربیت بدنی آموزش و پرورش در حوزه توانمندسازها وجود دارد. پس از انجام آزمون با استفاده از T مستقل مشخص شد که تفاوت معنی داری بین دیدگاه کارکنان و مدیران تربیت بدنی آموزش و پرورش در حوزه توانمندسازها وجود ندارد. فرضیه پنجم بیانگر این بود که تفاوت معنی داری بین دیدگاه کارکنان و مدیران اداره تربیت بدنی در حوزه نتایج وجود دارد. پس از انجام آزمون با استفاده از T مستقل مشخص شد که تفاوت معنی داری بین دیدگاه کارکنان و مدیران اداره تربیت بدنی در حوزه نتایج وجود ندارد. فرضیه ششم بیانگر این بود که تفاوت معنی داری بین دیدگاه کارکنان و مدیران تربیت بدنی آموزش و پرورش در حوزه نتایج وجود دارد. پس از انجام آزمون با روش آماری ناپارامتریک رتبه ای علامت و پیلکاسون مشخص شد که تفاوت معنی داری بین دیدگاه کارکنان و مدیران تربیت بدنی آموزش و پرورش در حوزه نتایج وجود ندارد. فرضیه هفتم بیانگر این بود که تفاوت معنی داری بین نتایج و توانمندسازها در اداره تربیت بدنی وجود دارد. پس از انجام آزمون با استفاده از T زوج، مشخص شد که تفاوت معنی داری بین نتایج و توانمندسازها در اداره تربیت بدنی وجود ندارد.

نتیجہ گیری:

در تحقیقی که آنا مارکوس وهمکارانش) 2011(انجام دادند به این نتیجه رسیدند که فرایندها، رهبری، نتایج مشتریان و کارکنان دارای بالاترین امتیاز و در مقابل مشارکت ها و منابع، نتایج کارکنان، خط مشی و استراتژی، نتایج کلیدی عملکرد و نتایج جامعه دارای پایین ترین امتیاز بودند. در تحقیق حاضر نیز نتایج کارکنان و نتایج جامعه و فرایندها دارای پایین ترین امتیاز بودند، که در مورد فرایندها همخوانی ندارد.

ساندرا وهمکارانش(2007) در تحقیقی یکی از بیمارستانهای ایتالیا را با استفاده از مدل EFQM مورد خودارزیابی قرار دادند و به این نتایج رسیدند که معیارهای رهبری، سیاست و استراتژی، شرکا و منابع دارای نرخ بالاتری بوده اند. در صورتیکه معیارهای نتایج جامعه و مشتری دارای نرخ پایین تری بوده اند. در تحقیق حاضر نیز معیارهای رهبری، استراتژی و شرکا دارای بالاترین امتیاز و معیارنتایج مشتری نیز امتیاز کمی را داشته که با تحقیق ساندرا و همکارانش تقریباً همخوانی دارد. پائولو وهمکارانش(2004) و همچنین خوزه تار(2006) اشاره به این نکته دارند که برای خودارزیابی در سازمانها تعهد و حمایت مدیر و کارکنان لازمه اصل می باشد.

که در این تحقیق نیز مشخص شد که برای خودارزیابی سازمان‌ها تعهد و حمایت کارکنان و مدیر شرط لازم اصلی می‌باشد.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

در کل می توان این چنین نتیجه گرفت که وجود الگوهای کیفیتی جهت تعالی سازمانها به خصوص در سازمان های ورزشی امری ضروری میباشد تا بتوان از این طریق به نیازهای جامعه، و ورزشکاران پاسخ داد و به اعتلای ورزش کشور در سطوح ملی و بین المللی کمک کرد.

منابع:

1. Efqm Fundamental Concepts. Available from URL:
<http://www.efqm.org/efqmmodel/fundamental-concepts>. Accessed Oct 22, 2013.
2. European Foundation for Quality Management (1999). The EFQM Excellence Model. Belgium.
3. Brussels Representative. Office. Faraji, R. (2012). The Relationship Between Job Satisfaction And Organizational Excellence In Sport Organizations. International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences, 2(6):13-62

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

ارتباط سواد ورزشی - تندرستی با سبک زندگی افراد و افزایش میزان مشارکت مردم به فعالیت ورزشی

مرتضی فتاح پور مرندي*^۱، جواد طلوعی آذر^۲

۱- استادیار مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه مراغه، مراغه، ایران، (* نویسنده مسئول)

۲- استادیار فیزیولوژی ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران

*Email: m.fattahpour@maragheh.ac.ir

چکیده

زمینه و هدف: کاهش تحرک و فعالیت های بدنی در زندگی امروزی که با توسعه و پیشرفت فناوری و صنعت و غلبه ماشینی شدن بر زندگی و گسترش امکانات رفاهی و شیوه های نوین زندگی به وقوع می پیوندد، ضرورت برنامه ریزی در راستای تأمین حرکت مورد نیاز جسمانی و عمومیت بخشیدن به انجام فعالیت های منظم و مستمر ورزشی را در بین مردم بیش از پیش نمایان می سازد و آموزش، ترغیب و گسیل احاد مختلف جامعه به ورزش امری لازم و حیاتی به نظر می رسد.

روش کار: روش پژوهش حاضر از نوع پژوهش های توصیفی و همبستگی بود. این پژوهش به لحاظ هدف، کاربردی توسعه ای است. جامعه آماری تحقیق عموم مردم ۱۸-۶۵ ساله ساکن در شهر های استان آذربایجان غربی بود نمونه تحقیق باتوجه به حجم جامعه ۳۸۴ نفر انتخاب گردید. در این پژوهش با مرور مطالعات گذشته و مصاحبه با خبرگان متخصص، منابع و اطلاعات علمی و با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته روا و پایا داده ها گردآوری شد در رابطه با متغیر سبک زندگی از پرسشنامه (LSQ) استفاده شد. در این تحقیق از روش جمع آوری اطلاعات کتابخانه ای و میدانی استفاده شده است. در روش میدانی از تکنیک دلفی و همچنین توزیع پرسشنامه برای جمع آوری اطلاعات مورد نیاز استفاده می شود. در این تحقیق از روشهای آماری توصیفی و استنباطی در جهت تجزیه و تحلیل داده ها استفاده گردید. کلیه داده ها در نرم افزار آماری SPSS نسخه ۲۰ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: نتایج نشان داد نتایج تحلیل جداول Coefficients و ANOVA نشان دهنده معنادار بودن رگرسیون و ضریب B می باشد. ضریب همبستگی چندگانه برابر با ۰/۷۸۸ و با معناداری ۰/۰۰۱ (آزمون F برابر با ۱۶۶۸/۹۰۲) بدست آمد. همچنین مجذور ضریب همبستگی چندگانه ۰/۷۸۸ بدست آمد. بنابراین سواد ورزشی - تندرستی ۸۰ درصد واریانس سبک زندگی را تبیین می کند.

نتیجه گیری: سبک زندگی تحت عنوان تمام رفتارهایی که تحت کنترل شخص هستند یا بر خطرات بهداشتی فرد تأثیر می گذارند، تعریف می شود. یک رویکرد جامع پیشنهاد می کند که رفتارهای حفاظت از سلامتی (کاهش خطر و پیشگیری) و رفتارهای ارتقاء سلامت ممکن است به عنوان دو جزء مکمل سبک زندگی سالم در نظر گرفته شوند.

کلیدواژه ها: تندرستی، سواد ورزشی، کیفیت زندگی، مشارکت در ورزش

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

۱. مقدمه:

سبک زندگی تحت عنوان تمام رفتارهایی که تحت کنترل شخص هستند یا بر خطرات بهداشتی فرد تأثیر می گذارند، تعریف می شود. یک رویکرد جامع پیشنهاد می کند که رفتارهای حفاظت از سلامتی (کاهش خطر و پیشگیری) و رفتارهای ارتقاء سلامت ممکن است به عنوان دو جزء مکمل سبک زندگی سالم در نظر گرفته شوند (۱).

با توجه به شیوع بالای کم تحرکی، انجام پژوهش هایی که باعث افزایش انگیزه مردم برای ایجاد و حفظ سبک زندگی فعال شود ضروری به نظر می رسد. احساس سلامت در افراد سبب افزایش کنشوری روانی، اجتماعی، شغلی و خانوادگی می گردد (۲)

۲. روش شناسی:

روش پژوهش حاضر از نوع پژوهش های توصیفی و همبستگی بود. این پژوهش به لحاظ هدف، کاربردی و از نوع پژوهش های میدانی است. در این پژوهش ابتدا با مرور مطالعات گذشته و مصاحبه با خبرگان متخصص، منابع و اطلاعات علمی و تحقیقات مرتبط و مصاحبه متغیر اول (سواد ورزشی تندرستی) تحقیق تبیین و تعریف گردید و با استفاده از پرسشنامه های استاندارد روا و پایا سایر متغیرها گردآوری شد. در این تحقیق از روش جمع آوری اطلاعات کتابخانه ای و میدانی استفاده شد. در روش میدانی از تکنیک دلفی و همچنین توزیع پرسشنامه برای جمع آوری اطلاعات مورد نیاز استفاده شد. پرسشنامه سبک زندگی (LSQ)، این پرسشنامه دارای ۷۰ سوال بود. نمونه تحقیق شامل عموم مردم استان آذربایجان غربی بود. حجم نمونه با توجه به حجم جامعه آماری با استفاده از جدول مورگان به تعداد ۳۸۴ نفر تعیین گردید. در مرحله روش نمونه گیری بر اساس نمونه گیری خوشه ای بر اساس مناطق شهری و شهرستان های منتخب انجام شد.

یافته ها:

براساس یافته های توصیفی نتایج حاکی از آنست که از مجموع ۴۵۰ فرد پاسخ دهنده، ۲۳۰ نفر معادل ۵۱/۱٪ زن و ۲۲۰ نفر معادل ۴۸/۹٪ مرد می باشند. همچنین ۱۷/۶٪ از افراد دارای مدرک دیپلم، ۱۳/۶٪ از افراد دارای مدرک فوق دیپلم، ۴۳/۳٪ از افراد دارای مدرک کارشناسی، ۲۱/۳٪ از افراد دارای مدرک کارشناسی ارشد و ۴/۲٪ از افراد دارای مدرک دکتری هستند؛ و ۲۲/۱٪ در رشته تربیت بدنی و گرایش های آن و ۷۶/۹٪ در سایر رشته ها تحصیل کرده اند. سن افراد شرکت کننده در تحقیق شامل، ۲۵/۱ درصد ۱۸-۲۸ سال، ۴۱/۸ درصد ۲۹-۳۹ سال، ۲۷/۳ درصد ۴۰-۵۰ سال، ۴/۲ درصد ۵۱-۶۱ سال و ۱/۶ درصد بالای ۶۲ سال بود. توزیع پراکندگی افراد شرکت کنندگان در تحقیق گویای این مطلب است که ۳۵،۶ درصد افراد از ارومیه، ۶،۷ درصد از ماکو، ۸،۹ درصد از سلماس، ۱۵،۶ درصد از خوی، ۱۱،۱ درصد از مهاباد، ۸،۹ درصد از میاندوآب، ۱۳،۳ درصد از بوکان در این تحقیق شرکت نموده اند. گفتنی است باتوجه به جمعیت شهرستان قبل از شروع تحقیق حداقل نفرت لازم برای توزیع مشخص و با ۵ درصد احتمال ریزش ابزار در شهر مورد نظر توزیع شده است.

نتایج بررسی فرضیات تحقیق نشان داد بین سواد ورزشی و تندرستی و سبک زندگی افراد در استان آذربایجان غربی در ورزش رابطه وجود دارد. برای همین منظور از آزمون رگرسیون استفاده گردید. برای آزمون این فرض از رگرسیون استفاده شد. ضریب همبستگی میان سواد ورزشی - تندرستی و سبک زندگی افراد شرکت کننده در گروه تحقیق نشان دهنده همبستگی میان این متغیرها است. (ضریب همبستگی، ۰/۸۸۸). نتایج نشان دهنده معنادار بودن رگرسیون و ضریب B می باشد. با توجه به نتایج فوق فرض تحقیق تایید می شود ($p < 0.05$). ضریب همبستگی چندگانه برابر با ۰/۷۸۸ و با معناداری ۰/۰۰۱ (آزمون F برابر با ۱۶۶۸/۹۰۲) بدست آمد. همچنین مجذور ضریب همبستگی چندگانه ۰/۷۸۸ بدست آمد. بنابراین سواد ورزشی - تندرستی ۸۰ درصد واریانس سبک زندگی را تبیین می کند.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

جدول ۱. ضریب همبستگی و سطوح معنی داری بین سواد ورزشی و تندرستی و سبک زندگی

خطای معیار تخمین	ضریب تعیین تعدیل شده	ضریب تعیین	ضریب همبستگی	مدل
۰/۳۷۹۶۷	۰/۷۸۸	۰/۷۸۸	۰/۸۸۸	۱

ANOVA					
سطح معنی داری	F	میانگین مربعات	درجه آزادی	جمع مربعات	مدل
۰/۰۰۱	۱۶۶۸/۹۰۲	۲۴۰/۵۶۵	۱	۲۴۰/۵۶۵	رگرسیون
		۰/۱۴۴	۴۴۸	۶۴/۵۷۷	کل

سطح معنی داری	t	ضرایب استاندارد شده		ضرایب استاندارد نشده		مدل
		Bet a	خطای استاندارد	B		
۰/۰۰۱	-۲۸/۵۷۸	۰/۲۹۶	-۸/۴۶۴	(Constant)		
۰/۰۰۱	۴۰/۸۵۲	۰/۸۸۸	۰/۰۸۲	۳/۳۳۰	سبک زندگی	

نتیجه گیری:

باتوجه به نتایج تحقیق که در بالا بصورت خلاصه ارائه گردید بین سواد ورزشی و تندرستی با سبک زندگی و انگیزه مشارکت در ورزش رابطه وجود دارد. همچنین انگیزه ها و میزان و نحوه مشارکت افراد در ورزش و فعالیت بدنی مشخص گردید. این نتایج با قسمتی یا بخشی از نتایج تحقیقات فتحي و رضایی صوفی ۱۳۹۶، ولدرداد و همکاران ۲۰۱۱، پدرسون ۲۰۰۶، رضانی خلیل آبادی ۱۳۷۳، کاشف ۱۳۷۸، زارعی ۱۳۸۰، مظفری ۱۳۸۱، کارگر فرد و صادقی ۱۳۸۲، عطار زاده ۱۳۸۴، پارسا فر و حجت ۱۳۸۵، تقوی ۱۳۸۵، مارتیندال و همکاران ۱۹۹۰، اورت و ساتن، کلینسکه و همکاران ۲۰۰۱، همخوان است.

کاهش تحرک و فعالیت های بدنی در زندگی امروزی که با توسعه و پیشرفت فناوری و صنعت و غلبه ماشینی شدن بر زندگی و گسترش امکانات رفاهی و شیوه های نوین زندگی به وقوع می پیوندد، ضرورت برنامه ریزی در راستای تأمین حرکت مورد نیاز جسمانی و عمومیت بخشیدن به انجام فعالیت های منظم و مستمر ورزشی را در بین مردم بیش از پیش نمایان می سازد و آموزش، ترغیب و گسیل آحاد مختلف جامعه به ورزش امری لازم و حیاتی به نظر می رسد؛ کاری که در بسیاری از کشورهای توسعه یافته از مهر و موم ها پیش جزء اولویت های برنامه ریزی قرار گرفته و با به کار بستن راهکارهای مشخص به نحوی ورزش را در آن جوامع به صورت همگانی در آورده و در قالب یک فرهنگ در راستای سالم زیستن و برخورداری از بهداشت و سلامت روانی و جسمانی در آمده است. روند هشدار دهنده و رو به گسترش اضافه وزن و چاقی و بیماری های غیرواگیر مرتبط با آن و پیامدهای زیانبار آن از مهمترین مشکلات بهداشتی عمومی در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه بشمار می رود.

منابع:

۱. Pender NJ, Murdaugh CL, Parsons MA, Ann M. Health promotion in nursing practice. 2006
۲. مرجان ام، قدیمی ب، کبیری ا. ارائه یک مدل شبکه عصبی فازی، جهت پیش بینی سلامت عمومی زنان از طریق رابطه مولفه های تاثیرگذار انگیزه مشارکت ورزشی و فرهنگ بدن. بررسی مسائل اجتماعی ایران. ۲۰۱۷؛ ۸(۱): ۲۳۳-۵۱.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار

Sustainable Development

تندرستی

Health

ورزش

Sport

۳- لعلی، محسن، عابدی، احمد، کجیاف، محمدباقر، (۱۳۹۱). ساخت و اعتباریابی پرسشنامه سبک زندگی (LSQ)، پژوهش های روانشناختی، دوره ۱۵، شماره ۱.

۴- اکبری، عسکریان، جعفری، سلمان، & اکبری. (۲۰۱۷). تأثیر عوامل اجتماعی-اقتصادی بر میزان مشارکت ورزشی خانوارهای شهرستان مراغه. مدیریت و توسعه ورزش، ۶(۱)، ۱۰۵-۱۱۶.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

طراحی و تدوین برنامه راهبردی مدیریت تربیت بدنی نیروی دریایی راهبردی ارتش جمهوری اسلامی ایران در افق چشم انداز ۱۴۰۴

مرتضی فتاح پور مرندي*^۱، مصطفی ثانی^۲

۲- استادیار مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه مراغه، مراغه، ایران، (* نویسنده مسئول)
۲- دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، تهران، ایران

*Email: (m.fattahpour@maragheh.ac.ir)

چکیده

زمینه و هدف: برنامه ریزی راهبردی سازمان ها را در دستیابی به اهدافی از قبیل شکل تفکر راهبردی در سازمان، تشخیص جهت گیری آینده سازمان و توجه به فرصت ها و موقعیت های آن، تأثیر پذیری تصمیمات حال از نتایج و بازخوردهای تصمیمات آتی، تدوین و تنظیم شاخص ها و مبنای جامع و قابل دفاع برای تصمیم گیری یاری می نماید.

روش کار: روش تحقیق حاضر توصیفی - کاربردی و به صورت پیمایشی انجام شده است. جامعه آماری تحقیق شامل افراد صاحب نظر در امور ورزش نداجا، مدیریت تربیت بدنی نداجا، کارشناسان دواير مختلف تربیت بدنی نداجا بود (۴۵ نفر). شیوه گردآوری اطلاعات در این تحقیق، بررسی اسناد و مدارک در طی مطالعات کتابخانه ای و مصاحبه با خبرگان، مسئولین، متخصصین و مدیران حوزه ورزش نداجا و استفاده از پرسشنامه برای گردآوری داده ها بود. در این تحقیق از روشهای آماری توصیفی و استنباطی در جهت تجزیه و تحلیل داده ها استفاده گردید. کلیه داده ها در نرم افزار آماری SPSS نسخه ۲۰ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: نتایج نشان داد مدیریت تربیت بدنی نداجا در وضعیت تغییر یا محافظه کارانه قرار دارد. براساس تحلیل SWOT، در مجموع ۳۴ استراتژی شامل ۱۵ استراتژی SO، ۵ استراتژی ST، ۹ استراتژی WO و ۵ استراتژی WT برای ورزش نداجا تدوین شد.

نتیجه گیری: تربیت بدنی نداجا می تواند با بکارگیری و ارزیابی مجدد این استراتژی مسیر تحقق اهداف آرمانی را هموار سازد و در نهایت با هدفمند کردن برنامه های سازمان موجبات توسعه هر چه بیشتر ورزش را فراهم سازد.

کلیدواژه ها: تربیت بدنی، مدیریت، چشم انداز ۱۴۰۴، نداجا، برنامه راهبردی

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

کتابخانه دیجیتال

۱. مقدمه:

نقش مدیریت در سازمان های ورزشی امروزی بویژه اگر با رویکردی راهبردی و برنامه محور همراه باشد از اهمیت ویژه ای برخوردار است. در دنیای در حال رشد و توسعه کنونی، ورزش نیز از این قاعده مستثنی نیست و بسیاری از سازمان های ورزشی به سرعت در حال پیشرفت هستند که در اکثر موارد، رویکرد راهبردی سازمان های ذیربط موضوعی تعیین کننده بوده است. رقابت برای کسب برتری در تمامی جنبه های تربیت بدنی و ورزش از طریق ارایه طرح ها و برنامه های بلندمدت، میان مدت و کوتاه مدت دلیلی بر این مدعا است (۱). همچنین، بدری آذرین (۱۳۸۶) در تحقیق خود گزارش کرد که فدراسیون ژیمناستیک ایران فاقد برنامه راهبردی است و این ورزش در جایگاه نامطلوبی قرار دارد؛ فقدان گسترش این ورزش در جامعه حاکی از ضعف موجود وضعیت کمی و کیفی نیروی انسانی و ناکارآمدی برنامه های توسعه ای و راهبردی و همچنین کمبود منابع اطلاعاتی در این زمینه است (۲). گودرزی، صفری و قربانی (۱۳۹۴) دریافتند که موانع مدیریتی، برنامه ریزی، فردی، سازمانی و محیطی نقش قابل توجهی در بازدارندگی اجرای راهبردهای سازمان های ورزشی دارند (۳). همچنین نتایج تحقیق معصومی، غریابی زندی، کیاکجوری و عمادی (۱۳۹۵) نشان داد که عوامل مدیریتی، تخصیص منابع، نیروی انسانی، ادراکی، ارتباطی، اجرایی، راهبردی، ارزیابی، فرهنگی به ترتیب به عنوان موانع مهم و موثر در مدیریت راهبردی وزارت ورزش و جوانان و فدراسیون های ورزشی هستند. با توجه به نتایج، عوامل مدیریتی، مهمترین و تاثیرگذارترین مانع و عوامل فرهنگی، کم اهمیت ترین مانع محسوب می شوند (۴).

۲. روش شناسی:

این تحقیق بر مبنای هدف، از نوع تحقیقات کاربردی است و روش تحقیق آن، توصیفی بود. جامعه آماری تحقیق شامل افراد صاحب نظر در امور ورزش نداجا، مدیریت تربیت بدنی نداجا، کارشناسان دوایر مختلف تربیت بدنی نداجا بود. (۴۵ نفر) نمونه بصورت کل شمار و برابر با جامعه در نظر گرفته شد. برای نیل به هدف نهایی تحقیق ابتدا در مرحله اول وضع موجود ورزش در سازمان مذکور تعیین می گردد. در ادامه راهبردها و استراتژی ها در جهت کاهش وضعیت مطلوب و موجود تدوین و سپس استراتژی های تدوین شده مورد بررسی و اولویت بندی قرار گرفت. ابزار جمع آوری داده ها شامل استفاده از پرسشنامه، مصاحبه با افراد متخصص و صاحب نظر در ورزش نیروهای مسلح (نیروی دریایی و، مشاهده، چک لیست، منابع و اطلاعات مکتوب، منابع اطلاعاتی آنلاین و مطالعه تطبیقی در کشورهای منتخب بود. روش آماری مورد استفاده در تحقیق استفاده از آزمون تی تک نمونه ای و آزمون فریدمن با نرم افزار های IBM SPSS Ver.20 بود.

یافته ها:

برای تجزیه و تحلیل همزمان عوامل درونی و بیرونی از ماتریس درونی و بیرونی استفاده شد. این ماتریس برای تعیین موقعیت و نوع استراتژی ورزش نداجا به کار می رود. برای تشکیل این ماتریس، نمرات حاصل از ارزیابی عوامل درونی و بیرونی در ابعاد افقی و عمودی قرار می گیرند تا جایگاه ورزش نداجا در خانه های این ماتریس مشخص شود و بتوان استراتژی مناسبی برای آن اتخاذ نمود. در این ماتریس، نمرات در یک طیف دو بخشی قوی (۲/۵ تا ۴) و ضعیف (۱ تا ۲/۵) تعیین می شوند. معمولاً، استراتژی ها با توجه به منطقه قرار گرفتن سازمان در یکی از چهار خانه ماتریس درونی و بیرونی (SO, ST, WO, WT) انتخاب می شوند. نتایج حاکی از آن است که ورزش نداجا از لحاظ موقعیت استراتژیک در ماتریس داخلی و خارجی در منطقه محافظه کارانه قرار دارد.

نتیجه گیری:

براساس تحلیل SWOT، در مجموع ۳۴ استراتژی شامل ۱۵ استراتژی SO، ۵ استراتژی ST، ۹ استراتژی WO و ۵ استراتژی WT برای ورزش نداجا تدوین شد.

مهمترین راهبرد ها عبارت اند از :

افزایش برگزاری دوره های آموزشی (مربیگری، داوری، ارتقاء، بازآموزی و ..) برای نیروی انسانی شاغل در ورزش نداجا

افزایش سرانه فضاهای ورزشی در اختیار نداجا

افزایش تجهیزات و وسایل کاربردی ورزشی و تمرینی منطبق بر نیاز نیرو در مناطق و پایگاه های نداجا

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

افزایش بودجه، منابع مالی، اعتبارات و تسهیلات تربیت بدنی ناجا
تمرکز بیشتر بر ورزش های کاربردی علی الخصوص ورزش های آبی با راه اندازی کلوپ های رشته های آبی در شمال و جنوب کشور
سازماندهی هیات های ورزشی نداجا استفاده از ظرفیت قهرمان های ورزشی در جهت توسعه ورزش آموزشی و قهرمانی در نداجا
راه اندازی مرکز پایگاه قهرمانی در نداجا و تمرکز بر حمایت از ورزشکاران و قهرمانان ورزشی نداجا
برنامه ریزی برای برگزاری و میزبانی مسابقات ملی و بین المللی ورزشی توسط نداجا
ثبات بخشی به مدیریت تربیت بدنی در مناطق و پایگاه ها
افزایش تولیدات علمی ورزشی کاربردی منطبق با نیاز نیروی فعال در نداجا
افزایش بودجه و اعتبارات عمرانی و جاری تربیت بدنی نداجا و تسهیل درآمد زایی از امکانات ورزشی برای ورزش نداجا
افزایش استفاده موثر از مربیان داخل و خارج از نیرو در راستای توسعه کیفی ورزش نداجا
استفاده از متدهای نوین تمرینی ویژه شرایط جغرافیایی و محل خدمت نیروهای نداجا
تدوین برنامه راهبردی تربیت بدنی نداجا با تمرکز بر توسعه و پیشرفت
طراحی نظام جامع آموزش و تربیت نیروی انسانی مرتبط با ورزش در نداجا
طراحی و تدوین نظام جامع ارزیابی با حداکثر ضمانت اجرایی
افزایش میزان فضای اداری و خوابگاه در راستای توسعه ساختاری ورزش نداجا
افزایش بهره مندی از فناوری های نوین و تجهیزات به روز و تعامل بیشتر با مراکز علمی تحقیقاتی ورزش کشور
طراحی و اجرای نظام مدیریت شایستگی در انتخاب مدیران ورزش مناطق و پایگاه های نداجا
افزایش برگزاری مسابقات، المپیاد ها و جشنواره های ورزشی برای سربازان، کارمندان و خانواده های آنان
افزایش برگزاری دوره های مربیگری و داوری برای ارتقاء دانش مربیان ورزشی نداجا و استفاده موثر از مربیان و ورزشکاران نداجا در امورات مختلف ورزشی
استفاده از ظرفیت رسانه ها در جهت حمایت از ورزشکاران و قهرمانان نداجا و استفاده از ظرفیت قهرمانان در جهت تولید محتوای آموزشی و رسانه ای
طراحی برنامه راهبردی علمی و آموزشی سازگار با شرایط جغرافیایی و ماهیت کاری نیروی انسانی در نداجا
طراحی نظام استخدام، آموزش و تمرینات سازگار با انواع شرایط اقلیمی کشور
توجه ویژه به افزایش اعتبارات و تسهیلات در حوزه ورزش نداجا
افزایش حمایت و تسهیلات ویژه ورزشکاران قهرمان و مربیان شاغل در ورزش نداجا
انتخاب مدیران تربیت بدنی مناطق و پایگاه ها بر اساس الگوی شایستگی

منابع:

- ۱- خسروی زاده ا، حمیدی م، یدالهی ج، خبیری مد. تدوین راهبردها و تعیین موقعیت راهبردی کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران. مدیریت و توسعه ورزش. ۲۰۱۲؛ ۱۱(۱): ۲۵-۱۱.
- ۲- بدری آذرین، ی، گودرزی م، خبیری م، اسدی ح. بررسی وضعیت ورزش ژیمناستیک ژیمناستیک در ایران با رویکرد تدوین نظام جامع توسعه منابع انسانی در ورزش ژیمناستیک ژیمناستیک کشور، حرکت. ۱۳۸۶، ۳۲، ۹۷-۱۱۶
- ۳- گودرزی م، قربانی م و صفری م. شناسایی و تدوین الگوی موانع اجرای برنامه های استراتژیک در وزارت ورزش و جوانان ایران حرکت ۱۳۹۴، ۷(۱۳): ۱۳-۳۲
- ۴- معصومی ح، غریابی زندی ح، کجوری دک، عمادی سر. شناسایی و اولویت بندی موانع مدیریت راهبردی در وزارت ورزش و جوانان و فدراسیون های ورزشی با استفاده از روش تصمیم گیری آنتروپی - فازی. پژوهشنامه مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی. ۲۰۱۶؛ ۱۲(۲۳): ۲۹۵-۳۱۷.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

چالش های ورزش نداجا : راهبرد های توسعه ای

مرتضی فتاح پور مرندي*^۱، مصطفی ثانی^۲، ابوالفضل رضانی مناف^۳، رضا شربت زاده^۴

۳- استادیار مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه مراغه، مراغه، ایران، (* نویسنده مسئول)

۲- دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، تهران، ایران

۳- کارشناس الکترونیک، دانشگاه علوم دریایی نوشهر، مدیرکل تربیت بدنی نداجا، تهران، ایران

۴- دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین، قزوین، ایران

*Email: (m.fattahpour@maragheh.ac.ir)

چکیده

زمینه و هدف: توسعه ورزش در نیروهای مسلح، علی الخصوص نیروی دریایی یک اصل اساسی و برای دستیابی به اهداف یکی از ضروریات است. شناسایی و بررسی چالش های پیش روی ورزش نداجا میتواند کمک شایان توجهی در جهت رفع موانع و مشکلات و رسیدن به موقعیت مطلوب باشد. باتوجه به استاد بالادستی برای رسیدن به پویایی و پیشرفت در ورزش نیاز است چالش های ورزش نداجا بررسی و مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد و راهبردهای توسعه ای در جهت رفع مشکلات ارائه شود.

روش کار: روش تحقیق حاضر توصیفی و کاربردی است که به صورت میدانی انجام شده است. جامعه آماری تحقیق شامل افراد صاحب نظر در امور ورزش نداجا، مدیریت تربیت بدنی نداجا، کارشناسان دواير مختلف تربیت بدنی نداجا بود. (۴۵ نفر) نمونه بصورت کل شمار و برابر با جامعه در نظر گرفته شد. داده ها از طریق مصاحبه و پرسشنامه محقق ساخته با روایی و پایایی مورد قبول جمع آوری گردید. روش آماری مورد استفاده در تحقیق استفاده از آزمون تی تک نمونه ای و آزمون فریدمن با نرم افزار های IBM SPSS Ver.20 بود.

یافته ها: نتایج یافته های تحقیق نشان داد چالش های ورزش نداجا شامل ۲۱ مولفه می باشد. نتایج آزمون رتبه بندی فریدمن نشان داد مهم ترین چالش ورزش نداجا عبارت است از شرایط جغرافیایی استقرار نیروها در مناطق و پایگاه ها، مأموریت های طولانی مدت نیرو در دریا، فقدان برنامه استراتژیک است.

نتیجه گیری: ورزش و فعالیت های حرکتی نقش موثری در تربیت نیروهای مسلح دارد و به عبارت دیگر رزمندگان و نیروهای موفق تر هستند که دوره های ورزشی بیشتری را با موفقیت پشت سر گذاشته باشند و بتوانند در زمین، آب و هوا به اجرای رزم بپردازند و در بدترین شرایط آب و هوایی نیز استقامت بدنی خوبی داشته باشند. باتوجه به اهمیت نیروی دریایی راهبردی ارتش جمهوری اسلامی ایران و ظرفیتی که این نیرو در پیشبرد اهداف دفاعی کشور ایفا می نماید. ضروری است برنامه ریزی ها در جهت توسعه در تمامی ابعاد انجام گیرد، از سویی نیروی انسانی به عنوان ارزشمند ترین منبع سازمانی نقش برجسته ای را در این راه ایفا می نماید.

کلیدواژه ها: ورزش، چالش، نیروی دریایی، توسعه، راهبرد

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

کمیته علمی ورزش

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

۱. مقدمه:

نیروی مسلح، نهادی اجتماعی است که اقتدار آن به شکل مستقیم و غیر مستقیم در پیشرفت و ترقی دیگر نهاد های اجتماعی موثر است (۱). مهمترین رکن ارتش، کارکنان و سرمایه های انسانی آن هستند و آمادگی دفاعی و توان رزمی کارکنان جان برکف ارتش قهرمان و نشاط و سلامت جسمی و روانی خانواده های محترم آنان در گرو اقدامات ارزنده همه مسئولین و دست اندرکاران محترم در مجموعه تربیت بدنی بوده و بدین ترتیب، تربیت بدنی نقش بسیار ارزشمندی را در جامعه و نیروهای مسلح ایفا می نماید. عراقی و کاشف (۱۳۹۳) با بررسی چالش های پیش روی توسعه ورزش همگانی در ایران و راهبردهای آن کمبود امکانات، عدم آگاهی ورزشی، نبود مربیان متخصص و مشکلات اقتصادی به ترتیب، عمده ترین مسائل توسعه ورزش همگانی عنوان نمودند (۲). ورزش و فعالیت های حرکتی نقش موثری در تربیت نیروهای مسلح دارد و به عبارت دیگر رزمندگان و نیروهایی موفق تر هستند که دوره های ورزشی بیشتری را با موفقیت پشت سر گذاشته باشند و بتوانند در زمین، آب و هوا به اجرای رزم بپردازند و در بدترین شرایط آب و هوایی نیز استقامت بدنی خوبی داشته باشند.

۲. روش شناسی:

روش تحقیق حاضر توصیفی و کاربردی است که به صورت میدانی انجام شده است. جامعه آماری تحقیق شامل افراد صاحب نظر در امور ورزش نداجا، مدیریت تربیت بدنی نداجا، کارشناسان دواير مختلف تربیت بدنی نداجا بود. (۴۵ نفر) نمونه بصورت کل شمار و برابر با جامعه در نظر گرفته شد. داده ها از طریق مصاحبه و پرسشنامه محقق ساخته با روایی و پایایی مورد قبول جمع آوری گردید. روش آماری مورد استفاده در تحقیق استفاده از آزمون تی تک نمونه ای و آزمون فریدمن با نرم افزار های IBM SPSS Ver.20 بود.

یافته ها:

نتایج یافته های تحقیق نشان داد چالش های ورزش نداجا شامل ۲۱ مولفه می باشد. نتایج آزمون رتبه بندی فریدمن نشان داد مهم ترین چالش ورزش نداجا عبارت است از شرایط جغرافیایی استقرار نیروها در مناطق و پایگاه ها ، ماموریت های طولانی مدت نیرو در دریا، فقدان برنامه استراتژیک است.

رتبه	معیارها	میانگین	میانگین رتبه
۱	فقدان برنامه های استراتژیک در تربیت بدنی نداجا	۴/۰۰	۱۹
۲	ضعف در انتقال تولیدات علمی به بخش های اجرایی در نداجا	۳/۸۸	۱۷/۵
۳	ضعف در پذیرش و تربیت نیروی انسانی متناسب با نیازهای نداجا در حوزه تربیت بدنی	۳/۸۸	۱۷/۵
۴	ضعف در نظارت و ارزیابی برنامه های تربیت بدنی نداجا	۳/۷۵	۱۵
۵	کمبود فضای اداری، خوابگاه و اماکن ورزشی در اختیار تربیت بدنی نداجا	۳/۶۹	۱۳
۶	کم توجهی به بهره مندی از فناوری های نوین و امکانات آزمایشگاهی، تجهیزات و زیرساخت ها	۳/۷۵	۱۵
۷	انتخاب نامناسب رؤسای ورزش مناطق و پایگاه های نداجا	۳/۵۶	۹
۸	کم توجهی به طرح ریزی برنامه های آموزشی، مسابقاتی بر اساس نیاز نیرو	۳/۴۴	۴
۹	کم توجهی به نقش میان ورزش و استفاده از علوم مرتبط دیگر در تربیت بدنی نداجا (پزشکی، فیزیوتراپی)	۳/۲۵	۱

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

کمیته بین المللی ورزش و توسعه پایدار

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

۱۰	کم توجهی به استانداردهای نسبت مربی متخصص ورزشی به نیرو در نداجا	۳/۴۰	۳
۱۱	کم توجهی به موضوع تحقیق و توسعه و تولید علم بومی و نظریه پردازی در نداجا	۳/۶۰	۱۰/۵
۱۲	ضعف برنامه های حمایتی از ورزشکاران و قهرمانان نداجا	۳/۴۵	۵/۵
۱۳	عدم توجه کافی به میزبانی و برگزاری مسابقات ورزشی در نداجا	۳/۳۴	۲
۱۴	ناکافی بودن ضمانت اجرایی در اخذ آزمون آمادگی جسمانی در نداجا	۳/۶۵	۱۲
۱۵	تغییرات مدیریتی در تربیت بدنی نداجا (عدم ثبات مدیریت ورزش در مناطق و پایگاه ها نداجا	۳/۷۵	۱۵
۱۶	فقدان ارتباط بین تولیدات علمی با نیازهای نیرو	۳/۶۰	۱۰/۵۰
۱۷	کافی نبودن اعتبارات عمرانی و جاری تربیت بدنی نیرو	۳/۴۵	۵/۵
۱۸	استفاده از مربیان خارج از نیرو در ورزش نداجا	۳/۵۱	۸
۱۹	توجه مربیان و داوران مطرح در نیرو به فعالیت در خارج از نداجا و بی رغبتی فعالیت در ورزش نداجا	۳/۴۷	۷
۲۰	شرایط جغرافیایی استقرار نیروها در مناطق و پایگاه ها	۴/۱۵	۲۱
۲۱	ماموریت های طولانی مدت نیرو در دریا	۴/۱۰	۲۰

نتیجه گیری:

ورزش و فعالیت های حرکتی نقش موثری در تربیت نیروهای مسلح دارد و به عبارت دیگر رزمندگان و نیروهایی موفق تر هستند که دوره های ورزشی بیشتری را با موفقیت پشت سر گذاشته باشند و بتوانند در زمین، آب و هوا به اجرای رزم بپردازند و در بدترین شرایط آب و هوایی نیز استقامت بدنی خوبی داشته باشند. از این رو در نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران اعم از ارتش، سپاه و ناجا که یگان های عملیاتی دارند، فعالیت های ورزشی و حرکتی به طور جدی در دستور کار قرار گرفته است. راهبردهای توسعه ای

- ثبات بخشی به مدیریت تربیت بدنی در مناطق و پایگاه ها
- افزایش تولیدات علمی ورزشی کاربردی منطبق با نیاز نیروی فعال در نداجا
- افزایش بودجه و اعتبارات عمرانی و جاری تربیت بدنی نداجا و تسهیل درآمد زایی از امکانات ورزشی برای ورزش نداجا
- افزایش استفاده موثر از مربیان داخل و خارج از نیرو در راستای توسعه کیفی ورزش نداجا
- استفاده از متدهای نوین تمرینی ویژه شرایط جغرافیایی و محل خدمت نیروهای نداجا
- طراحی برنامه راهبردی علمی و آموزشی سازگار با شرایط جغرافیایی و ماهیت کاری نیروی انسانی در نداجا
- طراحی نظام استخدام، آموزش و تمرینات سازگار با انواع شرایط اقلیمی کشور
- توجه ویژه به افزایش اعتبارات و تسهیلات در حوزه ورزش نداجا
- افزایش حمایت و تسهیلات ویژه ورزشکاران قهرمان و مربیان شاغل در ورزش نداجا
- انتخاب مدیران تربیت بدنی مناطق و پایگاه ها بر اساس الگوی شایستگی

منابع:

۱- درخشان مبارکه محمد ،باران چشمه مهرعلی ،آشتیانی محمدرضا ،اکبری یزدی حسین . تدوین هدف های کلان، سیاست ها و راهبردهای توسعه تربیت بدنی در نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران، راهبرد دفاعی :زمستان ۱۳۹۱، دوره ۱۰، شماره ۴۰ از صفحه ۱۶۹ تا صفحه ۱۹۸

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار ۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

کمیته علمی و پژوهشی

۲- عراقی م، کاشف م. چالش های پیش روی توسعه ورزش همگانی در ایران و راهبردهای آن. نشریه مدیریت ورزشی. ۲۰۱۵؛ ۶(۴): ۶۴۳-۵۵.

۳- سرمد زهره، بازرگان عباس، حجازی الهه (۱۳۸۹)، روش های تحقیق در علوم تربیتی، نشر آگه، چاپ بیستم

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

اولویت بندی شاخص های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، زیست محیطی و سیاسی رویدادهای بزرگ ورزشی

سید محمد حسن میرقائمی*^۱، مجید جلالی فراهانی^۲، سید نصرالله سجادی^۳، ابراهیم علیدوست قهفرخی^۴

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، ایران.
(*نویسنده مسئول).

۲. دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، ایران.
۳. استاد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه

تهران، ایران.

۴. دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، ایران.

*Email: (hassan_sajjad6544@yahoo.com)

چکیده

زمینه و هدف: رویدادهای بزرگ ورزشی موضوعی است که توجه پژوهشگران حوزه ورزشی را به خود جلب کرده است. در این راستا، هدف از پژوهش حاضر اولویت بندی شاخص های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، زیست محیطی و سیاسی رویدادهای بزرگ ورزشی می باشد.

روش کار: پژوهش حاضر توصیفی و از نوع تحقیقات آمیخته است که به صورت میدانی انجام شد. جامعه آماری این پژوهش در بخش کیفی از افراد متخصص و خبره، کلیه استادان و صاحب نظران آشنا با رویدادهای بزرگ ورزشی و مفهوم شاخص های توسعه پایدار هستند. نمونه گیری در این بخش به صورت گلوله برفی و تا رسیدن به حد اشباع نظری با متخصصین امر انجام گرفت و در بخش کمی جامعه آماری شامل کلیه مسئولان کمیته ملی المپیک، روسا، دبیران و اعضای هیئت رئیسه فدراسیون های ورزشی (فعلی و سابق) هستند. ابزار اندازه گیری در این پژوهش، پرسشنامه محقق ساخته بوده که با استفاده از نظر کارشناسان روایی صوری آن تایید و با تحلیل عاملی اکتشافی، عوامل اصلی مشخص و سپس با استفاده از تحلیل عاملی تاییدی مرتبه دوم مورد تایید قرار گرفت. ضریب آلفای کرونباخ نیز ۰/۹۶ محاسبه شد. برای تجزیه و تحلیل داده ها از آمار استنباطی (آزمون کلموگروف اسمیرنوف و رگرسیون چند متغیره) و این آزمون ها در محیط SPSS نسخه 21 و lisrel 8,80 در سطح معنا داری ۵٪ انجام گرفت.

یافته ها: شامل دو بخش است. ابتدا آمار توصیفی است که ارائه می شود و در آن میانگین و درصد فراوانی هرکدام از عوامل جمعیت شناختی بیان می شود. در بخش دوم نیز آمار استنباطی بیان می شود که از آزمون تحلیل عاملی تاییدی برای شناسایی گویه های پرسشنامه، و جهت اولویت بندی گویه های شاخص های توسعه پایدار از بارهای عاملی استفاده خواهد شد.

نتیجه گیری: نتایج استنباطی پژوهش در خصوص اولویت بندی شاخص های توسعه پایدار در میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی، که مهمترین شاخص ها به ترتیب عبارت بودند از: شاخص اجتماعی و فرهنگی؛ زیست محیطی؛ اقتصادی و سیاسی.

کلیدواژه ها: رویدادهای ورزشی، توسعه اقتصادی، توسعه زیست محیطی، سرمایه اجتماعی، توسعه سیاسی

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

۱. مقدمه:

رویدادهای بزرگ ورزشی به طور گسترده تبدیل به یک موضوع پژوهش شده است. در دهه اخیر این رویدادها توجه سیاستگذاران، آکادمی ها، تماشاگران، رسانه و تاجران را به خود جلب کرده است (۱). بازی های المپیک بی تردید بزرگ ترین رویداد ورزشی جهان است. این بازی ها، به مکانی برای گردهمایی و مشارکت تماشاچیان، ورزشکاران، مربیان، سرپرستان، خبرنگاران، عکاسان و بیشتر رسانه های جمعی تبدیل شده است. به عنوان مثال در بازی های المپیک ۱۹۹۶ آتلانتا که به مناسبت صدمین سالگرد بازی های المپیک برگزار شد، حدود ۳/۵ میلیارد بیننده طی شانزده روز، این رویداد را مشاهده کردند (۲). محققان اشاره نمودند که پایداری رویداد می تواند در ابعاد مختلف مانند اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و زیست محیطی مورد بررسی قرار گیرد (۳). رویداد بزرگ ورزشی تبدیل به یک ابزار مهم برای بازسازی شهری و یک ابزار بازاریابی استراتژیک برای کشورهای میزبان شده است. میزبانی یک رویداد بزرگ ورزشی اجازه می دهد تا به تقویت فرهنگ و دانش شهروندان در مورد شهر، فرهنگ و آداب و رسوم آنها کمک کند (۴). رویدادهای بزرگ ورزشی مانند المپیک و جام جهانی فیفا، منافع زیادی را به همراه دارند. به عنوان مثال: المپیک تابستانی ۱۹۸۸ در سئول ۱/۶ میلیارد دلار مزایای اقتصادی را به وجود آورد که یکی از آنها ۳۳۶ هزار شغل زدایی بود (۵). بسیاری از تحقیقات حاکی از آنند که رویدادهای ورزشی، دارای اثرات در زمینه های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست محیطی هستند (۶). بنابراین هدف پژوهش حاضر اولویت بندی شاخص های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، زیست محیطی و سیاسی رویدادهای بزرگ ورزشی می باشد.

۲. روش شناسی:

روش پژوهش آمیخته از نوع تحلیل عاملی تاییدی است که ابتدا روش کیفی و سپس روش کمی می باشد. این پژوهش بر مبنای هدف از تحقیقات کاربردی و از نوع پژوهش های توصیفی است. در بخش کیفی پژوهش ابتدا با انجام مصاحبه های نیمه ساختار یافته با اساتید و صاحب نظران آشنا با رویدادهای بزرگ ورزشی در این زمینه (۱۸ نفر) بصورت گلوله برفی و تا رسیدن به حد اشباع نظری به شناسایی شاخص های توسعه پایدار در رویدادهای بزرگ ورزشی پرداخته شد و سپس با استفاده از مولفه های که از مطالعات اسناد و مدارک و مصاحبه ها استخراج شدند، پرسشنامه ی محقق ساخته ای طراحی شد. در نهایت به شناسایی و اولویت بندی شاخص های توسعه پایدار در رویدادهای بزرگ ورزشی پرداخته شد. در بخش آمار توصیفی از جداول، نمودارهای فراوانی، میانگین و انحراف معیار استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده ها در بخش آمار استنباطی از آلفای کرونباخ برای بدست آوردن پایایی پرسشنامه، و از تحلیل عاملی تاییدی مرتبه دوم برای تعیین روایی سازه و اولویت بندی شاخص های توسعه پایدار در رویدادهای بزرگ ورزشی بر اساس بارهای عاملی گویه ها انجام شد. این آزمون ها در محیط SPSS نسخه ۲۱ و lisrel ۸،۸۰ در سطح معناداری ۵٪ انجام گرفت.

یافته ها:

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

ابتدا آمار توصیفی است که در آن میانگین و درصد فراوانی هر کدام از عوامل جمعیت شناختی بیان می شود. در بخش دوم نیز آمار استنباطی بیان می شود که از آزمون تحلیل عاملی تاییدی برای شناسایی گویه های پرسشنامه، و جهت اولویت بندی گویه های شاخص های توسعه پایدار از بارهای عاملی استفاده خواهد شد. فراوانی آزمودنی ها بر اساس جنسیت نشان داد، ۷۸،۵ درصد نمونه های پژوهش حاضر را مردان (۱۸۶ نفر) و ۲۱،۵ درصد را زنان تشکیل می داد (۵۱ نفر). فراوانی آزمودنی ها بر اساس سطح تحصیلات نشان داد که بیش از ۵۵،۳ درصد نمونه ها دارای تحصیلات کارشناسی ارشد و ۴۴،۷ درصد از آزمودنی ها دارای مدرک دکتری بودند. همچنین فراوانی آزمودنی ها بر اساس رشته تحصیلی نشان داد، ۵۶،۵ درصد شرکت کنندگان پژوهش دارای تحصیلات در رشته تربیت بدنی و ۴۳،۵ درصد افراد در سایر رشته ها مشغول به تحصیل بودند. جهت اولویت بندی شاخص های توسعه پایدار در رویدادهای بزرگ ورزشی و بررسی اعتبار مقیاس از تحلیل عاملی تاییدی مرتبه دوم استفاده شد.

جدول ۱: اولویت بندی شاخص های توسعه پایدار در رویدادهای بزرگ ورزشی

شاخص ها	
اجتماعی فرهنگی	۰،۹۹
زیست محیطی	۰،۸۹
اقتصادی	۰،۸۸
سیاسی	۰،۷۶

نتیجه گیری:

بسیاری از مطالعات نشان داده است که برگزاری بازی های المپیک می تواند احساس شور و شوق و افتخار را در میان ساکنان محلی ایجاد کند و احساس جامعه و وحدت را به وجود آورد. تأثیرات اجتماعی در شهر میزبان بازی های المپیک شامل مزایای سلامت، سلامت روان، مهارت های اجتماعی و سرمایه می باشند. المپیک می تواند سنت ها و ارزش های منطقه را تقویت کند و غرور محلی و روحیه جامعه را افزایش دهد. به عنوان مثال: افزایش غرور مدنی در طول بازی های المپیک بارسلونا در سال ۱۹۹۲ باعث شد که شهروندان خیابان های شهر را به بزرگترین ورزشگاه جهان تبدیل کنند (اسکاندیزو، ۲۰۱۷). هدف اصلی اکثر رویدادها، ایجاد مزایای اقتصادی و سود است. رویدادها با ایجاد یک تصویر مثبت برای مقصد میزبان، رشد گردشگری و رشد اقتصادی در سرتاسر مقصد را ترویج می دهند. رویدادهای بزرگ ورزشی در پیشبرد اهداف داخلی یک کشور و توسعه سیاست خارجی بسیار مهم است. همچنین نتایج استنباطی پژوهش در خصوص اولویت بندی شاخص های توسعه پایدار در میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی مهمترین شاخص ها به ترتیب عبارت بودند از: شاخص اجتماعی و فرهنگی؛ زیست محیطی؛ اقتصادی و سیاسی.

منابع:

1. Banović, ružica šimić. jurčić, ana. petronijević, milan. (2017). Hosting mega sport events in a small country: the (real) impact on the development – cases of croatia and serbia .
2. سجادی، سید نصرالله. (۱۳۷۸)، تحلیلی بر نقش رسانه های جمعی در بازی های المپیک طی قرن بیستم. نشریه حرکت، ش ۳، ص ۵۶-۳.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

3. Liu, Yi-De. (2018). Legacy Planning and Event Sustainability: Helsinki as the 2012 World Design Capital.
4. Vico, Roberto Paolo. Uvinha, Ricard Ricci. & Gustavo, Nuno. (2018). Sports mega-events in the perception of the local community: the case of Itaquera region in São Paulo at the 2014 FIFA World Cup Brazil.
5. Pohan, H M. and Oktaviany, S P. (2018). Indonesia to host the fifa world cup? a cost-benefit analysis.
6. جلالی فراهانی، مجید. علی دوست قهفرخی، ابراهیم. چاپ چهارم (۱۳۹۶)، مدیریت رویدادها و اردوهای ورزشی، شماره مسلسل ۸۱۱۱، انتشارات دانشگاه تهران.
7. Scandizzo, Pasquale Lucio. (2017). Assessing the olympic games: the economic impact and beyond.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

بررسی رابطه توسعه گردشگری با اشتغال زایی فارغ التحصیلان تربیت بدنی و علوم ورزشی واحد های دانشگاه آزاد استان تهران با رویکرد کار آفرینی

* فرشاد هدایی^۱ بهرام صالح نیا^۲

۱- کارشناسی ارشد، تربیت بدنی و علوم ورزشی، علوم تربیتی و مشاوره، دانشگاه آزاد اسلامی رودهن، رودهن، تهران، ایران

۲- عضو هیات علمی، تربیت بدنی و علوم ورزشی، علوم تربیتی و مشاوره، دانشگاه آزاد اسلامی رودهن، ، تهران، ایران
(*نویسنده مسئول)

*Email: (bsalehnia@yahoo.com)

چکیده:

زمینه و هدف : امروزه توسعه گردشگری یکی از موضوعات مهم در حوزه تربیت بدنی و علوم ورزشی بوده که هدف از انجام تحقیق حاضر بررسی رابطه توسعه گردشگری با اشتغال زایی فارغ التحصیلان تربیت بدنی و علوم ورزشی با رویکرد کار آفرینی می باشد

روش کار : روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع تحلیلی است، که در آن تعداد ۳۲۰ نفر فارغ التحصیلان تربیت بدنی گرایش های مدیریت ورزشی استان تهران در مقطع کارشناسی ارشد به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. ابزار اندازه گیری شامل پرسشنامه محقق ساخته می باشد. که برای روایی صوری و محتوایی آن از نظرات کارشناسان و متخصصان، پایایی آن از آزمون آلفای کرونباخ و روایی سازه از آزمون تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد. از آمار توصیفی و آزمون کلموگروف اسمیرنف، آزمون t تک نمونه و فریدمن استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزارهای آماری SPSS و excel انجام پذیرفت.

یافته ها: یافته ها نشان دادند با اهمیت ترین و با اولویت ترین بخش مولفه ای گردشگری مرتبط فارغ التحصیلان، مولفه های اسکان، جاذبه های توریستی، حمل و نقل و امنیت می باشد.

نتیجه گیری : پیشنهاد می شود که مدیران و مسئولان حوزه گردشگری در کشور با توسعه برنامه ها و زیرساخت ها در بخش گردشگری ورزشی داخلی، مقدمات و پیش زمینه های حضور گردشگران داخلی و خارجی در کشور را مهیا کنند

کلید واژه ها: گردشگری، اشتغال، فارغ التحصیلان، تربیت بدنی، کار آفرینی

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

کمیته ملی ورزش

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

۱. مقدمه:

انسان های کاردان، آگاه، دانا، توانا و متناسب با تقاضای بازار کار در صدر وظایف و اهداف مراکز تربیتی، حرفه ای و علمی، به ویژه نظام آموزش عالی در کلیه کشورها اعم از توسعه یافته و یا در حال توسعه قرار می گیرد. بررسی مسائل اشتغال و کارفرینی به میزان زیادی نیازمند بررسی مسائل آموزشی در جوامع می باشد (۱). امروزه صنعت گردشگری به عنوان یکی از مهمترین صنایع دنیا مطرح بوده و اهمیت روز افزون آن موجب شده تا نه تنها به عنوان یک صنعت، بلکه به عنوان صنعتی درآمدزا، دارای قابلیت های فراوان رشد و توسعه و ایجاد اثرات مثبت اقتصادی شناخته شود. این صنعت در بسیاری از کشورها به عنوان یکی از عوامل مهم ایجاد در آمد، اشتغال، کاهش نرخ بیکاری، رشد بخش خصوصی و توسعه ی ساختارهای زیربنایی، مورد توجه می باشد، به نحوی که بیش از هر فعالیت اقتصادی و صنعتی دیگر در جهان، موجب حرکت سرمایه ها و انتقال پول ها شده و به عنوان بزرگ ترین صنعت خدماتی جهان از حیث درآمدزایی شناخته شده است. گردشگری باعث جابجایی می شود بدین صورت که وقتی یک گردشگر وارد یک کشور می شود دارای هزینه های متفاوتی است. این به معنای انتقال منابع ارزی از کشور مبدأ به کشور مقصد گردشگری می باشد. به عبارت دیگر کالاها و خدماتی که کشور مقصد ارائه می دهد به مانند کالاها و خدماتی است که به کشور ارسال کننده ی گردشگر صادر می کند که از آن تحت عنوان صادرات نامرئی یاد شده و منبع مهم درآمداری برای کشورها به حساب می آید (۲). گردشگری ورزشی شامل سه نوع می باشد و سه رفتار عمده را در برمی گیرد: ۱- شرکت کردن (گردشگری فعال) ۲- تماشا کردن (گردشگری ورزشی رویداد یا غیر فعال) ۳- بازدید کردن از جذابیت های مشهور مربوط به ورزش مثل: شخصیت های ورزشی، موزه های ورزشی، ورزشگاه های مهم و غیره. (۳). با توجه به این که اقتصاد کشور ایران اتکا شدیدی به درآمدهای حاصل از صادرات نفت خام دارد و متغیرهای کلان اقتصادی با دنباله روی از قیمت جهانی نفت در طول زمان دچار نوسانات شدید می شود، و با توجه به جوان بودن جمعیت کشور و بالا بودن نرخ بیکاری، توسعه صنعت ؛ گردشگری ورزشی در کشور ایران از اهمیت بالایی برخوردار می باشد. کاسیمتی همکاران (۴) در تحقیق خود به این نکته اشاره می کنند که سال هاست که امارات متحده عربی تمرکز خود را از اقتصاد مبتنی بر نفت و گاز تغییر داده و در نتیجه شاهد رشد صنایع خدماتی مرتبط با سلامتی، ورزش و تفریحات و گردشگری بوده است. به طوری که این صنایع ۴۷٪/۶ تولید ناخالص ملی این کشور را شامل می شود. اما آنچه مسلم است کشور ایران با وجود داشتن ظرفیت های بسیاری در زمینه گردشگری ورزشی، متأسفانه هنوز نتوانسته به جایگاه و اعتبار واقعی خود در این زمینه دست یابد. چرا که سهم گردشگری این کشور (که گردشگری نیز جزیی از ان است) از تولید ناخالص ملی تنها ۰/۱٪ است.

۲. روش شناسی:

تحقیق حاضر بررسی رابطه توسعه گردشگری با اشتغال زایی فارغ التحصیلان تربیت بدنی و علوم ورزشی واحد های دانشگاه آزاد اسلامی استان تهران با رویکرد کار افرینی می باشد. تحقیق حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش توصیفی از نوع تحلیلی می باشد که به صورت مقطعی انجام و از نظر نوع جمع آوری داده ها میدانی است ابزار گردآوری داده ها وسیله ای است که محقق به کمک آن قادر است داده های مورد نیاز را گردآوری، ثبت و کمی نماید. در این تحقیق گردآوری داده ها به شکل کتابخانه ای و میدانی انجام خواهد شد ابزار اندازه گیری در این پژوهش پرسشنامه محقق ساخته می باشد. در این تحقیق از روش های زیر جهت گردآوری اطلاعات از مطالعات کتابخانه ای و پرسشنامه استفاده شد. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه افرادی فارغ التحصیلان تربیت بدنی گرایش های مدیریت ورزشی استان تهران در مقطع کارشناسی ارشد از سال ۱۳۹۰ به بعد به تعداد ۱۹۰۰ می باشند. که با استفاده از جدول مورگان تعداد ۳۲۰ نفر به صورت در دسترس انتخاب شدند. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از آمار توصیفی و آزمون کلموگروف اسمیرنوف، آزمون t تک نمونه و فریدمن استفاده گردید. در این رابطه

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

۱۰ مولفه؛ اماکن و تجهیزات، امنیت، اقتصاد، اسکان، نیروی انسانی، جاذبه های توریستی، رویدادهای ورزشی، تبلیغات و بازاریابی، حمل و نقل و خدمات و تسهیلات شناسایی شد.
یافته ها:

جدول نتایج آزمون تی تک نمونه جهت مقایسه میانگین موارد مربوط در مولفه های گردشگری

مولفه های تحقیق	میانگین	انحراف میانگین	t آماره	سطح معناداری
۱. مولفه؛ اماکن و تجهیزات	۲/۶۰	۰/۵۷۵	-۵/۵۰۳	۰/۰۰۱
۲. مولفه؛ امنیت	۳/۳۴	۰/۹۷۱	۲/۸۳۱	۰/۰۰۶
۳. مولفه؛ اقتصاد	۲/۴۳	۰/۶۳۸	-۷/۰۵۰	۰/۰۰۱
۴. مولفه؛ اسکان	۳/۷۱	۱/۹۰۷	۶/۳۳۳	۰/۰۰۱
۵. مولفه؛ نیروی انسانی	۱/۸۱	۰/۹۰۶	-۱۰/۴۸۲	۰/۰۰۱
۶. مولفه؛ جاذبه های توریستی	۳/۳۷	۰/۵۳۷	۵/۵۸۲	۰/۰۰۱
۷. مولفه؛ رویدادهای ورزشی	۲/۲۵	۰/۵۳۵	-۱۱/۲۰۰	۰/۰۰۱
۸. مولفه؛ تبلیغات و بازاریابی	۲/۸۳	۰/۶۸۲	۱/۹۵۴	۰/۰۰۶
۹. مولفه؛ حمل و نقل	۲/۶۸	۰/۵۰۰	-۵/۰۰۰	۰/۰۰۱
۱۰. مولفه؛ خدمات و تسهیلات	۳/۱۴	۰/۶۴۲	۱/۷۵۲	۰/۰۰۸

در جدول فوق ملاحظه می گردد، با توجه معنی داری آزمون t تک نمونه، فرض حکم همه سوالات در زمینه مولفه های گردشگری به جز دو مولفه خدمات ، تسهیلات ، تبلیغات و بازاریابی تایید می گردد، و نشان می دهد همه موارد بالا از دید نمونه های پژوهش جزء موارد اثر گذار بر اشتغال دانش آموختگان می باشد.

اولویت بندی مولفه ای گردشگری مرتبط با اشتغال زایی فارغ التحصیلان تربیت بدنی

مولفه های تحقیق	رتبه (به ترتیب اهمیت و اولویت)
۱. مولفه؛ اسکان	۸/۴۴
۲. مولفه؛ جاذبه های توریستی	۷/۵۹
۳. مولفه؛ حمل و نقل	۷/۲۸
۴. مولفه؛ امنیت	۷/۲۸

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

کمیته بین المللی ورزش و توسعه پایدار

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

۵/۷۵	۵. مولفه؛ تبلیغات و بازاریابی
۴/۸۱	۶. مولفه؛ خدمات و تسهیلات
۴/۵۰	۷. مولفه؛ اماکن و تجهیزات
۳/۸۸	۸. مولفه؛ اقتصاد
۳/۱۶	۹. مولفه؛ رویدادهای ورزشی
۲/۳۱	۱۰. مولفه؛ نیروی انسانی

مشاهده می گردد از دید نمونه های پژوهش با اهمیت ترین و با اولویت ترین بخش مولفه ای گردشگری مرتبط فارغ التحصیلان، مولفه های اسکان، جاذبه های توریستی، حمل و نقل و امنیت می باشد.

نتیجه گیری:

نتایج این پژوهش نشأت داد که ۱۰ مولفه؛ اماکن و تجهیزات، امنیت، اقتصاد، اسکان، نیروی انسانی، جاذبه های توریستی، رویدادهای ورزشی، تبلیغات و بازاریابی، حمل و نقل و خدمات و تسهیلات شناسایی شد، که در ادامه نتایج این پژوهش نشان می داد با اهمیت ترین و با اولویت ترین بخش مولفه ای گردشگری مرتبط فارغ التحصیلان، مولفه های اسکان، جاذبه های توریستی، حمل و نقل و امنیت می باشد. از دید نمونه های پژوهش با اهمیت ترین و با اولویت ترین بخش مولفه اماکن و تجهیزات، مولفه های آب و هوای مطلوب، وجود مناطق کوهستانی و تنوع می باشد. با اهمیت ترین و با اولویت ترین بخش مولفه امنیت، مولفه آرامش و امنیت فضاهای گردشگری ایران می باشد. همچنین با اولویت ترین بخش مولفه اقتصاد، مولفه های، بازدید مجدد از مناطق، پیشنهادات به دوستان برای گردشگری و مراکز اقامتی و رفاهی ارزان می باشد و با اولویت ترین بخش مولفه اسکان، مولفه مهمان نوازی مردم ایران می باشد. از دید نمونه های پژوهش با اهمیت ترین و با اولویت ترین بخش مولفه جاذبه های توریستی، مولفه های طبیعت و چشم انداز زیبا، اطلاعات سفر و شهرت خوب مقاصد گردشگری ایران می باشد همچنین با اولویت ترین بخش مولفه رویدادهای ورزشی، مولفه های عملکرد خوب مقاصد گردشگری نسبت به رقبای میزبانی بین المللی در کشور، رودخانه ها و مناطق بیابانی مطلوب در ایران می باشد. با اهمیت ترین و با اولویت ترین بخش مولفه تبلیغات و بازاریابی مولفه های پیشنهادات جاذبه های گردشگری به دیگران و اولویت داشتن مقاصد گردشگری نسبت به سایر فعالیت ها می باشد همچنین ادامه نتایج با اهمیت ترین و با اولویت ترین بخش مولفه حمل و نقل، مولفه های حمل و نقل آسان و ارزان در کشور می باشد و در نهایت با اهمیت ترین و با اولویت ترین بخش مولفه خدمات و تسهیلات، مولفه های مقاصد گردشگری ورزشی متنوع برای هر فصل و مراکز رفاهی و رستوران های با کیفیت می باشد.

به طور کلی نتایج پژوهش حاضر با یافته های محققانی مانند، هنری (۱۳۹۰)، همافر و همکاران (۲۰۱۱)، میراج (۱۳۸۶)، سلطانی (۱۳۷۴)، کسمیت و داوسون (۲۰۰۹)، لوین و بوم (۲۰۰۸)، دیوید و مارکویلر (۲۰۰۸) و دیوید و ایلسانکی (۲۰۰۸) و ... که همگی بیان کننده ایجاد فرصت های شغلی در اثر توسعه گردشگری و گردشگری ورزشی می باشند همخوان است. برخی از این تحقیقات با روش های کمی به بررسی فرصت های شغلی ایجاد شده بعد از برگزاری رویدادهای بزرگ مانند جام های جهانی و المپیک پرداخته اند و برخی دیگر با استفاده از سنجش نگرش افراد در این زمینه تحقیق تموده اند. همه تحقیقات انجام شده نشان می دهد که توسعه و احیای صنعت گردشگری ورزشی منجر به ایجاد فرصت های شغلی می شود و در این تحقیق سهم هر کدام از عوامل توسعه ای در اشتغال زایی مشخص شد و نشان داده شد که همه عوامل به طور جداگانه منجر به تولید فرصت های شغلی می شود ولی سهم هر کدام متفاوت است. نتایج همچنین بیان کننده این مطلب هستند که رشد و

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

توسعه صنعت گردشگری منوط به رشد در هر کدام از عوامل موثر بر توسعه است که به طور مستقیم و غیر مستقیم با گردشگری ورزشی در ارتباط هستند. رشد در هر کدام از زیر بخش ها منجر به افزایش تقاضای نیروی کار شده و فرصت های جدید شغلی را ایجاد می نماید(همافر و همکاران، ۲۰۱۱).

منابع:

۱. تولایی، سیمین (۱۳۸۶). مروری بر صنعت گردشگری انتشارات دانشگاه تربیت معلم تهران صص ۲۸-۳۹
۲. Leonie L, and Baum, T (2013). Fun in the family: Tourism and the Common wealth Games.
International Journal of tourism research, 10, pp: 497-509
۳. هنری، حبیب (۱۳۹۰). "نقش گردشگری ورزشی در اشتغال و درآمدزایی از دیدگاه گردشگران، مدیران و ذی نفعان". پژوهش های فیزیولوژی و مدیریت در ورزش، شماره ۸، صص ۹۵-۱۱۳
4. Kasimati E, Dawson P (2015). Assessing the impact of 2004 Olympic Games on the Greek economy: A small macro econometric model. Econ. Model, 26(2), pp: 139-146.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

تطبیق فضاها و تجهیزات ورزشی با شرایط ویژه جانبازان و معلولین جسمی - حرکتی به عنوان یکی از راه های نیل به اهداف توسعه پایدار

مهدی صیاحی^۱، اسماء اصغری پور دشت بزرگ^۲*

۱. کارشناسی ارشد تربیت بدنی و علوم ورزشی (حرکات اصلاحی و آسیب شناسی ورزشی)، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، بروجرد، لرستان، ایران.

۲. کارشناسی ارشد جغرافیای طبیعی (اقلیم شناسی در برنامه ریزی محیطی)، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، خوزستان، ایران. (*نویسنده مسئول).

*Email: (a.asgharipoor1362@yahoo.com)

چکیده

زمینه و هدف: هدف از اجرای این پژوهش، تطبیق فضاها و تجهیزات ورزشی با شرایط ویژه جانبازان و معلولین جسمی - حرکتی به عنوان یکی از راه های نیل به اهداف توسعه پایدار می باشد.

روش کار: مقاله حاضر، با روش توصیفی - تحلیلی و با استناد به مطالعات و بررسی های کتابخانه ای و بررسی اسناد و مدارک علمی جمع آوری شده است.

یافته ها: نیاز به ورزش و استمرار آن در جانبازان و معلولین جسمی - حرکتی بسیار بیشتر از غیرمعلولان احساس می شود. بی تردید ورزش عاملی است که جانبازان و معلولین جسمی - حرکتی را به سطح جامعه می کشاند و آنان را در انجام فعالیت ها مستقل می سازد. امروزه جانبازان و معلولین جسمی - حرکتی در فعالیت های اجتماعی و مسابقات زیادی شرکت می نمایند و توانمندی های خود را به جامعه ثابت نموده اند. برای توسعه حضور ورزشی جانبازان و معلولین جسمی - حرکتی باید فضا را به گونه ای مهیا کرد که بتوانند بدون دغدغه به فعالیت های ورزشی بپردازند.

نتیجه گیری: فضاها، تجهیزات و مجموعه های ورزشی به عنوان جزئی از فضاهای عمومی شهر در کشور ما هنوز برای استفاده جانبازان و معلولین جسمی - حرکتی مناسب نیستند. بهره گیری از چند الگوی مناسب و پیشرفته در جهان که شامل تسهیلات و تجهیزات ترددی و اماکن ورزشی می باشد می تواند به بهبود وضعیت ورزشی جانبازان و معلولین جسمی - حرکتی تا حدود زیادی کمک کند. با توجه به نقش ویژه ورزش در زندگی جانبازان و معلولین جسمی - حرکتی در جنبه های درمانی، اجتماعی، فردی، و گذران اوقات فراغت آن ها، پرداختن به موضوع فضاها، تجهیزات و مجموعه های ورزشی متناسب با این گروه امری ضروری می نماید.

کلیدواژه ها: فضا، تجهیزات ورزشی، جانبازان، معلولین جسمی - حرکتی، توسعه پایدار

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

کمیته علمی ورزش

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

۱. مقدمه:

کم توانان و ناتوان جسمی، معلولان و جانبازان، بخشی از افراد جامعه اند که همچون سایرین، نیازمند دسترسی و استفاده از امکانات و خدمات عمومی هستند. اما، وجود برخی موانع به ویژه در نحوه طراحی، معماری و شهرسازی، بسیاری از فضاهای شهری، به ویژه معابر عمومی، پارک ها و فضاهای سبز فاقد شرایط لازم برای برآورده ساختن نیازهای دسترسی افراد معلول است (۱). گذراندن اوقات فراغت با ورزش های تفریحی به وسیله معلولان از اهمیت بیشتری حتی نسبت به افراد غیرمعلول برخوردار است، زیرا متخصصان آشنا با خصوصیات معلولان و نیز متخصصان تربیت بدنی و ورزش معلولان معتقدند که ورزش برای معلولان امری اساسی و اجتناب ناپذیر و ضروری می باشد. فرد معلول باید برنامه ورزشی مناسب با وضعیت بدنی اش داشته باشد. از آن جا که هر معلولیتی خصوصیات خاص خودش را دارد، تقریباً ناممکن و غیرمعمول است که همان برنامه ورزشی افراد عادی را به معلولان توصیه کرد (۲). این معلولان نیازمند فضاها و تجهیزات ورزشی منحصر به ناتوانایی خود هستند، چرا که معمولاً معلولان حسی و جسمی- حرکتی سعی می کنند، خود را با محیط انطباق نمایند. ولی وقتی افراد در موقعیت های جدید قرار می گیرند، مشکلات شان آغاز می شود. لذا لازم است فضاها و تجهیزات ورزشی مورد استفاد معلولان و جانبازان مناسب سازی شود، تا بتوانند به راحتی از تسهیلات محیطی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی جهت حفظ استقلال فردی بهره مند شوند (۳). ارزیابی فضاها و تجهیزات ورزشی با توجه به نیازهای معلولان و جانبازان و برنامه ریزی برای آن، یکی از ضروریات اساسی برای هر جامعه، به ویژه ایران، است، چون بعد از جنگ با تعداد زیادی از جانبازان و معلولان مواجه شده است. همچنین مناسب سازی فضاها و بهبود قابلیت دسترسی و تحرک افراد دارای معلولیت در کاهش فقر بسیار مهم است. در همین راستا، همه افراد معلول در کشورهای در حال توسعه، از جمله ایران، از میزان بالای شیوع فقر و عدم دسترسی به فرصت های برابر اجتماعی و اقتصادی و بالطبع آن نامناسب بودن فضاها رنج می برند. تلاش برای کاهش فقر معلولان از طریق بهبود قابلیت دسترسی با تمرکز بر مناسب سازی فضاهای عمومی شهری به ویژه فضاها و تجهیزات ورزشی امکان پذیر می شود. بنابراین، نیازهای اساسی معلولان و جانبازان، از جمله تحرک، دسترسی به فضاها و نیازهای حسی و حرکتی، نباید در فضاها و تجهیزات ورزشی نادیده گرفته شوند (۴).

۲. روش شناسی:

روش تحقیق در این مقاله توصیفی- تحلیلی می باشد. اطلاعات مورد نیاز از طریق مطالعات کتابخانه ای و بررسی اسناد و مدارک علمی جمع آوری شده است.

۳. یافته ها:

سازمان بهداشت جهانی (WHO) ناتوانی را «مجموعه ای از اختلالات، موانع فعالیتی و محدودیت های مشارکتی» تعریف کرده است. در این تعریف از اختلال: به معنی هر نوع مشکل در عملکرد و ساختار بدن؛ موانع فعالیتی: مواجهه فرد با مشکل در هنگام اجرای یک کار یا اقدام؛ محدودیت مشارکت: مشکلاتی که فرد به هنگام حضور در موقعیت های مختلف زندگی آن را تجربه است (۵). در ادبیات عمومی در ایران نیز تعاریف متعددی ارائه شده است که بر اساس تبصره ماده یک قانون جامع حمایت از معلولان «معلول به فردی به افرادی اطلاق می گردد که به تشخیص کمیسیون پزشکی سازمان بهزیستی بر اثر ضایعه جسمی، ذهنی، روانی و یا توأم اختلال مستمر در سلامت و کارایی عمومی وی ایجاد گردد، به طوری که موجب کاهش استقلال فرد در زمینه های اجتماعی و اقتصادی شود (۶).

شکل ۱. نمایی از ورزشکاران جانباز و معلولین جسمی - حرکتی

معیارها و ضوابط تطبیق فضاها و تجهیزات ورزشی با شرایط ویژه جانبازان و معلولین جسمی - حرکتی

درها و ورودی مناسب و قابلیت دسترسی آسان: ۱. بزرگی ورودی سالن های ورزشی، نباید کمتر از ۱۵۰ سانتیمتر در نظر گرفته شود. ۲. کریدورها و راهروهای میانی بین سالن ها، نباید عرضی کمتر از ۱۸۰ سانتیمتر داشته باشد.

قابل استفاده بودن همه قسمت های داخلی و سالن های مختلف ورزشی: ۱. کلیه علامت ها و نشانه گذاری ها، برای نابینایان قابل درک باشد. ۲. تغییرات در رنگ و جنس کفپوش ها و استفاده از رنگ های متضاد، آژیرهای صوتی برای دادن اطلاعات الزامی است (۷). ۳. ورزشکاران مقابل دید مستقیم بینندگان (تماشاگران و ورزش دوستان سالم یا معلول) قرار گیرند. ۴. سالن ورزشی مستقیماً به راهرو خارجی و سرویس های بهداشتی و رختکن ورزشکاران اتصال یابد. ۵. تمام عملیات تعویض لباس، استحمام قبل از ورزش و حمام مجدد بعد از عملیات ورزشی، توالت و دستشویی رفتن، در یک محل مناسب و متصل به سالن ورزشی انجام گیرد. ۶. برای کسانی که با سنگینی گوش مواجه هستند، گوشی کمکی مخصوص در نواحی مختلف سالن ورزشی کار گذاشته شود. ۷. میله های موازی هدایت کننده و باجه (گیشه) همانند مشخصات دفاتر کار می باشد. ۶. محل نگهداری اشیاء ورزشکاران و تماشاگران باید در ارتفاع مناسب و در دسترس معلولین باشند. اگر از گیشه تحویل لباس و اشیاء امانتی استفاده می شود، عرض آن برابر ۱۰۰ سانتیمتر و ارتفاع آن از سطح زمین برابر ۹۰ سانتیمتر است. ۷. بلندگوها را باید به نحوی در سالن کار گذاشت که تمام مراجعه کنندگان، در هر نقطه سالن بتوانند به طور یک نواخت از خبر یا موسیقی استفاده کنند. در این صورت، بلندگوهای کناری نباید در فاصله کمتر از ۱۵۰ سانتیمتر از تماشاگران قرار داده شود. این مسئله در مورد تابلوهای تصویری نیز صادق است (۸).

ضوابط مربوط به سرویس بهداشتی: سرویس های بهداشتی میدان ها و سالن های ورزشی، باید به گونه ای باشد که معلولین نیز بتوانند از آن استفاده کنند. توالت های زنانه و مردانه از یکدیگر مجزا باشد و در داخل هر یک از آن ها و به نسبت تعداد مراجعه کنندگان، حداقل یک توالت به ازای هر ۱۰ توالت معمولی و یک دستشویی به ازای هر ۱۰ دستشویی معمولی، برای معلولین به صورت ویژه در نظر گرفته شود. و محل توالت معلولین با علامت نشانه گذاری شود و هر بخش جداگانه سالن یا میدان ورزشی دارای سرویس بهداشتی جداگانه و مجزا باشد. سرویس های بهداشتی مورد استفاده ورزشکاران و مربیان ورزشی معلول نیز در داخل فضای سرویس بهداشتی کلی ساختمان ورزشی قرار دارند. در داخل سرویس های بهداشتی تک نفری، علاوه بر مسایل فوق لازم است نکات زیر را در نظر گرفت: ۱. ابعاد توالت نباید به هیچ وجه کمتر از ۱۸۰×۱۸۰ سانتیمتر باشد. ۲. در توالت باید به طرف خارج باز شود. ۳. حداقل در دو طرف دیوار توالت، از دستگیره های کمکی افقی در ارتفاع ۸۰ تا ۸۵ سانتیمتر از سطح زمین باشد (۸).

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

کمیته علمی ورزش

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ضوابط مربوط به رختکن: معلولی که بر روی صندلی چرخ دار نشسته است یا فرد نابینا، باید بتواند به آسانی و بدون کمک دیگران، لباس های خود را از بدن بیرون آورده، در داخل کمد لباس قرار دهد و لباس حمام خود را بپوشد. دستگیره رخت آویز و کمد لباس، در فاصله ۱۲۰ تا ۱۵۰ سانتیمتر از سطح زمین قرار داده شوند. نیمکت برای نشستن در داخل محوطه رختکن نیز دارای ابعاد زیر می باشد: ۱. طول نیمکت = ۱۲۰ سانتیمتر، ۲. عرض نیمکت = ۲۰ تا ۴۰ سانتیمتر ۳. ارتفاع نیمکت = ۵۰ سانتیمتر. لازم به ذکر است که هرگاه از رختکن عمومی استفاده می شود، لازم است حداقل دو رختکن خصوصی (به نسبت مراجعه کنندگان)، برای کسانی که دارای معلولیت شدید هستند و به هنگام تعویض لباس محتاج به تنها ماندن می باشند، در نظر گرفته شود تا در صورت لزوم از آن ها استفاده کنند. در این صورت اتاق مخصوص رختکن، دارای ابعاد حداقل ۱۸۰×۲۲۰ سانتیمتر می باشد. در نزدیکی نیمکت برای نشستن، می توان از دستگیره های هدایتی کمکی عمودی نیز استفاده کرد. در این صورت این میله ها دارای ارتفاعی برابر ۱۲۰ تا ۱۵۰ سانتیمتر از سطح زمین می باشند و قطر آن ها برابر ۳ تا ۴ سانتیمتر است. ارتفاع آویز حوله از سطح زمین، برابر ۸۰ سانتیمتر می باشد علاوه بر حوله گیر، می توان از میله دستگیره ای افقی (در ارتفاع ۸۰ سانتیمتری از سطح زمین) استفاده کرد. در داخل محوطه رختکن عمومی یا داخل اتاق جداگانه، باید تخت چوبی مخصوص به بزرگی ۷۰×۱۸۰ سانتیمتر در نظر گرفته شود تا معلولینی که محتاج به کمک در تعویض لباس هستند بتوانند آن استفاده کنند در این صورت در فاصله یک سوم از طول تخت، باید میله پایه ای کمکی در نظر گرفته شود تا معلولین بتوانند به هنگام عبور از صندلی چرخ دار بر روی تخت از آن استفاده کنند (۹).

وجود محل ویژه جانبازان و معلولین جسمی - حرکتی در بین تماشاگران: در داخل سالن یا استادیوم ورزشی و در محل نشستن تماشاگران، جای معلولین باید به طور واضح مشخص شود و هرگز از اطراف دیگران تصرف نگردد. این افراد باید بتوانند بدون برخورد به مانعی، خود را به محل مناسب برسانند. برای دستیابی به این هدف وجود آسانسور برقی، سطوح شیب دار مورب یا صفحات جراثقیلی خودکار، در جابه جایی معلولین از طبقه ای به طبقه دیگر، اجتناب ناپذیر است. محل ویژه معلولین در داخل سالن یا میدان های ورزشی، دارای مشخصات زیر است: ۱. در نزدیکی ورودی های اصلی و خروجی های اضطراری قرار دارد و یا سطوح دیگر مستقیماً اتصال پیدا می کند. ۲. بزرگی آن به اندازه ای است که صندلی چرخ دار می تواند به آسانی بر روی آن قرار داده شود. در این صورت، ناحیه ای در جلو یا عقب صندلی چرخ دار و به بزرگی ۱۱۰×۱۱۰ سانتیمتر، علاوه بر محل صندلی چرخ دار که به بزرگی ۱۲۰ تا ۱۴۰×۱۱۰ سانتیمتر است. برای مانور و چرخش «ویلچر» در نظر گرفته می شود. کلیه این ناحیه، باید از هر جهت با نرده های خط افقی، تا ارتفاع ۸۰ سانتیمتر از سطح زمین، احاطه شود تا از خطر ورود و برخورد احتمالی دیگران در داخل محوطه و بالعکس، جلوگیری به عمل آید. ۳. به ازای هر ۳۰۰ تماشاگر (۳۰۰ صندلی یا کمتر از آن)، حتماً یک محل با مشخصات فوق در نظر گرفته می شود. البته این نسبت در مورد میدان ها و استادیوم های ورزشی و مکان هایی که دارای ظرفیت نسبتاً بزرگی هستند. مصداق دارد در مورد تأسیسات ورزشی کوچک، تعداد محل های ویژه نباید هرگز کمتر از ۴ عدد در نظر گرفته شود. ۴. برای استفاده بهتر از محل های ویژه لازم است در هر بخش از سالن های ورزشی، آن ها در کنار یکدیگر و در نواحی فوقانی یا تحتانی (ردیف آخر یا ردیف اول صفوف تماشاگران)، قرار داده در این صورت راهرو پشت یا مقابل معلولین نباید کمتر از یک متر انتخاب گردد. ۵. سطح کف پوش این ناحیه، حتماً به صورت مستقیم انتخاب می گردد و از نوع غیرلغزنده ساخته می شود (۱۰).

صندلی های سالن ورزشی: در سالن ها، میدان ها و استادیوم های ورزشی، بهتر است تعدادی از صندلی ها را به صورت مشترک در نظر گرفت تا در صورت لزوم بتوان تعدادی از آن ها را جابه جا کرده محل مناسب «ویلچر» را به وجود آورد. در این صورت، صندلی های متحرک، در ردیف های کناری و نزدیک راهروهای جانبی یا میانی سالن ورزشی می باشند.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

وجود علائم حسی مناسب معلولین: منظور تابلوهای محل یابی، برای نابینایان و کفپوش مناسب زمین ورزشی که از لحاظ اکوستیکی صداهای محیط اطراف قابل کنترل باشد و نابینایان بدون کمک دیگران عملیات ورزشی انجام دهند، وجود گوشی کمکی مخصوص برای کسانی که با سنگینی گوش مواجه هستند، وجود بلندگوهای پیام و تابلوهای تصویری در ارتفاع مناسب برای معلولین می باشد.

وجود تأسیسات و تجهیزات خدماتی قابل استفاده: کفپوش زمین و سالن ورزشی، وجود صندلی های متحرک برای استفاده معلولین، گیشه و بوفه با ارتفاع مناسب، آبسردکن، چراغ اعلان خطر، تجهیزات ضد آتش سوزی، مسیرهای اضطراری خروج از ورزشگاه و... باید از طرف معلولین هم قابل استفاده آسان باشد. ۱. ارتفاع کلیه کلیدها و دکمه های تأسیساتی خدماتی (دکمه های برق، زنگ خطر و...) نباید از ۴۰ سانتیمتر کمتر و ۱۴۰ سانتیمتر بیشتر در نظر گرفته شود. ۲. کلیه درهای داخلی دارای حداقل عرض ۸۵ سانتیمتر و ارتفاعی برابر ۲۱۰ سانتیمتر باشد. و تا ارتفاع ۴۰ سانتیمتر از سطح زمین از مصالح ضد ضربه ساخته شود و تمام درها به طرف خارج باز شوند (۱۰).

۴. نتیجه گیری:

با توجه به این که امروزه در همه کشورهای جهان و کشور ایران معلولین جسمی- حرکتی و به نوعی جانبازان بخشی از جمعیت کشور را تشکیل می دهند و نیازمند استفاده از محیط زیست اطرافشان و تردد در اماکن اجتماعی و تفریحی و ورزشی می باشند تا بتوانند احتیاجات روزمره خود را برآورده سازند لیکن بر اثر نامتناسب بودن طراحی ساختمانی این مراکز، اکثراً نمی توانند از آن ها استفاده کنند و به نوعی موجب انزوا و گوشه گیری آن ها شده لذا مناسب سازی سطح عبور و مرور و کیفیت دسترسی به اماکن و مراکز مختلف و اصلاح ساختمانی و معماری این مراکز اکنون مقدم بر هر خدمت دیگر به جانبازان و معلولین کشور در راه رسیدن به استقلال فردی و اجتماعی آن ها می باشد. معلولیت علل گوناگونی دارد و ممکن است ناشی از جنگ، سالمندی، کار، مسائل اجتماعی و مسائل ژنتیکی والدین باشد. جدا از علت معلولیت، از دست دادن تمام یا بخشی از بینایی، شنوایی یا توانایی جسمی یک تجربه فشارآور است و هر نوع فشار می تواند انواع خلق و خوی منفی (نظیر اضطراب و افسردگی) را ایجاد نماید و موجب کاهش انگیزش گردد، و در این صورت فرد دارای معلولیت ممکن است احساس عدم شایستگی نماید. از آن جا که جانبازان و معلولان قادر نیستند از امکانات مادی و معنوی پیرامون خویش بهره کافی ببرند، همین امر موجب آسیب های اجتماعی و روحی فراوانی خواهد شد. لذا ایجاد محیط شاداب و متنوع به منظور افزایش اعتماد به نفس، احساس توانمندی و کسب مهارت های اجتماعی، فنی و فردی لازم و ضروری است. امروزه فعالیت های ورزشی برای معلولین نقش تعیین کننده ای به خود گرفته و از یک وسیله تفریحی و درمانی پا فراتر گذاشته و به عنوان عاملی در جهت تکامل نارسایی های جسمانی- روانی آن ها مد نظر قرار گرفته است. در شرایط کنونی، معلولین به دلیل کوشش خارق العاده در فعالیت های ورزشی توانسته اند حقارت های ناشی از معلولیت را از بین برده و به عنوان افراد برجسته در اجتماع نمایان شوند. ورزش اعتماد به نفس معلولان را افزایش می دهد به طوری که آنان می توانند بر افراد دیگر اجتماع اثر گذارند. فراهم کردن بستر مناسب در زمینه ورزش جهت استفاده معلولین بهترین عامل جذب معلولین در جوامع می باشد. مسئولین سازمان های ذیربط در شهرها لازم است با تدوین ضوابط و معیارهای ساختمانی و فنی موجبات شرکت افراد دارای معلولیت های جسمانی را در فعالیت های اجتماعی و ورزشی سهل تر نمایند، تا از این طریق امکان سهیم بودن آن ها در جامعه فراهم آید. ایجاد فضای تفریحی و ورزشی ویژه معلولان و جانبازان بر اساس موازین و معیارهای شهرسازی (مطابق با وضعیت جسمی معلولان) به تحقق اهداف یاد شده کمک بسزایی می کند.

منابع:

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

۱. تقوایی، مرادی، گلشن، صفراآبادی، اعظم (۱۳۸۹)، بررسی و ارزیابی وضعیت پارک های شهر اصفهان بر اساس معیارها و ضوابط موجود برای دسترسی معلولان و جانبازان، مجله جغرافیا و برنامه ریزی محیطی، ص ۶۴-۴۷۲.
۲. موثقی، هاشم (۱۳۹۵)، بررسی نیازهای معلولان به امکانات ورزشی، توانبخشی و توان یاری معلولان، سال دوم، شماره ۵، ص ۲۱-۳۶.
۳. عطادخت، اکبر، جوکار کمال آبادی، نجمه، حسینی کیاسری، سیده طیبه، بشرپور، سجاد (۱۳۹۳)، نقش حمایت اجتماعی ادراک شده در پیش بینی اختلالات روانشناختی افراد معلول جسمی- حرکتی و مقایسه آن با افراد عادی، نشریه توانبخشی، دوره ۱۵، شماره ۳.
4. Bazi Kh, Kiyani A, Afrasiyabi Rad MS. (2010). Evaluating urban traffic and the needs of veterans, using TOPSIS Decision Making Model (case study: Shiraz). Res Urban Plan;1(3):103-30.[Persian]
5. Jarsma, EA., Dijkstra PU, Geertzen JH, Dekker R. (2014). Barriers to and facilitators of sports participation for people with physical disabilities: a systematic review, Barriers to and facilitators of sports participation for people with physical disabilities: a systematic review.
۶. شورای عالی شهرسازی و معماری ایران (۱۳۸۷)، ضوابط و مقررات شهرسازی معماری برای افراد معلول جسمی، حرکتی مصوبه مورخ ۱۳۷۸، تهران: مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن.
۷. قائم، گیسو (۱۳۹۰)، ساختمان های آموزشی و معلولین، تهران: مرکز تحقیقات، ساختمان و مسکن.
۸. رئیسی دهکردی، بهمن (۱۳۸۹)، معلولین و سد معبرهای معماری و ساختمانی، انتشارات سازمان حمل و نقل و ترافیک تهران.
۹. جلالی فراهانی، مجید (۱۳۹۰)؛ اصول، مبانی و اهداف ورزش معلولان، انتشارات علوم ورزش، چاپ اول. تهران.
۱۰. انصاری، مجتبی، ابافت یگانه، منصور (۱۳۸۵)، بررسی اصول و معیارهای طراحی مجموعه های ورزشی جانبازان، همایش ملی مناسب سازی محیط شهری، تهران، پژوهشکده مهندسی و علوم پزشکی جانبازان.